

**ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΤΗΛΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ
ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ Α.Ε.**

ΟΜΙΛΟΣ ΕΤΑΙΡΕΙΩΝ

ΕΤΗΣΙΑ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ

Για την περίοδο από
1 Ιανουαρίου 2017 μέχρι 31 Δεκεμβρίου 2017

Σύμφωνα με το Άρθρο 4 του Νόμου 3556/2007

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

- I. ΔΗΛΩΣΕΙΣ ΕΚΠΡΟΣΩΠΩΝ ΤΟΥ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ
- II. ΕΤΗΣΙΑ ΕΚΘΕΣΗ ΤΟΥ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ
- III. ΕΚΘΕΣΗ ΕΛΕΓΧΟΥ ΟΡΚΩΤΟΥ ΕΛΕΓΚΤΗ ΛΟΓΙΣΤΗ
- IV. ΕΤΗΣΙΕΣ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ
- V. ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΚΑΙ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ

I. ΔΗΛΩΣΕΙΣ ΕΚΠΡΟΣΩΠΩΝ ΤΟΥ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

Τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου της ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΤΗΛΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ Α.Ε.:

1. Μιχαήλ Τσαμάζ, Πρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου και Διευθύνων Σύμβουλος
2. Χαράλαμπος Μαζαράκης, Μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου
3. Παναγιώτης Ταμπούρλος, Μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου

Δηλώνουμε ότι εξ' όσων γνωρίζουμε:

- α) οι συνημμένες Ετήσιες Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις (Ενοποιημένες και Εταιρικές) της ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΤΗΛΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ για την περίοδο από 1 Ιανουαρίου 2017 μέχρι 31 Δεκεμβρίου 2017, οι οποίες καταρτίστηκαν σύμφωνα με τα ισχύοντα λογιστικά πρότυπα, απεικονίζουν κατά τρόπο αληθή τα στοιχεία του ενεργητικού και του παθητικού, την καθαρή θέση και τα αποτελέσματα χρήσεως του Ομίλου και της Εταιρείας.
- β) η Ετήσια Έκθεση του Διοικητικού Συμβουλίου απεικονίζει κατά τρόπο αληθή την εξέλιξη, τις επιδόσεις και τη θέση του Ομίλου και της Εταιρείας συμπεριλαμβανομένης της περιγραφής των κυριότερων κινδύνων και αβεβαιοτήτων που αντιμετωπίζουν.

Μαρούσι, 21 Φεβρουαρίου 2018

Ο Πρόεδρος του Δ.Σ.
& Διευθύνων Σύμβουλος

Το Μέλος Δ.Σ.

Το Μέλος Δ.Σ.

Μιχαήλ Τσαμάζ

Χαράλαμπος Μαζαράκης

Παναγιώτης Ταμπούρλος

Τα δύο μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου που υπογράφουν τις ανωτέρω δηλώσεις, ορίστηκαν προς τούτο, με απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου της Εταιρείας της 21 Φεβρουαρίου 2018.

II. ΕΤΗΣΙΑ ΕΚΘΕΣΗ ΤΟΥ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Α. ΑΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ 2017

Β. ΣΤΟΧΟΙ ΚΑΙ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ

Γ. ΣΗΜΑΝΤΙΚΑ ΓΕΓΟΝΟΤΑ ΤΗΣ ΚΛΕΙΟΜΕΝΗΣ ΧΡΗΣΗΣ 2017

Δ. ΚΙΝΔΥΝΟΙ ΚΑΙ ΑΒΕΒΑΙΟΤΗΤΕΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΠΟΜΕΝΗ ΧΡΗΣΗ

Ε. ΜΗ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ - ΕΚΘΕΣΗ ΒΙΩΣΙΜΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ

ΣΤ. ΔΗΛΩΣΗ ΕΤΑΙΡΙΚΗΣ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ

Ζ. ΣΗΜΑΝΤΙΚΕΣ ΣΥΝΑΛΛΑΓΕΣ ΜΕ ΣΥΝΔΕΜΕΝΑ ΜΕΡΗ

Η. ΣΗΜΑΝΤΙΚΟΤΕΡΑ ΓΕΓΟΝΟΤΑ ΜΕΤΑ ΤΗ ΛΗΞΗ ΤΗΣ ΧΡΗΣΗΣ

Θ. ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΟ ΑΡΘΡΟ 16 παρ. 9 ΤΟΥ Κ.Ν. 2190/1920 ΓΙΑ ΑΠΟΚΤΗΘΕΙΣΕΣ ΙΔΙΕΣ ΜΕΤΟΧΕΣ

Ι. ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΟ ΑΡΘΡΟ 4.7 ΤΟΥ ΝΟΜΟΥ 3556/2007

Κ. ΕΝΑΛΛΑΚΤΙΚΟΙ ΔΕΙΚΤΕΣ ΜΕΤΡΗΣΗΣ ΑΠΟΔΟΣΗΣ (“ΕΔΜΑ”)

Η παρούσα έκθεση του Διοικητικού Συμβουλίου της ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΤΗΛΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ (ο «ΟΤΕ» ή η «Εταιρεία») έχει συνταχθεί με βάση τις διατάξεις των άρθρων 43α, 43ββ, 107α, 136 του Κ.Ν. 2190/1920, του άρθρου 4 του Ν.3556/2007 και του άρθρου 2 της απόφασης 7/448/2007 της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς και αναφέρεται στις Ετήσιες Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις (Ενοποιημένες και Εταιρικές) της 31 Δεκεμβρίου 2017, και της χρήσης που έληξε την ημερομηνία αυτή. Ο Όμιλος ΟΤΕ (ο «Όμιλος»), πέραν της Εταιρείας, περιλαμβάνει τις θυγατρικές εταιρείες, στις οποίες ο ΟΤΕ άμεσα ή έμμεσα ασκεί έλεγχο. Οι Ενοποιημένες και Εταιρικές Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις συντάχθηκαν σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς (Δ.Π.Χ.Α.), όπως αυτά έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση (Ε.Ε.).

Η παρούσα έκθεση περιλαμβάνει την πραγματική απεικόνιση της εξέλιξης και των επιδόσεων των δραστηριοτήτων της Εταιρείας και της χρηματοοικονομικής θέσης της, κατά την περίοδο 1 Ιανουαρίου 2017 έως 31 Δεκεμβρίου 2017, τους στόχους και τη στρατηγική της, την αναφορά των σημαντικών γεγονότων που έλαβαν χώρα κατά το 2017, καθώς και τα σημαντικότερα γεγονότα μετά τη λήξη της χρήσης. Η έκθεση επίσης περιέχει την περιγραφή των κυριότερων κινδύνων και αβεβαιοτήτων για την επόμενη χρήση, μη χρηματοοικονομικά στοιχεία - έκθεση βιώσιμης ανάπτυξης, τη δήλωση Εταιρικής Διακυβέρνησης, την παράθεση των σημαντικών συναλλαγών της Εταιρείας και του Ομίλου με τα συνδεδεμένα τους μέρη, καθώς και επιπρόσθετη πληροφόρηση όπως ζητείται από τη σχετική νομοθεσία.

Οι χρηματοοικονομικές καταστάσεις (ατομικές και ενοποιημένες), η έκθεση ελέγχου του ορκωτού ελεγκτή λογιστή και η έκθεση του Διοικητικού Συμβουλίου της ΟΤΕ Α.Ε. αναρτώνται στην διεύθυνση: <https://www.cosmote.gr/fixed/corporate/ir/financial-results/financial-statements-of-ote-group-and-ote-sa>. Οι χρηματοοικονομικές καταστάσεις και οι εκθέσεις ελέγχου των ορκωτών ελεγκτών λογιστών των εταιρειών του Ομίλου ΟΤΕ που ενοποιούνται και δεν είναι εισηγμένες (σύμφωνα με την Απόφαση 8/754/14.04.2016 του Διοικητικού Συμβουλίου της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς) αναρτώνται στην παρακάτω διεύθυνση: <https://www.cosmote.gr/fixed/corporate/ir/financial-statements-of-ote-group-companies>

A. ΑΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ 2017

Βασικά Χρηματοοικονομικά Στοιχεία:

Έσοδα Ομίλου (Ευρώ εκατ.)	2017	2016	+/- %
Σταθερή τηλεφωνία, Ελλάδα	1.583,8	1.568,5	+1,0%
Κινητή τηλεφωνία, Ελλάδα	1.202,3	1.194,2	+0,7%
Σταθερή τηλεφωνία, Ρουμανία	607,7	602,5	+0,9%
Κινητή τηλεφωνία, Ρουμανία	464,9	457,1	+1,7%
Κινητή τηλεφωνία, Αλβανία	68,1	77,2	-11,8%
Λοιπά	451,6	489,7	-7,8%
Ενδοομιλικές απαλοιφές (Κινητή & Όμιλος)	(521,3)	(481,1)	+8,4%
Σύνολο	3.857,1	3.908,1	-1,3%
Λοιπά λειτουργικά έσοδα	51,4	55,2	-6,9%
Προσαρμοσμένο EBITDA (Ευρώ εκατ.)*	2017	2016	+/- %
Σταθερή τηλεφωνία, Ελλάδα	677,6	663,6	+2,1%
Προσαρμοσμένο περιθώριο EBITDA	42,8%	42,3%	+0,5μον
Κινητή τηλεφωνία, Ελλάδα	404,0	403,0	+0,2%
Προσαρμοσμένο περιθώριο EBITDA	33,6%	33,7%	-0,1μον
Σταθερή τηλεφωνία, Ρουμανία	101,9	93,5	+9,0%
Προσαρμοσμένο περιθώριο EBITDA	16,8%	15,5%	+1,3μον
Κινητή τηλεφωνία, Ρουμανία	58,2	81,7	-28,8%
Προσαρμοσμένο περιθώριο EBITDA	12,5%	17,9%	-5,4μον
Κινητή τηλεφωνία, Αλβανία	8,8	16,1	-45,3%
Προσαρμοσμένο περιθώριο EBITDA	12,9%	20,9%	-8μον
Λοιπά	58,4	69,5	-16,0%
Προσαρμοσμένο περιθώριο EBITDA	12,9%	14,2%	-1,3μον
Ενδοομιλικές απαλοιφές (Κινητή & Όμιλος)	(5,0)	(6,5)	-23,1%
Όμιλος ΟΤΕ	1.303,9	1.320,9	-1,3%
Προσαρμοσμένο Περιθώριο EBITDA	33,8%	33,8%	Ομον

*Εναλλακτικοί Δείκτες Μέτρησης Απόδοσης: Για επεξηγήσεις και υπολογισμό των δεικτών βλ. Ενότητα Κ, «Εναλλακτικοί Δείκτες Μέτρησης Απόδοσης»

Τα ενοποιημένα έσοδα του Ομίλου ΟΤΕ διαμορφώθηκαν σε Ευρώ 3.857,1 εκατ. το 2017, μειωμένα κατά 1,3%. Για δεύτερη συνεχή χρονιά η σταθερή τηλεφωνία Ελλάδας επέδειξε θετικές επιδόσεις, με τα έσοδα να αυξάνονται κατά 1,0%, ως αποτέλεσμα αφενός της ισχυρής απόδοσης στις ευρωζωνικές υπηρεσίες οι οποίες επωφελήθηκαν από την σημαντική αποδοχή υπηρεσιών οπτικής ίνας, και αφετέρου της αύξησης των εσόδων του COSMOTE TV, η οποία προήλθε από την ενίσχυση της πελατειακής βάσης. Στην κινητή τηλεφωνία Ελλάδας, τα συνολικά έσοδα αυξήθηκαν κατά 0,7% το 2017, επωφελούμενα από την αύξηση των δεδομένων και από το νέο Ευρωπαϊκό Κανονισμό περιαγωγής.

Στη Ρουμανία, τα συνολικά έσοδα από τις δραστηριότητες σταθερής τηλεφωνίας ανήλθαν σε Ευρώ 607,7 εκατ. το 2017, αυξημένα κατά 0,9% σε σύγκριση με το 2016, αντανakλώντας τη μεγαλύτερη συνεισφορά από τις συνδυαστικές υπηρεσίες σταθερής και κινητής τηλεφωνίας, μαζί με τις καλές επιδόσεις των υπηρεσιών χονδρικής, αντισταθμίζοντας τα μειωμένα έσοδα από υπηρεσίες φωνής της σταθερής τηλεφωνίας. Τα έσοδα της κινητής τηλεφωνίας στη Ρουμανία αυξήθηκαν κατά 1,7% το 2017 και ανήλθαν σε Ευρώ 464,9 εκατ., καθοδηγούμενα από την αύξηση των εσόδων από πωλήσεις συσκευών και από λοιπά έσοδα κινητής.

Στην Αλβανία, τα έσοδα μειώθηκαν κατά 11,8% σε σύγκριση με το 2016, κυρίως λόγω της χαμηλότερης διεθνούς κίνησης που αντισταθμίστηκε μερικώς από τα υψηλότερα έσοδα λιανικής.

Τα έσοδα από Λοιπές δραστηριότητες μειώθηκαν κατά 7,8% σε ετήσια βάση, αντικατοπτρίζοντας κυρίως τα χαμηλότερα έσοδα διεθνούς κίνησης της ΟΤΕ Globe και την ολοκλήρωση του έργου Rural Broadband στην Ελλάδα.

Τα συνολικά Λειτουργικά Έξοδα του Ομίλου, πριν από αποσβέσεις, απομειώσεις, κόστη σχετιζόμενα με προγράμματα εθελούσιας αποχώρησης, έξοδα αναδιοργάνωσης και μη επαναλαμβανόμενες νομικές υποθέσεις, διαμορφώθηκαν σε Ευρώ 2.604,6 εκατ. το 2017, μειωμένα κατά 1,4% σε σύγκριση με το 2016. Η πτώση οφείλεται κυρίως στα μειωμένα έξοδα προσωπικού κατά 3,1% και στα χαμηλότερα άλλα έμμεσα έξοδα.

Σε επίπεδο Ομίλου, το προσαρμοσμένο EBITDA ανήλθε σε Ευρώ 1.303,9 εκατ. το 2017, μειωμένο κατά 1,3% σε σύγκριση με το 2016, με το περιθώριο προσαρμοσμένου EBITDA κατά την περίοδο να διαμορφώνεται σε 33,8%, παραμένοντας στα ίδια επίπεδα με την αντίστοιχη περσινή περίοδο.

Τα ενοποιημένα έξοδα για αποσβέσεις και απομειώσεις ανήλθαν σε Ευρώ 937,0 εκατ. αυξημένα κατά 6,3% ή κατά Ευρώ 55,6 εκατ. Στις 31 Δεκεμβρίου 2017, διενεργήθηκε έλεγχος απομείωσης στην TELEKOM ROMANIA αναφορικά με την τρέχουσα λογιστική της αξία. Αποτέλεσμα του ελέγχου ήταν μια ζημιά απομείωσης της τάξης των Ευρώ 55,5 εκατ. η οποία αναγνωρίστηκε στις ενοποιημένες χρηματοοικονομικές καταστάσεις του 2017 (συμπεριλήφθηκε στη γραμμή «Αποσβέσεις και απομειώσεις»).

Στις 31 Δεκεμβρίου 2017, διενεργήθηκε έλεγχος απομείωσης στην TELEKOM ALBANIA αναφορικά με την τρέχουσα λογιστική της αξία. Αποτέλεσμα του ελέγχου ήταν μια ζημιά απομείωσης της τάξης των Ευρώ 78,4 εκατ. η οποία αναγνωρίστηκε στις ενοποιημένες χρηματοοικονομικές καταστάσεις του 2017 (συμπεριλήφθηκε στη γραμμή «Αποσβέσεις και απομειώσεις»). Το ποσό των Ευρώ 57,4 εκατ. αφορά την υπεραξία της και το ποσό των Ευρώ 21,0 εκατ. αφορά στα ενσώματα πάγια.

Οι χρεωστικοί τόκοι και συναφή έξοδα ανήλθαν για τον Όμιλο σε Ευρώ 139,4 εκατ. μειωμένα κατά 6,7%, κυρίως λόγω της μείωσης του δανεισμού.

Ο φόρος εισοδήματος του Ομίλου διαμορφώθηκε σε Ευρώ 151,7 εκατ. το 2017, μειωμένος κατά 9,9% σε σύγκριση με το 2016, αντανakλώντας την αναγνώριση ζημιών από παρελθούσες χρήσεις καθώς και του τρέχοντος έτους από τις δραστηριότητες κινητής τηλεφωνίας στην Ελλάδα.

Τα κέρδη χρήσης του Ομίλου (κατανεμημένα σε μετόχους της Εταιρείας) ανήλθαν σε Ευρώ 67,2 εκατ. το δωδεκάμηνο του 2017, σε σχέση με Ευρώ 140,0 εκατ. το 2016, αντικατοπτρίζοντας κυρίως το κόστος απομείωσης στα περιουσιακά στοιχεία της Ρουμανίας και της Αλβανίας.

Το 2017, οι προσαρμοσμένες ελεύθερες ταμειακές ροές, ανήλθαν σε Ευρώ 105,1 εκατ. μειωμένες κατά 77,1% σε σύγκριση με το 2016, αντικατοπτρίζοντας κυρίως τις υψηλότερες επενδύσεις και τους υψηλότερους φόρους που καταβλήθηκαν.

Ο προσαρμοσμένος καθαρός δανεισμός του Ομίλου (συμπεριλαμβανομένων και των λοιπών χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων) διαμορφώθηκε σε Ευρώ 737,1 εκατ. στις 31 Δεκεμβρίου 2017, αυξημένος κατά 38,1% σε σχέση με τις 31 Δεκεμβρίου του 2016, που αντιστοιχεί σε 0,6 φορές το ετήσιο προσαρμοσμένο EBITDA του Ομίλου.

Στις 18 Ιανουαρίου 2018, το Διοικητικό Συμβούλιο ενέκρινε νέα Πολιτική Αμοιβών προς τους Μετόχους. Η Πολιτική ορίζει ότι: Με την προϋπόθεση ότι το εξωτερικό και το μακροοικονομικό περιβάλλον θα παραμείνουν σταθερά, η Εταιρεία προτίθεται μεσοπρόθεσμα να καταβάλει στους μετόχους της, μέσω ενός συνδυασμού καταβολής μερισμάτων και Προγραμμάτων Επαναγοράς Ιδίων Μετοχών με σκοπό την ακύρωσή τους, τις ελεύθερες ταμειακές ροές που παράγονται κάθε χρόνο, έχοντας

ενσωματώσει τις εξαγορές φάσματος, και τις μη επαναλαμβανόμενες δαπάνες. Για το 2018, αλλά και μεσοπρόθεσμα, ο στόχος για τον επιμερισμό μεταξύ μερισμάτων και επαναγοράς ιδίων μετοχών βρίσκεται περίπου στο 65% και 35% αντίστοιχα.

Η Έκτακτη Γενική Συνέλευση των Μετόχων της 15ης Φεβρουαρίου 2018, ενέκρινε την επαναγορά ιδίων μετοχών μέχρι ποσοστού 10% του συνολικού καταβεβλημένου μετοχικού κεφαλαίου της Εταιρείας, για χρονικό διάστημα 24 μηνών από τη 15η Φεβρουαρίου 2018, ημερομηνία λήψης της απόφασης από την Γενική Συνέλευση των Μετόχων. Οι μετοχές θα αποκτώνται με σκοπό την ακύρωσή τους με απόφαση της Γενικής Συνέλευσης των Μετόχων.

Η εφαρμογή της πολιτικής θα ξεκινήσει από το 2018 και θα λαμβάνει υπόψη τις προβλέψεις των ελεύθερων ταμειακών ρών για το σχετικό έτος, δηλαδή το 2018, ως βάση υπολογισμού των μεγεθών που θα αποτελούν την συνολική αμοιβή των μετόχων. Με τον ίδιο τρόπο θα εφαρμόζεται η πολιτική και για τα επόμενα χρόνια, δηλαδή η βάση υπολογισμού για την συνολική αμοιβή των μετόχων το 2019 θα λαμβάνει υπόψη τις προβλέψεις των ελεύθερων ταμειακών ρών για το 2019, κ.ο.κ..

Το Διοικητικό Συμβούλιο του ΟΤΕ θα προτείνει στην Τακτική Γενική Συνέλευση των Μετόχων της Εταιρείας τη διανομή μερίσματος, ύψους Ευρώ 0,35 ανά μετοχή, σε σχέση με Ευρώ 0,16 ανά μετοχή που διανεμήθηκε το προηγούμενο έτος. Η προτεινόμενη διανομή υπόκειται στις διατάξεις του Κ.Ν. 2190/1920, όπως αυτός ισχύει, και στην ισχύουσα φορολογική νομοθεσία κατά την ημερομηνία έγκρισης από την Τακτική Γενική Συνέλευση των Μετόχων.

Λειτουργικά Στοιχεία

ΕΛΛΑΔΑ

Το 2017, η ελληνική αγορά τηλεπικοινωνιών κατέγραψε οριακά θετικό ρυθμό ανάπτυξης σε έσοδα από υπηρεσίες για πρώτη φορά ύστερα από συνεχιζόμενα χρόνια πτωτικής πορείας του κλάδου. Παρά το δύσκολο και ανταγωνιστικό περιβάλλον, ο Όμιλος ΟΤΕ για ακόμη μια χρονιά διατήρησε και εδραίωσε την ηγετική του θέση στην εγχώρια αγορά, ενώ ενίσχυσε περαιτέρω την λειτουργική του κερδοφορία στα υψηλά επίπεδα του 40%.

Τα επιτεύγματα του Ομίλου ΟΤΕ το 2017:

- Θετικό ρυθμό ανάπτυξης στην κινητή σε έσοδα από υπηρεσίες για πρώτη φορά ύστερα από 8 χρόνια συνεχής πώσης.
- Αύξηση στους πελάτες ευρυζωνικότητας με οδηγό τις ευρυζωνικές υπηρεσίες υψηλών ταχυτήτων VDSL επιταχύνοντας παράλληλα τις επενδύσεις του σε δίκτυα νέας γενιάς.
- Περαιτέρω διεύρυνση της πελατειακής βάσης της συνδρομητικής τηλεόρασης σε πάνω από 520 χιλιάδες παρά την αρνητική επίδραση της επιβολής 10% φόρου στη συνδρομητική τηλεόραση, εδραιώνοντας παράλληλα την πρώτη θέση σε μερίδια πελατών.
- Ενίσχυση της ηγετικής θέσης στο B2B κερδίζοντας σημαντικότερα έργα στον κλάδο του ICT και εμπλουτίζοντας τις υπηρεσίες internet of Things (IoT).

Ελλάδα:	2017	2016	+/- %
Σταθερή τηλεφωνία:			
Συνδέσεις γραμμών λιανικής πρόσβασης COSMOTE (εξαιρ. WLR)	2.639.132	2.657.924	-0,7%
Ενεργές Ευρυζωνικές Συνδέσεις COSMOTE λιανικής	1.759.752	1.635.736	+7,6%
...εκ των οποίων συνδέσεις VDSL λιανικής	354.257	219.166	+61,6%
Συνδρομητές COSMOTE TV (IPTV & Δορυφορική τηλεόραση)	524.770	502.696	+4,4%
Κινητή τηλεφωνία:			
Συνδρομητές κινητής	7.981.236	7.724.812	+3,3%

Σταθερή Τηλεφωνία Ελλάδα

Στη σταθερή τηλεφωνία ο ΟΤΕ κατόρθωσε να διατηρήσει θετικό ρυθμό ανάπτυξης σε έσοδα από υπηρεσίες για τρίτη συνεχόμενη χρονιά:

- Θωρακίζοντας τη βάση του που ανέρχεται σε 2,6 εκατ. πελάτες, επενδύοντας σταθερά στην αναβάθμιση της εμπειρίας του πελάτη και στην εμπορική στρατηγική προώθησης των συνδυαστικών προτάσεων σταθερής και κινητής.
- Προωθώντας και επιταχύνοντας την ανάπτυξη των ευρυζωνικών υπηρεσιών υψηλών ταχυτήτων VDSL, η Εταιρεία κατάφερε να προσελκύσει περίπου 135 χιλιάδες νέους πελάτες. Στο τέλος του 2017 οι πελάτες VDSL ανήλθαν σε 354 χιλιάδες.

- Συνεχίζοντας την αύξηση των εσόδων της συνδρομητικής τηλεόρασης κατά 5% παρά την επιβολή του νέου φόρου (10%) από την 1η Ιουνίου του 2016, που επιβράδυνε αισθητά τον ρυθμό ανάπτυξης της βάσης στην ελληνική αγορά και το 2017.
- Κερδίζοντας και ολοκληρώνοντας σημαντικότερα έργα στον κλάδο του ICT, που συνδυάζουν την σύγκλιση τηλεπικοινωνιών και συστημάτων.

Κινητή Τηλεφωνία Ελλάδα

Στην κινητή τηλεφωνία ο Όμιλος διατήρησε την ηγετική του θέση στο μερίδιο εσόδων από υπηρεσίες με πάνω από 51% κατορθώνοντας να:

- Επιτύχει θετικό ρυθμό ανάπτυξης σε έσοδα από υπηρεσίες κατά 1,4% ύστερα από 8 χρόνια συνεχόμενης πτώσης, βελτιώνοντας σημαντικά την επίδοσή του σε σχέση με το 2016 (-2,7% ρυθμό πτώσης).
- Αυξήσει σημαντικά τα έσοδα από δεδομένα κατά 20%, προωθώντας δυναμικά τη διείσδυση των smartphones στην συνδρομητική του βάση. Παράλληλα η διείσδυση των ενεργών data χρηστών αυξήθηκε κατά 8 ποσοστιαίες μονάδες σε σχέση με την περασμένη χρονιά φτάνοντας το 51% της ενεργής συνδρομητικής βάσης.
- Εστιάζοντας στα έσοδα από υπηρεσίες διαδικτύου, προώθησε νέα πακέτα δεδομένων τόσο σε συνδρομητές συμβολαίου όσο και καρτοκινητής ανταποκρινόμενα στις αυξανόμενες ανάγκες των πελατών για χρήση δεδομένων και online επικοινωνία.
- Επιπλέον, εστιάζοντας σε νέες πηγές εσόδων, συνέχιζε να εμπλουτίζει τις υπηρεσίες Internet of Things, λάνσαρε την υπηρεσία e-Fuel Management και υλοποίησε πιλοτικά έργα Smart Cities σε συνεργασία με τους Δήμους Χαλκίδας και Πάτρας.

ΡΟΥΜΑΝΙΑ

Ρουμανία:	2017	2016	+/- %
Σταθερή τηλεφωνία:			
Γραμμές Σταθερής Τηλεφωνίας (περιλαμβάνει CDMA)	2.098.052	2.150.814	-2,5%
Συνδρομητές ευρυζωνικών υπηρεσιών (περιλαμβάνει CDMA Broadband)	1.180.192	1.185.797	-0,5%
Συνδρομητές Τηλεόρασης (DTH, IPTV & καλωδιακή)	1.470.341	1.464.283	+0,4%
Πελάτες FMC	504.046	370.524	+36,0%
Κινητή τηλεφωνία:	4.748.905	5.344.638	-11,1%

Ρουμανία Σταθερή Τηλεφωνία

Το 2017, τα έσοδα σταθερής τηλεφωνίας της Ρουμανίας ήταν υψηλότερα από το προηγούμενο έτος και ανήλθαν σε Ευρώ 607,7 εκατ. αυξημένα κατά 0,9%, αντικατοπτρίζοντας κυρίως την επιτυχημένη διάθεση συνδυαστικών πακέτων Σταθερής-Κινητής και τα υψηλότερα έσοδα χονδρικής. Τα έσοδα από τη διάθεση συνδυαστικών πακέτων αυξήθηκαν κατά 41%, καθώς ο αριθμός των συνδρομητών αυξήθηκε κατά 36% σε ετήσια βάση και διαμορφώθηκε σε 504 χιλιάδες στο τέλος του 2017. Το προσαρμοσμένο EBITDA αυξήθηκε κατά 9,0% σε σύγκριση με το 2016, και ανήλθε σε Ευρώ 101,9 εκατ.

Ρουμανία Κινητή Τηλεφωνία

Στις 31 Δεκεμβρίου 2017, η πελατειακή βάση της Telekom Romania Mobile ανήλθε σε 4,7 εκατ. συνδρομητές, μειωμένη κατά 11,1% σε σχέση με την περσινή χρονιά, κυρίως λόγω της εκκαθάρισης μη ενεργών προπληρωμένων καρτών. Τα συνολικά έσοδα αυξήθηκαν κατά 1,7% το 2017, ανερχόμενα σε Ευρώ 464,9 εκατ. Η Telekom Romania Mobile σε συνεργασία με τη σταθερή τηλεφωνία της Ρουμανίας λαμβάνει μέτρα ώστε να βελτιώσει τις επιδόσεις της, ενισχύοντας την κάλυψη του δικτύου 4G, επαναπροσδιορίζοντας τις πωλήσεις της και βελτιστοποιώντας τα κόστη.

ΑΛΒΑΝΙΑ

Αλβανία:	2017	2016	+/- %
Κινητή τηλεφωνία:			
Συνδρομητές κινητής	1.941.324	1.839.273	+5,5%

Στο τέλος του 2017, η πελατειακή βάση της Telekom Albania ανήλθε σε 1,9 εκατ. συνδρομητές αυξημένη κατά 5,5% σε σύγκριση με το Δεκέμβριο του 2016. Σε σύγκρισή με το 2016, τα συνολικά έσοδα μειώθηκαν κατά 11,8% και ανήλθαν σε Ευρώ 68,1 εκατ. καθοδηγούμενα από την πτώση των εσόδων από υπηρεσίες κατά 11,3%. Το προσαρμοσμένο EBITDA της Telekom Albania μειώθηκε κατά 45,3% σε σύγκριση με το 2016, κυρίως λόγω της πτώσης της διεθνούς κίνησης.

B. ΣΤΟΧΟΙ ΚΑΙ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ

Διαρκής στόχος της Διοίκησης αποτελεί ο Όμιλος ΟΤΕ να είναι ο ηγέτης και πρωτοπόρος της αγοράς, μία σύγχρονη και δυναμική εταιρεία υψηλής απόδοσης, η οποία βασιζόμενη στην τεχνολογική της υπεροχή παρέχει σταθερά άριστη εμπειρία στους πελάτες της.

Ειδικότερα ο Όμιλος ΟΤΕ επιδιώκει:

- Να παραμείνει ο αδιαμφισβήτητος ηγέτης στην παροχή υπηρεσιών Σταθερής και Κινητής Τηλεφωνίας και των Συνδυαστικών Προϊόντων αυτών.
- Να διασφαλίσει ηγετική θέση στις αναπτυσσόμενες αγορές Ευρυζωνικότητας (Σταθερής και Κινητής), ICT και συνδρομητικής τηλεόρασης στην Ελλάδα.
- Να διαθέτει στους πελάτες άριστες υπηρεσίες υψηλής αξίας βασισμένες σε σύγχρονα υψηλής ποιότητας δίκτυα νέας γενιάς (NGA/ NGN).
- Να προσφέρει κορυφαία εμπειρία πελάτη.
- Να προωθήσει τον «ψηφιακό μετασχηματισμό» του ώστε να εκμεταλλευτεί τις ευκαιρίες της υπό διαμόρφωση Ψηφιακής Οικονομίας.
- Να καταστεί ο καλύτερος εργοδότης στην Ελλάδα, να αναπτύξει το προσωπικό του και να προσελκύει ταλαντούχους εργαζόμενους.
- Να ενισχύσει την αξία που δημιουργείται για τους μετόχους.
- Να μεγιστοποιήσει τις ωφέλειες από τη συμμετοχή του στον Όμιλο της Deutsche Telekom.

Τα κύρια επιτεύγματα του 2017 ήταν:

1. Ενίσχυση της ηγετικής θέσης στην αγορά

- Διατήρηση ηγετικής θέσης στο μερίδιο συνολικών εσόδων
- Δραστηκός περιορισμός απωλειών γραμμών Σταθερής τηλεφωνίας (<1% της συνδρομητικής βάσης, -29% σε σύγκριση με το 2016)
- Αύξηση του μεριδίου αγοράς στις καθαρές νέες ευρυζωνικές συνδέσεις (83% στον ΟΤΕ)
- Διατήρηση της ηγετικής θέσης στην κινητή τηλεφωνία. Ανάπτυξη +1.4% στα έσοδα υπηρεσιών Κινητής, για πρώτη φορά μετά από 8 χρόνια
- Διατήρηση της 1ης θέσης στην συνδρομητική τηλεόραση, ενισχύοντας περαιτέρω το μερίδιο αγοράς

2. Σημαντική αύξηση της συνδρομητικής βάσης FMC COSMOTE One & COSMOTE Business One

- Αξιοσημείωτη αύξηση 75% σε ετήσια βάση των νοικοκυριών που επέλεξαν το πρόγραμμα FMC COSMOTE One, αναγνωρίζοντας την προστιθέμενη αξία του και τη διαφοροποιημένη εξυπηρέτηση
- Υπερεπίτευξη του στόχου συνδρομητικής βάσης για το πρόγραμμα FMC COSMOTE Business One, προσφέροντας έξυπνες και επαγγελματικές υπηρεσίες στους επιχειρησιακούς πελάτες

3. Μετασχηματισμός του μείγματος εσόδων

- Δυναμική δειξοδουση της ευρυζωνικότητας υψηλών ταχυτήτων VDSL (+135 χιλ. συνδρομητές, +62% vs βάσης 2016) και συνεχιζόμενη ανάπτυξη της συνδρομητικής τηλεόρασης (+5% αύξηση εσόδων)
- Επιταχυνόμενη αύξηση εσόδων από υπηρεσίες δεδομένων Κινητής (+20% vs 2016), κεφαλαιοποιώντας το εκτεταμένο 4G/4G+ δίκτυο
- Ο μεγαλύτερος πάροχος ολοκληρωμένων λύσεων Τηλεπικοινωνιών και Πληροφορικής στην Ελλάδα, με σημαντική αύξηση εσόδων σε έργα ICT (+10% vs 2016)
- Σημαντικά έργα ICT (CCHBC SAP HANA, Fraport GR περιφερειακά αεροδρόμια, Εθνική Τράπεζα, κλπ.)

4. Εξαιρετική Εμπειρία Πελάτη, με οδηγό τον Ψηφιακό Μετασχηματισμό

- Σταθερά υψηλή απόδοση στους δείκτες «Ενεργοποίησης συνδρομητή εντός 8 ημερών» (64%) και «Άρσης βλαβών εντός 24 ωρών» (59%) στο πρόγραμμα 48/24
- Διαφοροποιημένη εξυπηρέτηση πελατών για τους εταιρικούς FMCC πελάτες
- Περαιτέρω ψηφιοποίηση διαδικασιών και νέες e-Care υπηρεσίες (e-Υπογραφή, “@Your Service”, “U-fix-it”, κλπ)
- 45% της ενεργής συνδρομητικής βάσης χρήστες των COSMOTE App / What’s Up App
- Σημαντικές διακρίσεις και βραβεύσεις για την Εξυπηρέτηση Πελατών

5. Ανάπτυξη δικτύων και υπηρεσιών

- Ο ΟΤΕ υλοποιεί το μεγαλύτερο δίκτυο Οπτικών Ινών στην Ελλάδα (43.000km οπτικών ινών, >2.7εκ. νοικοκυριά και επιχειρήσεις με πρόσβαση σε ταχύτητες > 100Mbps)
- Ανάδειξη σε Καλύτερο Δίκτυο Κινητής και το 2017 (P3 Test “Best in Class”), 98% κάλυψη 4G και 92% πληθυσμιακή κάλυψη 4G+
- Πρώτος στην Ελλάδα με live demo δικτύου 5G και ταχύτητες έως 4,5Gbps
- Επιτυχής ολοκλήρωση του έργου «Αγροτικά Δίκτυα» και βράβευση στα «European Broadband Awards 2017» της Ε.Ε.
- Συνεχιζόμενος μετασχηματισμός του δικτύου σε IP
- Ο ΟΤΕ εξελίσσεται σε σημαντικό Shared Service Centre για όλες τις εταιρείες του Ομίλου Deutsche Telekom, αναλαμβάνοντας παράλληλα πλήθος δράσεων στα πλαίσια του Ομίλου Deutsche Telekom

6. Λειτουργική βελτιστοποίηση - Βελτιστοποίηση κόστους

- Συνέχιση του προγράμματος ψηφιακού μετασχηματισμού σε πλήθος εταιρικών διαδικασιών, ενισχύοντας την αποδοτικότητα και εξοικονομώντας επιπλέον λειτουργικό κόστος
- Μετασχηματισμός σημαντικών πληροφοριακών συστημάτων (π.χ. OSS, One Customer/ One View, Siebel@Orders κλπ)
- Εκτέλεση επιπλέον προγραμμάτων εξοικονόμησης λειτουργικού κόστους, αξιοποιώντας και την εμπειρία του Ομίλου Deutsche Telekom
- Σημαντικές βελτιώσεις σε θέματα φυσικής ασφάλειας και ασφάλειας πληροφοριών

7. Ανθρώπινο δυναμικό – Η Ανάπτυξη των ανθρώπων μας στο κέντρο των ενεργειών μας

- Η ανάπτυξη των ανθρώπων μας βρίσκεται στο κέντρο των ενεργειών μας. Συνεχίστηκε το ευρύ εκπαιδευτικό πρόγραμμα για επανεκπαίδευση και αναβάθμιση δεξιοτήτων των εργαζομένων μας, καθώς επίσης και ένα σύγχρονο πρόγραμμα ηγεσίας για όλα τα επίπεδα της διοίκησης (You.Lead/EXELIXIS)
- Ολοκληρώθηκε το αναπτυξιακό ταξίδι για το εσωτερικό πρόγραμμα ανάδειξης ταλέντων (“You.Grow”)
- Αποκτήθηκαν νέες δεξιότητες μέσω ψηφιακών πλατφόρμων: Coursera, Skillssoft, Leanlight, κλπ
- Digitization και απλοποίηση των διαδικασιών και συστημάτων του HR

Βασικοί στόχοι του 2018

Για το 2018, ο Όμιλος στοχεύει στην επίτευξη των ετήσιων επιχειρηματικών στόχων του, δημιουργώντας παράλληλα τις υποδομές για τη μακροχρόνια εξέλιξή του.

Ειδική έμφαση θα δοθεί στον Ψηφιακό Μετασχηματισμό του Ομίλου (αναφορικά με τις διαδικασίες Εξυπηρέτησης Πελατών και τις εσωτερικές εταιρικές διαδικασίες), όπως επίσης και στην περαιτέρω εκμετάλλευση των συνεργιών με τον Όμιλο Deutsche Telekom.

Κύριες κατευθύνσεις Στρατηγικού Προγράμματος για το 2018

Υπεροχή Τεχνολογίας και IT	Άριστη εμπειρία Πελάτη	Καινοτομία και νέες πηγές εσόδων	Ηγετική θέση στις παραδοσιακές Υπηρεσίες
Δίκτυα Νέας Γενιάς: Ταχεία ανάπτυξη υποδομών Vectoring/Super Vectoring/ FTTH Πλήρης κάλυψη δικτύων 4G/4G+ Ολοκλήρωση δικτύου Rural Μετασχηματισμός δικτύου σε IP Δίκτυο IoT	Digital Transformation @Customer: Ψηφιακά σημεία επαφής, Νέες λειτουργίες στα Apps Παραγγελιοληψία - διαχείριση παραπόνων Πρωώθηση online πωλήσεων Ενιαίος χειρισμός πελατών Σταθερής - Κινητής	Αύξηση εσόδων από υπηρεσίες δεδομένων Διάθεση καινοτόμων υπηρεσιών (Smart Home, One Connectivity, κλπ) Λύσεις IoT και Cloud Κάθετες αγορές (Ναυτιλία, Τουρισμός, Έξυπνες Πόλεις, κλπ) Επέκταση σε νέες Αγορές	Υπεροχή brand COSMOTE Νέες συνδυαστικές υπηρεσίες FMC και FMCC Ανάπτυξη COSMOTE TV Διασφάλιση εσόδων Χονδρικής

Βελτιστοποίηση λειτουργιών και κόστους

- Βελτιστοποίηση διαδικασιών: Digital Transformation @ Company • Digital Office • Digital Transformation @ Suppliers
- Προγράμματα εξοικονόμησης κόστους: Βελτιστοποίηση έμμεσου κόστους • Συνέργειες στις Προμήθειες με τον Όμιλο Deutsche Telekom

Ανθρώπινο Δυναμικό

- Ψηφιακά εργαλεία θα υποστηρίζουν τα συστήματα και τις διαδικασίες Ανθρώπινου Δυναμικού, με στόχο τη βελτίωση της εμπειρίας και της παραγωγικότητας των εργαζομένων
- Σχεδιασμός προγραμμάτων ανάπτυξης ψηφιακών δεξιοτήτων (IoT, Big Data, TV, Agile, AI)
- Αλλαγή κουλτούρας σε θέματα Ανάπτυξης, σύγκλισης Σταθερής - Κινητής και Digitization

ΠΡΟΟΠΤΙΚΕΣ ΓΙΑ ΤΟ 2018

Ο Όμιλος αναμένει ότι οι θετικές τάσεις στα έσοδα θα συνεχιστούν κατά το τρέχον έτος. Η βελτίωση του οικονομικού περιβάλλοντος στην Ελλάδα, θα αποτελέσει ένα ευνοϊκό υπόβαθρο για τις δραστηριότητές της σταθερής και κινητής τηλεφωνίας, ενώ η ενίσχυση των υπηρεσιών data κινητής, ευρυζωνικών υπηρεσιών και συνδρομητικής τηλεόρασης αναμένεται να συνεχιστεί. Η εκτεταμένη κάλυψη των προηγμένων δικτύων της σταθερής και κινητής τηλεφωνίας, αυξάνει την εμπιστοσύνη των πελατών στις υπηρεσίες του ΟΤΕ, υποστηρίζοντας τα έσοδά του. Οι επιδόσεις στη Ρουμανία αναμένεται να παραμείνουν δύσκολές. Ενώ η επιχειρησιακή πρόοδος είναι ενθαρρυντική οι προοπτικές παραμένουν σταθερές. Στην Αλβανία η βελτίωση των όρων της αγοράς αναμένεται να δώσει τη δυνατότητα για ανάκαμψη των επιδόσεων, υπό την προϋπόθεση ότι το ρυθμιστικό περιβάλλον θα παραμείνει σταθερό. Ο Όμιλος θα εφαρμόσει περαιτέρω μια σειρά από δράσεις μείωσης του κόστους για τη βελτίωση της κερδοφορίας όλων των δραστηριοτήτων του. Μετά από ένα χρόνο επιταχυνόμενων επενδύσεων σε τεχνολογίες και υποδομές που θα ενισχύσουν τη μελλοντική ανάπτυξη του Ομίλου, οι επενδύσεις αναμένεται να επανέλθουν σταδιακά σε κανονικά επίπεδα. Το 2018, η διοίκηση αναμένει τις προσαρμοσμένες επενδύσεις να διαμορφωθούν σε περίπου Ευρώ 700 εκατ. Αντανakλώντας περαιτέρω βελτίωση των ταμειακών του ροών, ο ΟΤΕ αναμένει για το 2018 τις προσαρμοσμένες ελεύθερες ταμειακές ροές να ανέλθουν σε Ευρώ 350 εκατ. και τις ελεύθερες ταμειακές ροές σε Ευρώ 260 εκατ.

Γ. ΣΗΜΑΝΤΙΚΑ ΓΕΓΟΝΟΤΑ ΤΗΣ ΚΛΕΙΟΜΕΝΗΣ ΧΡΗΣΗΣ 2017

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΕΘΕΛΟΥΣΙΑΣ ΑΠΟΧΩΡΗΣΗΣ

Προγράμματα εθελούσιας αποχώρησης ΟΤΕ

Το 2017, ο ΟΤΕ εφάρμοσε προγράμματα εθελούσιας αποχώρησης, που απευθύνονταν κυρίως στους εργαζόμενους που πλησιάζουν την ηλικία συνταξιοδότησης. Το κόστος των εν λόγω προγραμμάτων ανήλθε σε Ευρώ 24,2 εκατ. (2016: Ευρώ 31,9 εκατ.). Επιπλέον, το κόστος του ΟΤΕ που αφορούσε σε προηγούμενα προγράμματα εθελούσιας αποχώρησης εργαζομένων ανήλθε σε Ευρώ 3,5 εκατ. (2016: Ευρώ 3,9 εκατ.).

Προγράμματα εθελούσιας αποχώρησης Ομίλου

Κατά το 2017, ο Όμιλος εφάρμοσε προγράμματα εθελούσιας αποχώρησης προσωπικού, το συνολικό κόστος των οποίων αναλύεται ως εξής:

(Ευρώ εκατ.)	2017	2016
ΟΤΕ (όπως περιγράφεται ανωτέρω)	27,7	35,8
Όμιλος COSMOTE – Ελλάδα	5,5	5,3
Όμιλος COSMOTE – Ρουμανία	1,7	0,9
Όμιλος COSMOTE – Αλβανία	0,1	-
TELEKOM ROMANIA	15,3	6,0
ΛΟΙΠΑ	1,5	1,6
Κόστη σχετιζόμενα με προγράμματα εθελούσιας αποχώρησης	51,8	49,6

Τα ποσά που πληρώθηκαν κατά τη διάρκεια του 2017, σε σχέση με τα προγράμματα εθελούσιας αποχώρησης ήταν Ευρώ 65,3 εκατ. για τον Όμιλο και Ευρώ 38,6 εκατ. για την Εταιρεία (2016: Ευρώ 53,9 εκατ. και Ευρώ 41,2 εκατ. αντίστοιχα).

ΜΕΡΙΣΜΑΤΑ

Την 20 Ιουνίου 2017, η Γενική Συνέλευση των Μετόχων του ΟΤΕ ενέκρινε τη διανομή μερίσματος συνολικού ύψους Ευρώ 78,2 εκατ. ή Ευρώ 0,16 ανά μετοχή.

Δ. ΚΙΝΔΥΝΟΙ ΚΑΙ ΑΒΕΒΑΙΟΤΗΤΕΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΠΟΜΕΝΗ ΧΡΗΣΗ

Ο Όμιλος ΟΤΕ έχει αναπτύξει και εφαρμόζει το Σύστημα Διαχείρισης Εταιρικών Κινδύνων, το οποίο υποστηρίζει τη Διοίκηση στη λήψη στρατηγικών αποφάσεων, με κύριο στόχο τη διαφύλαξη της ομαλής επιχειρησιακής λειτουργίας και της μελλοντικής επιχειρηματικής επιτυχίας του Ομίλου. Αυτό επιτυγχάνεται με τον εντοπισμό, την αξιολόγηση, την επικοινωνία και την αντιμετώπιση των εταιρικών κινδύνων (περιλαμβάνονται οι κίνδυνοι βιώσιμης ανάπτυξης), αξιοποιώντας όλα τα στρατηγικά, επιχειρησιακά και οργανωτικά μέτρα ελέγχου και παρακολούθησης που χρησιμοποιούνται στη διαχείριση κινδύνων.

Επιπλέον, κάθε δύο (2) χρόνια, πραγματοποιείται Ανάλυση Ουσιαστικότητας ([Materiality Assessment](#)) με στόχο τον προσδιορισμό των σημαντικότερων θεμάτων για τη βιώσιμη ανάπτυξη του Ομίλου. Η ανάλυση αυτή βασίζεται στην ενιαία μεθοδολογία Διαχείρισης Εταιρικών Κινδύνων, και εξετάζει σημαντικές στρατηγικές, οικονομικές, περιβαλλοντικές και κοινωνικές πτυχές που μπορεί να επηρεάζουν ή/και να επηρεάζονται από τις αποφάσεις του Ομίλου, συνεκτιμώντας τις προσδοκίες των ενδιαφερομένων μερών του Ομίλου.

Μακροοικονομικές συνθήκες στην Ελλάδα - Έλεγχος κεφαλαίων

Το μακροοικονομικό και χρηματοοικονομικό περιβάλλον στην Ελλάδα εμφανίζει συνεχή σημάδια σταθεροποίησης, ωστόσο εξακολουθεί να υπάρχει αβεβαιότητα. Οι έλεγχοι κεφαλαίων που αρχικώς επιβλήθηκαν στη χώρα την 28 Ιουνίου 2015, συνεχίζουν να υφίστανται, ωστόσο έκτοτε έχουν χαλαρώσει. Με την υπόθεση ότι οι συμφωνημένοι όροι και προϋποθέσεις του τρίτου προγράμματος διάσωσης θα εφαρμοστούν και οι έλεγχοι κεφαλαίων θα χαλαρώσουν περαιτέρω και βραχυπρόθεσμα ή μεσοπρόθεσμα θα εξαλειφθούν, δεν αναμένεται σημαντική αρνητική επίπτωση στις δραστηριότητες του Ομίλου στην Ελλάδα.

Η Διοίκηση εκτιμά συνεχώς τον πιθανό αντίκτυπο τυχόν αλλαγών στο μακροοικονομικό και χρηματοπιστωτικό περιβάλλον στην Ελλάδα έτσι ώστε να εξασφαλίσει ότι θα ληφθούν όλες οι απαραίτητες ενέργειες και τα μέτρα προκειμένου να ελαχιστοποιηθούν οι τυχόν επιπτώσεις στις δραστηριότητες του Ομίλου στην Ελλάδα. Η Διοίκηση δεν είναι σε θέση να προβλέψει με ακρίβεια τις πιθανές εξελίξεις στην ελληνική οικονομία, ωστόσο με βάση την αξιολόγησή της, έχει καταλήξει στο συμπέρασμα ότι δεν απαιτούνται πρόσθετες προβλέψεις απομείωσης των χρηματοοικονομικών και μη χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων του Ομίλου κατά την 31 Δεκεμβρίου 2017.

Χρηματοοικονομικοί κίνδυνοι

Οι παρακάτω κίνδυνοι επηρεάζονται σημαντικά από τους επιβαλλόμενους ελέγχους κεφαλαίων καθώς και το μακροοικονομικό και χρηματοοικονομικό περιβάλλον στην Ελλάδα, όπως αναλύθηκαν παραπάνω.

α) Πιστωτικός κίνδυνος

Ο πιστωτικός κίνδυνος συνίσταται στην πιθανότητα κάποιος αντισυμβαλλόμενος να προκαλέσει στον Όμιλο και στην Εταιρεία οικονομική ζημιά εξαιτίας της αθέτησης των συμβατικών του υποχρεώσεων.

Ο μέγιστος πιστωτικός κίνδυνος στον οποίο είναι εκτεθειμένοι ο Όμιλος και η Εταιρεία, κατά την ημερομηνία κατάρτισης των χρηματοοικονομικών καταστάσεων, είναι η λογιστική αξία των χρηματοοικονομικών περιουσιακών τους στοιχείων.

Τα χρηματοοικονομικά στοιχεία που έχουν κατηγοριοποιηθεί ως διαθέσιμα προς πώληση αφορούν τοποθετήσεις σε αμοιβαία κεφάλαια και άλλα χρεόγραφα. Αυτά τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία εκτιμάται ότι δεν εκθέτουν τον Όμιλο και την Εταιρεία σε σημαντικό πιστωτικό κίνδυνο.

Οι αθετημένες πληρωμές από πελάτες είναι μέγεθος το οποίο μπορεί ενδεχόμενα να επηρεάσει αρνητικά την ομαλή ρευστότητα του Ομίλου και της Εταιρείας. Λόγω όμως του μεγάλου αριθμού πελατών και της διασποράς της πελατειακής βάσης του Ομίλου, δεν υπάρχει συγκέντρωση του πιστωτικού κινδύνου σε σχέση με τις απαιτήσεις αυτές. Συγκέντρωση πιστωτικού κινδύνου εντοπίζεται στις απαιτήσεις από τηλεπικοινωνιακούς παρόχους, λόγω του περιορισμένου αριθμού τους και του μεγάλου ύψους των συναλλαγών που έχουν με τον Όμιλο και την Εταιρεία. Για αυτήν την κατηγορία ο Όμιλος και η Εταιρεία αξιολογούν τον πιστωτικό κίνδυνο σύμφωνα με τις καθιερωμένες πολιτικές και διαδικασίες και γίνεται η κατάλληλη πρόβλεψη για απομείωση.

Ο Όμιλος και η Εταιρεία εφαρμόζουν συγκεκριμένη πιστωτική πολιτική που έχει ως άξονες αφενός τον έλεγχο πιστοληπτικής ικανότητας των πελατών και αφετέρου την προσπάθεια αποτελεσματικής διαχείρισης των απαιτήσεων πριν αυτές καταστούν ληξιπρόθεσμες αλλά και όταν αυτές καταστούν εκπρόθεσμες ή επισφαλείς. Για την παρακολούθηση του πιστωτικού κινδύνου, οι πελάτες ομαδοποιούνται ανάλογα με την κατηγορία που ανήκουν, τα χαρακτηριστικά πιστωτικού κινδύνου τους, την ενηλικίωση των απαιτήσεων τους και τα τυχόν προηγούμενα προβλήματα εισπραξιμότητας που έχουν επιδείξει. Οι πελάτες που θεωρούνται επισφαλείς, επανεκτιμώνται σε κάθε ημερομηνία κατάρτισης χρηματοοικονομικών καταστάσεων και για τη ζημιά που εκτιμάται ότι θα προκύψει, σχηματίζεται σχετική πρόβλεψη απομείωσης.

Τα ταμειακά διαθέσιμα και ταμειακά ισοδύναμα του Ομίλου είναι κυρίως επενδυμένα σε αντισυμβαλλόμενους με υψηλή πιστοληπτική αξιολόγηση και για μικρό χρονικό διάστημα.

Τα δάνεια περιλαμβάνουν δάνεια χορηγηθέντα προς το προσωπικό, τα οποία είτε αποπληρώνονται μέσω παρακράτησης δόσεων από τη μισθοδοσία, είτε συμψηφίζονται με την αποζημίωση λόγω συνταξιοδότησης και δάνεια προς τα ταμεία επικουρικής ασφάλισης κυρίως από προγράμματα εθελούσιας αποχώρησης προσωπικού προηγούμενων ετών. Τα τελευταία δάνεια είναι εκτεθειμένα στον πιστωτικό κίνδυνο που σχετίζεται με την ικανότητα του ασφαλιστικού ταμείου για την εξυπηρέτηση του χρέους του.

β) Κίνδυνος ρευστότητας

Ο κίνδυνος ρευστότητας συνίσταται στον κίνδυνο ο Όμιλος ή η Εταιρεία να μην μπορέσουν να εκπληρώσουν τις χρηματοοικονομικές τους υποχρεώσεις όταν απαιτείται. Ο κίνδυνος ρευστότητας διατηρείται σε χαμηλά επίπεδα, μέσω της διαθεσιμότητας επαρκών ταμειακών διαθεσίμων ή / και πιστωτικών ορίων, που διασφαλίζουν την εκπλήρωση των χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων με λήξη στους επόμενους 12 μήνες. Τα ταμειακά διαθέσιμα, ταμειακά ισοδύναμα και τα λοιπά χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία του Ομίλου και της Εταιρείας την 31 Δεκεμβρίου 2017 ανέρχονταν σε Ευρώ 1.303,6 εκατ. και Ευρώ 202,4 εκατ. αντίστοιχα και τα βραχυπρόθεσμα δάνεια και το βραχυπρόθεσμο μέρος μακροπρόθεσμων δανείων τους ανέρχονταν σε Ευρώ 764,5 εκατ. και Ευρώ 541,4 εκατ. αντίστοιχα.

Για την παρακολούθηση και αντιμετώπιση του κινδύνου ρευστότητας, οι εταιρείες του Ομίλου ετοιμάζουν προβλέψεις ταμειακών ροών σε τακτική βάση.

γ) Κίνδυνος αγοράς

Ο κίνδυνος αγοράς δημιουργείται από το ενδεχόμενο οι αλλαγές στις τιμές της αγοράς, όπως σε συναλλαγματικές ισοτιμίες, επιτόκια και τιμές μετοχών, να επηρεάσουν τη διακύμανση της αξίας των χρηματοοικονομικών μέσων που κατέχουν ο Όμιλος και η Εταιρεία. Η διαχείριση του κινδύνου της αγοράς συνίσταται στην προσπάθεια του Ομίλου και της Εταιρείας να διαχειρίζονται και να ελέγχουν την έκθεσή τους σε αποδεκτά όρια.

Παρακάτω περιγράφονται αναλυτικότερα οι επιμέρους κίνδυνοι που συνθέτουν τον κίνδυνο αγοράς και οι πολιτικές διαχείρισής τους από τον Όμιλο και την Εταιρεία:

α. Κίνδυνος διακύμανσης επιτοκίων

Ο κίνδυνος διακύμανσης επιτοκίων συνίσταται στην πιθανότητα η εύλογη αξία των μελλοντικών χρηματοροών ενός χρηματοοικονομικού μέσου να παρουσιάσει διακυμάνσεις εξαιτίας μεταβολών στα επιτόκια της αγοράς. Η έκθεση του Ομίλου στον κίνδυνο μεταβολής των επιτοκίων σχετίζεται πρωταρχικά με το μακροπρόθεσμο δανεισμό του Ομίλου.

Ο Όμιλος διαχειρίζεται τον κίνδυνο διακύμανσης επιτοκίων μέσω ενός συνδυασμού δανείων σταθερού και κυμαινόμενου επιτόκιου.

Κατά την 31 Δεκεμβρίου 2017, η σχέση δανεισμού με σταθερό επιτόκιο προς δανεισμό με κυμαινόμενο επιτόκιο στον Όμιλο ανερχόταν σε 80,0% / 20,0% (2016: 78,5% / 21,5%).

β. Συναλλαγματικός κίνδυνος

Ο συναλλαγματικός κίνδυνος συνίσταται στην πιθανότητα η εύλογη αξία των ταμειακών ροών ενός χρηματοοικονομικού μέσου να παρουσιάσει διακυμάνσεις εξαιτίας μεταβολών στις ισοτιμίες ξένου συναλλάγματος.

Ο Όμιλος δραστηριοποιείται στη Νοτιοανατολική Ευρώπη και ως εκ τούτου εκτίθεται σε συναλλαγματικό κίνδυνο ο οποίος προέρχεται από τις μεταβολές των λειτουργικών νομισμάτων των χωρών αυτών έναντι άλλων νομισμάτων. Τα κυριότερα νομίσματα με τα οποία γίνονται συναλλαγές στον Όμιλο είναι το Ευρώ, το Ρουμανικό Ρον και το Αλβανικό Λεκ.

Ο Όμιλος παρακολουθεί και διαθέτει επαρκή συναλλαγματικά αποθέματα για να ελαχιστοποιείται η έκθεση, μέσω των ταμειακών ροών. Οι συναλλαγματικοί κίνδυνοι που δεν επηρεάζουν τις ταμειακές ροές του Ομίλου (π.χ. κίνδυνοι που προκύπτουν από τη μετατροπή των χρηματοοικονομικών καταστάσεων των αλλοδαπών δραστηριοτήτων στο νόμισμα παρουσίασης των χρηματοοικονομικών καταστάσεων του Ομίλου) γενικά δεν αντισταθμίζονται.

Διαχείριση Κεφαλαίου

Ο πρωταρχικός στόχος του Ομίλου και της Εταιρείας σχετικά με τη διαχείριση του κεφαλαίου είναι η διασφάλιση της διατήρησης ισχυρής πιστοληπτικής ικανότητας και υγιών κεφαλαιακών δεικτών με σκοπό την υποστήριξη της επιχειρησιακής λειτουργίας τους και τη μεγιστοποίηση της αξίας προς όφελος των μετόχων.

Ο Όμιλος και η Εταιρεία διαχειρίζονται την κεφαλαιακή διάρθρωση και πραγματοποιούν προσαρμογές προκειμένου να εναρμονίζονται με τις αλλαγές στο οικονομικό περιβάλλον. Για τη διατήρηση ή την προσαρμογή της κεφαλαιακής διάρθρωσης, ο Όμιλος και η Εταιρεία ενδέχεται να προσαρμόσουν την πληρωμή μερίσματος στους μετόχους, να επιστρέψουν κεφάλαιο στους μετόχους ή να εκδώσουν νέες μετοχές.

Ένα σημαντικό μέσο για τη διαχείριση κεφαλαίου είναι η χρήση του δείκτη μόχλευσης (ο δείκτης του καθαρού δανεισμού προς τα ίδια κεφάλαια), ο οποίος παρακολουθείται σε επίπεδο Ομίλου. Στον υπολογισμό του καθαρού δανεισμού περιλαμβάνονται τα τοκοφόρα δάνεια και ομόλογα, μείον τα ταμειακά διαθέσιμα και ταμειακά ισοδύναμα.

ΟΜΙΛΟΣ (Ευρώ εκατ.)	31 Δεκεμβρίου	
	2017	2016
Μακροπρόθεσμα δάνεια	1.276,2	1.941,0
Βραχυπρόθεσμο μέρος μακροπρόθεσμων δανείων	764,5	184,1
Ταμειακά διαθέσιμα και ταμειακά ισοδύναμα	(1.297,7)	(1.585,6)
Καθαρός δανεισμός	743,0	539,5
Σύνολο ιδίων κεφαλαίων	2.589,4	2.651,7
Δείκτης μόχλευσης	0,29x	0,20x

ΕΤΑΙΡΕΙΑ (Ευρώ εκατ.)	31 Δεκεμβρίου	
	2017	2016
Μακροπρόθεσμα δάνεια	1.004,4	1.348,5
Βραχυπρόθεσμα δάνεια	163,0	350,0
Βραχυπρόθεσμο μέρος μακροπρόθεσμων δανείων	378,4	128,5
Ταμειακά διαθέσιμα και ταμειακά ισοδύναμα	(185,6)	(511,6)
Καθαρός δανεισμός	1.360,2	1.315,4
Σύνολο ιδίων κεφαλαίων	2.958,2	2.802,7
Δείκτης μόχλευσης	0,46x	0,47x

δ) Λοιποί κίνδυνοι

Η Αξιολόγηση Κινδύνων (Risk Assessment) στον Όμιλο ΟΤΕ είναι μια δομημένη διεργασία όσον αφορά την αναγνώριση, ανάλυση, αποτίμηση και την αντιμετώπιση των επιχειρηματικών κινδύνων, με στόχο τη λήψη βέλτιστων αποφάσεων από τα αρμόδια όργανα της Εταιρείας για τη διαχείριση και αντιμετώπισή τους και την παρακολούθηση υλοποίησης των σχετικών μέτρων.

Πρόσθετες φορολογικές επιβαρύνσεις

Τα προηγούμενα έτη το Ελληνικό Δημόσιο επέβαλλε έκτακτες φορολογικές εισφορές που επηρέασαν σημαντικά τα αποτελέσματα του Ομίλου και της Εταιρείας. Δεδομένης της τρέχουσας δημοσιονομικής θέσης του Ελληνικού Δημοσίου, πρόσθετα φορολογικά μέτρα μπορεί να επιβληθούν, που θα μπορούσαν να έχουν σημαντικές αρνητικές επιπτώσεις στη χρηματοοικονομική θέση του Ομίλου και της Εταιρείας.

Πιθανές ζημίες απομείωσης

Σε συνδυασμό με τις συνθήκες σε πολλές αγορές στις οποίες ο Όμιλος έχει επενδύσει, ο Όμιλος αντιμετωπίζει προκλήσεις σχετικά με τη χρηματοοικονομική κατάσταση κάποιων θυγατρικών του. Συνεπώς, ζημίες απομείωσης μπορεί να πραγματοποιηθούν αναφορικά με τα αναγνωρισμένα ποσά υπεραξίας που έχουν κατανεμηθεί σε αυτές τις θυγατρικές, ή ακόμη περισσότερο στα περιουσιακά στοιχεία των θυγατρικών αυτών.

Πρόσθετες εισφορές στα ασφαλιστικά ταμεία

Σύμφωνα με αναλογιστικές μελέτες που πραγματοποιήθηκαν κατά το παρελθόν αλλά και με βάση πρόσφατες εκτιμήσεις, τα ασφαλιστικά ταμεία εμφανίζουν (ή θα εμφανίσουν στο μέλλον) αυξανόμενα ελλείμματα. Ο ΟΤΕ δεν έχει νομική υποχρέωση κάλυψης μελλοντικών ελλειμμάτων των ταμείων αυτών ούτε, σύμφωνα με τη διοίκηση, προτίθεται να καλύψει τέτοια πιθανά ελλείμματα. Εντούτοις, δεν μπορεί να αποκλειστεί το ενδεχόμενο να απαιτηθεί από τον ΟΤΕ στο μέλλον (μέσω νομοθετικών ρυθμίσεων) η καταβολή αυξημένων εισφορών προς κάλυψη λειτουργικών ελλειμμάτων των ταμείων αυτών.

Ρυθμιστικό πλαίσιο

Οι ρυθμιστικές υποχρεώσεις και ανταγωνιστικές πιέσεις επηρεάζουν την ικανότητα του ΟΤΕ να εφαρμόσει ανταγωνιστικές τιμές λιανικής και χονδρικής οι οποίες μπορεί να επηρεάσουν αρνητικά την ικανότητά του να ανταγωνίζεται αποτελεσματικά. Σύμφωνα με το ισχύον νομικό και ρυθμιστικό πλαίσιο, η Εθνική Επιτροπή Τηλεπικοινωνιών και Ταχυδρομείων («ΕΕΤΤ») ελέγχει την τιμολογιακή πολιτική του ΟΤΕ. Οι ρυθμιστικοί περιορισμοί που έχουν επιβληθεί στον ΟΤΕ ως προς τον καθορισμό των τιμών του, λόγω του ότι, σύμφωνα με εκτιμήσεις της ΕΕΤΤ, έχει Σημαντική Ισχύ στην Αγορά (ΣΙΑ), τον αναγκάζουν συχνά να χρεώνει τιμές που είναι υψηλότερες από τις τιμές των ανταγωνιστών του για τις ίδιες υπηρεσίες.

Αδυναμία λειτουργίας κρίσιμων υποδομών

Η υποδομή των Τεχνολογιών Πληροφορικής και Επικοινωνιών (ICT) θεωρείται βασικός άξονας λειτουργίας όλων των τηλεπικοινωνιακών εταιρειών. Η ποικιλομορφία των σύγχρονων υπηρεσιών που παρέχονται από τις εταιρείες τηλεπικοινωνιών, έχει αυξήσει σε μεγάλο βαθμό τόσο την πολυπλοκότητα των υποδομών Τεχνολογιών Πληροφορικής και Επικοινωνιών όσο και την αλληλεξάρτηση μεταξύ των δικτύων και των πλατφορμών υπηρεσιών. Από την άλλη, μια διακοπή λειτουργίας της τεχνολογικής υποδομής, είτε αυτή οφείλεται σε εξωτερικούς παράγοντες (π.χ. σεισμοί, πλημμύρες, κ.ά.) ή σε εσωτερικούς (π.χ. έλλειψη ηλεκτρικής ισχύος, διακοπή κλιματισμού, ανθρώπινο λάθος, κ.ά.) αποτελεί γεγονός το οποίο δεν μπορεί να αποκλειστεί. Κατά συνέπεια, η διακοπή λειτουργίας μιας υπηρεσίας μπορεί να οδηγήσει σε πιθανή απώλεια εσόδων για την επιχείρηση, αύξηση του κόστους αποκατάστασης των ζημιών ή / και σε πιθανές αξιώσεις αποζημίωσης εκ μέρους των πελατών της, με επακόλουθες επιπτώσεις στην πελατειακή βάση και τη φήμη της Εταιρείας.

Ο Όμιλος ΟΤΕ, για να εξασφαλίσει την απρόσκοπτη συνέχιση της επιχειρησιακής του λειτουργίας, μέσω της Υποδιεύθυνσης Διαχείρισης Επιχειρησιακής Συνέχειας, έχει θέσει σε εφαρμογή ένα ισχυρό σύστημα Διαχείρισης Επιχειρησιακής Συνέχειας, το οποίο είναι πιστοποιημένο κατά ISO 22301:2012. Σε αυτό το πλαίσιο, έχουν ήδη εκπονηθεί ολοκληρωμένα σχέδια για την επανάκτηση τόσο του δικτύου όσο και των υποδομών πληροφορικής που καλύπτουν τη σταθερή και κινητή τηλεφωνία, ενώ τα μέτρα διασφάλισης της επιχειρησιακής συνέχειας έχουν ενισχυθεί περαιτέρω μέσω της σταδιακής εισαγωγής νέων τεχνολογιών αλλά και αλλαγών στην αρχιτεκτονική τόσο του δικτύου, ώστε να διασφαλίζεται η ανθεκτικότητα και διαθεσιμότητά του σε καταστάσεις ανάγκης, όσο και των πλατφορμών πληροφορικής.

Επιπλέον, η διαθεσιμότητα ηλεκτρικής ισχύος σε όλα τα μεγάλα κτίρια παρακολουθείται συνεχώς και ενισχύεται. Δύο από τα κύρια κέντρα της Εταιρείας έχουν ήδη πιστοποιηθεί με το "Tier III-category certification" από το Uptime Institute. Κατά τη διάρκεια του 2017, εργασίες αναβάθμισης των Ηλεκτρομηχανολογικών Υποδομών έλαβαν χώρα, σύμφωνα με το πρόγραμμα επενδύσεων «Διπλών Παροχικών Δρόμων».

Η παροχή, προς τον Όμιλο Deutsche Telekom, υπηρεσιών Προστιθέμενης Αξίας και το αδιάλειπτο αυτών, διασφαλίζεται τόσο σε επίπεδο λειτουργίας των κρίσιμων υποδομών όσο και από την προδιαγεγραμμένη χρήση εναλλακτικής εγκατάστασης.

Κίνδυνος για την ασφάλεια των πληροφοριών και των προσωπικών δεδομένων

Οι εταιρείες τηλεπικοινωνιών αντιμετωπίζουν κινδύνους αναφορικά με την ασφάλεια των συστημάτων και υποδομών τους, που θα μπορούσαν να επηρεάσουν την ακεραιότητα και την ασφάλεια οποιασδήποτε μορφής πληροφοριών που διαχειρίζονται, όπως προσωπικά δεδομένα πελατών, συνεργατών ή υπαλλήλων και εμπιστευτικές εταιρικές πληροφορίες. Μεταξύ των πιθανών σεναρίων κινδύνων είναι η κλοπή και χειραγώγηση προσωπικών δεδομένων, οι επιθέσεις άρνησης παροχής υπηρεσιών (DOS) και άλλες προηγμένες μορφές απειλών.

Λόγω του όγκου των προσωπικών δεδομένων πελατών που η Εταιρεία διαχειρίζεται, αλλά και το γεγονός ότι ο ΟΤΕ έχει αρχίσει να παρέχει πιο συστηματικά ολοκληρωμένες λύσεις ICT, συμπεριλαμβανομένων των υπηρεσιών για μεγάλους πελάτες και δημόσιους οργανισμούς, έχει αυξηθεί ο κίνδυνος και ως εκ τούτου οι πιθανές συνέπειες μιας κυβερνοεπίθεσης.

Η διασφάλιση των δεδομένων και όλων των ευαίσθητων πληροφοριών είναι πάντα μία από τις κύριες προτεραιότητες του Ομίλου ΟΤΕ. Δεν είναι απλά μια υποχρέωση να ανταποκριθεί στις νομικές και κανονιστικές απαιτήσεις, αλλά είναι επίσης μέρος της κουλτούρας της Εταιρείας, δεδομένου ότι οποιαδήποτε παραβίαση της ασφάλειας των προσωπικών δεδομένων μπορεί να έχει δυσμενείς επιπτώσεις στη φήμη της Εταιρείας.

Η Εταιρεία συλλέγει, αποθηκεύει και χρησιμοποιεί δεδομένα κατά τη συνήθη πορεία των εργασιών της και τα προστατεύει με βάση τη νομοθεσία περί προστασίας δεδομένων. Παρόλο που λαμβάνονται προφυλάξεις για την προστασία των δεδομένων των συνδρομητών σύμφωνα με τις απαιτήσεις ιδιωτικότητας που προβλέπονται από τους ισχύοντες νόμους, τα μέτρα ενδέχεται να αποτύχουν και ορισμένα δεδομένα συνδρομητών ενδέχεται να χαθούν ως αποτέλεσμα ανθρώπινου σφάλματος ή τεχνολογικής αποτυχίας ή να χρησιμοποιηθούν ακόβουλα. Η παραβίαση των νόμων ή κανονισμών περί προστασίας δεδομένων από την Εταιρεία ή από έναν από τους συνεργάτες ή προμηθευτές της μπορεί να οδηγήσει σε πρόστιμα, ζημιές στη φήμη και σε συνδρομητές και θα μπορούσε να έχει σημαντικές αρνητικές επιπτώσεις στην επιχείρηση, την οικονομική κατάσταση και τις προοπτικές.

Στις 27 Απριλίου 2016, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο ενέκριναν τον κανονισμό για την προστασία των δεδομένων (ΕΕ) (2016/679) ("κανονισμός για την προστασία δεδομένων"). Ο Κανονισμός Προστασίας Δεδομένων περιλαμβάνει εκτεταμένες υποχρεώσεις για τις εταιρείες σε σχέση με διαδικασίες και μηχανισμούς επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και δικαιωμάτων των υποκειμένων των δεδομένων και σε περιπτώσεις παραβίασης επιτρέπει στις εποπτικές Αρχές να επιβάλλουν πρόστιμα μέχρι 4% του ετήσιου παγκόσμιου κύκλου εργασιών του Ομίλου (ή Ευρώ 20 εκατ. όποιο είναι μεγαλύτερο). Ο Κανονισμός για την προστασία των δεδομένων θα τεθεί σε ισχύ στις 25 Μαΐου 2018 μετά από μια μεταβατική περίοδο δύο ετών.

Προκειμένου να περιορίσει τους σχετικούς κινδύνους, ο Όμιλος ΟΤΕ έχει συστήσει τη Διεύθυνση Ασφάλειας Πληροφοριών και Αποτροπής Τηλεπικοινωνιακής Απάτης, η οποία, αξιολογώντας τους κινδύνους για την ασφάλεια πληροφοριών και την προστασία των προσωπικών δεδομένων, αναπτύσσει όλες τις αναγκαίες πολιτικές και διαδικασίες, επιβλέπει την εφαρμογή τους, σχεδιάζει νέα συστήματα και υποδομές ασφάλειας και αξιολογεί την αποτελεσματικότητά τους (π.χ. μέσω περιοδικών ελέγχων ασφάλειας σε διάφορα συστήματα). Επίσης, λειτουργεί το Security Operations Center της εταιρείας, όπου συλλέγονται και αναλύονται στοιχεία από διάφορα συστήματα ασφάλειας προκειμένου να εντοπίζονται εγκαίρως περιστατικά ασφάλειας (π.χ. κυβερνοεπιθέσεις) και να αντιμετωπίζονται αποτελεσματικά.

Προστασία κλίματος

Η κλιματική αλλαγή ενέχει κινδύνους για τους οργανισμούς, τα ενδιαφερόμενα μέρη και τους επενδυτές τους. Η Ευρωπαϊκή Ένωση έχει θέσει ως στόχο τη μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου (GHG) κατά 20% το 2020 και κατά 40% έως το 2030, συγκριτικά με τα επίπεδα του 1990.

Στο πλαίσιο αυτό, ο Όμιλος ΟΤΕ εφαρμόζει συγκεκριμένη περιβαλλοντική στρατηγική σε τρεις (3) άξονες:

- Ελαχιστοποίηση των περιβαλλοντικών επιπτώσεων από τις δραστηριότητές του,
- Ανάπτυξη και παροχή προϊόντων και υπηρεσιών που επιτρέπουν την αύξηση της παραγωγικότητας και της προστασίας του περιβάλλοντος σε άλλους τομείς οικονομικής δραστηριότητας, και
- Ενίσχυση της περιβαλλοντικής ευαισθητοποίησης των ενδιαφερομένων μερών.

Ειδικότερα, για την αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής, ο Όμιλος ΟΤΕ απογράφει ετησίως τις άμεσες και έμμεσες εκπομπές αερίων θερμοκηπίου που προέρχονται από τη λειτουργία του και καταβάλλει προσπάθειες για τη συνεχή μείωσή τους.

Είναι σημαντικό να αναφερθεί ότι η κατανάλωση ενέργειας αποτελεί σημαντική πηγή εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου συμβάλλοντας στην κλιματική αλλαγή (και στην ατμοσφαιρική ρύπανση), ενώ παράλληλα συμβάλλει στο λειτουργικό κόστος του Ομίλου ΟΤΕ, το οποίο επηρεάζεται άμεσα από τις ρυθμιζόμενες χρεώσεις του εθνικού συστήματος ηλεκτρισμού και από:

- Αύξηση των τιμών ηλεκτρικής ενέργειας λόγω των τελών/εισφορών/επιβαρύνσεων που επιβάλλονται στον τομέα παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας, στο πλαίσιο του συστήματος εμπορίας εκπομπών της Ευρωπαϊκής Ένωσης (έμμεσος ρυθμιστικός κίνδυνος)
- Αυστηρότερους περιβαλλοντικούς κανονισμούς με υποχρεωτικές διατάξεις (π.χ. ενεργειακοί έλεγχοι δραστηριοτήτων, των συστημάτων θέρμανσης / ψύξης, κ.λπ.).

Χαμηλές περιβαλλοντικές επιδόσεις θα μπορούσαν πιθανώς να επηρεάσουν τη φήμη του Ομίλου και το μερίδιο αγοράς, καθώς έρευνες δείχνουν ότι οι καταναλωτές και οι επενδυτές προτιμούν να συνεργάζονται με εταιρείες που εφαρμόζουν πολιτική για την προστασία του Περιβάλλοντος.

Λαμβάνοντας υπόψη τα παραπάνω, ο Όμιλος ΟΤΕ έχει υιοθετήσει μία σειρά δράσεων μείωσης κατανάλωσης ενέργειας (και αντίστοιχων εκπομπών) και, κατ' επέκταση, περιορισμού των κινδύνων, αλλά και προσαρμογής, μακροπρόθεσμα, στην κλιματική αλλαγή. Στις δράσεις αυτές περιλαμβάνονται, μεταξύ άλλων:

- αναβάθμιση του τεχνολογικού εξοπλισμού σταθερής τηλεφωνίας (All-IP migration)
- συστήματα “free cooling” και συστήματα ψύξης αποκλειστικά για τους συσσωρευτές
- εκσυγχρονισμός των ανορθωτών & UPS
- ενοποίηση χώρων τηλεπικοινωνιακού εξοπλισμού
- μέτρα εξοικονόμησης καυσίμων με υβριδικές λύσεις σε εγκαταστάσεις εκτός ηλεκτρικού δικτύου
- εκσυγχρονισμός κλιματιστικών
- συγχώνευση εγκαταστάσεων κινητής και αναβάθμιση του τεχνολογικού εξοπλισμού κινητής τηλεφωνίας
- ενεργειακή αναβάθμιση κτιρίων
- συγχώνευση γραφειακών χώρων
- ανανέωση στόλου οχημάτων με νέα οχήματα υψηλότερης ενεργειακής απόδοσης

Προμηθευτική αλυσίδα

Ο Όμιλος ΟΤΕ θεωρεί τη διαχείριση αλυσίδας εφοδιασμού, ως απαραίτητη προϋπόθεση για την αποτελεσματική λειτουργία του, την οικονομική ανάπτυξη, τη διατήρηση και βελτίωση της καλής φήμης του. Η διαχείριση αυτή λαμβάνει υπόψη τις αρχές της βιώσιμης ανάπτυξης. Ως εκ τούτου, ο Όμιλος επιδιώκει να συνεργάζεται με προμηθευτές που είναι περιβαλλοντικά ευαίσθητοποιημένοι και κοινωνικά υπεύθυνοι.

Παρ' όλα αυτά, υπάρχουν κίνδυνοι, οι οποίοι μπορούν δυνητικά να προκαλέσουν επιχειρησιακές αποτυχίες, απώλειες εσόδων και ζημιές στη φήμη, ως αποτέλεσμα ενεργειών τρίτων/προμηθευτών (περιβαλλοντικές επιπτώσεις/πρόστιμα, ανεπαρκείς συνθήκες εργασίας, παιδική εργασία, απάτες, κ.λπ.).

Προκειμένου να αντιμετωπισθούν οι ενδεχόμενοι κίνδυνοι που μπορεί να προκύψουν στο πλαίσιο της εφοδιαστικής αλυσίδας, ο Όμιλος ΟΤΕ έχει υιοθετήσει τις παρακάτω Πολιτικές και Διαδικασίες:

- Την Κοινωνική Χάρτα, στην οποία αναφέρονται οι Βασικές Κοινωνικές Αρχές που η Εταιρεία δεσμεύεται να τηρεί και εφαρμόζει οπουδήποτε δραστηριοποιείται και εγγυάται να τις κοινοποιεί στα ενδιαφερόμενα μέρη και στους προμηθευτές της. Οι προμηθευτές αναμένεται να τηρούν και να εφαρμόζουν τις Βασικές Κοινωνικές Αρχές στο σύνολο της δραστηριότητάς τους, ήτοι, μεταξύ άλλων, θα πρέπει να συμμορφώνονται με τα διεθνή πρότυπα, να σέβονται τα ανθρώπινα δικαιώματα, και να μεριμνούν για την προστασία του περιβάλλοντος.
- Τον Κώδικα Δεοντολογίας Προμηθευτών Ομίλου ΟΤΕ, η αποδοχή του οποίου αποτελεί απαραίτητη προϋπόθεση κατά την υπογραφή μίας σύμβασης ή άλλης συμφωνίας.
- Ειδικό όρο περί καταπολέμησης της διαφθοράς, ο οποίος είναι υποχρεωτικό να περιλαμβάνεται τόσο στους Γενικούς Όρους Παραγγελιών όσο και ως όρος στις συμβάσεις με τους προμηθευτές.
- Διαδικασίες ελέγχου και αξιολόγησης προμηθευτών (προ-συμβατικός έλεγχος ακεραιότητας και αξιολόγηση των υποψήφιων προμηθευτών) σύμφωνα με τα κριτήρια της Κανονιστικής Συμμόρφωσης. Τα κριτήρια αυτά περιλαμβάνουν τη διερεύνηση παραβιάσεων της νομοθεσίας περί δωροδοκίας ή περί νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες, αρνητική δημοσιευμένη πληροφόρηση σχετικά με τον προμηθευτή, καθώς και αναφορά του προμηθευτή σε δημοσιευμένους καταλόγους κυρώσεων.
- Την ετήσια αξιολόγηση προμηθευτών.

Κίνδυνοι για την υγεία που σχετίζονται με την Ηλεκτρομαγνητική ακτινοβολία

Οι ενδεχόμενες επιπτώσεις στην υγεία από ανθρωπογενείς πηγές ηλεκτρομαγνητικής ακτινοβολίας (Η/Μ), έχουν προσελκύσει ιδιαίτερη προσοχή, τα τελευταία τριάντα (30) έτη. Για το λόγο αυτό, διεθνείς επιστημονικοί οργανισμοί έχουν διαμορφώσει όρια ασφαλούς έκθεσης σε μη ιονίζουσες (Η/Μ) ακτινοβολίες και έχει αναπτυχθεί ένα σχετικό νομοθετικό πλαίσιο.

Οι σχετικές έρευνες που έχουν πραγματοποιηθεί και αξιολογηθεί από τον Παγκόσμιο Οργανισμό Υγείας δεν δείχνουν κάποια συσχέτιση επιπτώσεων από Η/Μ εκπομπές σταθμών τηλεπικοινωνιών σε επίπεδα κατώτερα των θεσπισμένων ορίων ασφαλούς έκθεσης και, σύμφωνα με ανεξάρτητες μετρήσεις, οι τιμές του Η/Μ πεδίου που οφείλεται στους Σταθμούς Βάσης, συνεισφέρουν κατά λιγότερο από το 30% του συνολικού ηλεκτρομαγνητικού υποβάθρου στις κατοικημένες περιοχές. Τα επίπεδα ηλεκτρομαγνητικού πεδίου σε όλους τους Σταθμούς Βάσης, συμμορφώνονται με τα όρια που συστήνει ο Παγκόσμιος Οργανισμός Υγείας και η Διεθνής Επιτροπή για την Προστασία από τις μη Ιονίζουσες Ακτινοβολίες (ICNIRP), καθώς και με τα όρια που θέτει ο νόμος 4070/2012, και τα οποία είναι στο 60-70% των ορίων της ICNIRP [κατά τη θέσπιση των ορίων, η επιστημονική κοινότητα έχει θέσει συντελεστή ασφαλείας πενήντα (50) λαμβάνοντας υπόψη ότι ενδεχομένως κάποιες ομάδες πληθυσμού να είναι πιο ευπαθείς], στα σημεία ελεύθερης πρόσβασης του κοινού. Γενικότερα, η πολιτική του Ομίλου ΟΤΕ βασίζεται στην εφαρμογή εξ' ορισμού, της Αρχής της Πρόληψης, η οποία βασίζεται στις αρχές της Διαφάνειας, Πληροφόρησης, Συμμετοχής και Προώθησης της Επιστήμης, για το σύνολο των προϊόντων και των υπηρεσιών.

Πιθανές αλλαγές που αφορούν στις παραπάνω διαπιστώσεις, όπως π.χ. αλλαγή στην εθνική νομοθεσία, θα μπορούσαν να οδηγήσουν σε σημαντική μείωση της ζήτησης και της χρήσης συσκευών κινητής, και σε δικαστικές διαφορές και, συνεπώς, αποζημιώσεις, ιδίως σε αγορές με πολύ χαμηλή ανοχή για τους κινδύνους που σχετίζονται με το περιβάλλον και τη δημόσια υγεία.

Θα μπορούσαν, επίσης, να επηρεάσουν πολλά έργα για την ανάπτυξη της κινητής τηλεφωνίας, όπως, για παράδειγμα, την κατασκευή σχετικής υποδομής δικτύου καθώς επίσης και τις πωλήσεις των παραδοσιακών ψηφιακών ασύρματων τηλεφώνων και συσκευών που χρησιμοποιούν Wi-Fi. Τέλος, υπάρχει ο κίνδυνος των ρυθμιστικών παρεμβάσεων, όπως η μείωση στα κατώτατα όρια ηλεκτρομαγνητικής ακτινοβολίας από τη Διεθνή Επιτροπή για την Προστασία από τις Μη Ιονίζουσες Ακτινοβολίες (ICNIRP) ή η εισαγωγή των πρόσθετων μέτρων για την αναδιάρθρωση του δικτύου κινητής τηλεφωνίας (π.χ. συνεγκατάσταση, η αποκλειστική χρήση των μικροκεραίων, αδειοδότηση, κ.λπ.) με σκοπό να αναπτυχθούν και να εφαρμοστούν στρατηγικές για τη δημόσια υγεία. Η διαδικασία αναθεώρησης ή μη των ορίων της ICNIRP βρίσκεται σε εξέλιξη και η απόφαση για πιθανή αλλαγή των ορίων αναμένεται να δημοσιευθεί εντός του πρώτου εξαμήνου του 2018.

Κίνδυνοι κανονιστικής συμμόρφωσης, διαφθοράς, δωροδοκίας και ανθρωπίνων δικαιωμάτων

Η Κανονιστική Συμμόρφωση αντιπροσωπεύει μία δέσμευση στις αρχές της ακεραιότητας, της διαφάνειας, της δικαιοσύνης, του επαγγελματισμού, του ομαδικού πνεύματος και του σεβασμού στους κανόνες, αρχές οι οποίες διέπουν τη λειτουργία της Εταιρείας.

Περιστατικά παραβατικής συμπεριφοράς (π.χ. απάτη, διαφθορά, δωροδοκία, υπεξαίρεση, κλοπή, ξέπλυμα χρήματος, παραποίηση των οικονομικών αναφορών, αθέμιτος ανταγωνισμός, διακρίσεις στο χώρο εργασίας, καταπάτηση ανθρωπίνων δικαιωμάτων καθώς και οτιδήποτε θα μπορούσε να βλάψει τη φήμη της Εταιρείας ή οποιαδήποτε προσπάθεια συγκάλυψης των ανωτέρω) που διαπράττονται είτε εντός της Εταιρείας είτε εκτός της Εταιρείας, με τη συμμετοχή συνεργατών (π.χ. πελατών, προμηθευτών ή διανομέων) που εμπλέκονται στην επιχειρηματική δραστηριότητα της Εταιρείας, θα μπορούσαν να έχουν δυσμενή επίδραση στη χρηματοοικονομική θέση και τη φήμη της Εταιρείας και να οδηγήσουν σε πρόστιμα, κυρώσεις και περιορισμό της επιχειρηματικής λειτουργίας.

Με σκοπό την αποφυγή κινδύνων μη συμμόρφωσης με το ισχύον νομοθετικό και κανονιστικό πλαίσιο καθώς και άλλων νομικών συνεπειών για την Εταιρεία και τους Εργαζόμενους, η Διοίκηση έχει υιοθετήσει και εφαρμόζει Σύστημα Διαχείρισης Κανονιστικής Συμμόρφωσης (Compliance Management System - CMS), στο πλαίσιο του οποίου υιοθέτησε την διαδικασία Διαχείρισης Καταγγελιών («Tell me») και τα σχετικά [κανάλια επικοινωνίας](#). Επιπροσθέτως, στο πλαίσιο της εφαρμογής του Συστήματος, έχουν υιοθετηθεί Πολιτικές Κανονιστικής Συμμόρφωσης που καλύπτουν σημαντικές λειτουργίες και διαδικασίες της Εταιρείας, όπως, μεταξύ άλλων, ο Κώδικας Δεοντολογίας Ομίλου ΟΤΕ, ο Κώδικας Δεοντολογίας Προμηθευτών Ομίλου ΟΤΕ, η Πολιτική περί Αποφυγής της Διαφθοράς και άλλων Συγκρούσεων Συμφερόντων, η Πολιτική Εξακρίβωσης Οικονομικής Απάτης, η Πολιτική περί Αποδοχής και Προσφοράς Ωφελημάτων, η Πολιτική περί Δωρεών, η Πολιτική περί Χορηγιών, η Πολιτική για τη Συμμόρφωση στο Δίκαιο του Ελεύθερου Ανταγωνισμού καθώς, επίσης, και η Πολιτική περί Μη Κατάχρησης Προνομιακών Πληροφοριών.

Κρίσιμες Εταιρικές Συμβάσεις και Επιχειρηματική Ανθεκτικότητα

Οι εξελίξεις και οι συνεχόμενες τεχνολογικές αλλαγές έχουν προσδώσει έναν ακόμη πιο κρίσιμο ρόλο στις τηλεπικοινωνιακές υπηρεσίες για τις μικρές, μεσαίες και μεγάλες επιχειρήσεις (π.χ. υπηρεσίες cloud, κινητές και σταθερές τεχνολογίες και λύσεις). Η συγκεκριμένη αγορά απαιτεί από τους τηλεπικοινωνιακούς παρόχους υψηλότερο επίπεδο εξυπηρέτησης πελατών, προκειμένου να υποστηρίξουν αυτές τις προηγμένες και εξατομικευμένες λύσεις. Ο ανταγωνισμός επικεντρώνεται, κυρίως, σε καινοτόμες υπηρεσίες, ενώ εξαρτάται σε μεγάλο βαθμό από την ικανότητα να προσφέρει προϊόντα και υπηρεσίες έγκαιρα και με αξιόπιστο τρόπο.

Ο Όμιλος ΟΤΕ έχει ως στόχο να διασφαλίσει τη διατήρηση και βελτίωση των υφιστάμενων δικτύων και εγκαταστάσεων, την αναβάθμιση παλαιών συστημάτων και την προσαρμογή σε νέες τεχνολογίες, με τρόπο που να ελαχιστοποιεί τη διακοπή εργασιών και να συμβάλλει στην επιχειρηματική ανθεκτικότητα, ώστε να παρέχει στους πελάτες καινοτόμες και υψηλής ποιότητας υπηρεσίες. Επιπλέον, ο Όμιλος ΟΤΕ έχει υιοθετήσει και εφαρμόζει προληπτικά μέτρα και μέτρα διορθωτικού χαρακτήρα για την αντιμετώπιση και τον περιορισμό των σχετικών κινδύνων, προκειμένου να διασφαλισθεί η αδιάλειπτη παροχή εργασιών. Οποιαδήποτε αποτυχία στη συνεχή και αδιάλειπτη παροχή αυτών των σύνθετων υπηρεσιών υψηλής αξίας μπορεί να οδηγήσει σε μείωση των εσόδων και αύξηση του κόστους αποκατάστασης (π.χ. αποτυχίες στην παροχή υπηρεσιών ICT, διακοπές στο δίκτυο, αποτυχίες στις υποδομές και στα συστήματα πληροφορικής, κ.λπ.). Κάθε ένα από τα ανωτέρω θα μπορούσε να έχει αρνητικές επιπτώσεις τόσο στην εμπειρία και στην ικανοποίηση των πελατών, όσο και στη φήμη και την εικόνα της Εταιρείας.

Ε. ΜΗ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ - ΕΚΘΕΣΗ ΒΙΩΣΙΜΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ

Ο Όμιλος ΟΤΕ αξιοποιεί την τεχνολογία και τις δυνατότητες που παρέχει με στόχο τη δημιουργία ενός καλύτερου κόσμου για όλους. Παράλληλα, ενισχύει την βιώσιμη επιχειρηματικότητά του, συμβάλλοντας στη στήριξη της κοινωνίας και στην προστασία του περιβάλλοντος.

Η στρατηγική βιώσιμης ανάπτυξης του Ομίλου ΟΤΕ είναι αναπόσπαστο συστατικό της επιχειρηματικής στρατηγικής του και περιλαμβάνει πέντε θεματικούς πυλώνες:

Στρατηγική Βιώσιμης Ανάπτυξης

Υπεύθυνη Επιχειρηματικότητα

Ο Όμιλος ΟΤΕ επιδιώκει να δίνει το παράδειγμα, λειτουργώντας υπεύθυνα σε όλη την αλυσίδα αξίας του. Αναπτύσσει διαδικασίες, πολιτικές, εργαλεία και μηχανισμούς που επιτρέπουν στις εταιρείες του να διαχειρίζονται με υπευθυνότητα εταιρικά και επιχειρησιακά θέματα. Προχωρά στον ψηφιακό μετασχηματισμό του, έτσι ώστε να παρέχει στους πελάτες, τους εργαζομένους, τους συνεργάτες και τους προμηθευτές του, μια ολοκληρωμένη ψηφιακή εμπειρία.

Υπεύθυνη Εργασία και Ανάπτυξη

Ο Όμιλος ΟΤΕ παρέχει ένα βιώσιμο περιβάλλον εργασίας που ενθαρρύνει την ανάπτυξη των ανθρώπων του, αναγνωρίζει την υψηλή απόδοση και τους δίνει ίσες ευκαιρίες να αναδειχθούν. Φροντίζει να καλλιεργεί μια ενιαία κουλτούρα υψηλής απόδοσης, συνεργασίας και ομαδικότητας και ένα περιβάλλον ανοικτής επικοινωνίας και διαλόγου, αποσκοπώντας στην ικανοποίηση των ανθρώπων του. Στόχος του Ομίλου είναι να διακρίνεται ως ένας ελκυστικός και επιθυμητός εργοδότης για υφιστάμενους και νέους εργαζόμενους.

Ως ένας ζωντανός οργανισμός που εξελίσσεται και αλλάζει συνεχώς, αναπτύσσει για τη βελτίωση της εμπειρίας των εργαζομένων του, ψηφιακά εργαλεία και εφαρμογές, ενώ παράλληλα σχεδιάζει και υλοποιεί σύγχρονα προγράμματα ανάπτυξης ψηφιακών δεξιοτήτων, που ανταποκρίνονται στις ανάγκες της νέας ψηφιακής εποχής.

Ψηφιακή Κοινωνία

Βασική προτεραιότητα και δέσμευση του Ομίλου είναι να συμβάλει στην οικοδόμηση μιας ψηφιακής κοινωνίας με σκοπό την ανάπτυξη και τον εκσυγχρονισμό της, καθώς και στην εξάλειψη του ψηφιακού χάσματος. Με στόχο τη συνεχή βελτίωση της εξυπηρέτησης και εμπειρίας των πελατών, αλλά και με σεβασμό στον καταναλωτή και τις αρχές του ελεύθερου ανταγωνισμού, συνδέει τους ανθρώπους, μέσω της τεχνολογίας, σε έναν κόσμο απεριόριστων ψηφιακών δεξιοτήτων. Ο Όμιλος είναι ένας από τους μεγαλύτερους επενδυτές στις τηλεπικοινωνίες στη Ν.Α. Ευρώπη και ο μεγαλύτερος στην Ελλάδα. Αναπτύσσει καινοτόμα προϊόντα και υπηρεσίες τα οποία συμβάλουν στη βιώσιμη ανάπτυξη, δημιουργώντας περιβαλλοντικά και κοινωνικά οφέλη για όλους.

Καλύτερος Κόσμος για Όλους

Με «όχημα» την τεχνολογία και την καινοτομία ο Όμιλος ΟΤΕ δημιουργεί έναν καλύτερο κόσμο για όλους. Υλοποιεί πληθώρα δράσεων κοινωνικής συνεισφοράς και εταιρικού εθελοντισμού στις χώρες δραστηριοποίησής του, με στόχο τη στήριξη ευαίσθητων κοινωνικών ομάδων, των παιδιών, της εκπαίδευσης, των τοπικών κοινωνιών, της επιχειρηματικότητας, του πολιτισμού και του αθλητισμού.

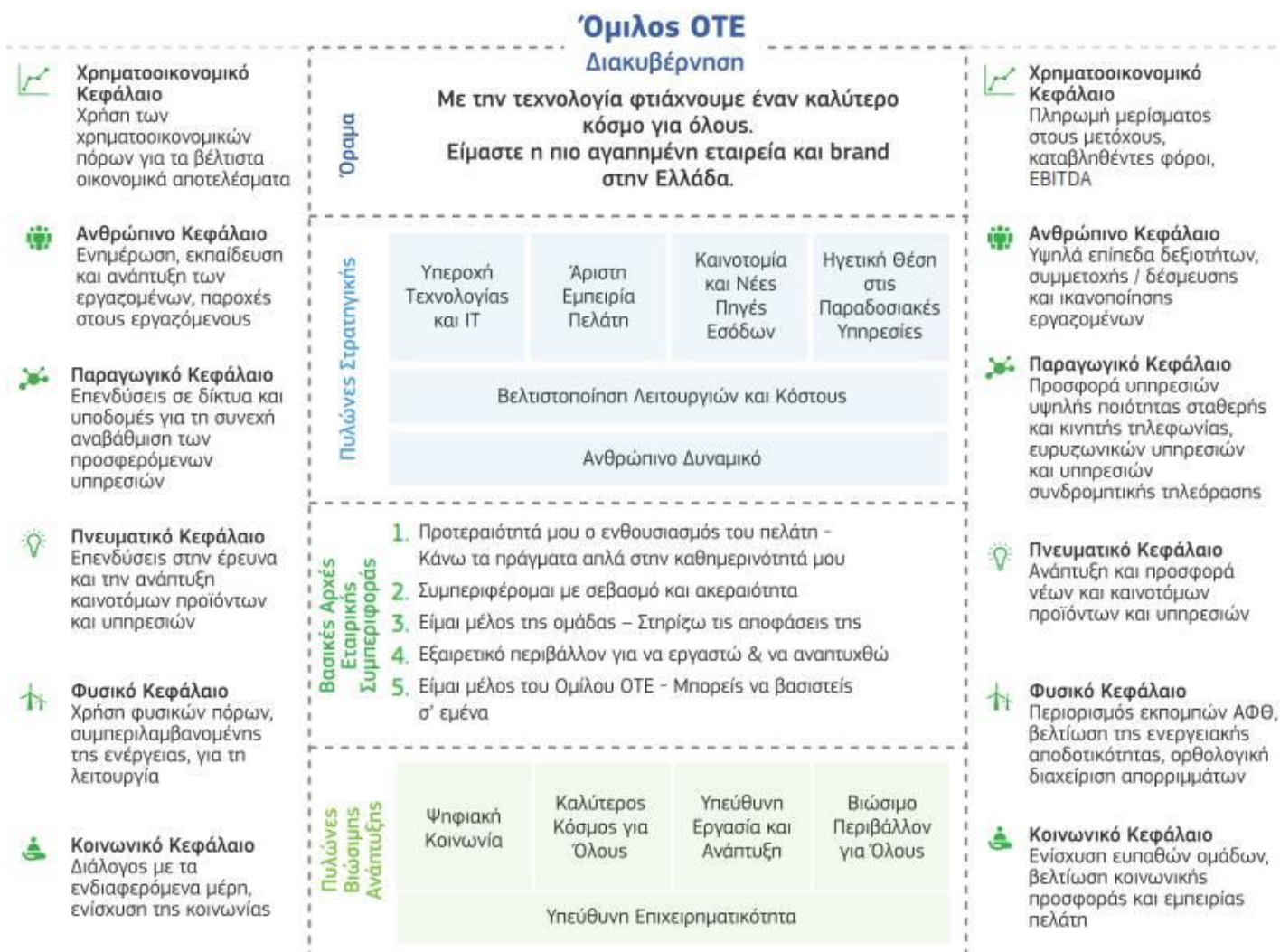
Βιώσιμο Περιβάλλον για Όλους

Ο Όμιλος επιδιώκει την οικονομική του ανάπτυξη σε συνδυασμό με την περιβαλλοντική υπευθυνότητα σε όλες τις πτυχές των δραστηριοτήτων του. Για το λόγο αυτό η περιβαλλοντική στρατηγική του επικεντρώνεται στην ελαχιστοποίηση των περιβαλλοντικών επιπτώσεων από τις δραστηριότητές του, στην ανάπτυξη και παροχή προϊόντων και υπηρεσιών που επιτρέπουν την αύξηση της παραγωγικότητας και της προστασίας του περιβάλλοντος σε άλλους τομείς οικονομικής δραστηριότητας καθώς και στη σχετική ενημέρωση και ευαισθητοποίηση των ενδιαφερομένων μερών.

Επιχειρηματικό μοντέλο

Το επιχειρηματικό μοντέλο του Ομίλου ΟΤΕ έχει στόχο τη δημιουργία αξίας για τους μετόχους του, αλλά και για τους πελάτες, την κοινωνία και τους εργαζόμενους.

Η αποτελεσματική λειτουργία και η υψηλή ανταγωνιστικότητα του Ομίλου επιφέρουν θετικά οικονομικά αποτελέσματα, τα οποία του επιτρέπουν να επενδύσει εκ νέου στην επιχείρηση για τη δημιουργία περισσότερης αξίας για όλα τα ενδιαφερόμενα μέρη, βραχυπρόθεσμα, μεσοπρόθεσμα και μακροπρόθεσμα.

Διακυβέρνηση Βιώσιμης Ανάπτυξης

Η δομή διακυβέρνησης, μέσω της οποίας εντάσσονται τα θέματα βιώσιμης ανάπτυξης στις βασικές επιχειρηματικές διαδικασίες, αποτυπώνεται στην Πολιτική Εταιρικής Υπευθυνότητας του Ομίλου ΟΤΕ.

Το ΔΣ του ΟΤΕ είναι αρμόδιο για την επίδοση της εταιρικής υπευθυνότητας του Ομίλου και εκπροσωπεί τα συμφέροντά του σε θέματα εταιρικής υπευθυνότητας και βιώσιμης ανάπτυξης που τον αφορούν στο σύνολο του. Η επίβλεψη έχει ανατεθεί στον Πρόεδρο και Διευθύνοντα Σύμβουλο του Ομίλου ΟΤΕ.

Οι θυγατρικές εταιρείες οφείλουν να ακολουθούν τα πρότυπα, τις απαιτήσεις και τους στόχους εταιρικής υπευθυνότητας του Ομίλου αλλά και να υλοποιούν προγράμματα βάσει τοπικών αναγκών.

Διοικητικό Συμβούλιο ΟΤΕ

Διοικητικό Συμβούλιο

Εγκρίνει τις πολιτικές εταιρικής υπευθυνότητας που ισχύουν για όλο τον Όμιλο, κείμενα θέσεων και σημαντικές δράσεις στρατηγικής σημασίας, όπου αυτό χρειάζεται

Πρόεδρος και Διευθύνων Σύμβουλος

Επιβλέπει τη στρατηγική και τη λειτουργία εταιρικής υπευθυνότητας του Ομίλου ΟΤΕ

Διοικητικά Συμβούλια Θυγατρικών ΟΤΕ

- Μετά από έγκριση του Διοικητικού Συμβουλίου του ΟΤΕ, εγκρίνουν την υιοθέτηση πολιτικών, θέσεων και στρατηγικών δράσεων που ισχύουν για όλο τον Όμιλο
- Είναι υπεύθυνα για μέτρα με στόχο την εφαρμογή πολιτικών / στρατηγικής εταιρικής υπευθυνότητας

Executive Director Εταιρικής Επικοινωνίας Ομίλου ΟΤΕ

Executive Director Εταιρικής Επικοινωνίας Ομίλου ΟΤΕ

- Εισηγείται πολιτικές εταιρικής υπευθυνότητας που ισχύουν για όλο τον Όμιλο, αναθέτει εργασίες, δράσεις στρατηγικής σημασίας κ.λπ.
- Συνεργάζεται με τον Πρόεδρο και Διευθύνοντα Σύμβουλο σε θέματα εταιρικής υπευθυνότητας και ενημερώνει το Διοικητικό Συμβούλιο, ζητώντας την καθοδήγηση και έγκριση του όπου χρειάζεται
- Διαμορφώνει τη στρατηγική, τις πολιτικές και τα προγράμματα εταιρικής υπευθυνότητας
- Λειτουργεί ως κεντρικό σημείο επικοινωνίας μεταξύ των φορέων του Ομίλου ΟΤΕ και ως επίσημη εκπρόσωπος του Ομίλου σε οποιοδήποτε θέμα αφορά την εταιρική υπευθυνότητα

Υποδιεύθυνση Εταιρικής

Υπευθυνότητας Σταθερής & Κινητής

- Εφαρμόζει τη στρατηγική, την πολιτική εταιρικής υπευθυνότητας και υλοποιεί τα προγράμματα δράσεων εταιρικής υπευθυνότητας
- Προετοιμάζει τις αποφάσεις που πρόκειται να ληφθούν από τη Διεύθυνση Εταιρικής Επικοινωνίας Ομίλου ΟΤΕ ή τα Διοικητικά Συμβούλια
- Συντονίζει και παρακολουθεί την εφαρμογή των πολιτικών εταιρικής υπευθυνότητας, διαμορφώνει δείκτες και παρακολουθεί την πρόοδο επίτευξης των στόχων
- Συντονίζει τη λειτουργία του Δικτύου Εκπροσώπων Εταιρικής Υπευθυνότητας του Ομίλου ΟΤΕ και υποστηρίζει το Δίκτυο Εκπροσώπων Εταιρικής Υπευθυνότητας του Ομίλου DT

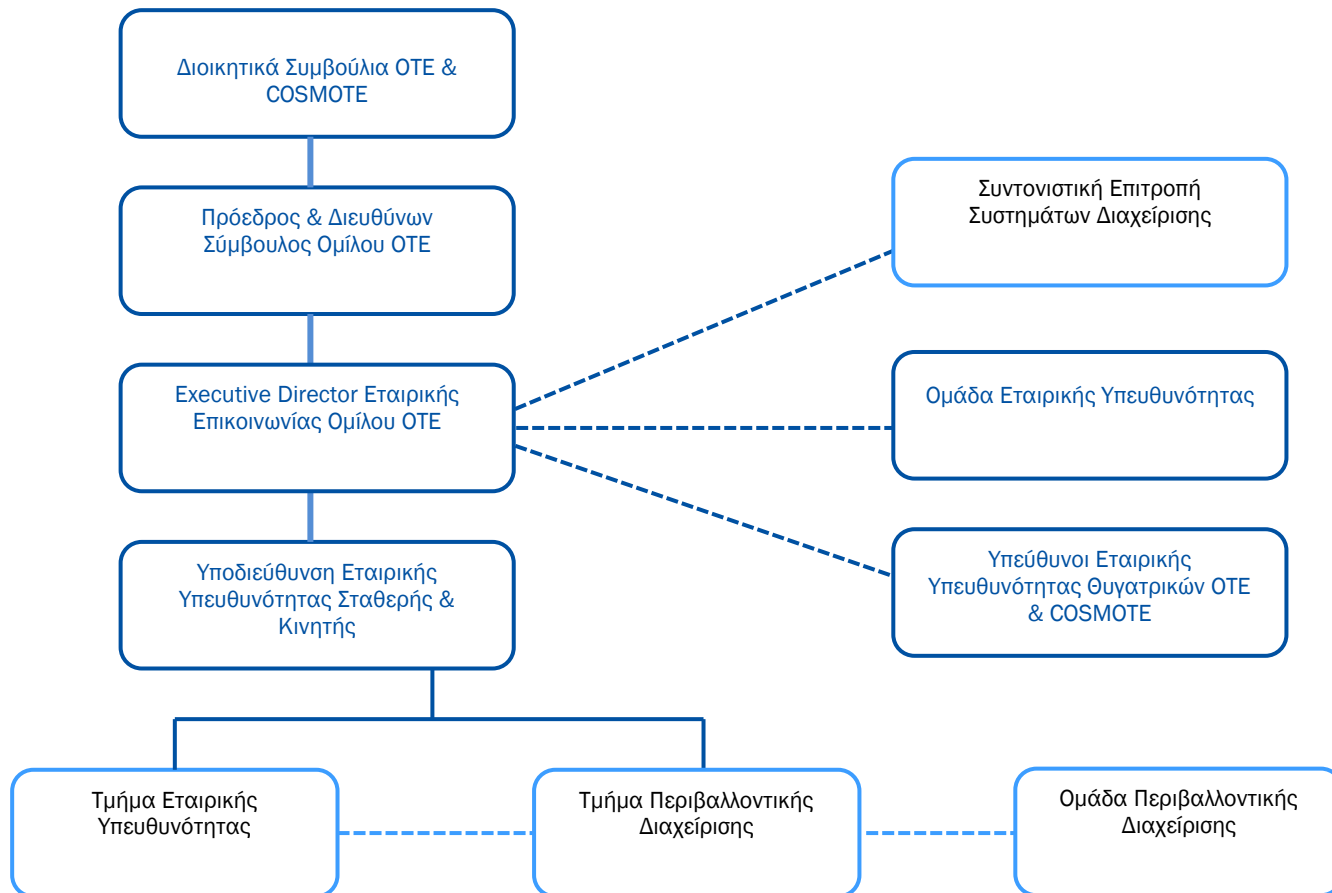
Δίκτυο Εκπροσώπων

Εταιρικής Υπευθυνότητας Ομίλου ΟΤΕ*

- Διαχέει τη γνώση για θέματα εταιρικής υπευθυνότητας στο εσωτερικό του Ομίλου
- Διευκολύνει την επικοινωνία μεταξύ των θυγατρικών

* Το Δίκτυο Εκπροσώπων Εταιρικής Υπευθυνότητας Ομίλου ΟΤΕ συμμετέχει στο Δίκτυο Εκπροσώπων Ομίλου Deutsche Telekom

Οργανωτική Δομή

Πολιτικές και Συστήματα

Ο Όμιλος διαθέτει Κώδικες, Πολιτικές, Συστήματα και διαδικασίες που προσδιορίζουν την προσέγγισή του σε θέματα βιώσιμης ανάπτυξης, τον τρόπο παρακολούθησης και αξιολόγησης της επίδοσής του.

Στο πλαίσιο αυτό, το 2017, επικαιροποιήθηκαν δύο βασικοί Κώδικες του Ομίλου: ο Κώδικας Δεοντολογίας και ο Κώδικας Δεοντολογίας Προμηθευτών.

Κώδικας Δεοντολογίας Ομίλου ΟΤΕ

Πρόκειται για ένα σύνολο κανόνων, η εφαρμογή των οποίων διασφαλίζει την απρόσκοπτη λειτουργία και την καλή φήμη της Εταιρείας και προστατεύει όλα τα ενδιαφερόμενα μέρη.

Αποτυπώνει τη δέσμευση του Ομίλου να λειτουργεί με ακεραιότητα, υπευθυνότητα και διαφάνεια απέναντι στους πελάτες, τους προμηθευτές, τους εργαζομένους και τους μετόχους.

Κώδικας Δεοντολογίας Προμηθευτών Ομίλου ΟΤΕ

Το 2017, δημιουργήθηκε ενιαίος Κώδικας Δεοντολογίας Προμηθευτών για όλες τις Εταιρείες του Ομίλου, ο οποίος περιλαμβάνει τις ακόλουθες αρχές, τις οποίες οι προμηθευτές του Ομίλου οφείλουν να τηρούν:

- Συμμόρφωση με το εθνικό και το διεθνές δίκαιο,
- Βασικές αρχές για την τήρηση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων,
- Πρακτικές κοινωνικής ευθύνης,
- Διαχείριση φυσικών πόρων και αποβλήτων,
- Απαγορευμένες επιχειρηματικές πρακτικές,
- Παρακολούθηση και έλεγχοι κοινωνικής, περιβαλλοντικής και κανονιστικής συμμόρφωσης

Πληροφορίες αναφορικά με το Σύστημα και τις Πολιτικές Κανονιστικής Συμμόρφωσης που έχει υιοθετήσει η Εταιρεία, περιλαμβάνονται στο Κεφ. ΣΤ. Δήλωση Εταιρικής Διακυβέρνησης (Γ. «[Πρακτικές Εταιρικής Διακυβέρνησης επιπλέον των απαιτήσεων του Νόμου](#)»), που ακολουθεί.

Πολιτική Εταιρικής Υπευθυνότητας Ομίλου ΟΤΕ

Η Πολιτική Εταιρικής Υπευθυνότητας του Ομίλου ΟΤΕ καθορίζει τη στρατηγική και το γενικό πλάνο δράσης Εταιρικής Υπευθυνότητας του ΟΤΕ και των συνδεδεμένων εταιρειών, λαμβάνοντας υπόψη τόσο τις υφιστάμενες κοινωνικές και οικονομικές συνθήκες όσο και τις πολιτισμικές προτεραιότητες και προκλήσεις.

Προσδιορίζει αρμοδιότητες, καθήκοντα, μορφές συνεργασίας για θέματα βιώσιμης ανάπτυξης μεταξύ των επιμέρους εμπλεκόμενων Διευθύνσεων της Κεντρικής Διοίκησης του Ομίλου, όπως και των θυγατρικών του.

Κοινωνική Χάρτα Ομίλου ΟΤΕ

Η Κοινωνική Χάρτα του Ομίλου ΟΤΕ, καθορίζει τις συνθήκες εργασίας και τα κοινωνικά πρότυπα, βάσει των οποίων αναπτύσσονται και προσφέρονται τα προϊόντα και οι υπηρεσίες του Ομίλου. Θέτει τους κανόνες, οι οποίοι θα πρέπει να ακολουθούνται από όλο τον Όμιλο, σε θέματα ανθρωπίνων δικαιωμάτων, βιώσιμης ανάπτυξης και προστασίας του περιβάλλοντος, ίσων ευκαιριών, υγείας και ασφάλειας και δικαιωμάτων των εργαζομένων. Αποτελεί έναν οδηγό συμπεριφοράς για όλους τους εργαζόμενους, τους επενδυτές και τους προμηθευτές του Ομίλου.

Έχει αναπτυχθεί σύμφωνα με διεθνώς αναγνωρισμένα πρότυπα, οδηγίες και κανόνες, το Διεθνή Χάρτη Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, τις Βασικές Συμβάσεις της Διεθνούς Οργάνωσης Εργασίας, τις κατευθυντήριες οδηγίες του Οργανισμού Οικονομικής Συνεργασίας και Ανάπτυξης και το Οικουμενικό Σύμφωνο των Ηνωμένων Εθνών. Το κείμενο είναι σύμφωνο και με τις κατευθυντήριες αρχές των Ηνωμένων Εθνών για τις Επιχειρήσεις και τα Ανθρώπινα Δικαιώματα.

Ενοποιημένο Σύστημα Διαχείρισης

Το Εταιρικό Μοντέλο Διαδικασιών και η συστηματική αξιολόγηση, καταγραφή και βελτιστοποίησή του αποτελούν τη βάση του Ενοποιημένου Συστήματος Διαχείρισης (**Integrated Management System**) που εφαρμόζεται στον Όμιλο ΟΤΕ, πιστοποιημένου κατά PAS99.

Το Ενοποιημένο Σύστημα Διαχείρισης απαρτίζεται από τις ακόλουθες πιστοποιήσεις στις μεγαλύτερες εταιρείες του Ομίλου και πιο συγκεκριμένα στον ΟΤΕ, στην COSMOTE, στην Telekom Romania Communications, στην Telekom Romania Mobile Communications και στην Telekom Albania, σύμφωνα με τον παρακάτω πίνακα.

Εταιρεία/ Πρότυπο	ΟΤΕ	COSMOTE	Telekom Romania Communications	Telekom Romania Mobile Communications	Telekom Albania
Ενοποιημένο Σύστημα Διαχείρισης, κατά PAS99	√	√	-	-	-
Διαχείριση Ποιότητας, κατά ISO 9001	√	√	√	√	√
Διαχείριση Περιβάλλοντος, κατά ISO 14001	√	√	√	√	√
Υγεία και Ασφάλεια στην Εργασία, κατά OHSAS 18001	√	√	√	√	√
Διαχείριση Ασφάλειας Πληροφοριών, κατά ISO 27001	√	√	√	√	-
Διαχείριση Επιχειρησιακής Συνέχειας, κατά ISO 22301	√	√	√	√	-
Υπηρεσίες Πληροφορικής, κατά ISO 20000	-	√	√	√	-
Διαχείριση Ενέργειας, κατά ISO 50001	√	√	-	-	-
Διαχείριση Εταιρικών Κινδύνων, κατά ISO 31000	√	√	√	√	-
Διαχείριση κατά της Δωροδοκίας, κατά ISO 37001	√	√	√	√	√
Διαχείριση της Κανονιστικής Συμμόρφωσης, κατά ISO 19600	√	√	√	√	√
Εργαστήριο Μετρήσεων Ηλεκτρομαγνητικής Ακτινοβολίας, κατά ISO 17025	-	√	-	-	-
Σύστημα Αρχών και Κατευθυντήριων Γραμμών Ορθής Πρακτικής Διανομής Ιατροτεχνολογικών Προϊόντων Υπουργική Απόφαση 1348/04 του Υπουργείου Υγείας και Πρόνοιας της Ελλάδας	√	√	-	-	-

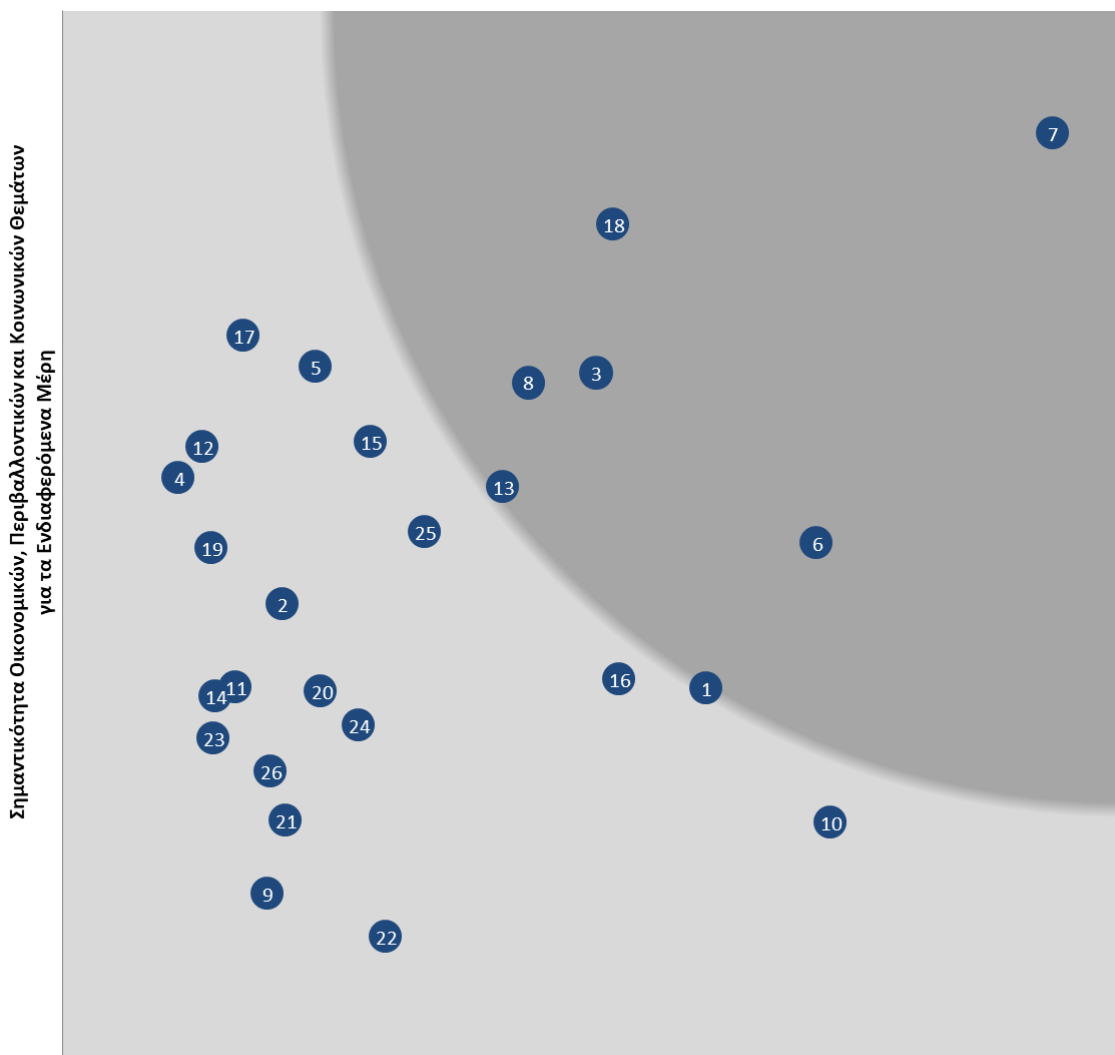
Στο Ενοποιημένο Σύστημα Διαχείρισης των ΟΤΕ και COSMOTE συμπεριλαμβάνονται και πιστοποιήσεις σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα ISAE 3402 (SOC 1 TYPE II) και ISAE 3000 (SOC 2 TYPE II and SOC 3) "Assurance Reports on Controls at a Service Organisation", του "International Auditing and Assurance Standards Board", από Διεθνή Ελεγκτική Εταιρεία. Οι πιστοποιήσεις αφορούν στον κατάλληλο σχεδιασμό, στην αποτελεσματική λειτουργία των διαδικασιών και του περιβάλλοντος ελέγχου των υπηρεσιών που παρέχονται σε ICT πελάτες, στο πλαίσιο των ICT Hosting Services.

Ανάλυση Ουσιαστικών Θεμάτων

Οι εταιρείες του Ομίλου προσδιορίζουν τα σημαντικότερα θέματα για τη βιώσιμη ανάπτυξη τους μέσω της «Ανάλυσης ουσιαστικών θεμάτων», η οποία πραγματοποιείται σύμφωνα με την προσέγγιση Διαχείρισης Εταιρικών Κινδύνων του Ομίλου.

Το 2017, με τη συμμετοχή της Διοίκησης του Ομίλου ΟΤΕ και των ενδιαφερομένων μερών του αναλύθηκε η σημαντικότητα των ουσιαστικών θεμάτων βιώσιμης ανάπτυξης. Για πρώτη φορά, η ανάλυση αυτή πραγματοποιήθηκε με τέτοιο τρόπο ώστε να προκύψουν τα θέματα σε επίπεδο Ομίλου (Ελλάδα, Ρουμανία και Αλβανία), αντί σε επίπεδο εταιρειών.

Στόχος είναι τα αποτελέσματα να χρησιμοποιούνται στο σχεδιασμό των κοινωνικών και περιβαλλοντικών δράσεων, αλλά και τη στρατηγική του Ομίλου. Τα σημαντικότερα θέματα εντάχθηκαν στον χάρτη κινδύνων του Ομίλου (βλ. ενότητα “[Κίνδυνοι και αβεβαιότητες για την επόμενη χρήση](#)”).

Σημαντικότητα Οικονομικών, Περιβαλλοντικών και Κοινωνικών Θεμάτων για τον Όμιλο ΟΤΕ

1	Οικονομική επίδοση	14	Προϊόντα και υπηρεσίες για τη βιώσιμη ανάπτυξη
2	Διακυβέρνηση και διοίκηση	15	Έρευνα και καινοτομία
3	Εταιρικές πολιτικές συμμόρφωσης	16	Υπεύθυνος ανταγωνισμός
4	Συμμόρφωση εργαζομένων και μηχανισμοί διαχείρισης παραπόνων	17	Υπεύθυνη επικοινωνία με τους πελάτες
5	Ανθρώπινα δικαιώματα	18	Εξυπηρέτηση και ικανοποίηση πελατών
6	Επιχειρηματική ανθεκτικότητα	19	Ψηφιακή ένταξη
7	Ασφάλεια και απόρρητο δεδομένων	20	Υποστήριξη εκπαίδευσης για ανάπτυξη ψηφιακών δεξιοτήτων
8	Ασφαλής και υπεύθυνη χρήση της τεχνολογίας	21	Διαχείριση επιπτώσεων στην κοινωνία και τις τοπικές κοινωνίες
9	Υπεύθυνες προμήθειες και διαχείριση εφοδιαστικής αλυσίδας	22	Διάλογος με τα ενδιαφερόμενα μέρη
10	Απασχόληση	23	Ενέργεια και κλιματική αλλαγή
11	Συνθήκες δίκαιης εργασίας και ίσων ευκαιριών	24	Κυκλική οικονομία
12	Υγεία, ασφάλεια και ευεξία εργαζομένων	25	Ηλεκτρομαγνητικά πεδία (Η/Μ)
13	Εκπαίδευση και ανάπτυξη δεξιοτήτων εργαζομένων	26	Άλλες περιβαλλοντικές πιυχές

Ενδεικτικοί Δείκτες για το 2017

Στον επόμενο πίνακα παρουσιάζονται ενδεικτικοί δείκτες επίδοσης για το 2017. Οι δείκτες έχουν επιλεγθεί λαμβάνοντας υπόψη τις κατευθυντήριες οδηγίες για την Έκδοση Απολογισμών Βιωσιμότητας (Sustainability Reporting Guidelines) της πρωτοβουλίας Global Reporting Initiative.

Δείκτες:	OTE	Ομίλος OTE ¹
Εργαζόμενοι που καλύπτονται από συλλογικές συμβάσεις (%)	99%	97%
Γυναίκες εργαζόμενες (%)	29%	37%
Θανατηφόρα εργατικά ατυχήματα (αριθμός εργαζομένων) ²	0	1
Μη θανατηφόρα εργατικά ατυχήματα (αριθμός εργαζομένων) ²	54	70
Καταδικαστικές αποφάσεις δικαστηρίων σε βάρος της εταιρείας ή των εργαζομένων της για θέματα διαφθοράς στο πλαίσιο άσκησης των καθηκόντων τους (αριθμός αποφάσεων)	0	0
Κοινωνική συνεισφορά (€) ³	1.696.566	4.172.684
Κατανάλωση ηλεκτρισμού (GWh) ⁴	267,3	670,9
Άμεσες και έμμεσες εκπομπές CO2 από την ενέργεια (t)	166.631	365.857
Ανακύκλωση τηλεφωνικών συσκευών και εξαρτημάτων (t)	4,2	5,2
Μετρήσεις Η/Μ ακτινοβολίας (αριθμός)	2	94
Προμηθευτές που αξιολογήθηκαν (% του ετήσιου όγκου προμηθειών) ⁵	78%	75%

¹ Τα στοιχεία αφορούν τις εταιρείες OTE, COSMOTE, Telekom Romania Communications, Telekom Romania Mobile Communications και Telekom Albania οι οποίες συνεισφέρουν περίπου το 90% των εσόδων του Ομίλου OTE. Η Telekom Romania Mobile Communications S.A., από την 1η Δεκεμβρίου 2017, απορρόφησε τις εταιρείες: Germanos Telecom Romania S.A., Telemobil S.A. and Sunlight Filiala Bucuresti SRL. Για τους δείκτες «Εργαζόμενοι που καλύπτονται από συλλογικές συμβάσεις (%)», «Γυναίκες εργαζόμενες (%)», «Θανατηφόρα εργατικά ατυχήματα (αριθμός εργαζομένων)», «Μη θανατηφόρα εργατικά ατυχήματα (αριθμός εργαζομένων)» και «Καταδικαστικές αποφάσεις δικαστηρίων σε βάρος της εταιρείας ή των εργαζομένων της για θέματα διαφθοράς στο πλαίσιο άσκησης των καθηκόντων τους (αριθμός αποφάσεων)» του Ομίλου OTE, έχουν συμπεριληφθεί και τα στοιχεία των τριών προαναφερόμενων εταιρειών που απορροφήθηκαν από την Telekom Romania Mobile Communications S.A.

² Στα «Θανατηφόρα εργατικά ατυχήματα» και στα «Μη θανατηφόρα εργατικά ατυχήματα» δεν περιλαμβάνονται συμβάντα από παθολογικά αίτια.

³ Περιλαμβάνει οικονομική συνεισφορά και συνεισφορά σε είδος.

⁴ Η κατανάλωση ενέργειας υπολογίζεται βάσει στοιχείων ενεργειακής κατανάλωσης ανά εγκατάσταση για OTE, COSMOTE, Telekom Romania Communications και Telekom Albania, και βάσει του κόστους της ενεργειακής κατανάλωσης ανά εγκατάσταση για την Telekom Romania Communications Mobile.

⁵ Οι προμηθευτές επιλέγονται με βάση τις παραγγελίες (εντολές αγορών POs), που εκδίδονται μέσα σε διάστημα 12 μηνών. Αξιολογούνται όλοι οι προμηθευτές: (α) με παραγγελίες αξίας άνω των Ευρώ 2 εκ. (β) που παρείχαν σημαντικά είδη προμήθειας (δηλ. προϊόντα και υπηρεσίες που έχουν σημαντική επίδραση στα προϊόντα και τις υπηρεσίες που παρέχονται στους πελάτες), αξίας πάνω από Ευρώ 500.000. (γ) προϊόντων / υπηρεσιών που σχετίζονται με το Ενοποιημένο Σύστημα Διαχείρισης του Ομίλου.

Επιπλέον, αξιολογούνται και ορισμένοι προμηθευτές, οι οποίοι δεν πληρούν τα παραπάνω κριτήρια, αλλά προτείνονται προς αξιολόγηση από Διευθυντές του Ομίλου OTE.

Περιλαμβάνονται προμήθειες υψηλής αξίας, προμήθειες προϊόντων και υπηρεσιών που επηρεάζουν τα τελικά προϊόντα / υπηρεσίες που παρέχονται στους πελάτες, όπως επίσης και προμήθειες προϊόντων υψηλού κινδύνου, όπως αυτά ορίζονται εσωτερικά. Εξαιρούνται προμήθειες από θυγατρικές εταιρίες, προμήθειες εμπορικών αντιπροσώπων, διασύνδεσης, περιαγωγής καθώς και χορηγίες - δωρεές).

Αναλυτικά στοιχεία για την προσέγγιση του Ομίλου και τις επιδόσεις των Εταιρειών, θα παρουσιαστούν στον Απολογισμό Βιώσιμης Ανάπτυξης Εταιρειών Ομίλου OTE 2017 (Ιούνιος 2018).

ΣΤ. ΔΗΛΩΣΗ ΕΤΑΙΡΙΚΗΣ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ

Η Δήλωση αυτή αφορά στο σύνολο των αρχών και πρακτικών που υιοθετεί η Εταιρεία προκειμένου να διασφαλίσει την απόδοσή της, τα συμφέροντα των μετόχων της και τα συμφέροντα όλων των ενδιαφερόμενων μερών.

Η δομή της παρούσας Δήλωσης Εταιρικής Διακυβέρνησης επικεντρώνεται στα παρακάτω θέματα:

- A. Δήλωση Συμμόρφωσης με Κώδικα Εταιρικής Διακυβέρνησης
- B. Αποκλίσεις από τον Κώδικα Εταιρικής Διακυβέρνησης και αιτιολογήσεις
- Γ. Πρακτικές Εταιρικής Διακυβέρνησης επιπλέον των απαιτήσεων του Νόμου
- Δ. Διοικητικό Συμβούλιο και Επιτροπές που απαρτίζονται από μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου – Αποζημιώσεις μελών Διοικητικού Συμβουλίου / Έκθεση Αμοιβών εκτελεστικών μελών Διοικητικού Συμβουλίου – Άλλα διοικητικά, διαχειριστικά ή εποπτικά όργανα ή επιτροπές

Ε. Γενική Συνέλευση και Δικαιώματα των Μετόχων

ΣΤ. Πολιτική πολυμορφίας που εφαρμόζεται για τα διοικητικά, διαχειριστικά ή εποπτικά όργανα της Εταιρείας

Ζ. Συστήματα Εσωτερικού Ελέγχου και Διαχείρισης Κινδύνων της Εταιρείας σε σχέση με τη διαδικασία σύνταξης των χρηματοοικονομικών καταστάσεων.

Ενισχύοντας τις διαδικασίες και τις δομές της, η Εταιρεία εξασφαλίζει όχι μόνο τη συμμόρφωση με το κανονιστικό πλαίσιο, αλλά και την ανάπτυξη εταιρικής κουλτούρας που θεμελιώνεται στις αξίες της επιχειρηματικής ηθικής και της προάσπισης των συμφερόντων των μετόχων καθώς και όλων των ενδιαφερόμενων μερών.

Ως ανώνυμη εταιρεία με αξίες εισηγμένες στο Χρηματιστήριο Αθηνών, η Εταιρεία συμμορφώνεται πλήρως με την κείμενη νομοθεσία και ως προς τις πρακτικές εταιρικής διακυβέρνησης ακολουθεί τον Ελληνικό Κώδικα Εταιρικής Διακυβέρνησης (ΕΚΕΔ) για τις εισηγμένες εταιρείες, όπως αυτός ισχύει μετά από την αναθεώρησή του από το Ελληνικό Συμβούλιο Εταιρικής Διακυβέρνησης (ΕΣΕΔ) το έτος 2013.

Οι εφαρμοζόμενες από την Εταιρεία αρχές και πρακτικές αποτυπώνονται στο Καταστατικό¹, στον Εσωτερικό Κανονισμό Λειτουργίας, στον Κώδικα Δεοντολογίας Ομίλου ΟΤΕ², και σε άλλους κανονισμούς ή / και πολιτικές της Εταιρείας που ρυθμίζουν επιμέρους λειτουργίες της και αναφέρονται στη συνέχεια.

A. Δήλωση Συμμόρφωσης με Κώδικα Εταιρικής Διακυβέρνησης

Η Εταιρεία εφαρμόζει τον Ελληνικό Κώδικα Εταιρικής Διακυβέρνησης (ΕΚΕΔ), ο οποίος είναι αναρτημένος στον ιστότοπο http://www.ecgi.org/codes/documents/hellenic_cg_code_oct2013_gr.pdf

B. Αποκλίσεις από τον Κώδικα Εταιρικής Διακυβέρνησης και αιτιολογήσεις

Πιο συγκεκριμένα, την 21 Φεβρουαρίου 2018, απόκλιση σε σχέση με τον ΕΚΕΔ αποτελούν τα εξής:

(1) Στο Διοικητικό Συμβούλιο συμμετέχουν δύο (2) ανεξάρτητα μη εκτελεστικά μέλη σύμφωνα με το άρθρο 3 παρ. 1 του Ν. 3016/2002, τα οποία πληρούν τα κριτήρια ανεξαρτησίας του άρθρου 4 παρ. 1 του Ν. 3016/2002, ενώ δεν αποτελούν τουλάχιστον το 1/3 του συνόλου των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου. Ωστόσο, το Δ.Σ. αποτελείται από μόνο δυο (2) εκτελεστικά μέλη. Επίσης το Διοικητικό Συμβούλιο δεν καθορίζει εάν ένας υποψήφιος προς εκλογή πληροί τις προϋποθέσεις ανεξαρτησίας πριν προταθεί η εκλογή του στη Γενική Συνέλευση. Ωστόσο, κατά τη διάρκεια της συνεδρίασης της Γενικής Συνέλευσης, που πρόκειται να εκλέξει τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου, αναφέρονται τα κωλύματα ανεξαρτησίας, όπως αυτά προβλέπονται από τον Ν. 3016/2002, ώστε να έχουν την απαραίτητη πληροφόρηση οι μέτοχοι που υποβάλλουν τις προτάσεις τους. Επίσης, μετά την εκλογή των ανεξαρτητών μελών και για την ανάληψη από αυτούς των καθηκόντων τους στο Διοικητικό Συμβούλιο και τις Επιτροπές του, τα ανεξάρτητα μέλη υπογράφουν Υπεύθυνη Δήλωση ότι δεν συντρέχουν στο πρόσωπό τους τα κωλύματα του άρθρου 4 του Ν. 3016/2002. Σύμφωνα με τη διαδικασία αυτή το Διοικητικό Συμβούλιο έχει εξασφαλίσει ότι συντρέχουν οι προϋποθέσεις ανεξαρτησίας στα μέλη του που έχουν εκλεγεί ως ανεξάρτητα (Μέρος Α, παράγραφοι 2.3, 2.4, 2.5 και 5.2 του Κώδικα).

(2) Δεν προβλέπεται στο Καταστατικό ή στον Κανονισμό Λειτουργίας του Διοικητικού Συμβουλίου αρμοδιότητα του Ανεξάρτητου Αντιπροέδρου του Διοικητικού Συμβουλίου να ζητήσει την εγγραφή συγκεκριμένων ζητημάτων στην ημερήσια διάταξη. Ισχύει η εκ του νόμου δυνατότητα σύγκλησης Διοικητικού Συμβουλίου μετά από αίτημα δύο (2) μελών του Διοικητικού Συμβουλίου, σύμφωνα με τη διαδικασία που προβλέπεται στο άρθρο 20 παρ. 5 του Κ.Ν. 2190/1920. Επίσης, δεν υφίσταται συγκεκριμένη διαδικασία βάσει της οποίας ο Ανεξάρτητος Αντιπρόεδρος βρίσκεται στη διάθεση των μετόχων για τη συζήτηση θεμάτων εταιρικής διακυβέρνησης ή συντονίζει την επικοινωνία μεταξύ εκτελεστικών και μη εκτελεστικών μελών του Διοικητικού Συμβουλίου, καθώς το Διοικητικό Συμβούλιο ενεργεί και αποφασίζει ως συλλογικό όργανο. Δεν προβλέπεται, τέλος, ξεχωριστή συνεδρίαση των μη εκτελεστικών μελών του Διοικητικού Συμβουλίου, χωρίς την παρουσία και συμμετοχή των εκτελεστικών μελών καθώς τα μη εκτελεστικά μέλη αποτελούν την συντριπτική πλειοψηφία των μελών (μόνο 2 εκτελεστικά) και επομένως οι αποφάσεις λαμβάνονται μετά από συζήτηση, λαμβάνοντας υπόψη τις γνώμες όλων των μελών. Ωστόσο στην πράξη τα ανεξάρτητα μη εκτελεστικά μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου συζητούν μεταξύ τους σε περίπτωση που αυτό προκρίνεται λόγω της φύσης του θέματος. (Μέρος Α, παράγραφοι 3.1, 3.4, 7.2 και Μέρος Δ. παρ. 1.1 του Κώδικα).

(3) Δεν έχει συσταθεί Επιτροπή για την ανάδειξη των υποψηφίων μελών του Διοικητικού Συμβουλίου μετά την υποβολή σ' αυτό σχετικών υποψηφιοτήτων. Δεν προβλέπεται εκ του νόμου η σύσταση της ως άνω Επιτροπής. Οι μέτοχοι προτείνουν τις υποψηφιότητες είτε πριν τη συνεδρίαση της Γενικής Συνέλευσης, σύμφωνα με τη διαδικασία που προβλέπεται στο άρθρο 27 παρ. 3 εδάφιο δ του Κ.Ν. 2190/1920, είτε κατά τη διάρκεια αυτής, όπως ο νόμος ορίζει, και επομένως το Διοικητικό Συμβούλιο δεν εκφέρει άποψη επί της ανεξαρτησίας των προτεινόμενων μελών. Επισημαίνεται ότι στο έγγραφο της εξουσιοδότησης που η Εταιρεία θέτει στη διάθεση των μετόχων για την εκπροσώπησή τους στη Γενική Συνέλευση, εφόσον υπάρχει θέμα εκλογής νέων μελών Διοικητικού Συμβουλίου και επιθυμούν να προτείνουν υποψήφια μέλη, καλούνται να αναφέρουν, εκτός των ονομάτων

¹ https://www.cosmote.gr/fixed/documents/10280/34896/Aol_12_6_2015_gr.pdf/ff3d6330-1e78-4d28-849a-69aa621cf773

² <https://www.cosmote.gr/fixed/documents/10280/30232/kwddeontologiasnewgr.pdf/fb1676ad-03da-4a41-ab1a-deef74beb059>

των προτεινόμενων από αυτούς υποψηφίων, και ένα σύντομο βιογραφικό τους (Μέρος Α παράγραφοι 1.2, 5.2 και 5.4 - 5.8 και Μέρος Δ ΙΙ. παράγραφος 2.1 περ. 5^η του Κώδικα).

(4) Δεν υπάρχει διαδικασία αξιολόγησης της αποτελεσματικότητας του Διοικητικού Συμβουλίου, του Προέδρου του (στην περίπτωση αυτή να προΐσταται ο Ανεξάρτητος Αντιπρόεδρος) και της Επιτροπής Αμοιβών και Ανθρώπινου Δυναμικού. Ωστόσο, (α) ο Κανονισμός Λειτουργίας της Επιτροπής Ελέγχου προβλέπει διαδικασία αξιολόγησης της αποτελεσματικότητάς της από τα μέλη της Επιτροπής τουλάχιστον ανά διετία και ενημέρωσης του Διοικητικού Συμβουλίου, με σκοπό την αντιμετώπιση τυχόν διαπιστωμένων αδυναμιών και (β) τα δυο εκτελεστικά μέλη του Δ.Σ. (εκ των οποίων το ένα είναι ο Πρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου & Διευθύνων Σύμβουλος) αξιολογούνται από το Διοικητικό Συμβούλιο για το σκοπό καθορισμού των μεταβλητών αμοιβών τους, χωρίς την παρουσία του εκάστοτε αξιολογούμενου μέλους στη σχετική συζήτηση και απόφαση (Μέρος Α παράγραφοι 3.4 και 7 του Κώδικα).

(5) Τα νέα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου λαμβάνουν εισαγωγική ενημέρωση για τα θέματα που αφορούν στην Εταιρεία αλλά δεν υφίσταται συγκεκριμένο πρόγραμμα διαρκούς επαγγελματικής επιμόρφωσης. Ωστόσο, τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου έρχονται συχνά σε επαφή με το στελεχιακό δυναμικό της Εταιρείας, καθώς κάθε εισήγηση που υποβάλλεται προς έγκριση συνοδεύεται από παρουσίαση του επικεφαλής της αρμόδιας Επιχειρησιακής Μονάδας και τα μέλη έχουν τη δυνατότητα άμεσης επικοινωνίας με τα στελέχη. Επίσης, τα μέλη - έχοντας λάβει εγκαίρως γνώση των εισηγήσεων και ενημερώσεων προς το Διοικητικό Συμβούλιο - έχουν τη δυνατότητα να ζητήσουν πάντοτε περαιτέρω διευκρινίσεις και ενημέρωση από τα αρμόδια στελέχη (Μέρος Α παράγραφοι 6.5 - 6.6 του Κώδικα).

(6) Στον Κανονισμό Λειτουργίας του Διοικητικού Συμβουλίου δεν προβλέπεται ρητά η δυνατότητα να χρησιμοποιούνται ανεξάρτητοι εξωτερικοί σύμβουλοι, ωστόσο, το Διοικητικό Συμβούλιο κάθε φορά που κρίνεται αναγκαίο για την εκτέλεση των καθηκόντων του διορίζει ανεξάρτητους εξειδικευμένους συμβούλους, πρακτική η οποία έχει επανειλημμένα εφαρμοστεί στο παρελθόν σε αντίστοιχες περιπτώσεις (Μέρος Α παράγραφος 6.8 του Κώδικα).

(7) Στις συμβάσεις των εκτελεστικών μελών του Διοικητικού Συμβουλίου δεν προβλέπεται ότι το Διοικητικό Συμβούλιο δύναται να απαιτήσει την επιστροφή μέρους ή όλου του bonus που έχει απονεμηθεί λόγω παραπτώματων ή ανακριβών χρηματοοικονομικών καταστάσεων προηγούμενων χρήσεων ή γενικώς εσφαλμένων χρηματοοικονομικών στοιχείων που χρησιμοποιήθηκαν για τον υπολογισμό τους bonus αυτού. Ωστόσο, η Εταιρεία διαθέτει τους ελεγκτικούς μηχανισμούς που διασφαλίζουν ότι οι χρηματοοικονομικές καταστάσεις καταρτίζονται σύμφωνα με τα ΔΠΧΑ αλλά και τις βέλτιστες διεθνείς πρακτικές ώστε να αποφεύγεται οιαδήποτε χειραγώγηση ή αλλοίωση των οικονομικών αποτελεσμάτων της Εταιρείας (Μέρος Γ, παράγραφος 1.3 του Κώδικα).

(8) Στον Κανονισμό Λειτουργίας της Επιτροπής Αμοιβών δεν αναφέρεται ρητά η εξέταση και υποβολή προτάσεων όσον αφορά στο συνολικό μέγεθος των ετήσιων μεταβλητών αμοιβών στην Εταιρεία και για την εν γένει επιχειρησιακή πολιτική συνδεδεμένη με την αμοιβή. Ωστόσο, σε επόμενη τροποποίηση του Κανονισμού, θα περιληφθεί σχετικός όρος καθώς στην πράξη η Επιτροπή Αμοιβών ήδη από ετών εξετάζει τα ως άνω θέματα. (Ειδικότερα για τα καθήκοντα της Επιτροπής Αμοιβών αναλυτικά στο Κεφάλαιο Δ κατωτέρω) (Μέρος Γ, παράγραφος 1.7 του Κώδικα).

(9) Η Εταιρεία δεν δημοσιοποιεί στην Έκθεση Αμοιβών εκτελεστικών μελών Διοικητικού Συμβουλίου ποσά, για λόγους προστασίας των προσωπικών δεδομένων των προσώπων και των ίδιων των προσώπων στα οποία αυτά αφορούν. Ωστόσο τα ποσά αυτά βασίζονται σε αποφάσεις / εγκρίσεις της Γενικής Συνέλευσης των μετόχων της Εταιρείας (Μέρος Γ, παράγραφος 1.11 του Κώδικα).

(10) Δεν προβλέπεται διαδικασία για ψηφοφορία στις Γενικές Συνελεύσεις ηλεκτρονικά ή δι' αλληλογραφίας. Προβλέπεται όμως από το Καταστατικό της Εταιρείας δυνατότητα του Διοικητικού Συμβουλίου να αποφασίσει, σύμφωνα με τις διατάξεις του νόμου, διαδικασία για εξ αποστάσεως συμμετοχή στην ψηφοφορία της Γενικής Συνέλευσης. Ωστόσο, όπως αναφέρεται στο άρθρο 28α παρ. 8 του Κ.Ν. 2190/1920, θα πρέπει να εκδοθεί Απόφαση του αρμοδίου Υπουργού στην οποία θα ορίζονται οι προδιαγραφές για τη διασφάλιση της ταυτότητας του ψηφίζοντος μετόχου, απόφαση η οποία δεν έχει ακόμα εκδοθεί (Μέρος Δ ΙΙ παράγραφος 2.2 του Κώδικα).

(11) Η Εταιρεία δεν δημοσιεύει περίληψη των πρακτικών της Γενικής Συνέλευσης των μετόχων στον εταιρικό ιστότοπο εντός πενήνθήμερου από τη συνεδρίασή της. Ωστόσο, αμέσως μετά τη συνεδρίαση της Γενικής Συνέλευσης εκδίδεται Δελτίο Τύπου αναφέροντας την απαρτία κατά τη Γενική Συνέλευση και τις αποφάσεις αυτής. Εντός πέντε (5) ημερών αναρτώνται στην ιστοσελίδα της Εταιρείας τα αποτελέσματα της ψηφοφορίας για κάθε θέμα της ημερήσιας διάταξης (Μέρος Δ ΙΙ παράγραφος 2.3 του Κώδικα).

(12) Ο Γραμματέας του Διοικητικού Συμβουλίου, ο επικεφαλής της μονάδας του Εσωτερικού Ελέγχου και ο ορκωτός ελεγκτής λογιστής παρίστανται πάντοτε στη Γενική Συνέλευση των μετόχων, δεν υπάρχει όμως αντίστοιχη πρακτική για τα μη εκτελεστικά μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου. Ωστόσο παρόντα στη Γενική Συνέλευση είναι πάντοτε τα εκτελεστικά μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου που παρέχουν διευκρινίσεις και απαντούν σε ερωτήσεις των μετόχων (Μέρος Δ ΙΙ παράγραφος 2.4 του Κώδικα).

Για όσες περιπτώσεις αναφέρονται στην παρούσα Δήλωση ως αποκλίσεις από τον ΕΚΕΔ δεν υπάρχει μέχρι σήμερα νομοθετική ρύθμιση ή κανονιστική ρύθμιση της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς. Ωστόσο η Εταιρεία προτίθεται να εξετάσει κατάλληλες ενέργειες προκειμένου να ελαχιστοποιήσει περαιτέρω τις υπάρχουσες αποκλίσεις σε σχέση με τις διατάξεις του ΕΚΕΔ.

Γ. Πρακτικές Εταιρικής Διακυβέρνησης επιπλέον των απαιτήσεων του Νόμου

Η Εταιρεία και, γενικότερα, ο Όμιλος ΟΤΕ θέσπισε το Μάιο 2009 το Σύστημα Διαχείρισης Κανονιστικής Συμμόρφωσης (Compliance Management System, CMS), το οποίο αφορά στη συμμόρφωση όλων – εργαζομένων και Διοίκησης – με τη νομοθεσία και με τις εσωτερικές πολιτικές για την αποφυγή κινδύνων και άλλων νομικών συνεπειών για την Εταιρεία και για

κάθε μέλος του προσωπικού - εργαζομένου, στελέχη και ανώτατη Διοίκηση. Το Σύστημα Διαχείρισης Κανονιστικής Συμμόρφωσης είναι προς όφελος της Εταιρείας, των εργαζομένων της, των πελατών της, των προμηθευτών της και των μετόχων της.

Οι κύριοι άξονες του Συστήματος Διαχείρισης Κανονιστικής Συμμόρφωσης είναι:

α) η πρόληψη της παραβατικής συμπεριφοράς και, παράλληλα, η τήρηση των πολιτικών, με σκοπό την προστασία της Εταιρείας και των εργαζομένων της, από νομικές συνέπειες λόγω παραβατικής συμπεριφοράς και, επιπλέον, τη συμβολή στη μείωση των κινδύνων γύρω από τη φήμη και τη δημόσια εικόνα της Εταιρείας και του Ομίλου. Η πρόληψη επιτυγχάνεται ιδίως με:

- την ανάπτυξη Πολιτικών & Διαδικασιών Κανονιστικής Συμμόρφωσης για τις εταιρείες του Ομίλου ΟΤΕ
- την εκπαίδευση των εργαζομένων, ώστε να είναι ενημερωμένοι για τους κινδύνους που ενέχει τυχόν παραβίαση βασικών κανόνων, όπως αυτών περί διαφθοράς, απάτης, κακής χρήσης προσωπικών δεδομένων, αλλοίωσης των χρηματοοικονομικών καταστάσεων, διαρροής εμπιστευτικών επαγγελματικών πληροφοριών, κλπ
- την διενέργεια ετήσιας Αξιολόγησης Κινδύνων Κανονιστικής Συμμόρφωσης (Compliance Risk Assessment), σε συνεργασία με τις επιχειρησιακές μονάδες, για την αναγνώριση και αξιολόγηση των σημαντικών κινδύνων, τον καθορισμό των απαραίτητων ενεργειών & μέτρων για την αντιμετώπιση και τον περιορισμό τους
- τα κανάλια επικοινωνίας που έχουν αναπτυχθεί, προκειμένου οι εργαζόμενοι να θέτουν ερωτήματα σχετικά με την εφαρμογή των Πολιτικών, σε περίπτωση που δεν είναι βέβαιοι για τον τρόπο χειρισμού ζητημάτων που προκύπτουν κατά την καθημερινή εργασία τους

β) ο εντοπισμός παραβάσεων σχετικών με θέματα συμμόρφωσης, η διερεύνησή τους και η υποβολή προτάσεων και διορθωτικών ενεργειών ή μέτρων που απαιτούνται. Με σκοπό την παροχή δυνατότητας καταγγελίας τυχόν περιστατικών παραβίασης των Πολιτικών, των Κανονισμών και της ισχύουσας νομοθεσίας, η Εταιρεία καθιέρωσε την Πολιτική Διαχείρισης Καταγγελιών και τα σχετικά κανάλια επικοινωνίας.

Στο πλαίσιο της εφαρμογής του Συστήματος Διαχείρισης Κανονιστικής Συμμόρφωσης, ισχύουν, σε επίπεδο Εταιρείας και Ομίλου, Πολιτικές/Κώδικες που περιλαμβάνουν τις αρχές και τους κανόνες που εφαρμόζονται στον Όμιλο ΟΤΕ και τηρούνται συγκεκριμένες διαδικασίες. Συγκεκριμένα, μεταξύ άλλων, έχουν υιοθετηθεί οι παρακάτω Πολιτικές/Κώδικες:

- Εσωτερικός Κανονισμός Λειτουργίας ΟΤΕ
- Κώδικας Δεοντολογίας Ομίλου ΟΤΕ
- Κώδικας Δεοντολογίας Προμηθευτών Ομίλου ΟΤΕ
- Κώδικας Δεοντολογίας για τα Ανώτερα Στελέχη Οικονομικών Υπηρεσιών Ομίλου ΟΤΕ
- Δεσμευτικοί Κανόνες Προστασίας Προσωπικών Δεδομένων
- Πολιτική Διαχείρισης Καταγγελιών Ομίλου ΟΤΕ
- Πολιτική Εξακρίβωσης Οικονομικής Απάτης Ομίλου ΟΤΕ
- Πολιτική περί Μη Κατάχρησης Προνομιακών Πληροφοριών Ομίλου ΟΤΕ
- Πολιτική περί Αποφυγής της Διαφθοράς και άλλων Συγκρούσεων Συμφερόντων Ομίλου ΟΤΕ
- Πολιτική περί Αποδοχής και Προσφοράς Ωφελημάτων Ομίλου ΟΤΕ
- Πολιτική περί Δωρεών Ομίλου ΟΤΕ
- Πολιτική περί Χορηγιών Ομίλου ΟΤΕ
- Πολιτική Διοργάνωσης Εταιρικών Εκδηλώσεων Ομίλου ΟΤΕ
- Πολιτική Ομίλου ΟΤΕ για την Αποτροπή Σεξουαλικής Παρενόχλησης εντός του Ομίλου ΟΤΕ
- Πολιτική για τη Συμμόρφωση στο Δίκαιο του Ελεύθερου Ανταγωνισμού Ομίλου ΟΤΕ
- Πολιτική Ομίλου ΟΤΕ για τις Εργασιακές Σχέσεις εντός του Ομίλου ΟΤΕ
- Πολιτική Εταιρικής Υπευθυνότητας του Ομίλου ΟΤΕ
- Κοινωνική Χάρτα Ομίλου ΟΤΕ

Το 2017, το Σύστημα Διαχείρισης Κανονιστικής Συμμόρφωσης πιστοποιήθηκε σύμφωνα με το διεθνές πρότυπο ISO 37001:2016 (Συστήματα Διαχείρισης κατά της Δωροδοκίας) ενώ έλαβε διαβεβαίωση (attestation) κατά ISO 19600:2014 (Συστήματα Διαχείρισης Συμμόρφωσης) από τον ανεξάρτητο φορέα πιστοποίησης TUV HELLAS (TUV NORD) A.E. τόσο στην Ελλάδα, για τις εταιρείες ΟΤΕ και COSMOTE, όσο και στη Ρουμανία, για την Telekom Romania & Telekom Romania Mobile, καθώς και στην Αλβανία, για την Telekom Albania. Οι πιστοποιήσεις επιβεβαιώνουν ότι, στην καθημερινή του λειτουργία, ο Όμιλος συμμορφώνεται τόσο με τη νομοθεσία, όσο και με τον Κώδικα Δεοντολογίας και τις εσωτερικές Πολιτικές του.

Η αποτελεσματικότητα και επάρκεια του Συστήματος Διαχείρισης Κανονιστικής Συμμόρφωσης εποπτεύεται από την Επιτροπή Κανονιστικής Συμμόρφωσης, Εταιρικών Κινδύνων & Εταιρικής Διακυβέρνησης Ομίλου ΟΤΕ, την Επιτροπή Ελέγχου και το Διοικητικό Συμβούλιο.

Δ. Διοικητικό Συμβούλιο και Επιτροπές που απαρτίζονται από μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου - Αποζημιώσεις μελών Διοικητικού Συμβουλίου / Έκθεση Αμοιβών εκτελεστικών μελών Διοικητικού Συμβουλίου – Άλλα διοικητικά, διαχειριστικά ή εποπτικά όργανα ή επιτροπές

1. Διοικητικό Συμβούλιο (Ρόλος – Σύσταση - Λειτουργία)

1.1. Το Διοικητικό Συμβούλιο είναι το ανώτατο διοικητικό όργανο της Εταιρείας, με κύριο έργο την προάσπιση του γενικότερου εταιρικού συμφέροντος και τη διασφάλιση της απόδοσης της Εταιρείας.

1.2. Σύμφωνα με το Καταστατικό της Εταιρείας:

Το Διοικητικό Συμβούλιο αποτελείται από δέκα (10) μέλη, κατόπιν σχετικής απόφασης της Γενικής Συνέλευσης των Μετόχων της 15^{ης} Μαΐου 2017 για την τροποποίηση του σχετικού άρθρου του Καταστατικού. Τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου μπορεί να είναι ή να μην είναι μέτοχοι της Εταιρείας και διακρίνονται σε εκτελεστικά και μη εκτελεστικά εκ των οποίων τουλάχιστον τα δύο (2) είναι ανεξάρτητα. Εκλέγονται από τη Γενική Συνέλευση των μετόχων, από την οποία επίσης ορίζονται τα εξ αυτών ανεξάρτητα μέλη. Εκλέγονται για τρία (3) χρόνια και η θητεία τους λήγει κατά την τακτική Γενική Συνέλευση του έτους κατά το οποίο έχει ήδη συμπληρωθεί η τριετία από την εκλογή. Τα μέλη είναι πάντοτε επανεκλέξιμα και μπορούν να ανακληθούν οποτεδήποτε από την Γενική Συνέλευση των μετόχων. Σε περίπτωση παραίτησης, θανάτου, ή για οποιονδήποτε άλλο λόγο έκπτωσης ενός ή περισσοτέρων μελών πριν από την λήξη της θητείας τους, τα εναπομείναντα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου, είτε εκλέγουν, εφόσον είναι παρόντα ή εκπροσωπούνται τουλάχιστον πέντε (5) μέλη, αντικαταστάτη ή αντικαταστάτες για τον υπόλοιπο χρόνο μέχρι τη λήξη της θητείας των μελών που αντικαθίστανται και ορίζουν την ιδιότητα του κάθε μέλους ως εκτελεστικού, μη εκτελεστικού ή ανεξάρτητου, είτε, εφόσον ο αριθμός των υπολοίπων μελών υπερβαίνει το ήμισυ των μελών όπως είχαν πριν την επέλευση των ανωτέρω γεγονότων, συνεχίζουν τη διαχείριση και εκπροσώπηση της Εταιρείας άνευ εκλογής αντικαταστάτη ή αντικαταστατών. Αν εκλεγεί από το Διοικητικό Συμβούλιο μέλος σε αναπλήρωση άλλου ανεξάρτητου, το μέλος που εκλέγεται πρέπει να είναι και αυτό ανεξάρτητο. Η εκλογή αυτή ανακοινώνεται στην αμέσως επόμενη Γενική Συνέλευση (τακτική ή έκτακτη), η οποία μπορεί να αντικαταστήσει τους εκλεγέντες, ακόμη και αν δεν έχει περιληφθεί μεταξύ των θεμάτων της ημερήσιας διάταξης της εν λόγω Γενικής Συνελεύσεως.

1.3. Σύσταση του Διοικητικού Συμβουλίου 2017

Ακολουθεί πίνακας στον οποίο απεικονίζονται τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου από 1/1/2017 μέχρι 31/12/2017 καθώς και η ιδιότητα κάθε μέλους ως εκτελεστικού, μη εκτελεστικού ή ανεξάρτητου, όπως καθορίστηκε από τη Γενική Συνέλευση και το Διοικητικό Συμβούλιο κατά τη συγκρότησή του σε σώμα:

Όνοματεπώνυμο	Ιδιότητα	Ημερομηνία ανάληψης καθηκόντων και τυχόν επανεκλογής	Λήξη θητείας
Μιχαήλ Τσαμάζ	Πρόεδρος και Δ/νων Σύμβουλος, Εκτελεστικό μέλος	Ανάληψη 3/11/2010 Επανεκλογή 12/6/2015 (η πιο πρόσφατη)	2018
Κωνσταντίνος Χριστόπουλος	Αντιπρόεδρος, Ανεξάρτητο μη Εκτελεστικό μέλος	Ανάληψη 1/4/2015 Επανεκλογή 12/6/2015	2018
Srinivasan Gopalan	Μη Εκτελεστικό μέλος	Ανάληψη 17/1/2017	2018
Robert Hauber	Μη Εκτελεστικό μέλος	Ανάληψη 12/4/2017	2018
Raphael Kübler	Μη Εκτελεστικό μέλος	Ανάληψη 23/5/2013 Επανεκλογή 12/6/2015	2018
Χαράλαμπος Μαζαράκης	Εκτελεστικό μέλος	Ανάληψη 19/7/2012 Επανεκλογή 12/6/2015	2018
Παναγιώτης Σκευοφύλαξ	Μη Εκτελεστικό μέλος	Ανάληψη 12/6/2015	2018
Παναγιώτης Ταμπούρλος	Ανεξάρτητο μη Εκτελεστικό μέλος	Ανάληψη 17/6/2004, Επανεκλογή 12/6/2015 (η πιο πρόσφατη)	2018
Ανδρέας Ψαθάς	Μη Εκτελεστικό μέλος	Ανάληψη 16/2/2016	2018
Claudia Nemat	Μη Εκτελεστικό μέλος	Ανάληψη 26/10/2011, Επανεκλογή 12/6/2015 (η πιο πρόσφατη)	16/1/2017
Ηλίας Δρακόπουλος	Μη Εκτελεστικό μέλος	Ανάληψη 1/3/2016	11/4/2017
Αθανάσιος Μισδανίτης	Μη Εκτελεστικό μέλος	Ανάληψη 1/4/2015 Επανεκλογή 12/6/2015	17/9/2017

Οι αλλαγές στη σύσταση του Διοικητικού Συμβουλίου κατά τη χρήση 2017 και μέχρι την 21 Φεβρουαρίου 2018 συνοψίζονται ως εξής:

- Το μη εκτελεστικό μέλος κα Claudia Nemat υπέβαλε παραίτηση με ισχύ από 17/1/2017 και το Διοικητικό Συμβούλιο κατά την ίδια ημερομηνία εξέλεξε ως νέο μη εκτελεστικό μέλος τον κ. Srinivasan Gopalan, για το υπόλοιπο της θητείας της, δηλαδή μέχρι την Τακτική Γενική Συνέλευση των Μετόχων που θα πραγματοποιηθεί το έτος 2018.

- Το μη εκτελεστικό μέλος κ. Ηλίας Δρακόπουλος υπέβαλε παραίτηση με ισχύ από 12/4/2017 και το Διοικητικό Συμβούλιο κατά την ίδια ημερομηνία εξέλεξε ως νέο μη εκτελεστικό μέλος τον Dr. Robert Hauber, για το υπόλοιπο της θητείας του παραιτηθέντος μέλους, δηλαδή μέχρι την ημερομηνία της Τακτικής Γενικής Συνέλευσης των Μετόχων του έτους 2018.
- Το μη εκτελεστικό μέλος κ. Αθανάσιος Μισοδανίτης υπέβαλε παραίτηση με ισχύ από 18/9/2017 και το Διοικητικό Συμβούλιο, λαμβάνοντας υπόψη τις προβλέψεις του άρθρου 9 παρ. 4 του Καταστατικού του ΟΤΕ, αποφάσισε να συνεχιστεί η διαχείριση και εκπροσώπηση της Εταιρείας από τα εναπομείναντα εννέα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου, μέχρι την ημερομηνία εκλογής από το Δ.Σ. αντικαταστάτη του παραιτηθέντος μέλους.

Τα βιογραφικά σημειώματα όσων διατέλεσαν κατά την εταιρική χρήση του 2017 ή διατελούν έως και την 21 Φεβρουαρίου 2018 μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου παρατίθενται κατωτέρω. Επιπρόσθετα τα βιογραφικά σημειώματα των εν ενεργεία μελών του Διοικητικού Συμβουλίου παρατίθενται και στην ιστοσελίδα της Εταιρείας:

<https://www.cosmote.gr/fixed/corporate/ir/corporate-governance/board-of-directors/composition>

Μιχαήλ Τσαμάζ, Πρόεδρος και Διευθύνων Σύμβουλος

Ο κ. Μιχαήλ Τσαμάζ είναι, από το Νοέμβριο του 2010, επικεφαλής του Ομίλου ΟΤΕ, κορυφαίου τηλεπικοινωνιακού παρόχου στην Ελλάδα και την ΝΑ Ευρώπη. Υπό τη διοίκησή του, ο ΟΤΕ υλοποίησε μια πολυεπίπεδη στρατηγική για το λειτουργικό και οικονομικό μετασχηματισμό του από πρώην κρατικό μονοπώλιο σε μία αποτελεσματική εταιρεία που παρέχει ολοκληρωμένες τηλεπικοινωνιακές υπηρεσίες. Είναι, επίσης, επικεφαλής της COSMOTE από το 2007. Η COSMOTE είναι η κορυφαία εταιρεία κινητών επικοινωνιών στην Ελλάδα και μεταξύ των παρόχων με τις καλύτερες επιδόσεις στην Ευρώπη.

Από το 2001, ο κ. Τσαμάζ κατείχε σειρά θέσεων ευθύνης στον ΟΤΕ, επιβλέποντας την πορεία των διεθνών θυγατρικών του Ομίλου. Έχει διατελέσει μέλος Διοικητικών Συμβουλίων θυγατρικών του ΟΤΕ και της COSMOTE στο εξωτερικό και μέλος του Δ.Σ. της ΕΕ, στην Μεγάλη Βρετανία. Κατέχει επίσης τη θέση του Προέδρου του Δ.Σ. στην Telekom Romania Communications S.A.. Πριν την ένταξή του στον ΟΤΕ, ο κ. Τσαμάζ είχε αναλάβει διαδοχικά υψηλόβαθμες διοικητικές θέσεις στους τομείς του Marketing και των Πωλήσεων, αλλά και Γενικής Διεύθυνσης σε πολυεθνικές εταιρείες όπως η Vodafone και η Philip Morris.

Ο κ. Τσαμάζ έχει πτυχίο Διοίκησης Επιχειρήσεων από το Πανεπιστήμιο του New Brunswick του Καναδά.

Κωνσταντίνος Χριστόπουλος, Αντιπρόεδρος, Ανεξάρτητο - Μη εκτελεστικό μέλος

Ο κ. Κωνσταντίνος Χριστόπουλος είναι Διδάκτωρ και κάτοχος μεταπτυχιακού τίτλου σπουδών στην Οικονομική Ανάπτυξη του Πανεπιστημίου PARIS-I-PANTHEON SORBONNE καθώς και Διπλωματούχος Οικονομικών Επιστημών του Πανεπιστημίου Μακεδονίας. Εργάστηκε από το 1988 έως το 2014 στον ΟΤΕ, στον τομέα των Διεθνών Επενδύσεων και των Χρηματοοικονομικών Λειτουργιών (Οικονομικός Σχεδιασμός και Έλεγχος, Reporting, Λογιστικές Υπηρεσίες, Χρηματοδότηση, Προμήθειες κ.α.).

Την περίοδο 2007-2013 διετέλεσε Προϊστάμενος της Διεύθυνσης Στρατηγικής - Σχεδιασμού και Χρηματοοικονομικών Υπηρεσιών, ενώ την περίοδο 2013-2014 διετέλεσε Προϊστάμενος της Διεύθυνσης Corporate Finance Ομίλου ΟΤΕ.

Ο κ. Χριστόπουλος ήταν μέλος των Διοικητικών Συμβουλίων: του ΕΛ.ΚΕ.ΠΑ. (1989-1992), της Telekom Serbia (2004-2011) και της ΟΤΕ Ακίνητα (2009-2014).

Είναι συγγραφέας του βιβλίου «Τάσεις ανάπτυξης του κεφαλαίου στην Ελλάδα» (εκδόσεις Σύγχρονη Εποχή, 1991), καθώς και άρθρων με θέματα: Διεθνοποίηση της Οικονομίας, Ιδιωτικοποιήσεις-Τηλεπικοινωνίες.

Srinivasan (Srini) Gopalan, Μη εκτελεστικό μέλος

Από τον Ιανουάριο του 2017, ο κ. Srinii Gopalan είναι μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου της Deutsche Telekom AG, υπεύθυνος για την Ευρώπη. Πριν ενταχθεί στην Deutsche Telekom, κατείχε τη θέση του Consumer Director της Bharti Airtel Ltd, έχοντας υπ' ευθύνη του 23 περιοχές της Ινδίας, για υπηρεσίες κινητής τηλεφωνίας, ευρυζωνικότητας και δορυφορικής τηλεόρασης. Κατά τη θητεία του, μέσω καινοτόμων προσφορών, επέδωσε στην Airtel ξεχωριστά χαρακτηριστικά, που τη βοήθησαν να διαφοροποιηθεί στην ιδιαίτερα ανταγωνιστική αγορά της Ινδίας. Πριν τη Bharti Airtel, ο κ. Gopalan εργάστηκε για πάνω από δέκα χρόνια στο Ηνωμένο Βασίλειο, αρχικά σε μια σειρά από θέσεις για τον αμερικανικό πάροχο χρηματοοικονομικών υπηρεσιών Capital One, από όπου αποχώρησε το 2009, ως Managing Director της εταιρείας για το Ηνωμένο Βασίλειο. Στη συνέχεια εργάστηκε ως Chief Marketing Officer στην T-Mobile UK, όπου ήταν υπεύθυνος για το μάρκετινγκ και τις πωλήσεις. Ήταν μέλος της διοικητικής ομάδας που ενοποίησε την T-Mobile UK και την Orange στην Everything-Everywhere. Εν συνεχεία, εργάστηκε για τρία χρόνια ως Director Consumer Business Unit στη Vodafone UK. Ο κ. Srinii Gopalan σπούδασε Διοίκηση Επιχειρήσεων στο St. Stephen's College στο Νέο Δελχί και απέκτησε τίτλο MBA από το κορυφαίο πανεπιστήμιο Διοίκησης Επιχειρήσεων της Ινδίας, IIM Ahmedabad.

Robert Hauber, Μη εκτελεστικό μέλος

Ο Dr. Robert Hauber σπούδασε στο Πανεπιστήμιο της Στουτγάρδης, του Mainz και της Μασαχουσέτης. Είναι κάτοχος μεταπτυχιακού (Dipl. Kfm.) και διδακτορικού (Dr.) διπλώματος στη Διοίκηση Επιχειρήσεων. Εργάζεται στην Deutsche Telekom δεκαπέντε χρόνια ως υψηλόβαθμο στέλεχος Χρηματοοικονομικών Θεμάτων σε διάφορες θέσεις ευθύνης. Πριν ενταχθεί στην Deutsche Telekom, εργάστηκε για την Hewlett Packard, την Procter & Gamble και τη Daimler Chrysler, όπου ασχολήθηκε με τη συγχώνευση της Daimler-Benz με τη Chrysler.

Κατά την περίοδο 2011-2016, διετέλεσε Chief Officer Χρηματοοικονομικών Θεμάτων, Αντιπρόεδρος του Εκτελεστικού Συμβουλίου και Μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου της Slovak Telekom. Από τον Ιούλιο του 2016, ο Dr. Robert Hauber ανέλαβε στη Deutsche Telekom τη θέση του CFO/Ανώτερου Αντιπροέδρου και Επικεφαλής Performance Management για την

Ευρώπη. Παράλληλα, είναι Πρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου της Magyar Telekom, Μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου του Οργανισμού Τηλεπικοινωνιών της Ελλάδος (ΟΤΕ), Μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου της T-Mobile στην Τσεχία, Μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου της Telekom Romania και Διευθύνων Σύμβουλος της Deutsche Telekom Europe Holding.

Raphael Kübler, Μη εκτελεστικό μέλος

Ο κ. Raphael Kübler τον Ιανουάριο του 2014 ανέλαβε τη θέση του Ανώτατου Αντιπροέδρου της Εταιρικής Λειτουργίας της Deutsche Telekom και αναφέρεται απευθείας στο Διευθύνοντα Σύμβουλο της Deutsche Telekom. Από τον Ιούλιο του 2009 έως το Δεκέμβριο του 2013, ο κ. Kübler διετέλεσε Ανώτατος Αντιπρόεδρος σε θέματα Ελέγχου (Controlling) Ομίλου στην Deutsche Telekom. Στη θέση αυτή ήταν υπεύθυνος για το χρηματοοικονομικό προγραμματισμό, την ανάλυση και την οργάνωση όλου του Ομίλου της Deutsche Telekom, καθώς και τη χρηματοοικονομική διαχείριση της κεντρικής διοίκησης και των κεντροποιημένων υπηρεσιών διαχείρισης και υποστήριξης (shared services) του Ομίλου της Deutsche Telekom. Από το Νοέμβριο του 2003 έως τον Ιούνιο του 2009 ο κ. Kübler διετέλεσε Chief Officer Χρηματοοικονομικών Θεμάτων της T-Mobile Deutschland GmbH, της εταιρείας κινητής τηλεφωνίας της Deutsche Telekom στη Γερμανία που είναι τώρα γνωστή ως Telekom Deutschland GmbH (100% θυγατρική της Deutsche Telekom). Από τον Ιούλιο του 2000 έως τον Οκτώβριο του 2003, διετέλεσε Ανώτατος Αντιπρόεδρος σε θέματα Συγχωνεύσεων & Εξαγορών της Deutsche Telekom. Ο κ. Kübler σπούδασε Διοίκηση Επιχειρήσεων στο H.E.C. στο Παρίσι και στα Πανεπιστήμια της Βόννης και της Κολωνίας. Διαθέτει διδακτορικό τίτλο από το Πανεπιστήμιο της Κολωνίας.

Χαράλαμπος Μαζαράκης, Εκτελεστικό μέλος

Ο κ. Χαράλαμπος Μαζαράκης, διαθέτει επαγγελματική εμπειρία 20 και πλέον ετών κυρίως σε ανώτατες διοικητικές θέσεις στην Ελλάδα και στο εξωτερικό. Πριν την ένταξή του στον Όμιλο του ΟΤΕ, τον Ιούλιο του 2012, ως Γενικού Διευθυντή Χρηματοοικονομικών Θεμάτων Ομίλου ΟΤΕ, ο κ. Μαζαράκης διετέλεσε Γενικός Διευθυντής Οικονομικών του Ομίλου της Εθνικής Τράπεζας της Ελλάδος, ενώ από το 2008 έως το 2010 ήταν Οικονομικός Διευθυντής Ομίλου και Μέλος της Διοικούσας Επιτροπής στον Όμιλο TITAN.

Εργάστηκε σε επιτελικές θέσεις στον Όμιλο Vodafone: Οικονομικός Διευθυντής Ομίλου και μέλος Δ.Σ. στην Ελλάδα (1999-2006), Διευθύνων Σύμβουλος στην Ουγγαρία (2006-2007), Γενικός Διευθυντής Λειτουργιών και Αντιπρόεδρος του Δ.Σ. (2007-2008). Έχει διατελέσει Οικονομικός Διευθυντής και Μέλος Δ.Σ. στην Georgia Pacific-Delica στην Ελλάδα (1997-1999), ενώ νωρίτερα εργάστηκε στην Procter & Gamble, αρχικά ως Διευθυντής Οικονομικής Ανάλυσης στην Ελλάδα και μετέπειτα ως Διευθυντής Οικονομικής Ανάλυσης Ομίλου στο Ευρωπαϊκό Κέντρο στις Βρυξέλλες. Ο κ. Μαζαράκης είναι κάτοχος πτυχίου Διοίκησης Επιχειρήσεων από το Πανεπιστήμιο Πειραιά (με άριστα) και MBA από το Ohio State University, The Fischer School of Business (σπουδαστήρια Wielder Scholar), όπου και διετέλεσε Βοηθός Διδασκαλίας στη Χρηματοοικονομική. Έχει συμπεριληφθεί ανάμεσα στους 30 πιο διακεκριμένους Οικονομικούς Διευθυντές της Ευρώπης κάτω των 40 ετών (2002, περιοδικό CFO Europe).

Παναγιώτης Σκευοφύλαξ, Μη εκτελεστικό μέλος

Ο κ. Παναγιώτης Σκευοφύλαξ είναι ειδικός σύμβουλος στο Γραφείο του Αντιπροέδρου της Κυβέρνησης, ενώ από τον Ιούνιο του 2014 έως τον Ιανουάριο του 2015 ήταν επιστημονικός συνεργάτης του 4^{ου} Αντιπροέδρου της Βουλής των Ελλήνων.

Κατέχει μεταπτυχιακό τίτλο στα Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης και την Επικοινωνία (ειδίκευση στην Πολιτική Οικονομία των ΜΜΕ & της Επικοινωνίας) από το City University του Λονδίνου καθώς και μεταπτυχιακούς τίτλους στην Πολιτική Επιστήμη & Κοινωνιολογία (ειδίκευση στην Πολιτική Ανάλυση) και στις Ευρωπαϊκές & Διεθνείς Σπουδές (ειδίκευση στα Ευρωπαϊκά Θέματα) από το Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών. Ο κ. Σκευοφύλαξ έχει εργαστεί στο χώρο των Μ.Μ.Ε. και ως σύμβουλος Στρατηγικής & Επικοινωνίας.

Παναγιώτης Ταμπούρλος, Ανεξάρτητο - Μη εκτελεστικό μέλος

Ο κ. Παναγιώτης Ταμπούρλος είναι απόφοιτος του Οικονομικού Πανεπιστημίου Πειραιώς και κάτοχος Master of Business Administration (MBA) από το Πανεπιστήμιο McGill στο Μόντρεαλ του Καναδά. Έχει εργαστεί από το 1980 σε διάφορες πολυεθνικές επιχειρήσεις, όπως Milchem International, Hilti S.A. American Express, I.C.I. στη θέση του Οικονομικού Διευθυντή. Από το 1990 έως το 2003 εργάστηκε στην εταιρεία Pfizer/Warner Lambert, απ' όπου αποχώρησε κατέχοντας τη θέση του Οικονομικού Διευθυντή για Ευρώπη, Μέση Ανατολή και Αφρική. Από τον Ιούνιο του 2003 έως και τον Απρίλιο του 2004 κατείχε τη θέση του Γενικού Διευθυντή Χρηματοοικονομικών Θεμάτων ΟΤΕ. Στη συνέχεια μετακινήθηκε στον Όμιλο Frigoglass ως Οικονομικός Διευθυντής Ομίλου, θέση την οποία κατείχε ως και τον Οκτώβριο 2013. Για το διάστημα Νοέμβριος 2013-Μάιος 2014, οπότε και αποχώρησε, ανέλαβε τα καθήκοντα του Διευθυντή Στρατηγικής και Εταιρικής Ανάπτυξης. Ο κ. Ταμπούρλος είναι Πρόεδρος της Επιτροπής Ελέγχου ΟΤΕ και χρηματοοικονομικός εμπειρογνώμων αυτής. Επίσης είναι Πρόεδρος της Επιτροπής Αμοιβών & Ανθρώπινου Δυναμικού ΟΤΕ, καθώς και μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου της COSMOTE.

Ανδρέας Ψαθάς, Μη εκτελεστικό μέλος

Ο κ. Ανδρέας Ψαθάς είναι υποψήφιος Διδάκτορας στη Σχολή Αρχιτεκτόνων του ΕΜΠ, Διπλωματούχος Αγρονόμος Τοπογράφος Μηχανικός του Εθνικού Μετσόβιου Πολυτεχνείου και μέλος του μητρώου πιστοποιημένων εκτιμητών του Υπουργείου Οικονομικών. Από το 2004 έως σήμερα έχει συμμετάσχει σε διάφορες επιστημονικές ενώσεις και επιτροπές, και είναι μέλος της κεντρικής αντιπροσωπείας του ΤΕΕ (2013) και της μόνιμης επιστημονικής επιτροπής πραγματογνωμόνων και εκτιμητών του ΤΕΕ (2015). Εργάστηκε στην Trans Adriatic Pipeline (2014-2015), ως μάνατζερ απόκτησης γης και αποζημιώσεων, για την EON Technologies. Από τον Αύγουστο του 2007 έως τον Αύγουστο του 2013 διετέλεσε μέλος του Σώματος Ορκωτών

Εκτιμητών και συμμετείχε ως ειδικός πραγματογνώμων, στα μεγάλα έργα παραχώρησης οδικών αξόνων, σε άλλα συγχρηματοδοτούμενα έργα, καθώς και στην αποτίμηση της περιουσίας χαρτοφυλακίων Ανώνυμων Εταιρειών Επενδύσεων σε Ακίνητη Περιουσία (ΑΕΕΑΠ). Έχει επίσης εργαστεί ως ελεύθερος επαγγελματίας και ως συνεργάτης σε διάφορα τεχνικά γραφεία συμμετέχοντας σε πλήθος μελετών.

Claudia Nemat, Μη εκτελεστικό μέλος

Η κα Claudia Nemat, γεννημένη το 1968, είναι μέλος του Συμβουλίου Διοίκησης της Deutsche Telekom AG από τον Οκτώβριο του 2011. Από τον Ιανουάριο του 2017 διευθύνει τον τομέα Technology & Innovation. Μέχρι το τέλος του 2016 ήταν υπεύθυνη για την περιοχή της Ευρώπης και τις στρατηγικές κατευθύνσεις της τεχνολογίας. Πριν ενταχθεί στην Deutsche Telekom, η κα Claudia Nemat εργάστηκε για 17 χρόνια στην συμβουλευτική εταιρεία McKinsey & Company. Στην τελευταία της θέση εκεί, ήταν υπεύθυνη για τον τομέα υψηλής τεχνολογίας στην Ευρώπη, τη Μέση Ανατολή και την Αφρική. Επιπλέον, η κα Claudia Nemat ήταν υπεύθυνη για έργα στους τομείς της σύγκλισης τεχνολογιών επικοινωνίας και πληροφορικής (ICT), της βιώσιμης πληροφορικής, καθώς και της ιατρικής τεχνολογίας για διεθνείς εταιρείες. Ως σύμβουλος, η κα Claudia Nemat ασχολήθηκε, επίσης, με θέματα ηγεσίας στο εταιρικό περιβάλλον, με τη κουλτούρα της αποδοτικότητας, καθώς και με ζητήματα που αφορούν στην επίδραση της διαφορετικότητας στην απόδοση μιας εταιρείας. Η κα Claudia Nemat σπούδασε Φυσική στο Πανεπιστήμιο της Κολωνίας, όπου επίσης δίδαξε στο τμήμα θεωρητικής φυσικής και μαθηματικών.

Ηλίας Δρακόπουλος, Μη εκτελεστικό μέλος

Ο κ. Ηλίας Δρακόπουλος από τον Ιανουάριο του 2017 μέχρι το τέλος του 2017 κατείχε τη θέση του Senior Vice President Portfolio, Strategy & Data στην Deutsche Telekom. Προηγουμένως κατείχε τη θέση του Senior Vice President B2B Europe, από τον Δεκέμβριο του 2012, καθώς και του Senior Vice President Strategy Performance & Execution Management, από τον Μάρτιο του 2016, στο Europe & Technology segment της Deutsche Telekom. Από τον Φεβρουάριο του 2011 έως και τον Δεκέμβριο του 2012, κατείχε την θέση του Γενικού Διευθυντή Τεχνολογίας & Λειτουργιών του ΟΤΕ. Παράλληλα, το 2012 είχε και την ευθύνη για θέματα B2B/ICT για την Ευρώπη για την Deutsche Telekom. Την περίοδο 2008-2011 διετέλεσε Γενικός Διευθυντής Εταιρικών & Επιχειρησιακών Πελατών του ΟΤΕ. Την περίοδο 2003-2008 διετέλεσε Γενικός Διευθυντής Τεχνολογίας, Στρατηγικής & Ανάπτυξης της ΟΤΕNET και εν συνεχεία Διευθύνων Σύμβουλος της εταιρείας. Την περίοδο 1998-2003 εργάστηκε στην Lucent Technologies σε διάφορες διευθυντικές θέσεις υπεύθυνος για θέματα σχεδιασμού, στρατηγικής & επιχειρηματικής ανάπτυξης για την Ευρώπη με έδρα το Λονδίνο. Από το 1989 έως το 1998 εργάστηκε στην AT&T και Bell Laboratories στις ΗΠΑ σε διάφορες διευθυντικές θέσεις, ενώ παράλληλα ήταν και καθηγητής στο Πανεπιστήμιο Illinois Institute of Technology. Ο κ. Δρακόπουλος κατέχει πτυχίο Ηλεκτρολόγου Μηχανικού από το Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης, και πτυχία M.Sc. & Ph.D. από το Πανεπιστήμιο Northwestern, Τμήμα Ηλεκτρολόγων Μηχανικών & Μηχανικών Υπολογιστών στο Evanston, Illinois στις ΗΠΑ. Έχει σπουδάσει θέματα Διοίκησης Επιχειρήσεων & Στρατηγικής στο INSEAD στη Γαλλία και στο Stanford Graduate School of Business στις ΗΠΑ.

Αθανάσιος Μισοδανίτης, Μη εκτελεστικό μέλος

Ο κ. Αθανάσιος Μισοδανίτης είναι υποψήφιος Διδάκτορας Οικονομικών στη Σχολή Εφαρμοσμένων Μαθηματικών και Φυσικής του Εθνικού Μετσόβιου Πολυτεχνείου, κάτοχος μεταπτυχιακού τίτλου σπουδών (Business Innovation with Entrepreneurship & Innovation Management) από το Birkbeck College του Πανεπιστημίου του Λονδίνου και διπλωματούχος Οικονομολόγος από το Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης. Διαθέτει ισχυρό υπόβαθρο στα Οικονομικά, Χρηματοοικονομικά και τα Δημόσια Οικονομικά καθώς και εμπειρία σε συνεργασίες με διεπιστημονικές ομάδες και εμπειρογνώμονες για τη χάραξη πολιτικής. Ο κ. Μισοδανίτης συμμετείχε στις διαπραγματεύσεις για τη σύναψη του 3ου Ελληνικού Προγράμματος Δημοσιονομικής Προσαρμογής με τους Ευρωπαϊκούς Θεσμούς και το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο (2015), ενώ μεταξύ άλλων συμμετέχει στην ομάδα που σε συνεργασία με την Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων (EIB) και το Ευρωπαϊκό Ταμείο Επενδύσεων (EIF) επεξεργάζεται και σχεδιάζει τα χρηματοδοτικά εργαλεία της περιόδου 2014 - 2020. Είναι μέλος του Ανωτάτου Συμβουλίου (High Council) του EquiFund. Έχει εργαστεί ως σύμβουλος και αναλυτής στον ιδιωτικό τομέα σε νεοφυείς επιχειρήσεις (start-ups) στην Ελλάδα και στη Μεγάλη Βρετανία. Διετέλεσε ειδικός σύμβουλος στο γραφείο του Αντιπροέδρου της Κυβέρνησης, ενώ την περίοδο 2013-2015 διετέλεσε οικονομικός αναλυτής και οικονομικός ερευνητής στο γραφείο του Αντιπροέδρου του Ελληνικού Κοινοβουλίου. Ο κ. Μισοδανίτης είναι μέλος του Οικονομικού Επιμελητηρίου της Ελλάδας.

Επίσης, κατωτέρω παρατίθεται βιογραφικό σημείωμα του Γραμματέα του Διοικητικού Συμβουλίου της Εταιρείας κ. Κωνσταντίνου Βογιατζή.

Κωνσταντίνος Βογιατζής- Γραμματέας του Διοικητικού Συμβουλίου της Εταιρείας από 1/1/2017

Ο κ. Κωνσταντίνος Βογιατζής γεννήθηκε στην Αθήνα το 1969 και εργάζεται στον Όμιλο ΟΤΕ από τον Ιούνιο του 1998. Από τον Φεβρουάριο του 1999 ασκεί τα καθήκοντα του Γραμματέα του Διοικητικού Συμβουλίου της COSMOTE και άλλων θυγατρικών του Ομίλου. Παράλληλα με τα καθήκοντα του Γραμματέα του Διοικητικού Συμβουλίου της COSMOTE και άλλων θυγατρικών, από τον Ιούνιο του 1998 έως τον Ιούνιο του 2010 ήταν υπεύθυνος της COSMOTE για τις συμβάσεις Περιορισμένης (χονδρική και λιανική). Από το 1991 έως το 1996 εργάστηκε ως ανεξάρτητος συνεργάτης σε διάφορες μεγάλες Ναυτιλιακές Εταιρείες στη Νέα Υόρκη. Από 1/1/2017 ανέλαβε καθήκοντα Γραμματέα των Διοικητικών Συμβουλίων του Ομίλου ΟΤΕ. Ο κ. Βογιατζής κατέχει πτυχίο Πολιτικών Επιστημών και Ιστορίας και Μεταπτυχιακό Τίτλο Σπουδών Δημόσιας Διοίκησης και Κυβερνητικής από το Πανεπιστήμιο St. John's της Νέας Υόρκης.

Τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου έχουν γνωστοποιήσει στην Εταιρεία τις εξής λοιπές επαγγελματικές δεσμεύσεις τους (συμπεριλαμβανομένων σημαντικών μη εκτελεστικών δεσμεύσεων σε εταιρείες και μη κερδοσκοπικά ιδρύματα):

ΜΕΛΗ Δ.Σ.	ΕΠΩΝΥΜΙΑ	ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗ ΔΕΣΜΕΥΣΗ
Μιχαήλ Τσαμάζ	COSMOTE-MOBILE TELECOMMUNICATIONS S.A.	Πρόεδρος Δ.Σ. & Διευθύνων Σύμβουλος
	TELEKOM ROMANIA COMMUNICATIONS S.A	Πρόεδρος Δ.Σ.
	COSMOTE TV ΤΗΛΕΟΠΤΙΚΕΣ ΠΑΡΑΓΩΓΕΣ ΚΑΙ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ Α.Ε.	Πρόεδρος Δ.Σ. & Διευθύνων Σύμβουλος
	OTE INTERNATIONAL INVESTMENTS LTD	Πρόεδρος Δ.Σ.
	OTE ΔΙΕΘΝΕΙΣ ΛΥΣΕΙΣ Α.Ε. (OTEGLOBE)	Αντιπρόεδρος Δ.Σ.
	Ελληνοαμερικανικό Εμπορικό Επιμελητήριο	Μέλος Δ.Σ.
	ΣΕΒ (Σύνδεσμος Επιχειρήσεων & Βιομηχανιών)	Μέλος Δ.Σ. (ως εκπρόσωπος της OTEGLOBE)
Κωνσταντίνος Χριστόπουλος	Καμία	
Srinivasan Gopalan	DEUTSCHE TELEKOM AG	Μέλος Δ.Σ., υπεύθυνος για την Ευρώπη
	T-MOBILE POLSKA S.A.	Πρόεδρος του Εποπτικού Συμβουλίου
Robert Hauber	TELEKOM ROMANIA COMMUNICATIONS S.A.	Μέλος Δ.Σ.
	T-MOBILE CZECH REPUBLIC A.S.	Μέλος Δ.Σ.
	MAGYAR TELEKOM NYRT	Πρόεδρος Δ.Σ.
	DT EUROPE HOLDING GMBH	Μέλος Δ.Σ.
	DEUTSCHE TELEKOM SERVICES EUROPE Consortium 1 S.a.r.L. (Luxembourg)	Μέλος του Εποπτικού Συμβουλίου
	Consortium 2 S.a.r.L. (Luxembourg)	Μέλος του Συμβουλίου Διοίκησης
	GTS Central European Holding B.V.	Μέλος του Εποπτικού Συμβουλίου
Raphael Kübler	DEUTSCHE TELEKOM AG	Ανώτατος Αντιπρόεδρος Εταιρικής Λειτουργίας
	T-MOBILE US	Μέλος Δ.Σ.
	DT HOLDING BV	Μέλος Δ.Σ.
	DEUTSCHE TELEKOM CAPITAL PARTNERS MANAGEMENT GMBH	Μέλος του Γνωμοδοτικού Συμβουλίου ("Beirat")
Χαράλαμπος Μαζαράκης	COSMOTE-MOBILE TELECOMMUNICATIONS S.A.	Μέλος Δ.Σ.
	TELEKOM ROMANIA COMMUNICATIONS S.A.	Μέλος Δ.Σ.
	TELEKOM ROMANIA MOBILE COMMUNICATIONS S.A.	Πρόεδρος Δ.Σ.
	OTE ΑΚΙΝΗΤΑ	Πρόεδρος Δ.Σ.
	OTE PLC	Μέλος Δ.Σ.
	ΓΕΡΜΑΝΟΣ ΑΒΕΕ	Μέλος Δ.Σ.
	GERMANOS TELECOM ROMANIA (GTR) (η οποία από 1/12/2017 συγχωνεύθηκε με την TELEKOM ROMANIA MOBILE COMMUNICATIONS S.A.)	Πρόεδρος Δ.Σ.
	TELEMOBIL S.A. (ZAPP) (η οποία από 1/12/2017 συγχωνεύθηκε με την TELEKOM ROMANIA MOBILE COMMUNICATIONS S.A.)	Πρόεδρος Δ.Σ.
	TELEKOM ALBANIA S.H.A.	Πρόεδρος Δ.Σ.
	E-VALUE INTERNATIONAL S.A.	Πρόεδρος Δ.Σ.
	COSMOTE TV ΤΗΛΕΟΠΤΙΚΕΣ ΠΑΡΑΓΩΓΕΣ ΚΑΙ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ Α.Ε.	Μέλος Δ.Σ.
	ΙΔΡΥΜΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ & ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΩΝ ΕΡΕΥΝΩΝ	Μέλος Δ.Σ.
Παναγιώτης Σκευοφύλαξ	Γραφείο Αντιπροέδρου της Κυβέρνησης	Ειδικός Σύμβουλος
Παναγιώτης Ταμπούρλος	COSMOTE-MOBILE TELECOMMUNICATIONS S.A.	Μέλος Δ.Σ.
	Επιτροπή Ελέγχου ΑΙΑ (Διεθνής Αερολιμένας Αθηνών)	Ανεξάρτητο μέλος
	ΣΤΡΥΜΩΝΑΣ Α.Ε.	Πρόεδρος Δ.Σ. (από 7/2017)
Ανδρέας Ψαθάς	Ανδρέας Ψαθάς	Ατομική επιχείρηση παροχής υπηρεσιών

ΜΕΛΗ Δ.Σ.	ΕΠΩΝΥΜΙΑ	ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗ ΔΕΣΜΕΥΣΗ
Claudia Nemat	DEUTSCHE TELEKOM AG	Μέλος Δ.Σ.- Technology & Innovation
	AIRBUS GROUP	Μέλος Δ.Σ.
	AIRBUS DEFENCE AND SPACE GMBH	Μέλος του Εποπτικού Συμβουλίου
Ηλίας Δρακόπουλος	COSMOTE-MOBILE TELECOMMUNICATIONS S.A.	Μέλος Δ.Σ. (μέχρι 31/12/2017)
	DEUTSCHE TELEKOM AG	Senior Vice President Portfolio, Strategy & Data (μέχρι 31/12/2017)
	T-MOBILE CZECH REPUBLIC	Πρόεδρος Δ.Σ. (μέχρι 21/12/2017)
	HRVATSKI TELEKOM	Πρόεδρος του Εποπτικού Συμβουλίου (μέχρι 25/4/2017)
Αθανάσιος Μισοδανίτης	Βουλή των Ελλήνων	Επιστημονικός Συνεργάτης

Σημειώνεται ότι κανένα από τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου της Εταιρείας δεν συμμετέχει σε Διοικητικά Συμβούλια περισσότερων των πέντε (5) εισηγμένων εταιρειών.

1.4. Σύμφωνα με το Καταστατικό³ της Εταιρείας:

Το Διοικητικό Συμβούλιο στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων του:

- Συγκαλεί τακτικές ή έκτακτες Γενικές Συνελεύσεις των μετόχων και εισηγείται τα θέματά τους.
- Καταρτίζει και εγκρίνει τις ετήσιες χρηματοοικονομικές καταστάσεις της Εταιρείας και τις υποβάλλει στην Γενική Συνέλευση των μετόχων.
- Εγκρίνει τη στρατηγική της Εταιρείας και αποφασίζει σχετικά με την ίδρυση θυγατρικών εταιρειών, τη συμμετοχή της Εταιρείας σε άλλες εταιρείες, εντός ή και εκτός Ελλάδος καθώς και για δημιουργία υποκαταστημάτων ή γραφείων εντός και εκτός Ελλάδος.
- Ενημερώνεται συστηματικά για την πορεία της Εταιρείας και την υλοποίηση του προγράμματός της, με σκοπό την προάσπιση του γενικού εταιρικού συμφέροντος.
- Αποφασίζει σχετικά με την αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου με έκδοση νέων μετοχών και για την έκδοση ομολογιακού δανείου με ομολογίες, μετατρέψιμες σε μετοχές, αφού προηγηθεί η απαραίτητη εξουσιοδότηση από τη Γενική Συνέλευση των μετόχων.
- Αποφασίζει την έκδοση κοινού ομολογιακού δανείου ή ομολογιακού δανείου με ανταλλάξιμες μετοχές.

Επίσης, έχει τη δυνατότητα να αναθέτει τις εξουσίες του σε μέλη του, σε στελέχη της Εταιρείας, σε τρίτους ή σε Επιτροπές, καθορίζοντας συγχρόνως την έκταση της ανάθεσης αυτής με απόφασή του, όπως ενδεικτικά επί θεμάτων:

- οικονομικής φύσεως,
- συνδρομητών εν γένει, όπως παραπόνων – αιτημάτων και καταγγελιών συμβάσεων συνδρομητών,
- σχετικών με την εργατική νομοθεσία, την υγιεινή και την ασφάλεια των απασχολουμένων στην Εταιρεία με οποιαδήποτε σχέση εργασίας, έργου ή παροχής ανεξαρτήτων υπηρεσιών,
- πνευματικής ιδιοκτησίας, σε περίπτωση που προσβάλλονται δικαιώματα πνευματικής ιδιοκτησίας μέσω της δημιουργίας αρχείων, αποθήκευσης, επεξεργασίας, μετάδοσης ή διάθεσης πνευματικών έργων χωρίς άδεια των δημιουργών μέσω πληροφορικών συστημάτων ή του πληροφορικού εξοπλισμού που διαθέτει ή χρησιμοποιεί η Εταιρεία,
- σχετικών με την τήρηση της νομοθεσίας περί προσωπικών δεδομένων και περί απορρήτου των επικοινωνιών,
- σχετικών με την τήρηση των αγορανομικών διατάξεων που αφορούν προϊόντα ή/και υπηρεσίες της Εταιρείας,
- που αφορούν προϊόντα ή/και υπηρεσίες της Εταιρείας ή/και τρίτων που παρέχονται μέσω των δικτύων της Εταιρείας,
- σχετικών με την τήρηση των εκάστοτε πυροσβεστικών ή αστυνομικών ή εν γένει διοικητικών διατάξεων για τη λειτουργία των καταστημάτων της και εν γένει των εγκαταστάσεών της, τεχνικών ή μη.

Τέλος, πέραν του νόμου, προβλέπονται και στο Καταστατικό ειδικά θέματα για τα οποία υπάρχει περιορισμός ως προς την εκχώρηση των αρμοδιοτήτων, οι δε αποφάσεις επί των ζητημάτων αυτών θα πρέπει απαραίτητα να λαμβάνονται από το Διοικητικό Συμβούλιο και με την προβλεπόμενη, στα άρθρα του Καταστατικού, απαρτία και πλειοψηφία.

Ο Πρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου καθορίζει τα θέματα της ημερήσιας διάταξης, προεδρεύει των συνεδριάσεών του και διευθύνει τις εργασίες του. Συντονίζει και κατευθύνει την εν γένει λειτουργία του Διοικητικού Συμβουλίου. Κατά τα λοιπά έχει τα ίδια δικαιώματα και υποχρεώσεις όπως κάθε άλλο μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου, καθώς και όσα άλλα ρητά προβλέπονται από το Νόμο, το Καταστατικό και τον Κανονισμό Λειτουργίας του Διοικητικού Συμβουλίου.

Το Διοικητικό Συμβούλιο συνεδριάζει όποτε αυτό κριθεί αναγκαίο ή κατόπιν αιτήσεως προς τον Πρόεδρό του από δύο (2) τουλάχιστον μέλη του. Με την επιφύλαξη σχετικών άρθρων του Καταστατικού, όπου προβλέπονται ειδικές απαρτίες και πλειοψηφίες για ειδικά θέματα, το Διοικητικό Συμβούλιο βρίσκεται σε απαρτία και συνεδριάζει νόμιμα όταν παρίστανται τα μισά

³ https://www.cosmote.gr/fixed/documents/10280/34896/Aol_12_6_2015_gr.pdf/ff3d6330-1e78-4d28-849a-69aa621cf773

πλέον ενός του συνόλου των μελών του, όμως ο αριθμός των παρόντων μελών δεν μπορεί να είναι μικρότερος των τριών (3). Οι αποφάσεις του λαμβάνονται με απλή πλειοψηφία, εκτός αν ορίζεται διαφορετικά από τον Κ.Ν. 2190/1920 όπως ισχύει, ή από το Καταστατικό της Εταιρείας.

1.5. Ο Κανονισμός Λειτουργίας του Διοικητικού Συμβουλίου, ο οποίος έχει εγκριθεί με απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου, ρυθμίζει τις λεπτομέρειες για τον τρόπο που προσκαλούνται, συνεδριάζουν και λαμβάνουν αποφάσεις τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου. Επίσης αναφέρεται στις αρμοδιότητες του Προέδρου του Διοικητικού Συμβουλίου και του Αντιπροέδρου.

Συνοπτικά με βάση τον Κανονισμό αυτό, ο Πρόεδρος εκλέγεται από τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου και μπορεί να έχει ταυτόχρονα και την ιδιότητα του Διευθύνοντος Συμβούλου. Σήμερα, καθήκοντα Προέδρου και Διευθύνοντος Συμβούλου έχουν ανατεθεί στον κ. Μιχαήλ Τσαμάζ, εκτελεστικό μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου. Ο Αντιπρόεδρος κ. Κωνσταντίνος Χριστόπουλος ανήκει στα Ανεξάρτητα-μη εκτελεστικά μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου με απόφαση της 63^{ης} Τακτικής Γενικής Συνέλευσης των Μετόχων της.

1.6. Κατά τη διάρκεια του έτους 2017 πραγματοποιήθηκαν 27 συνεδριάσεις του Διοικητικού Συμβουλίου. Κατά κανόνα, πραγματοποιείται τουλάχιστον μια συνεδρίαση κάθε μήνα.

Οι παρουσίες κάθε μέλους του Διοικητικού Συμβουλίου στις συνεδριάσεις του Διοικητικού Συμβουλίου κατά τη χρήση 2017 εμφανίζονται στον παρακάτω πίνακα:

ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΕΩΝ ΠΟΥ ΠΡΑΓΜΑΤΟΠΟΙΗΘΗΚΑΝ ΚΑΤΑ ΤΗ ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΤΗΣ ΘΗΤΕΙΑΣ ΤΟΥ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΕΩΝ ΠΟΥ ΣΥΜΜΕΤΕΙΧΕ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΕΩΝ ΠΟΥ ΕΚΠΡΟΣΩΠΗΘΗΚΕ
Μιχαήλ Τσαμάζ	27	27	-
Κωνσταντίνος Χριστόπουλος	27	27	-
Srinivasan Gopalan	25	17	8
Robert Hauber	19	18	1
Raphael Kübler	27	19	8
Χαράλαμπος Μαζαράκης	27	27	-
Παναγιώτης Σκευοφύλαξ	27	26	1
Παναγιώτης Ταμπούρος	27	27	-
Ανδρέας Ψαθάς	27	26	1
Claudia Nemat	1	1	-
Ηλίας Δρακόπουλος	7	6	1
Αθανάσιος Μισοδανίτης	21	19	2

1.7. Σύμφωνα με την ακολουθούμενη επιχειρησιακή πρακτική πέραν της αρχικής ενημέρωσης που πραγματοποιείται στα νέα μέλη αμέσως μετά την εκλογή τους, πραγματοποιείται ενημέρωση των μελών για θέματα που αφορούν στην Εταιρεία, κατά τη διάρκεια των συνεδριάσεων του Διοικητικού Συμβουλίου ή στο περιθώριο της συζήτησης των θεμάτων της Ημερήσιας Διάταξης, καθώς και κάθε φορά που υπάρχει ανάγκη σχετικής ενημέρωσής τους μέσω επικοινωνίας του Προέδρου με τα μέλη (με αποστολή σχετικών ενημερωτικών σημειωμάτων).

Επίσης, τα μέλη ενημερώνονται από τον Επικεφαλής της μονάδας Κανονιστικής Συμμόρφωσης, Διαχείρισης Εταιρικών Κινδύνων και Ασφάλισης Ομίλου ΟΤΕ:

α. με την Έκθεση Κανονιστικής Συμμόρφωσης Ομίλου ΟΤΕ για πληροφορίες σχετικά με το σχεδιασμό και την αποτελεσματικότητα της λειτουργίας του Συστήματος Κανονιστικής Συμμόρφωσης και τις δραστηριότητες στο πλαίσιο αυτού συμπεριλαμβανομένων και τυχόν αδυναμιών όπως επίσης και για σημαντικές υποθέσεις (περιστατικά/καταγγελίες) Κανονιστικής Συμμόρφωσης που περιήλθαν σε γνώση της Εταιρείας,

β. με την Έκθεση Εταιρικών Κινδύνων του Ομίλου ΟΤΕ για πληροφορίες σχετικά με τη γενική εικόνα των εταιρικών κινδύνων που έχουν αναγνωριστεί ως σημαντικοί (αποτίμηση, γενική αξιολόγηση κινδύνων, ανάγκη λήψης μέτρων, χαρακτηρισμό των τάσεων

του κινδύνου, λειτουργία έγκαιρης προειδοποίησης), τη λειτουργία του Συστήματος Διαχείρισης Εταιρικών Κινδύνων (Risk Management System) καθώς και τις δραστηριότητες στο πλαίσιο αυτού.

Επίσης τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου ενημερώνονται από τον Επικεφαλής της μονάδας Εσωτερικού Ελέγχου για τα θέματα αρμοδιότητάς του (βλέπε κατωτέρω Κεφ. ΣΤ Συστήματα Εσωτερικού Ελέγχου και Διαχείρισης Κινδύνων της Εταιρείας σε σχέση με τη διαδικασία σύνταξης των χρηματοοικονομικών καταστάσεων).

1.8. Αποζημιώσεις μελών Διοικητικού Συμβουλίου για τη χρήση 2017

Για τη χρήση 2017 η 65^η Τακτική Γενική Συνέλευση των μετόχων ΟΤΕ της 20^{ης} Ιουνίου 2017, όρισε την αποζημίωση των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου για τη συμμετοχή τους στις συνεδριάσεις του ως ακολούθως:

I. Για την περίοδο από 01-01-2017 έως 30-06-2017 να μην υπάρξει μεταβολή στις αποζημιώσεις των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου για τη συμμετοχή τους στις συνεδριάσεις του, σε σχέση με όσα ίσχυαν για το έτος 2016 κατόπιν απόφασης της από 23.06.2016 Τακτικής Γενικής Συνέλευσης των Μετόχων, ήτοι αποζημίωση των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου για τη συμμετοχή τους στις συνεδριάσεις του, ποσού Ευρώ 2.000 καθαρά ανά μήνα, ανεξαρτήτως αριθμού συνεδριάσεων.

Για την καταβολή των ανωτέρω καθαρών ποσών, να λαμβάνονται υπόψη οι μέγιστοι συντελεστές φόρου και ειδικής εισφοράς αλληλεγγύης καθώς και οι εκάστοτε ισχύουσες νόμιμες ασφαλιστικές κρατήσεις.

II. Για την περίοδο από 01-07-2017 έως 31-12-2017 οι αποζημιώσεις των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου για τη συμμετοχή τους στις συνεδριάσεις του να διαμορφωθούν στο ποσό των Ευρώ 4.800 μικτά ανά μήνα, ανεξαρτήτως αριθμού συνεδριάσεων. Τα μικτά ποσά που αναφέρονται ανωτέρω:

i) Να υπόκεινται στις νόμιμες κρατήσεις (φόρος, ειδική εισφορά αλληλεγγύης, εισφορές κοινωνικής ασφάλισης), όπως εκάστοτε προβλέπονται στο νόμο και με βάση το εκάστοτε ισχύον πλαφόν για τον υπολογισμό τους.

ii) Να μην μεταβληθούν σε περίπτωση αλλαγής στη φορολογική νομοθεσία ή /και στη νομοθεσία για την κοινωνική ασφάλιση. Σε αυτή την περίπτωση, μπορεί να αλλάξει, αναλόγως, το καθαρό προς καταβολή ποσό.

Επίσης, με απόφαση της ίδιας Γενικής Συνέλευσης των μετόχων της Εταιρείας, η Εταιρεία καλύπτει:

A. τα έξοδα μετακίνησης / διαμονής μελών του Διοικητικού Συμβουλίου από και προς τη χώρα μόνιμης κατοικίας τους για συμμετοχή στις συνεδριάσεις του και στις συνεδριάσεις των Επιτροπών του, υπό την προϋπόθεση ότι τα έξοδα αυτά δεν καλύπτονται από τους εργοδότες τους ως ακολούθως:

σε περίπτωση αεροπορικής μετακίνησης, διακεκριμένη θέση για τις πτήσεις διαρκείας άνω των τεσσάρων ωρών και οικονομική θέση για τις πτήσεις κάτω των τεσσάρων ωρών.

τα έξοδα διαμονής τους στον τόπο πραγματοποίησης των συνεδριάσεων και μέχρι δύο διανυκτερεύσεις ανά μετακίνηση.

B. τα έξοδα μετακίνησης / διαμονής μελών του Διοικητικού Συμβουλίου για τη συμμετοχή τους στις συνεδριάσεις του και στις συνεδριάσεις των Επιτροπών του, από και προς τον τόπο μόνιμης κατοικίας τους, εφόσον αυτός βρίσκεται μεν στο εσωτερικό αλλά εκτός του νομού της έδρας της Εταιρείας και σε απόσταση πλέον των εκατόν πενήντα (150) χιλιομέτρων και εφόσον αυτά τα έξοδα δεν καλύπτονται από τους εργοδότες τους, ως ακολούθως:

σε περίπτωση αεροπορικής μετακίνησης οικονομική θέση.

τα έξοδα διαμονής των ανωτέρω στον τόπο πραγματοποίησης των συνεδριάσεων, για μια διανυκτέρευση ανά μετακίνηση.

Τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου, σε περίπτωση που ανήκουν στο προσωπικό της Εταιρείας, κατά τη διάρκεια της θητείας τους σ' αυτό, λαμβάνουν τις αποδοχές της υπηρεσιακής τους θέσης και δεν δικαιούνται της αποζημίωσης την οποία λαμβάνουν τα άλλα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου για τη συμμετοχή τους στις συνεδριάσεις του Διοικητικού Συμβουλίου.

Σχετικά με τις αμοιβές των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου για τη συμμετοχή τους στις συνεδριάσεις των Επιτροπών του Διοικητικού Συμβουλίου για τη χρήση 2017, βλ. παρακάτω στις παρ. 2.1. (Επιτροπή Ελέγχου) και 2.2. (Επιτροπή Αμοιβών & Ανθρῶπινου Δυναμικού).

Σχετικά με τις αμοιβές των εκτελεστικών μελών του Διοικητικού Συμβουλίου για τη χρήση 2017, βλ. παρακάτω στην παρ. 1.9.

1.9. Έκθεση Αμοιβών εκτελεστικών μελών Διοικητικού Συμβουλίου για τη χρήση 2017

I. ΓΕΝΙΚΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ

Για τα εκτελεστικά μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου (Διευθύνων Σύμβουλος & Chief Officer Χρηματοοικονομικών Θεμάτων Ομίλου ΟΤΕ) εφαρμόζονται:

- οι πολιτικές αμοιβών και παροχών της Εταιρείας για αντίστοιχου επιπέδου θέσεις με αυτές που κατέχουν τα εν λόγω μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου, και
- οι όροι των ατομικών τους συμβάσεων (οι οποίοι έχουν εγκριθεί από τη Γενική Συνέλευση των μετόχων της Εταιρείας). Σημειώνεται ότι όσον αφορά στη σύμβαση του Διευθύνοντος Συμβούλου, αυτή λήγει την ημερομηνία της Τακτικής Γενικής Συνέλευσης των μετόχων της Εταιρείας που θα πραγματοποιηθεί το έτος 2021, όσον αφορά δε στη σύμβαση εργασίας του Chief Officer Χρηματοοικονομικών Θεμάτων Ομίλου ΟΤΕ, αυτή είναι αορίστου χρόνου.

Πολιτικές αμοιβών και παροχών

Η δομή των αμοιβών για τα εκτελεστικά μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου ΟΤΕ περιλαμβάνει σταθερό και μεταβλητό μέρος, ως εξής:

- Ετήσιος Βασικός Μισθός,
- Ετήσια Επιβράβευση συνδεδεμένη με την ατομική και την εταιρική απόδοση στο πλαίσιο του έτους, και
- Οικειοθελείς Παροχές (με τη μορφή πρόσθετων παροχών ή μακροπρόθεσμων μεταβλητών αμοιβών), σύμφωνα πάντα με το επίπεδο της θέσης τους στην οργάνωση της Εταιρείας και τις αντίστοιχες εταιρικές πολιτικές και σύμφωνα με τους όρους των ατομικών τους συμβάσεων.

Ειδικότερα:

Ο Ετήσιος Βασικός Μισθός είναι το σταθερό μέρος των αμοιβών των εκτελεστικών μελών του Διοικητικού Συμβουλίου, ο οποίος καθορίζεται στις ατομικές τους συμβάσεις κατόπιν εγκρίσεως της Γενικής Συνέλευσης μετόχων της Εταιρείας, λαμβάνοντας υπόψη το επίπεδο της θέσης τους στην οργάνωση και τα στοιχεία της αγοράς για συγκρίσιμες θέσεις αντίστοιχου επιπέδου.

Το μεταβλητό μέρος των ετήσιων αμοιβών των εκτελεστικών μελών του Διοικητικού Συμβουλίου είναι η Ετήσια Επιβράβευση (ετήσιο μόνον αποδοσης ή ετήσιο βραχυχρόνιο κίνητρο ή ειδικό πριμ απόδοσης) η οποία συνδέεται με το σύστημα ετήσιων αξιολόγησης της απόδοσης, για όλα τα επίπεδα των εργαζομένων, περιλαμβανομένων και των επιπέδων των θέσεων που κατέχουν τα μέλη στην οργάνωση της Εταιρείας. Η Ετήσια Επιβράβευση παρέχεται για την επίτευξη προκαθορισμένων ποσοτικών και ποιοτικών στόχων, οι οποίοι συνδέονται με τις επιδόσεις της Εταιρείας, του Ομίλου ΟΤΕ (ή/και του Ομίλου DT) και τους μακροπρόθεσμους επιχειρηματικούς στόχους, καθώς επίσης και με τις επιδόσεις των εν λόγω στελεχών. Ενδεικτικά κριτήρια του συστήματος ετήσιας αξιολόγησης της απόδοσης είναι τα έσοδα, η κερδοφορία (οικονομικοί στόχοι), η διαχείριση αλλαγής, ο εκσυγχρονισμός/μετασχηματισμός της Εταιρείας, η αφοσίωση/ικανοποίηση των πελατών και των εργαζομένων, η συμμόρφωση με τις κατευθυντήριες αρχές εταιρικής συμπεριφοράς και ηγεσίας και άλλοι.

Η σχέση μεταξύ σταθερού και μεταβλητού μέρους αμοιβών καθορίζεται στις ατομικές συμβάσεις των εκτελεστικών μελών του Διοικητικού Συμβουλίου, και οι σταθερές αποδοχές αποτελούν το μεγαλύτερο μέρος του συνόλου των ετήσιων αποδοχών.

- Σύμφωνα με τη σύμβαση του Διευθύνοντος Συμβούλου, για την επίτευξη των προκαθορισμένων στόχων στο επιθυμητό επίπεδο (100% - on target), η Ετήσια Επιβράβευση, αρχής γενομένης της καταβολής που αφορά στο έτος 2017 και εφεξής, υπολογίζεται ως ποσοστό των Συνολικών Ετήσιων Αμοιβών Επίτευξης Στόχων [που ορίζεται ως το άθροισμα του Ετήσιου Βασικού Μισθού συν την Ετήσια Επιβράβευση Επίτευξης Στόχων (100% - On Target)]. Ειδικότερα, το ποσοστό της Ετήσιας Επιβράβευσης Επίτευξης Στόχων (100% - On Target) ορίζεται σε 37,58% και ο Ετήσιος Βασικός Μισθός ορίζεται σε ποσοστό 62,42% των Συνολικών Ετήσιων Αμοιβών Επίτευξης Στόχων. Η μέγιστη Ετήσια Επιβράβευση για την επίτευξη των προκαθορισμένων στόχων σε επίπεδο 150% ή ανώτερο, δύναται να ανέλθει στο 150% του 37,58% των Συνολικών Ετήσιων Αμοιβών Επίτευξης Στόχων.
- Σύμφωνα με τη σύμβαση εργασίας του Chief Officer Χρηματοοικονομικών Θεμάτων Ομίλου ΟΤΕ, όπως ίσχυε για το 2017, για επίπεδο επίτευξης των εταιρικών στόχων στο επιδιωκόμενο επίπεδο (100%) και επίπεδο αξιολόγησης ατομικής απόδοσης «3» (ήτοι, καλύπτει τις απαιτήσεις του ρόλου πλήρως και εξελίσσεται με το ρόλο) στο πλαίσιο της Διαδικασίας Αξιολόγησης της Απόδοσης, οι Συνολικές Ετήσιες Αμοιβές Επίτευξης Στόχων περιλαμβάνουν δύο μέρη: τον Ετήσιο Βασικό Μισθό και το Βραχυπρόθεσμο Κίνητρο Επίτευξης Στόχου που διαμορφώνονται με την ακόλουθη αναλογία: 65% - 35% αντίστοιχα. Για επίτευξη των προκαθορισμένων στόχων σε επίπεδο 150% ή ανώτερο, και μέγιστο επίπεδο αξιολόγησης ατομικής απόδοσης «5» (ήτοι, σταθερά ξεπερνά κατά πολύ τις απαιτήσεις του ρόλου), η αναλογία Ετήσιου Βασικού Μισθού και Βραχυπρόθεσμου Κινήτρου διαμορφώνεται σε 55% - 45%, αντίστοιχα.

Τόσο για τον Διευθύνοντα Σύμβουλο όσο και για τον Chief Officer Χρηματοοικονομικών Θεμάτων Ομίλου ΟΤΕ, κάθε καταβολή ποσού σε σχέση με τα ανωτέρω εγκρίνεται από την Επιτροπή Αμοιβών & Ανθρώπινου Δυναμικού, το Διοικητικό Συμβούλιο και τη Γενική Συνέλευση των μετόχων της Εταιρείας.

Αναφορικά με λοιπές πρόσθετες παροχές, τα εν λόγω εκτελεστικά μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου καλύπτονται από ιδιωτικό πρόγραμμα ασφάλειας υγείας (κάλυψη που ισχύει και για τα προστατευόμενα μέλη τους), ζωής και ανικανότητας, συμμετέχουν σε ιδιωτικό συνταξιοδοτικό πρόγραμμα, χρησιμοποιούν εταιρικό αυτοκίνητο (με τις συναφείς καλύψεις) και κάνουν χρήση των εταιρικών προνομιακών προγραμμάτων κινητής, σταθερής τηλεφωνίας, διαδικτύου και ΟΤΕ TV. Τέλος, έχουν τη δυνατότητα συμμετοχής σε πρόγραμμα αποταμίευσης για τα τέκνα τους (Λογαριασμός Νεότητας), καθώς και συμμετοχής στο Ταμείο Αλληλοβοήθειας για την παροχή οικονομικής ενίσχυσης στο προσωπικό.

II. Όσον αφορά στον Διευθύνοντα Σύμβουλο, προβλέπεται από τη σύμβαση ανεξάρτητων υπηρεσιών του συμμετοχή του σε κυλιόμενο Μακροχρόνιο Πρόγραμμα Κινήτρων, καθώς και σε Πρόγραμμα Αντιστοίχισης Μετοχών.

Ειδικότερα, σε σχέση με τα ισχύοντα για το έτος 2017:

A. Μακροχρόνιο Πρόγραμμα Κινήτρων

A.1. Το Μακροχρόνιο Πρόγραμμα Κινήτρων του Διευθύνοντος Συμβούλου αποτελεί ένα εργαλείο ανταμοιβής που προάγει την μεσοπρόθεσμη και μακροπρόθεσμη ενίσχυση της αξίας της Εταιρείας ευθυγραμμίζοντας τα συμφέροντα της διοίκησης και των μετόχων. Πρόκειται για ένα πρόγραμμα το οποίο βασίζεται στην επίτευξη συγκεκριμένων παραμέτρων επιτυχίας, είτε

οικονομικών είτε σχετιζόμενων με τη βιωσιμότητα της Εταιρείας, που καθορίζονται από το Διοικητικό Συμβούλιο του ΟΤΕ και εγκρίνονται από τη Γενική Συνέλευση των μετόχων της Εταιρείας.

Με βάση την επίτευξη των καθορισμένων στόχων για τις παραμέτρους επιτυχίας του εν λόγω προγράμματος κατά τη διάρκεια της αντίστοιχης περιόδου αξιολόγησης (τρία έτη, με ετήσια αξιολόγηση των καθορισμένων ανά έτος στόχων για τις παραμέτρους επιτυχίας), ο Διευθύνων Σύμβουλος θα δικαιούται ένα μεταβλητό ποσό, το οποίο θα ανέρχεται σε ποσό που αντιστοιχεί σε ποσοστό 50% του Ετήσιου μικτού Βασικού Μισθού του, για την περίπτωση επίτευξης κατά 100% των προκαθορισμένων στόχων της κάθε υπό αξιολόγηση περιόδου (Μεταβλητό Ποσό Επίτευξης Στόχων).

Σε περίπτωση υπερ-επίτευξης των προκαθορισμένων στόχων σε ποσοστό άνω του 100% και μέχρι 150%, το μεταβλητό ποσό αυξάνεται αναλόγως και μπορεί να ανέλθει σε ποσοστό έως 150% του Μεταβλητού Ποσού Επίτευξης Στόχων. Οποιοδήποτε επίπεδο επίτευξης άνω του 150% δεν θα λαμβάνεται υπόψη.

Στο πλαίσιο των ανωτέρω, εντός του 2017 εγκρίθηκε από την Επιτροπή Αμοιβών και Ανθρώπινου Δυναμικού, το Διοικητικό Συμβούλιο και τη Γενική Συνέλευση των μετόχων της Εταιρείας, η καταβολή του μεταβλητού ποσού που αφορά στο εν λόγω Πρόγραμμα για την τριετή περίοδο 2014-2016.

A.2. Τον Δεκέμβριο 2014 εγκρίθηκε από την έκτακτη Γενική Συνέλευση των μετόχων της Εταιρείας, η τροποποίηση της σύμβασης του Διευθύνοντος Συμβούλου. Στο πλαίσιο αυτής, εγκρίθηκαν ορισμένες τροποποιήσεις στην εφαρμογή του Μακροχρόνιου Προγράμματος Κινήτρων με ισχύ από την 01.01.2015. Ειδικότερα:

Πέραν του κυλιόμενου τριετούς προγράμματος για την τριετία 2015-2017 που θα υλοποιηθεί σύμφωνα με όσα περιγράφονται ανωτέρω στην παρ. II.A.1, ξεκινά και ένα νέο κυλιόμενο μακροχρόνιο (4ετές) πρόγραμμα κινήτρων (LTI), συνδεδεμένο με οιονεί (phantom) μετοχές και στο οποίο ο Διευθύνων Σύμβουλος θα συμμετέχει από το 2015 και εφεξής.

Το ποσό που λαμβάνεται ως βάση για τη συμμετοχή του Διευθύνοντος Συμβούλου, υπολογίζεται στη βάση των Συνολικών Ετήσιων Αποδοχών Επίτευξης Στόχων του (που ορίζεται ως το άθροισμα του Ετήσιου Βασικού Μισθού συν το Ετήσιο Βραχυχρόνιο Κίνητρο για την επίτευξη των ετήσιων στόχων του στο επιδιωκόμενο επίπεδο) και καθορίζεται στο 33,33% των Συνολικών Ετήσιων Αποδοχών Επίτευξης Στόχων του Διευθύνοντος Συμβούλου του τρέχοντος έτους. Το σχετικό ποσό θα μετατρέπεται, στην αρχή κάθε 4ετούς Μακροχρόνιου Προγράμματος Κινήτρων (LTI) σε οιονεί μετοχές της Deutsche Telekom AG (DT) (phantom DT's shares) με βάση την τιμή της μετοχής της DT στο σύστημα συναλλαγών XETRA (Βασικός Αριθμός).

Ο Βασικός Αριθμός των οιονεί μετοχών συνδέεται με τέσσερις ισοβαρείς παραμέτρους επιτυχίας της DT ή / και του Group DT. Οι στόχοι των παραμέτρων επιτυχίας καθορίζονται κατά την έναρξη της 4ετούς περιόδου και για κάθε ενδιάμεσο διάστημα (έτος) θα καθορίζεται και ο αντίστοιχος στόχος (ετησίως). Οι παράμετροι επιτυχίας θα έχουν επίπεδα επίτευξης (target achievement corridors) μεταξύ 0 τοις εκατό και 150 τοις εκατό. Ο Βασικός Αριθμός οιονεί μετοχών που αποδίδονται στον Διευθύνοντα Σύμβουλο αντιστοιχεί σε επίπεδο επίτευξης των στόχων 100%. Το ετήσιο επίπεδο επίτευξης στόχου θα καθορίζεται στο τέλος του κάθε έτους από την DT και θα εγκρίνεται από το Διοικητικό Συμβούλιο του ΟΤΕ. Αυτό το επίπεδο επίτευξης στόχου θα πολλαπλασιάζεται σε αναλογική βάση με το Βασικό Αριθμό οιονεί μετοχών που χορηγούνται στον Διευθύνοντα Σύμβουλο (25 τοις εκατό επί του Βασικού Αριθμού ετησίως). Ο αριθμός των οιονεί μετοχών που θα προκύπτει με τη μέθοδο αυτή (ετησίως) θα καθίσταται οριστικός για τον Διευθύνοντα Σύμβουλο, ως το δεσμευτικό αποτέλεσμα για το συγκεκριμένο έτος ("Ετήσιο Αποτέλεσμα").

Στη λήξη του εκάστοτε συνολικού 4ετούς προγράμματος, τα τέσσερα δεσμευτικά Ετήσια Αποτελέσματα θα αθροίζονται. Οι οιονεί μετοχές λαμβάνουν επίσης μερίσματα, στην περίπτωση που καταβάλλονται μερίσματα στους μετόχους της DT. Ο προκύπτων τελικός αριθμός οιονεί μετοχών θα μετατρέπεται σε χρηματικό ποσό το οποίο θα καταβάλλεται στον Διευθύνοντα Σύμβουλο μέσω μισθοδοσίας. Η τιμή της μετοχής επί τη βάση της οποίας θα γίνεται η μετατροπή, θα καθορίζεται με βάση συγκεκριμένη περίοδο αναφοράς.

Με βάση τα ανωτέρω, το 2017 ξεκίνησε το 3ο κυλιόμενο μακροχρόνιο (4ετές) πρόγραμμα κινήτρων (LTI) στο οποίο συμμετέχει ο Διευθύνων Σύμβουλος, το οποίο θα ολοκληρωθεί τον Δεκέμβριο 2020.

Σημειώνεται ότι:

B. Πρόγραμμα Αντιστοίχισης Μετοχών

B.1. Το Πρόγραμμα Αντιστοίχισης Μετοχών του Διευθύνοντος Συμβούλου στο οποίο συμμετείχε ως την 31.12.2014 είναι ένα κυλιόμενο μακροπρόθεσμο (τριετές) πρόγραμμα βασισμένο σε μετοχές. Στο πλαίσιο του εν λόγω Προγράμματος, ο Διευθύνων Σύμβουλος είναι υποχρεωμένος να επενδύσει σε μετοχές ΟΤΕ ποσό που αντιστοιχεί στο 33,30% του μικτού Ετήσιου Μπόνους Απόδοσης που του έχει καταβληθεί για το προηγούμενο έτος (Υποχρέωση Ιδιωτικής Επένδυσης). Η Υποχρέωση Ιδιωτικής Επένδυσης υλοποιείται από το καθαρό ποσό της Ετήσιας Επιβράβευσης που καταβάλλεται στον Διευθύνοντα Σύμβουλο. Οι μετοχές ΟΤΕ που ο Διευθύνων Σύμβουλος αγοράζει ως μέρος της Υποχρέωσης Ιδιωτικής Επένδυσης, θα πρέπει να διακρατηθούν από τον Διευθύνοντα Σύμβουλο, για τους σκοπούς του Προγράμματος αυτού, συνεχώς για μια περίοδο τουλάχιστον τριών (3) ετών από την ημερομηνία αγοράς τους (εφεξής «κλειστή περίοδος» ή "lock-up period"). Στο τέλος της κλειστής περιόδου χορηγείται από τον ΟΤΕ στον Διευθύνοντα Σύμβουλο μια επιπλέον δωρεάν μετοχή ("matched share"), για κάθε μετοχή που ο Διευθύνων Σύμβουλος έχει αγοράσει ως μέρος της Υποχρέωσης Ιδιωτικής Επένδυσης.

Στο πλαίσιο του εν λόγω Προγράμματος, και ειδικότερα για το τρίτο τριετές πρόγραμμα που ξεκίνησε το 2014 [με βάση το Ετήσιο Μπόνους Απόδοσης που είχε καταβληθεί στον Διευθύνοντα Σύμβουλο για το προηγούμενο έτος (2013)] και η κλειστή περίοδος του οποίου ολοκληρώθηκε το 2017, χορηγήθηκε από τον ΟΤΕ στον Διευθύνοντα Σύμβουλο μια επιπλέον δωρεάν μετοχή ("matched share"), για κάθε μετοχή που ο Διευθύνων Σύμβουλος είχε αγοράσει το 2014 ως μέρος της Υποχρεωτικής Ιδιωτικής Επένδυσης.

Β.2. Τον Δεκέμβριο 2014, όπως προαναφέρθηκε, εγκρίθηκε από την έκτακτη Γενική Συνέλευση των μετόχων της Εταιρείας, η τροποποίηση της σύμβασης του Διευθύνοντος Συμβούλου. Στο πλαίσιο αυτής, εγκρίθηκαν ορισμένες τροποποιήσεις στην εφαρμογή του Προγράμματος Αντιστοίχισης Μετοχών με ισχύ από την 01.01.2015. Ειδικότερα:

Για το έτος 2016 και εφεξής, ο Διευθύνων Σύμβουλος αναλαμβάνει την υποχρέωση να επενδύσει σε μετοχές της DT, συνολικό ποσό που αντιστοιχεί σε ποσοστό 33,3% του μικτού Ετήσιου Βραχυχρόνιου Κινήτρου Απόδοσης που θα του καταβληθεί για το προηγούμενο έτος (Υποχρέωση Ιδιωτικής Επένδυσης). Ο Διευθύνων Σύμβουλος υποχρεούται να μη ρευστοποιήσει, πωλήσει, διαθέσει κλπ. τις ως άνω μετοχές για τέσσερα (4) έτη από την αγορά τους (Κλειστή Περίοδος). Στο τέλος της Κλειστής Περιόδου, ο Διευθύνων Σύμβουλος θα λάβει δωρεάν μία επιπλέον μετοχή της DT για κάθε μετοχή της DT που απέκτησε, σύμφωνα με την Υποχρέωση Ιδιωτικής Επένδυσης.

Με βάση τα ανωτέρω, το 2017 ο Διευθύνων Σύμβουλος ανέλαβε την υποχρέωση να επενδύσει σε μετοχές της DT, συνολικό ποσό που αντιστοιχεί σε ποσοστό 33,3% του μικτού Ετήσιου Βραχυχρόνιου Κινήτρου Απόδοσης που του καταβλήθηκε για το προηγούμενο έτος (2016).

III. Όσον αφορά στον Chief Officer Χρηματοοικονομικών Θεμάτων Ομίλου ΟΤΕ:

(1) Η Γενική Συνέλευση των μετόχων της Εταιρείας της 12.06.2015, κατόπιν σχετικής απόφασης του Διοικητικού Συμβουλίου, ενέκρινε την τροποποίηση της σύμβασης εργασίας του Chief Officer Χρηματοοικονομικών Θεμάτων Ομίλου ΟΤΕ με την Εταιρεία προκειμένου να ενταχθεί σε νέα κυλιόμενα μακροπρόθεσμα προγράμματα κινήτρων, που ισχύουν για το 2015 (και εφεξής υπό την προϋπόθεση έγκρισης από τα αρμόδια όργανα της DTAG και της ΟΤΕ Α.Ε.), για στελέχη του Ομίλου θέσεων αντίστοιχου επιπέδου. Ειδικότερα:

A. Μακροχρόνιο Πρόγραμμα Κινήτρων

Από το έτος 2015 ξεκίνησε ένα μακροχρόνιο (4ετές) πρόγραμμα κινήτρων (LTI), συνδεδεμένο με οιονεί (phantom) μετοχές της DTAG και στο οποίο ο Chief Officer Χρηματοοικονομικών Θεμάτων Ομίλου ΟΤΕ δικαιούται να συμμετέχει, εφόσον το αποτέλεσμα της αξιολόγησης της ετήσιας ατομικής απόδοσης του για το προηγούμενο έτος (2014) είναι επιπέδου 3 (ήτοι, καλύπτει τις απαιτήσεις του ρόλου πλήρως και εξελίσσεται με το ρόλο), 4 (ήτοι, συχνά ξεπερνά τις απαιτήσεις του ρόλου), ή 5 (ήτοι, σταθερά ξεπερνά κατά πολύ τις απαιτήσεις του ρόλου), σύμφωνα με τη Διαδικασία Αξιολόγησης της Απόδοσης.

Το ποσό που λαμβάνεται ως βάση για τη συμμετοχή του Chief Officer Χρηματοοικονομικών Θεμάτων Ομίλου ΟΤΕ (grant value), εξαρτάται από τις Συνολικές Ετήσιες Αποδοχές Επίτευξης Στόχων του (που ορίζονται ως το άθροισμα του Ετήσιου Βασικού Μισθού συν το Ετήσιο Βραχυχρόνιο Κίνητρο για την επίτευξη των ετήσιων εταιρικών στόχων του στο επιδιωκόμενο επίπεδο και επίπεδο αξιολόγησης ατομικής απόδοσης «3») και καθορίζεται στο 30% των Συνολικών Ετήσιων Αποδοχών Επίτευξης Στόχων του Chief Officer Χρηματοοικονομικών Θεμάτων Ομίλου ΟΤΕ του τρέχοντος έτους.

Το σχετικό ποσό, στην αρχή του 4ετούς Μακροχρόνιου Προγράμματος Κινήτρων (LTI) μετατρέπεται σε οιονεί μετοχές της Deutsche Telekom AG (DT) (phantom DT's shares) με βάση την τιμή της μετοχής της DT στο σύστημα συναλλαγών XETRA (Βασικός Αριθμός).

Ο Βασικός Αριθμός των οιονεί μετοχών συνδέεται με τέσσερις ισοβαρείς παραμέτρους επιτυχίας της DT ή / και του Group DT. Οι στόχοι των παραμέτρων επιτυχίας καθορίζονται κατά την έναρξη της 4ετούς περιόδου και για κάθε ενδιάμεσο διάστημα (έτος) θα καθορίζεται και ο αντίστοιχος στόχος (ετησίως). Οι παράμετροι επιτυχίας θα έχουν επίπεδα επίτευξης (target achievement corridors) μεταξύ 0 τοις εκατό και 150 τοις εκατό. Ο Βασικός Αριθμός οιονεί μετοχών που αποδίδονται στον Chief Officer Χρηματοοικονομικών Θεμάτων Ομίλου ΟΤΕ αντιστοιχεί σε επίπεδο επίτευξης στόχων 100%. Το ετήσιο επίπεδο επίτευξης στόχων θα καθορίζεται στο τέλος του κάθε έτους από την DT και θα εγκρίνεται από το Διοικητικό Συμβούλιο του ΟΤΕ. Αυτό το επίπεδο επίτευξης στόχου θα πολλαπλασιάζεται σε αναλογική βάση με το Βασικό Αριθμό οιονεί μετοχών που χορηγούνται στον Chief Officer Χρηματοοικονομικών Θεμάτων Ομίλου ΟΤΕ (25 τοις εκατό επί του Βασικού Αριθμού ετησίως). Ο αριθμός των οιονεί μετοχών που θα προκύπτει με τη μέθοδο αυτή (ετησίως) θα καθίσταται οριστικός για τον Chief Officer Χρηματοοικονομικών Θεμάτων Ομίλου ΟΤΕ, ως το δεσμευτικό αποτέλεσμα για το συγκεκριμένο έτος ("Ετήσιο Αποτέλεσμα").

Στη λήξη του εκάστοτε συνολικού 4ετούς προγράμματος, τα τέσσερα δεσμευτικά Ετήσια Αποτελέσματα θα αθροίζονται. Οι οιονεί μετοχές λαμβάνουν επίσης μερίσματα, στην περίπτωση που καταβάλλονται μερίσματα στους μετόχους της DT. Ο προκύπτων τελικός αριθμός οιονεί μετοχών θα μετατρέπεται σε χρηματικό ποσό το οποίο θα καταβάλλεται στον Chief Officer Χρηματοοικονομικών Θεμάτων Ομίλου ΟΤΕ. Η τιμή της μετοχής επί τη βάσει της οποίας θα γίνεται η μετατροπή, θα καθορίζεται με βάση συγκεκριμένη περίοδο αναφοράς.

Με βάση τα ανωτέρω, το 2017 ξεκίνησε το τρίτο κυλιόμενο μακροχρόνιο (4ετές) πρόγραμμα κινήτρων (LTI) στο οποίο συμμετέχει ο Chief Officer Χρηματοοικονομικών Θεμάτων Ομίλου ΟΤΕ, το οποίο θα ολοκληρωθεί τον Δεκέμβριο 2020.

B. Πρόγραμμα Αντιστοίχισης Μετοχών

Το Πρόγραμμα Αντιστοίχισης Μετοχών (SMP) στο οποίο συμμετέχει ο Chief Officer Χρηματοοικονομικών Θεμάτων Ομίλου ΟΤΕ από την 01.01.2015 είναι ένα μακροπρόθεσμο (τετραετές) πρόγραμμα βασισμένο σε μετοχές της DTAG. Το Πρόγραμμα SMP είναι ένα εργαλείο αμοιβών που εφαρμόζεται παγκοσμίως σε επίπεδο Ομίλου DT. Στόχος του Προγράμματος είναι η ενίσχυση της διάθεσης για ανάληψη επιχειρηματικής ευθύνης των στελεχών, και ως εκ τούτου, η αύξηση της αξίας του Ομίλου σε μεσομακροπρόθεσμο ορίζοντα.

Στο πλαίσιο αυτό, ο Chief Officer Χρηματοοικονομικών Θεμάτων Ομίλου ΟΤΕ δικαιούται να συμμετάσχει στο Πρόγραμμα Αντιστοίχισης Μετοχών, το οποίο αποτελεί οικειοθελή παροχή και η συμμετοχή σε αυτό είναι εθελοντική, εφόσον το αποτέλεσμα

της αξιολόγησης της ετήσιας ατομικής απόδοσης του για το προηγούμενο έτος είναι επιπέδου 3, 4 ή 5, σύμφωνα με τη Διαδικασία Αξιολόγησης της Απόδοσης. Ο Chief Officer Χρηματοοικονομικών Θεμάτων Ομίλου ΟΤΕ αναλαμβάνει την υποχρέωση να επενδύσει σε μετοχές της DTAG, ποσό που αντιστοιχεί σε ποσοστό κατ' ελάχιστο 10% και κατά μέγιστο στο ένα τρίτο (33,33%) του ως άνω αναφερόμενου μικτού ποσού Βραχυπρόθεσμου Κινήτρου που θα του έχει τυχόν καταβληθεί για το έτος 2014 (Εθελοντική Ιδιωτική Επένδυση). Η Ιδιωτική Επένδυση υπολογίζεται βάσει του μικτού ποσού του Ετήσιου Βραχυπρόθεσμου Κινήτρου που πραγματικά καταβλήθηκε στον Εργαζόμενο για το προηγούμενο έτος και υλοποιείται από το καθαρό ποσό που του καταβλήθηκε, το οποίο, όταν είναι απαραίτητο, στρογγυλοποιείται προς τα πάνω για την αγορά ακέραιου πλήθους μετοχών DTAG.

Ο Chief Officer Χρηματοοικονομικών Θεμάτων Ομίλου ΟΤΕ υποχρεούται να μη ρευστοποιήσει, πωλήσει, διαθέσει κλπ. τις ως άνω μετοχές για τέσσερα (4) έτη από την αγορά τους (Κλειστή Περίοδος). Στο τέλος της Κλειστής Περιόδου, θα λαμβάνει δωρεάν μετοχές της DTAG με σχέση 1 δωρεάν μετοχή προς 1 (1:1) ή προς 2 (1:2) ή προς 3 (1:3) μετοχές της DTAG που απέκτησε στο πλαίσιο της Εθελοντικής του Ιδιωτικής Επένδυσης, αναλόγως της ατομικής απόδοσης του (επίπεδο «5», «4» ή «3» αντίστοιχα).

1.10. Στον «Κώδικα Δεοντολογίας Ομίλου ΟΤΕ», στην «Πολιτική Ομίλου ΟΤΕ περί Αποφυγής της Διαφθοράς και άλλων Συγκρούσεων Συμφερόντων» και στον «Εσωτερικό Κανονισμό Λειτουργίας» του ΟΤΕ προβλέπεται ότι τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου (καθώς και οι εργαζόμενοι της Εταιρείας), πρέπει να αποφεύγουν κάθε πράξη η οποία μπορεί να επιφέρει σύγκρουση των προσωπικών τους συμφερόντων - ή κάποιων από τα μέλη των οικογενειών τους - με αυτών της Εταιρείας ή των συνδεδεμένων εταιρειών και δίνονται παραδείγματα περιπτώσεων σύγκρουσης συμφερόντων. Ειδικότερα, μεταξύ άλλων, προβλέπεται ότι:

- Οι εργαζόμενοι και τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου δεν επιτρέπεται να διατηρούν άμεσα ή έμμεσα σημαντικό οικονομικό συμφέρον (όπως προσδιορίζεται στον «Εσωτερικό Κανονισμό Λειτουργίας», κάθε φορά) με προμηθευτή, πελάτη, ανταγωνιστή ή άλλη εταιρεία, εάν αυτό μπορεί να επηρεάσει τις επιχειρησιακές τους αποφάσεις.
- Οι εργαζόμενοι και τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου δεν πρέπει να δεχθούν ή να επιτρέψουν σε μέλος της οικογένειάς τους να δεχθεί χρήματα, δώρα, δάνεια, ψυχαγωγία ή ευνοϊκή μεταχείριση από οποιονδήποτε συνεργάζεται επιχειρησιακά ή ανταγωνίζεται την Εταιρεία, εκτός κι αν η αποδοχή κρίνεται κοινωνικά αποδεκτή και επιτρέπεται από τις διατάξεις της «Πολιτικής Ομίλου ΟΤΕ περί Αποδοχής και Προσφοράς Ωφελημάτων».

Σε συνδυασμό με τα παραπάνω, υπάρχουν σχετικές διατάξεις στον «Εσωτερικό Κανονισμό Λειτουργίας» της Εταιρείας, οι οποίες αφορούν στη διαδικασία παρακολούθησης των οικονομικών δραστηριοτήτων και συναλλαγών των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου και προσώπων που ασκούν διευθυντικά καθήκοντα στην Εταιρεία (καθώς και των προσώπων που έχουν στενούς δεσμούς με αυτά), με βασικούς πελάτες ή προμηθευτές της, καθώς και συναλλαγών τους που έχουν σχέση με μετοχές ή χρεωστικούς τίτλους της Εταιρείας ή συνδεδεμένων με αυτήν εταιρειών ή με παράγωγα ή με άλλα χρηματοπιστωτικά μέσα που είναι συνδεδεμένα με αυτά, σύμφωνα με τις διατάξεις του Νόμου 3016/2002 και του Κανονισμού 596/2014 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου.

Αναφορικά με τις συναλλαγές με συνδεδεμένα μέρη, έχει υιοθετηθεί από το Διοικητικό Συμβούλιο της Εταιρείας και ισχύει ο «Κανονισμός Τεκμηρίωσης Τιμών Ενδοομιλικών Συναλλαγών Ομίλου ΟΤΕ» (Transfer Pricing), ο οποίος ορίζει τις απαιτούμενες εσωτερικές διαδικασίες για την εφαρμογή και τήρηση των κανόνων τιμολόγησης και τεκμηρίωσης των ενδοομιλικών συναλλαγών των εταιρειών του Ομίλου ΟΤΕ και των συνδεδεμένων με αυτές εταιρειών. Ο Κανονισμός θέτει το πλαίσιο των διαδικασιών που θα ακολουθούνται και η συμμόρφωση με αυτόν υπόκειται σε εσωτερικούς και εξωτερικούς ελέγχους. Υπεύθυνες για την εφαρμογή του Κανονισμού είναι οι αρμόδιες υπηρεσίες για τα φορολογικά θέματα και οι αρμόδιες υπηρεσίες για την κατάρτιση συμβάσεων με συνδεδεμένες εταιρείες. Μέσα στο πλαίσιο της ισχύουσας νομοθεσίας, οι εταιρείες του Ομίλου ΟΤΕ, μέσω των καταστατικών τους οργάνων, υιοθετούν τον Κανονισμό αυτό, προκειμένου να ακολουθείται η ίδια διαδικασία τεκμηρίωσης και να διευκολύνεται η συμμόρφωση.

Τέλος, υπάρχουν σχετικές προβλέψεις στις πολιτικές που έχουν θεσπιστεί στο πλαίσιο της καθιέρωσης ενιαίου Συστήματος Διαχείρισης Κανονιστικής Συμμόρφωσης (Compliance Management System) για τον Όμιλο ΟΤΕ, μεταξύ των οποίων η «Πολιτική Ομίλου ΟΤΕ περί Αποδοχής και Προσφοράς Ωφελημάτων» και η «Πολιτική περί Μη Κατάχρησης Προνομιακών Πληροφοριών».

2. Επιτροπές του Διοικητικού Συμβουλίου – Σύνθεση – Αρμοδιότητες – Αμοιβές μελών

Στην Εταιρεία έχουν συσταθεί και λειτουργούν δυο Επιτροπές, που στελεχώνονται από μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου. Αυτές είναι η Επιτροπή Ελέγχου και η Επιτροπή Αμοιβών και Ανθρώπινου Δυναμικού. Ειδικότερα:

2.1. Η Επιτροπή Ελέγχου, μετά από απόφαση της Έκτακτης Γενικής Συνέλευσης των μετόχων της Εταιρείας της 15ης Μαΐου 2017 (Θέμα 2^ο) και σύμφωνα με το άρθρο 44 του Νόμου 4449/2017 (ΦΕΚ Α 7/24.01.2017) «Υποχρεωτικός έλεγχος των ετήσιων και των ενοποιημένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων, δημόσια εποπτεία επί του ελεγκτικού έργου και λοιπές διατάξεις», απαρτίζεται από τρία (3) μη εκτελεστικά μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου εκ των οποίων τα δύο (2), συμπεριλαμβανομένου και του Προέδρου της εν λόγω Επιτροπής, είναι ανεξάρτητα, σύμφωνα με τις διατάξεις του Ν. 3016/2002 περί εταιρικής διακυβέρνησης.

Η σύνθεση της Επιτροπής Ελέγχου κατά τη χρήση 2017 είχε ως εξής:

- Μέχρι 15/5/2017: κ.κ. Παναγιώτης Ταμπούρλος (Πρόεδρος της Επιτροπής -Ανεξάρτητο μη εκτελεστικό μέλος ΔΣ), Raphael Kübler (Μέλος της Επιτροπής - Μη εκτελεστικό μέλος ΔΣ), Κωνσταντίνος Χριστόπουλος (Μέλος της Επιτροπής-Ανεξάρτητο μη εκτελεστικό μέλος ΔΣ) και Αθανάσιος Μισοδανίτης (Μέλος της Επιτροπής - Μη εκτελεστικό μέλος ΔΣ),
- Μετά την ως άνω απόφαση της Έκτακτης Γενικής Συνέλευσης των μετόχων της Εταιρείας της 15/5/2017: κ.κ. Παναγιώτης Ταμπούρλος (Πρόεδρος της Επιτροπής -Ανεξάρτητο μη εκτελεστικό μέλος ΔΣ), Κωνσταντίνος Χριστόπουλος (Μέλος της Επιτροπής- Ανεξάρτητο μη εκτελεστικό μέλος ΔΣ) και Αθανάσιος Μισοδανίτης (Μέλος της Επιτροπής - Μη εκτελεστικό μέλος ΔΣ).
- Από 18/9/2017, μετά από την παραίτηση του κ. Αθανάσιου Μισοδανίτη από μέλος του ΔΣ: κ.κ. Παναγιώτης Ταμπούρλος (Πρόεδρος της Επιτροπής -Ανεξάρτητο μη εκτελεστικό μέλος ΔΣ), Κωνσταντίνος Χριστόπουλος (Μέλος της Επιτροπής- Ανεξάρτητο μη εκτελεστικό μέλος ΔΣ) και Ανδρέας Ψαθάς (Μέλος της Επιτροπής - Μη εκτελεστικό μέλος ΔΣ).

Για τη χρήση 2017 η τακτική Γενική Συνέλευση των μετόχων της Εταιρείας της 20^{ης} Ιουνίου 2017, όρισε την αποζημίωση του Προέδρου και των μελών της Επιτροπής Ελέγχου για τη συμμετοχή τους στις συνεδριάσεις αυτής ως εξής:

I. Για την περίοδο από 01-01-2017 έως 30-06-2017 να μην υπάρξει μεταβολή στις αποζημιώσεις των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου για τη συμμετοχή τους στις συνεδριάσεις της Επιτροπής Ελέγχου, σε σχέση με όσα ίσχυαν για το 2016, ήτοι να ισχύουν τα εξής:

α) Πρόεδρος: Ευρώ 1.200 καθαρά ανά συνεδρίαση που μετέχει.

β) Μέλη: Ευρώ 960 καθαρά ανά συνεδρίαση που μετέχουν.

Για την καταβολή των ανωτέρω καθαρών ποσών, να λαμβάνονται υπόψη οι μέγιστοι συντελεστές φόρου και ειδικής εισφοράς αλληλεγγύης καθώς και οι εκάστοτε ισχύουσες νόμιμες ασφαλιστικές κρατήσεις.

II. Για την περίοδο από 01-07-2017 έως 31-12-2017 οι αποζημιώσεις του Προέδρου και των μελών της Επιτροπής Ελέγχου για τη συμμετοχή τους στις συνεδριάσεις της να ισχύουν ως εξής :

α) Πρόεδρος : Ευρώ 2.700 μικτά ανά συνεδρίαση.

β) Μέλη : Ευρώ 2.200 μικτά ανά συνεδρίαση.

Τα μικτά ποσά που αναφέρονται ανωτέρω:

i) Να υπόκεινται στις νόμιμες κρατήσεις (φόρος, ειδική εισφορά αλληλεγγύης, εισφορές κοινωνικής ασφάλισης), όπως εκάστοτε προβλέπονται στο νόμο και με βάση το εκάστοτε ισχύον πλαφόν για τον υπολογισμό τους.

ii) Να μην μεταβάλλονται σε περίπτωση αλλαγής στη φορολογική νομοθεσία ή /και στη νομοθεσία για την κοινωνική ασφάλιση. Σε αυτή την περίπτωση, μπορεί να αλλάξει, αναλόγως, το καθαρό προς καταβολή ποσό.

Σύμφωνα με τον Κανονισμό Λειτουργίας της, η Επιτροπή Ελέγχου⁴ συνεδριάζει τουλάχιστον τέσσερις (4) φορές το χρόνο. Κατά τη διάρκεια του 2017 συνεδρίασε δεκατέσσερις (14) φορές.

Οι συμμετοχές του Προέδρου και των μελών της Επιτροπής Ελέγχου στις συνεδριάσεις της κατά τη χρήση 2017 εμφανίζονται στον παρακάτω πίνακα:

ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΕΩΝ ΠΟΥ ΠΡΑΓΜΑΤΟΠΟΙΗΘΗΚΑΝ ΚΑΤΑ ΤΗ ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΤΗΣ ΘΗΤΕΙΑΣ ΤΟΥ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΕΩΝ ΠΟΥ ΣΥΜΜΕΤΕΙΧΕ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΕΩΝ ΠΟΥ ΕΚΠΡΟΣΩΠΗΘΗΚΕ
Παναγιώτης Ταμπούρλος	14	14	-
Κωνσταντίνος Χριστόπουλος	14	14	-
Ανδρέας Ψαθάς	4	4	-
Raphael Kübler	6	4	2
Αθανάσιος Μισοδανίτης	10	10	-

Το πλαίσιο λειτουργίας της Επιτροπής αυτής προσδιορίζεται από τον Κανονισμό Λειτουργίας της Επιτροπής Ελέγχου, ο οποίος έχει εγκριθεί από το Διοικητικό Συμβούλιο.

Συνοπτικά, το έργο της είναι η παροχή κάθε βοήθειας προς το Διοικητικό Συμβούλιο της Εταιρείας κατά την ενάσκηση των εποπτικών αρμοδιοτήτων του και την εκπλήρωση των υποχρεώσεών του έναντι των μετόχων, της επενδυτικής κοινότητας και τρίτων, ιδιαίτερωσ όσον αφορά στην διαδικασία υποβολής οικονομικών αναφορών (financial reporting process).

Η Επιτροπή Ελέγχου κατά το έτος 2017 χειρίστηκε θέματα, τα κυριότερα από τα οποία κατηγοριοποιούνται ως εξής:

- Έγκριση και παρακολούθηση των δραστηριοτήτων της μονάδας Εσωτερικού Ελέγχου

⁴https://www.cosmote.gr/fixe/documents/10280/30232/Audit_Committee_Regulations_2015_gr.pdf/94d9bb31-ed79-42fc-b7cc-2c41fa06a4a2

- Έγκριση και παρακολούθηση των δραστηριοτήτων της μονάδας Κανονιστικής Συμμόρφωσης, Εταιρικών Κινδύνων και Ασφάλισης
- Αξιολόγηση των Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων ως προς την πληρότητα και τη συνέπειά τους
- Διασφάλιση της ανεξαρτησίας των Νομίμων Ελεγκτών, ως προς την ανάληψη παροχής υπηρεσιών σε εταιρείες του Ομίλου ΟΤΕ και έγκριση του προϋπολογισμού των σχετικών αμοιβών των Νόμιμων Ελεγκτών για τη χρήση 2016 στο πλαίσιο της εγκεκριμένης από το Διοικητικό Συμβούλιο «Πολιτικής Ανάθεσης Υπηρεσιών στους Νόμιμους Ελεγκτές»
- Γνωμοδότηση για επιλογή ελεγκτικής εταιρείας

Επίσης, από την Επιτροπή Ελέγχου, κατά το έτος 2017, επισκοπήθηκαν και αξιολογήθηκαν ως προς την πληρότητα, ορθότητα και ακρίβειά τους οι περιοδικές Αναφορές Κανονιστικής Συμμόρφωσης Ομίλου ΟΤΕ –στις οποίες περιλαμβάνεται, μεταξύ άλλων, πληροφόρηση σχετικά με τη διαχείριση παραπόνων και καταγγελιών και τα αποτελέσματα αυτής- και Αναφορές Διαχείρισης Εταιρικών Κινδύνων Ομίλου ΟΤΕ. Οι Αναφορές Κανονιστικής Συμμόρφωσης Ομίλου ΟΤΕ και οι Αναφορές Εταιρικών Κινδύνων Ομίλου ΟΤΕ υποβάλλονται, τουλάχιστον τέσσερις φορές τον χρόνο, στην Επιτροπή Κανονιστικής Συμμόρφωσης, Εταιρικών Κινδύνων & Εταιρικής Διακυβέρνησης Ομίλου ΟΤΕ, η οποία τις επισκοπεί και τις αξιολογεί. Εν συνεχεία, οι Αναφορές υποβάλλονται στα αρμόδια εταιρικά όργανα, ήτοι την Επιτροπή Ελέγχου και το Διοικητικό Συμβούλιο.

Για τη διασφάλιση της Ανεξαρτησίας των νομίμων Ελεγκτών, με απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου έχει υιοθετηθεί η σχετική «Πολιτική Ανάθεσης Υπηρεσιών στους Ορκωτούς Ελεγκτές Λογιστές».

Η Επιτροπή Ελέγχου έχει συχνή επικοινωνία με τον Εσωτερικό Έλεγχο στο πλαίσιο της εκτέλεσης των αρμοδιοτήτων της. Στο πλαίσιο αυτό, ο Επικεφαλής της μονάδας Εσωτερικού Ελέγχου, καλείται και μετέχει στις περισσότερες από τις συνεδριάσεις της Επιτροπής Ελέγχου. Οι ορκωτοί ελεγκτές λογιστές, επίσης, καλούνται και μετέχουν αφενός στις συνεδριάσεις της Επιτροπής Ελέγχου όταν επισκοπούνται οι εξαμηνιαίες και οι ετήσιες Εταιρικές και Ενοποιημένες Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις και αφετέρου σε συνεδριάσεις της Επιτροπής Ελέγχου χωρίς την παρουσία μελών της Διοίκησης της Εταιρείας.

2.2. Η Επιτροπή Αμοιβών και Ανθρώπινου Δυναμικού ορίζεται από το Διοικητικό Συμβούλιο της Εταιρείας.

Η σύνθεση της Επιτροπής Αμοιβών και Ανθρώπινου Δυναμικού κατά τη χρήση 2017 είχε ως εξής:

κ. Παναγιώτης Ταμπούρλος (Πρόεδρος), κ. Claudia Nemat (Μέλος, έως 17/1/2017), κ. Srinivasan Gopalan (Μέλος, από 17/1/2017) και κ. Raphael Kübler (Μέλος).

Η Επιτροπή απαρτίζεται αποκλειστικά από μη εκτελεστικά μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου.

Για τη χρήση 2017 η τακτική Γενική Συνέλευση των μετόχων ΟΤΕ της 20ης Ιουνίου 2017, όρισε την αποζημίωση του Προέδρου και των μελών της Επιτροπής Αμοιβών & Ανθρώπινου Δυναμικού για τη συμμετοχή τους στις συνεδριάσεις αυτής ως ακολούθως:

I. Για την περίοδο από 01-01-2017 έως 30-06-2017 να μην υπάρξει μεταβολή στις αποζημιώσεις των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου για τη συμμετοχή τους στις συνεδριάσεις της Επιτροπής Αμοιβών & Ανθρώπινου Δυναμικού σε σχέση με όσα ίσχυαν για το 2016, ήτοι ποσό Ευρώ 480 καθαρά ανά συνεδρίαση.

Για την καταβολή του ανωτέρω καθαρού ποσού, να λαμβάνονται υπόψη οι μέγιστοι συντελεστές φόρου και ειδικής εισφοράς αλληλεγγύης καθώς και οι εκάστοτε ισχύουσες νόμιμες ασφαλιστικές κρατήσεις.

II. Για την περίοδο από 01-07-2017 έως 31-12-2017 η αποζημίωση του Προέδρου και των μελών της Επιτροπής Αμοιβών & Ανθρώπινου Δυναμικού για τη συμμετοχή τους στις συνεδριάσεις αυτής ορίστηκε σε ποσό Ευρώ 1.100 μικτά ανά συνεδρίαση.

Τα μικτά ποσά που αναφέρονται ανωτέρω:

i) Να υπόκεινται στις νόμιμες κρατήσεις (φόρος, ειδική εισφορά αλληλεγγύης, εισφορές κοινωνικής ασφάλισης), όπως εκάστοτε προβλέπονται στο νόμο και με βάση το εκάστοτε ισχύον πλαφόν για τον υπολογισμό τους.

ii) Να μην μεταβληθούν σε περίπτωση αλλαγής στη φορολογική νομοθεσία ή /και στη νομοθεσία για την κοινωνική ασφάλιση. Σε αυτή την περίπτωση, μπορεί να αλλάξει, αναλόγως, το καθαρό προς καταβολή ποσό.

Σύμφωνα με τον Κανονισμό Λειτουργίας της, η Επιτροπή συνεδριάζει τουλάχιστον δύο (2) φορές το χρόνο. Κατά το έτος 2017 πραγματοποίησε συνολικά εννέα (9) συνεδριάσεις.

Οι συμμετοχές του Προέδρου και των μελών της Επιτροπής Αμοιβών και Ανθρώπινου Δυναμικού στις συνεδριάσεις της κατά τη χρήση 2016 εμφανίζονται στον παρακάτω πίνακα:

ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΕΩΝ ΠΟΥ ΠΡΑΓΜΑΤΟΠΟΙΗΘΗΚΑΝ ΚΑΤΑ ΤΗ ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΤΗΣ ΘΗΤΕΙΑΣ ΤΟΥ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΕΩΝ ΠΟΥ ΣΥΜΜΕΤΕΙΧΕ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΕΩΝ ΠΟΥ ΕΚΠΡΟΣΩΠΗΘΗΚΕ
Παναγιώτης Ταμπούρλος	9	9	-
Raphael Kübler	9	7	2
Srinivasan Gopalan	8	7	1
Claudia Nemat	1	1	-

Το πλαίσιο λειτουργίας της Επιτροπής Αμοιβών και Ανθρώπινου Δυναμικού προσδιορίζεται από τον Κανονισμό της, ο οποίος έχει εγκριθεί από το Διοικητικό Συμβούλιο.

Συνοπτικά στο πλαίσιο του έργου της, η Επιτροπή χειρίστηκε κατά το έτος 2017, μεταξύ άλλων τα παρακάτω θέματα:

- Η επιλογή της στρατηγικής των αμοιβών, αποζημιώσεων για την Εταιρεία.
- Η έγκριση των σχεδίων πλαισίων αμοιβών, παροχών, αποζημιώσεων, προγραμμάτων δικαιωμάτων προαίρεσης αγοράς μετοχών και σχεδίων για επιβράβευση εκπλήρωσης στόχων.
- Η πρόταση προς το Διοικητικό Συμβούλιο για τις αμοιβές και παροχές του Διευθύνοντος Συμβούλου.
- Επίσης, στο πλαίσιο αυτό κατά το έτος 2017, η Επιτροπή Αμοιβών και Ανθρώπινου Δυναμικού εξέτασε και υπέβαλε προς το Διοικητικό Συμβούλιο προτάσεις, μεταξύ άλλων, για θέματα αμοιβών των εκτελεστικών μελών του Διοικητικού Συμβουλίου και για επιχειρησιακές πολιτικές συνδεδεμένες με αμοιβές.

3. Άλλα διοικητικά, διαχειριστικά ή εποπτικά όργανα ή επιτροπές

3.1 Συμβούλιο Διεύθυνσης Ομίλου ΟΤΕ

Με απόφαση του Προέδρου του Διοικητικού Συμβουλίου & Διευθύνοντος Συμβούλου της Εταιρείας έχει συσταθεί και λειτουργεί το Συμβούλιο Διεύθυνσης Ομίλου ΟΤΕ, το οποίο ως κύρια αποστολή έχει το συντονισμό και την εξασφάλιση της απαραίτητης συνοχής της λειτουργίας της Εταιρείας και των συνδεδεμένων με αυτήν εταιρειών, την επίλυση σημαντικών προβλημάτων της τρέχουσας διαχείρισης και την εξέταση και λήψη απόφασης επί κάθε άλλου θέματος που αναθέτει στο Συμβούλιο είτε το Διοικητικό Συμβούλιο είτε ο Διευθύνων Σύμβουλος της Εταιρείας. Το Συμβούλιο συνεδριάζει εβδομαδιαία, στις δε συνεδριάσεις του προεδρεύει ο Διευθύνων Σύμβουλος ή αναπληρωτής του τον οποίο ορίζει ο ίδιος με απόφασή του. Στο Συμβούλιο συμμετέχουν, πλην του Διευθύνοντος Συμβούλου, τα εξής στελέχη: η Νομική Σύμβουλος – Chief Officer Νομικών & Ρυθμιστικών Θεμάτων Ομίλου ΟΤΕ, ο Chief Officer Χρηματοοικονομικών Θεμάτων Ομίλου ΟΤΕ, ο Chief Officer Λειτουργιών & Συστημάτων Πληροφορικής Ομίλου ΟΤΕ, η Chief Officer Ανθρώπινου Δυναμικού Ομίλου ΟΤΕ, ο Chief Officer Τεχνολογίας & Λειτουργιών Ομίλου ΟΤΕ, ο Chief Officer Στρατηγικής, Μετασχηματισμού & Παρόχων Ομίλου ΟΤΕ, ο Chief Commercial Officer Consumer Segment Ομίλου ΟΤΕ, ο Chief Commercial Officer Business Segment Ομίλου ΟΤΕ ο Executive Director Εξυπηρέτησης Πελατών Σταθερής & Κινητής (από 1/4/2017) και η Executive Director Εταιρικής Επικοινωνίας Ομίλου ΟΤΕ.

Επίσης, στις συνεδριάσεις του Συμβουλίου Διεύθυνσης συμμετέχουν χωρίς δικαίωμα ψήφου, κατά περίπτωση, στελέχη του Ομίλου ή τρίτα πρόσωπα ανάλογα με το υπό συζήτηση θέμα και ύστερα από σχετική πρόσκληση του Προέδρου του Συμβουλίου. Το Συμβούλιο Διεύθυνσης λειτουργεί σύμφωνα με τις διατάξεις της απόφασης του Διευθύνοντος Συμβούλου για τη σύσταση και λειτουργία του.

3.2 Επιτροπή Κανονιστικής Συμμόρφωσης, Εταιρικών Κινδύνων και Εταιρικής Διακυβέρνησης Ομίλου ΟΤΕ

Με απόφαση του Προέδρου του Διοικητικού Συμβουλίου & Διευθύνοντος Συμβούλου έχει συσταθεί η Επιτροπή Κανονιστικής Συμμόρφωσης, Εταιρικών Κινδύνων και Εταιρικής Διακυβέρνησης Ομίλου ΟΤΕ με κύρια αποστολή την υποστήριξη, τον έλεγχο και την παρακολούθηση της εφαρμογής των συστημάτων Διαχείρισης Κανονιστικής Συμμόρφωσης (CMS), Εταιρικών Κινδύνων (RMS) και θεμάτων Εταιρικής Διακυβέρνησης σε επίπεδο Ομίλου ΟΤΕ.

Η Επιτροπή υποστηρίζει τον Executive Director Κανονιστικής Συμμόρφωσης, Διαχείρισης Εταιρικών Κινδύνων & Ασφάλισης Ομίλου ΟΤΕ σε θέματα Κανονιστικής Συμμόρφωσης, Εταιρικών Κινδύνων, Εταιρικής Διακυβέρνησης και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων.

Ενδεικτικά, η Επιτροπή καθορίζει τα στρατηγικά ζητήματα που άπτονται της Εταιρικής Διακυβέρνησης, Κανονιστικής Συμμόρφωσης και Εταιρικών Κινδύνων παρακολουθώντας τις διεθνείς βέλτιστες πρακτικές, παρακολουθεί και επισκοπεί την υλοποίηση του CMS και RMS, υποστηρίζει τις επιχειρησιακές μονάδες στην ανάλυση των κινδύνων τους και εξασφαλίζει την αποτελεσματική επικοινωνία των εργαζομένων και της Διοίκησης σχετικά με τα Προγράμματα CMS και RMS. Προτείνει τα κατάλληλα μέτρα/διαδικασίες και πολιτικές στα αρμόδια εταιρικά όργανα που πρέπει να ληφθούν επί των θεμάτων αρμοδιότητάς της και υποστηρίζει το σχεδιασμό της εκτέλεσης των μέτρων αυτών. Ελέγχει τις εκθέσεις και τα αποτελέσματα των διαδικασιών Κανονιστικής Συμμόρφωσης και Εταιρικών Κινδύνων, αξιολογεί την πληρότητα, ορθότητα και ακρίβεια των αναφορών που υποβάλλονται στα αρμόδια εταιρικά όργανα και υποβάλλει περιοδικές αναφορές/εκθέσεις στο Διοικητικό Συμβούλιο και στην Επιτροπή Ελέγχου για θέματα Κανονιστικής Συμμόρφωσης, Εταιρικών Κινδύνων και Εταιρικής Διακυβέρνησης.

Μέλη της επιτροπής είναι ο Executive Director Κανονιστικής Συμμόρφωσης, Διαχείρισης Εταιρικών Κινδύνων και Ασφάλισης Ομίλου ΟΤΕ (Πρόεδρος της Επιτροπής), ο Executive Director Εσωτερικού Ελέγχου Ομίλου ΟΤΕ, η Νομική Σύμβουλος – Chief Officer Νομικών και Ρυθμιστικών Θεμάτων Ομίλου ΟΤΕ, ο Chief Officer Χρηματοοικονομικών Θεμάτων Ομίλου ΟΤΕ, η Chief Officer Ανθρώπινου Δυναμικού Ομίλου ΟΤΕ, ο Executive Director Επιχειρησιακής Ασφάλειας και Συνέχειας Ομίλου ΟΤΕ και η Executive Director Εταιρικής Επικοινωνίας Ομίλου ΟΤΕ, ενώ προβλέπεται και η συμμετοχή μελών εκτάκτως αναλόγως του θέματος της ημερησίας διάταξης. Η Επιτροπή λειτουργεί σύμφωνα με τις διατάξεις της απόφασης του Διευθύνοντος Συμβούλου για τη σύσταση και λειτουργία της.

3.3. Διευθύνων Σύμβουλος

Ο Διευθύνων Σύμβουλος της Εταιρείας ορίζεται από το Διοικητικό Συμβούλιο, σε συνέχεια της εκλογής του από τη Γενική Συνέλευση ως μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου. Είναι το ανώτατο εκτελεστικό όργανο της Εταιρείας, προϊστάται όλων των υπηρεσιών της, διευθύνει το έργο τους, παίρνει τις αναγκαίες αποφάσεις μέσα στα πλαίσια των διατάξεων που διέπουν τη λειτουργία της

Εταιρείας, των προγραμμάτων, προϋπολογισμών και στρατηγικών σχεδίων που εγκρίνονται από το Διοικητικό Συμβούλιο της Εταιρείας. Το Διοικητικό Συμβούλιο δύναται να αναθέτει κατά τη κρίση του στον Διευθύνοντα Σύμβουλο την αρμοδιότητα και εξουσία να αποφασίζει και να εκπροσωπεί την Εταιρεία, είτε αυτοπροσώπως είτε δια πληρεξουσίων, επί παντός θέματος που αφορά στη διαχείριση των υποθέσεων της Εταιρείας πλην: (i) θεμάτων επιφυλασσομένων υπέρ της Γενικής Συνέλευσης των Μετόχων ή του Διοικητικού Συμβουλίου δυνάμει διατάξεων του Κ.Ν. 2190/1920, της λοιπής κείμενης νομοθεσίας και του Καταστατικού της Εταιρείας και (ii) των Ειδικών Θεμάτων που αναφέρονται στο άρθρο 8 παράγραφος 4 του Καταστατικού της Εταιρείας.

Ο Διευθύνων Σύμβουλος εκπροσωπεί την Εταιρεία ενώπιον των δικαστηρίων, πάσης Αρχής και εξωδίκως, για κάθε πράξη είτε αυτή ανήκει στην δική του αρμοδιότητα είτε στην αρμοδιότητα του Διοικητικού Συμβουλίου, ενεργώντας αυτοπροσώπως ή παρέχοντας σε τρίτους την πληρεξουσιότητα για την εκπροσώπηση της Εταιρείας.

Ε. Γενική Συνέλευση και Δικαιώματα των Μετόχων

1. Τρόπος Λειτουργίας Γενικής Συνέλευσης - Εξουσίες

Σύμφωνα με το άρθρο 15 του Καταστατικού της Εταιρείας, η Γενική Συνέλευση των μετόχων της Εταιρείας είναι το ανώτατο όργανό της και δικαιούται να αποφασίζει για κάθε υπόθεση που αφορά την Εταιρεία, εκτός αν άλλως ορίζεται στο Καταστατικό. Κάθε πλήρως αποπληρωμένη μετοχή παρέχει δικαίωμα μίας ψήφου.

Η Γενική Συνέλευση των μετόχων της Εταιρείας συγκαλείται κατά τα προβλεπόμενα στο νόμο από το Διοικητικό Συμβούλιο και συνέρχεται υποχρεωτικά στην έδρα της Εταιρείας ή στην περιφέρεια άλλου δήμου εντός του νομού της έδρας ή άλλου δήμου όμορου της έδρας ή στην περιφέρεια του δήμου όπου βρίσκεται η έδρα του Χρηματιστηρίου όπου έχουν εισαχθεί οι μετοχές της προς διαπραγμάτευση. Η Γενική Συνέλευση, σύμφωνα με το Καταστατικό της Εταιρείας, συνέρχεται είτε σε τακτική συνεδρίαση υποχρεωτικά μία φορά το χρόνο και το αργότερο εντός έξι (6) μηνών από τη λήξης της εταιρικής χρήσης, είτε σε έκτακτη συνεδρίαση.

Η πρόσκληση της Γενικής Συνέλευσης των μετόχων της Εταιρείας συντάσσεται και δημοσιεύεται σύμφωνα με τις εκάστοτε ισχύουσες νομοθετικές διατάξεις.

Η Γενική Συνέλευση βρίσκεται σε απαρτία και συνεδριάζει εγκύρως επί των θεμάτων της ημερήσιας διάταξης όταν εκπροσωπείται σε αυτήν τουλάχιστον το είκοσι τοις εκατό (20%) του καταβεβλημένου μετοχικού κεφαλαίου. Εάν δεν υπάρξει τέτοια απαρτία στην πρώτη συνεδρίαση συνέρχεται επαναληπτική συνέλευση μέσα σε είκοσι (20) ημέρες από τη χρονολογία της συνεδρίασης που ματαιώθηκε. Η επαναληπτική συνέλευση βρίσκεται σε απαρτία και συνεδριάζει εγκύρως επί των θεμάτων της αρχικής ημερήσιας διάταξης, οποιοδήποτε και αν είναι το τμήμα του καταβεβλημένου μετοχικού κεφαλαίου που εκπροσωπείται σε αυτήν. Οι αποφάσεις της Γενικής Συνέλευσης λαμβάνονται με απόλυτη πλειοψηφία των ψήφων που εκπροσωπούνται στη συνέλευση.

Εξαιρετικά, σύμφωνα με το άρθρο 20 του Καταστατικού της Εταιρείας, η Γενική Συνέλευση βρίσκεται σε απαρτία και συνεδριάζει εγκύρως επί των θεμάτων της ημερήσιας διάταξης, εάν εκπροσωπούνται σε αυτήν τα δύο τρίτα (2/3) του καταβεβλημένου μετοχικού κεφαλαίου, όταν πρόκειται για αποφάσεις που αφορούν:

- α) Συγχώνευση ή διάλυση της Εταιρείας.
- β) Αύξηση ή μείωση του μετοχικού κεφαλαίου, εξαιρουμένων των περιπτώσεων που από το νόμο ή το Καταστατικό ρυθμίζονται διαφορετικά.
- γ) Έκδοση δανείου με ομολογίες μετατρέψιμες σε μετοχές.
- δ) Μεταβολή του τρόπου διάθεσης των κερδών.
- ε) Αύξηση των υποχρεώσεων των μετόχων.
- στ) Περιορισμό ή κατάργηση του δικαιώματος προτίμησης των παλαιών μετόχων στις περιπτώσεις αυξήσεως κεφαλαίου με καταβολή μετρητών ή με εισφορά σε είδος.
- ζ) Μεταβολή της ειδικής πλειοψηφίας του Διοικητικού Συμβουλίου που προβλέπεται στο άρθρο 6 παρ. 1 του Καταστατικού (αύξηση μετοχικού κεφαλαίου και έκδοση μετατρέψιμου ομολογιακού δανείου με απόφαση των 2/3 των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου, κατόπιν σχετικής απόφασης της Γενικής Συνέλευσης).
- η) Τροποποίηση του εν λόγω άρθρου 20 του Καταστατικού της Εταιρείας.

Τα ποσοστά απαρτίας των επαναληπτικών συνεδριάσεων της Γενικής Συνέλευσης είναι αυτά που καθορίζονται από την κείμενη νομοθεσία, ήτοι 1/2 για την πρώτη επαναληπτική και 1/5 για τη δεύτερη επαναληπτική συνεδρίαση.

Όλες οι αποφάσεις στα ως άνω θέματα λαμβάνονται με πλειοψηφία των δύο τρίτων (2/3) των ψήφων που εκπροσωπούνται στη συνέλευση.

2. Συμμετοχή Μετόχων στη Γενική Συνέλευση

2.1 Οι προϋποθέσεις και οι προθεσμίες για τη συμμετοχή των μετόχων στη Γενική Συνέλευση και την άσκηση των δικαιωμάτων ψήφου καθορίζονται από την κείμενη νομοθεσία (άρθρο 28α Κ.Ν. 2190/1920).

Ειδικότερα, στη Γενική Συνέλευση δικαιούται να συμμετέχει όποιο φυσικό ή νομικό πρόσωπο εμφανίζεται ως μέτοχος στα αρχεία του Συστήματος Άυλων Τίτλων που διαχειρίζεται η Ελληνικά Χρηματιστήρια Α.Ε. («Ε.Χ.Α.Ε.»), στο οποίο τηρούνται οι κινητές αξίες

(μετοχές) της Εταιρείας κατά την έναρξη της πέμπτης (5ης) ημέρας πριν από την ημέρα συνεδρίασης της Γενικής Συνέλευσης (ημερομηνία καταγραφής).

Η απόδειξη της μετοχικής ιδιότητας γίνεται με την προσκόμιση σχετικής έγγραφης βεβαίωσης του ως άνω φορέα ή, εναλλακτικά, με απευθείας ηλεκτρονική σύνδεση της Εταιρείας με τα αρχεία αυτού. Η σχετική έγγραφη βεβαίωση της Ε.Χ.Α.Ε. ή η ηλεκτρονική πιστοποίηση σχετικά με τη μετοχική ιδιότητα πρέπει να περιέλθει στην Εταιρεία το αργότερο την τρίτη ημέρα πριν από τη συνεδρίαση της Γενικής Συνέλευσης.

Σε περίπτωση Επαναληπτικής Γενικής Συνέλευσης, ισχύουν οι προθεσμίες που ορίζονται από το νόμο.

Σε περίπτωση μη συμμόρφωσης του μετόχου προς τις διατάξεις του άρθρου 28α του Κ.Ν. 2190/1920, αυτός μετέχει στη Γενική Συνέλευση μόνο μετά από άδειά της.

Η νομιμοποίηση του μετόχου για τη συμμετοχή του στη Γενική Συνέλευση και την άσκηση όλων των σχετικών δικαιωμάτων δεν προϋποθέτει τη δέσμευση των μετοχών του ούτε την τήρηση άλλης ανάλογης διαδικασίας, η οποία να περιορίζει τη δυνατότητα πώλησης και μεταβίβασης αυτών κατά το χρονικό διάστημα που μεσολαβεί μεταξύ της ημερομηνίας καταγραφής και της ημερομηνίας συνεδρίασης της Γενικής Συνέλευσης.

Σύμφωνα με το άρθρο 27 παρ. 3 του Κ.Ν. 2190/1920, η Εταιρεία υποχρεούται να αναρτά στην ιστοσελίδα της, από την ημέρα δημοσίευσης της πρόσκλησης για τη σύγκληση της Γενικής Συνέλευσης έως και την ημέρα συνεδρίασής της, πέραν της εν λόγω πρόσκλησης, πληροφορίες για τη διαδικασία άσκησης δικαιώματος ψήφου μέσω αντιπροσώπου, τα έντυπα διορισμού και ανάκλησης αντιπροσώπου, σχέδια αποφάσεων για τα θέματα της ημερήσιας διάταξης, καθώς και πληροφορίες σχετικά με την άσκηση των δικαιωμάτων μειοψηφίας των παραγράφων 2, 2α, 4 και 5 του άρθρου 39 του Κ.Ν. 2190/1920. Οι εν λόγω πληροφορίες και έγγραφα διατίθενται πριν από κάθε Γενική Συνέλευση και σε έγγραφη μορφή, στα γραφεία της Εταιρείας.

2.2 Ο μέτοχος συμμετέχει και ψηφίζει στη Γενική Συνέλευση είτε αυτοπροσώπως είτε μέσω αντιπροσώπων, σύμφωνα με τα ειδικότερα οριζόμενα στην κείμενη νομοθεσία (άρθρο 28α Κ.Ν. 2190/1920). (Ο διορισμός και η ανάκληση αντιπροσώπου του μετόχου γίνεται εγγράφως και κοινοποιείται στην Εταιρεία με τον ίδιο τύπο, τουλάχιστον τρεις (3) ημέρες πριν από την ημερομηνία συνεδρίασης της Γενικής Συνέλευσης. Ο αντιπρόσωπος ψηφίζει σύμφωνα με τις οδηγίες του μετόχου, εφόσον υφίστανται, και υποχρεούται να αρχειοθετεί τις οδηγίες ψήφου για τουλάχιστον ένα (1) έτος, από την υποβολή του πρακτικού της Γενικής Συνέλευσης στην αρμόδια αρχή ή, εάν η απόφαση υποβάλλεται σε δημοσιότητα, από την καταχώρισή της στο Μητρώο Ανωνύμων Εταιρειών.

Ο αντιπρόσωπος μετόχου υποχρεούται να γνωστοποιεί στην Εταιρεία, πριν από την έναρξη της συνεδρίασης της Γενικής Συνέλευσης, κάθε συγκεκριμένο γεγονός, το οποίο μπορεί να είναι χρήσιμο στους μετόχους για την αξιολόγηση του κινδύνου να εξυπηρετήσει ο αντιπρόσωπος άλλα συμφέροντα πλην των συμφερόντων του αντιπροσωπευόμενου μετόχου (άρθρο 28α Κ.Ν. 2190/1920).

Δεν παρέχεται η δυνατότητα συμμετοχής στη Γενική Συνέλευση και άσκησης του δικαιώματος ψήφου με ηλεκτρονικά μέσα ή με αλληλογραφία, ωστόσο στο άρθρο 18 παράγραφος 3 του Καταστατικού της Εταιρείας προβλέπεται ότι το Διοικητικό Συμβούλιο δύναται να λάβει απόφαση για τη θέσπιση διαδικασίας εξ αποστάσεως συμμετοχής στην ψηφοφορία κατά τη Γενική Συνέλευση.

3. Δικαιώματα Μειοψηφίας των Μετόχων και τρόπος άσκησης

Τα δικαιώματα των μετόχων της μειοψηφίας και ο τρόπος άσκησής τους καθορίζονται από τις διατάξεις του Κ.Ν. 2190/1920 περί ανωνύμων εταιρειών.

4. Αποφάσεις της Γενικής Συνέλευσης (Τακτικής και Έκτακτης) των μετόχων της Ο.Τ.Ε. Α.Ε. για σημαντικά ζητήματα, που ελήφθησαν κατά το έτος 2017

Πέραν των θεμάτων αρμοδιότητας της τακτικής Γενικής Συνέλευσης, τα οποία συζητούνται ετησίως όπως είναι η έγκριση των ετήσιων χρηματοοικονομικών καταστάσεων, η εκλογή του ορκωτού ελεγκτή λογιστή κλπ, η Γενική Συνέλευση των Μετόχων της Εταιρείας αποφάσισε το έτος 2017, μεταξύ άλλων, την τροποποίηση του Καταστατικού της Εταιρείας ως προς τα άρθρα 2 (Σκοπός), 8 (Διοικητικό Συμβούλιο), 9 (Εκλογή, Σύνθεση και Θητεία του Διοικητικού Συμβουλίου) και 10 (Συγκρότηση και Λειτουργία Διοικητικού Συμβουλίου). Επίσης όρισε μέλη της Επιτροπής Ελέγχου, ενέκρινε την καταβολή αμοιβών στα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου και των Επιτροπών του και παρείχε ειδική άδεια για την κατάρτιση συμβάσεων σύμφωνα με το άρθρο 23^α του Κ.Ν. 2190/1920.

ΣΤ. Πολιτική πολυμορφίας που εφαρμόζεται για τα διοικητικά, διαχειριστικά και εποπτικά όργανα της εταιρείας

Η Εταιρεία έχει υιοθετήσει “Πολιτική για τις Εργασιακές Σχέσεις εντός του Ομίλου ΟΤΕ” στην οποία αναφέρεται, μεταξύ άλλων, ότι η Εταιρεία καταβάλλει κάθε δυνατή προσπάθεια για να δημιουργήσει ίσες ευκαιρίες για όλους τους σημερινούς αλλά και τους μελλοντικούς εργαζόμενους, ανεξάρτητα από το φύλο, την καταγωγή, τις ειδικές ανάγκες, τον σεξουαλικό προσανατολισμό, τη

θρησκεία, τη συμμετοχή σε σωματεία, τις πολιτικές πεποιθήσεις κλπ. Οι εταιρείες του Ομίλου λαμβάνουν υπόψη σοβαρά τον κανόνα αποφυγής διακρίσεων με βάση το φύλο και, το 2010, εισήχθη ποσόστωση που αφορά στην απασχόληση γυναικών, γεγονός που καθιστά πρωτοπόρο τον ΟΤΕ ανάμεσα σε μεγάλες διεθνείς εταιρείες. Πέραν της διεύρυνσης της δεξαμενής ταλέντων, στόχος είναι να προστεθεί μακροπρόθεσμα αξία στην Εταιρεία αυξάνοντας τη διαφορετικότητα στα επίπεδα διοίκησης.

Στο τέλος του 2017, το 34% των ανώτερων και μεσαίων βαθμίδων της διοίκησης της Εταιρείας καλύπτεται από γυναίκες, στα ανώτατα διευθυντικά στελέχη το αντίστοιχο ποσοστό είναι 19% και τέλος στο Συμβούλιο Διεύθυνσης το αντίστοιχο ποσοστό είναι 27%.

Η ηλικία των ανώτερων και μεσαίων βαθμίδων της διοίκησης της Εταιρείας κυμαίνεται από 29 ως 61 έτη (με μέση ηλικία τα 47 έτη), αντίστοιχα για τα ανώτατα διευθυντικά στελέχη κυμαίνεται από 35 ως 59 έτη (με μέσο τα 50 έτη), ενώ αντίστοιχα στο Συμβούλιο Διεύθυνσης η ηλικία των ανωτάτων στελεχών κυμαίνεται από τα 44 ως τα 61 έτη (με μέση ηλικία τα 53 έτη).

Ως προς το επαγγελματικό και εκπαιδευτικό ιστορικό, τα μεσαία και ανώτερα στελέχη έχουν σπουδές πανεπιστημιακού επιπέδου ή ανώτερου σε ποσοστό 60%, ενώ στα ανώτατα διευθυντικά στελέχη και στο Συμβούλιο Διεύθυνσης το αντίστοιχο ποσοστό διαμορφώνεται στο 92%. Όσον αφορά το επαγγελματικό ιστορικό, τα στελέχη του Συμβουλίου Διεύθυνσης έχουν πολυετή εμπειρία στο αντικείμενο τους, και στην πλειοψηφία τους κατέχουν προηγούμενη εμπειρία σε μεγάλες /πολυεθνικές εταιρείες εντός και εκτός Ελλάδας. Σημαντικό ποσοστό και των στελεχών των ανώτερων και μεσαίων βαθμίδων της διοίκησης της Εταιρείας, προέρχεται από την αγορά, ενώ εξίσου υψηλό είναι και το ποσοστό των στελεχών που έχουν εξελιχθεί εντός του Ομίλου.

Την 31 Δεκεμβρίου 2017, το Διοικητικό Συμβούλιο απαρτίζεται από άνδρες. Ωστόσο, ως προς την ηλικία των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου, υπάρχει αξιοσημείωτη διακύμανση, από τα 34 έως τα 66 έτη ηλικίας, με μέσο όρο ηλικίας των μελών τα 51 έτη. Ως προς το εκπαιδευτικό ιστορικό τους, όλα τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου κατέχουν τίτλους σπουδών πανεπιστημιακού επιπέδου είτε από ελληνικά είτε από ξένα εκπαιδευτικά ιδρύματα και οι περισσότεροι κατέχουν επίσης μεταπτυχιακούς τίτλους σπουδών ή/και διδακτορικών, το γνωστικό αντικείμενο των οποίων ωστόσο χαρακτηρίζεται από πολυμορφία (σπουδές οικονομικής κατεύθυνσης, τεχνολογικής, διοίκησης επιχειρήσεων, πολιτικών επιστημών, μέσων μαζικής ενημέρωσης κλπ). Τέλος, όλα τα μέλη διαθέτουν επαγγελματική εμπειρία, προερχόμενη είτε από τη δραστηριοποίησή τους στην ελεύθερη αγορά (ιδιωτικές και πολυεθνικές εταιρείες), είτε από θέσεις που σχετίζονται με το δημόσιο τομέα.

[Ζ. Συστήματα Εσωτερικού Ελέγχου και Διαχείρισης Κινδύνων της Εταιρείας σε σχέση με τη διαδικασία σύνταξης των Χρηματοοικονομικών καταστάσεων](#)

[ΣΥΣΤΗΜΑ ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ \(ΣΕΕ/ICS\)](#)

Ο Όμιλος ΟΤΕ εφαρμόζει ένα σύστημα δικλίδων ασφαλείας (ΣΕΕ/ICS) με σκοπό τη διασφάλιση της αξιοπιστίας των χρηματοοικονομικών καταστάσεων, την αποτελεσματικότητα και αποδοτικότητα των λειτουργιών και την συμμόρφωση με νόμους και κανονισμούς. Το ΣΕΕ (ICS) του Ομίλου ΟΤΕ στηρίζεται στο διεθνώς αναγνωρισμένο πρότυπο COSO (Committee of Sponsoring Organizations of the Treadway Commission).

Ο Όμιλος ΟΤΕ έχει θεσπίσει μια τυποποιημένη διαδικασία για την καταγραφή και την αξιολόγηση του ΣΕΕ / (ICS). Το εύρος του ΣΕΕ / (ICS) καθορίζεται βάσει συγκεκριμένων κριτηρίων σημαντικότητας (ποιοτικών και ποσοτικών) για να διασφαλιστεί ότι οι κίνδυνοι χρηματοοικονομικής πληροφόρησης προσδιορίζονται κατάλληλα και αξιολογούνται και ότι σημεία ελέγχου σχεδιάζονται και εφαρμόζονται σε συνεχή βάση από τη διοίκηση και το προσωπικό. Η διαδικασία εμπεριέχει δύο είδη σημείων ελέγχου: α) Βασικές Αρχές, που περιέχουν τις βασικές ασφαλιστικές δικλίδες για τις χρηματοοικονομικές αναφορές, την συμμόρφωση και τις λειτουργίες και β) Λειτουργικά σημεία ελέγχου που εστιάζουν στους κινδύνους χρηματοοικονομικής πληροφόρησης.

Το ΣΕΕ / (ICS) που οι βέλτιστες αρχές της εταιρικής διακυβέρνησης αποτελούν αναπόσπαστο τμήμα του, συντελεί στην αποτελεσματική και ασφαλή λειτουργία της Εταιρείας. Η διοίκηση ελέγχει την αποτελεσματικότητα των σημείων ελέγχου κάθε χρόνο και επιβεβαιώνει την επάρκεια του συστήματος με έγγραφη δήλωση.

Η ευθύνη της μονάδας Εσωτερικού Ελέγχου Ομίλου ΟΤΕ είναι να αξιολογεί την αποτελεσματικότητα του ΣΕΕ / (ICS) της κάθε ελεγχόμενης περιοχής βασιζόμενη στον έλεγχο που θα πραγματοποιήσει, όπως προκύπτει από το ετήσιο πρόγραμμα ελέγχου. Το ετήσιο πρόγραμμα ελέγχου, όπως έχει εγκριθεί από την Επιτροπή Ελέγχου της Εταιρείας, είναι αποτέλεσμα μιας μεθοδολογίας ανάλυσης κινδύνων που τυχόν αντιμετωπίζει η Εταιρεία καθώς και αξιολόγησης του Συστήματος Εσωτερικού Ελέγχου.

Επίσης, υπάρχουν άλλοι μηχανισμοί που στηρίζουν την αξιολόγηση και επισκόπηση του ΣΕΕ / (ICS) από το Διοικητικό Συμβούλιο. Ενδεικτικά αναφέρονται οι αρχές και πολιτικές που ανήκουν στο Σύστημα Διαχείρισης Κανονιστικής Συμμόρφωσης, η Υπηρεσιακή Λειτουργία που υπάγεται στον Executive Director Κανονιστικής Συμμόρφωσης, Διαχείρισης Εταιρικών Κινδύνων & Ασφάλισης Ομίλου ΟΤΕ, η Επιτροπή Κανονιστικής Συμμόρφωσης, Εταιρικών Κινδύνων & Εταιρικής Διακυβέρνησης Ομίλου ΟΤΕ, η Επιτροπή Αμοιβών και Ανθρώπινου Δυναμικού καθώς και η Επιτροπή Ελέγχου.

ΣΥΣΤΗΜΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΕΤΑΙΡΙΚΩΝ ΚΙΝΔΥΝΩΝ

Σύμφωνα με την 8η Ευρωπαϊκή Οδηγία 2006/43/EK όπως ισχύει μετά την τροποποίησή της με την Οδηγία 2014/56/EE του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 16.4.2014 για τους υποχρεωτικούς εταιρικούς ελέγχους των ετήσιων και των ενοποιημένων λογαριασμών (η τελευταία προσφάτως ενσωματώθηκε στη εθνική νομοθεσία με τον Νόμο 4449/2017 για τον υποχρεωτικό έλεγχο των ετήσιων και των ενοποιημένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων), οι Ευρωπαϊκοί Οργανισμοί FERMA (Federation of European Risk Management Associations) και ECIIA (European Confederation of Institutes of Internal Auditing) εισήγαγαν κατευθυντήριες οδηγίες σχετικά με την παρακολούθηση της αποτελεσματικότητας του Συστήματος Εσωτερικού Ελέγχου και Διαχείρισης Κινδύνων, ήτοι το «μοντέλο των τριών γραμμών άμυνας». Μέρος αυτού του μοντέλου, και συγκεκριμένα στη δεύτερη γραμμή άμυνας, είναι η επιχειρησιακή μονάδα που υπάγεται στον Executive Director Κανονιστικής Συμμόρφωσης, Διαχείρισης Εταιρικών Κινδύνων και Ασφάλισης Ομίλου ΟΤΕ, που είναι αρμόδια για τη συνεχή ανάπτυξη των συστημάτων έγκαιρης προειδοποίησης, κανονιστικής συμμόρφωσης και διαχείρισης εταιρικών κινδύνων, καθώς επίσης και για την υιοθέτηση και εφαρμογή των προτύπων σε όλες τις εταιρείες του Ομίλου, με μεθοδικότητα και με συνέπεια. Κύριος στόχος είναι η διαφύλαξη της ύπαρξης καθώς και της μελλοντικής επιχειρηματικής επιτυχίας των εταιρειών του Ομίλου ΟΤΕ.

Ο Όμιλος ΟΤΕ έχει αναπτύξει και εφαρμόζει Σύστημα Διαχείρισης Εταιρικών Κινδύνων, το οποίο υποστηρίζει τη Διοίκηση στη λήψη στρατηγικών αποφάσεων με τον εντοπισμό, την αξιολόγηση την επικοινωνία και την αντιμετώπιση των εταιρικών κινδύνων, συμπεριλαμβάνοντας όλα τα στρατηγικά, επιχειρησιακά και οργανωτικά μέτρα ελέγχου και παρακολούθησης που χρησιμοποιούνται στη διαχείριση κινδύνων.

Στο πλαίσιο εφαρμογής του Συστήματος Διαχείρισης Εταιρικών Κινδύνων Ομίλου ΟΤΕ, ισχύουν οι ακόλουθες Πολιτικές:

- Πολιτική Διαχείρισης Εταιρικών Κινδύνων και Ασφάλισης
- Πολιτική Παροχών Ασφάλισης Κινδύνου και Συνταξιοδοτικών Προγραμμάτων

Το Σύστημα Διαχείρισης Εταιρικών Κινδύνων Ομίλου ΟΤΕ βασίζεται στο πρότυπο COSO ERM, καθώς και στο πρότυπο διαχείρισης κινδύνων ΕΛΟΤ ISO 31000:2009 «Διαχείριση της Διακινδύνευσης – Αρχές και Κατευθυντήριες Οδηγίες» με κύριο στόχο τη διαφύλαξη της ομαλής επιχειρησιακής λειτουργίας και της μελλοντικής επιχειρηματικής επιτυχίας του Ομίλου ΟΤΕ. Το Σύστημα Διαχείρισης Εταιρικών Κινδύνων έχει πιστοποιηθεί κατά το πρότυπο ISO 31000, τόσο στην Ελλάδα για τις εταιρείες ΟΤΕ και COSMOTE, όσο και στη Ρουμανία για την Telekom Romania & Telekom Romania Mobile.

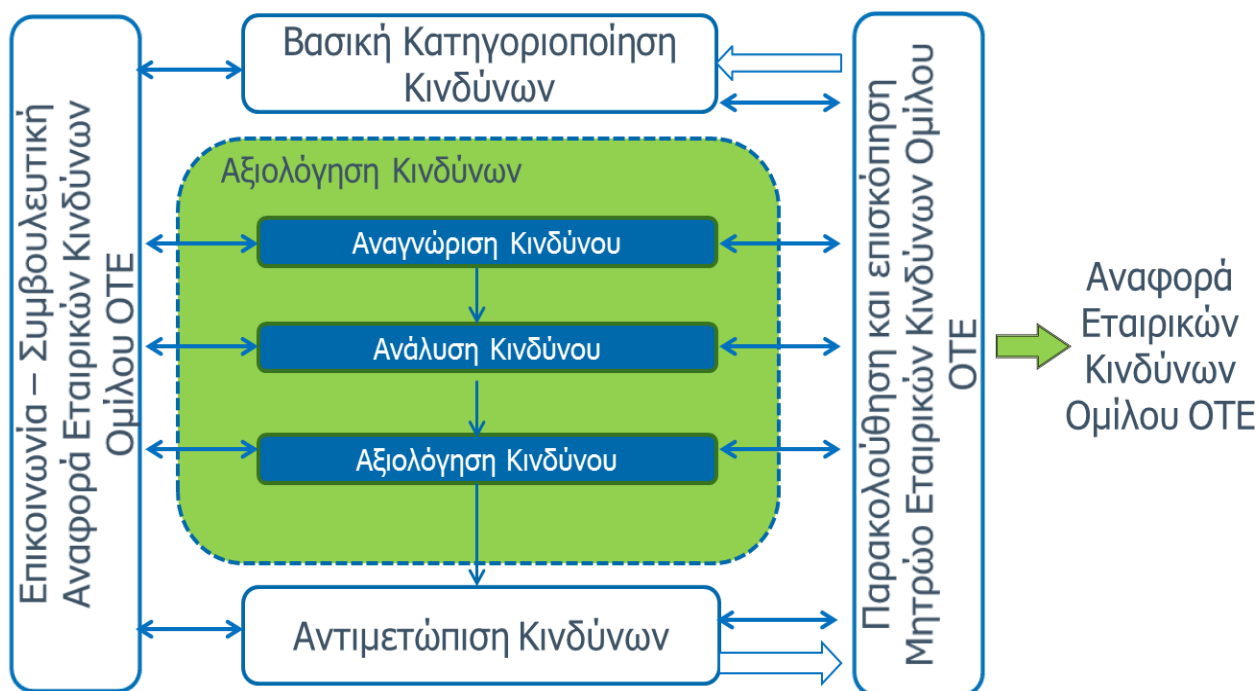
Στο πλαίσιο εφαρμογής του Συστήματος Διαχείρισης Εταιρικών Κινδύνων, καθορίζεται η στρατηγική για την παρακολούθηση, ανταπόκριση και διαχείριση των εταιρικών κινδύνων, έτσι ώστε να:

- Διασφαλίζεται ότι οι υφιστάμενοι κίνδυνοι του Ομίλου ΟΤΕ εντοπίζονται συστηματικά, αναλύονται και αξιολογούνται και, οι πληροφορίες που σχετίζονται με τους κινδύνους και τις αντίστοιχες ευκαιρίες, κοινοποιούνται αμέσως στα αρμόδια όργανα λήψης αποφάσεων.
- Καταγράφεται η ανταπόκριση του Ομίλου ΟΤΕ στον τρόπο που αντιμετωπίζει κινδύνους που έχουν αναγνωρισθεί, αναλυθεί και επικοινωνηθεί και αξιολογούνται εναλλακτικές επιλογές (όπως μεταφορά των κινδύνων σε τρίτους φορείς, π.χ. ασφαλιστικές εταιρείες).
- Καθιερώνονται κατώτατα όρια ανοχής (thresholds) για κάθε επίπεδο αξιολόγησης κινδύνων. Σε περίπτωση υπέρβασης των ορίων αυτών, πραγματοποιούνται σχετικές αναφορές.
- Ακολουθείται κοινή μεθοδολογία σε όλο τον Όμιλο ΟΤΕ για την αναγνώριση, αξιολόγηση και αντιμετώπιση των εταιρικών κινδύνων.

Η Αξιολόγηση Κινδύνων (Risk Assessment) στον Όμιλο ΟΤΕ αποτελεί μία δομημένη διεργασία όσον αφορά την αναγνώριση, ανάλυση, αποτίμηση και την αντιμετώπιση των επιχειρηματικών κινδύνων, με στόχο τη λήψη βέλτιστων αποφάσεων από τα αρμόδια όργανα της Εταιρείας για τη διαχείριση και αντιμετώπισή τους και την παρακολούθηση υλοποίησης των σχετικών μέτρων. Για τον σκοπό αυτό, χρησιμοποιείται μία κοινή μεθοδολογία Αξιολόγησης Κινδύνων σε όλες τις επιχειρησιακές μονάδες με βάση καθολικά κριτήρια εκτίμησης και αξιολόγησης, έτσι ώστε να υπάρχει ένας ενιαίος τρόπος διαχείρισης των εταιρικών κινδύνων σε όλο τον Όμιλο ΟΤΕ, σύμφωνα με τις απαιτήσεις του προτύπου ISO 31000 και την ενιαία μεθοδολογία ERM του Ομίλου. Τα αποτελέσματα των επιμέρους αξιολογήσεων κινδύνων (risk assessments) όλων των επιχειρησιακών μονάδων και θυγατρικών εταιρειών περιλαμβάνονται στο Μητρώο Εταιρικών Κινδύνων Ομίλου ΟΤΕ, με σκοπό την συστηματική ανάλυση και παρακολούθηση των εταιρικών κινδύνων.

Το πλαίσιο Διαχείρισης Εταιρικών Κινδύνων Ομίλου ΟΤΕ απεικονίζεται διαγραμματικά στο ακόλουθο σχήμα:

Διαχείριση Εταιρικών Κινδύνων Ομίλου ΟΤΕ

Η Υποδιεύθυνση Enterprise Risk Management (ERM) Ομίλου ΟΤΕ παρακολουθεί, διευκολύνει και υποστηρίζει την εφαρμογή αποτελεσματικών πρακτικών διαχείρισης κινδύνων. Τα καθήκοντα των υπευθύνων διαχείρισης κινδύνων περιλαμβάνουν την αναφορά και παρακολούθηση της συνολικής κατάστασης του χαρτοφυλακίου κινδύνων, καθώς επίσης και την τήρηση της μεθοδολογίας Διαχείρισης Εταιρικών Κινδύνων Ομίλου ΟΤΕ σε όλες τις επιχειρησιακές μονάδες και τις θυγατρικές εταιρείες του Ομίλου. Επιπρόσθετα, η Υποδιεύθυνση ERM Ομίλου ΟΤΕ είναι αρμόδια για την τήρηση και τη συνεχή παρακολούθηση του Μητρώου Εταιρικών Κινδύνων Ομίλου ΟΤΕ (OTE Group Corporate Risk Register), το οποίο είναι το κεντρικό αποθετήριο όλων των κινδύνων του Ομίλου.

Η Υποδιεύθυνση Enterprise Risk Management Ομίλου ΟΤΕ υποβάλλει, τουλάχιστον τέσσερις (4) φορές το χρόνο ή εκτάκτως όταν αυτό απαιτηθεί, την Αναφορά Διαχείρισης Εταιρικών Κινδύνων Ομίλου ΟΤΕ στην Επιτροπή Κανονιστικής Συμμόρφωσης, Εταιρικών Κινδύνων και Εταιρικής Διακυβέρνησης Ομίλου ΟΤΕ για την επισκόπηση, ως προς την πληρότητα, ορθότητα και ακρίβεια του περιεχομένου του «Πίνακα Σημαντικότερων Κινδύνων Ομίλου ΟΤΕ» και, εν συνεχεία, την υποβολή της στα αρμόδια εταιρικά όργανα, ήτοι την Επιτροπή Ελέγχου ΟΤΕ και το Διοικητικό Συμβούλιο ΟΤΕ. Η Αναφορά Διαχείρισης Εταιρικών Κινδύνων Ομίλου ΟΤΕ περιλαμβάνει, κατόπιν σχετικής αξιολόγησης, τις αντίστοιχες αναφορές των επιμέρους επιχειρησιακών μονάδων και θυγατρικών του Ομίλου και αποτελεί μια λεπτομερή καταγραφή και επισκόπηση των εταιρικών κινδύνων στην περίοδο αναφοράς. Αναλυτικότερα, περιλαμβάνεται η περιγραφή του κάθε κινδύνου και τυχόν εξελίξεις, η πιθανότητα εμφάνισής του και η οικονομική επίπτωση σε περίπτωση εμφάνισης του κινδύνου, ο υπεύθυνος ανάληψης κινδύνου (risk owner), ο υπεύθυνος υλοποίησης αντισταθμιστικών μέτρων (mitigation owner), καθώς επίσης και η εξέλιξη των μέτρων για την αντιμετώπισή του.

Οι εξωτερικοί ελεγκτές είναι επιφορτισμένοι με το καθήκον να κρίνουν κατά πόσο ένα σύστημα παρακολούθησης έχει εγκατασταθεί σύμφωνα με τα ελληνικά και ευρωπαϊκά ελεγκτικά πρότυπα, και αν επαρκεί για την κάλυψη των απαιτήσεων που του έχουν τεθεί. Ο έλεγχος αυτός προσδιορίζει κατά πόσο τα μέτρα που λαμβάνονται εντοπίζουν και κοινοποιούν όλους τους δυνητικά ζημιογόνους κινδύνους έγκαιρα, ώστε η Διοίκηση να είναι σε θέση να λάβει τα κατάλληλα μέτρα. Οι εξωτερικοί ελεγκτές κρίνουν, επίσης, κατά πόσον το Σύστημα Διαχείρισης Κινδύνων, καθώς και οι κίνδυνοι και οι ευκαιρίες που απορρέουν από μελλοντικές εξελίξεις, περιγράφονται με ακρίβεια στην Αναφορά Διαχείρισης Εταιρικών Κινδύνων που υποβάλλεται από τον Executive Director Κανονιστικής Συμμόρφωσης, Διαχείρισης Εταιρικών Κινδύνων και Ασφάλισης Ομίλου ΟΤΕ στην Επιτροπή Ελέγχου και στο Διοικητικό Συμβούλιο.

Ζ. ΣΗΜΑΝΤΙΚΕΣ ΣΥΝΑΛΛΑΓΕΣ ΜΕ ΣΥΝΔΕΜΕΝΑ ΜΕΡΗ

Ως συνδεδεμένα μέρη του ΟΤΕ, θεωρούνται αυτά που ορίζονται από το Δ.Λ.Π. 24 «Γνωστοποιήσεις Συνδεδεμένων Μερών».

Ο Όμιλος ΟΤΕ περιλαμβάνει όλες τις εταιρείες τις οποίες ο ΟΤΕ ελέγχει είτε άμεσα είτε έμμεσα. Συναλλαγές και υπόλοιπα μεταξύ των εταιρειών του Ομίλου ΟΤΕ απαλείφονται κατά την ενοποίηση.

Η DEUTSCHE TELEKOM AG είναι κατά 40,00% μέτοχος του ΟΤΕ και ενοποιεί τον ΟΤΕ με βάση τη μέθοδο της ολικής ενοποίησης. Κατά συνέπεια, όλες οι εταιρείες στον όμιλο της DEUTSCHE TELEKOM θεωρούνται συνδεδεμένα μέρη.

Η Εταιρεία αγοράζει αγαθά και λαμβάνει υπηρεσίες από τα συνδεδεμένα μέρη και παρέχει υπηρεσίες σε αυτά. Επιπλέον, ο ΟΤΕ χορηγεί / λαμβάνει δάνεια προς / από τα συνδεδεμένα μέρη και τέλος λαμβάνει και διανέμει μερίσματα.

Οι πωλήσεις και οι αγορές του ΟΤΕ με τα συνδεδεμένα μέρη αναλύονται ως εξής:

(Ευρώ εκατ.)	2017		2016	
	Πωλήσεις ΟΤΕ	Αγορές ΟΤΕ	Πωλήσεις ΟΤΕ	Αγορές ΟΤΕ
Όμιλος COSMOTE - Ελλάδα	101,0	127,5	88,0	115,4
Όμιλος COSMOTE - Αλβανία	0,1	-	0,2	-
ΟΤΕ INTERNATIONAL INVESTMENTS LTD	-	-	0,1	-
COSMOTE TV ΤΗΛΕΟΠΤΙΚΕΣ ΠΑΡΑΓΩΓΕΣ ΚΑΙ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ Α.Ε.	0,2	0,4	0,5	1,0
COSMO-ONE	-	0,6	-	0,6
ΟΤΕ SAT-MARITEL	0,1	0,2	0,2	0,3
ΟΤΕ PLUS	-	2,0	-	3,6
ΟΤΕ ΑΚΙΝΗΤΑ	0,3	46,2	0,1	42,6
ΟΤΕ GLOBE	13,6	55,9	14,3	58,5
ΟΤΕ ACADEMY	0,2	4,2	0,3	5,9
TELEKOM ROMANIA	0,2	0,2	0,1	0,3
ΟΤΕ RURAL NORTH	4,3	1,1	10,4	-
ΟΤΕ RURAL SOUTH	10,7	1,6	8,2	-
Όμιλος DEUTSCHE TELEKOM (εκτός Ομίλου ΟΤΕ)	11,2	4,1	9,9	5,8
ΣΥΝΟΛΟ	141,9	244,0	132,3	234,0

Οι πωλήσεις και οι αγορές του Ομίλου με τα συνδεδεμένα μέρη, οι οποίες δεν απαλείφονται στην ενοποίηση, αναλύονται ως εξής:

(Ευρώ εκατ.)	2017		2016	
	Πωλήσεις Ομίλου	Αγορές Ομίλου	Πωλήσεις Ομίλου	Αγορές Ομίλου
Όμιλος DEUTSCHE TELEKOM (εκτός Ομίλου ΟΤΕ)	45,7	36,8	39,7	34,5
ΣΥΝΟΛΟ	45,7	36,8	39,7	34,5

Τα λοιπά λειτουργικά έσοδα του ΟΤΕ με τα συνδεδεμένα μέρη αναλύονται ως εξής:

(Ευρώ εκατ.)	Λοιπά λειτουργικά έσοδα ΟΤΕ	
	2017	2016
Όμιλος COSMOTE - Ελλάδα	2,6	-
ΟΤΕ PLUS	-	0,1
ΟΤΕ ΑΚΙΝΗΤΑ	0,3	0,1
ΟΤΕ ACADEMY	0,1	-
ΣΥΝΟΛΟ	3,0	0,2

Τα λοιπά λειτουργικά έσοδα του Ομίλου με τα συνδεδεμένα μέρη, τα οποία δεν απαλείφονται στην ενοποίηση, αναλύονται ως εξής:

(Ευρώ εκατ.)	Λοιπά λειτουργικά έσοδα Ομίλου	
	2017	2016
Όμιλος DEUTSCHE TELEKOM (εκτός Ομίλου ΟΤΕ)	0,4	1,3
ΣΥΝΟΛΟ	0,4	1,3

Οι χρηματοοικονομικές δραστηριότητες του ΟΤΕ με τα συνδεδεμένα μέρη προέρχονται από τόκους χορηγούμενων και ληφθέντων δανείων και αναλύονται ως εξής:

(Ευρώ εκατ.)	2017		2016	
	Χρηματοοικονομικά έσοδα ΟΤΕ	Χρηματοοικονομικά έξοδα ΟΤΕ	Χρηματοοικονομικά έσοδα ΟΤΕ	Χρηματοοικονομικά έξοδα ΟΤΕ
ΟΤΕ PLC	-	58,2	-	75,4
Όμιλος COSMOTE - Ελλάδα	0,1	-	-	-
Όμιλος COSMOTE - Αλβανία	-	2,7	-	3,0
ΟΤΕ RURAL NORTH	0,4	-	0,3	-
ΟΤΕ RURAL SOUTH	0,6	-	0,4	-
ΣΥΝΟΛΟ	1,1	60,9	0,7	78,4

Τα έσοδα από μερίσματα που λαμβάνει ο ΟΤΕ από τα συνδεδεμένα μέρη αναλύονται ως εξής:

(Ευρώ εκατ.)	Έσοδα από μερίσματα ΟΤΕ	
	2017	2016
ΟΤΕ SAT-MARITEL	0,6	0,5
ΟΤΕ ΑΣΦΑΛΙΣΗ	-	0,6
ΟΤΕ INTERNATIONAL INVESTMENTS LTD	-	13,9
ΟΤΕ GLOBE	21,0	-
ΟΤΕ ΑΚΙΝΗΤΑ	105,0	0,1
ΣΥΝΟΛΟ	126,6	15,1

Οι απαιτήσεις και οι υποχρεώσεις του ΟΤΕ με τα συνδεδεμένα μέρη που προέρχονται από τις μεταξύ τους τρέχουσες συναλλαγές αναλύονται ως εξής:

(Ευρώ εκατ.)	31/12/2017		31/12/2016	
	Απαιτήσεις ΟΤΕ	Υποχρεώσεις ΟΤΕ	Απαιτήσεις ΟΤΕ	Υποχρεώσεις ΟΤΕ
Όμιλος COSMOTE - Ελλάδα	77,8	181,6	69,9	161,2
Όμιλος COSMOTE - Ρουμανία	0,2	-	0,3	-
Όμιλος COSMOTE - Αλβανία	0,1	-	0,2	-
COSMOTE TV ΤΗΛΕΟΠΤΙΚΕΣ ΠΑΡΑΓΩΓΕΣ ΚΑΙ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ Α.Ε.	0,2	0,2	0,2	0,3
COSMO-ONE	-	0,2	-	0,2
ΟΤΕ SAT-MARITEL	4,0	0,1	3,8	0,2
ΟΤΕ PLUS	-	2,1	-	2,1
ΟΤΕ ΑΚΙΝΗΤΑ	51,7	1,2	1,8	5,5
ΟΤΕ GLOBE	23,4	8,8	3,9	23,1
ΟΤΕ ACADEMY	0,7	1,9	0,6	2,0
TELEKOM ROMANIA	0,9	0,1	0,8	0,2
ΟΤΕ RURAL NORTH	11,1	0,1	15,6	0,3
ΟΤΕ RURAL SOUTH	16,5	-	14,4	-
Όμιλος DEUTSCHE TELEKOM (εκτός Ομίλου ΟΤΕ)	8,7	6,3	5,4	4,9
ΣΥΝΟΛΟ	195,3	202,6	116,9	200,0

Οι απαιτήσεις του ΟΤΕ από τις ΟΤΕ ΑΚΙΝΗΤΑ, ΟΤΕ GLOBE και ΟΤΕ SAT-MARITEL περιλαμβάνουν μερίσματα εισπρακτέα ύψους Ευρώ 50,0 εκατ., Ευρώ 21,0 εκατ. και Ευρώ 0,6 εκατ. αντίστοιχα την 31 Δεκεμβρίου 2017.

Οι απαιτήσεις και οι υποχρεώσεις του Ομίλου με τα συνδεδεμένα μέρη που προέρχονται από τις μεταξύ τους συναλλαγές, οι οποίες δεν απαλείφονται στην ενοποίηση αναλύονται ως εξής:

(Ευρώ εκατ.)	31/12/2017		31/12/2016	
	Απαιτήσεις Ομίλου	Υποχρεώσεις Ομίλου	Απαιτήσεις Ομίλου	Υποχρεώσεις Ομίλου
Όμιλος DEUTSCHE TELEKOM (εκτός Ομίλου ΟΤΕ)	29,8	83,7	65,8	122,0
ΣΥΝΟΛΟ	29,8	83,7	65,8	122,0

Οι απαιτήσεις και υποχρεώσεις του ΟΤΕ που προέρχονται από χορηγούμενα και ληφθέντα δάνεια αναλύονται ως εξής:

(Ευρώ εκατ.)	31/12/2017		31/12/2016	
	Απαιτήσεις ΟΤΕ	Υποχρεώσεις ΟΤΕ	Απαιτήσεις ΟΤΕ	Υποχρεώσεις ΟΤΕ
ΟΤΕ PLC	-	1.239,5	-	1.357,9
Όμιλος COSMOTE - Αλβανία	-	72,1	-	111,4
ΟΤΕ RURAL NORTH	10,6	-	11,7	-
ΟΤΕ RURAL SOUTH	18,5	-	18,5	-
ΣΥΝΟΛΟ	29,1	1.311,6	30,2	1.469,3

Οι υποχρεώσεις του ΟΤΕ στην ΟΤΕ PLC και στον Όμιλο COSMOTE – Αλβανία (TELEKOM ALBANIA) που αφορούν δάνεια περιλαμβάνουν τόκους πληρωτέους ύψους Ευρώ 22,5 εκατ. και Ευρώ 1,1 εκατ. αντίστοιχα, την 31 Δεκεμβρίου 2017 (31 Δεκεμβρίου 2016: ΟΤΕ PLC Ευρώ 25,4 εκατ. και TELEKOM ALBANIA Ευρώ 2,4 εκατ).

Οι απαιτήσεις του ΟΤΕ από τις ΟΤΕ RURAL NORTH και ΟΤΕ RURAL SOUTH που αφορούν δάνεια, περιλαμβάνουν τόκους εισπρακτέους ύψους Ευρώ 0,1 εκατ. την 31 Δεκεμβρίου 2017 (31 Δεκεμβρίου 2016: Ευρώ 0,1 εκατ.).

Ως διευθυντικά στελέχη και μέλη της διοίκησης, λαμβανομένων υπόψη και των στενών συνδεομένων με αυτούς προσώπων, για την Εταιρεία, νοούνται αυτά που ορίζει το Δ.Λ.Π. 24 «Γνωστοποιήσεις συνδεμένων μερών». Οι αμοιβές συμπεριλαμβάνουν τους μισθούς και άλλες βραχυπρόθεσμες παροχές, παροχές λόγω εξόδου από την υπηρεσία, παροχές μετά την έξοδο από την υπηρεσία και άλλες μακροπρόθεσμες παροχές (όπως ορίζονται στο Δ.Λ.Π. 19 «Παροχές σε εργαζομένους») και παροχές που εξαρτώνται από την αξία των μετοχών (όπως ορίζεται στο Δ.Π.Χ.Α. 2 «Παροχές που εξαρτώνται από την αξία των μετοχών»).

Οι αμοιβές των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου και των ανώτατων διευθυντικών στελεχών της Εταιρείας, για τις χρήσεις 2017 και 2016, ανήλθαν σε Ευρώ 7,0 εκατ. και Ευρώ 8,0 εκατ. αντίστοιχα.

Οι κυριότερες συναλλαγές μεταξύ εταιρειών του Ομίλου περιγράφονται παρακάτω:

ΟΤΕ GLOBE

Η ΟΤΕ GLOBE έχει αναλάβει τη διάθεση και διαχείριση για λογαριασμό του ΟΤΕ των υπηρεσιών του σχετικά με τη διεθνή τηλεφωνία προς τους διεθνείς παρόχους και τιμολογεί τον ΟΤΕ με την αμοιβή της. Η ΟΤΕ GLOBE τιμολογεί τον ΟΤΕ και αντίστοιχα ο ΟΤΕ τιμολογεί την ΟΤΕ GLOBE για την τηλεπικοινωνιακή κίνηση που περνάει κατά περίπτωση από τα διεθνή δίκτυα της ΟΤΕ GLOBE και από τα διεθνή δίκτυα του ΟΤΕ. Επιπλέον, οι δύο εταιρείες έχουν εμπορικές συναλλαγές σχετικά με τη μίσθωση κυκλωμάτων εκατέρωθεν.

ΟΤΕ ΑΚΙΝΗΤΑ

Η ΟΤΕ ΑΚΙΝΗΤΑ πραγματοποιεί έσοδα από ενοίκια από τον ΟΤΕ και από τις θυγατρικές του εταιρείες.

ΟΤΕ INTERNATIONAL INVESTMENTS LTD

Η ΟΤΕ INTERNATIONAL INVESTMENTS LTD τιμολογεί τον ΟΤΕ για διοικητικές υπηρεσίες.

COSMOTE TV ΤΗΛΕΟΠΤΙΚΕΣ ΠΑΡΑΓΩΓΕΣ ΚΑΙ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ Α.Ε.

Η COSMOTE TV ΤΗΛΕΟΠΤΙΚΕΣ ΠΑΡΑΓΩΓΕΣ ΚΑΙ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ Α.Ε. τιμολογεί τον ΟΤΕ για υπηρεσίες τηλεόρασης.

COSMO-ONE

Η COSMO-ONE τιμολογεί τον ΟΤΕ και τις θυγατρικές του εταιρείες για υπηρεσίες ηλεκτρονικού εμπορίου.

OTESAT-MARITEL

Ο ΟΤΕ τιμολογεί την OTESAT-MARITEL για τη χρήση των εγκαταστάσεών του για τις υπηρεσίες INMARSAT. Η OTESAT-MARITEL τιμολογεί τον ΟΤΕ για τη σύνδεση από σταθερό προς κινητό σημείο, η οποία τιμολογείται από τον INMARSAT στην OTESAT-MARITEL.

ΟΤΕ PLUS

Η ΟΤΕ PLUS παρέχει συμβουλευτικές υπηρεσίες τεχνικής φύσεως και κατασκευαστικές μελέτες στον ΟΤΕ και στις θυγατρικές του.

ΟΜΙΛΟΣ COSMOTE

Ο ΟΤΕ τιμολογεί τον Όμιλο COSMOTE με προμήθειες για συνδέσεις κινητής τηλεφωνίας που πραγματοποιούνται μέσω του ΟΤΕ. Ο ΟΤΕ τιμολογεί τον Όμιλο COSMOTE για τη μίσθωση γραμμών. Ο ΟΤΕ και ο Όμιλος COSMOTE έχουν έσοδα και έξοδα διασύνδεσης ανάλογα σε ποιο δίκτυο τερματίζουν οι κλήσεις, συμπεριλαμβανομένης της κίνησης από διεθνή τηλεφωνία, η οποία διέρχεται και από τα δύο δίκτυα. Ο Όμιλος COSMOTE παρέχει στον ΟΤΕ εμπορεύματα κινητής τηλεφωνίας.

Ο ΟΤΕ και ο Όμιλος COSMOTE έχουν επίσης έσοδα και έξοδα από κοινές υπηρεσίες, ανάλογα με το ποια από τις δύο οντότητες παρέχει τις υπηρεσίες.

OTE ACADEMY

Η ΟΤΕ ACADEMY παρέχει υπηρεσίες εκπαίδευσης στο προσωπικό του ΟΤΕ και των θυγατρικών του. Η ΟΤΕ ACADEMY υπεκμισθώνει από τον ΟΤΕ τις εγκαταστάσεις των εκπαιδευτικών κέντρων του ΟΤΕ στην Αθήνα, τις οποίες ο ΟΤΕ μισθώνει αρχικά από την ΟΤΕ ΑΚΙΝΗΤΑ.

OTE PLC

Η ΟΤΕ PLC χορηγεί / λαμβάνει δάνεια προς / από τον ΟΤΕ και τις θυγατρικές του.

OTE RURAL NORTH

Ο ΟΤΕ τιμολογεί την ΟΤΕ RURAL NORTH για την ανάπτυξη ευρυζωνικών υποδομών και έχει χορηγήσει δάνειο σε αυτήν την εταιρεία. Η ΟΤΕ RURAL NORTH παρέχει υπηρεσίες χονδρικής ευρυζωνικής πρόσβασης στον ΟΤΕ.

OTE RURAL SOUTH

Ο ΟΤΕ τιμολογεί την ΟΤΕ RURAL SOUTH για την ανάπτυξη ευρυζωνικών υποδομών και έχει χορηγήσει δάνειο σε αυτήν την εταιρεία. Η ΟΤΕ RURAL SOUTH παρέχει υπηρεσίες χονδρικής ευρυζωνικής πρόσβασης στον ΟΤΕ.

Όμιλος εταιρειών DEUTSCHE TELEKOM AG

Ο Όμιλος έχει έσοδα και έξοδα που προκύπτουν από συναλλαγές σχετικές με εξερχόμενη, εισερχόμενη και διαβατική τηλεπικοινωνιακή κίνηση από και προς τα δίκτυα των εταιρειών που ανήκουν στον όμιλο της DEUTSCHE TELEKOM AG, καθώς επίσης και από συναλλαγές σχετικές με κοινές υπηρεσίες (όπως έργα ICT και λύσεις τιμολόγησης).

Η. ΣΗΜΑΝΤΙΚΟΤΕΡΑ ΓΕΓΟΝΟΤΑ ΜΕΤΑ ΤΗ ΛΗΞΗ ΤΗΣ ΧΡΗΣΗΣ

Τα πιο σημαντικά γεγονότα μετά την 31 Δεκεμβρίου 2017 είναι τα ακόλουθα:

Αποπληρωμή κεφαλαίου κάτω από την σύμβαση κοινοπρακτικού δανείου ύψους Ευρώ 150,0 εκατ. που διοργανώθηκε από την Ευρωπαϊκή Τράπεζα Ανασυγκρότησης και Ανάπτυξης (European Bank for Reconstruction and Development, EBRD).

Τη 12 Ιανουαρίου 2018, η COSMOTE αποπλήρωσε κεφάλαιο ύψους Ευρώ 23,0 εκατ. στο πλαίσιο του κοινοπρακτικού δανείου με την EBRD καθώς και των δεδουλευμένων τόκων.

Αποπληρωμή Διεταιρικού Δανείου που είχε χορηγηθεί από την ΟΤΕ PLC και την TELEKOM ALBANIA

Την 17 Ιανουαρίου 2018, ο ΟΤΕ προχώρησε στην πλήρη αποπληρωμή του Ευρώ 163,0 εκατ. διεταιρικού δανείου το οποίο έληγε την ίδια ημέρα καθώς και των δεδουλευμένων τόκων.

Διμερής δανειακή σύμβαση ύψους Ευρώ 150,0 εκατ. με την Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων (European Investment Bank – EIB)

Την 23 Ιανουαρίου 2018, η COSMOTE προχώρησε στην εκταμίευση του συνολικού ποσού Ευρώ 150,0 εκατ. στο πλαίσιο της διμερούς δανειακής σύμβασης με την Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων, η οποία υπεγράφη τη 10 Ιουλίου 2017. Το δάνειο έχει διάρκεια 7 έτη, θα αποπληρωθεί σε εξαμηνιαίες δόσεις και το επιτόκιο του καθορίστηκε σε 2,805% ετησίως.

Αποπληρωμή Ομολόγων κάτω από το Πρόγραμμα Μεσοπρόθεσμης Διάρκειας (Global Medium Term Note Programme)

Την 7 Φεβρουαρίου 2018, η ΟΤΕ PLC προχώρησε στην πλήρη αποπληρωμή του εναπομείναντος υπολοίπου Ευρώ 590,3 εκατ. του Ομολόγου το οποίο έληγε την ίδια ημέρα καθώς και των δεδουλευμένων τόκων.

Αποπληρωμή Διεταιρικού Δανείου που είχε χορηγηθεί από την ΟΤΕ PLC

Την 7 Φεβρουαρίου 2018, ο ΟΤΕ προχώρησε στην πλήρη αποπληρωμή του Ευρώ 250,0 εκατ. διεταιρικού δανείου το οποίο έληγε την ίδια ημέρα καθώς και των δεδουλευμένων τόκων.

Πιστοληπτική αξιολόγηση ΟΤΕ

Την 24 Ιανουαρίου 2018, ο οίκος Standard & Poor's Ratings Services αύξησε την μακροπρόθεσμη εταιρική αξιολόγηση της πιστοληπτικής ικανότητας του ΟΤΕ σε 'BB-' από 'B+'.

Πολιτική Αμοιβών προς τους Μετόχους- Πρόγραμμα Επαναγοράς Ιδίων Μετοχών

Στο πλαίσιο της νέας πολιτικής αμοιβών προς τους μετόχους, όπως αυτή εγκρίθηκε από το Διοικητικό Συμβούλιο τη 18 Ιανουαρίου 2018, η Έκτακτη Γενική Συνέλευση των Μετόχων τη 15 Φεβρουαρίου 2018, ενέκρινε την επαναγορά ιδίων μετοχών μέχρι ποσοστού 10% του συνολικού καταβεβλημένου μετοχικού κεφαλαίου της Εταιρείας, για χρονικό διάστημα 24 μηνών από τη 15 Φεβρουαρίου 2018, ημερομηνία λήψης της απόφασης από την Γενική Συνέλευση των Μετόχων. Οι μετοχές θα αποκτώνται με σκοπό την ακύρωσή τους με απόφαση της Γενικής Συνέλευσης των Μετόχων.

Θ. ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΟ ΑΡΘΡΟ 16 παρ. 9 ΤΟΥ Κ.Ν. 2190/1920 ΓΙΑ ΑΠΟΚΤΗΘΕΙΣΕΣ ΙΔΙΕΣ ΜΕΤΟΧΕΣ

- Ο ΟΤΕ απέκτησε ίδιες μετοχές στο πλαίσιο του προγράμματος αντιστοίχισης μετοχών του Διευθύνοντα Συμβούλου.
- Εντός του 2017, ο ΟΤΕ απέκτησε 34.000 ίδιες μετοχές ονομαστικής αξίας Ευρώ 0,1 εκατ. που αντιπροσωπεύει το 0,007% του μετοχικού κεφαλαίου. Το 2017, 11.000 μετοχές ονομαστικής αξίας Ευρώ 0,03 εκατ., που αντιπροσωπεύει το 0,002% του μετοχικού κεφαλαίου του ΟΤΕ μεταβιβάστηκαν στον Διευθύνοντα Σύμβουλο .
- Το τίμημα για τις 34.000 ίδιες μετοχές που αποκτήθηκαν ανήλθε συνολικά σε Ευρώ 0,3 εκατ..
- Ως αποτέλεσμα της ανωτέρω διάθεσης των 11.000 ιδίων μετοχών, ο συνολικός αριθμός ιδίων μετοχών που κατείχε ο ΟΤΕ στις 31 Δεκεμβρίου 2017, είναι 1.343.110 που αντιπροσωπεύει το 0,274% του μετοχικού του κεφαλαίου, συνολικής ονομαστικής αξίας Ευρώ 3,8 εκατ.

Ι. ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΟ ΑΡΘΡΟ 4.7 ΤΟΥ ΝΟΜΟΥ 3556/2007

(α) Διάρθρωση μετοχικού κεφαλαίου

Το μετοχικό κεφάλαιο της Εταιρείας, ανέρχεται σε Ευρώ 1.387.125.600,87 και είναι διαιρεμένο σε 490.150.389 μετοχές, ονομαστικής αξίας Ευρώ 2,83 η κάθε μία.

Με βάση το μετοχολόγιο, η μετοχική σύνθεση της Εταιρείας στις 31 Δεκεμβρίου 2017 ήταν η ακόλουθη:

Μέτοχος	Αριθμός μετοχών	Ποσοστό %
DEUTSCHE TELEKOM AG	196.060.156	40,00%
Ελληνικό Δημόσιο	4.901.507	1,00%
ΙΚΑ-ΕΤΑΜ (αναφέρεται μόνο στη μεταβίβαση του 4% από το Ελληνικό Δημόσιο)	19.606.015	4,00%
Ταμείο Αξιοποίησης Ιδιωτικής Περιουσίας Δημοσίου (ΤΑΙΠΕΔ)	24.507.520	5,00%
Θεσμικοί επενδυτές	213.699.378	43,60%
Ιδιώτες επενδυτές	30.032.703	6,13%
Ίδιες μετοχές	1.343.110	0,27%
TOTAL	490.150.389	100,00%

Το σύνολο των μετοχών της Εταιρείας είναι κοινές, ονομαστικές με δικαίωμα ψήφου και δεν υπάρχουν ειδικές κατηγορίες μετοχών. Οι μετοχές της Εταιρείας είναι εισηγμένες, συνεπώς άυλες, και αποτελούν αντικείμενο διαπραγμάτευσης στην κατηγορία Μεγάλης Κεφαλαιοποίησης της «Αγοράς Αξιών» του Χρηματιστηρίου Αθηνών. Μέχρι την 19 Σεπτεμβρίου 2010 οι μετοχές της Εταιρείας διαπραγματεύονταν και στο Χρηματιστήριο της Νέας Υόρκης με την μορφή Αμερικανικών Αποθετηρίων Τίτλων. Σε συνέχεια της εξόδου από το Χρηματιστήριο της Νέας Υόρκης, οι Αμερικανικοί Αποθετήριοι Τίτλοι του ΟΤΕ διαπραγματεύονται στην αμερικανική εξωχρηματιστηριακή αγορά (OTC). Οι Παγκόσμιοι Αποθετήριοι Τίτλοι (GDRs) του ΟΤΕ είναι επίσης εισηγμένοι στο Χρηματιστήριο του Λονδίνου.

Κάθε μετοχή ενσωματώνει όλα τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις που πηγάζουν από το νόμο (Κ.Ν. 2190/1920) και το Καταστατικό της Εταιρείας, οι ρυθμίσεις του οποίου δεν διαφοροποιούνται από τις ρυθμίσεις του Νόμου. Κάθε μια μετοχή δίνει δικαίωμα μιας ψήφου στη Γενική Συνέλευση.

Η διάθεση των καθαρών κερδών της Εταιρείας γίνεται σύμφωνα με τα εκάστοτε οριζόμενα στο Νόμο και το Καταστατικό της Εταιρείας.

Η Γενική Συνέλευση των μετόχων διατηρεί όλα τα δικαιώματά της κατά τη διάρκεια της εκκαθάρισης. Η ευθύνη των μετόχων της Εταιρείας περιορίζεται μόνον στην ονομαστική αξία των μετοχών που κατέχουν. Τα δικαιώματα των μετόχων είναι αυτά που προσδιορίζονται από τις διατάξεις του Κ.Ν. 2190/1920, όπως σήμερα ισχύει.

(β) Περιορισμοί στη μεταβίβαση μετοχών της Εταιρείας

Οι μετοχές της Εταιρείας, είναι σε άυλη μορφή, είναι ελεύθερα διαπραγματεύσιμες στο Χρηματιστήριο Αθηνών και μεταβιβάζονται όπως ορίζει ο Νόμος.

Σύμφωνα με το άρθρο 4 του Ν. 3016/2002, όπως ισχύει, τα ανεξάρτητα μη εκτελεστικά μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου της Εταιρείας δεν μπορούν, μεταξύ άλλων, να κατέχουν μετοχές της σε ποσοστό πάνω από 0,5% του καταβλημένου μετοχικού κεφαλαίου.

Σύμφωνα με το άρθρο 19 του Κανονισμού 596/2014 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (καθώς και τον κατ'εξουσιοδότηση Κανονισμό 2016/522 και τον Εκτελεστικό Κανονισμό 2016/523 της Ευρωπαϊκής Επιτροπής), τα πρόσωπα

που ασκούν διευθυντικά καθήκοντα και οι έχοντες στενό δεσμό με αυτά τα πρόσωπα, οφείλουν να γνωστοποιούν τις συναλλαγές που διενεργούνται, άμεσα ή έμμεσα, για λογαριασμό τους και σχετίζονται με τις μετοχές ή χρεωστικούς τίτλους της Εταιρείας ή παράγωγα ή άλλα χρηματοοικονομικά μέσα που είναι συνδεδεμένα με αυτά μετά τη συμπλήρωση του ποσού των Ευρώ 5.000 (χωρίς συμψηφισμό) κάθε έτος

Σύμφωνα με το άρθρο 25 του Ν. 4070/2012 (Ρυθμίσεις Ηλεκτρονικών Επικοινωνιών, Μεταφορών, Δημοσίων Έργων και άλλες διατάξεις), η αλλαγή ελέγχου της Εταιρείας γίνεται με έγκριση της ΕΕΤΤ. Η έγκριση της ΕΕΤΤ για την αλλαγή ελέγχου της Εταιρείας μπορεί να απαιτηθεί και σύμφωνα με τις διατάξεις του Ν. 3959/2011 (Προστασία του Ελεύθερου Ανταγωνισμού) σε συνδυασμό με το άρθρο 12 παρ. στ του προαναφερθέντος Ν. 4070/2012.

(γ) Σημαντικές άμεσες ή έμμεσες συμμετοχές

Σημαντικές άμεσες συμμετοχές στο μετοχικό κεφάλαιο της Εταιρείας, την 21 Φεβρουαρίου 2018, σύμφωνα με τις διατάξεις του Ν. 3556/2007 όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει, ήταν:

1. Έως τις 18/11/2016 το Ελληνικό Δημόσιο κατείχε άμεσα ως μέτοχος το 6,0% του καταβλημένου μετοχικού κεφαλαίου και των δικαιωμάτων ψήφου της Εταιρείας. Κατά την ως άνω ημερομηνία και δυνάμει της υπ' αριθμ. 260/16.11.2016 απόφασης της Διυπουργικής Επιτροπής Αναδιάρθρωσεων και Αποκρατικοποιήσεων (ΦΕΚ 3723/18.11.2016), μεταβιβάστηκαν άνευ ανταλλάγματος από το Ελληνικό Δημόσιο και περιήλθαν κατά πλήρη κυριότητα στην ανώνυμη εταιρεία με την επωνυμία «Ταμείο Αξιοποίησης Ιδιωτικής Περιουσίας του Δημοσίου Α.Ε.» (εφεξής «ΤΑΙΠΕΔ») 24.507.520 κοινές ονομαστικές μετοχές της Εταιρείας, που αντιστοιχούν σε ποσοστό 5% του μετοχικού της κεφαλαίου της και ενσωματώνουν ισάριθμα δικαιώματα ψήφου. Κατόπιν τούτου, από την ως άνω ημερομηνία (18/11/2016) το Ελληνικό Δημόσιο κατέχει άμεσα 4.901.507 κοινές ονομαστικές μετοχές της Εταιρείας, που αντιστοιχούν σε ποσοστό 1% του μετοχικού της κεφαλαίου και ενσωματώνουν ισάριθμα δικαιώματα ψήφου.

2. Σημειώνεται ότι σύμφωνα με την παράγραφο 7 του άρθρου 2 του Ν. 3986/2011, όπως ισχύει, το Ελληνικό Δημόσιο ασκεί τα δικαιώματα ψήφου που ενσωματώνονται στις ως άνω μετοχές για λογαριασμό του ΤΑΙΠΕΔ, σύμφωνα με τις έγγραφες οδηγίες του ΤΑΙΠΕΔ. Περαιτέρω, σύμφωνα με την από 2.11.2016 συμφωνία μετόχων μεταξύ του Ελληνικού Δημοσίου, της DEUTSCHE TELEKOM AG και του ΤΑΙΠΕΔ, η οποία εγκρίθηκε δυνάμει της υπ' αριθμ. 259 απόφασης της Διυπουργικής Επιτροπής Αναδιάρθρωσεων και Αποκρατικοποιήσεων (κατωτέρω υπό (στ) Α.), το ΤΑΙΠΕΔ έδωσε προς το Ελληνικό Δημόσιο την ανέκκλητη εντολή όπως το τελευταίο ασκεί, για λογαριασμό του ΤΑΙΠΕΔ, τα δικαιώματα ψήφου που ενσωματώνονται στις μετοχές κυριότητας του ΤΑΙΠΕΔ, σύμφωνα με τους όρους της ως άνω συμφωνίας μετόχων.

3. Δυνάμει της από 4 Μαρτίου 2009 συμφωνίας μεταξύ του Ελληνικού Δημοσίου και του νομικού προσώπου δημοσίου δικαίου με την επωνυμία «Ίδρυμα Κοινωνικών Ασφαλίσεων – Ενιαίο Ταμείο Ασφάλισης Μισθωτών» (εφεξής «ΙΚΑ-ΕΤΑΜ»), μεταβιβάστηκαν από το Ελληνικό Δημόσιο στο ΙΚΑ-ΕΤΑΜ 19.606.015 κοινές ονομαστικές μετοχές της Εταιρείας που αντιστοιχούν σε ποσοστό 4,0% του μετοχικού της κεφαλαίου και ενσωματώνουν ισάριθμα δικαιώματα ψήφου.

4. Δυνάμει της ίδιας ως άνω σύμβασης μεταξύ Ελληνικού Δημοσίου και ΙΚΑ-ΕΤΑΜ, προβλέπεται η υποχρέωση του ΙΚΑ-ΕΤΑΜ να ασκεί στις Γενικές Συνελεύσεις των μετόχων της Εταιρείας τα δικαιώματα ψήφου που ενσωματώνονται στις μετοχές που κατέχει με τον ίδιο τρόπο που τα ασκεί και το Ελληνικό Δημόσιο, παρέχοντας σχετική εντολή στα εξουσιοδοτούμενα από αυτό πρόσωπα (υποχρεούται επομένως σε συντονισμό με το Ελληνικό Δημόσιο κατά την άσκηση των δικαιωμάτων ψήφου της Εταιρείας που κατέχει).

5. Η άμεση συμμετοχή της DEUTSCHE TELEKOM AG στο μετοχικό κεφάλαιο του ΟΤΕ ανέρχεται στο 40,0%, που αντιστοιχεί σε 196.060.156 μετοχές και ισάριθμα δικαιώματα ψήφου.

Η αλλοδαπή εταιρεία με την επωνυμία Schrodgers Plc, σύμφωνα με την πλέον πρόσφατη γνωστοποίησή της κατά την 10η Οκτωβρίου 2017, προς την ΟΤΕ Α.Ε, δυνάμει των άρθρων 3 παρ. 1 (ιστ), 14 παρ. 3 και 21 του Ν. 3556/2007, έκανε γνωστό ότι στις 6 Οκτωβρίου 2017 κατείχε έμμεσα (ήτοι μέσω των ελεγχόμενων από αυτήν εταιρειών) ποσοστό ύψους 5,032% του μετοχικού κεφαλαίου της ΟΤΕ Α.Ε, το οποίο αντιστοιχούσε σε 24.664.557 μετοχές μετά των αντίστοιχων δικαιωμάτων ψήφου.

Την 21 Φεβρουαρίου δεν υπήρχαν άλλοι μέτοχοι, γνωστοί στην Εταιρεία που να κατείχαν, να απέκτησαν ή να διέθεσαν, απ' ευθείας ή μέσω τρίτου νομικού ή φυσικού προσώπου, ποσοστό ανώτερο του 5% του μετοχικού της κεφαλαίου και των δικαιωμάτων ψήφου.

(δ) Κάτοχοι μετοχών που παρέχουν ειδικά δικαιώματα ελέγχου

Δεν υπάρχουν μετοχές της Εταιρείας που παρέχουν ειδικά δικαιώματα ελέγχου.

(ε) Περιορισμοί στο δικαίωμα ψήφου - Προθεσμίες άσκησης σχετικών δικαιωμάτων

Δεν προβλέπονται στο Καταστατικό της Εταιρείας περιορισμοί στο δικαίωμα ψήφου. Σχετικά με περιορισμούς που πηγάζουν έμμεσα από συμφωνίες μετόχων, βλέπε κατωτέρω στην παράγραφο (στ).

(στ) Συμφωνίες μετόχων για περιορισμούς στη μεταβίβαση μετοχών ή στην άσκηση δικαιωμάτων ψήφου

Α. Την 14 Μαΐου 2008, υπεγράφη συμφωνία μεταξύ των μετόχων Ελληνικό Δημόσιο και DEUTSCHE TELEKOM AG, η οποία κυρώθηκε με το Ν. 3676/2008. Η εν λόγω συμφωνία, όπως ίσχυε κατόπιν της από 10 Οκτωβρίου 2016 τροποποίησής της, η οποία κυρώθηκε με το Ν. 4429/2016, τροποποιήθηκε δυνάμει της από 2/11/2016 συμφωνίας μεταξύ του Ελληνικού Δημοσίου, της DEUTSCHE TELEKOM AG και του ΤΑΙΠΕΔ, η οποία εγκρίθηκε με την υπ' αριθμ. 259 απόφαση της Διυπουργικής Επιτροπής Αναδιαρθρώσεων και Αποκρατικοποιήσεων. Η ως άνω συμφωνία μετόχων μεταξύ Ελληνικού Δημοσίου, DEUTSCHE TELEKOM AG και ΤΑΙΠΕΔ προβλέπει περιορισμούς, τόσο ως προς τη μεταβίβαση μετοχών, όσο και ως προς την άσκηση των δικαιωμάτων ψήφου που απορρέουν από τις μετοχές που κατέχουν οι συμβαλλόμενοι σ' αυτή μέτοχοι.

Β. Σύμφωνα με την παράγραφο 7 του άρθρου 2 του Ν. 3986/2011, όπως ισχύει, το Ελληνικό Δημόσιο ασκεί τα δικαιώματα ψήφου που ενσωματώνονται στις ως άνω μετοχές για λογαριασμό του ΤΑΙΠΕΔ, σύμφωνα με τις έγγραφες οδηγίες του ΤΑΙΠΕΔ. Περαιτέρω, σύμφωνα με την από 2.11.2016 συμφωνία μετόχων μεταξύ του Ελληνικού Δημοσίου, της DEUTSCHE TELEKOM AG και του ΤΑΙΠΕΔ (ανωτέρω υπό Α.), το ΤΑΙΠΕΔ έδωσε προς το Ελληνικό Δημόσιο την ανέκκλητη εντολή όπως το τελευταίο ασκεί, για λογαριασμό του ΤΑΙΠΕΔ, τα δικαιώματα ψήφου που ενσωματώνονται στις μετοχές κυριότητας του ΤΑΙΠΕΔ, σύμφωνα με τους όρους της ως άνω συμφωνίας μετόχων.

Γ. Στην από 4 Μαρτίου 2009 συμφωνία μεταξύ του Ελληνικού Δημοσίου και του ΙΚΑ-ΕΤΑΜ για τη μεταβίβαση από το πρώτο στο δεύτερο ποσοστού 4% του μετοχικού κεφαλαίου της Εταιρείας, προβλέπονται περιορισμοί στη μεταβίβαση των μετοχών που κατέχει το ΙΚΑ-ΕΤΑΜ (δικαίωμα και υποχρέωση του Ελληνικού Δημοσίου για την επαναγορά των μετοχών του ΙΚΑ-ΕΤΑΜ και δικαίωμα προτίμησης του Ελληνικού Δημοσίου σε σχέση με τις μετοχές του ΙΚΑ-ΕΤΑΜ). Επιπλέον, στην ίδια συμφωνία προβλέπονται περιορισμοί στην άσκηση δικαιωμάτων ψήφου του ΙΚΑ-ΕΤΑΜ που ενσωματώνονται στις μετοχές που μεταβιβάστηκαν σε αυτό. Ειδικότερα προβλέπεται η υποχρέωση του ΙΚΑ-ΕΤΑΜ να ασκεί στις Γενικές Συνελεύσεις των μετόχων της Εταιρείας τα δικαιώματα ψήφου που ενσωματώνονται στις μετοχές που κατέχει, με τον ίδιο τρόπο που τα ασκεί και το Ελληνικό Δημόσιο (επομένως σε συντονισμό με το τελευταίο).

Οι ανωτέρω περιορισμοί επιβάλλονται στα συμβαλλόμενα μέρη κάθε μίας εκ των ανωτέρω συμφωνιών.

(ζ) Κανόνες διορισμού / αντικατάστασης μελών Διοικητικού Συμβουλίου και τροποποίησης Καταστατικού εφόσον διαφοροποιούνται από τα προβλεπόμενα στον Κ.Ν. 2190/1920

Οι διατάξεις του Καταστατικού της Εταιρείας για τον ορισμό και την αντικατάσταση των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου της δεν διαφοροποιούνται από τα προβλεπόμενα στον Κ.Ν. 2190/1920.

Ειδικότερα, κατά τις διατάξεις του Καταστατικού, τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου είναι δέκα (10) και εκλέγονται από την Γενική Συνέλευση. Η θητεία τους είναι τριετής, αρχίζει την ημέρα της εκλογής τους από την Γενική Συνέλευση και λήγει κατά την Τακτική Γενική Συνέλευση του έτους κατά το οποίο έχει ήδη συμπληρωθεί η τριετία από την εκλογή.

Σε περίπτωση παραίτησης, θανάτου, ή για οποιονδήποτε άλλο λόγο έκπτωσης ενός ή περισσότερων μελών πριν από την λήξη της θητείας τους, τα εναπομείναντα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου, είτε εκλέγουν - εφόσον είναι παρόντα ή εκπροσωπούνται τουλάχιστον πέντε (5) - αντικαταστάτη ή αντικαταστάτες είτε, εφόσον ο αριθμός των υπολοίπων υπερβαίνει το ήμισυ των μελών όπως είχαν πριν από την επέλευση των ανωτέρω γεγονότων συνεχίζουν τη διαχείριση και εκπροσώπηση της Εταιρείας άνευ εκλογής αντικαταστάτη ή αντικαταστατών. Αν εκλεγεί από το Διοικητικό Συμβούλιο προσωρινό μέλος σε αναπλήρωση άλλου η εκλογή αυτή ανακοινώνεται στην αμέσως επόμενη Γενική Συνέλευση (τακτική ή έκτακτη), η οποία μπορεί να αντικαταστήσει τους εκλεγέντες ακόμη και αν δεν έχει περιληφθεί σχετικό θέμα στην ημερήσια διάταξη της εν λόγω Γενικής Συνελεύσεως.

Τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου είναι πάντοτε επανεκλέξιμα και μπορούν να ανακληθούν οποτεδήποτε από την Γενική Συνέλευση των μετόχων.

Ως προς την τροποποίηση του Καταστατικού της Εταιρείας, προβλέπεται στο άρθρο 20 αυτού (παρ. 1, περίπτωση η') ότι το εν λόγω άρθρο 20, που αφορά στα θέματα για τη λήψη αποφάσεων επί των οποίων απαιτείται εκ του νόμου αυξημένη απαρτία και πλειοψηφία, τροποποιείται με την ίδια αυξημένη απαρτία/πλειοψηφία.

(η) Αρμοδιότητα Διοικητικού Συμβουλίου ή ορισμένων μελών του για έκδοση νέων μετοχών / αγορά ιδίων μετοχών σύμφωνα με το άρθρο 16 του Κ.Ν. 2190/1920

Σύμφωνα με το άρθρο 6 του Καταστατικού της Εταιρείας, η Γενική Συνέλευση των μετόχων της, μπορεί με απόφασή της (που υπόκειται στις διατυπώσεις δημοσιότητας του άρθρου 7β του Κ.Ν. 2190/1920) να εκχωρεί στο Διοικητικό Συμβούλιο την εξουσία να αποφασίζει αυτό, με πλειοψηφία των δύο τρίτων (2/3) των μελών του, μέσα σε πέντε (5) χρόνια από τη λήψη της σχετικής απόφασής της:

I. Την αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου με έκδοση νέων μετοχών. Το ποσό της αύξησης, δεν μπορεί να υπερβαίνει το συνολικό ποσό του μετοχικού κεφαλαίου που έχει ληφθεί κατά την ημερομηνία που εκχωρήθηκε από τη Γενική Συνέλευση η σχετική εξουσία στο Διοικητικό Συμβούλιο.

II. Την έκδοση ομολογιακών δανείων για ποσόν που δεν μπορεί να υπερβεί το καταβλημένο μετοχικό κεφάλαιο, με την έκδοση ομολογιών μετατρέψιμων σε μετοχές.

Οι πιο πάνω εξουσίες του Διοικητικού Συμβουλίου μπορούν να ανανεώνονται από τη Γενική Συνέλευση, για περίοδο που δεν υπερβαίνει τα πέντε (5) χρόνια για κάθε ανανέωση.

Κατ' εξαίρεση, αν τα αποθεματικά της Εταιρείας υπερβαίνουν το ένα τέταρτο (1/4) του καταβλημένου μετοχικού κεφαλαίου, για την αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου με έκδοση νέων μετοχών ή για την έκδοση ομολογιακού δανείου με ομολογίες μετατρέψιμες σε μετοχές, απαιτείται πάντοτε απόφαση της Γενικής Συνέλευσης.

Δεν υπάρχουν σε ισχύ αποφάσεις Γενικών Συνελεύσεων των μετόχων της Εταιρείας, με τις οποίες να εκχωρούνται οι παραπάνω αρμοδιότητες της στο Διοικητικό Συμβούλιο.

Επίσης, η Εταιρεία, μετά από απόφαση της Γενικής Συνέλευσης των μετόχων και σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις, μπορεί να αποκτήσει μετοχές της, που αντιστοιχούν κατ' ανώτατο όριο, στο 10% του καταβλημένου μετοχικού κεφαλαίου της. Η υλοποίηση τέτοιων αποφάσεων της Γενικής Συνέλευσης γίνεται με αποφάσεις του Διοικητικού Συμβουλίου ή των προσώπων στα οποία το Διοικητικό Συμβούλιο έχει εκχωρήσει τη σχετική αρμοδιότητα.

Ειδικότερες πληροφορίες για τις ίδιες μετοχές που έχει αποκτήσει η Εταιρεία, παραπάνω στο Κεφ. Η «ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΟ ΑΡΘΡΟ 16 παρ. 9 ΤΟΥ Κ.Ν. 2190/1920 ΓΙΑ ΑΠΟΚΤΗΘΕΙΣΕΣ ΙΔΙΕΣ ΜΕΤΟΧΕΣ».

Το Διοικητικό Συμβούλιο της Εταιρείας, με σκοπό την υλοποίηση μέρους της εγκριθείσας από αυτό Πολιτικής Αμοιβών προς τους Μετόχους που αφορά στην επαναγορά ιδίων μετοχών με σκοπό την ακύρωσή τους, ενέκρινε την υποβολή πρότασης προς τη Γενική Συνέλευση των Μετόχων της 15η Φεβρουαρίου 2018 για την έγκριση Προγράμματος Επαναγοράς Ιδίων Μετοχών, σύμφωνα με το άρθρο 16 του Κ.Ν. 2190/1920.

Στο πλαίσιο αυτό, η Έκτακτη Γενική Συνέλευση των Μετόχων της 15ης Φεβρουαρίου 2018, ενέκρινε την επαναγορά ιδίων μετοχών μέχρι ποσοστού 10% του συνολικού καταβεβλημένου μετοχικού κεφαλαίου της Εταιρείας, ήτοι συνολικά μέχρι 49.015.039 (490.150.389 X 10%) μετοχές (συμπεριλαμβανομένων των ιδίων μετοχών που ήδη θα κατέχει ο ΟΤΕ σε κάθε χρονική στιγμή), σε ένα εύρος τιμών που κυμαίνεται μεταξύ Ευρώ 1 (κατώτατη τιμή) έως Ευρώ 30 (ανώτατη τιμή) ανά μετοχή, για χρονικό διάστημα 24 μηνών από την 15η Φεβρουαρίου 2018, ημερομηνία λήψης της απόφασης από την Γενική Συνέλευση των Μετόχων. Οι μετοχές θα αποκτώνται με σκοπό την ακύρωσή τους με απόφαση της Γενικής Συνέλευσης των Μετόχων.

Το Πρόγραμμα Επαναγοράς Ιδίων μετοχών θα υλοποιείται υπό τους όρους του ισχύοντος νομικού και κανονιστικού πλαισίου.

(θ) Σημαντικές συμφωνίες του Ομίλου που είναι σε ισχύ και τροποποιούνται / λήγουν σε περίπτωση αλλαγής ελέγχου, που εφαρμόζεται στον ΟΤΕ ή σε θυγατρική του Ομίλου

ΔΑΝΕΙΑΚΕΣ ΣΥΜΒΑΣΕΙΣ

Ο Όμιλος έχει συνάψει επιμέρους δανειακές συμβάσεις και συμβάσεις έκδοσης ομολόγων στις οποίες περιλαμβάνεται ρήτρα αλλαγής ελέγχου του ΟΤΕ ή θυγατρικής του Ομίλου. Εφόσον ενεργοποιηθεί η ρήτρα, η εκάστοτε εταιρεία οφείλει να προβεί σε προπληρωμή του δανείου με βάση τα οριζόμενα στην σύμβαση.

Η διατύπωση της συγκεκριμένης ρήτρας διαφέρει σε κάθε συμβατικό κείμενο και αναλυτικότερα προβλέπονται τα εξής:

Πρόγραμμα Έκδοσης Ομολόγων Μεσοπρόθεσμης Διάρκειας

Η ΟΤΕ PLC διατηρεί Πρόγραμμα Έκδοσης Ομολόγων Μεσοπρόθεσμης Διάρκειας, εγγυημένο από τον ΟΤΕ. Αυτά τα ομόλογα είναι εισηγμένα στο Χρηματιστήριο του Λουξεμβούργου.

- Ομόλογα ύψους Ευρώ 700,0 εκατ. λήξης 2018, Ευρώ 700,0 εκατ. λήξης 2020 και Ευρώ 350,0 εκατ. λήξης 2019 της ΟΤΕ PLC κάτω από το Πρόγραμμα Έκδοσης Ομολόγων Μεσοπρόθεσμης Διάρκειας

Ρήτρα αλλαγής ελέγχου

Τα Ομόλογα προγράμματος έκδοσης μεσοπρόθεσμης διάρκειας περιέχουν ρήτρα αλλαγής ελέγχου η οποία ενεργοποιείται αν μία οντότητα εκτός (α) της DEUTSCHE TELEKOM AG, (β) της DEUTSCHE TELEKOM AG μαζί με το Ελληνικό Δημόσιο, οποιονδήποτε αντιπρόσωπο ή διαμεσολαβητή αυτού ή οποιαδήποτε οντότητα που ελέγχεται άμεσα ή έμμεσα από το Ελληνικό Δημόσιο ή από οποιονδήποτε αντιπρόσωπο ή διαμεσολαβητή αυτού ή (γ) οποιουδήποτε τηλεπικοινωνιακού οργανισμού (εκτός της DEUTSCHE TELEKOM AG με πιστοληπτική αξιολόγηση ίση ή καλύτερη από την πιστοληπτική αξιολόγηση της DEUTSCHE TELEKOM AG, αποκτήσει τη δυνατότητα να κατευθύνει τη διοίκηση και τις πολιτικές του ΟΤΕ, είτε μέσω κυριότητας των δικαιωμάτων ψήφου, είτε μέσω συμβατικής δέσμευσης, είτε μέσω άλλων διαδικασιών.

Σύμφωνα με τους τελικούς όρους των Ομολόγων, σε περίπτωση που η ρήτρα αλλαγής ελέγχου ενεργοποιηθεί, η ΟΤΕ PLC υποχρεούται να ειδοποιήσει γραπτώς τους ομολογιούχους, οι οποίοι, στη συνέχεια, έχουν το δικαίωμα σε διάστημα εντός 45 ημερών, να απαιτήσουν από την ΟΤΕ PLC την αποπληρωμή των ομολόγων τους στην ονομαστική αξία μαζί με τους δεδουλευμένους τόκους μέχρι την ημερομηνία της εξαγοράς.

Τραπεζικά Δάνεια

- Κοινοπρακτικό Δάνειο Ευρώ 339,0 εκατ. με διοργανώτρια την Ευρωπαϊκή Τράπεζα Ανασυγκρότησης και Ανάπτυξης («EBRD») και παράλληλο Δάνειο Ευρώ 50,0 εκατ. από την Τράπεζα Εμπορίου και Ανάπτυξης Ευξείνου Πόντου («BSTDB»)

Τη 12 Σεπτεμβρίου 2016, ο ΟΤΕ υπέγραψε σύμβαση κοινοπρακτικού δανείου ύψους Ευρώ 339,0 εκατ. το οποίο διοργανώθηκε από την EBRD και παράλληλη δανειακή σύμβαση ύψους Ευρώ 50,0 εκατ. με την BSTDB με στόχο την παροχή επιπλέον ρευστότητας για τις στρατηγικές επενδύσεις του Ομίλου στην Ελλάδα και την επιτάχυνση της ανάπτυξης Δικτύων Νέας Γενιάς. Τα δύο δάνεια περιλαμβάνουν τους ίδιους όρους και συγκεκριμένα είναι τριετούς διάρκειας και αποπληρώνονται σε ισόποσες εξαμηνιαίες δόσεις. Και τα δύο δάνεια φέρουν επιτόκιο Euribor πλέον περιθωρίου 3,5% ετησίως.

Την 26 Σεπτεμβρίου 2016, ο ΟΤΕ εκταμίευσε τα συνολικά ποσά των Ευρώ 339,0 εκατ. και των Ευρώ 50,0 εκατ. κάτω από τα δάνεια αυτά.

- Διμερές δανειακή σύμβαση ύψους Ευρώ 150,0 εκατ. με την Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων (European Investment Bank - EIB), και σύμβαση κοινοπρακτικού δανείου ύψους Ευρώ 150,0 εκατ. που διοργανώθηκε από την Ευρωπαϊκή Τράπεζα Ανασυγκρότησης και Ανάπτυξης (European Bank for Reconstruction and Development, EBRD).

Τη 10 Ιουλίου 2017, η COSMOTE υπέγραψε, με την εγγύηση του ΟΤΕ, διμερή δανειακή σύμβαση ύψους Ευρώ 150,0 εκατ. με την EIB και σύμβαση κοινοπρακτικού δανείου ύψους Ευρώ 150,0 εκατ. με την EBRD.

Το κοινοπρακτικό δάνειο με την EBRD (με δομή δανείου Α και δανείου Β), έχει μέγιστη διάρκεια 3,5 έτη και αποπληρώνεται σε εξαμηνιαίες δόσεις. Τα εν λόγω δάνεια Α και Β φέρουν κυμαινόμενο επιτόκιο που περιλαμβάνει Euribor πλέον περιθώριο ύψους 2,95% ετησίως και 2,90% ετησίως αντίστοιχα.

Το δάνειο ύψους Ευρώ 150,0 εκατ. από την EBRD εκταμιεύθηκε πλήρως την 3 Οκτωβρίου 2017.

Το διμερές δάνειο με την EIB έχει διάρκεια έως 7 έτη από την εκταμίευση, θα αποπληρωθεί σε εξαμηνιαίες δόσεις και το επιτόκιο του περιλαμβάνει περιθώριο ύψους 2,65% ετησίως. Το δάνειο δεν έχει εκταμιευθεί μέχρι την 31 Δεκεμβρίου 2017.

Ρήτρα Αλλαγής Ελέγχου

Όλα τα παραπάνω Τραπεζικά Δάνεια περιέχουν ρήτρα αλλαγής ελέγχου που εφαρμόζεται στον ΟΤΕ η οποία ενεργοποιείται αν μία οντότητα εκτός (α) της DEUTSCHE TELEKOM AG, (β) της DEUTSCHE TELEKOM AG μαζί με το Ελληνικό Δημόσιο, οποιονδήποτε αντιπρόσωπο ή διαμεσολαβητή αυτού ή οποιαδήποτε οντότητα που ελέγχεται άμεσα ή έμμεσα από το Ελληνικό Δημόσιο ή από οποιονδήποτε αντιπρόσωπο ή διαμεσολαβητή αυτού ή (γ) οποιουδήποτε τηλεπικοινωνιακού οργανισμού (εκτός της DEUTSCHE TELEKOM AG) με πιστοληπτική αξιολόγηση ίση ή καλύτερη από την πιστοληπτική αξιολόγηση της DEUTSCHE TELEKOM AG, αποκτήσει τη δυνατότητα να κατευθύνει τη διοίκηση και τις πολιτικές του ΟΤΕ, είτε μέσω κυριότητας των δικαιωμάτων ψήφου, είτε μέσω συμβατικής δέσμευσης είτε μέσω άλλων διαδικασιών.

Στην περίπτωση που η ρήτρα αλλαγής ελέγχου ενεργοποιηθεί, οι τράπεζες έχουν το δικαίωμα, αποστέλλοντας ειδοποίηση στον ΟΤΕ ή στην COSMOTE, να απαιτήσουν την αποπληρωμή του συνόλου ή οποιουδήποτε τμήματος των δανείων.

Επιπροσθέτως, τα Τραπεζικά Δάνεια της COSMOTE περιέχουν ρήτρα αλλαγής ελέγχου που εφαρμόζεται στην COSMOTE η οποία ενεργοποιείται αν ο ΟΤΕ (ο Εγγυητής) παύσει να ελέγχει την COSMOTE (ο Δανειζόμενος).

Χρηματοοικονομικοί Δείκτες

Όλα τα παραπάνω Τραπεζικά Δάνεια περιλαμβάνουν δυο χρηματοοικονομικούς δείκτες οι οποίοι ελέγχονται σε εξαμηνιαία βάση σε επίπεδο Ομίλου, συγκεκριμένα:

(α) Ο δείκτης ενοποιημένων λειτουργικών κερδών πριν από χρηματοοικονομικές και επενδυτικές δραστηριότητες, αποσβέσεις και απομειώσεις και κόστη σχετιζόμενα με προγράμματα εθελουσίας αποχώρησης (ενοποιημένο «pro-forma EBITDA») προς τους ενοποιημένους καθαρούς χρεωστικούς τόκους θα πρέπει να υπερβαίνει το 4,5:1 σε κάθε χρονική στιγμή και

(β) Ο δείκτης του ενοποιημένου καθαρού δανεισμού προς το ενοποιημένο pro-forma EBITDA του Ομίλου ΟΤΕ, δε θα πρέπει να υπερβαίνει το 2,5:1 σε κάθε χρονική στιγμή.

Οι άνωθεν χρηματοοικονομικοί δείκτες εφαρμόζονται επίσης και στο επίπεδο της COSMOTE για τα τραπεζικά της δάνεια.

ΟΤΕ – ΠΡΟΜΗΘΕΙΕΣ

1) α. Συμφωνία – Πλαισίου Συνεργασίας και Παροχής Υπηρεσιών (ΣΠΣΠΥ ή Συμφωνία - Πλαισίου Συνεργασίας και Παροχής Υπηρεσιών) και σχετική επιμέρους Συμφωνία (Service Arrangement), ως Παράρτημα της Συμφωνίας- Πλαισίου Συνεργασίας και Παροχής Υπηρεσιών, μεταξύ της Deutsche Telekom AG (DTAG), ως παρόχου των υπηρεσιών, και του Οργανισμού Τηλεπικοινωνιών της Ελλάδος Α.Ε. (ΟΤΕ), ως αποδέκτη των υπηρεσιών αυτών, για την παροχή από την DTAG στον ΟΤΕ υπηρεσιών σχετικών με την ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού για το έτος 2017, καθώς και

β. Σύμβαση Παροχής Υπηρεσιών (ΣΠΥ ή Σύμβαση Παροχής Υπηρεσιών), μεταξύ του ΟΤΕ, ως παρόχου των υπηρεσιών, και της DTAG, ως αποδέκτη των υπηρεσιών αυτών, για την παροχή, από τον ΟΤΕ στην DTAG συμβουλευτικών και υποστηρικτικών υπηρεσιών σχετικών με την ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού για το έτος 2017 .

Στην ΣΠΣΠΥ ορίστηκε ότι σε περίπτωση καταγγελίας πριν την 31-12-2017 λόγω αλλαγής της μετοχικής σύνθεσης του αποδέκτη των υπηρεσιών, ο τελευταίος υποχρεούται να καταβάλλει στον πάροχο των υπηρεσιών σχετική αποζημίωση (exit fees).

2) α. Συμφωνία Συνεργασίας (Project Term Sheet) για την παροχή από την T-Systems International GmbH υπηρεσιών Πληροφορικής για το νέο λογιστικό πρότυπο (IFRS15 Central Engine Solution) για το έτος 2017 ως μέρος της ήδη συναφθείσας Σύμβασης-Πλαισίου (PSA) μεταξύ της T-Systems International GmbH και της ΟΤΕ Α.Ε για την παροχή υπηρεσιών IT (λογισμικό, άδειες και σχετικές υπηρεσίες διασύνδεσης και υποστήριξης) μεταξύ της T-Systems International GmbH και της ΟΤΕ Α.Ε.

β. Συμφωνία Συνεργασίας (Project Term Sheet) για την παροχή Υπηρεσιών Πληροφορικής INA (Διεθνές Δίκτυο Γνησιότητας) μεταξύ της ΟΤΕ Α.Ε και της εταιρείας του Ομίλου DT, Deutsche Telekom IT GmbH ως μέρος της ήδη συναφθείσας Σύμβασης-Πλαισίου (PSA) μεταξύ της T-Systems International GmbH και της ΟΤΕ Α.Ε για την παροχή υπηρεσιών IT (λογισμικό, άδειες και σχετικές υπηρεσίες διασύνδεσης και υποστήριξης) μεταξύ της T-Systems International GmbH και της ΟΤΕ Α.Ε. [Στις 31 Μαρτίου 2017 η Deutsche Telekom AG (DTAG) προέβη σε απόσπαση (απόσχιση) του κλάδου Telekom IT από την T-Systems International GmbH και μεταβίβαση του εν λόγω κλάδου σε μια νέα θυγατρική της εταιρεία, την Deutsche Telekom IT GmbH. Η DTAG είναι ο μοναδικός μέτοχος της Deutsche Telekom IT GmbH (όπως και της T-Systems International GmbH). Ως συνέπεια της εν λόγω απόσχισης, όλες οι συμβάσεις μεταξύ της ΟΤΕ Α.Ε και της T-Systems International GmbH (καθώς και μεταξύ της Cosmote Α.Ε και της T-Systems International GmbH) και οι οποίες αφορούσαν σε παροχή υπηρεσιών Telekom IT (Group-internal Telekom IT) μεταβιβάστηκαν στη νέα εταιρεία Deutsche Telekom IT GmbH και η τελευταία υπόκειται πλέον σε όλα τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις που απορρέουν από τις εν λόγω συμβάσεις με μερική καθολική διαδοχή. Επομένως, θα ενεργεί πλέον η Deutsche Telekom IT GmbH ως νέος συνεργάτης της ΟΤΕ Α.Ε (και της Cosmote Α.Ε.) αναφορικά με τις υπηρεσίες Telekom IT].

Σύμφωνα με τη Σύμβαση-Πλαίσιο (PSA), οι όροι της οποίας εφαρμόζονται και στη Συμφωνία Συνεργασίας, τα μέρη έχουν το δικαίωμα να προβούν σε καταγγελία της σύμβασης για σπουδαίο λόγο, λ.χ λόγω αλλαγής ελέγχου, παραβίασης πνευματικών δικαιωμάτων ή δικαιωμάτων τρίτων μερών. Για την αποφυγή οποιασδήποτε αμφιβολίας, ως αλλαγή ελέγχου θα νοείται η αλλαγή στην κυριότητα μετοχών πλειοψηφίας ή στην πλειοψηφία των δικαιωμάτων ψήφου του αντισυμβαλλομένου είτε άμεσα είτε έμμεσα, από τον έλεγχο (control) που υπάρχει κατά τη διάρκεια εκτέλεσης της σύμβασης.

3) Τροποποίηση της Συμφωνίας Συνεργασίας (Project Term Sheet) μεταξύ της T-Systems Hungary Ltd και της ΟΤΕ ΑΕ, με αντικείμενο την παροχή από την T-Systems Hungary υπηρεσιών Αδιάλειπτης Επικοινωνίας (Seamless Communication) μέσω κεντρικού συστήματος (Cisco HCS Cloud Platform) (SCPH). Η εν λόγω Συμφωνία Συνεργασίας αποτελούσε μέρος της Σύμβασης –Πλαίσιο (PSA) μεταξύ της T-Systems Hungary Ltd και της ΟΤΕ ΑΕ για την παροχή από την T-Systems Hungary Ltd υπηρεσιών επικοινωνίας και πληροφορικής.

Σύμφωνα με τη Σύμβαση-Πλαίσιο (PSA), οι όροι της οποίας εφαρμόζονται και στη Συμφωνία Συνεργασίας, τα μέρη έχουν το δικαίωμα να προβούν σε καταγγελία της σύμβασης για σπουδαίο λόγο, λ.χ λόγω αλλαγής ελέγχου, παραβίασης πνευματικών δικαιωμάτων ή δικαιωμάτων τρίτων μερών. Για την αποφυγή οποιασδήποτε αμφιβολίας, ως αλλαγή ελέγχου θα νοείται η αλλαγή στην κυριότητα μετοχών πλειοψηφίας ή στην πλειοψηφία των δικαιωμάτων ψήφου του αντισυμβαλλομένου είτε άμεσα είτε έμμεσα, από τον έλεγχο (control) που υπάρχει κατά τη διάρκεια εκτέλεσης της σύμβασης.

4) Σύμβαση μεταξύ της εταιρείας DELOITTE BUSINESS SOLUTIONS ΧΑΤΖΗΠΑΥΛΟΥ ΣΟΦΙΑΝΟΣ & ΚΑΜΠΑΝΗΣ Α.Ε. και της ΟΤΕ Α.Ε. με αντικείμενο τη σύνταξη της ετήσιας δήλωσης περιουσιακής κατάστασης (Πόθεν Έσχες) και της δήλωσης οικονομικών συμφερόντων (άρθρο 229 του Ν. 4281/2014) των διευθυντικών στελεχών και μελών του Διοικητικού Συμβουλίου του ΟΤΕ, που έχουν υποχρέωση υποβολής των προαναφερόμενων δηλώσεων.

Σύμφωνα με το αρ. 4 των τυπικών όρων και προϋποθέσεων της σύμβασης, η Deloitte μπορεί να καταγγείλει την εν λόγω Σύμβαση με άμεση ισχύ κατόπιν έγγραφης ειδοποίησης προς τον ΟΤΕ μεταξύ των άλλων και στην περίπτωση που οι συνθήκες έχουν αλλάξει (συμπεριλαμβανομένων, μεταξύ άλλων, αλλαγών στην ιδιοκτησία του ΟΤΕ ή οποιωνδήποτε συνδεδεμένων αυτού), ώστε να καθιστούν την εκτέλεση από την Deloitte οποιουδήποτε μέρους της Συμβάσεως ως παράνομη ή μη νόμιμη ή σε σύγκρουση με τους κανονισμούς ανεξαρτησίας και τους επαγγελματικούς κανόνες αυτής.

5) Σύμβαση-πλαίσιο μεταξύ της ΟΤΕ Α.Ε. (ΟΤΕ) και της Deutsche Telekom Pan-Net S.R.O. (Pan-net Slovakia) για την παροχή από την πρώτη υπηρεσιών IMS SSC προς τη δεύτερη:

(α) Στο πλαίσιο της εν λόγω σύμβασης, αλλαγή ελέγχου σημαίνει ότι η DTAG δεν Ελέγχει πλέον την DTEH ή/και τον TE. Έλεγχος σημαίνει την ικανότητα της DTAG να ασκεί άμεσα ή έμμεσα αποφασιστική επιρροή (μέσω κατοχής της πλειοψηφίας του καταβεβλημένου μετοχικού κεφαλαίου, των δικαιωμάτων ψήφου, συμβατικών ρυθμίσεων ή οποιουδήποτε άλλου τρόπου) επί νομικού ή φυσικού προσώπου.

(β) Σε καμία περίπτωση η αλλαγή ελέγχου δεν θεωρείται αιτία για λύση της ως άνω σύμβασης. Στην εν λόγω περίπτωση, τα μέρη θα ενημερώσουν άμεσα αλλήλους σχετικά με οιαδήποτε αλλαγή ελέγχου και θα ορίσουν μία μεταβατική περίοδο, όχι άνω των 12 μηνών, στο πλαίσιο διάρκειας ισχύος της σύμβασης για την παροχή των υπηρεσιών (ως περιγράφονται στα Παραρτήματα αυτής).

6) Συμφωνία Συνεργασίας για την παροχή από την εταιρεία του Ομίλου DT «Hrvatski Telekom d.d» (HT) στον ΟΤΕ Υπηρεσιών χρήσης λογισμικού μέσω διασύνδεσης με την πλατφόρμα NEC Business Marketplace και σχετικών υπηρεσιών υποστήριξης της πλατφόρμας, προκειμένου οι επιχειρησιακοί πελάτες του ΟΤΕ να παραγγέλνουν προϊόντα Microsoft Office 365 (Cloud Office)

Σύμφωνα με την εν λόγω Συμφωνία Συνεργασίας κάθε συμβαλλόμενο μέρος δύναται να προβεί στην καταγγελία της σύμβασης με άμεση ισχύ σε περίπτωση αλλαγής ελέγχου ή παραβίασης πνευματικών δικαιωμάτων ή δικαιωμάτων τρίτων μερών. Για την αποφυγή οποιασδήποτε αμφιβολίας, ως αλλαγή ελέγχου θα νοείται η αλλαγή στην κυριότητα μετοχών πλειοψηφίας ή στην πλειοψηφία των δικαιωμάτων ψήφου του αντισυμβαλλομένου είτε άμεσα είτε έμμεσα, από τον έλεγχο (control) που υπάρχει κατά τη διάρκεια εκτέλεσης της σύμβασης.

7) α. Σύμβαση – Πλαίσιο (PSA) μεταξύ της T-Systems International GmbH και της ΟΤΕ Α.Ε για την παροχή υπηρεσιών πληροφορικής (IT) (προμήθεια λογισμικού/αδειών χρήσης και σχετικών υπηρεσιών διασύνδεσης και υποστήριξης) και

β. Συμφωνία Συνεργασίας (Project Term Sheet) με αντικείμενο την παροχή από την T-Systems στον ΟΤΕ υπηρεσιών Πληροφορικής για το νέο λογιστικό πρότυπο (IFRS15 Central Engine Solution).

Σύμφωνα με τη Σύμβαση-Πλαίσιο (PSA) τα μέρη έχουν το δικαίωμα να προβούν σε καταγγελία της σύμβασης για σπουδαίο λόγο, λ.χ λόγω αλλαγής ελέγχου, παραβίασης πνευματικών δικαιωμάτων ή δικαιωμάτων τρίτων μερών. Για την αποφυγή οποιασδήποτε αμφιβολίας, ως αλλαγή ελέγχου θα νοείται η αλλαγή στην κυριότητα μετοχών πλειοψηφίας ή στην πλειοψηφία των δικαιωμάτων ψήφου του αντισυμβαλλομένου είτε άμεσα είτε έμμεσα, από τον έλεγχο (control) που υπάρχει κατά τη διάρκεια εκτέλεσης της σύμβασης.

8) Σύμβαση προσχώρησης (LOCAL ADOPTION AGREEMENT) μεταξύ της ΟΤΕ Α.Ε και της Juniper Networks, με την οποία γίνεται προσχώρηση της ΟΤΕ Α.Ε στη Συμφωνία Supply and Service Agreement, που είχε συναφθεί μεταξύ των εταιρειών “T Systems International GmbH” και “Juniper Networks” με αντικείμενο την πώληση προϊόντων και την παροχή υπηρεσιών από την “Juniper Networks” στην ΟΤΕ Α.Ε.

Σύμφωνα με τη Συμφωνία Supply and Service Agreement, σε περίπτωση αλλαγής της δομής των συμβαλλομένων μερών ή συνδεδεμένων με αυτά εταιρειών ή, εάν τα συμβαλλόμενα μέρη γίνουν ξεχωριστές νομικές οντότητες ή πωληθούν, η συμφωνία πλαίσιο (Supply and Service Agreement) αλλά και οι επιμέρους αντίστοιχες συμβάσεις (Local Adoption Agreements) θα εξακολουθήσουν να εφαρμόζονται στις νέες οντότητες, μετά από αίτημα του συμβαλλόμενου μέρους που υφίσταται την αλλαγή.

9) Σύμβαση μεταξύ της T-Systems International GmbH και της ΟΤΕ Α.Ε με αντικείμενο την παραχώρηση από την T-Systems International GmbH στην ΟΤΕ Α.Ε. αδειών χρήσης λογισμικού Aspera Smart Track και την παροχή σχετικών υπηρεσιών, με διάρκεια ισχύος από 1-1-2015 έως 31-12-2019.

Σε περίπτωση που η θυγατρική εταιρεία (ΟΤΕ Α.Ε.) παύσει να είναι θυγατρική εταιρεία (Affiliate ceases to be an Affiliate), η σύμβαση θα λύεται αυτομάτως.

10) Σύμβαση μεταξύ της ΟΤΕ Α.Ε. και της DT Accounting GmbH (DTA) για την προμήθεια από την DTA Υπηρεσιών λειτουργίας και συντήρησης του συστήματος ενοποίησης χρηματοοικονομικών καταστάσεων SAP FC

Τα Μέρη έχουν δικαίωμα να καταγγείλουν τη Σύμβαση για σπουδαίο λόγο οποτεδήποτε κατά τη διάρκειά της. Συγκεκριμένα, σπουδαίος λόγος θεωρείται ότι υπάρχει αν μετοχές του ενός Μέρους μεταβιβασθούν σε τρίτα μέρη και αυτό έχει συνέπεια την αλλαγή ελέγχου αυτού του Μέρους και/η DTAG δεν είναι πλέον η μοναδική ελέγχουσα εταιρεία του Παρόχου των Υπηρεσιών (DTA) ή/και μέτοχος του Λήπτη των Υπηρεσιών (ΟΤΕ) κατά ποσοστό τουλάχιστον 40%. Στην περίπτωση αυτή απαιτείται προηγούμενη ειδοποίηση ενός μηνός με ισχύ από το τέλος συγκεκριμένου μήνα.

ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΕΣ ΣΥΜΒΑΣΕΙΣ

1) Συμβόλαιο Ασφάλισης Ευθύνης Στελεχών Διοίκησης

Η ΟΤΕ ΑΕ έχει συνάψει με την ασφαλιστική εταιρεία AIG Europe Limited Σύμβαση Ασφάλισης Ευθύνης Στελεχών Διοίκησης (Συμβόλαιο D&O), στην οποία περιλαμβάνεται και ρήτρα «αλλαγής ελέγχου». Ειδικότερα, σε περίπτωση που συντρέξει τέτοια περίπτωση, επέρχεται «επίταση ασφαλιστικού κινδύνου» με συνέπεια τον περιορισμό της ασφαλιστικής κάλυψης αποκλειστικά ως προς εγερθείσες αξιώσεις κατά ασφαλισμένων στελεχών, οι οποίες έλαβαν χώρα πριν την πραγματοποίηση της «αλλαγής ελέγχου».

2) Ασφαλιστήριο Συμβόλαιο κατά παντός Κινδύνου Περιουσίας

Η ΟΤΕ ΑΕ έχει συνάψει με την ασφαλιστική εταιρεία ALLIANZ ΕΛΛΑΣ Α.Α.Ε. Ασφαλιστήριο Συμβόλαιο κατά παντός κινδύνου Περιουσίας (το «Συμβόλαιο»), το οποίο καλύπτει την ίδια (ΟΤΕ ΑΕ) και όλες τις θυγατρικές εταιρείες της στην Ελλάδα και την Κύπρο, οι οποίες ανήκουν στην ΟΤΕ ΑΕ κατά πλειοψηφία και περιλαμβάνονται στον ενοποιημένο ισολογισμό της. Σημειώνεται ότι το υπόψη «Συμβόλαιο» αποτελεί αναπόσπαστο μέρος του αντίστοιχου Διεθνούς Ασφαλιστηρίου (Master Policy) που έχει συνάψει η Deutsche Telekom AG και σε ότι ενδεχόμενη ακύρωση του Master Policy έχει επίσης επίπτωση και στο «Συμβόλαιο».

Τέλος, στο «Συμβόλαιο» περιλαμβάνεται σχετικός όρος που προβλέπει ότι εφόσον η ΟΤΕ ΑΕ μεταβιβασθεί σε εταιρεία που δεν ανήκει στον Όμιλο Εταιρειών της Deutsche Telekom, αυτό θα επιφέρει ως συνέπεια την ακύρωση του «Συμβολαίου» και παρεπόμενα της ασφαλιστικής κάλυψης της ΟΤΕ ΑΕ και των θυγατρικών της.

3) Στο συμβόλαιο ατυχημάτων (γενικής αστικής ευθύνης) που η ΟΤΕ Α.Ε. έχει συνάψει με την AXA ασφαλιστική με αντικείμενο την κάλυψη αστικής ευθύνης που τυχόν θα προκύψει από σωματικές βλάβες ή υλικές ζημιές τρίτων, διευκρινίζεται ότι ως «συνασφαλιζόμενες» ορίζονται και όλες οι ελληνικές και κυπριακές θυγατρικές εταιρείες της ΟΤΕ Α.Ε. στις οποίες η ΟΤΕ Α.Ε. κατέχει μερίδιο άνω του 50%. Η κατοχή του ποσοστού αυτού από την ΟΤΕ Α.Ε. αποτελεί κριτήριο για την συνέχιση της ασφάλισης εκάστοτε θυγατρικής της δυνάμει του εν λόγω συμβολαίου και παρεπόμενα ενδεχόμενη απομείωσή του συνεπάγεται για την θυγατρική τη διακοπή της ασφαλιστικής της κάλυψης.

ΕΜΠΟΡΙΚΕΣ ΣΥΜΒΑΣΕΙΣ

Ο ΟΤΕ ή οι εταιρείες του Ομίλου ΟΤΕ έχουν συνάψει διάφορες συμφωνίες, στις οποίες περιλαμβάνεται όρος περί αλλαγής ελέγχου του ΟΤΕ ή των εταιρειών του Ομίλου ΟΤΕ. Οι πιο σημαντικές είναι οι κάτωθι:

- Συμβάσεις με την UEFA για τα δικαιώματα προβολής των πρωταθλημάτων Champions League και Europa League 2018 – 2021

Το 2017 ο ΟΤΕ σύναψε συμβάσεις με την UEFA για τα δικαιώματα προβολής των πρωταθλημάτων Champions League και Europa League 2018 – 2021. Σε περίπτωση σημαντικής αλλαγής του ιδιοκτησιακού καθεστώτος (είτε άμεση είτε έμμεση) ή ελέγχου του ΟΤΕ που κατά την εύλογη κρίση της UEFA επηρεάζει αρνητικά την ικανότητα του ΟΤΕ για να εκτελέσει τις υποχρεώσεις του στο πλαίσιο των συμβάσεων ή είναι επιζήμιες για τα συμφέροντα της UEFA, η UEFA δύναται να καταγγείλει τις συμβάσεις με άμεση ισχύ.

- Σύμβαση με την ASSET OGILVY PUBLIC RELATIONS S.A. για τα δικαιώματα προβολής Formula 1 2015 – 2018

Το 2014 ο ΟΤΕ σύναψε σύμβαση με την ASSET OGILVY PUBLIC RELATIONS S.A. για τα δικαιώματα προβολής των αγώνων Φόρμουλα 1 2015 – 2017 με δικαίωμα ανανέωσης της σύμβασης για ένα (1) επιπλέον έτος, ήτοι έως 31-12-2018. Σε περίπτωση ουσιαστικής αλλαγής του ιδιοκτησιακού καθεστώτος (είτε άμεση είτε έμμεση) ή ελέγχου του ΟΤΕ η ASSET OGILVY PUBLIC RELATIONS S.A. έχει το δικαίωμα κατά την κρίση της να καταγγείλει τη σύμβαση.

- Σύμβαση (Broadcast rights agreement) με την Tennis Properties Limited (ATP Media) για την απόκτηση των δικαιωμάτων προβολής των αγώνων τένις ATP World Masters 1000 & ATP World Tour Finals για τα έτη 2017-2020

Ο ΟΤΕ έχει συνάψει σύμβαση με την TPL για την απόκτηση δικαιωμάτων προβολής των αγώνων τένις ATP World Masters 1000 & ATP World Tour Finals για τα έτη 2017-2020. Σε περίπτωση αλλαγής του ελέγχου του ΟΤΕ, η TPL μπορεί να καταγγείλει τη σύμβαση.

- Σύμβαση (Broadcast rights agreement) με την ATP Tour INC. εκπροσωπούμενη από την Tennis Properties Limited για την απόκτηση των δικαιωμάτων προβολής των αγώνων τένις ATP World Tour 500 & ATP World Tour Magazine show για τα έτη 2017-2020

Ο ΟΤΕ έχει συνάψει σύμβαση με την ATP εκπροσωπούμενη από την TPL για την απόκτηση δικαιωμάτων προβολής των αγώνων τένις ATP World Tour 500 & ATP World Tour Magazine show για τα έτη 2017-2020. Σε περίπτωση αλλαγής του ελέγχου του ΟΤΕ, η ATP μπορεί να καταγγείλει τη σύμβαση.

- Σύμβαση (Output deal agreement) με τη Universal Studios International B.V. για την απόκτηση των δικαιωμάτων μετάδοσης ταινιών.

Το 2017 ο ΟΤΕ σύναψε σύμβαση με την Universal Studios International B.V. για την απόκτηση των δικαιωμάτων μετάδοσης ταινιών μέχρι 30-06-2021. Σε περίπτωση αλλαγής του ελέγχου του ΟΤΕ, η Universal μπορεί να καταγγείλει τη σύμβαση.

- Σύμβαση (Pay television license agreement) με τη Universal Studios Limited για την απόκτηση δικαιωμάτων ταινιών για την υπηρεσία Video on Demand της COSMOTE TV.

Το 2017 ο ΟΤΕ σύναψε σύμβαση με την Universal Studios Limited για την απόκτηση δικαιωμάτων μετάδοσης ταινιών μέσω της υπηρεσίας Video on Demand μέχρι 30-06-2021. Σε περίπτωση αλλαγής του ελέγχου του ΟΤΕ, η Universal μπορεί να καταγγείλει τη σύμβαση.

- Σύμβαση (Output license agreement) με τη Paramount Pictures International Limited για την απόκτηση των δικαιωμάτων μετάδοσης ταινιών.

Ο ΟΤΕ έχει συνάψει σύμβαση με την Paramount Pictures International Limited για την απόκτηση των δικαιωμάτων μετάδοσης ταινιών μέχρι 31-07-2019 με δικαίωμα ανανέωσης της σύμβασης για δύο (2) επιπλέον έτη. Σε περίπτωση αλλαγής του ελέγχου του ΟΤΕ, η Paramount μπορεί να καταγγείλει τη σύμβαση.

- Σύμβαση (Digital distribution license agreement) με τη Paramount Pictures International Limited για την απόκτηση των δικαιωμάτων μετάδοσης ταινιών για την Υπηρεσία Video on Demand της COSMOTE TV

Ο ΟΤΕ έχει συνάψει σύμβαση με την Paramount Pictures International Limited για την απόκτηση δικαιωμάτων μετάδοσης ταινιών μέσω της υπηρεσίας Video on Demand μέχρι 31-10-2019. Σε περίπτωση αλλαγής του ελέγχου του ΟΤΕ, η Paramount μπορεί να καταγγείλει τη σύμβαση.

- Σύμβαση (Channels License Agreement) με την Walt Disney Company Limited για την απόκτηση των δικαιωμάτων μετάδοσης των καναλιών Disney

Το 2017 ο ΟΤΕ σύναψε σύμβαση με την Walt Disney Company Limited για την απόκτηση των δικαιωμάτων μετάδοσης των καναλιών Disney μέχρι 31-01-2018 με δικαίωμα ανανέωσης της σύμβασης για τρία (3) επιπλέον έτη, ήτοι έως 31-01-2021. Σε περίπτωση αλλαγής του ελέγχου του ΟΤΕ, η Disney μπορεί να καταγγείλει τη σύμβαση.

- Σύμβαση (Transactional Video-on-Demand and Pay-per-View License Agreement) με την Walt Disney Company Limited για την απόκτηση των δικαιωμάτων μετάδοσης ταινιών για την υπηρεσία Video on Demand της COSMOTE TV.

Το 2017 ο ΟΤΕ σύναψε σύμβαση με την Walt Disney Company Limited για την απόκτηση των δικαιωμάτων μετάδοσης ταινιών μέσω της υπηρεσίας Video on Demand μέχρι 31-12-2019. Σε περίπτωση αλλαγής του ελέγχου του ΟΤΕ, η Disney μπορεί να καταγγείλει τη σύμβαση.

- Σύμβαση (Video-on-Demand and Pay-per-view License Agreement) με την Twentieth Century Fox Telecommunications International, Inc. για την απόκτηση των δικαιωμάτων μετάδοσης ταινιών για την υπηρεσία Video on Demand της COSMOTE TV

Το 2017 ο ΟΤΕ σύναψε σύμβαση με την Twentieth Century Fox Telecommunications International, Inc. για την απόκτηση των δικαιωμάτων μετάδοσης ταινιών μέσω της υπηρεσίας Video on Demand μέχρι 11-06-2020. Σε περίπτωση αλλαγής του ελέγχου του ΟΤΕ, η FOX μπορεί να καταγγείλει τη σύμβαση.

- Σύμβαση (Channels License Agreement) με την Twentieth Century Fox Telecommunications International, Inc. για την απόκτηση των δικαιωμάτων μετάδοσης των καναλιών Fox

Το 2017 ο ΟΤΕ σύναψε σύμβαση με την Twentieth Century Fox Telecommunications International, Inc. για την απόκτηση των δικαιωμάτων μετάδοσης των καναλιών Fox μέχρι 30-09-2021. Σε περίπτωση αλλαγής του ελέγχου του ΟΤΕ, η FOX μπορεί να καταγγείλει τη σύμβαση.

- Σύμβαση (Non-Exclusive Video on Demand Digital Distribution Agreement) με την COLUMBIA PICTURES CORPORATION LIMITED για την απόκτηση των δικαιωμάτων ταινιών για την υπηρεσία Video on Demand της COSMOTE TV

Το 2017 ο ΟΤΕ σύναψε σύμβαση με την COLUMBIA PICTURES CORPORATION LIMITED για την απόκτηση των δικαιωμάτων ταινιών μέσω της υπηρεσίας Video on Demand μέχρι 14-12-2017 με δικαίωμα αυτόματης ανανέωσης της σύμβασης για δυο (2) επιπλέον έτη, ήτοι έως 14-12-2019. Σε περίπτωση αλλαγής του ελέγχου του ΟΤΕ, η Columbia μπορεί να καταγγείλει τη σύμβαση.

- Σύμβαση (Video-on-Demand and Pay-per-View Distribution License Agreement) με την Warner Bros. Entertainment Nederland B.V. για την απόκτηση των δικαιωμάτων ταινιών για την υπηρεσία Video on Demand της COSMOTE TV

Το 2017 ο ΟΤΕ σύναψε σύμβαση με την Warner Bros. Entertainment Nederland B.V. για την απόκτηση των δικαιωμάτων ταινιών μέχρι 31-12-2019. Σε περίπτωση αλλαγής του ελέγχου του ΟΤΕ, η Warner μπορεί να καταγγείλει τη σύμβαση.

Ο ΟΤΕ κατόπιν διαγωνισμού της Κοινωνίας της Πληροφορίας Α.Ε., ανακηρύχθηκε Ιδιωτικός Φορέας Σύμπραξης (ΙΦΣ) για το έργο «Ανάπτυξη Ευρυζωνικών Υποδομών σε Αγροτικές «Λευκές» Περιοχές της Ελληνικής Επικράτειας και Υπηρεσίες Εκμετάλλευσης- Αξιοποίησης των Υποδομών με ΣΔΙΤ» στις γεωγραφικές ζώνες 1 και 3. Σύμφωνα και με τις απαιτήσεις του διαγωνισμού, ο ΟΤΕ συνέστησε στη συνέχεια αφενός την ανώνυμη εταιρεία ειδικού σκοπού «ΟΤΕ RURAL NORTH ΑΕΕΣ», η οποία υπέγραψε σύμβαση σύμπραξης με την Κοινωνία της Πληροφορίας Α.Ε. για την υλοποίηση του ως άνω έργου στη γεωγραφική ζώνη 1 και αφετέρου την ανώνυμη εταιρεία ειδικού σκοπού «ΟΤΕ RURAL SOUTH ΑΕΕΣ», η οποία υπέγραψε σύμβαση σύμπραξης με την Κοινωνία της Πληροφορίας Α.Ε. για την υλοποίηση του ως άνω έργου στη γεωγραφική ζώνη 3. Αμφότερες οι συμβάσεις σύμπραξης περιλαμβάνουν ρήτρα μεταβολής μετοχικής σύνθεσης καθεμίας εκ των ως άνω ανωνύμων εταιρειών ειδικού σκοπού. Σε περίπτωση εξωχρηματιστηριακής μεταβίβασης μετοχών ή άλλης πράξης με την οποία μεταβιβάζονται τα δικαιώματα ψήφου επί μετοχών θα πρέπει να υπάρχει η έγγραφη συναίνεση της Κοινωνίας της Πληροφορίας.

- Σύμβαση με τη CCBMS Gmbh (για λογαριασμό του ομίλου της Coca-Cola στην Ευρώπη)

Το 2015 υπογράφηκε σύμβαση μεταξύ των ΟΤΕ και της CCBMS Gmbh (για λογαριασμό του ομίλου της Coca-Cola στην Ευρώπη) με αντικείμενο την παροχή από τον ΟΤΕ υπηρεσιών Data Center στον όμιλο της Coca-Cola για 6 έτη. Η εν λόγω συμφωνία περιλαμβάνει όρους, σύμφωνα με τους οποίους ο αντισυμβαλλόμενος θα έχει δικαίωμα καταγγελίας σε περίπτωση αλλαγής ελέγχου του ΟΤΕ.

- Σύμβαση με τη CCBMS Gmbh (για λογαριασμό του ομίλου της Coca-Cola στην Ευρώπη)

Το 2017 υπογράφηκε σύμβαση μεταξύ ΟΤΕ και της CCBMS Gmbh με αντικείμενο την παροχή από τον ΟΤΕ υπηρεσιών «First Level IT Support Services» στον Όμιλο της Coca-Cola για 5 έτη. Η εν λόγω συμφωνία περιλαμβάνει όρους, σύμφωνα με τους οποίους ο αντισυμβαλλόμενος θα έχει δικαίωμα καταγγελίας σε περίπτωση αλλαγής ελέγχου του ΟΤΕ. Το συνολικό προϋπολογιζόμενο τίμημα ανέρχεται στο ποσό των Ευρώ 11.000.000,00.

- Σύμβαση με την T- Mobile Austria

Το 2017 υπογράφηκε σύμβαση μεταξύ ΟΤΕ και της T- Mobile, Austria με αντικείμενο την παροχή από τον ΟΤΕ υπηρεσιών ICT «Central on Email Collaboration Services» για 5 έτη. Η εν λόγω συμφωνία περιλαμβάνει όρους, σύμφωνα με τους οποίους ο αντισυμβαλλόμενος θα έχει δικαίωμα καταγγελίας σε περίπτωση αλλαγής ελέγχου του ΟΤΕ.

- Σύμβαση με την T-Mobile Netherlands (1)

Το έτος 2017 ο ΟΤΕ υποκατεστάθη συμβατικά στη σύμβαση μεταξύ COSMOTE και της T-Mobile Netherlands, με αντικείμενο την παροχή από τον ΟΤΕ υπηρεσιών ICT “BSCS Managed Services (Layer 1 – 4)”. Η σύμβαση έχει διάρκεια μέχρι τις 31/8/2020. Η εν λόγω συμφωνία περιλαμβάνει όρους, σύμφωνα με τους οποίους ο αντισυμβαλλόμενος θα έχει δικαίωμα καταγγελίας σε περίπτωση αλλαγής ελέγχου του ΟΤΕ, εκτός εάν ο έλεγχος παραμείνει στον Όμιλο DT.

- Σύμβαση με την T-Mobile Netherlands (2)

Το 2017 υπογράφηκε σύμβαση μεταξύ ΟΤΕ και της T-Mobile Netherlands, με αντικείμενο την παροχή από τον ΟΤΕ υπηρεσιών ICT “ERP Operations Services” (παραμετροποίηση, λειτουργία, υποστήριξη πλατφόρμας ERP) και διάρκεια μέχρι τις 30/06/2022. Το συνολικό προϋπολογιζόμενο τίμημα ανέρχεται στο ποσό των Ευρώ 1.900.000. Η εν λόγω συμφωνία περιλαμβάνει όρους, σύμφωνα με τους οποίους ο αντισυμβαλλόμενος θα έχει δικαίωμα καταγγελίας σε περίπτωση αλλαγής ελέγχου του ΟΤΕ, εκτός εάν ο έλεγχος παραμείνει στον Όμιλο DT.

COSMOTE-ΠΡΟΜΗΘΕΙΕΣ

1) α. Συμφωνία Συνεργασίας (Project Term Sheet) για την παροχή από την T-Systems International GmbH υπηρεσιών Πληροφορικής για το νέο λογιστικό πρότυπο (IFRS15 Central Engine Solution) για το έτος 2017 ως μέρος της ήδη συναφθείσας Σύμβασης-Πλαισίου (PSA) μεταξύ της T-Systems International GmbH και της COSMOTE για την παροχή υπηρεσιών IT (λογισμικό, άδειες και σχετικές υπηρεσίες διασύνδεσης και υποστήριξης) μεταξύ της T-Systems International GmbH και της COSMOTE.

β. Συμφωνία Συνεργασίας (Project Term Sheet) για την παροχή Υπηρεσιών Πληροφορικής INA (Διεθνές Δίκτυο Γνησιότητας) μεταξύ της ΟΤΕ Α.Ε και της εταιρείας του Ομίλου DT, Deutsche Telekom IT GmbH ως μέρος της ήδη συναφθείσας Σύμβασης-Πλαισίου (PSA) μεταξύ της T-Systems International GmbH και της COSMOTE για την παροχή υπηρεσιών IT (λογισμικό, άδειες και σχετικές υπηρεσίες διασύνδεσης και υποστήριξης) μεταξύ της T-Systems International GmbH και της COSMOTE [Στις 31 Μαρτίου 2017 η Deutsche Telekom AG (DTAG) προέβη σε απόσπαση (απόσχιση) του κλάδου Telekom IT από την T-Systems International GmbH και μεταβίβαση του εν λόγω κλάδου σε μια νέα θυγατρική της εταιρεία, την Deutsche Telekom IT GmbH. Η DTAG είναι ο μοναδικός μέτοχος της Deutsche Telekom IT GmbH (όπως και της T-Systems International GmbH). Ως συνέπεια της εν λόγω απόσχισης, όλες οι συμβάσεις μεταξύ της COSMOTE και της T-Systems International GmbH και οι οποίες αφορούσαν σε παροχή υπηρεσιών Telekom IT (Group-internal Telekom IT) μεταβιβάστηκαν στη νέα εταιρεία Deutsche Telekom IT GmbH και η τελευταία υπόκειται πλέον σε όλα τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις που απορρέουν από τις εν λόγω συμβάσεις με μερική καθολική διαδοχή. Επομένως, θα ενεργεί πλέον η Deutsche Telekom IT GmbH ως νέος συνεργάτης της COSMOTE αναφορικά με τις υπηρεσίες Telekom IT].

Σύμφωνα με τη Σύμβαση-Πλαίσιο (PSA), οι όροι της οποίας εφαρμόζονται και στη Συμφωνία Συνεργασίας, τα μέρη έχουν το δικαίωμα να προβούν σε καταγγελία της σύμβασης για σπουδαίο λόγο, λ.χ λόγω αλλαγής ελέγχου, παραβίασης πνευματικών δικαιωμάτων ή δικαιωμάτων τρίτων μερών. Για την αποφυγή οποιασδήποτε αμφιβολίας, ως αλλαγή ελέγχου θα νοείται η αλλαγή στην κυριότητα μετοχών πλειοψηφίας ή στην πλειοψηφία των δικαιωμάτων ψήφου του αντισυμβαλλομένου είτε άμεσα είτε έμμεσα, από τον έλεγχο (control) που υπάρχει κατά τη διάρκεια εκτέλεσης της σύμβασης.

2) Συμφωνία-Πλαίσιο μεταξύ της COSMOTE Κινητές Τηλεπικοινωνίες Α.Ε. (COSMOTE) και της Deutsche Telekom Europe Holding GmbH (DTEH) για την παροχή από την DTEH της υπηρεσίας MiFID II (Markets in Financial Instruments Directive)

(α) Στο πλαίσιο της εν λόγω σύμβασης, αλλαγή ελέγχου σημαίνει ότι η DTAG δεν Ελέγχει πλέον την DTEH ή/και την COSMOTE. Έλεγχος σημαίνει την ικανότητα της DTAG να ασκεί άμεσα ή έμμεσα αποφασιστική επιρροή (μέσω κατοχής της πλειοψηφίας του καταβεβλημένου μετοχικού κεφαλαίου, των δικαιωμάτων ψήφου, συμβατικών ρυθμίσεων ή οποιουδήποτε άλλου τρόπου) επί νομικού ή φυσικού προσώπου.

(β) Σε καμία περίπτωση η αλλαγή ελέγχου δεν θεωρείται αιτία για λύση της ως άνω σύμβασης. Στην εν λόγω περίπτωση, τα μέρη θα ενημερώσουν άμεσα αλλήλους σχετικά με οιαδήποτε αλλαγή ελέγχου και θα ορίσουν μία μεταβατική περίοδο, όχι άνω των 12 μηνών, στο πλαίσιο διάρκειας ισχύος της σύμβασης για την παροχή των υπηρεσιών (ως περιγράφονται στα Παραρτήματα αυτής).

3) Συμφωνία παροχής μεταξύ της COSMOTE Κινητές Τηλεπικοινωνίες Α.Ε. (COSMOTE) και της εταιρείας Deutsche Telekom Pan-Net Greece ΕΠΕ (Pan-net) για την παροχή από την COSMOTE υπηρεσιών συνεγκατάστασης και τοπικών υπηρεσιών υποστήριξης πεδίου (Smart Hands) που σχετίζονται με την παραγωγή υπηρεσιών MiFID

(α) Στο πλαίσιο της εν λόγω σύμβασης, αλλαγή ελέγχου σημαίνει αλλαγή ελέγχου της πλειοψηφίας του καταβεβλημένου μετοχικού κεφαλαίου ή των δικαιωμάτων ψήφου της COSMOTE ή/και της Pan-net, είτε άμεσα είτε έμμεσα σε σχέση με τον υφιστάμενο έλεγχο κατά τον χρόνο υπογραφής της σύμβασης.

(β) Σε καμία περίπτωση η αλλαγή ελέγχου δε θεωρείται αιτία για λύση της ως άνω σύμβασης. Στην εν λόγω περίπτωση, τα μέρη θα ενημερώσουν άμεσα αλλήλους σχετικά με οιαδήποτε αλλαγή ελέγχου και θα ορίσουν μία μεταβατική περίοδο, όχι άνω των

12 μηνών, στο πλαίσιο διάρκειας ισχύος της σύμβασης για την παροχή των υπηρεσιών (ως περιγράφονται στα Παραρτήματα αυτής).

4) Σύμβαση παροχής υπηρεσιών φιλοξενίας μεταξύ της COSMOTE Κινητές Τηλεπικοινωνίες Α.Ε. (COSMOTE) και της Deutsche Telekom Pan-Net Greece ΕΠΕ. (Pan-net) για την παροχή από την πρώτη στη δεύτερη πολλαπλών υπηρεσιών φιλοξενίας που σχετίζονται με υπηρεσίες VoXX.

(α) Στο πλαίσιο της εν λόγω σύμβασης, αλλαγή ελέγχου σημαίνει αλλαγή ελέγχου της πλειοψηφίας του καταβεβλημένου μετοχικού κεφαλαίου ή των δικαιωμάτων ψήφου της COSMOTE ή/και της Pan-net, είτε άμεσα είτε έμμεσα σε σχέση με τον υφιστάμενο έλεγχο κατά τον χρόνο υπογραφής της σύμβασης.

(β) Σε καμία περίπτωση η αλλαγή ελέγχου δε θεωρείται αιτία για λύση της ως άνω σύμβασης. Στην εν λόγω περίπτωση, τα μέρη θα ενημερώσουν άμεσα αλλήλους σχετικά με οποιαδήποτε αλλαγή ελέγχου και θα ορίσουν μία μεταβατική περίοδο, όχι άνω των 12 μηνών, στο πλαίσιο διάρκειας ισχύος της σύμβασης για την παροχή των υπηρεσιών (ως περιγράφονται στα Παραρτήματα αυτής).

5) Σύμβαση - Πλαίσιο (Framework Agreement) για την παροχή από την “Deutsche Telekom Europe Holding GmbH” (DTEH) προς την “COSMOTE - Κινητές Τηλεπικοινωνίες Α.Ε.” (COSMOTE) υπηρεσιών (VoXX)

(α) Στο πλαίσιο της εν λόγω σύμβασης, αλλαγή ελέγχου σημαίνει ότι η DTAG δεν Ελέγχει πλέον την DTEH ή/και την COSMOTE. Έλεγχος σημαίνει την ικανότητα της DTAG να ασκεί άμεσα ή έμμεσα αποφασιστική επιρροή (μέσω κατοχής της πλειοψηφίας του καταβεβλημένου μετοχικού κεφαλαίου, των δικαιωμάτων ψήφου, συμβατικών ρυθμίσεων ή οποιουδήποτε άλλου τρόπου) επί νομικού ή φυσικού προσώπου.

(β) Σε καμία περίπτωση η αλλαγή ελέγχου δεν θεωρείται αιτία για λύση της ως άνω σύμβασης. Στην εν λόγω περίπτωση, τα μέρη θα ενημερώσουν άμεσα αλλήλους σχετικά με οποιαδήποτε αλλαγή ελέγχου και σε περίπτωση κατά την οποία συμφωνήσουν να λύσουν τη σύμβαση σύμφωνα με τους όρους αυτής θα ορίσουν μία μεταβατική περίοδο, όχι άνω των 12 μηνών στο πλαίσιο διάρκειας ισχύος της σύμβασης για την παροχή των υπηρεσιών.

6) Σύμβαση-πλαίσιο μεταξύ της COSMOTE Κινητές Τηλεπικοινωνίες Α.Ε. (COSMOTE) και της Deutsche Telekom Europe Holding GmbH (DTEH) για την παροχή από τη δεύτερη πολλαπλών υπηρεσιών προστιθέμενης αξίας (mVAS):

(α) Στο πλαίσιο της εν λόγω σύμβασης, αλλαγή ελέγχου σημαίνει ότι «η DTAG κατέχει άμεσα ή έμμεσα (i) λιγότερο του 50% (<50%) του καταβεβλημένου μετοχικού κεφαλαίου και/ή των δικαιωμάτων ψήφου στην DTEH ή (ii) λιγότερο του 40% (<40%) του καταβεβλημένου μετοχικού κεφαλαίου και/ή των δικαιωμάτων ψήφου στην COSMOTE».

(β) Σε καμία περίπτωση η αλλαγή ελέγχου δε θεωρείται αιτία για λύση της ως άνω σύμβασης. Στην εν λόγω περίπτωση, τα μέρη θα ενημερώσουν άμεσα αλλήλους σχετικά με οποιαδήποτε αλλαγή ελέγχου και θα ορίσουν μία μεταβατική περίοδο, όχι άνω των 12 μηνών, στο πλαίσιο διάρκειας ισχύος της σύμβασης για την παροχή των υπηρεσιών (ως περιγράφονται στα Παραρτήματα αυτής).

7) Σύμβαση-πλαίσιο μεταξύ της COSMOTE Κινητές Τηλεπικοινωνίες Α.Ε. (COSMOTE) και της Deutsche Telekom Europe Holding GmbH (DTEH) για την παροχή από την πρώτη υπηρεσιών που σχετίζονται με την παραγωγή Υπηρεσιών Προστιθέμενης Αξίας (Multi Value Added Services – mVAS):

(α) Στο πλαίσιο της εν λόγω σύμβασης, αλλαγή ελέγχου σημαίνει «αλλαγή, μεταγενέστερη της υπογραφής της σύμβασης, ελέγχου της πλειοψηφίας του καταβεβλημένου μετοχικού κεφαλαίου ή των δικαιωμάτων ψήφου της COSMOTE ή/και της DTEH, είτε άμεσα είτε έμμεσα».

(β) Σε καμία περίπτωση η αλλαγή ελέγχου δεν θεωρείται αιτία για λύση της ως άνω σύμβασης. Στην εν λόγω περίπτωση, τα μέρη θα ενημερώσουν άμεσα αλλήλους σχετικά με οποιαδήποτε αλλαγή ελέγχου και θα ορίσουν μία μεταβατική περίοδο, όχι άνω των 12 μηνών, στο πλαίσιο διάρκειας ισχύος της σύμβασης για την παροχή των υπηρεσιών (ως περιγράφονται στα Παραρτήματα αυτής).

8) Σύμβαση-πλαίσιο μεταξύ της COSMOTE Κινητές Τηλεπικοινωνίες Α.Ε. (COSMOTE) και της Deutsche Telekom Pan-Net Greece ΕΠΕ για την παροχή από την πρώτη υπηρεσιών που σχετίζονται με την παραγωγή Υπηρεσιών Προστιθέμενης Αξίας (Multi Value Added Services – mVAS) καθώς και οικονομικών υπηρεσιών:

(α) Στο πλαίσιο της εν λόγω σύμβασης, αλλαγή ελέγχου σημαίνει «αλλαγή, μεταγενέστερη της υπογραφής της σύμβασης, ελέγχου της πλειοψηφίας του καταβεβλημένου μετοχικού κεφαλαίου ή των δικαιωμάτων ψήφου της COSMOTE ή/και της Deutsche Telekom Pan-Net Greece ΕΠΕ, είτε άμεσα είτε έμμεσα».

(β) Σε καμία περίπτωση η αλλαγή ελέγχου δεν θεωρείται αιτία για λύση της ως άνω σύμβασης. Στην εν λόγω περίπτωση, τα μέρη θα ενημερώσουν άμεσα αλλήλους σχετικά με οποιαδήποτε αλλαγή ελέγχου και θα ορίσουν μία μεταβατική περίοδο, όχι άνω των

12 μηνών, στο πλαίσιο διάρκειας ισχύος της σύμβασης για την παροχή των υπηρεσιών (ως περιγράφονται στα Παραρτήματα αυτής).

9) α. Σύμβαση –Πλαίσιο [PROJECT SERVICE AGREEMENT (PSA)] για την προμήθεια από την T-Systems International GmbH στην COSMOTE A.E υπηρεσιών πληροφορικής (IT) (προμήθεια λογισμικού/αδειών χρήσης και σχετικών υπηρεσιών διασύνδεσης και υποστήριξης) με διάρκεια 4 ετών από την υπογραφή της.

Σύμφωνα με όρους του PSA, τα μέρη έχουν το δικαίωμα να καταγγείλουν άμεσα τη σύμβαση για σπουδαίο λόγο, όπως λ.χ σε περίπτωση αλλαγής ελέγχου. Ως αλλαγή ελέγχου θεωρείται η αλλαγή στην κυριότητα μετοχών πλειοψηφίας ή στην πλειοψηφία δικαιωμάτων ψήφου του άλλου συμβαλλόμενου μέρους, είτε άμεσα είτε έμμεσα, από τον έλεγχο (control) που υπάρχει κατά τη διάρκεια εκτέλεσης της συμφωνίας.

β) Συμφωνία Συνεργασίας (Project Term Sheet) για την παροχή από την T-Systems International GmbH υπηρεσιών Πληροφορικής για το νέο λογιστικό πρότυπο (IFRS15 Central Engine Solution) για το έτος 2017. [Στις 31 Μαρτίου 2017 η Deutsche Telekom AG (DTAG) προέβη σε απόσπαση (απόσχιση) του κλάδου Telekom IT από την T-Systems International GmbH και μεταβίβαση του εν λόγω κλάδου σε μια νέα θυγατρική της εταιρεία, την Deutsche Telekom IT GmbH. Η DTAG είναι ο μοναδικός μέτοχος της Deutsche Telekom IT GmbH (όπως και της T-Systems International GmbH). Ως συνέπεια της εν λόγω απόσχισης, όλες οι συμβάσεις μεταξύ της COSMOTE A.E και της T-Systems International GmbH και οι οποίες αφορούσαν σε παροχή υπηρεσιών Telekom IT (Group-internal Telekom IT) μεταβιβάστηκαν στη νέα εταιρεία Deutsche Telekom IT GmbH και η τελευταία υπόκειται πλέον σε όλα τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις που απορρέουν από τις εν λόγω συμβάσεις με μερική καθολική διαδοχή. Επομένως, θα ενεργεί πλέον η Deutsche Telekom IT GmbH ως νέος συνεργάτης της COSMOTE A.E αναφορικά με τις υπηρεσίες Telekom IT].

Σύμφωνα με τη Σύμβαση-Πλαίσιο (PSA), οι όροι της οποίας εφαρμόζονται και στη Συμφωνία Συνεργασίας, τα μέρη έχουν το δικαίωμα να προβούν σε καταγγελία της σύμβασης για σπουδαίο λόγο, λ.χ λόγω αλλαγής ελέγχου, παραβίασης πνευματικών δικαιωμάτων ή δικαιωμάτων τρίτων μερών. Για την αποφυγή οποιασδήποτε αμφιβολίας, ως αλλαγή ελέγχου θα νοείται η αλλαγή στην κυριότητα μετοχών πλειοψηφίας ή στην πλειοψηφία των δικαιωμάτων ψήφου του αντισυμβαλλομένου είτε άμεσα είτε έμμεσα, από τον έλεγχο (control) που υπάρχει κατά τη διάρκεια εκτέλεσης της σύμβασης.

ΘΥΓΑΤΡΙΚΕΣ ΟΤΕ

OTESAT-Maritel

Στις βασικές συμβάσεις που έχει υπογράψει η OTESAT-Maritel με τον πάροχο INMARSAT για Δορυφορικές υπηρεσίες και προϊόντα αυτού, συμπεριλαμβάνεται ρήτρα αλλαγής ελέγχου (change of control clause), σύμφωνα με την οποία, υπάρχει δυνατότητα για τη λύση της Σύμβασης με καταγγελία από τον INMARSAT, στην περίπτωση αλλαγής ελέγχου των μετοχών της OTESAT-Maritel. Ειδικότερα, πρόκειται για συμβάσεις όπου παρέχεται η δυνατότητα στην OTESAT-Maritel να μεταπωλεί τις υπηρεσίες/προϊόντα INMARSAT «FLEET EXPRESS» και «FLEET BROADBAND». Οι συμβάσεις αυτές έχουν υπογραφεί 7/11/2016 και 1/07/2017 αντίστοιχα, ενώ στο περιεχόμενό τους δεν ορίζεται συγκεκριμένο συνολικό τίμημα για τις αναφερόμενες υπηρεσίες / προϊόντα, αλλά τιμές μονάδων, σύμφωνα με τις οποίες η OTESAT-Maritel δύναται να μεταπωλεί τις υπηρεσίες / προϊόντα INMARSAT στους πελάτες της.

TELEKOM ROMANIA - TELEKOM ALBANIA

- (i) Σύμβασης χορήγησης άδειας χρήσης σήματος (brand license agreement) με ημερομηνία 30 Σεπτεμβρίου 2014 μεταξύ DT - Telekom Romania
- (ii) Σύμβασης χορήγησης άδειας χρήσης σήματος (brand license agreement) με ημερομηνία 30 Σεπτεμβρίου 2014 μεταξύ DT - Telekom Romania Mobile
- (iii) Σύμβασης χορήγησης άδειας χρήσης σήματος (brand license agreement) με ημερομηνία 3 Ιουλίου 2015 μεταξύ DT - Telekom Albania

Αντικείμενο της σύμβασης: Η DT παρέιχε την περιορισμένη, μη αποκλειστική, προσωπική, μη μεταβιβάσιμη άδεια που συνοδεύεται με καταβολή τελών για τη χρήση σημάτων (Licensed Trademarks) για τα επιτρεπόμενα προϊόντα και υπηρεσίες (Licensed Products & Services) στην Περιοχή (Ρουμανία/Αλβανία αντίστοιχα)

“Κάθε Μέρος δύναται να καταγγείλει την παρούσα Συμφωνία με σπουδαίο λόγο και άμεση εφαρμογή οποιαδήποτε χρονική στιγμή με έγγραφη ειδοποίηση εάν:

(A) ο Παρέχων την άδεια (Licensor) δεν είναι πλέον ο δεσπόζων μέτοχος στην εταιρία που λαμβάνει την άδεια (Licensee), σύμφωνα με το Τμήμα 17 AktG ή σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις της εθνικής νομοθεσίας, οι οποίες παρέχουν τουλάχιστον τον ίδιο βαθμό προστασίας στον Παρέχων την άδεια (Licensor);”

- Σύμβαση της Telekom Romania με την BBC WORLDWIDE LIMITED και την BBC WORLD DISTRIBUTION LIMITED για την αναμετάδοση καναλιών

Σύμβαση με την BBC WORLDWIDE LIMITED και την BBC WORLD DISTRIBUTION LIMITED για την αναμετάδοση των καναλιών BBC Earth Channel and BBC World News, για την περίοδο 14.04.2015- 31.12.2018. Σε περίπτωση αλλαγής ελέγχου, η Telekom Romania έχει την υποχρέωση να ειδοποιήσει την BBC.

Στην περίπτωση που η Telekom Romania πωληθεί, μεταβιβαστεί ή υπόκειται σε αλλαγή ελέγχου και εάν ο αποκτών, ο αγοραστής ή αυτός που αποκτήσει τον έλεγχο (ανάλογα με την περίπτωση) έχει συμφωνία με την BBC για την μετάδοση των καναλιών, τότε η BBC έχει το δικαίωμα να καταγγείλει τη σύμβαση είτε με τη Telekom Romania είτε με το άλλο μέρος προκειμένου να διασφαλίσει την αναμετάδοση των καναλιών BBC. Εάν δεν υπάρχει τέτοια συμφωνία τότε η Telekom Romania, κατόπιν αιτήματος του BBC, οφείλει να εξασφαλίσει ότι ο αποκτών, ο αγοραστής ή αυτός που θα αποκτήσει τον έλεγχο, θα συνάψει με τη BBCW συμφωνία, με τους ίδιους όρους και τις προϋποθέσεις (mutatis mutandis), που καθορίζονται στη σύμβαση της Telekom Romania.

- Σύμβαση της Telekom Romania με την DISCOVERY COMMUNICATIONS EUROPE LIMITED και την EUROSPOORT SAS για την αναμετάδοση καναλιών

Σύμβαση με την DISCOVERY COMMUNICATIONS EUROPE LIMITED και την EUROSPOORT SAS για την αναμετάδοση των καναλιών Discovery Channel, Animal Planet, TLC, Discovery Science, ID Xtra, DTX, Discovery HD Showcase, Animal Planet HD, Discovery Science HD, ID Xtra HD, DTX HD για την περίοδο 01.06.2016-31.12.2019. Σε περίπτωση αλλαγής ελέγχου ή σε περίπτωση που ο ιδιοκτήτης/αυτός που ασκεί τον έλεγχο δεν έχει πλέον σημαντική επιρροή στη διοίκησή της Telekom Romania ή της 100% θυγατρικής της NextGen Communications, η Telekom Romania έχει αναλάβει την δέσμευση να ειδοποιήσει τους δικαιούχους εντός τριάντα (30) ημερών. Η μη συμμόρφωση μπορεί να οδηγήσει σε λύση της σύμβασης για σπουδαίο λόγο.

- Σύμβαση της Telekom Romania με την NGC EUROPE LIMITED για την αναμετάδοση καναλιών

Σύμβαση με την NGC EUROPE LIMITED για την αναμετάδοση των καναλιών National Geographic Channel, National Geographic Channel HD, Nat Geo Wild, Nat Geo Wild HD, Nat Geo People, Nat Geo People HD, για την περίοδο 01.02.2015-31.03.2018. Σε περίπτωση αλλαγής ελέγχου, η Telekom Romania έχει την υποχρέωση να ειδοποιήσει άμεσα την NGC και η NGC μπορεί επίσης να απαιτήσει μια δήλωση σχετικά με την περαιτέρω συνεργασία με τους ίδιους όρους και προϋποθέσεις. Η μη συμμόρφωση μπορεί να οδηγήσει σε λύση της σύμβασης για σπουδαίο λόγο.

- Σύμβαση της Telekom Romania με την VIASAT WORLD LIMITED για την αναμετάδοση καναλιών

Σύμβαση με την VIASAT WORLD LIMITED για την αναμετάδοση των καναλιών Viasat History, Viasat Explore, Viasat Nature, TV1000 (Balkans), TV1000 Russian Kino, Trace Sport Stars, Trace Sport Stars HD, Viasat Nature HD/Viasat History HD, για την περίοδο 01.01.2017- 31.12.2018. Σε περίπτωση αλλαγής ελέγχου, η Viasat έχει το δικαίωμα να αναστείλει/τερματίσει/καταγγείλει την σύμβαση.

- Σύμβαση της Telekom Romania με την NBA Properties για την μετάδοση των αθλητικών καναλιών NBA

Σύμβαση με την NBA Properties για τη μετάδοση στα αθλητικά κανάλια της Telekom Romania των αγώνων NBA για τις περιόδους 2017&2018 (με λήξη την 30.09.2018). Σε περίπτωση αλλαγής ελέγχου, απαιτείται η έγκριση της NBA, ελλείψει της οποίας δύναται να καταγγελθεί η σύμβαση.

- Σύμβαση της Telekom Romania με την WSG MEDIACAST LTD για την μετάδοση των NFL αθλητικών αγώνων

Σύμβαση με την WSG MEDIACAST LTD για τη μετάδοση των NFL αθλητικών αγώνων για την περίοδο 2015-2018 (με λήξη την 28.02.2018). Σε περίπτωση αλλαγής ελέγχου, απαιτείται η έγκριση της WSG, ελλείψει της οποίας δύναται να καταγγελθεί η σύμβαση.

- Σύμβαση της Telekom Romania Mobile με την DTAG για την παροχή υπηρεσιών aero complementary ground components

Σύμβαση με την DTAG για την παροχή υπηρεσιών aero complementary ground components στη Ρουμανία. Σε περίπτωση αλλαγής ελέγχου της Telekom Romania Mobile, η DTAG δύναται να καταγγείλει την σύμβαση με άμεση ισχύ.

Γενική Ρήτρα

Ο ΟΤΕ και άλλες εταιρείες του Ομίλου ΟΤΕ έχουν υπογράψει διάφορες συμφωνίες με εταιρείες του Ομίλου DEUTSCHE TELEKOM για την παροχή υπηρεσιών σε διάφορες περιοχές, οι οποίες περιλαμβάνουν ρήτρα αλλαγής ελέγχου.

ΠΙΣΤΟΛΗΠΤΙΚΗ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΟΤΕ

Η πιστοληπτική αξιολόγηση του ΟΤΕ την 31/12/2017 ήταν B+ από τον οίκο Standard & Poor's Ratings Services και B3 από τον οίκο Moody's Investors Service.

Στις 19/12/2017 η ΟΤΕ PLC ανακοίνωσε ότι μελλοντικές αξιολογήσεις από τον οίκο Moody's Investors Service για το πρόγραμμα έκδοσης ομολόγων μεσοπρόθεσμης διάρκειας (Global Medium-Term Note Program) ή για τα ομόλογα κάτω από το πρόγραμμα έκδοσης ομολόγων μεσοπρόθεσμης διάρκειας που έχουν εκδοθεί από την ΟΤΕ PLC θα είναι αυτόκλητες.

[\(i\) Συμφωνίες αποζημίωσης μελών Διοικητικού Συμβουλίου ή προσωπικού σε περίπτωση παραίτησης / απόλυσης χωρίς βάσιμο λόγο ή τερματισμού θητείας / απασχόλησης λόγω δημόσιας πρότασης](#)

Η Εταιρεία δεν έχει συνάψει συμφωνίες με τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου ή με το προσωπικό της για αποζημίωση των προσώπων αυτών, σε περίπτωση που εξ αιτίας υποβολής δημόσιας πρότασης για την απόκτηση των μετοχών της, υποχρεωθούν σε παραίτηση ή απολυθούν χωρίς βάσιμο λόγο ή τερματιστεί η θητεία τους ή η απασχόλησή τους.

Κ. ΕΝΑΛΛΑΚΤΙΚΟΙ ΔΕΙΚΤΕΣ ΜΕΤΡΗΣΗΣ ΑΠΟΔΟΣΗΣ (“ΕΔΜΑ”)

Ο Όμιλος χρησιμοποιεί Εναλλακτικούς Δείκτες Μέτρησης Απόδοσης (“ΕΔΜΑ”) στα πλαίσια λήψης αποφάσεων σχετικά με τον χρηματοοικονομικό, λειτουργικό και στρατηγικό σχεδιασμό του καθώς και για την αξιολόγηση και την δημοσίευση των επιδόσεών του. Αυτοί οι ΕΔΜΑ εξυπηρετούν στην καλύτερη κατανόηση των χρηματοοικονομικών και λειτουργικών αποτελεσμάτων του Ομίλου, της χρηματοοικονομικής του θέσης καθώς και της κατάστασης ταμειακών ροών. Οι εναλλακτικοί δείκτες (ΕΔΜΑ) θα πρέπει να λαμβάνονται υπόψη πάντα σε συνδυασμό με τα οικονομικά αποτελέσματα που έχουν συνταχθεί σύμφωνα με τα ΔΠΧΑ και σε καμία περίπτωση δεν αντικαθιστούν αυτά.

Ορισμοί και συμφωνία των Έναλλακτικών Δεικτών Μέτρησης Απόδοσης (“ΕΔΜΑ”)

Εναλλακτικοί Δείκτες Μέτρησης Απόδοσης (“ΕΔΜΑ”)

Κατά την περιγραφή των επιδόσεων του Ομίλου χρησιμοποιούνται “Προσαρμοσμένοι” δείκτες όπως: Προσαρμοσμένο EBITDA και προσαρμοσμένο περιθώριο EBITDA %, προσαρμοσμένες καθαρές ταμειακές εισροές από λειτουργικές δραστηριότητες, προσαρμοσμένες επενδύσεις σε πάγια περιουσιακά στοιχεία και προσαρμοσμένες ελεύθερες ταμειακές ροές. Οι προσαρμοσμένοι αυτοί δείκτες υπολογίζονται αφαιρώντας από τους οικονομικούς δείκτες, οι οποίοι έχουν υπολογιστεί από κονδύλια των ετήσιων χρηματοοικονομικών καταστάσεων, την επίδραση από τα κόστη ή τις καταβολές που σχετίζονται με προγράμματα εθελούσιας αποχώρησης, τα κόστη ή τις καταβολές που σχετίζονται με προγράμματα αναδιοργάνωσης και έξοδα μη επαναλαμβανόμενων νομικών υποθέσεων καθώς και αυτά που σχετίζονται με την αγορά φάσματος.

Κόστη ή καταβολές σχετιζόμενα με προγράμματα εθελούσιας αποχώρησης

Τα κόστη σχετιζόμενα με προγράμματα εθελούσιας αποχώρησης εμπεριέχουν το κόστος των κινήτρων που δίνονται στους εργαζόμενους για να συμμετέχουν στο πρόγραμμα καθώς και τις εισφορές στο ταμείο κοινωνικής ασφάλισης για την αποχώρηση / συνταξιοδότηση των εργαζομένων πριν από το προβλεπόμενο έτος ηλικίας για πλήρη σύνταξη. Τα κόστη αυτά συμπεριλαμβάνονται στην κατάσταση αποτελεσμάτων καθώς και στην κατάσταση ταμειακών ροών στις γραμμές «Κόστη σχετιζόμενα με προγράμματα εθελούσιας αποχώρησης» και «καταβολές προγραμμάτων εθελούσιας αποχώρησης». Εξαιρούνται όμως από τον υπολογισμό των «προσαρμοσμένων» δεικτών προκειμένου να αποτυπωθούν καλύτερα οι χρηματοοικονομικές και λειτουργικές επιδόσεις που σχετίζονται με την καθ' αυτή δραστηριότητα του Ομίλου.

Έξοδα ή καταβολές σχετιζόμενα με λοιπά προγράμματα αναδιοργάνωσης και μη επαναλαμβανόμενες νομικές υποθέσεις

Τα έξοδα αναδιοργάνωσης περιλαμβάνουν κόστη που δεν σχετίζονται με την κύρια δραστηριότητα του Ομίλου, τα οποία προκύπτουν από σημαντικές αλλαγές στον τρόπο λειτουργίας της επιχείρησης καθώς και έξοδα σχετιζόμενα με μη επαναλαμβανόμενες νομικές υποθέσεις. Τα κόστη αυτά συμπεριλαμβάνονται στην κατάσταση αποτελεσμάτων του Ομίλου, ενώ οι καταβολές των ποσών αυτών συμπεριλαμβάνονται στην κατάσταση ταμειακών ροών. Εξαιρούνται όμως από τον υπολογισμό των «προσαρμοσμένων» δεικτών προκειμένου να αποτυπωθούν καλύτερα οι χρηματοοικονομικές και λειτουργικές επιδόσεις που σχετίζονται με την καθαυτή δραστηριότητα του Ομίλου.

Καταβολές για αγορά φάσματος

Οι καταβολές για αγορά φάσματος περιλαμβάνουν τα ποσά που πληρώθηκαν για την απόκτηση αδειών μέσω διαγωνισμών που διεξάγει η Ρυθμιστική Αρχή για τη μετάδοση σημάτων μέσω συγκεκριμένων ζωνών του ηλεκτρομαγνητικού φάσματος. Καθώς οι πληρωμές αυτές είναι σημαντικές και μη περιοδικές, αποτελεί κοινή πρακτική στην αγορά τηλεπικοινωνιών να μην

συμπεριλαμβάνονται στον υπολογισμό των προσαρμοσμένων ταμειακών ροών και των προσαρμοσμένων επενδύσεων (σε πάγια περιουσιακά στοιχεία) προκειμένου τα αποτελέσματα των εταιρειών του κλάδου να είναι συγκρίσιμα.

Καθαρός Δανεισμός

Ο καθαρός δανεισμός είναι ένας ΕΔΜΑ που χρησιμοποιεί η διοίκηση για να αξιολογήσει την κεφαλαιακή διάρθρωση του Ομίλου και τη δυνατότητα μόχλευσης. Ο καθαρός δανεισμός υπολογίζεται προσθέτοντας στα μακροπρόθεσμα δάνεια το βραχυπρόθεσμο μέρος μακροπρόθεσμων δανείων και τα βραχυπρόθεσμα δάνεια και αφαιρώντας από το σύνολο, τα ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα (βλ. παρακάτω πίνακα).

Καθαρός Δανεισμός (προσαρμοσμένος)

Ο προσαρμοσμένος καθαρός δανεισμός ορίζεται ως ο Καθαρός Δανεισμός που συμπεριλαμβάνει και τα λοιπά χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία καθότι αποτελούν σχετικά άμεσα ρευστοποιήσιμα στοιχεία. Οι υπολογισμοί παρουσιάζονται στον παρακάτω πίνακα.

(Ευρώ εκατ.)	2017	2016	+/- %
Μακροπρόθεσμα δάνεια	1.276,2	1.941,0	-34,3%
Βραχυπρόθεσμο μέρος μακροπρόθεσμων δανείων	764,5	184,1	-
Βραχυπρόθεσμα δάνεια	-	-	-
Ταμειακά διαθέσιμα και ταμειακά ισοδύναμα	(1.297,7)	(1.585,6)	-18,2%
Καθαρός Δανεισμός	743,0	539,5	+37,7%
Λοιπά χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία	(5,9)	(5,6)	+5,4%
Καθαρός Δανεισμός (Προσαρμοσμένος)	737,1	533,9	+38,1%

EBITDA (Ο δείκτης λειτουργικών κερδών πριν από χρηματοοικονομικές και επενδυτικές δραστηριότητες, αποσβέσεις και απομειώσεις)

Ο δείκτης EBITDA εξυπηρετεί στην καλύτερη ανάλυση των λειτουργικών αποτελεσμάτων του Ομίλου και υπολογίζεται ως εξής: Κύκλος εργασιών συν τα λοιπά λειτουργικά έσοδα μείον το σύνολο των λειτουργικών εξόδων πριν από αποσβέσεις και απομειώσεις όπως παρουσιάζεται στον παρακάτω πίνακα. Το περιθώριο EBITDA (%) υπολογίζεται διαιρώντας το EBITDA με το σύνολο του κύκλου εργασιών.

Προσαρμοσμένο EBITDA (Ο δείκτης λειτουργικών κερδών πριν από χρηματοοικονομικές και επενδυτικές δραστηριότητες, αποσβέσεις και απομειώσεις, κόστη σχετιζόμενα με προγράμματα εθελουσίας αποχώρησης, έξοδα αναδιοργάνωσης και μη επαναλαμβανόμενες νομικές υποθέσεις)

Το προσαρμοσμένο EBITDA εξυπηρετεί στην καλύτερη ανάλυση των λειτουργικών αποτελεσμάτων του Ομίλου, εξαιρουμένης της επίδρασης προγραμμάτων εθελουσίας αποχώρησης, εξόδων αναδιοργάνωσης και μη επαναλαμβανόμενων νομικών υποθέσεων. Ως «προσαρμοσμένο» EBITDA ορίζεται το EBITDA εξαιρουμένων των εξόδων για προγράμματα εθελουσίας αποχώρησης, των εξόδων αναδιοργάνωσης και των μη επαναλαμβανόμενων νομικών υποθέσεων, όπως αναλύεται στον παρακάτω πίνακα. Το προσαρμοσμένο περιθώριο EBITDA (%) υπολογίζεται διαιρώντας το προσαρμοσμένο EBITDA με το σύνολο του κύκλου εργασιών.

(Ευρώ εκατ.)	2017	2016	+/- %
Κύκλος εργασιών	3.857,1	3.908,1	-1,3%
Λοιπά λειτουργικά έσοδα	51,4	55,2	-6,9%
Σύνολο λειτουργικών εξόδων πριν από αποσβέσεις και απομειώσεις	(2.666,0)	(2.696,3)	-1,1%
EBITDA	1.242,5	1.267,0	-1,9%
Περιθώριο EBITDA %	32,2%	32,4%	-0,2μον
Κόστη σχετιζόμενα με προγράμματα εθελουσίας αποχώρησης	51,8	49,6	+4,4%
Έξοδα αναδιοργάνωσης και μη επαναλαμβανόμενες νομικές υποθέσεις	9,6	4,3	+123,3%
Προσαρμοσμένο EBITDA	1.303,9	1.320,9	-1,3%
Προσαρμοσμένο περιθώριο EBITDA %	33,8%	33,8%	0μον

Προσαρμοσμένα Καθαρά Κέρδη σε μετόχους της εταιρείας

Τα προσαρμοσμένα καθαρά κέρδη που κατανέμονται στους μετόχους της εταιρείας διευκολύνουν στην ανάλυση της καθαρής κερδοφορίας του Ομίλου εξαιρουμένης της επίδρασης μη επαναλαμβανόμενων ή μη περιοδικών στοιχείων και στη σύγκριση των επιδόσεων προηγούμενων περιόδων. Υπολογίζεται αν προστεθεί στα Καθαρά Κέρδη σε μετόχους της εταιρείας η επίδραση από

τα ακόλουθα: κόστη σχετιζόμενα με προγράμματα εθελούσιας αποχώρησης, καθαρή επίδραση από απομειώσεις, επανεκτίμηση των αναβαλλόμενων φόρων, χρημ/κά έξοδα για έκδοση και επαναγορά ομολόγων, αντιστροφή πρόβλεψης η οποία σχετίζεται με την πώληση περιουσιακών στοιχείων (Globul και Hellas Sat), κόστη σχετιζόμενα με προγράμματα αναδιοργάνωσης και μη επαναλαμβανόμενες νομικές υποθέσεις. Αναλυτικά ο υπολογισμός στον παρακάτω πίνακα. Τα στοιχεία για τον υπολογισμό των προσαρμοσμένων καθαρών κερδών για το 2016 έχουν αναθεωρηθεί προκειμένου να ληφθούν υπόψη τα δικαιώματα μειοψηφίας.

(Ευρώ εκατ.) – Επίδραση μετά φόρων	2017	2016	+/- %
Καθαρά κέρδη σε μετόχους της εταιρείας	67,2	140,0	-52,0%
Κόστη σχετιζόμενα με προγράμματα εθελούσιας αποχώρησης	34,4	34,3	+0,3%
Αντιστροφή πρόβλεψης η οποία σχετίζεται με πώληση περιουσιακών στοιχείων	(13,4)	(13,1)	+2,3%
Καθαρή επίδραση από απομειώσεις	115,4	31,6	-
Έξοδα αναδιοργάνωσης και μη επαναλαμβανόμενες νομικές υποθέσεις	12,4	8,7	+42,5%
Επανεκτίμηση αναβαλλόμενων φόρων	(23,3)	-	-
Προσαρμοσμένα Καθαρά κέρδη σε μετόχους της εταιρείας	192,7	201,5	-4,4%

Επενδύσεις σε πάγια περιουσιακά στοιχεία και προσαρμοσμένες επενδύσεις σε πάγια περιουσιακά στοιχεία

Οι επενδύσεις σε πάγια περιουσιακά στοιχεία είναι οι καταβολές για αγορά ενσώματων και άυλων παγίων περιουσιακών στοιχείων. Ο Όμιλος χρησιμοποιεί αυτόν τον ΕΔΜΑ για να εξασφαλίσει ότι η χρήση των ταμειακών διαθεσίμων γίνεται σύμφωνα με την ευρύτερη στρατηγική του Ομίλου για την διαχείριση αυτών. Στον δείκτη των προσαρμοσμένων επενδύσεων σε πάγια περιουσιακά στοιχεία δεν υπολογίζονται οι καταβολές για αγορά φάσματος και οι πληρωμές κεφαλαίου σχετιζόμενες με μη επαναλαμβανόμενες νομικές υποθέσεις, όπως φαίνεται στον παρακάτω πίνακα.

(Ευρώ εκατ.)	2017	2016	+/- %
Αγορά ενσώματων και άυλων παγίων περιουσιακών στοιχείων (δημοσιευμένο) –(Επενδύσεις σε πάγια περιουσιακά στοιχεία)	(919,9)	(653,0)	+40,9%
Καταβολές για αγορά φάσματος	111,4	26,0	-
Πληρωμές κεφαλαίου σχετιζόμενες με μη επαναλαμβανόμενες νομικές υποθέσεις	11,0	-	-
Αγορά ενσώματων και άυλων παγίων περιουσιακών στοιχείων (Προσαρμοσμένο) - (Προσαρμοσμένες επενδύσεις σε πάγια περιουσιακά στοιχεία)	(797,5)	(627,0)	+27,2%

Προσαρμοσμένες καθαρές ταμειακές ροές από λειτουργικές δραστηριότητες

Οι καθαρές ταμειακές εισροές από λειτουργικές δραστηριότητες εστιάζουν στις ταμειακές εισροές και εκροές που προέρχονται από την κύρια δραστηριότητα μιας εταιρείας (οι χρεωστικοί τόκοι και οι καταβληθέντες φόροι εισοδήματος συμπεριλαμβάνονται στις εκροές). Οι προσαρμοσμένες καθαρές ταμειακές εισροές από λειτουργικές δραστηριότητες ορίζονται ως το άθροισμα των καθαρών ταμειακών εισροών από λειτουργικές δραστηριότητες εξαιρουμένων των καταβολών προγραμμάτων εθελούσιας αποχώρησης, των καταβολών εξόδων αναδιοργάνωσης και μη επαναλαμβανόμενων νομικών υποθέσεων και προθέτοντας τους εισπραχθέντες πιστωτικούς τόκους, όπως φαίνεται στον παρακάτω πίνακα.

(Ευρώ εκατ.)	2017	2016	+/- %
Καθαρές ταμειακές εισροές από λειτουργικές δραστηριότητες (δημοσιευμένες)	800,6	1.025,1	-21,9%
Καταβολές προγραμμάτων εθελούσιας αποχώρησης	65,3	53,9	+21,2%
Καταβολές αναδιοργάνωσης και μη επαναλαμβανόμενων νομικών υποθέσεων	35,1	4,4	-
Πιστωτικοί τόκοι εισπραχθέντες	1,6	2,2	-27,3%
Καθαρές ταμειακές εισροές από λειτουργικές δραστηριότητες (Προσαρμοσμένες)	902,6	1.085,6	-16,9%

Ελεύθερες Ταμειακές Ροές

Οι ελεύθερες ταμειακές ροές ορίζονται ως τα ταμειακά διαθέσιμα που πηγάζουν από τις λειτουργικές δραστηριότητες του Ομίλου μετά την αγορά ενσώματων και άυλων περιουσιακών στοιχείων. Ο δείκτης αυτός μετράει τα ταμειακά διαθέσιμα που προκύπτουν από την λειτουργική δραστηριότητα του Ομίλου, την αποτελεσματική διαχείριση του κεφαλαίου κίνησης, λαμβάνοντας υπόψη την αγορά ενσώματων και άυλων παγίων περιουσιακών στοιχείων. Ο Όμιλος χρησιμοποιεί αυτόν τον ΕΔΜΑ προς διευκόλυνση του αναγνώστη των χρηματοοικονομικών καταστάσεων, προκειμένου να αξιολογήσει καλύτερα τις ταμειακές επιδόσεις, την δυνατότητα αποπληρωμής του χρέους, διανομής μερίσματος και διατήρησης αποθεματικού.

(Ευρώ εκατ.)	2017	2016	+/- %
Καθαρές ταμειακές εισροές από λειτουργικές δραστηριότητες	800,6	1.025,1	-21,9%
Αγορά ενσώματων και άυλων παγίων περιουσιακών στοιχείων	(919,9)	(653,0)	+40,9%
Ελεύθερες Ταμειακές Ροές	(119,3)	372,1	-132,1%

Προσαρμοσμένες ελεύθερες ταμειακές ροές

Ο δείκτης αυτός διευκολύνει τη σύγκριση των ταμειακών ροών μεταξύ των εταιρειών της αγοράς τηλεπικοινωνιών και χρησιμοποιείται συχνά σε συζητήσεις με το επενδυτικό κοινό και τους οίκους πιστοληπτικής αξιολόγησης. Οι προσαρμοσμένες ελεύθερες ταμειακές ροές υπολογίζονται εξαιρώντας από τις ελεύθερες ταμειακές ροές (βλ. ορισμό παραπάνω) τις καταβολές προγραμμάτων εθελουσίας αποχώρησης, εξόδων αναδιοργάνωσης και μη επαναλαμβανόμενων νομικών υποθέσεων και την αγορά φάσματος, και προσθέτοντας τους εισπραχθέντες τόκους.

(Ευρώ εκατ.)	2017	2016	+/- %
Ελεύθερες Ταμειακές Ροές	(119,3)	372,1	-132,1%
Καταβολές προγραμμάτων εθελουσίας αποχώρησης	65,3	53,9	+21,2%
Καταβολές αναδιοργάνωσης και μη επαναλαμβανόμενων νομικών υποθέσεων	46,1	4,4	-
Πιστωτικοί τόκοι εισπραχθέντες	1,6	2,2	-27,3%
Καταβολές για αγορά φάσματος	111,4	26,0	-
Προσαρμοσμένες ελεύθερες ταμειακές ροές	105,1	458,6	-77,1%

Μαρούσι, 21 Φεβρουαρίου 2018

Μιχαήλ Τσαμάζ

Πρόεδρος Δ.Σ. και Διευθύνων Σύμβουλος

III. ΕΚΘΕΣΗ ΕΛΕΓΧΟΥ ΟΡΚΩΤΟΥ ΕΛΕΓΚΤΗ ΛΟΓΙΣΤΗ

ΕΚΘΕΣΗ ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΟΥ ΟΡΚΩΤΟΥ ΕΛΕΓΚΤΗ ΛΟΓΙΣΤΗ

Προς τους Μετόχους της Εταιρείας «ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΤΗΛΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ Α.Ε.»

Έκθεση ελέγχου επί των εταιρικών και ενοποιημένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων

Γνώμη

Έχουμε ελέγξει τις εταιρικές και ενοποιημένες χρηματοοικονομικές καταστάσεις της Εταιρείας «ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΤΗΛΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ Α.Ε.» (Εταιρεία ή/ και Όμιλος), οι οποίες αποτελούνται από την εταιρική και ενοποιημένη κατάσταση χρηματοοικονομικής θέσης της 31^{ης} Δεκεμβρίου 2017, τις εταιρικές και ενοποιημένες καταστάσεις αποτελεσμάτων, συνολικών εισοδημάτων, μεταβολών ιδίων κεφαλαίων και ταμειακών ροών της χρήσεως που έληξε την ημερομηνία αυτή, καθώς και τις σημειώσεις επί των εταιρικών και ενοποιημένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων που περιλαμβάνουν και περίληψη των σημαντικών λογιστικών πολιτικών.

Κατά τη γνώμη μας, οι συνημμένες εταιρικές και ενοποιημένες χρηματοοικονομικές καταστάσεις παρουσιάζουν εύλογα, από κάθε ουσιώδη άποψη, την εταιρική και ενοποιημένη χρηματοοικονομική θέση της Εταιρείας και του Ομίλου κατά την 31^η Δεκεμβρίου 2017, την εταιρική και ενοποιημένη χρηματοοικονομική τους επίδοση και τις εταιρικές και ενοποιημένες ταμειακές τους ροές, για τη χρήση που έληξε την ημερομηνία αυτή, σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς (ΔΠΧΑ), όπως αυτά έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση και συνάδουν με τις κανονιστικές απαιτήσεις του Κωδ. Ν. 2190/1920.

Βάση γνώμης

Διενεργήσαμε τον έλεγχο μας σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Ελέγχου (ΔΠΕ), όπως αυτά έχουν ενσωματωθεί στην Ελληνική Νομοθεσία. Οι ευθύνες μας, σύμφωνα με τα πρότυπα αυτά περιγράφονται περαιτέρω στο τμήμα της έκθεσής μας «Ευθύνες ελεγκτή για τον έλεγχο των εταιρικών και ενοποιημένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων». Πιστεύουμε ότι τα ελεγκτικά τεκμήρια που έχουμε αποκτήσει είναι επαρκή και κατάλληλα να παρέχουν βάση για τη γνώμη μας.

Ανεξαρτησία του Ελεγκτή

Καθ' όλη τη διάρκεια του διορισμού μας έχουμε παραμείνει ανεξάρτητοι από την Εταιρεία και τον Όμιλο, σύμφωνα με τον Κώδικα Δεοντολογίας για Επαγγελματίες Ελεγκτές του Συμβουλίου Διεθνών Προτύπων Δεοντολογίας Ελεγκτών (Κώδικας ΣΔΠΔΕ) που έχει ενσωματωθεί στην Ελληνική Νομοθεσία, καθώς και τις απαιτήσεις δεοντολογίας του Ν. 4449/2017 και του Κανονισμού ΕΕ 537/2014, που σχετίζονται με τον έλεγχο των εταιρικών και ενοποιημένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων στην Ελλάδα. Έχουμε εκπληρώσει τις δεοντολογικές μας υποχρεώσεις σύμφωνα με το Ν. 4449/2017, τον Κανονισμό ΕΕ 537/2014 και τις απαιτήσεις του Κώδικα ΣΔΠΔΕ.

Δηλώνουμε ότι οι μη ελεγκτικές μας υπηρεσίες προς την Εταιρεία και τις θυγατρικές της παρασχέθηκαν σύμφωνα με τους προαναφερόμενους όρους της ισχύουσας νομοθεσίας και ότι δεν έχουμε παράσχει μη ελεγκτικές υπηρεσίες οι οποίες απαγορεύονται από το άρθρο 5 παρ.(1) του Κανονισμού ΕΕ 537/2014.

Οι μη ελεγκτικές υπηρεσίες που έχουμε παράσχει στην Εταιρεία και στις θυγατρικές της, κατά τη διάρκεια της χρήσεως που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2017 γνωστοποιούνται στη Σημείωση 31 «Ελεγκτικές και λοιπές αμοιβές» των συνημμένων εταιρικών και ενοποιημένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων.

Κύρια θέματα ελέγχου

Τα κύρια θέματα ελέγχου είναι εκείνα τα θέματα που, κατά την επαγγελματική μας κρίση, ήταν εξέχουσας σημασίας στον έλεγχο μας επί των εταιρικών και ενοποιημένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων της τρέχουσας χρήσεως. Τα θέματα αυτά αντιμετωπίστηκαν στο πλαίσιο του ελέγχου των εταιρικών και ενοποιημένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων ως σύνολο, για τη διαμόρφωση της γνώμης μας επί αυτών και δεν εκφέρουμε ξεχωριστή γνώμη για τα θέματα αυτά.

*ΠΡΑΙΣΓΟΥΩΤΕΡΧΑΟΥΣΚΟΥΠΕΡΣ Ανώνυμη Ελεγκτική Εταιρεία, Λεωφ. Κηφισίας 268, 15232 Χαλάνδρι
Τ: +30 210 6874400, Φ: +30 210 6874444, www.pwc.gr*

*Λεωφ. Κηφισίας 260 & Κόδρου, 15232 Χαλάνδρι, Τ: +30 210 6874400, Φ: +30 210 6874444
Εθνικής Αντίστασης 17, 55134 Θεσσαλονίκη, Τ: +30 2310 488880, Φ: +30 2310 459487*

Αναγνώριση εσόδου**(εταιρικές και ενοποιημένες χρηματοοικονομικές καταστάσεις)**

Επικεντρωθήκαμε σε αυτήν την περιοχή λόγω του όγκου των συναλλαγών, της πολυπλοκότητας των πληροφοριακών συστημάτων και της πολυμορφίας των προσφερόμενων υπηρεσιών, προϊόντων και τιμοκαταλόγων.

Ο Όμιλος χρησιμοποιεί διάφορα πληροφοριακά συστήματα και δικλίδες εσωτερικού ελέγχου ώστε να εξασφαλίζει ένα ολοκληρωμένο λογιστικό πλαίσιο αναγνώρισης εσόδων. Ωστόσο, η αναγνώριση των εσόδων απαιτεί κρίσεις και εκτιμήσεις σε σχέση με συγκεκριμένους υπολογισμούς σε περιοχές, όπως το μη τιμολογηθέν έσοδο.

Περαιτέρω πληροφορίες σχετικά με την αναγνώρισή εσόδων αναφέρονται στη Σημείωση 3.26 «Βασικές λογιστικές πολιτικές – Αναγνώριση Εσόδων και Εξόδων».

Εκτιμήσαμε τη συνέπεια της εφαρμογής των λογιστικών πολιτικών του Ομίλου αναφορικά με τα τιμολογηθέντα ποσά για τις διαφορετικές κατηγορίες εσόδων του Ομίλου. Η ελεγκτική μας προσέγγιση περιέλαβε τις ακόλουθες βασικές διαδικασίες:

- Εξετάσαμε το περιβάλλον πληροφορικής των συστημάτων που υποστηρίζουν τις σημαντικές κατηγορίες εσόδων και καλύπτουν τις διαδικασίες παραγγελίας, παροχής υπηρεσιών, τιμολόγησης και υπολογισμού των τιμών. Οι ελεγκτικές μας διαδικασίες περιλάμβαναν και την εκτίμηση του περιβάλλοντος εσωτερικού ελέγχου και των δικλίδων εσωτερικού ελέγχου σχετικά με τη διαχείριση των αλλαγών και τους περιορισμούς πρόσβασης στα συστήματα αυτά.
- Εξετάσαμε τις δικλίδες εσωτερικού ελέγχου σε σχέση με τις συναλλαγές που καταχωρούνται και μεταφέρονται μεταξύ συστημάτων, από τη δημιουργία τους μέχρι και την καταχώρισή τους στο γενικό καθολικό.
- Εξετάσαμε τις δικλίδες εσωτερικού ελέγχου σχετικά με τον υπολογισμό και την αναγνώριση του μη τιμολογηθέντος εσόδου.
- Εξετάσαμε τις δικλίδες εσωτερικού ελέγχου σχετικά με τους αλγοριθμικούς υπολογισμούς που υποστηρίζουν τις εκτιμήσεις σχετικά με την αναγνώριση εσόδου.
- Επαναυπολογίσαμε το μη τιμολογηθέν έσοδο στο τέλος της χρήσης που έληξε την 31η Δεκεμβρίου 2017.

Με βάση τις ελεγκτικές μας διαδικασίες, δεν εντοπίστηκαν ευρήματα αναφορικά με την αναγνώριση εσόδου, όπως αυτή περιγράφεται στη Σημείωση 3.26 των χρηματοοικονομικών καταστάσεων.

Εκτίμηση απομείωσης υπεραξίας, ενσώματων και άυλων περιουσιακών στοιχείων

(ενοποιημένες χρηματοοικονομικές καταστάσεις)

Στην ενοποιημένη Κατάσταση Χρηματοοικονομικής Θέσης της 31 Δεκεμβρίου 2017 ο Όμιλος εμφάνιζε υπεραξία ύψους €447,1 εκ (Σημείωση 5 «Υπεραξία» των χρηματοοικονομικών καταστάσεων), ενσώματα πάγια ύψους € 2.740,9 εκ (Σημείωση 4 «Ενσώματα Πάγια» των χρηματοοικονομικών καταστάσεων), τηλεπικοινωνιακές άδειες ύψους €523,6 εκ (Σημείωση 6 «Τηλεπικοινωνιακές Άδειες» των χρηματοοικονομικών καταστάσεων) και λοιπά άυλα περιουσιακά στοιχεία ύψους € 504,2 εκ. (Σημείωση 7 «Λοιπά Άυλα Περιουσιακά στοιχεία» των χρηματοοικονομικών καταστάσεων). Η υπεραξία ελέγχεται για απομείωση τουλάχιστον σε ετήσια βάση, ενώ τα ενσώματα περιουσιακά στοιχεία και τα άυλα περιουσιακά στοιχεία με περιορισμένη ωφέλιμη ζωή ελέγχονται για απομείωση όποτε υπάρχουν ενδείξεις για ενδεχόμενη απομείωση.

Τα παραπάνω περιουσιακά στοιχεία κατανέμονται στις ακόλουθες πέντε μονάδες δημιουργίας ταμειακών ροών («ΜΔΤΡ»), συγκεκριμένα οι εξής: Όμιλος Cosmote – Ελλάδα, Όμιλος Cosmote – Ρουμανία, Όμιλος Cosmote – Αλβανία (εταιρείες κινητής τηλεφωνίας σε Ελλάδα, Ρουμανία και Αλβανία αντίστοιχα), Σταθερή Τηλεφωνία Ελλάδας και Σταθερή Τηλεφωνία Ρουμανίας (Telekom Romania). Ειδικότερα η υπεραξία έχει κατανεμηθεί στις τρεις ΜΔΤΡ: Όμιλος Cosmote – Ελλάδα, Όμιλος Cosmote – Ρουμανία και Όμιλος Cosmote – Αλβανία

Επικεντρωθήκαμε σε αυτήν την περιοχή δεδομένου ότι η Διοίκηση έχει προσδιορίσει το ανακτήσιμο ποσό κάθε ΜΔΤΡ ως το μεγαλύτερο ποσό μεταξύ της εύλογης αξίας μείον τα κόστη πώλησης και της αξίας χρήσης. Αυτό απαιτεί κρίση από την πλευρά της Διοίκησης σχετικά με τα μελλοντικά αποτελέσματα των ως άνω μονάδων και τα επιτόκια προεξόφλησης που εφαρμόζονται

Αξιολογήσαμε τη συνολική διαδικασία ελέγχου απομείωσης που διενεργεί η Διοίκηση, συμπεριλαμβανομένης και της διαδικασίας επισκόπησης και έγκρισης των μοντέλων εκτίμησης απομείωσης.

Οι βασικές παραδοχές που αξιολογήθηκαν περιλάμβαναν τις τάσεις των εσόδων και του περιθωρίου κέρδους, τις εκτιμώμενες επενδύσεις σε περιουσιακά στοιχεία που σχετίζονται με το δίκτυο και τα επιτόκια προεξόφλησης.

Με την υιοθέτηση στελεχών μας που εξειδικεύονται στις αποτιμήσεις, προβήκαμε σε εκτεταμένες συζητήσεις με τη Διοίκηση σχετικά με την καταλληλότητα των μοντέλων απομείωσης και τη λογικότητα των παραδοχών, διενεργώντας τα εξής:

- Συγκρίναμε τις βασικές παραδοχές, που χρησιμοποιήθηκαν στα μοντέλα αποτίμησης της Διοίκησης, με τις τάσεις της αγοράς και τις παραδοχές που χρησιμοποιήθηκαν τα προηγούμενα χρόνια.
- Εξετάσαμε τη μαθηματική ακρίβεια των μοντέλων ταμειακών ροών και συμφωνήσαμε τα σχετικά στοιχεία με τα εγκεκριμένα επιχειρησιακά σχέδια.
- Αξιολογήσαμε την αξιοπιστία των προβλέψεων της Διοίκησης, μέσω σύγκρισης της πραγματικής απόδοσης, σε σχέση με τις προηγούμενες προβλέψεις.
- Επισκοπήσαμε τον υπολογισμό του επιτοκίου προεξόφλησης.

Επιβεβαιώσαμε την ορθότητα των σχετικών γνωστοποιήσεων που περιλαμβάνονται στις Σημειώσεις 4, 5 και 8 των χρηματοοικονομικών καταστάσεων.

Με βάση τις διαδικασίες που διενεργήσαμε, δεν εντοπίσαμε εξαιρέσεις και θεωρούμε ότι οι παραδοχές και εκτιμήσεις της Διοίκησης βρίσκονταν εντός λογικού εύρους.

στις προβολές των μελλοντικών ταμειακών ροών.

Οι κρίσεις της Διοίκησης σχετίζονται με μεταβλητές όπως ο μέσος ρυθμός αύξησης εσόδων και το μελλοντικό λειτουργικό κέρδος προ χρηματοοικονομικών και επενδυτικών δραστηριοτήτων, αποσβέσεων και απομειώσεων. Λεπτομερείς πληροφορίες σχετικά με τις παραδοχές που χρησιμοποιήθηκαν αναφέρονται στις Σημειώσεις: 4 «Ενσώματα Πάγια», 5 «Υπεραξία» και 8 «Συμμετοχές» των χρηματοοικονομικών καταστάσεων.

Επιπλέον οι εμπορικές και επιχειρησιακές προκλήσεις που υπάρχουν στις χώρες όπου δραστηριοποιείται ο Όμιλος έχουν ως αποτέλεσμα αυξημένο κίνδυνο απομείωσης.

Κατά τη χρήση που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2017 αναγνωρίστηκε ζημιά απομείωσης ύψους € 78,4 εκ για τον Όμιλο Cosmote – Αλβανία, η οποία καταχωρήθηκε ως ζημιά απομείωσης της υπεραξίας (€ 57,4 εκ) , του τηλεπικοινωνιακού εξοπλισμού (€18,1 εκ.) και των κτιρίων (€2,9 εκ.) Επιπλέον, ζημιά απομείωσης ύψους € 55,5 εκ αναγνωρίστηκε σε σχέση με τον τηλεπικοινωνιακό εξοπλισμό της ενοποιημένης Κατάστασης Χρηματοοικονομικής Θέσης, η οποία αφορούσε στη Σταθερή Τηλεφωνία Ρουμανίας. Δεν αναγνωρίστηκε απομείωση σε σχέση με άλλα περιουσιακά στοιχεία. (Σημειώσεις: 2 «Βάση Σύνταξης των Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων», 3 «Βασικές Λογιστικές Πολιτικές», 4 «Ενσώματα Πάγια» και 5 «Υπεραξία» των χρηματοοικονομικών καταστάσεων).

Εκτίμηση απομείωσης των συμμετοχών σε θυγατρικές εταιρείες

(Εταιρικές χρηματοοικονομικές καταστάσεις)

Κατά την 31 Δεκεμβρίου 2017 η Εταιρεία κατείχε συμμετοχές ύψους €3.426,7 εκ σε θυγατρικές εταιρείες που αποτιμώνται αρχικά στο κόστος κτήσης, το οποίο προσαρμόζεται σε περίπτωση που απαιτείται απομείωση.

Για την αξιολόγηση της απομείωσης σε σχέση με τις συμμετοχές σε θυγατρικές της Εταιρείας, διενεργήσαμε τις ελεγκτικές διαδικασίες που περιγράφονται στο κύριο θέμα ελέγχου «Εκτίμηση απομείωσης υπεραξίας,

*ΠΡΑΙΣΓΟΥΩΤΕΡΧΑΟΥΣΚΟΥΠΕΡΣ Ανώνυμη Ελεγκτική Εταιρεία, Λεωφ. Κηφισίας 268, 15232 Χαλάνδρι
T: +30 210 6874400, Φ: +30 210 6874444, www.pwc.gr*

*Λεωφ. Κηφισίας 260 & Κόδρου, 15232 Χαλάνδρι, T: +30 210 6874400, Φ: +30 210 6874444
Εθνικής Αντίστασης 17, 55134 Θεσσαλονίκη, T: +30 2310 488880, Φ: +30 2310 459487*

(Σημείωση 8 «Συμμετοχές» των χρηματοοικονομικών καταστάσεων).

Στις σημαντικές συμμετοχές σε θυγατρικές εταιρείες περιλαμβάνονται η Cosmote (€2.763,3 εκ), η οποία κατέχει τις εταιρείες του Ομίλου που δραστηριοποιούνται στην κινητή τηλεφωνία σε Ελλάδα, Ρουμανία και Αλβανία, καθώς και η θυγατρική OTE International Investments (€284,9 εκ), η οποία κατέχει συμμετοχή στην εταιρεία σταθερής τηλεφωνίας Telekom Romania.

Οι υπόλοιπες συμμετοχές σε θυγατρικές εταιρείες συνολικού ποσού € 378,4 εκ. αφορούν σε διάφορες εταιρείες που σχετίζονται με τη δραστηριότητα του Ομίλου στην Ελλάδα, καθώς και την ελληνική εταιρεία επενδύσεων σε ακίνητα, την OTE Ακίνητα (OTE Estate).

Επικεντρωθήκαμε σε αυτήν την περιοχή διότι τα δεδομένα που περιγράφονται στο κύριο θέμα ελέγχου «Εκτίμηση απομείωσης υπεραξίας, ενσώματων και άυλων περιουσιακών στοιχείων» έχουν επίδραση και στις παραπάνω συμμετοχές σε θυγατρικές εταιρείες.

Κατά τη χρήση που έληξε την 31η Δεκεμβρίου 2017 αναγνωρίστηκε ζημιά απομείωσης ύψους € 60 εκ. σε σχέση με τη συμμετοχή της Εταιρείας στην OTE International Investments. (Σημειώσεις: 3.1 «Βασικές Λογιστικές Πολιτικές – Ενοποίηση και Συμμετοχές» και 8 «Συμμετοχές» των χρηματοοικονομικών καταστάσεων).

ενσώματων και άυλων περιουσιακών στοιχείων».

Κατόπιν της ολοκλήρωσης των διαδικασιών που εφαρμόστηκαν για τις ενοποιημένες χρηματοοικονομικές καταστάσεις, αξιολογήσαμε την ανάλυση που ετοίμασε η Διοίκηση, σύμφωνα με την οποία τα ανακτήσιμα ποσά των ΜΔΤΡ συσχετίστηκαν με τις αντίστοιχες συμμετοχές σε θυγατρικές εταιρείες.

Από την αξιολόγηση των διαδικασιών ελέγχου απομείωσης των συμμετοχών, που διενέργησε η Διοίκηση, δεν διαπιστώσαμε εξαιρέσεις. Επιπλέον επιβεβαιώσαμε την ορθότητα των σχετικών γνωστοποιήσεων που περιλαμβάνονται στη Σημείωση 8 «Συμμετοχές» των χρηματοοικονομικών καταστάσεων.

Προβλέψεις και ενδεχόμενες υποχρεώσεις

(εταιρικές και ενοποιημένες χρηματοοικονομικές καταστάσεις)

Όπως περιγράφεται στη σημείωση 28 «Νομικές Υποθέσεις – Δεσμεύσεις» των χρηματοοικονομικών καταστάσεων υπάρχουν διάφορες επαπειλούμενες και υφιστάμενες υποθέσεις σχετικά με εργατικά, κανονιστικά και λοιπά θέματα, κατά των εταιρειών του Ομίλου. Σε περιοδική βάση, η Διοίκηση του Ομίλου εξετάζει το στάδιο στο οποίο βρίσκεται κάθε σημαντική υπόθεση και αξιολογεί τον

Οι διαδικασίες που διενεργήθηκαν σε σχέση με τις προβλέψεις και τις ενδεχόμενες υποχρεώσεις περιλάμβαναν:

- Ανάγνωση των γνωματεύσεων των δικηγόρων και συζήτηση με τη Διοίκηση επί των εκκρεμών νομικών υποθέσεων, όπου αυτό κρίθηκε απαραίτητο
- Συζήτηση των εκκρεμών υποθέσεων απευθείας με

*ΠΡΑΙΣΓΟΥΩΤΕΡΧΑΟΥΣΚΟΥΠΕΡΣ Ανώνυμη Ελεγκτική Εταιρεία, Λεωφ. Κηφισίας 268, 15232 Χαλάνδρι
T: +30 210 6874400, Φ: +30 210 6874444, www.pwc.gr*

*Λεωφ. Κηφισίας 260 & Κόδρου, 15232 Χαλάνδρι, T: +30 210 6874400, Φ: +30 210 6874444
Εθνικής Αντίστασης 17, 55134 Θεσσαλονίκη, T: +30 2310 488880, Φ: +30 2310 459487*

πιθανό οικονομικό κίνδυνο, βασιζόμενη κυρίως στην άποψη των νομικών της συμβούλων. Εάν η ενδεχόμενη ζημιά από οποιοσδήποτε αξιώσεις και νομικές υποθέσεις θεωρείται πιθανή και το σχετικό ποσό μπορεί να εκτιμηθεί αξιόπιστα, η Διοίκηση του Ομίλου αναγνωρίζει πρόβλεψη για την εκτιμώμενη ζημιά. Η κρίση της Διοίκησης απαιτείται σε σημαντικό βαθμό τόσο για τον καθορισμό της πιθανότητας, όσο και για τον καθορισμό του βαθμού στον οποίο ο κίνδυνος μπορεί να εκτιμηθεί αξιόπιστα.

Όταν πρόσθετες πληροφορίες καθίστανται διαθέσιμες, η Διοίκηση του Ομίλου επανεξετάζει την πιθανή υποχρέωση σχετικά με εκκρεμείς αξιώσεις και νομικές υποθέσεις και μπορεί να αναθεωρήσει τις εκτιμήσεις για τις πιθανότητες ενός δυσμενούς αποτελέσματος και τη σχετική εκτίμηση της πιθανής ζημιάς. Τέτοιες αναθεωρήσεις στις εκτιμήσεις της πιθανής υποχρέωσης μπορεί να έχουν σημαντική επίδραση στη χρηματοοικονομική θέση και στα αποτελέσματα του Ομίλου.

Επικεντρωθήκαμε σε αυτήν την περιοχή διότι η εκτίμηση του ύψους της απαιτούμενης πρόβλεψης απαιτεί σημαντικό βαθμό κρίσης. (Σημειώσεις: 2 «Βάση Σύνταξης των Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων», 3.21 «Βασικές Λογιστικές Πολιτικές – Προβλέψεις», 23 «Λοιπές Βραχυπρόθεσμες Υποχρεώσεις» και 28 «Νομικές Υποθέσεις – Δεσμεύσεις» των χρηματοοικονομικών καταστάσεων).

τους νομικούς σύμβουλους του Ομίλου

- Αξιολόγηση και εκτεταμένη συζήτηση με τη Διοίκηση επί των συμπερασμάτων της Διοίκησης, μέσω της κατανόησης της έκβασης παρόμοιων δικαστικών υποθέσεων στο παρελθόν.

Με βάση τα ελεγκτικά τεκμήρια που αποκτήσαμε και ενώ σημειώνεται ότι υπάρχει εγγενής αβεβαιότητα ως προς την έκβαση των εργατικών κανονιστικών και λοιπών υποθέσεων, θεωρούμε ότι το ύψος των προβλέψεων κατά την 31η Δεκεμβρίου 2017 είναι κατάλληλο (Σημείωση 23 «Λοιπές Βραχυπρόθεσμες Υποχρεώσεις»).

Επιβεβαιώσαμε ότι οι σχετικές γνωστοποιήσεις στη Σημείωση 28 «Νομικές Υποθέσεις – Δεσμεύσεις» των χρηματοοικονομικών καταστάσεων είναι επαρκείς.

Άλλες Πληροφορίες πέραν των χρηματοοικονομικών καταστάσεων και της εκθέσεως του ελεγκτή επί αυτών

Τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου είναι υπεύθυνα για τις Άλλες Πληροφορίες. Οι Άλλες Πληροφορίες, που περιέχονται στην προβλεπόμενη από το Ν. 3556/2007 Ετήσια Οικονομική Έκθεση, είναι οι Δηλώσεις Εκπροσώπων του Διοικητικού Συμβουλίου και η Ετήσια Έκθεση του Διοικητικού Συμβουλίου (αλλά δεν περιλαμβάνουν τις χρηματοοικονομικές καταστάσεις και την έκθεση ελέγχου επί αυτών), τις οποίες λάβαμε πριν από την ημερομηνία της παρούσας έκθεσης ελεγκτή, καθώς και τον «Απολογισμό Βιώσιμης Ανάπτυξης Εταιρειών Ομίλου ΟΤΕ 2017», που αναμένεται να τεθεί υπόψη μας μετά την 21/2/2018.

Η γνώμη μας επί των εταιρικών και ενοποιημένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων δεν καλύπτει τις Άλλες Πληροφορίες και, εκτός των όσων ρητά αναφέρουμε στην παρούσα παράγραφο της Έκθεσής μας, δεν εκφράζουμε γνώμη ελέγχου ή άλλης διασφάλισης επί αυτών.

*ΠΡΑΙΣΓΟΥΩΤΕΡΧΑΟΥΣΚΟΥΠΕΡΣ Ανώνυμη Ελεγκτική Εταιρεία, Λεωφ. Κηφισίας 268, 15232 Χαλάνδρι
T: +30 210 6874400, Φ: +30 210 6874444, www.pwc.gr*

*Λεωφ. Κηφισίας 260 & Κόδρου, 15232 Χαλάνδρι, T: +30 210 6874400, Φ: +30 210 6874444
Εθνικής Αντίστασης 17, 55134 Θεσσαλονίκη, T: +30 2310 488880, Φ: +30 2310 459487*

Σε σχέση με τον έλεγχο μας επί των εταιρικών και ενοποιημένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων, η ευθύνη μας είναι να αναγνώσουμε τις Άλλες Πληροφορίες και με τον τρόπο αυτό να εξετάσουμε εάν οι Άλλες Πληροφορίες είναι ουσιωδώς ασυνεπείς με τις εταιρικές και ενοποιημένες χρηματοοικονομικές καταστάσεις ή τη γνώση που αποκτήσαμε κατά τον έλεγχο ή αλλιώς φαίνεται να είναι ουσιωδώς εσφαλμένες.

Εξετάσαμε εάν η Ετήσια Έκθεση του Διοικητικού Συμβουλίου περιλαμβάνει τις γνωστοποιήσεις οι οποίες απαιτούνται από τον Κωδ. Ν. 2190/1920, κατ' εφαρμογή του άρθρου 19 της Οδηγίας ΕΕ 34/2013 και ότι έχει συνταχθεί η προβλεπόμενη από το άρθρο 43ββ του Κωδ.2190/1920 Δήλωση Εταιρικής Διακυβέρνησης.

Με βάση τις εργασίες που εκτελέσαμε κατά τον έλεγχο μας, κατά τη γνώμη μας:

- Τα πληροφοριακά στοιχεία που περιλαμβάνονται στην Ετήσια Έκθεση του Διοικητικού Συμβουλίου της χρήσης που έληξε την 31/12/2017 αντιστοιχούν στις συνημμένες εταιρικές και ενοποιημένες χρηματοοικονομικές καταστάσεις
- Η Ετήσια Έκθεση του Διοικητικού Συμβουλίου έχει καταρτισθεί σύμφωνα με τις ισχύουσες νομικές απαιτήσεις των άρθρων 43α και 107Α του Κωδ.Ν.2190/1920 και
- Η Δήλωση Εταιρικής Διακυβέρνησης παρέχει τα πληροφοριακά στοιχεία που αναφέρονται στις περιπτώσεις γ' και δ' της παραγράφου 1 του άρθρου 43ββ του Κωδ. Ν. 2190/1920

Επιπλέον με βάση τη γνώση και κατανόηση που αποκτήσαμε κατά το έλεγχο μας, για την Εταιρεία και τον Όμιλο «ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΤΗΛΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ Α.Ε.» και το περιβάλλον τους, είμαστε υποχρεωμένοι να αναφέρουμε εάν έχουμε εντοπίσει ουσιώδεις ανακρίβειες στην Ετήσια Έκθεση του Διοικητικού της Συμβουλίου και στις Άλλες Πληροφορίες, τις οποίες λάβαμε πριν από την ημερομηνία της παρούσας έκθεσης ελεγκτή. Δεν έχουμε να αναφέρουμε τίποτα σχετικά με το θέμα αυτό.

Όταν αναγνώσουμε τον «Απολογισμό Βιώσιμης Ανάπτυξης Εταιρειών Ομίλου ΟΤΕ 2017», εάν καταλήξουμε στο συμπέρασμα ότι υπάρχει ουσιώδης ανακρίβεια στα στοιχεία που περιλαμβάνει, έχουμε την υποχρέωση να γνωστοποιήσουμε το θέμα αυτό στους υπεύθυνους για τη διακυβέρνηση και ανάλογα την περίπτωση να προβούμε σε περαιτέρω ενέργειες σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία.

Ευθύνες του Διοικητικού Συμβουλίου και των υπευθύνων για τη διακυβέρνηση επί των εταιρικών και ενοποιημένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων

Το Διοικητικό Συμβούλιο έχει την ευθύνη για την κατάρτιση και εύλογη παρουσίαση των εταιρικών και ενοποιημένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων σύμφωνα με τα ΔΠΧΑ, όπως αυτά έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση, τις απαιτήσεις του Κωδ. Ν. 2190/1920, όπως και για εκείνες τις εσωτερικές δικλίδες ελέγχου που το Διοικητικό Συμβούλιο καθορίζει ως απαραίτητες, ώστε να καθίσταται δυνατή η κατάρτιση εταιρικών και ενοποιημένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων απαλλαγμένων από ουσιώδες σφάλμα, που οφείλεται είτε σε απάτη είτε σε λάθος.

Κατά την κατάρτιση των εταιρικών και ενοποιημένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων, το Διοικητικό Συμβούλιο είναι υπεύθυνο για την αξιολόγηση της ικανότητας της Εταιρείας και του Ομίλου να συνεχίσουν τις δραστηριότητές τους, γνωστοποιώντας όπου συντρέχει τέτοια περίπτωση, τα θέματα που σχετίζονται με τη συνεχιζόμενη δραστηριότητα και τη χρήση της λογιστικής βάσης της συνεχιζόμενης δραστηριότητας, εκτός και εάν το Διοικητικό Συμβούλιο είτε προτίθεται να ρευστοποιήσει την Εταιρεία και τον Όμιλο ή να διακόψει τις δραστηριότητές τους ή δεν έχει άλλη ρεαλιστική εναλλακτική επιλογή από το να προχωρήσει σ' αυτές τις ενέργειες.

Οι υπεύθυνοι για τη διακυβέρνηση έχουν την ευθύνη εποπτείας της διαδικασίας χρηματοοικονομικής αναφοράς της Εταιρείας και του Ομίλου.

Ευθύνες ελεγκτή για τον έλεγχο των εταιρικών και ενοποιημένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων

Οι στόχοι μας είναι να αποκτήσουμε εύλογη διασφάλιση για το κατά πόσο οι εταιρικές και ενοποιημένες χρηματοοικονομικές καταστάσεις, στο σύνολο τους, είναι απαλλαγμένες από ουσιώδες σφάλμα, που οφείλεται είτε σε απάτη είτε σε λάθος και να εκδώσουμε έκθεση ελεγκτή, η οποία περιλαμβάνει τη γνώμη μας. Η εύλογη διασφάλιση

ΠΡΑΙΣΓΟΥΩΤΕΡΧΑΟΥΣΚΟΥΠΕΡΣ Ανώνυμη Ελεγκτική Εταιρεία, Λεωφ. Κηφισίας 268, 15232 Χαλάνδρι
Τ: +30 210 6874400, Φ: +30 210 6874444, www.pwc.gr

συνιστά διασφάλιση υψηλού επιπέδου, αλλά δεν είναι εγγύηση ότι ο έλεγχος που διενεργείται σύμφωνα με τα ΔΠΕ, που έχουν ενσωματωθεί στην Ελληνική Νομοθεσία, θα εντοπίζει πάντα ένα ουσιώδες σφάλμα, όταν αυτό υπάρχει. Σφάλματα δύναται να προκύψουν από απάτη ή από λάθος και θεωρούνται ουσιώδη όταν, μεμονωμένα ή αθροιστικά, θα μπορούσε εύλογα να αναμένεται ότι θα επηρέαζαν τις οικονομικές αποφάσεις των χρηστών, που λαμβάνονται με βάση αυτές τις εταιρικές και ενοποιημένες χρηματοοικονομικές καταστάσεις.

Ως καθήκον του ελέγχου, σύμφωνα με τα ΔΠΕ, που έχουν ενσωματωθεί στην Ελληνική Νομοθεσία, ασκούμε επαγγελματική κρίση και διατηρούμε επαγγελματικό σκεπτικισμό καθ' όλη τη διάρκεια του ελέγχου. Επίσης:

- Εντοπίζουμε και αξιολογούμε τους κινδύνους ουσιώδους σφάλματος στις εταιρικές και ενοποιημένες χρηματοοικονομικές καταστάσεις, που οφείλεται είτε σε απάτη είτε σε λάθος, σχεδιάζοντας και διενεργώντας ελεγκτικές διαδικασίες που ανταποκρίνονται στους κινδύνους αυτούς και αποκτούμε ελεγκτικά τεκμήρια που είναι επαρκή και κατάλληλα για να παρέχουν βάση για την γνώμη μας. Ο κίνδυνος μη εντοπισμού ουσιώδους σφάλματος που οφείλεται σε απάτη είναι υψηλότερος από αυτόν που οφείλεται σε λάθος, καθώς η απάτη μπορεί να εμπεριέχει συμπαιγνία, πλαστογραφία, εσκεμμένες παραλείψεις, ψευδείς διαβεβαιώσεις ή παράκαμψη των εσωτερικών δικλίδων ελέγχου.
- Κατανοούμε τις δικλίδες εσωτερικού ελέγχου που σχετίζονται με τον έλεγχο, με σκοπό το σχεδιασμό ελεγκτικών διαδικασιών κατάλληλων για τις περιστάσεις, αλλά όχι με σκοπό την διατύπωση γνώμης επί της αποτελεσματικότητας των δικλίδων εσωτερικού ελέγχου της Εταιρείας και του Ομίλου.
- Αξιολογούμε την καταλληλότητα των λογιστικών πολιτικών και μεθόδων που χρησιμοποιήθηκαν και το εύλογο των λογιστικών εκτιμήσεων και των σχετικών γνωστοποιήσεων που έγιναν από τη Διοίκηση.
- Αποφαινόμαστε για την καταλληλότητα της χρήσης από το Διοικητικό Συμβούλιο της λογιστικής αρχής της συνεχιζόμενης δραστηριότητας και με βάση τα ελεγκτικά τεκμήρια που αποκτήθηκαν για το εάν υπάρχει ουσιώδης αβεβαιότητα σχετικά με γεγονότα ή συνθήκες που μπορεί να υποδηλώνουν ουσιώδη αβεβαιότητα ως προς την ικανότητα της Εταιρείας και του Ομίλου να συνεχίσουν τη δραστηριότητά τους. Εάν συμπεράνουμε ότι υφίσταται ουσιώδης αβεβαιότητα, είμαστε υποχρεωμένοι στην έκθεση ελεγκτή να επιστήσουμε την προσοχή στις σχετικές γνωστοποιήσεις των εταιρικών και ενοποιημένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων ή εάν αυτές οι γνωστοποιήσεις είναι ανεπαρκείς να διαφοροποιήσουμε τη γνώμη μας. Τα συμπεράσματά μας βασίζονται σε ελεγκτικά τεκμήρια που αποκτώνται μέχρι την ημερομηνία της έκθεσης ελεγκτή. Ωστόσο, μελλοντικά γεγονότα ή συνθήκες ενδέχεται να έχουν ως αποτέλεσμα η Εταιρεία και ο Όμιλος να παύσουν να λειτουργούν ως συνεχιζόμενη δραστηριότητα.
- Αξιολογούμε τη συνολική παρουσίαση, τη δομή και το περιεχόμενο των εταιρικών και ενοποιημένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων, συμπεριλαμβανομένων των γνωστοποιήσεων, καθώς και το κατά πόσο οι εταιρικές και ενοποιημένες χρηματοοικονομικές καταστάσεις απεικονίζουν τις υποκείμενες συναλλαγές και τα γεγονότα με τρόπο που επιτυγχάνεται η εύλογη παρουσίαση.
- Συγκεντρώνουμε επαρκή και κατάλληλα ελεγκτικά τεκμήρια αναφορικά με την χρηματοοικονομική πληροφόρηση των οντοτήτων ή των επιχειρηματικών δραστηριοτήτων εντός του Ομίλου για την έκφραση γνώμης επί των εταιρικών και των ενοποιημένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων. Είμαστε υπεύθυνοι για την καθοδήγηση, την επίβλεψη και την εκτέλεση του ελέγχου της Εταιρείας και του Ομίλου. Παραμένουμε αποκλειστικά υπεύθυνοι για την ελεγκτική μας γνώμη.

Μεταξύ άλλων θεμάτων, κοινοποιούμε στους υπεύθυνους για τη διακυβέρνηση, το σχεδιαζόμενο εύρος και το χρονοδιάγραμμα του ελέγχου, καθώς και σημαντικά ευρήματα του ελέγχου, συμπεριλαμβανομένων όποιων σημαντικών ελλείψεων στις δικλίδες εσωτερικού ελέγχου εντοπίζουμε κατά τη διάρκεια του ελέγχου μας.

Επιπλέον, δηλώνουμε προς τους υπεύθυνους για τη διακυβέρνηση ότι έχουμε συμμορφωθεί με τις σχετικές απαιτήσεις δεοντολογίας περί ανεξαρτησίας και γνωστοποιούμε προς αυτούς όλες τις σχέσεις και άλλα θέματα που μπορεί εύλογα να θεωρηθεί ότι επηρεάζουν την ανεξαρτησία μας και τα σχετικά μέτρα προστασίας, όπου συντρέχει περίπτωση.

*ΠΡΑΙΣΓΟΥΩΤΕΡΧΑΟΥΣΚΟΥΠΕΡΣ Ανώνυμη Ελεγκτική Εταιρεία, Λεωφ. Κηφισίας 268, 15232 Χαλάνδρι
T: +30 210 6874400, Φ: +30 210 6874444, www.pwc.gr*

Από τα θέματα που γνωστοποιήθηκαν στους υπεύθυνους για τη διακυβέρνηση, καθορίζουμε τα θέματα εκείνα που ήταν εξέχουσας σημασίας για τον έλεγχο των εταιρικών και ενοποιημένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων της τρέχουσας χρήσεως και ως εκ τούτου αποτελούν τα κύρια θέματα ελέγχου. Περιγράφουμε τα θέματα αυτά στην έκθεση ελεγκτή.

Έκθεση επί άλλων νομικών και κανονιστικών απαιτήσεων

1. Συμπληρωματική Έκθεση προς την Επιτροπή Ελέγχου

Η γνώμη μας επί των συνημμένων εταιρικών και ενοποιημένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων είναι συνεπής με την προβλεπόμενη από το άρθρο 11 του Κανονισμού ΕΕ 537/2014 Συμπληρωματική Έκθεσή μας προς την Επιτροπή Ελέγχου της Εταιρείας.

2. Διορισμός Ελεγκτή

Διοριστήκαμε για πρώτη φορά ως Ορκωτοί Ελεγκτές Λογιστές της Εταιρείας με την από 23/6/2011 απόφαση της ετήσιας τακτικής γενικής συνέλευσης των μετόχων. Έκτοτε ο διορισμός μας έχει αδιαλείπτως ανανεωθεί για μια συνολική περίοδο 7 ετών με βάση τις κατ' έτος λαμβανόμενες αποφάσεις της τακτικής γενικής συνέλευσης των μετόχων.

Αθήνα, 21 Φεβρουαρίου 2018
Η Ορκωτός Ελεγκτής Λογιστής
Δέσποινα Μαρίνου
Αρ Μ ΣΟΕΛ: 17681

ΠραϊσγουωτερχαουςΚούπερς
Ανώνυμη Ελεγκτική Εταιρεία
Λεωφ. Κηφισίας 268
15232 Χαλάνδρι
ΑΜ ΣΟΕΛ 113

*ΠΡΑΙΣΓΟΥΩΤΕΡΧΑΟΥΣΚΟΥΠΕΡΣ Ανώνυμη Ελεγκτική Εταιρεία, Λεωφ. Κηφισίας 268, 15232 Χαλάνδρι
T: +30 210 6874400, Φ: +30 210 6874444, www.pwc.gr*

*Λεωφ. Κηφισίας 260 & Κόδρου, 15232 Χαλάνδρι, T: +30 210 6874400, Φ: +30 210 6874444
Εθνικής Αντίστασης 17, 55134 Θεσσαλονίκη, T: +30 2310 488880, Φ: +30 2310 459487*

IV. ΕΤΗΣΙΕΣ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ

ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΤΗΛΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ Α.Ε.

ΟΜΙΛΟΣ ΕΤΑΙΡΕΙΩΝ

ΕΤΗΣΙΕΣ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ (ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΕΣ ΚΑΙ ΕΤΑΙΡΙΚΕΣ)
ΤΗΣ 31 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2017

ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΑ ΔΙΕΘΝΗ ΠΡΟΤΥΠΑ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΑΝΑΦΟΡΑΣ
όπως αυτά έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση

Οι Ετήσιες Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις που παρατίθενται στις σελίδες από 86 έως 152 εγκρίθηκαν από το Διοικητικό Συμβούλιο την 21 Φεβρουαρίου 2018 και υπογράφονται από τους κατωτέρω:

Ο Πρόεδρος του Δ.Σ.
& Διευθύνων Σύμβουλος

Το Μέλος του Δ.Σ.
& Chief Officer
Χρηματοοικονομικών
Θεμάτων Ομίλου ΟΤΕ

Ο Executive Director
Financial Operations
Ομίλου ΟΤΕ

Ο Διευθυντής Λογιστικών
Υπηρεσιών

Μιχαήλ Τσαμάζ

Χαράλαμπος Μαζαράκης

Γεώργιος Μαυράκης

Αναστάσιος Καπενής

ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΤΗΛΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ
ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ
ΑΡ. ΓΕΜΗ 1037501000
ΛΕΩΦ. ΚΗΦΙΣΙΑΣ 99 – 151 24 ΜΑΡΟΥΣΙ

ΕΤΗΣΙΕΣ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ ΤΗΣ 31 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2017 ΚΑΙ ΤΗΣ ΧΡΗΣΗΣ ΠΟΥ ΕΛΗΞΕ ΤΗΝ ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ ΑΥΤΗ

ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΘΕΣΗΣ (ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΗ ΚΑΙ ΕΤΑΙΡΙΚΗ)	86
ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ (ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΗ ΚΑΙ ΕΤΑΙΡΙΚΗ).....	87
ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ ΣΥΝΟΛΙΚΟΥ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ (ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΗ ΚΑΙ ΕΤΑΙΡΙΚΗ)	88
ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΜΕΤΑΒΟΛΩΝ ΙΔΙΩΝ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ (ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΗ)	89
ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΜΕΤΑΒΟΛΩΝ ΙΔΙΩΝ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ (ΕΤΑΙΡΙΚΗ)	90
ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ ΤΑΜΕΙΑΚΩΝ ΡΟΩΝ (ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΗ ΚΑΙ ΕΤΑΙΡΙΚΗ).....	91

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΕΠΙ ΤΩΝ ΕΤΗΣΙΩΝ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ ΤΗΣ 31 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2017 ΚΑΙ ΤΗΣ ΧΡΗΣΗΣ ΠΟΥ ΕΛΗΞΕ ΤΗΝ ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ ΑΥΤΗ

1. ΣΥΣΤΑΣΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ ΚΑΙ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΟΜΙΛΟΥ	92
2. ΒΑΣΗ ΣΥΝΤΑΞΗΣ ΤΩΝ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ	93
3. ΒΑΣΙΚΕΣ ΛΟΓΙΣΤΙΚΕΣ ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ	99
4. ΕΝΣΩΜΑΤΑ ΠΑΓΙΑ	110
5. ΥΠΕΡΑΞΙΑ	112
6. ΤΗΛΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΚΕΣ ΑΔΕΙΕΣ	114
7. ΛΟΙΠΑ ΑΥΛΑ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ	115
8. ΣΥΜΜΕΤΟΧΕΣ	116
9. ΛΟΙΠΑ ΜΗ ΚΥΚΛΟΦΟΡΟΥΝΤΑ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ	118
10. ΑΠΟΘΕΜΑΤΑ	118
11. ΠΕΛΑΤΕΣ.....	118
12. ΛΟΙΠΑ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ	119
13. ΛΟΙΠΑ ΚΥΚΛΟΦΟΡΟΥΝΤΑ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ	120
14. ΤΑΜΕΙΑΚΑ ΔΙΑΘΕΣΙΜΑ ΚΑΙ ΤΑΜΕΙΑΚΑ ΙΣΟΔΥΝΑΜΑ	120
15. ΜΕΤΟΧΙΚΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟ - ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΟ ΥΠΕΡ ΤΟ ΑΡΤΙΟ - ΙΔΙΕΣ ΜΕΤΟΧΕΣ	120
16. ΤΑΚΤΙΚΟ ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΟ - ΣΥΝΑΛΛΑΓΜΑΤΙΚΕΣ ΔΙΑΦΟΡΕΣ ΚΑΙ ΛΟΙΠΑ ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΑ - ΥΠΟΛΟΙΠΟ ΚΕΡΔΩΝ ΕΙΣ ΝΕΟ	121
17. ΜΕΡΙΣΜΑΤΑ.....	121
18. ΜΑΚΡΟΠΡΟΘΕΣΜΑ ΔΑΝΕΙΑ.....	122
19. ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ ΓΙΑ ΣΥΝΤΑΞΕΙΣ, ΑΠΟΖΗΜΙΩΣΕΙΣ ΚΑΙ ΛΟΙΠΕΣ ΠΑΡΟΧΕΣ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ.....	124
20. ΛΟΙΠΕΣ ΜΑΚΡΟΠΡΟΘΕΣΜΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ.....	129
21. ΒΡΑΧΥΠΡΟΘΕΣΜΑ ΔΑΝΕΙΑ	129
22. ΦΟΡΟΣ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ - ΑΝΑΒΑΛΛΟΜΕΝΟΙ ΦΟΡΟΙ	129
23. ΛΟΙΠΕΣ ΒΡΑΧΥΠΡΟΘΕΣΜΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ	133
24. ΛΟΙΠΑ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΑ ΕΣΟΔΑ.....	134
25. ΚΕΡΔΗ ΑΝΑ ΜΕΤΟΧΗ.....	134
26. ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΩΝ ΤΟΜΕΩΝ	134
27. ΣΥΝΑΛΛΑΓΕΣ ΜΕ ΣΥΝΔΕΜΕΝΑ ΜΕΡΗ.....	137
28. ΝΟΜΙΚΕΣ ΥΠΟΘΕΣΕΙΣ - ΔΕΣΜΕΥΣΕΙΣ.....	141
29. ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΜΕΣΑ ΚΑΙ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΥ ΚΙΝΔΥΝΟΥ	146
30. ΑΝΑΤΑΞΙΝΟΜΗΣΕΙΣ ΚΟΝΔΥΛΙΩΝ	151
31. ΕΛΕΓΚΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΛΟΙΠΕΣ ΑΜΟΙΒΕΣ	151
32. ΜΕΤΑΓΕΝΕΣΤΕΡΑ ΓΕΓΟΝΟΤΑ.....	152

ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΘΕΣΗΣ (ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΗ ΚΑΙ ΕΤΑΙΡΙΚΗ)

(Ποσά σε εκατομμύρια Ευρώ)	Σημειώσεις	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
		2017	2016	2017	2016
ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ					
Μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία					
Ενσώματα πάγια	4	2.740,9	2.852,5	1.239,2	1.225,0
Υπεραξία	5	447,1	507,0	-	-
Τηλεπικοινωνιακές άδειες	6	523,6	491,3	4,4	3,7
Λοιπά άυλα περιουσιακά στοιχεία	7	504,2	490,4	255,5	197,1
Συμμετοχές	8	0,1	0,1	3.426,7	3.486,5
Δάνεια σε ασφαλιστικά ταμεία	19	82,5	85,6	82,5	85,6
Αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις	22	313,5	316,5	117,0	133,3
Λοιπά μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία	9	112,1	99,4	73,0	76,2
Σύνολο μη κυκλοφορούντων περιουσιακών στοιχείων		4.724,0	4.842,8	5.198,3	5.207,4
Κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία					
Αποθέματα	10	91,3	95,9	12,4	23,5
Πελάτες	11	719,7	730,5	357,1	348,7
Λοιπά χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία	12	5,9	5,6	16,8	9,4
Λοιπά κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία	13	259,3	307,6	154,5	100,3
Δεσμευμένα ταμειακά διαθέσιμα		4,3	3,6	-	-
Ταμειακά διαθέσιμα και ταμειακά ισοδύναμα	14	1.297,7	1.585,6	185,6	511,6
Σύνολο κυκλοφορούντων περιουσιακών στοιχείων		2.378,2	2.728,8	726,4	993,5
ΣΥΝΟΛΟ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΚΩΝ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ		7.102,2	7.571,6	5.924,7	6.200,9
ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ ΚΑΙ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ					
Ίδια κεφάλαια που αναλογούν στους μετόχους της Εταιρείας					
Μετοχικό κεφάλαιο	15	1.387,1	1.387,1	1.387,1	1.387,1
Αποθεματικό υπέρ το άρτιο	15	496,4	496,2	496,4	496,2
Ίδιες μετοχές	15	(14,5)	(14,3)	(14,5)	(14,3)
Τακτικό αποθεματικό	16	373,5	362,2	373,5	362,2
Συναλλαγματικές διαφορές και λοιπά αποθεματικά	16	(157,1)	(156,5)	(11,4)	(18,5)
Μεταβολές σε ποσοστά μη ελεγχουσών συμμετοχών		(3.314,1)	(3.314,1)	-	-
Υπόλοιπο κερδών εις νέο	16	3.573,1	3.595,4	727,1	590,0
Σύνολο ιδίων κεφαλαίων που αναλογούν στους μετόχους της Εταιρείας		2.344,4	2.356,0	2.958,2	2.802,7
Μη ελέγχουσες συμμετοχές	8	245,0	295,7	-	-
Σύνολο ιδίων κεφαλαίων		2.589,4	2.651,7	2.958,2	2.802,7
Μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις					
Μακροπρόθεσμα δάνεια	18	1.276,2	1.941,0	1.004,4	1.348,5
Πρόβλεψη αποζημίωσης προσωπικού λόγω εξόδου από την υπηρεσία	19	224,3	227,6	189,9	192,2
Πρόβλεψη για λογαριασμό νεότητας	19	129,9	142,5	129,9	142,5
Αναβαλλόμενες φορολογικές υποχρεώσεις	22	30,6	50,3	-	-
Λοιπές μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις	20	130,8	118,3	207,1	155,2
Σύνολο μακροπρόθεσμων υποχρεώσεων		1.791,8	2.479,7	1.531,3	1.838,4
Βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις					
Προμηθευτές		1.162,4	1.364,1	400,4	491,9
Βραχυπρόθεσμα δάνεια	21	-	-	163,0	350,0
Βραχυπρόθεσμο μέρος μακροπρόθεσμων δανείων	18	764,5	184,1	378,4	128,5
Φόρος εισοδήματος	22	41,6	79,2	12,7	63,6
Έσοδα επόμενης χρήσης		133,5	152,1	76,8	91,1
Πρόβλεψη προγράμματος εθελουσίας αποχώρησης	19	139,3	141,9	139,3	141,9
Μερίσματα πληρωτέα	17	0,4	0,3	0,4	0,3
Λοιπές βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις	23	479,3	518,5	264,2	292,5
Σύνολο βραχυπρόθεσμων υποχρεώσεων		2.721,0	2.440,2	1.435,2	1.559,8
ΣΥΝΟΛΟ ΙΔΙΩΝ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ ΚΑΙ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΝ		7.102,2	7.571,6	5.924,7	6.200,9

ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ (ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΗ ΚΑΙ ΕΤΑΙΡΙΚΗ)

(Ποσά σε εκατομμύρια Ευρώ, πλην στοιχείων ανά μετοχή)	Σημειώσεις	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
		2017	2016	2017	2016
Κύκλος εργασιών					
Σταθερή τηλεφωνία:					
Έσοδα λιανικής		1.191,2	1.205,2	904,6	898,0
Έσοδα χονδρικής		662,6	647,7	347,7	344,4
Λοιπά έσοδα		295,6	297,7	216,2	217,0
Σύνολο εσόδων σταθερής τηλεφωνίας		2.149,4	2.150,6	1.468,5	1.459,4
Κινητή τηλεφωνία:					
Έσοδα υπηρεσιών		1.334,9	1.311,3	-	-
Έσοδα πώλησης συσκευών		224,3	221,5	33,3	24,6
Λοιπά έσοδα		20,6	23,3	-	-
Σύνολο εσόδων κινητής τηλεφωνίας		1.579,8	1.556,1	33,3	24,6
Λοιπά έσοδα		127,9	201,4	82,0	84,5
Σύνολο κύκλου εργασιών		3.857,1	3.908,1	1.583,8	1.568,5
Λοιπά λειτουργικά έσοδα	24	51,4	55,2	8,1	8,2
Λειτουργικά έξοδα					
Έξοδα διασύνδεσης και περιαγωγής		(569,8)	(542,9)	(106,5)	(112,2)
Πρόβλεψη για επισφαλείς απαιτήσεις	11	(106,3)	(89,9)	(20,5)	(20,5)
Αποδοχές προσωπικού		(622,5)	(642,4)	(286,4)	(308,4)
Κόστη σχετιζόμενα με προγράμματα εθελούσιας αποχώρησης	19	(51,8)	(49,6)	(27,7)	(35,8)
Έξοδα εμπορικών προμηθειών		(141,3)	(134,7)	(19,0)	(13,5)
Κόστος εμπορευμάτων		(296,7)	(268,7)	(67,2)	(54,2)
Έξοδα συντήρησης και επισκευών		(96,6)	(100,1)	(34,7)	(38,0)
Έξοδα προώθησης		(96,5)	(104,5)	(26,6)	(29,7)
Λοιπά λειτουργικά έξοδα, εκ των οποίων:		(684,5)	(763,5)	(357,6)	(336,6)
Ενοίκια, μισθώσεις και κόστος εγκαταστάσεων		(211,6)	(215,7)	(107,0)	(104,5)
Αμοιβές και υπηρεσίες τρίτων		(170,7)	(172,7)	(142,7)	(143,1)
Λοιποί φόροι και τέλη ρυθμιστικών αρχών		(67,1)	(75,3)	(22,5)	(21,8)
Κόστος κατασκευής δικτύου		(11,4)	(68,0)	-	-
Λοιπά λειτουργικά έξοδα		(223,7)	(231,8)	(85,4)	(67,2)
Σύνολο λειτουργικών εξόδων πριν από αποσβέσεις και απομειώσεις		(2.666,0)	(2.696,3)	(946,2)	(948,9)
Λειτουργικά κέρδη προ χρηματοοικονομικών και επενδυτικών δραστηριοτήτων, αποσβέσεων και απομειώσεων		1.242,5	1.267,0	645,7	627,8
Αποσβέσεις και απομειώσεις	4,5,6,7	(937,0)	(881,4)	(324,9)	(306,4)
Λειτουργικά κέρδη προ χρηματοοικονομικών και επενδυτικών δραστηριοτήτων		305,5	385,6	320,8	321,4
Έσοδα και έξοδα από χρηματοοικονομικές και επενδυτικές δραστηριότητες					
Χρεωστικοί τόκοι και συναφή έξοδα		(139,4)	(149,4)	(89,2)	(104,5)
Πιστωτικοί τόκοι		1,6	2,2	2,5	2,3
Συναλλαγματικές διαφορές, καθαρές		(12,2)	(4,3)	(0,8)	2,5
Έσοδα από μερίσματα	8	-	-	126,6	15,1
Κέρδη / (ζημιές) από συμμετοχές και λοιπά χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία - Απομειώσεις	8,12	19,0	18,3	(41,1)	(57,1)
Ζημιές από χρηματοοικονομικές και επενδυτικές δραστηριότητες		(131,0)	(133,2)	(2,0)	(141,7)
Κέρδη προ φόρων		174,5	252,4	318,8	179,7
Φόρος εισοδήματος	22	(151,7)	(168,4)	(92,2)	(81,7)
Κέρδη χρήσης		22,8	84,0	226,6	98,0
Κατανεμόμενα σε:					
Μετόχους της Εταιρείας		67,2	140,0	226,6	98,0
Μη ελέγχουσες συμμετοχές		(44,4)	(56,0)	-	-
Κέρδη χρήσης		22,8	84,0	226,6	98,0
Κέρδη ανά μετοχή κατανεμόμενα σε μετόχους της Εταιρείας					
Βασικά κέρδη ανά μετοχή	25	0,1375	0,2864		
Απομειωμένα κέρδη ανά μετοχή	25	0,1375	0,2864		

ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ ΣΥΝΟΛΙΚΟΥ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ (ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΗ ΚΑΙ ΕΤΑΙΡΙΚΗ)

(Ποσά σε εκατομμύρια Ευρώ)	Σημειώσεις	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
		2017	2016	2017	2016
Κέρδη χρήσης		22,8	84,0	226,6	98,0
Λοιπά συνολικά έσοδα:					
Στοιχεία που δε θα ταξινομηθούν μεταγενέστερα στην κατάσταση αποτελεσμάτων					
Αναλογιστικά κέρδη / (ζημιές)	19	10,9	(1,1)	9,6	(1,7)
Αναβαλλόμενοι φόροι επί των αναλογιστικών κερδών / (ζημιών)		(3,0)	0,5	(2,8)	0,5
Σύνολο στοιχείων που δε θα ταξινομηθούν μεταγενέστερα στην κατάσταση αποτελεσμάτων		7,9	(0,6)	6,8	(1,2)
Στοιχεία που ενδέχεται να ταξινομηθούν μεταγενέστερα στην κατάσταση αποτελεσμάτων					
Συναλλαγματικές διαφορές		(15,2)	6,9	-	-
Καθαρή μεταβολή στα διαθέσιμα προς πώληση χρηματοοικονομικά στοιχεία	12	0,5	1,1	0,4	-
Αναβαλλόμενοι φόροι επί της καθαρής μεταβολής στα διαθέσιμα προς πώληση χρηματοοικονομικά στοιχεία		(0,1)	(0,3)	(0,1)	-
Σύνολο στοιχείων που ενδέχεται να ταξινομηθούν μεταγενέστερα στην κατάσταση αποτελεσμάτων		(14,8)	7,7	0,3	-
Λοιπά συνολικά εισοδήματα / (ζημιές) χρήσης		(6,9)	7,1	7,1	(1,2)
Συγκεντρωτικά συνολικά εισοδήματα χρήσης		15,9	91,1	233,7	96,8
Κατανεμόμενα σε:					
Μετόχους της Εταιρείας		66,6	147,6	233,7	96,8
Μη ελέγχουσες συμμετοχές		(50,7)	(56,5)	-	-
		15,9	91,1	233,7	96,8

ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΜΕΤΑΒΟΛΩΝ ΙΔΙΩΝ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ (ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΗ)

	Αποδιδόμενα στους μετόχους της Εταιρείας								Μη ελέγχουσες συμμετοχές	Σύνολο ιδίων κεφαλαίων
	Μετοχικό κεφάλαιο	Αποθεματικό υπέρ το άρτιο	Ίδιες μετοχές	Τακτικό αποθεματικό	Συναλλαγματικές διαφορές και λοιπά αποθεματικά	Μεταβολές σε ποσοστά μη ελεγχουσών συμμετοχών	Υπόλοιπο κερδών εις νέο	Σύνολο		
(Ποσά σε εκατομμύρια Ευρώ)										
Υπόλοιπο την 1 Ιανουαρίου 2016	1.387,1	496,3	(14,7)	357,3	(164,1)	(3.314,1)	3.509,2	2.257,0	352,2	2.609,2
Κέρδη / (ζημιές) χρήσης	-	-	-	-	-	-	140,0	140,0	(56,0)	84,0
Λοιπά συνολικά εισοδήματα / (ζημιές)	-	-	-	-	7,6	-	-	7,6	(0,5)	7,1
Συγκεντρωτικά συνολικά εισοδήματα / (ζημιές)	-	-	-	-	7,6	-	140,0	147,6	(56,5)	91,1
Διανομή μερισμάτων	-	-	-	-	-	-	(48,9)	(48,9)	-	(48,9)
Μεταφορά σε τακτικό αποθεματικό	-	-	-	4,9	-	-	(4,9)	-	-	-
Προγράμματα παροχής δικαιωμάτων προαίρεσης	-	(0,1)	0,4	-	-	-	-	0,3	-	0,3
Υπόλοιπο την 31 Δεκεμβρίου 2016	1.387,1	496,2	(14,3)	362,2	(156,5)	(3.314,1)	3.595,4	2.356,0	295,7	2.651,7
Υπόλοιπο την 1 Ιανουαρίου 2017	1.387,1	496,2	(14,3)	362,2	(156,5)	(3.314,1)	3.595,4	2.356,0	295,7	2.651,7
Κέρδη / (ζημιές) χρήσης	-	-	-	-	-	-	67,2	67,2	(44,4)	22,8
Λοιπά συνολικά εισοδήματα / (ζημιές)	-	-	-	-	(0,6)	-	-	(0,6)	(6,3)	(6,9)
Συγκεντρωτικά συνολικά εισοδήματα / (ζημιές)	-	-	-	-	(0,6)	-	67,2	66,6	(50,7)	15,9
Διανομή μερισμάτων	-	-	-	-	-	-	(78,2)	(78,2)	-	(78,2)
Μεταφορά σε τακτικό αποθεματικό	-	-	-	11,3	-	-	(11,3)	-	-	-
Προγράμματα παροχής δικαιωμάτων προαίρεσης	-	0,2	(0,2)	-	-	-	-	-	-	-
Υπόλοιπο την 31 Δεκεμβρίου 2017	1.387,1	496,4	(14,5)	373,5	(157,1)	(3.314,1)	3.573,1	2.344,4	245,0	2.589,4

ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΜΕΤΑΒΟΛΩΝ ΙΔΙΩΝ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ (ΕΤΑΙΡΙΚΗ)

(Ποσά σε εκατομμύρια Ευρώ)	Μετοχικό κεφάλαιο	Αποθεματικό υπέρ το άρτιο	Ίδιες μετοχές	Τακτικό αποθεματικό	Λοιπά αποθεματικά	Υπόλοιπο κερδών εις νέο	Σύνολο ιδίων κεφαλαίων
Υπόλοιπο την 1 Ιανουαρίου 2016	1.387,1	496,3	(14,7)	357,3	(17,3)	545,8	2.754,5
Κέρδη χρήσης	-	-	-	-	-	98,0	98,0
Λοιπά συνολικά εισοδήματα / (ζημιές)	-	-	-	-	(1,2)	-	(1,2)
Συγκεντρωτικά συνολικά εισοδήματα / (ζημιές)	-	-	-	-	(1,2)	98,0	96,8
Διανομή μερισμάτων	-	-	-	-	-	(48,9)	(48,9)
Μεταφορά σε τακτικό αποθεματικό	-	-	-	4,9	-	(4,9)	-
Προγράμματα παροχής δικαιωμάτων προαίρεσης	-	(0,1)	0,4	-	-	-	0,3
Υπόλοιπο την 31 Δεκεμβρίου 2016	1.387,1	496,2	(14,3)	362,2	(18,5)	590,0	2.802,7
Υπόλοιπο την 1 Ιανουαρίου 2017	1.387,1	496,2	(14,3)	362,2	(18,5)	590,0	2.802,7
Κέρδη χρήσης	-	-	-	-	-	226,6	226,6
Λοιπά συνολικά εισοδήματα	-	-	-	-	7,1	-	7,1
Συγκεντρωτικά συνολικά εισοδήματα	-	-	-	-	7,1	226,6	233,7
Διανομή μερισμάτων	-	-	-	-	-	(78,2)	(78,2)
Μεταφορά σε τακτικό αποθεματικό	-	-	-	11,3	-	(11,3)	-
Προγράμματα παροχής δικαιωμάτων προαίρεσης	-	0,2	(0,2)	-	-	-	-
Υπόλοιπο την 31 Δεκεμβρίου 2017	1.387,1	496,4	(14,5)	373,5	(11,4)	727,1	2.958,2

ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ ΤΑΜΕΙΑΚΩΝ ΡΟΩΝ (ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΗ ΚΑΙ ΕΤΑΙΡΙΚΗ)

(Ποσά σε εκατομμύρια Ευρώ)	Σημειώσεις	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
		2017	2016	2017	2016
Ταμειακές ροές από λειτουργικές δραστηριότητες					
Κέρδη προ φόρων		174,5	252,4	318,8	179,7
Προσαρμογές για:					
Αποσβέσεις και απομειώσεις	4,5,6,7	937,0	881,4	324,9	306,4
Κόστη σχετιζόμενα με προγράμματα εθελούσιας αποχώρησης	19	51,8	49,6	27,7	35,8
Πρόβλεψη για αποζημίωση προσωπικού	19	9,8	12,1	9,0	10,0
Πρόβλεψη για λογαριασμό νεότητας	19	2,1	1,8	2,1	1,8
Πρόβλεψη για επισφαλείς απαιτήσεις	11	106,3	89,9	20,5	20,5
Συναλλαγματικές διαφορές, καθαρές		12,2	4,3	0,8	(2,5)
Πιστωτικοί τόκοι		(1,6)	(2,2)	(2,5)	(2,3)
Έσοδα από μερίσματα	8	-	-	(126,6)	(15,1)
(Κέρδη) / ζημιές από συμμετοχές και λοιπά χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία - Απομειώσεις	8,12	(19,0)	(18,3)	41,1	57,1
Χρεωστικοί τόκοι και συναφή έξοδα		139,4	149,4	89,2	104,5
Προσαρμογές για μεταβολές λογαριασμών κεφαλαίου κίνησης:					
Μείωση / (αύξηση) αποθεμάτων		1,8	1,2	11,1	(5,4)
Μείωση / (αύξηση) απαιτήσεων		(63,6)	(164,3)	(16,0)	(17,0)
(Μείωση) / αύξηση υποχρεώσεων (πλην δανεισμού)		(128,2)	76,0	(44,1)	56,9
Πλέον / (Μείον):					
Καταβολές προγραμμάτων εθελούσιας αποχώρησης	19	(65,3)	(53,9)	(38,6)	(41,2)
Καταβολές αποζημίωσης προσωπικού και λογαριασμού νεότητας, εκτός εισφορών εργαζομένων	19	(12,6)	(15,2)	(12,2)	(14,9)
Χρεωστικοί τόκοι και συναφή έξοδα καταβεβλημένα		(132,1)	(134,9)	(92,5)	(93,6)
Φόρος εισοδήματος καταβεβλημένος		(211,9)	(104,2)	(129,7)	(1,5)
Καθαρές ταμειακές εισροές από λειτουργικές δραστηριότητες		800,6	1.025,1	383,0	579,2
Ταμειακές ροές από επενδυτικές δραστηριότητες					
Εξαγορά θυγατρικών		-	-	-	(3,8)
Πώληση ή λήξη χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων	12	0,2	2,2	-	-
Δάνεια χορηγηθέντα		-	-	-	(14,7)
Αποπληρωμές εισπρακτέων δανείων		6,2	7,3	7,3	7,3
Αγορά ενσώματων και άυλων παγίων περιουσιακών στοιχείων		(919,9)	(653,0)	(409,9)	(311,4)
Κίνηση δεσμευμένων ταμειακών διαθεσίμων		(0,8)	(0,8)	-	-
Πληρωμές σχετιζόμενες με πώληση θυγατρικών / συμμετοχών		-	(4,9)	-	-
Πιστωτικοί τόκοι εισπραχθέντες		1,6	2,2	2,5	2,3
Μερίσματα εισπραχθέντα		-	-	55,6	14,5
Καθαρές ταμειακές εκροές από επενδυτικές δραστηριότητες		(912,7)	(647,0)	(344,5)	(305,8)
Ταμειακές ροές από χρηματοδοτικές δραστηριότητες					
Προγράμματα παροχής δικαιωμάτων προαίρεσης		(0,3)	-	(0,3)	-
Εισπράξεις από χορηγούμενα και εκδοθέντα δάνεια	18,21	150,0	389,0	193,6	739,0
Εξοφλήσεις δανείων	18,21	(242,7)	(454,5)	(479,7)	(742,2)
Μερίσματα πληρωθέντα σε μετόχους της Εταιρείας		(78,1)	(48,9)	(78,1)	(48,9)
Καθαρές ταμειακές εκροές από χρηματοδοτικές δραστηριότητες		(171,1)	(114,4)	(364,5)	(52,1)
Καθαρή αύξηση / (μείωση) ταμειακών διαθεσίμων και ταμειακών ισοδυνάμων		(283,2)	263,7	(326,0)	221,3
Ταμειακά διαθέσιμα και ταμειακά ισοδύναμα έναρξης χρήσης		1.585,6	1.322,5	511,6	290,3
Συναλλαγματικές διαφορές στα διαθέσιμα		(4,7)	(0,6)	-	-
Ταμειακά διαθέσιμα και ταμειακά ισοδύναμα λήξης χρήσης	14	1.297,7	1.585,6	185,6	511,6

1. ΣΥΣΤΑΣΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ ΚΑΙ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΟΜΙΛΟΥ

Η Οργανισμός Τηλεπικοινωνιών της Ελλάδος Ανώνυμη Εταιρεία (στο εξής αναφερόμενη ως «Εταιρεία», «ΟΤΕ» ή «μητρική»), ιδρύθηκε ως Ανώνυμη Εταιρεία στην Αθήνα, Ελλάδα το 1949 και είναι εγγεγραμμένη στο Γενικό Εμπορικό Μητρώο («Γ.Ε.ΜΗ.») με αριθμό 1037501000. Η διεύθυνση της έδρας της Εταιρείας είναι: Λεωφόρος Κηφισίας 99 - 151 24 Μαρούσι, ενώ η διεύθυνση διαδικτύου της είναι www.cosmote.gr. Οι μετοχές της Εταιρείας είναι εισηγμένες στο Χρηματιστήριο Αθηνών. Μέχρι τη 19 Σεπτεμβρίου 2010, οι μετοχές της Εταιρείας διαπραγματεύονταν στο Χρηματιστήριο της Νέας Υόρκης με τη μορφή Αμερικανικών Αποθετηρίων Τίτλων (ADR). Σε συνέχεια της εξέδου από το Χρηματιστήριο της Νέας Υόρκης, οι Αμερικανικοί Αποθετήριοι Τίτλοι του ΟΤΕ διαπραγματεύονται στην αμερικανική εξωχρηματιστηριακή αγορά (OTC). Οι Παγκόσμιοι Αποθετήριοι Τίτλοι (GDRs) του ΟΤΕ είναι επίσης εισηγμένοι στο Χρηματιστήριο του Λονδίνου.

Οι κύριες δραστηριότητες της Εταιρείας αφορούν στην παροχή τηλεπικοινωνιακών και συναφών υπηρεσιών.

Από την 6 Φεβρουαρίου 2009, οι χρηματοοικονομικές καταστάσεις περιλαμβάνονται στις ενοποιημένες χρηματοοικονομικές καταστάσεις της DEUTSCHE TELEKOM AG (μέθοδος ολικής ενοποίησης), η οποία εδρεύει στη Γερμανία και την 31 Δεκεμβρίου 2017 κατέχει ποσοστό 40,00% του ΟΤΕ (βλέπε Σημείωση 15).

Ο Όμιλος ΟΤΕ (στο εξής αναφερόμενος ως «Όμιλος»), πέραν της μητρικής Εταιρείας, περιλαμβάνει και τις εταιρείες, στις οποίες ο ΟΤΕ είτε άμεσα είτε έμμεσα ασκεί έλεγχο. Οι χρηματοοικονομικές καταστάσεις των μη εισηγμένων εταιρειών οι οποίες ενοποιούνται και αντιπροσωπεύουν αθροιστικά ποσοστό μεγαλύτερο από 5,0% του ενοποιημένου κύκλου εργασιών ή του ενοποιημένου ενεργητικού ή των ενοποιημένων αποτελεσμάτων μετά την αφαίρεση της αναλογίας των μετοχών της μειοψηφίας, είναι διαθέσιμες στην ιστοσελίδα της μητρικής Εταιρείας, στη διεύθυνση διαδικτύου <https://www.cosmote.gr/fixed/en/corporate/ir/financial-statements-of-ote-group-companies>.

Οι Ετήσιες Ενοποιημένες και Εταιρικές Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις (στο εξής αναφερόμενες ως «χρηματοοικονομικές καταστάσεις») της 31 Δεκεμβρίου 2017 και της χρήσης που έληξε την ημερομηνία αυτή, εγκρίθηκαν για έκδοση με απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου την 21 Φεβρουαρίου 2018, ενώ τελούν υπό την τελική έγκριση της Τακτικής Γενικής Συνέλευσης των μετόχων του ΟΤΕ.

Ο αριθμός του απασχολούμενου προσωπικού του Ομίλου και της Εταιρείας την 31 Δεκεμβρίου 2017 και 2016 είναι ως εξής:

	ΟΜΙΛΟΣ	ΕΤΑΙΡΕΙΑ
31 Δεκεμβρίου 2017	20.305	8.389
31 Δεκεμβρίου 2016	21.086	8.405

Οι ενοποιημένες χρηματοοικονομικές καταστάσεις περιλαμβάνουν τις χρηματοοικονομικές καταστάσεις του ΟΤΕ και των ακόλουθων θυγατρικών εταιρειών, στις οποίες ο ΟΤΕ άμεσα ή έμμεσα ασκεί έλεγχο:

ΟΝΟΜΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ	ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ	ΧΩΡΑ	ΠΟΣΟΣΤΟ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ ΟΜΙΛΟΥ	
			2017	2016
COSMOTE ΚΙΝΗΤΕΣ ΤΗΛΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΕΣ Α.Ε. («COSMOTE»)	Υπηρεσίες κινητής τηλεφωνίας	Ελλάδα	100,00%	100,00%
ΟΤΕ INTERNATIONAL INVESTMENTS LTD	Εταιρεία διαχείρισης επενδύσεων	Κύπρος	100,00%	100,00%
ΚΟΣΜΟ-ΟΥΑΝ ΕΛΛΑΣ ΜΑΡΚΕΤ ΣΑΪΤ Α.Ε. («COSMO-ONE»)	Υπηρεσίες ηλεκτρονικού εμπορίου	Ελλάδα	61,74%	61,74%
ΟΤΕ PLC	Χρηματοοικονομικές υπηρεσίες	Η. Βασίλειο	100,00%	100,00%
ΟΤΕ SAT-MARITEL Α.Ε. («ΟΤΕ SAT-MARITEL»)	Δορυφορικές επικοινωνίες	Ελλάδα	94,08%	94,08%
ΟΤΕ PLUS ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΚΑΙ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΕΣ ΛΥΣΕΙΣ Α.Ε.- ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΦΥΛΑΞΗΣ («ΟΤΕ PLUS»)	Συμβουλευτικές υπηρεσίες και υπηρεσίες φύλαξης	Ελλάδα	100,00%	100,00%
ΟΤΕ ΑΚΙΝΗΤΑ Α.Ε. («ΟΤΕ ΑΚΙΝΗΤΑ»)	Εταιρεία εκμετάλλευσης ακινήτων	Ελλάδα	100,00%	100,00%
ΟΤΕ ΔΙΕΘΝΕΙΣ ΛΥΣΕΙΣ Α.Ε. («ΟΤΕ GLOBE»)	Παροχή τηλεπικοινωνιακών υπηρεσιών σε παρόχους	Ελλάδα	100,00%	100,00%
HATWAVE HELLENIC-AMERICAN TELECOMMUNICATIONS WAVE LTD («HATWAVE»)	Εταιρεία διαχείρισης επενδύσεων	Κύπρος	-	52,67%
ΟΤΕ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗΣ ΠΡΑΚΤΟΡΕΥΣΗΣ Α.Ε. («ΟΤΕ ΑΣΦΑΛΙΣΗ»)	Υπηρεσίες ασφαλιστικής πρακτορεύσεως	Ελλάδα	100,00%	100,00%
ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΟΤΕ («ΟΤΕ ACADEMY»)	Υπηρεσίες εκπαίδευσης	Ελλάδα	100,00%	100,00%
TELEKOM ROMANIA COMMUNICATIONS S.A. («TELEKOM ROMANIA»)	Υπηρεσίες σταθερής τηλεφωνίας	Ρουμανία	54,01%	54,01%
NEXTGEN COMMUNICATIONS SRL («NEXTGEN»)	Τηλεπικοινωνιακές υπηρεσίες	Ρουμανία	54,01%	54,01%

ΟΝΟΜΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ	ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ	ΧΩΡΑ	ΠΟΣΟΣΤΟ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ ΟΜΙΛΟΥ	
			2017	2016
TELEKOM ROMANIA MOBILE COMMUNICATIONS S.A. («TELEKOM ROMANIA MOBILE»)	Υπηρεσίες κινητής τηλεφωνίας	Ρουμανία	86,20%	86,20%
TELEKOM ALBANIA	Υπηρεσίες κινητής τηλεφωνίας	Αλβανία	99,76%	99,76%
ΓΕΡΜΑΝΟΣ Α.Β.Ε.Ε. («ΓΕΡΜΑΝΟΣ»)	Εταιρεία δικτύου καταστημάτων	Ελλάδα	100,00%	100,00%
COSMOTE E-VALUE	Παροχή υπηρεσιών marketing	Ελλάδα	100,00%	100,00%
GERMANOS TELECOM ROMANIA S.A.	Εταιρεία δικτύου καταστημάτων	Ρουμανία	-	100,00%
SUNLIGHT ROMANIA S.R.L. FILIALA	Εμπόριο	Ρουμανία	-	100,00%
MOBILBEEER ΜΟΝΟΠΡΟΣΩΠΗ Ε.Π.Ε.	Εμπόριο	Ελλάδα	100,00%	100,00%
COSMOTE TV ΤΗΛΕΟΠΤΙΚΕΣ ΠΑΡΑΓΩΓΕΣ ΚΑΙ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ Α.Ε.	Τηλεοπτικές παραγωγές και υπηρεσίες τηλεόρασης	Ελλάδα	100,00%	100,00%
COSMOHOLDING ROMANIA LTD	Εταιρεία διαχείρισης επενδύσεων	Κύπρος	100,00%	100,00%
TELEMOBIL S.A. («ZAPP»)	Υπηρεσίες κινητής τηλεφωνίας	Ρουμανία	-	100,00%
E-VALUE ΕΝΗΜΕΡΩΣΗΣ ΟΦΕΙΛΕΤΩΝ ΜΟΝΟΠΡΟΣΩΠΗ ΕΠΕ («E-VALUE Μ.ΕΠΕ»)	Διαχείριση εκπρόθεσμων λογαριασμών	Ελλάδα	100,00%	100,00%
COSMOHOLDING INTERNATIONAL B.V.	Εταιρεία διαχείρισης επενδύσεων	Ολλανδία	100,00%	100,00%
E-VALUE INTERNATIONAL S.A.	Παροχή υπηρεσιών marketing	Ρουμανία	100,00%	100,00%
ΟΤΕ RURAL NORTH ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΕΙΔΙΚΟΥ ΣΚΟΠΟΥ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΕΥΡΥΖΩΝΙΚΩΝ ΥΠΟΔΟΜΩΝ («ΟΤΕ RURAL NORTH»)	Ανάπτυξη και διαχείριση ευρυζωνικών υποδομών	Ελλάδα	100,00%	100,00%
ΟΤΕ RURAL SOUTH ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΕΙΔΙΚΟΥ ΣΚΟΠΟΥ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΕΥΡΥΖΩΝΙΚΩΝ ΥΠΟΔΟΜΩΝ («ΟΤΕ RURAL SOUTH»)	Ανάπτυξη και διαχείριση ευρυζωνικών υποδομών	Ελλάδα	100,00%	100,00%

ΜΕΤΑΒΙΒΑΣΕΙΣ ΚΑΙ ΣΥΓΧΩΝΕΥΣΕΙΣ ΘΥΓΑΤΡΙΚΩΝ

Τη 10 Μαΐου 2017, η ΓΕΡΜΑΝΟΣ μεταβίβασε τη συμμετοχή της στη GERMANOS TELECOM ROMANIA S.A. (συμπεριλαμβάνοντας τη συμμετοχή της στην SUNLIGHT ROMANIA S.R.L. FILIALA) στην TELEKOM ROMANIA MOBILE.

Την 7 Ιουνίου 2017, η COSMOHOLDING ROMANIA LTD μεταβίβασε τη συμμετοχή της στη ZAPP στην TELEKOM ROMANIA MOBILE.

Την 1 Δεκεμβρίου 2017, οι εταιρείες GERMANOS TELECOM ROMANIA S.A., SUNLIGHT ROMANIA S.R.L. FILIALA και ZAPP απορροφήθηκαν από την TELEKOM ROMANIA MOBILE.

Την 7 Δεκεμβρίου 2017, οι εταιρείες GERMANOS TELECOM ROMANIA S.A., SUNLIGHT ROMANIA S.R.L. FILIALA και ZAPP διαγράφηκαν από το Μητρώο Εταιρειών.

Την 6 Δεκεμβρίου 2017, η HATWAVE διαγράφηκε από το Μητρώο Εταιρειών.

2. ΒΑΣΗ ΣΥΝΤΑΞΗΣ ΤΩΝ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ

Οι χρηματοοικονομικές καταστάσεις έχουν συνταχθεί σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς («ΔΠΧΑ») όπως αυτά έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση (Ε.Ε.).

Οι χρηματοοικονομικές καταστάσεις έχουν συνταχθεί σύμφωνα με την αρχή του ιστορικού κόστους, εκτός από τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων και τα διαθέσιμα προς πώληση χρηματοοικονομικά στοιχεία.

Τα ποσά των χρηματοοικονομικών καταστάσεων απεικονίζονται σε εκατομμύρια Ευρώ, εκτός αν ρητά αναφέρεται διαφορετικά.

Σημαντικές λογιστικές κρίσεις, εκτιμήσεις και υποθέσεις

Η σύνταξη των χρηματοοικονομικών καταστάσεων απαιτεί τη διενέργεια εκτιμήσεων και την υιοθέτηση παραδοχών από πλευράς της διοίκησης, οι οποίες επηρεάζουν τις αξίες των περιουσιακών στοιχείων, των υποχρεώσεων, των εσόδων, των δαπανών και των γνωστοποιήσεων για ενδεχόμενες απαιτήσεις και υποχρεώσεις που περιλαμβάνονται στις χρηματοοικονομικές καταστάσεις. Η διοίκηση σε συνεχή βάση αξιολογεί τις εκτιμήσεις και τις παραδοχές αυτές, οι οποίες κυρίως περιλαμβάνουν τις εκκρεμείς νομικές υποθέσεις, την πρόβλεψη για επισφαλείς απαιτήσεις, την ωφέλιμη ζωή των μη χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων, την απομείωση των ενσώματων παγίων, την απομείωση της υπεραξίας, την απομείωση των άυλων

περιουσιακών στοιχείων, την απομείωση των συμμετοχών, την πρόβλεψη για αποζημίωση προσωπικού λόγω εξόδου από την υπηρεσία και για το λογαριασμό νεότητας, την αναγνώριση των εσόδων και εξόδων και τους φόρους εισοδήματος. Οι εκτιμήσεις και οι παραδοχές αυτές βασίζονται στην υπάρχουσα εμπειρία και σε διάφορους άλλους παράγοντες που θεωρούνται εύλογοι. Οι εκτιμήσεις και οι παραδοχές αυτές είναι η βάση για τη λήψη αποφάσεων σχετικά με τις λογιστικές αξίες των περιουσιακών στοιχείων και των υποχρεώσεων που δεν είναι άμεσα διαθέσιμες από άλλες πηγές. Τα πραγματικά αποτελέσματα ενδέχεται να διαφέρουν από τις ανωτέρω εκτιμήσεις κάτω από διαφορετικές παραδοχές ή συνθήκες.

Οι σημαντικές λογιστικές εκτιμήσεις και παραδοχές που αφορούν σε μελλοντικές και άλλες κύριες πηγές αβεβαιότητας κατά την ημερομηνία σύνταξης των χρηματοοικονομικών καταστάσεων και ενέχουν σημαντικό κίνδυνο να προκαλέσουν ουσιώδεις προσαρμογές στις λογιστικές αξίες των περιουσιακών στοιχείων και των υποχρεώσεων μέσα στην επόμενη χρήση, έχουν ως εξής:

Απομείωση υπεραξίας

Ο Όμιλος αξιολογεί αν υπάρχει απομείωση της υπεραξίας τουλάχιστον σε ετήσια βάση. Για το λόγο αυτό απαιτείται να εκτιμηθεί η αξία χρήσης κάθε μονάδας δημιουργίας ταμειακών ροών στην οποία έχει επιμεριστεί ποσό υπεραξίας. Η εκτίμηση της αξίας χρήσης απαιτεί ο Όμιλος να εκτιμήσει τις μελλοντικές ταμειακές ροές της μονάδας δημιουργίας ταμειακών ροών και να επιλέξει το κατάλληλο επιτόκιο προεξόφλησης, με βάση το οποίο θα καθοριστεί η παρούσα αξία των ανωτέρω μελλοντικών ταμειακών ροών. Επιπλέον λεπτομέρειες σχετικά με τον έλεγχο απομείωσης περιλαμβάνονται στη Σημείωση 5.

Πρόβλεψη για φόρο εισοδήματος

Η πρόβλεψη για φόρο εισοδήματος με βάση το Δ.Λ.Π. 12 «Φόροι Εισοδήματος» αφορά στα ποσά των φόρων που αναμένεται να καταβληθούν στις φορολογικές αρχές και περιλαμβάνει την πρόβλεψη για τον τρέχοντα φόρο εισοδήματος και την πρόβλεψη για τυχόν πρόσθετους φόρους που πιθανόν να προκύψουν σαν αποτέλεσμα του ελέγχου από τις φορολογικές αρχές. Οι εταιρείες του Ομίλου υπόκεινται σε διαφορετικές νομοθεσίες σχετικά με τη φορολογία εισοδήματος και ως εκ τούτου απαιτείται σημαντική εκτίμηση από τη διοίκηση προκειμένου να προσδιοριστεί η πρόβλεψη του Ομίλου για τους φόρους εισοδήματος. Οι απολογιστικοί φόροι εισοδήματος μπορεί να διαφέρουν από αυτές τις εκτιμήσεις, εξαιτίας μελλοντικών αλλαγών στη φορολογική νομοθεσία, σημαντικών αλλαγών στις νομοθεσίες των χωρών στις οποίες δραστηριοποιείται ο Όμιλος και η Εταιρεία, ή απρόβλεπτων επιπτώσεων από τον τελικό προσδιορισμό της φορολογικής υποχρέωσης κάθε χρήσης από τις φορολογικές αρχές. Αυτές οι αλλαγές μπορεί να έχουν σημαντική επίδραση στην χρηματοοικονομική θέση του Ομίλου και της Εταιρείας. Στην περίπτωση που οι τελικοί πρόσθετοι φόροι που προκύπτουν είναι διαφορετικοί από τα ποσά που αρχικά είχαν καταχωρηθεί, οι διαφορές αυτές θα επηρεάσουν το φόρο εισοδήματος και τις προβλέψεις για αναβαλλόμενους φόρους στην χρήση που πραγματοποιήθηκε ο προσδιορισμός των φορολογικών διαφορών. Επιπλέον λεπτομέρειες περιλαμβάνονται στη Σημείωση 22.

Αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις

Οι αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις και υποχρεώσεις αναγνωρίζονται στις περιπτώσεις προσωρινών διαφορών μεταξύ της λογιστικής βάσης και της φορολογικής βάσης των περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων χρησιμοποιώντας τους φορολογικούς συντελεστές που έχουν θεσμοθετηθεί και αναμένεται να ισχύουν στις περιόδους που οι διαφορές αυτές αναμένεται να απαλειφθούν. Αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις αναγνωρίζονται για όλες τις εκπιπτόμενες προσωρινές διαφορές και μεταφερόμενες φορολογικές ζημιές, στο βαθμό που είναι πιθανό ότι θα υπάρχει διαθέσιμο φορολογητέο εισόδημα το οποίο θα χρησιμοποιηθεί έναντι των εκπιπόμενων προσωρινών διαφορών και των μεταφερόμενων αχρησιμοποίητων φορολογικών ζημιών. Ο Όμιλος και η Εταιρεία λαμβάνουν υπόψη την ύπαρξη μελλοντικού φορολογητέου εισοδήματος και ακολουθούν μια συνεχή συντηρητική στρατηγική φορολογικού σχεδιασμού κατά την εκτίμηση της ανάκτησης των αναβαλλόμενων φορολογικών απαιτήσεων. Οι λογιστικές εκτιμήσεις που σχετίζονται με τις αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις, απαιτούν από τη διοίκηση να κάνει υποθέσεις σχετικά με το χρονικό προσδιορισμό μελλοντικών γεγονότων, όπως της πιθανότητας του αναμενόμενου μελλοντικού φορολογητέου εισοδήματος και τις διαθέσιμες δυνατότητες φορολογικού σχεδιασμού. Επιπλέον λεπτομέρειες περιλαμβάνονται στη Σημείωση 22.

Προβλέψεις για επισφαλείς απαιτήσεις

Ο Όμιλος και η Εταιρεία έχουν σχηματίσει πρόβλεψη για επισφαλείς απαιτήσεις προκειμένου να καλύψουν επαρκώς τη ζημιά που μπορεί να εκτιμηθεί αξιόπιστα και προέρχεται από αυτές τις απαιτήσεις. Εξαιτίας του μεγάλου αριθμού των πελατών, δεν είναι πρακτικό να εξετάζεται η εισπραξιμότητα του κάθε λογαριασμού ξεχωριστά, και ως εκ τούτου, σε κάθε ημερομηνία κατάρτισης χρηματοοικονομικών καταστάσεων όλες οι απαιτήσεις εκτιμώνται με βάση ιστορικές τάσεις, στατιστικά στοιχεία, μελλοντικές προσδοκίες σχετικά με εκπρόθεσμους και καταργημένους πελάτες, ποσοστά επανενεργοποίησης εκπρόθεσμων ή καταργημένων πελατών και ποσοστά είσπραξης απαιτήσεων από καταργημένους πελάτες. Οι απαιτήσεις από εγχώριους και διεθνείς τηλεπικοινωνιακούς παρόχους εξετάζονται και εκτιμώνται για τον καθένα ξεχωριστά. Η σχηματισθείσα πρόβλεψη αναπροσαρμόζεται με επιβάρυνση των αποτελεσμάτων της εκάστοτε χρήσης. Τυχόν διαγραφές απαιτήσεων από εισπρακτέους λογαριασμούς πραγματοποιούνται μέσω της σχηματισθείσας πρόβλεψης. Επιπλέον λεπτομέρειες περιλαμβάνονται στη Σημείωση 11 και στη Σημείωση 29.

Παροχές μετά την έξοδο από την υπηρεσία και λοιπά προγράμματα καθορισμένων παροχών

Οι υποχρεώσεις για Αποζημίωση Προσωπικού λόγω εξόδου από την υπηρεσία και για Λογαριασμό Νεότητας υπολογίζονται στην προεξοφλημένη παρούσα αξία των μελλοντικών παροχών αποζημιώσεων και των παροχών στα παιδιά των υπαλλήλων που έχουν καταστεί δεδουλευμένες στο τέλος της χρήσης. Οι υποχρεώσεις για τις παροχές αυτές υπολογίζονται στη βάση

χρηματοοικονομικών και αναλογιστικών υποθέσεων που απαιτούν από τη διοίκηση να κάνει παραδοχές σχετικά με τα επιτόκια προεξόφλησης, τα ποσοστά αυξήσεων των μισθών, τα ποσοστά θνησιμότητας και ανικανότητας, τις ηλικίες συνταξιοδότησης και λοιπούς παράγοντες. Οι μεταβολές σε αυτές τις βασικές παραδοχές μπορεί να έχουν σημαντική επίδραση στην υποχρέωση και στα σχετικά έξοδα κάθε περιόδου. Το καθαρό κόστος της περιόδου αποτελείται από την παρούσα αξία των παροχών που κατέστησαν δουλευμένες κατά τη διάρκεια της χρήσης, τον εκτοκισμό της μελλοντικής υποχρέωσης, το κατοχυρωμένο κόστος προϋπηρεσίας και τα αναλογιστικά κέρδη ή ζημιές. Η Αποζημίωση Προσωπικού λόγω εξόδου από την υπηρεσία και ο Λογαριασμός Νεότητας δεν χρηματοδοτούνται. Λόγω του μακροπρόθεσμου χαρακτήρα των εν λόγω προγραμμάτων καθορισμένων παροχών, αυτές οι υποθέσεις υπόκεινται σε σημαντικό βαθμό αβεβαιότητας. Επιπλέον λεπτομέρειες περιλαμβάνονται στη Σημείωση 19.

Εκτίμηση της ωφέλιμης ζωής περιουσιακών στοιχείων

Ο Όμιλος και η Εταιρεία οφείλουν να εκτιμήσουν την ωφέλιμη ζωή των ενσώματων παγίων καθώς και των άυλων περιουσιακών στοιχείων τα οποία αναγνωρίζονται είτε μέσω απόκτησής είτε μέσω συνενώσεων επιχειρήσεων. Οι εκτιμήσεις αυτές επανεξετάζονται τουλάχιστον σε ετήσια βάση λαμβάνοντας υπόψη νέα δεδομένα και τις εκάστοτε συνθήκες της αγοράς.

Ενδεχόμενες υποχρεώσεις

Ο Όμιλος και η Εταιρεία εμπλέκονται σε διάφορες αντιδικίες και νομικές υποθέσεις. Ο Όμιλος και η Εταιρεία επανεξετάζουν την κατάσταση κάθε σημαντικής υπόθεσης σε περιοδική βάση και αξιολογούν τον πιθανό οικονομικό κίνδυνο, βασιζόμενοι στην άποψη των νομικών υπηρεσιών. Εάν η ενδεχόμενη ζημιά από οποιοσδήποτε αντιδικίες και νομικές υποθέσεις θεωρείται πιθανή και το ποσό μπορεί να εκτιμηθεί αξιόπιστα, ο Όμιλος και η Εταιρεία υπολογίζουν πρόβλεψη για την εκτιμώμενη ζημιά. Τόσο για τον καθορισμό της πιθανότητας όσο και για τον καθορισμό του αν ο κίνδυνος μπορεί να εκτιμηθεί αξιόπιστα, απαιτείται σε σημαντικό βαθμό η κρίση της διοίκησης. Όταν πρόσθετες πληροφορίες καθίστανται διαθέσιμες, ο Όμιλος και η Εταιρεία επανεξετάζουν την πιθανή υποχρέωση σχετικά με εκκρεμείς αντιδικίες και νομικές υποθέσεις και πιθανόν να αναθεωρηθούν οι εκτιμήσεις για την πιθανότητα ενός δυσμενούς αποτελέσματος και η σχετική εκτίμηση της πιθανής ζημιάς. Τέτοιες αναθεωρήσεις στις εκτιμήσεις της πιθανής υποχρέωσης μπορεί να έχουν σημαντική επίδραση στη χρηματοοικονομική θέση και στα αποτελέσματα του Ομίλου και της Εταιρείας.

Απομείωση ενσώματων παγίων

Ο προσδιορισμός απομείωσης των ενσώματων παγίων απαιτεί τη διενέργεια εκτιμήσεων που αφορούν, αλλά δεν περιορίζονται σε αυτές, στην αιτία, στο χρόνο και στο ποσό της απομείωσης. Η απομείωση βασίζεται σε ένα μεγάλο αριθμό παραγόντων, όπως στις αλλαγές των τρεχουσών συνθηκών ανταγωνισμού, στις προσδοκίες ανάπτυξης της αγοράς τηλεπικοινωνιών, στην αύξηση του κόστους κεφαλαίου, στην μελλοντική δυνατότητα χρηματοδότησης, στην τεχνολογική απαξίωση, στη διακοπή παρεχόμενων υπηρεσιών, στο τρέχον κόστος αντικατάστασης, στα καταβληθέντα ποσά για συγκρίσιμες συναλλαγές και σε άλλες μεταβολές συνθηκών που υποδεικνύουν ότι υπάρχει απομείωση. Το ανακτήσιμο ποσό συνήθως προσδιορίζεται χρησιμοποιώντας τη μέθοδο των προεξοφλημένων ταμειακών ροών. Ο προσδιορισμός των ενδείξεων απομείωσης, όπως και η εκτίμηση των μελλοντικών ταμειακών ροών και ο προσδιορισμός των εύλογων αξιών των παγίων (ή ομάδων παγίων) απαιτούν από τη διοίκηση να κάνει σημαντικές εκτιμήσεις σχετικά με τον προσδιορισμό και την αξιολόγηση των ενδείξεων απομείωσης, τις αναμενόμενες ταμειακές ροές, τα επιτόκια προεξόφλησης που πρέπει να εφαρμοστούν, τις ωφέλιμες ζωές και τις υπολειμματικές αξίες των παγίων.

Νέα πρότυπα, τροποποιήσεις προτύπων και διερμηνείες: Συγκεκριμένα νέα πρότυπα, τροποποιήσεις προτύπων και διερμηνείες έχουν εκδοθεί, τα οποία είναι υποχρεωτικά για λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την 1 Ιανουαρίου 2017 και μεταγενέστερα.

Πρότυπα και Διερμηνείες υποχρεωτικά για την τρέχουσα οικονομική χρήση

- **ΔΛΠ 7 (Τροποποίηση) «Γνωστοποιήσεις»:** Η τροποποίηση εισάγει υποχρεωτικές γνωστοποιήσεις που παρέχουν τη δυνατότητα στους χρήστες των χρηματοοικονομικών καταστάσεων να αξιολογήσουν τις μεταβολές των υποχρεώσεων που προέρχονται από χρηματοδοτικές δραστηριότητες.
- **ΔΛΠ 12 (Τροποποίηση) «Αναγνώριση αναβαλλόμενων φορολογικών απαιτήσεων σε μη πραγματοποιηθείσες ζημιές»:** Η τροποποίηση διευκρινίζει τον λογιστικό χειρισμό σχετικά με την αναγνώριση αναβαλλόμενων φορολογικών απαιτήσεων σε μη πραγματοποιηθείσες ζημιές που έχουν προκύψει από δάνεια που επιμετρώνται στην εύλογη αξία.
- **ΔΠΧΑ 12 «Γνωστοποίηση συμμετοχής σε άλλες οικονομικές οντότητες»:** Η τροποποίηση παρέχει διευκρινήσεις σχετικά με το ότι η υποχρέωση για παροχή των γνωστοποιήσεων του ΔΠΧΑ 12 έχει εφαρμογή σε συμμετοχή σε οντότητες που έχει κατηγοριοποιηθεί ως διακρατούμενη προς πώληση, εκτός της υποχρέωσης για παροχή συνοπτικής χρηματοοικονομικής πληροφόρησης.

Πρότυπα και Διερμηνείες υποχρεωτικά για μεταγενέστερες περιόδους

Συγκεκριμένα νέα λογιστικά πρότυπα, τροποποιήσεις και διερμηνείες έχουν τεθεί σε ισχύ για μεταγενέστερες περιόδους και δεν έχουν εφαρμοστεί κατά την κατάρτιση αυτών των χρηματοοικονομικών καταστάσεων. Ο Όμιλος ερευνά την επίδραση των νέων προτύπων και τροποποιήσεων στις χρηματοοικονομικές του καταστάσεις.

• **ΔΠΧΑ 9 «Χρηματοοικονομικά μέσα» και μεταγενέστερες τροποποιήσεις στο ΔΠΧΑ 9 και ΔΠΧΑ 7 «Χρηματοοικονομικά μέσα: Γνωστοποιήσεις»** (εφαρμόζεται στις ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2018): Το ΔΠΧΑ 9 αντικαθιστά τις πρόνοιες του ΔΛΠ 39 που αφορούν στην ταξινόμηση και επιμέτρηση των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων και χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων και συμπεριλαμβάνει επίσης ένα μοντέλο αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών το οποίο αντικαθιστά το μοντέλο των πραγματοποιημένων πιστωτικών ζημιών που εφαρμόζεται σήμερα. Το ΔΠΧΑ 9 καθιερώνει επίσης μία νέα προσέγγιση της λογιστικής αντιστάθμισης βασιζόμενη σε αρχές και αντιμετωπίζει ασυνέπειες και αδυναμίες στο τρέχων μοντέλο του ΔΛΠ 39.

Με βάση την τρέχουσα εκτίμηση της Διοίκησης, το ΔΠΧΑ 9 κατά την πρώτη εφαρμογή του καθώς και στις μεταγενέστερες περιόδους, δεν αναμένεται να έχει σημαντική επίπτωση στις χρηματοοικονομικές καταστάσεις του Ομίλου και της Εταιρείας.

Η πλειοψηφία των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων που κατέχονται από τον Όμιλο αποτελείται από χρεωστικούς τίτλους. Με βάση τις πρόνοιες του νέου προτύπου, οι χρεωστικοί τίτλοι ταξινομούνται και επιμετρούνται με βάση το πλαίσιο του επιχειρηματικού μοντέλου εντός του οποίου κατέχονται και τα χαρακτηριστικά των συμβατικών ταμειακών ροών.

Το επιχειρηματικό μοντέλο και τα χαρακτηριστικά των συμβατικών ταμειακών ροών, που εισάγονται από το ΔΠΧΑ 9, δεν θα έχουν επίπτωση στην ταξινόμηση και επιμέτρηση της πλειοψηφίας των χρεωστικών τίτλων, οι οποίοι θα εξακολουθήσουν να επιμετρούνται στο αποσβεσμένο κόστος.

Οι νέες πρόνοιες για τις ζημιές απομείωσης, σε ορισμένες περιπτώσεις, ενδεχομένως θα οδηγήσουν οι αναμενόμενες ζημιές να αναγνωριστούν νωρίτερα. Η εφαρμογή της απλοποιημένης προσέγγισης για τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία με σημαντικό σκέλος χρηματοδότησης και οι ζημιές απομείωσης στα συμβατικά περιουσιακά στοιχεία (contract assets), τα οποία θα αναγνωριστούν για πρώτη φορά την 1 Ιανουαρίου 2018 σύμφωνα με το ΔΠΧΑ 15, θα οδηγήσουν σε μικρή αύξηση στις ζημιές απομείωσης. Μεταγενέστερη επίδραση μπορεί να αποδοθεί μόνο σε αλλαγές στο επιχειρηματικό περιβάλλον, στα επιχειρηματικά μοντέλα και στα προϊόντα που προσφέρονται.

• **ΔΠΧΑ 15 «Έσοδα από Συμβάσεις με Πελάτες»** (εφαρμόζεται στις ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2018): Το ΔΠΧΑ 15 εκδόθηκε τον Μάιο του 2014. Σκοπός του προτύπου είναι να παρέχει ένα ενιαίο, κατανοητό μοντέλο αναγνώρισης των εσόδων από όλες τις συμβάσεις με πελάτες ώστε να βελτιώσει τη συγκρισιμότητα μεταξύ εταιρειών του ίδιου κλάδου, διαφορετικών κλάδων και διαφορετικών κεφαλαιαγορών. Περιλαμβάνει τις αρχές που πρέπει να εφαρμόσει μία οικονομική οντότητα για να προσδιορίσει την επιμέτρηση των εσόδων και τη χρονική στιγμή της αναγνώρισής τους. Η βασική αρχή είναι ότι μία οικονομική οντότητα θα αναγνωρίσει τα έσοδα με τρόπο που να απεικονίζει τη μεταβίβαση των αγαθών ή υπηρεσιών στους πελάτες στο ποσό το οποίο αναμένει να δικαιούται σε αντάλλαγμα για αυτά τα αγαθά ή τις υπηρεσίες.

Το ΔΠΧΑ 15 καθορίζει τις απαιτήσεις για την αναγνώριση των εσόδων και εξόδων από συμβάσεις με πελάτες και περιλαμβάνει επιπλέον απαιτήσεις γνωστοποίησης. Παρέχει ένα ενιαίο μοντέλο, βασισμένο σε πέντε στάδια για τον προσδιορισμό και την αναγνώριση των εσόδων που πρέπει να εφαρμόζονται σε όλες τις συμβάσεις με πελάτες. Απαιτεί οι οντότητες να επιμερίζουν το έσοδο από συμβάσεις σε επιμέρους υποσχέσεις, δηλαδή υποχρεώσεις εκτέλεσης, με βάση μια σχετική ατομική τιμή πώλησης, βασιζόμενες στο μοντέλο των πέντε σταδίων.

Το νέο πρότυπο θα εφαρμοστεί από τον Όμιλο από την 1 Ιανουαρίου 2018. Κατά την πρώτη εφαρμογή του ΔΠΧΑ 15, ο Όμιλος θα εφαρμόσει πλήρως το πρότυπο για την περίοδο 2018, και όσον αφορά τις προηγούμενες περιόδους, θα αναγνωρίσει το σωρευτικό αποτέλεσμα της εφαρμογής του ΔΠΧΑ 15 για όλες τις συμβάσεις που δεν θα έχουν ακόμα ολοκληρωθεί κατά την 1 Ιανουαρίου 2018, ως προσαρμογή στο αρχικό υπόλοιπο των ιδίων κεφαλαίων την 1 Ιανουαρίου 2018 (μέθοδος σωρευτικής αναπλήρωσης).

Ο Όμιλος θα χρησιμοποιήσει τα ακόλουθα πρακτικά εργαλεία για τη μετάβαση:

- Οι συμβάσεις που ολοκληρώθηκαν πριν από την ημερομηνία της πρώτης εφαρμογής (δηλαδή την 1 Ιανουαρίου 2018) δεν θα αναθεωρηθούν.
- Ο Όμιλος θα εφαρμόσει το νέο πρότυπο ανά χαρτοφυλάκιο συμβάσεων με παρόμοια χαρακτηριστικά, καθώς αναμένει ότι η επίπτωση στις οικονομικές καταστάσεις δεν θα διαφέρει ουσιωδώς από την εφαρμογή αυτού του προτύπου ανά σύμβαση.
- Τα συγκριτικά στοιχεία του προηγούμενου έτους δεν θα επαναδιατυπωθούν. Ο Όμιλος θα παράσχει εξήγηση των λόγων για τις αλλαγές των στοιχείων στην κατάσταση χρηματοοικονομικής θέσης και στην κατάσταση αποτελεσμάτων, ως αποτέλεσμα της εφαρμογής του ΔΠΧΑ 15 για πρώτη φορά.

Στην περίπτωση των συμβάσεων με επιδοτούμενα προϊόντα (ή υπηρεσίες) παραδοτέα εκ των προτέρων (π.χ. συμβόλαιο κινητής τηλεφωνίας με συσκευή), σήμερα ο Όμιλος αναγνωρίζει έσοδα πώλησης συσκευών και λοιπού εξοπλισμού, όταν αυτές οι συσκευές και ο λοιπός εξοπλισμός μεταβιβάζονται στον πελάτη και με βάση την αντίστοιχη χρέωση. Σύμφωνα με το ΔΠΧΑ 15, ένα μεγαλύτερο τμήμα των συνολικών εσόδων αναλογεί στα προϊόντα που παραδίδονται εκ των προτέρων, με βάση τις σχετικές

αυτοτελείς τιμές πώλησης αυτών των προϊόντων, το οποίο θα οδηγήσει σε υψηλότερα έσοδα από την πώληση των συσκευών και χαμηλότερα έσοδα από την παροχή υπηρεσιών. Επίσης, αυτό θα επηρεάσει το χρόνο της αναγνώρισης, με αποτέλεσμα την προγενέστερη αναγνώριση του εσόδου. Η διαφορά μεταξύ των εσόδων και της χρέωσης του πελάτη θα αναγνωρίζεται ως συμβατικό περιουσιακό στοιχείο (contract asset), μια απαίτηση που προκύπτει από πελάτες με εξασφαλισμένες ταμειακές ροές στην κατάσταση χρηματοοικονομικής θέσης.

Επί του παρόντος, οι προμήθειες πωλήσεων και άλλα έξοδα απόκτησης πελατών που απορρέουν άμεσα από την εξασφάλιση συμβάσεων με πελάτες καταχωρούνται ως έξοδα με την πραγματοποίησή τους. Το ΔΠΧΑ 15 απαιτεί αυτά τα κόστη απόκτησης συμβάσεων να αναγνωρίζονται ως περιουσιακό στοιχείο όταν πραγματοποιούνται και να επιμερίζονται ως έξοδο στη διάρκεια της περιόδου κατά την οποία αποκομίζεται το σχετικό όφελος.

Βάσει των ανωτέρω, ο Όμιλος προέβη σε ανάλυση της αναμενόμενης επίδρασης του ΔΠΧΑ 15 την 1 Ιανουαρίου 2018 καθώς και στην εκτιμώμενη επίπτωση στην κατάσταση αποτελεσμάτων της χρήσης 2018.

Με βάση την τρέχουσα εκτίμηση της διοίκησης, ο Όμιλος ΟΤΕ προβλέπει μια σωρευτική αύξηση στα ενοποιημένα κέρδη εις νέο, πριν από φόρους, σε ένα εύρος από Ευρώ 70,0 έως Ευρώ 100,0. Η επίδραση είναι ουσιαστικά το αποτέλεσμα της αναγνώρισης:

- των συμβατικών περιουσιακών στοιχείων τα οποία, σύμφωνα με το ΔΠΧΑ 15, προέρχονται από την προγενέστερη αναγνώριση των εσόδων πώλησης συσκευών και
- του αναβαλλόμενου κόστους απόκτησης πελατών, το οποίο προέρχεται από τη μεταγενέστερη αναγνώριση των εξόδων εμπορικών προμηθειών σύμφωνα με το ΔΠΧΑ 15.

Τα στοιχεία που παρουσιάζονται παρακάτω, αναφορικά με τις μελλοντικές επιπτώσεις στην ενοποιημένη κατάσταση αποτελεσμάτων της χρήσης 2018, αντιπροσωπεύουν τις καλύτερες εκτιμήσεις της διοίκησης, με βάση τις υποθέσεις και την τρέχουσα πληροφόρηση. Στο πλαίσιο αυτό, ο Όμιλος αναμένει μείωση του μεριδίου των εσόδων από παροχή υπηρεσιών και αύξηση του μεριδίου των εσόδων πώλησης συσκευών κατά περίπου 1,0 ποσοστιαία μονάδα επί των συνολικών εσόδων.

Η επίδραση στην κατάσταση αποτελεσμάτων κατά το οικονομικό έτος 2018, υποθέτοντας έναν σταθερό επιχειρηματικό κύκλο, σε μια μαζική αγορά με μεγάλο αριθμό συμβάσεων πελατών που ολοκληρώνονται σε διαφορετικές χρονικές στιγμές, θα έχει ως αποτέλεσμα:

- στις περιπτώσεις συμβάσεων σε ισχύ την 1 Ιανουαρίου 2018, χαμηλότερα έσοδα από παροχή υπηρεσιών και υψηλότερο κόστος εμπορικών προμηθειών που προκύπτουν από την απόσβεση των κεφαλαιοποιημένων συμβατικών περιουσιακών στοιχείων και του αναβαλλόμενου κόστους απόκτησης πελατών,
- υψηλότερα έσοδα πώλησης συσκευών και χαμηλότερο κόστος εμπορικών προμηθειών που προκύπτουν από την κεφαλαιοποίηση των συμβατικών περιουσιακών στοιχείων και του αναβαλλόμενου κόστους απόκτησης πελατών κατά τη σύναψη νέων συμβάσεων με πελάτες.

Επίσης με βάση την τρέχουσα λογιστική αντιμετώπιση, το επιδοτούμενο μέρος του κόστους των εμπορευμάτων που σχετίζεται με την απόκτηση και διατήρηση των πελατών αναγνωρίζεται στα έξοδα εμπορικών προμηθειών. Στη βάση της υιοθέτησης του ΔΠΧΑ 15, τα έξοδα αυτά θα αναγνωριστούν στο κόστος εμπορευμάτων.

Καθώς οι επιδράσεις αυτές από τη μετάβαση στη νέα λογιστική αντιμετώπιση, οδηγούν σε μεταβολές στη χρονική αναγνώριση των εσόδων και εξόδων, η επίδραση στα ίδια κεφάλαια στην πάροδο του χρόνου θα έχει ουδέτερο αποτέλεσμα.

Σημαντική επίδραση στα κέρδη και στις ζημιές σε σύγκριση με την τρέχουσα λογιστική αντιμετώπιση μπορεί να αποδοθεί μόνο σε αλλαγές στο επιχειρηματικό περιβάλλον, στα επιχειρηματικά μοντέλα και στα προϊόντα που προσφέρονται.

Με βάση την τρέχουσα εκτίμηση της Διοίκησης, το ΔΠΧΑ 15 κατά την πρώτη εφαρμογή του καθώς και στις μεταγενέστερες περιόδους, δεν αναμένεται να έχει σημαντική επίπτωση στις χρηματοοικονομικές καταστάσεις της Εταιρείας.

- **ΔΠΧΑ 16 «Μισθώσεις»** (εφαρμόζεται στις ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2019): Το ΔΠΧΑ 16 εκδόθηκε τον Ιανουάριο του 2016 και αντικαθιστά το ΔΛΠ 17. Σκοπός του προτύπου είναι να εξασφαλίσει ότι οι μισθωτές και οι εκμισθωτές παρέχουν χρήσιμη πληροφόρηση που παρουσιάζει εύλογα την ουσία των συναλλαγών που αφορούν μισθώσεις. Το ΔΠΧΑ 16 εισάγει ένα ενιαίο μοντέλο για το λογιστικό χειρισμό από την πλευρά του μισθωτή, το οποίο απαιτεί ο μισθωτής να αναγνωρίζει περιουσιακά στοιχεία και υποχρεώσεις για όλες τις συμβάσεις μισθώσεων. Σχετικά με το λογιστικό χειρισμό από την πλευρά του εκμισθωτή, το ΔΠΧΑ 16 ενσωματώνει ουσιαστικά τις απαιτήσεις του ΔΛΠ 17. Επομένως, ο εκμισθωτής συνεχίζει να κατηγοριοποιεί τις συμβάσεις μισθώσεων σε λειτουργικές και χρηματοδοτικές μισθώσεις, και να ακολουθεί διαφορετικό λογιστικό χειρισμό για κάθε τύπο σύμβασης.

- **ΔΠΧΑ 2 (Τροποποίηση) «Ταξινόμηση και επιμέτρηση συναλλαγών που αφορούν παροχές που εξαρτώνται από την αξία των μετοχών»** (εφαρμόζεται στις ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2018): Η τροποποίηση

παρέχει διευκρινήσεις σχετικά με τη βάση επιμέτρησης όσον αφορά παροχές που εξαρτώνται από την αξία των μετοχών και διακανονίζονται σε μετρητά και το λογιστικό χειρισμό σχετικά με τροποποιήσεις σε όρους που μεταβάλλουν μία παροχή που διακανονίζεται σε μετρητά σε παροχή που διακανονίζεται σε συμμετοχικούς τίτλους. Επιπλέον εισάγει μία εξαίρεση όσον αφορά τις αρχές του ΔΠΧΑ 2 με βάση την οποία μία παροχή θα πρέπει να αντιμετωπίζεται σαν να επρόκειτο να διακανονιστεί εξ' ολοκλήρου σε συμμετοχικούς τίτλους, στις περιπτώσεις όπου ο εργοδότης υποχρεούται να παρακρατά ένα ποσό προς κάλυψη των φορολογικών υποχρεώσεων των εργαζομένων που προκύπτουν από παροχές που εξαρτώνται από την αξία των μετοχών και να το αποδίδει στις φορολογικές αρχές. Η τροποποίηση δεν έχει υιοθετηθεί ακόμη από την Ε.Ε..

- **ΔΛΠ 40 (Τροποποίηση) «Μεταφορές επενδυτικών ακινήτων»** (εφαρμόζεται στις ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2018): Η τροποποίηση διευκρινίζει ότι προκειμένου να μπορεί να πραγματοποιηθεί μεταφορά προς ή από τα επενδυτικά ακίνητα θα πρέπει να έχει πραγματοποιηθεί αλλαγή στη χρήση. Προκειμένου να θεωρηθεί ότι έχει επέλθει αλλαγή στη χρήση του ακινήτου, θα πρέπει να αξιολογηθεί κατά πόσο το ακίνητο πληροί τον ορισμό και η αλλαγή στη χρήση να μπορεί να τεκμηριωθεί. Η τροποποίηση δεν έχει υιοθετηθεί ακόμη από την Ε.Ε..

- **ΔΛΠ 28 (Τροποποίηση) «Μακροπρόθεσμες συμμετοχές σε συγγενείς και κοινοπραξίες»** (εφαρμόζεται στις ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2019): Η τροποποίηση διευκρινίζει ότι οι εταιρείες πρέπει να λογιστικοποιούν τις μακροπρόθεσμες συμμετοχές τους σε μία συγγενή εταιρεία ή κοινοπραξία - στις οποίες δεν εφαρμόζεται η μέθοδος της καθαρής θέσης - με βάση το Δ.Π.Χ.Α. 9. Η τροποποίηση δεν έχει υιοθετηθεί ακόμη από την Ε.Ε..

- **Ε.Δ.Δ.Π.Χ.Π. 22 «Συναλλαγές σε ξένο νόμισμα και προκαταβολές»** (εφαρμόζεται στις ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2018): Η διερμηνεία παρέχει καθοδήγηση σχετικά με το πώς προσδιορίζεται η ημερομηνία της συναλλαγής όταν εφαρμόζεται το πρότυπο που αφορά τις συναλλαγές σε ξένο νόμισμα, ΔΛΠ 21. Η διερμηνεία έχει εφαρμογή όταν μια οντότητα είτε καταβάλλει, είτε εισπράττει προκαταβολικά τίμημα για συμβάσεις που εκφράζονται σε ξένο νόμισμα. Η διερμηνεία δεν έχει υιοθετηθεί ακόμη από την Ε.Ε..

- **Ε.Δ.Δ.Π.Χ.Π. 23 «Αβεβαιότητα σχετικά με τον χειρισμό θεμάτων φορολογίας εισοδήματος»** (εφαρμόζεται στις ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2019): Η διερμηνεία παρέχει επεξηγήσεις ως προς την αναγνώριση και επιμέτρηση του τρέχοντος και αναβαλλόμενου φόρου εισοδήματος όταν υπάρχει αβεβαιότητα σχετικά με την φορολογική αντιμετώπιση κάποιων στοιχείων. Το Ε.Δ.Δ.Π.Χ.Π. 23 έχει εφαρμογή σε όλες τις πτυχές της λογιστικοποίησης του φόρου εισοδήματος όταν υπάρχει τέτοια αβεβαιότητα, συμπεριλαμβανομένου του φορολογητέου κέρδους/ζημιάς, της φορολογικής βάσης των περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων, τα φορολογικά κέρδη και φορολογικές ζημιές και τους φορολογικούς συντελεστές. Η διερμηνεία δεν έχει υιοθετηθεί ακόμη από την Ε.Ε..

- **ΔΛΠ 19 (Τροποποίηση) «Τροποποίηση προγράμματος, περικοπή ή διακανονισμός»** (εφαρμόζεται στις ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2019): Η τροποποίηση καθορίζει τον τρόπο με τον οποίο οι οντότητες πρέπει να προσδιορίζουν τα συνταξιοδοτικά έξοδα όταν λαμβάνουν χώρα αλλαγές σε συνταξιοδοτικά προγράμματα καθορισμένων παροχών. Η τροποποίηση δεν έχει υιοθετηθεί ακόμη από την Ε.Ε..

Ετήσιες βελτιώσεις σε ΔΠΧΑ 2014 (Κύκλος 2014 - 2016)

Η τροποποίηση που παρατίθεται παρακάτω περιγράφει τις βασικές αλλαγές σε ένα ΔΛΠ.

- **ΔΛΠ 28 «Συμμετοχές σε συγγενείς και κοινοπραξίες»** (εφαρμόζεται στις ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2018): Η τροποποίηση παρέχει διευκρινήσεις ως προς το ότι όταν οι οργανισμοί διαχείρισης επενδύσεων κεφαλαίων, τα αμοιβαία κεφάλαια, και οντότητες με παρόμοιες δραστηριότητες εφαρμόζουν την επιλογή να επιμετρούν τις συμμετοχές σε συγγενείς ή κοινοπραξίες σε εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων, αυτή η επιλογή θα πρέπει να γίνει ξεχωριστά για κάθε συγγενή ή κοινοπραξία κατά την αρχική αναγνώριση.

Ετήσιες βελτιώσεις σε ΔΠΧΑ 2015 (Κύκλος 2015 - 2017)

Οι τροποποιήσεις που παρατίθενται παρακάτω περιλαμβάνουν αλλαγές σε συγκεκριμένα ΔΠΧΑ. Οι τροποποιήσεις δεν έχουν υιοθετηθεί ακόμη από την Ε.Ε..

- **ΔΠΧΑ 3 «Συνενώσεις επιχειρήσεων»** (εφαρμόζονται στις ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2019): Η τροποποίηση διευκρινίζει πως μία οντότητα επαναμετρά το ποσοστό που κατείχε προηγουμένως σε μία από κοινού ελεγχόμενη δραστηριότητα όταν αποκτά τον έλεγχο της επιχείρησης αυτής.

- **ΔΠΧΑ 11 «Από κοινού συμφωνίες»** (εφαρμόζονται στις ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2019): Η τροποποίηση διευκρινίζει πως μία οντότητα δεν επαναμετρά το ποσοστό που κατείχε προηγουμένως σε μία από κοινού ελεγχόμενη δραστηριότητα όταν αποκτά από κοινού έλεγχο στην επιχείρηση αυτή.

- **ΔΛΠ 12 «Φόροι εισοδήματος»** (εφαρμόζονται στις ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2019): Η τροποποίηση διευκρινίζει πως μία οντότητα λογιστικοποιεί όλες τις επιπτώσεις στο φόρο εισοδήματος από πληρωμές μερισμάτων με τον ίδιο τρόπο.
- **ΔΛΠ 23 «Κόστος δανεισμού»** (εφαρμόζονται στις ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2019): Η τροποποίηση διευκρινίζει πως μία οντότητα χειρίζεται ως μέρος του γενικού δανεισμού οποιοδήποτε δάνειο αναλήφθηκε ειδικά για την ανάπτυξη ενός περιουσιακού στοιχείου όταν το στοιχείο αυτό είναι έτοιμο για τη χρήση για την οποία προορίζεται ή την πώλησή του.

3. ΒΑΣΙΚΕΣ ΛΟΓΙΣΤΙΚΕΣ ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ

Οι κυριότερες λογιστικές πολιτικές που υιοθετήθηκαν και ακολουθήθηκαν κατά τη σύνταξη των χρηματοοικονομικών καταστάσεων είναι οι ακόλουθες:

1. Ενοποίηση και Συμμετοχές

Θυγατρικές

Οι ενοποιημένες χρηματοοικονομικές καταστάσεις περιλαμβάνουν τις χρηματοοικονομικές καταστάσεις της Εταιρείας και όλων των θυγατρικών εταιρειών στις οποίες η Εταιρεία άμεσα ή έμμεσα ασκεί έλεγχο. Έλεγχος υπάρχει όταν ο Όμιλος εκτίθεται σε ή δικαιούται διάφορα οφέλη από τη συσχέτισή του με μία εταιρεία και έχει την ικανότητα να επηρεάζει τα οφέλη αυτά μέσω της δύναμης πάνω στην εταιρεία. Οι θυγατρικές ενοποιούνται πλήρως από την ημερομηνία που αποκτάται ο έλεγχος από τον Όμιλο και παύουν να ενοποιούνται από την ημερομηνία που παύει ο έλεγχος.

Οι συνενώσεις επιχειρήσεων από τον Όμιλο λογιστικοποιούνται με την μέθοδο της αγοράς. Το μεταβιβασθέν αντάλλαγμα για την απόκτηση μιας θυγατρικής υπολογίζεται ως το άθροισμα της εύλογης αξίας των μεταφερθέντων περιουσιακών στοιχείων κατά την ημερομηνία απόκτησης τους από τον αποκτώντα, των υποχρεώσεων που μεταβιβάστηκαν από τον αποκτώντα προς τους προηγούμενους ιδιοκτήτες και τα συμμετοχικά δικαιώματα που έχει εκδώσει ο Όμιλος. Το τίμημα περιλαμβάνει την εύλογη αξία των περιουσιακών στοιχείων ή υποχρεώσεων που προκύπτουν από συμφωνίες ενδεχόμενων ανταλλαγμάτων. Τα περιουσιακά στοιχεία, οι υποχρεώσεις και οι ενδεχόμενες υποχρεώσεις που μεταφέρονται σε μία επιχειρηματική συνένωση επιμετρώνται καταρχήν στην εύλογη αξία τους κατά την ημερομηνία της εξαγοράς. Ανά περίπτωση εξαγοράς, ο Όμιλος αναγνωρίζει τις μη ελέγχουσες συμμετοχές είτε στην εύλογη αξία, είτε στην αναλογία τους στην καθαρή θέση της θυγατρικής. Τα έξοδα εξαγοράς εξοδοποιούνται κατά την πραγματοποίησή τους.

Σε συνένωση επιχειρήσεων που επιτυγχάνεται σταδιακά, ο αποκτών θα επιμετρήσει εκ νέου τα συμμετοχικά δικαιώματα που κατείχε προηγουμένως στον αποκτώμενο στην εύλογη αξία κατά την ημερομηνία της απόκτησης και θα αναγνωρίσει τυχόν κέρδος ή ζημιά στα αποτελέσματα. Κάθε ενδεχόμενο αντάλλαγμα από τον αποκτώντα αναγνωρίζεται στην εύλογη αξία κατά την ημερομηνία εξαγοράς. Μεταγενέστερες αλλαγές στην εύλογη αξία του ενδεχόμενου ανταλλάγματος αναγνωρίζονται σύμφωνα με το ΔΛΠ 39 είτε στα αποτελέσματα είτε στα λοιπά συνολικά εισοδήματα. Το ενδεχόμενο αντάλλαγμα που καταχωρείται στην καθαρή θέση δεν επανεκτιμάται και ο μεταγενέστερος διακανονισμός λογιστικοποιείται μέσα στην καθαρή θέση.

Οι χρηματοοικονομικές καταστάσεις των θυγατρικών εταιρειών συντάσσονται στην ίδια ημερομηνία και με τις ίδιες λογιστικές πολιτικές με τις χρηματοοικονομικές καταστάσεις της μητρικής Εταιρείας. Όλα τα διεταιρικά υπόλοιπα και συναλλαγές καθώς και τα διεταιρικά κέρδη ή ζημιές απαλείφονται στις ενοποιημένες χρηματοοικονομικές καταστάσεις. Ένα διεταιρικό δάνειο σε μια θυγατρική εξωτερικού για το οποίο δεν σχεδιάζεται ούτε είναι πιθανό να πραγματοποιηθεί ο διακανονισμός του στο ορατό μέλλον, θεωρείται μέρος της καθαρής επένδυσης στη θυγατρική αυτή και τα κέρδη ή οι ζημιές από συναλλαγματικές διαφορές που προκύπτουν καταχωρούνται στα λοιπά συνολικά εισοδήματα.

Αλλαγή στα δικαιώματα ιδιοκτησίας χωρίς αλλαγή στον έλεγχο

Οι συναλλαγές με μη ελέγχουσες συμμετοχές που δεν καταλήγουν σε μεταβολή ελέγχου λογιστικοποιούνται απευθείας στην καθαρή θέση. Η διαφορά μεταξύ της εύλογης αξίας του τιμήματος που καταβλήθηκε και της λογιστικής αξίας του σχετικού ποσοστού συμμετοχής των καθαρών περιουσιακών στοιχείων της θυγατρικής που αποκτήθηκαν καταχωρείται στην καθαρή θέση. Τα κέρδη ή οι ζημιές από πωλήσεις σε μη ελέγχουσες συμμετοχές επίσης καταχωρούνται στην καθαρή θέση. Στην ενοποιημένη κατάσταση χρηματοοικονομικής θέσης έχει αναγνωριστεί ποσό Ευρώ 3.314,1 κατά την απόκτηση μη ελεγχουσών συμμετοχών.

Πώληση θυγατρικών

Όταν ο Όμιλος διαθέτει ή παύει να έχει τον έλεγχο στη θυγατρική, αυτή επιμετράται στη εύλογη αξία της κατά την ημερομηνία διάθεσής της ή όταν ο έλεγχος αυτής χάνεται, με την αλλαγή στη λογιστική αξία να αναγνωρίζεται ως κέρδος ή ζημιά. Η εύλογη αξία είναι η αρχική λογιστική αξία για σκοπούς μελλοντικής αναγνώρισης του εναπομείναντος ως συγγενούς ή ως χρηματοοικονομικού περιουσιακού στοιχείου. Επιπλέον, τα ποσά που είχαν προηγουμένως αναγνωριστεί στα λοιπά συνολικά έσοδα σε σχέση με την εν λόγω θυγατρική μεταφέρονται στα αποτελέσματα.

Συγγενείς εταιρείες

Οι συγγενείς εταιρείες είναι εκείνες στις οποίες ο Όμιλος ασκεί σημαντική επιρροή, αλλά όχι έλεγχο επί της οικονομικής και επιχειρηματικής στρατηγικής τους και συνήθως κατέχεται ποσοστό συμμετοχής μεταξύ 20% και 50% των δικαιωμάτων ψήφου. Οι συμμετοχές σε συγγενείς εταιρείες στις οποίες ασκείται σημαντική επιρροή αποτιμώνται με τη μέθοδο της καθαρής θέσης. Σύμφωνα με τη μέθοδο αυτή, η συμμετοχή αναγνωρίζεται αρχικά στην αξία κτήσης της, αυξομειούμενη με το ποσοστό συμμετοχής του Ομίλου στα κέρδη και τις ζημιές της συμμετοχής μετά την ημερομηνία απόκτησης. Η επένδυση του Ομίλου σε συγγενείς εταιρείες περιλαμβάνει υπεραξία όπως έχει προσδιοριστεί κατά την απόκτηση.

Η συμμετοχή του Ομίλου στα κέρδη ή ζημιές μετά την απόκτηση αναγνωρίζεται στην κατάσταση αποτελεσμάτων και η συμμετοχή στις μεταβολές στα λοιπά συνολικά εισοδήματα μετά την απόκτηση, αναγνωρίζεται στα λοιπά συνολικά εισοδήματα.

Κέρδη ή ζημιές από συναλλαγές με συγγενείς εταιρείες απαλείφονται κατά το μέρος της συμμετοχής του Ομίλου σε αυτές. Μερίσματα που λαμβάνονται από αυτές τις συμμετοχές απαλείφονται μειώνοντας την αξία της συμμετοχής. Περαιτέρω, η αξία των συμμετοχών αναπροσαρμόζεται με την τυχόν σωρευτική απομείωση της αξίας τους. Όταν οι ζημιές που αναλογούν στον Όμιλο υπερβαίνουν την λογιστική αξία της συμμετοχής, η λογιστική αξία μειώνεται στο μηδέν χωρίς περαιτέρω αναγνώριση ζημιών, εκτός από την περίπτωση κατά την οποία ο Όμιλος έχει δημιουργήσει υποχρεώσεις ή έχει πραγματοποιήσει πληρωμές, για λογαριασμό της συγγενούς εταιρείας.

Συναλλαγές μεταξύ εταιρειών υπό κοινό έλεγχο

Συναλλαγές μεταξύ εταιρειών που βρίσκονται υπό κοινό έλεγχο εξαιρούνται από το πεδίο εφαρμογής του ΔΠΧΑ 3. Κατά συνέπεια ο Όμιλος (εφαρμόζοντας τις οδηγίες του ΔΛΠ 8 «Λογιστικές Πολιτικές, Μεταβολές των Λογιστικών Εκτιμήσεων και Λάθη» για τέτοιες περιπτώσεις) λογιστικοποιεί τέτοιες συναλλαγές με τρόπο που προσομοιάζει στη μέθοδο «predecessor accounting». Με βάση αυτή τη λογιστική αρχή, ο Όμιλος ενσωματώνει τις λογιστικές αξίες των επιχειρήσεων που συνενώνονται (χωρίς την αναπροσαρμογή τους σε εύλογες αξίες). Οι χρηματοοικονομικές καταστάσεις του Ομίλου ή της νέας οντότητας μετά τη συναλλαγή συντάσσονται στη βάση του ότι η νέα διάθρωση ίσχυε από την αρχή της πρώτης παρουσιαζόμενης περιόδου, και κατά συνέπεια αναπροσαρμόζονται τα συγκριτικά στοιχεία. Οποιαδήποτε διαφορά προκύπτει μεταξύ του τιμήματος και της λογιστικής αξίας του ποσοστού των καθαρών περιουσιακών στοιχείων που αποκτήθηκαν, καταχωρείται απευθείας στα ίδια κεφάλαια.

Στις εταιρικές χρηματοοικονομικές καταστάσεις, οι συμμετοχές σε θυγατρικές και συγγενείς εταιρείες αποτιμώνται στο κόστος κτήσης τους, μειούμενο με τυχόν απομείωση της αξίας των συμμετοχών όπου αυτό απαιτείται.

2. Μετατροπή Ξένων Νομισμάτων

Η Εταιρεία τηρεί τα λογιστικά της βιβλία σε Ευρώ που είναι το νόμισμα λειτουργίας και παρουσίας. Συναλλαγές που γίνονται σε ξένα νομίσματα μετατρέπονται σε Ευρώ με βάση την επίσημη τιμή του ξένου νομίσματος που ισχύει την ημέρα της συναλλαγής. Κατά την ημερομηνία κατάρτισης των χρηματοοικονομικών καταστάσεων, οι νομισματικές απαιτήσεις και υποχρεώσεις σε ξένα νομίσματα μετατρέπονται σε Ευρώ με βάση την επίσημη τιμή του ξένου νομίσματος που ισχύει την αντίστοιχη ημερομηνία. Τα κέρδη ή οι ζημιές από συναλλαγματικές διαφορές καταχωρούνται στην κατάσταση αποτελεσμάτων.

Τα μη νομισματικά στοιχεία που εκφράζονται σε ξένο νόμισμα και αποτιμώνται στο ιστορικό κόστος μετατρέπονται με τις ισοτιμίες της ημερομηνίας που αποκτήθηκαν. Τα μη νομισματικά στοιχεία που εκφράζονται σε ξένο νόμισμα και αποτιμώνται στην εύλογη αξία τους, μετατρέπονται με τις ισοτιμίες της ημερομηνίας προσδιορισμού των εύλογων αξιών. Στην περίπτωση αυτή οι προκύπτουσες συναλλαγματικές διαφορές από τη μεταβολή της εύλογης αξίας καταχωρούνται στην κατάσταση αποτελεσμάτων ή απευθείας στα λοιπά συνολικά εισοδήματα ανάλογα με το είδος του στοιχείου.

Τα στοιχεία που περιλαμβάνονται στις χρηματοοικονομικές καταστάσεις της κάθε εταιρείας του Ομίλου αποτιμώνται χρησιμοποιώντας το νόμισμα του πρωτογενούς οικονομικού περιβάλλοντος μέσα στο οποίο λειτουργεί («λειτουργικό νόμισμα»). Τα περιουσιακά στοιχεία και οι υποχρεώσεις των εταιρειών που έχουν λειτουργικό νόμισμα διαφορετικό από το νόμισμα παρουσίας, περιλαμβανομένης και της υπεραξίας και των προσαρμογών στην εύλογη αξία των λογιστικών αξιών των περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων που προκύπτουν κατά την εξαγορά, μετατρέπονται σε Ευρώ με βάση την επίσημη τιμή του ξένου νομίσματος που ισχύει κατά την ημερομηνία κατάρτισης χρηματοοικονομικών καταστάσεων. Τα έσοδα και έξοδα μετατρέπονται με βάση τις τιμές του ξένου νομίσματος κατά την ημερομηνία πραγματοποίησης των αντίστοιχων συναλλαγών. Οι συνολικά προκύπτουσες συναλλαγματικές διαφορές, αναγνωρίζονται στα λοιπά συνολικά εισοδήματα και μεταφέρονται στην κατάσταση αποτελεσμάτων κατά την πώληση της ξένης δραστηριότητας.

Ένα διεταιρικό δάνειο σε θυγατρική στο εξωτερικό του οποίου ο διακανονισμός δεν έχει προγραμματιστεί ούτε αναμένεται να συμβεί στο προβλεπόμενο μέλλον, θεωρείται ως μέρος της καθαρής επένδυσης της δραστηριότητας στο εξωτερικό, και τα κέρδη ή οι ζημιές που προκύπτουν από συναλλαγματικές διαφορές αναγνωρίζονται στα λοιπά συνολικά εισοδήματα.

3. Υπεραξία

Υπεραξία προκύπτει κατά την απόκτηση θυγατρικών εταιρειών και υπολογίζεται ως η διαφορά μεταξύ του τιμήματος και της εύλογης αξίας των μη ελεγχουσών συμμετοχών της αποκτώμενης εταιρείας από την καθαρή εύλογη αξία της συμμετοχής του Ομίλου στα αποκτώμενα καθαρά περιουσιακά στοιχεία, τις υποχρεώσεις και τις ενδεχόμενες υποχρεώσεις της αποκτούμενης

εταιρείας. Αν το συνολικό τίμημα της εξαγοράς είναι μικρότερο από την εύλογη αξία των καθαρών περιουσιακών στοιχείων που αποκτήθηκαν, η διαφορά αναγνωρίζεται στα αποτελέσματα.

Μετά την αρχική αναγνώριση, η υπεραξία αποτιμάται στο κόστος κτήσης μείον τις τυχόν σωρευμένες ζημιές απομείωσης της αξίας της. Για τους σκοπούς του ελέγχου απομείωσης, η υπεραξία η οποία έχει αναγνωρισθεί σε μία συνένωση επιχειρήσεων, κατανέμεται, από την ημερομηνία απόκτησης, στις μονάδες δημιουργίας ταμειακών ροών του Ομίλου, οι οποίες αναμένεται να επωφεληθούν από τη συνένωση, ανεξαρτήτως εάν τα λοιπά περιουσιακά στοιχεία ή υποχρεώσεις της αποκτηθείσας εταιρείας έχουν κατανεμηθεί στις συγκεκριμένες μονάδες δημιουργίας ταμειακών ροών. Κάθε μονάδα ή Όμιλος μονάδων στην οποία έχει επιμερισθεί υπεραξία, αντιπροσωπεύει το χαμηλότερο επίπεδο μέσα στην εταιρεία στο οποίο η υπεραξία παρακολουθείται για σκοπούς εσωτερικής διαχείρισης.

Ο έλεγχος απομείωσης της υπεραξίας διενεργείται σε ετήσια βάση ή πιο συχνά αν γεγονότα ή αλλαγές σε περιστάσεις καταδεικνύουν ενδεχόμενη απομείωση. Η λογιστική αξία της υπεραξίας συγκρίνεται με το ανακτήσιμο ποσό, το οποίο είναι το μεγαλύτερο μεταξύ της αξίας χρήσης και της εύλογης αξίας μείον τα κόστη πώλησης. Τυχόν απομείωση αναγνωρίζεται κατευθείαν ως έξοδο και δεν μπορεί να αναστραφεί μεταγενέστερα.

4. Τηλεπικοινωνιακές Άδειες

Οι τηλεπικοινωνιακές άδειες καταχωρούνται στο ιστορικό κόστος. Αυτές οι άδειες έχουν προσδιορισμένη ωφέλιμη ζωή και επιμετρώνται στο κόστος μείον τις σωρευμένες αποσβέσεις. Η απόσβεση υπολογίζεται με τη σταθερή μέθοδο κατά τη διάρκεια της ωφέλιμης ζωής τους, η οποία είναι μεταξύ 3 και 25 ετών.

5. Λοιπά Άυλα Περιουσιακά Στοιχεία

Τα άυλα περιουσιακά στοιχεία που αποκτώνται μεμονωμένα αναγνωρίζονται στο ιστορικό κόστος, ενώ εκείνα που αποκτώνται κατά τις συνενώσεις επιχειρήσεων αναγνωρίζονται στην εύλογη αξία κατά την ημερομηνία εξαγοράς. Μεταγενέστερα, καταχωρούνται στο κόστος μείον τις σωρευμένες αποσβέσεις και απομειώσεις. Όλα τα άυλα περιουσιακά στοιχεία έχουν περιορισμένη ωφέλιμη ζωή και αποσβένονται με τη σταθερή μέθοδο κατά τη διάρκεια αυτής. Η διάρκεια ωφέλιμης ζωής των άυλων περιουσιακών στοιχείων εξετάζεται σε ετήσια βάση, και τυχόν προσαρμογές δεν αναγνωρίζονται αναδρομικά.

Οι κύριες κατηγορίες των άυλων περιουσιακών στοιχείων έχουν ως ακολούθως:

Εμπορική επωνυμία: Αναγνωρίστηκε κατά την εξαγορά του ομίλου ΓΕΡΜΑΝΟΣ κατά το 2006. Η εμπορική επωνυμία αρχικά προσδιορίστηκε ότι είχε απεριόριστη διάρκεια ωφέλιμης ζωής. Κατά το 2008, η ωφέλιμη ζωή επανεκτιμήθηκε και προσδιορίστηκε στα 15 έτη από το τέλος του Οκτωβρίου 2008.

Πελατειακή σχέση: Αναγνωρίστηκε κατά την απόκτηση της ZAPP. Η ωφέλιμη διάρκεια ζωής είναι 7 χρόνια.

Συμβάσεις δικτύου (franchise agreements): Αναγνωρίστηκε κατά την εξαγορά του ομίλου ΓΕΡΜΑΝΟΣ. Αυτές οι συμβάσεις έχουν ωφέλιμη διάρκεια ζωής 20 έτη.

Λογισμικό: Η ωφέλιμη διάρκεια ζωής είναι μεταξύ 1 και 10 ετών.

Τηλεοπτικά δικαιώματα μετάδοσης: Η ωφέλιμη διάρκεια ζωής είναι μεταξύ 1 και 4 ετών.

Δικαιώματα παραχώρησης: 15 έτη και 18 έτη (βλέπε Σημείωση 3, παράγραφο 31).

6. Ενσώματα Πάγια

Τα ενσώματα πάγια απεικονίζονται στο ιστορικό κόστος κτήσης, μειωμένα με τις επιχορηγήσεις που λαμβάνονται, αυξημένα με τόκους κατασκευαστικής περιόδου και μειωμένα με τις σωρευμένες αποσβέσεις και τις τυχόν απομειώσεις της αξίας τους.

Οι επιχορηγήσεις εμφανίζονται ως μειωτικό στοιχείο του κόστους κτήσης των ενσώματων παγίων και αναγνωρίζονται στην κατάσταση αποτελεσμάτων στη διάρκεια της εκτιμώμενης ωφέλιμης ζωής των παγίων μέσω των μειωμένων αποσβέσεων.

Τα έργα υπό κατασκευή περιλαμβάνονται στα ενσώματα πάγια και η απόσβεση των ιδιοπαραγόμενων ενσώματων παγίων αρχίζει όταν αυτά είναι διαθέσιμα για χρήση. Το κόστος των ιδιοπαραγόμενων ενσώματων παγίων περιλαμβάνει το κόστος των υλικών, το κόστος της άμεσης εργασίας, το κόστος δανεισμού που κεφαλαιοποιείται και τα αναλογούντα γενικά έξοδα. Τα υλικά επενδύσεων περιλαμβάνουν υλικά που πρόκειται να χρησιμοποιηθούν για την κατασκευή ενσώματων παγίων.

Η παρούσα αξία του αναμενόμενου κόστους για την απόσυρση ενός παγίου στοιχείου κεφαλαιοποιείται ως μέρος της αξίας του παγίου αυτού στο βαθμό που πληρούνται τα κριτήρια αναγνώρισής του και αποσβένεται ανάλογα.

Το κόστος επισκευών και συντηρήσεων εξοδοποιείται με την πραγματοποίησή του. Το κόστος κτήσης και οι σωρευμένες αποσβέσεις των ενσώματων παγίων που πωλούνται ή αποσύρονται, μεταφέρονται από τους αντίστοιχους λογαριασμούς τη στιγμή της πώλησης ή της απόσυρσης και οποιοδήποτε κέρδος ή ζημιά που προκύπτει καταχωρείται στην κατάσταση αποτελεσμάτων.

Όταν απαιτείται σταδιακή αντικατάσταση σημαντικών τμημάτων ενσώματων παγίων, ο Όμιλος αναγνωρίζει τα εν λόγω στοιχεία ως μεμονωμένα περιουσιακά στοιχεία με συγκεκριμένες ωφέλιμες ζωές και αποσβέσεις.

Οι επενδύσεις σε ακίνητα αποτελούνται από όλα τα ακίνητα που διακρατούνται για είσπραξη ενοικίων ή για σκοπούς υπεραξίας και δεν χρησιμοποιούνται στην παραγωγή ή για διοικητικούς σκοπούς. Οι επενδύσεις σε ακίνητα αποτιμώνται χρησιμοποιώντας τη μέθοδο του κόστους.

Οι αποσβέσεις των ενσώματων παγίων λογίζονται συστηματικά με τη μέθοδο της σταθερής απόσβεσης, στη διάρκεια της εκτιμώμενης ωφέλιμης ζωής των ενσώματων παγίων, η οποία επανεξετάζεται σε περιοδική βάση. Η εκτιμώμενη ωφέλιμη ζωή και οι συντελεστές απόσβεσης έχουν ως εξής:

	Εκτιμώμενη ωφέλιμη ζωή	Συντελεστές απόσβεσης
Κτίρια – Εγκαταστάσεις κτιρίων	1 - 50 έτη	2,0% - 100,0%
Τηλεπικοινωνιακός εξοπλισμός και εγκαταστάσεις:		
Δίκτυο τηλεπικοινωνιακών γραμμών	3 - 27 έτη	3,7% - 33,3%
Εξοπλισμός μετάδοσης	3 - 10 έτη	10,0% - 33,3%
Εξοπλισμός αναμετάδοσης	4 - 12 έτη	8,3% - 25,0%
Δίκτυο διανομής ευρυζωνικότητας	5 - 9 έτη	11,1% - 20,0%
Σταθμοί αναμετάδοσης ραδιοεπικοινωνιών	5 - 12 έτη	8,3% - 20,0%
Λοιπός τηλεπικοινωνιακός εξοπλισμός	2 - 15 έτη	6,7% - 50,0%
Λοιπός τεχνολογικός και μηχανολογικός εξοπλισμός	1 - 16 έτη	6,3% - 100,0%
Κτίρια δικτύου	5 - 18 έτη	5,6% - 20,0%
Μεταφορικά μέσα	3 - 11 έτη	9,1% - 33,3%
Λοιπός εξοπλισμός και έπιπλα	1 - 15 έτη	6,7% - 100,0%

7. Μη Κυκλοφορούντα Περιουσιακά Στοιχεία που Κατέχονται προς Πώληση

Ο Όμιλος ταξινομεί ένα μη κυκλοφορούν περιουσιακό στοιχείο (ή μια ομάδα περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων) σαν κατεχόμενο προς πώληση, αν η αξία του αναμένεται να ανακτηθεί κατά κύριο λόγο μέσω της πώλησης του στοιχείου και όχι μέσω της συνεχιζόμενης χρήσης του και η πώληση θεωρείται πολύ πιθανή. Αμέσως πριν την αρχική ταξινόμηση του μη κυκλοφορούντος περιουσιακού στοιχείου (ή της ομάδας περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων) ως κατεχόμενου προς πώληση, το περιουσιακό στοιχείο (ή όλα τα περιουσιακά στοιχεία και οι υποχρεώσεις που περιλαμβάνονται στην ομάδα) αποτιμάται με βάση τα ισχύοντα σε κάθε περίπτωση ΔΠΧΑ. Τα μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία (ή οι ομάδες περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων) που ταξινομούνται σαν κατεχόμενα προς πώληση αποτιμώνται στη χαμηλότερη αξία μεταξύ της λογιστικής τους αξίας και της εύλογης αξίας τους μειωμένης κατά τα άμεσα έξοδα πώλησης, και οι τυχόν προκύπτουσες ζημιές απομείωσης καταχωρούνται στην κατάσταση αποτελεσμάτων. Όποια πιθανή αύξηση της εύλογης αξίας σε μεταγενέστερη αποτίμηση, καταχωρείται στην κατάσταση αποτελεσμάτων, αλλά όχι για ποσό μεγαλύτερο της προηγούμενης καταχωρηθείσας ζημιάς απομείωσης. Από την ημέρα κατά την οποία ένα μη κυκλοφορούν περιουσιακό στοιχείο (ή τα μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία που περιλαμβάνονται σε μια ομάδα περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων) ταξινομείται σαν κατεχόμενο προς πώληση, δεν λογίζονται αποσβέσεις ή απομειώσεις επ' αυτού.

8. Απομείωση Αξίας Μη Χρηματοοικονομικών Περιουσιακών Στοιχείων (εκτός υπεραξίας)

Οι λογιστικές αξίες των μη χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων του Ομίλου ή της Εταιρείας εξετάζονται για απομείωση όταν υπάρχουν ενδείξεις ότι οι λογιστικές αξίες τους δεν είναι ανακτήσιμες. Στην περίπτωση αυτή προσδιορίζεται το ανακτήσιμο ποσό των περιουσιακών στοιχείων και αν οι λογιστικές αξίες υπερβαίνουν το εκτιμώμενο ανακτήσιμο ποσό, αναγνωρίζεται ζημιά απομείωσης, η οποία καταχωρείται απ' ευθείας στην κατάσταση αποτελεσμάτων. Το ανακτήσιμο ποσό των περιουσιακών στοιχείων είναι το μεγαλύτερο μεταξύ εύλογης αξίας μείον τα απαιτούμενα για την πώληση έξοδα και αξίας χρήσης αυτών. Για την εκτίμηση της αξίας χρήσης, οι εκτιμώμενες μελλοντικές ταμειακές ροές προεξοφλούνται στην παρούσα αξία τους με την χρήση ενός προ φόρου προεξοφλητικού επιτοκίου το οποίο αντανάκλα τις τρέχουσες εκτιμήσεις της αγοράς για την διαχρονική αξία του χρήματος και για τους κινδύνους που σχετίζονται με αυτά τα περιουσιακά στοιχεία. Για ένα περιουσιακό στοιχείο που δεν δημιουργεί ανεξάρτητες ταμειακές ροές, το ανακτήσιμο ποσό προσδιορίζεται για τη μονάδα δημιουργίας ταμειακών ροών, στην οποία το περιουσιακό στοιχείο ανήκει. Σε κάθε ημερομηνία σύνταξης χρηματοοικονομικών καταστάσεων ο Όμιλος και η Εταιρεία εξετάζουν αν υπάρχουν ενδείξεις ότι οι συνθήκες που οδήγησαν στην αναγνώριση της απομείωσης σε προηγούμενες περιόδους δεν συνεχίζουν να υπάρχουν. Στην περίπτωση αυτή επαναπροσδιορίζεται το ανακτήσιμο ποσό του περιουσιακού στοιχείου και η ζημιά απομείωσης αντιλογίζεται επαναφέροντας τη λογιστική αξία του περιουσιακού στοιχείου στο ανακτήσιμο ποσό του στην έκταση που αυτό δεν υπερβαίνει τη λογιστική αξία του περιουσιακού στοιχείου που θα είχε προσδιοριστεί (καθαρή από αποσβέσεις ή απομειώσεις) αν δεν είχε καταχωρηθεί η ζημιά απομείωσης σε προηγούμενα έτη.

9. Χρηματοοικονομικά Μέσα

Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία

Τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία αναγνωρίζονται αρχικά στην εύλογη αξία τους, που αποτελεί συνήθως το κόστος απόκτησης πλέον των άμεσων δαπανών συναλλαγής, στις περιπτώσεις των επενδύσεων που δεν αποτιμώνται σε εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων. Τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία αυτά ταξινομούνται στις εξής κατηγορίες: Ως αποτιμώμενα στην εύλογη αξία με μεταβολές αναγνωριζόμενες στα αποτελέσματα, ως διακρατούμενα μέχρι τη λήξη, ως δάνεια και απαιτήσεις και ως χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία διαθέσιμα προς πώληση. Ο Όμιλος και η Εταιρεία προσδιορίζουν την κατηγοριοποίηση των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων κατά την αρχική τους αναγνώριση.

Τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία τα οποία ταξινομούνται ως αποτιμώμενα στην εύλογη αξία με μεταβολές αναγνωριζόμενες στα αποτελέσματα, αναγνωρίζονται αρχικά στην εύλογη αξία και το κόστος συναλλαγής εξοδοποιείται στην κατάσταση αποτελεσμάτων. Τα διαθέσιμα προς πώληση χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία και τα αποτιμώμενα στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων, καταχωρούνται στην εύλογη αξία μεταγενέστερα. Τα δάνεια και οι απαιτήσεις και οι διακρατούμενες ως τη λήξη επενδύσεις καταχωρούνται στο αποσβεσμένο κόστος μεταγενέστερα χρησιμοποιώντας τη μέθοδο του πραγματικού επιτοκίου.

Τα κέρδη και οι ζημιές που προκύπτουν από τις μεταβολές στην εύλογη αξία των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων που ταξινομούνται στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων, αναγνωρίζονται στην κατάσταση αποτελεσμάτων στη γραμμή «Κέρδη / (ζημιές) από συμμετοχές και λοιπά χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία - Απομειώσεις». Οι μεταβολές στην εύλογη αξία των περιουσιακών στοιχείων που καταχωρούνται ως διαθέσιμα προς πώληση, αναγνωρίζονται στα λοιπά συνολικά εισοδήματα. Ο Όμιλος και η Εταιρεία δεν διαθέτει περιουσιακά στοιχεία που να αποτιμούνται σε εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων κατά την 31 Δεκεμβρίου 2017.

Για επενδύσεις οι οποίες διαπραγματεύονται σε ενεργό αγορά, η εύλογη αξία υπολογίζεται με βάση τις τιμές προσφοράς της αγοράς. Για επενδύσεις για τις οποίες δεν υπάρχει ενεργός αγορά, η εύλογη αξία προσδιορίζεται μέσω τεχνικών αποτίμησης, εκτός εάν το εύρος των ορθολογικών εκτιμήσεων της εύλογης αξίας είναι σημαντικά μεγάλο και οι πιθανότητες των διάφορων εκτιμήσεων δεν μπορούν εύλογα να αξιολογηθούν, οπότε δεν επιτρέπεται η αποτίμηση αυτών των επενδύσεων στην εύλογη αξία. Η αγορά ή πώληση χρηματοοικονομικών στοιχείων που απαιτούν την παράδοση των περιουσιακών στοιχείων μέσα σε ένα χρονικό πλαίσιο που προβλέπεται από κανονισμό ή παραδοχή της αγοράς, αναγνωρίζεται κατά την ημερομηνία διακανονισμού (δηλ. την ημερομηνία που το περιουσιακό στοιχείο μεταφέρεται ή παραδίδεται στον Όμιλο ή την Εταιρεία).

Συμψηφισμός χρηματοοικονομικών απαιτήσεων και υποχρεώσεων

Οι χρηματοοικονομικές απαιτήσεις και υποχρεώσεις συμψηφίζονται και το καθαρό ποσό απεικονίζεται στην κατάσταση χρηματοοικονομικής θέσης μόνο όταν ο Όμιλος ή η Εταιρεία έχει νομικά το δικαίωμα αυτό και προτίθεται να τα συμψηφίσει σε καθαρή βάση μεταξύ τους ή να απαιτήσει το περιουσιακό στοιχείο και να διακανονήσει την υποχρέωση ταυτόχρονα. Το νόμιμο δικαίωμα δεν πρέπει να εξαρτάται από μελλοντικά γεγονότα και πρέπει να μπορεί να εκτελεσθεί κατά τη συνήθη πορεία των εργασιών και σε περίπτωση αθέτησης, αφερεγγυότητας ή πτώχευσης της εταιρείας ή του αντισυμβαλλομένου.

Απομείωση χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων

Ο Όμιλος και η Εταιρεία αξιολογούν σε κάθε ημερομηνία κατάρτισης οικονομικών καταστάσεων τα δεδομένα αναφορικά με το κατά πόσον η αξία ενός χρηματοοικονομικού περιουσιακού στοιχείου ή μίας ομάδας χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων έχει απομειωθεί ως ακολούθως:

(α) Περιουσιακά στοιχεία στο αναπόσβεστο κόστος:

Εφόσον υφίστανται αντικειμενικές ενδείξεις απομείωσης δανείων και απαιτήσεων που αποτιμώνται στο αναπόσβεστο κόστος, το ποσό της ζημιάς απομείωσης υπολογίζεται ως η διαφορά μεταξύ της αναπόσβεστης αξίας του περιουσιακού στοιχείου και της παρούσας αξίας των εκτιμώμενων μελλοντικών ταμειακών ροών (μη συμπεριλαμβανομένων πιστωτικών ζημιών που δεν έχουν πραγματοποιηθεί). Οι ταμειακές ροές προεξοφλούνται χρησιμοποιώντας το αρχικό πραγματικό επιτόκιο του χρηματοοικονομικού στοιχείου (π.χ. το επιτόκιο που είχε υπολογιστεί κατά την αρχική τους αναγνώριση). Το ποσό της απομείωσης αναγνωρίζεται στην κατάσταση αποτελεσμάτων.

(β) Διαθέσιμα προς πώληση χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία:

Εάν υφίσταται αντικειμενική ένδειξη απομείωσης σε διαθέσιμα προς πώληση χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία, το ποσό της απομείωσης υπολογίζεται ως η διαφορά μεταξύ της αξίας κτήσης (καθαρή από τυχόν αποπληρωμές κεφαλαίου και αποσβέσεις) και της τρέχουσας εύλογης αξίας, μείον τυχόν ζημιές απομείωσης που αναγνωρίστηκαν στο παρελθόν στην κατάσταση αποτελεσμάτων. Το ποσό της απομείωσης μεταφέρεται από τα λοιπά συνολικά εισοδήματα στην κατάσταση αποτελεσμάτων. Αντιλογισμοί απομειώσεων μετοχών που έχουν κατηγοριοποιηθεί ως διαθέσιμα προς πώληση περιουσιακά στοιχεία, δεν αναγνωρίζονται στην κατάσταση αποτελεσμάτων. Αντιλογισμοί απομειώσεων ομολόγων αναγνωρίζονται στην κατάσταση αποτελεσμάτων εφόσον η αύξηση στην εύλογη αξία των στοιχείων αυτών μπορεί αντικειμενικά να συσχετιστεί με κάποιο γεγονός το οποίο έλαβε χώρα μεταγενέστερα της αναγνώρισης της ζημιάς απομείωσης στην κατάσταση αποτελεσμάτων.

Αποαναγνώριση χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων

Ένα χρηματοοικονομικό περιουσιακό στοιχείο (ή ένα μέρος ενός χρηματοοικονομικού περιουσιακού στοιχείου ή μέρος μίας ομάδας παρόμοιων χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων) αποαναγνωρίζονται όταν:

- τα δικαιώματα για την εισροή ταμειακών πόρων έχουν εκπνεύσει,
- ο Όμιλος ή η Εταιρεία διατηρεί το δικαίωμα στην εισροή ταμειακών ροών από το συγκεκριμένο περιουσιακό στοιχείο αλλά έχει αναλάβει ταυτόχρονα την υποχρέωση να τα καταβάλλει σε τρίτους πλήρως χωρίς σημαντική καθυστέρηση, υπό τη μορφή μίας σύμβασης μεταβίβασης, ή
- ο Όμιλος ή η Εταιρεία έχει μεταβιβάσει το δικαίωμα εισροής ταμειακών ροών από το συγκεκριμένο περιουσιακό στοιχείο ενώ παράλληλα, είτε (α) έχει μεταβιβάσει ουσιαστικά όλους τους κινδύνους και τα οφέλη από αυτό ή (β) δεν έχει

μεταβιβάσει ουσιαστικά όλους τους κινδύνους και τα οφέλη, αλλά έχει μεταβιβάσει τον έλεγχο του συγκεκριμένου στοιχείου.

Όπου ο Όμιλος ή η Εταιρεία έχει μεταβιβάσει τα δικαιώματα εισροής ταμειακών πόρων από το συγκεκριμένο περιουσιακό στοιχείο, αλλά παράλληλα δεν έχει μεταβιβάσει ουσιαστικά όλους τους κινδύνους και τα οφέλη ή τον έλεγχο του συγκεκριμένου στοιχείου, τότε το στοιχείο αναγνωρίζεται στο βαθμό της συνεχιζόμενης συμμετοχής του Ομίλου ή της Εταιρείας στο περιουσιακό στοιχείο αυτό. Η συνεχιζόμενη συμμετοχή η οποία έχει τη μορφή εγγύησης επί του μεταβιβαζόμενου στοιχείου αποτιμάται στη χαμηλότερη αξία μεταξύ του αρχικού υπολοίπου του στοιχείου και του μέγιστου ποσού που μπορεί ο Όμιλος ή η Εταιρεία να κληθεί να καταβάλει. Όταν η συνεχιζόμενη συμμετοχή είναι υπό τη μορφή δικαιωμάτων αγοράς και/ή πώλησης επί του περιουσιακού στοιχείου (συμπεριλαμβανομένων και δικαιωμάτων που διακανονίζονται ταμειακά), ο βαθμός συνεχιζόμενης εμπλοκής του Ομίλου ή της Εταιρείας είναι η αξία του μεταβιβαζόμενου στοιχείου που δύναται ο Όμιλος ή η Εταιρεία να επαναγοράσει, με εξαίρεση την περίπτωση ενός δικαιώματος πώλησης (συμπεριλαμβανομένων και δικαιωμάτων που διακανονίζονται ταμειακά) του στοιχείου το οποίο αποτιμάται σε εύλογες αξίες, όπου η συνεχιζόμενη συμμετοχή του Ομίλου ή της Εταιρείας περιορίζεται στη χαμηλότερη μεταξύ της εύλογης αξίας του μεταβιβαζόμενου στοιχείου και την τιμή άσκησης του δικαιώματος.

Αποαναγνώριση χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων

Μια χρηματοοικονομική υποχρέωση διαγράφεται όταν η δέσμευση που απορρέει από την υποχρέωση, ακυρώνεται ή εκπνέει. Όταν μία υφιστάμενη χρηματοοικονομική υποχρέωση αντικαθίσταται από μία άλλη από τον ίδιο δανειστή αλλά με ουσιαστικά διαφορετικούς όρους, ή οι όροι μίας υφιστάμενης υποχρέωσης τροποποιούνται σημαντικά, αυτή η ανταλλαγή ή τροποποίηση αντιμετωπίζεται ως αποαναγνώριση της αρχικής υποχρέωσης και αναγνώριση μίας νέας υποχρέωσης. Η διαφορά στις αντίστοιχες λογιστικές αξίες αναγνωρίζεται στην κατάσταση αποτελεσμάτων.

10. Παράγωγα Χρηματοοικονομικά Προϊόντα και Μέσα Αντιστάθμισης Κινδύνου

Τα παράγωγα χρηματοοικονομικά προϊόντα περιλαμβάνουν συμφωνίες ανταλλαγής συναλλάγματος, επιτοκίων και άλλα παράγωγα.

Παράγωγα για εμπορικούς σκοπούς

Όλα τα παράγωγα που δεν κατηγοριοποιούνται στα μέσα αντιστάθμισης θεωρούνται ότι αποκτήθηκαν για εμπορικούς σκοπούς. Αρχικά τα παράγωγα καταχωρούνται στην εύλογη αξία τους (η οποία συμπίπτει με το κόστος της συναλλαγής) την ημέρα σύναψης του συμβολαίου των παραγώγων. Μεταγενέστερα αποτιμώνται στην εύλογη αξία τους, η οποία λαμβάνεται από τιμές χρηματιστηριακών αγορών, εάν είναι διαθέσιμες, ή υπολογίζεται βάσει τεχνικών αποτίμησης, όπως οι προεξοφλημένες ταμειακές ροές. Τα παράγωγα απεικονίζονται ως περιουσιακά στοιχεία ή υποχρεώσεις ανάλογα με την εύλογη αξία τους και οι μεταβολές στην εύλογη αξία τους καταχωρούνται στην κατάσταση αποτελεσμάτων.

Αντιστάθμιση

Για τους σκοπούς της αντισταθμιστικής λογιστικής, η αντιστάθμιση χρηματοοικονομικού κινδύνου ταξινομείται είτε ως αντιστάθμιση εύλογης αξίας, όταν αντισταθμίζεται ο κίνδυνος μεταβολής της εύλογης αξίας του καταχωρημένου περιουσιακού στοιχείου ή μιας υποχρέωσης, ή ως αντιστάθμιση ταμειακών ροών, όταν αντισταθμίζεται η διακύμανση στις ταμειακές ροές, η οποία μπορεί να προέρχεται από ένα συγκεκριμένο κίνδυνο, άμεσα συσχετιζόμενο με το περιουσιακό στοιχείο ή την υποχρέωση. Για τα παράγωγα που χρησιμοποιούνται για αντιστάθμιση κινδύνων εφαρμόζεται αντισταθμιστική λογιστική που περιλαμβάνει την ύπαρξη, κατά τη σύναψη της συναλλαγής, επίσημης τεκμηρίωσης, την αναγνώριση του αντισταθμιζόμενου στοιχείου, του μέσου αντιστάθμισης, του τύπου της αντιστάθμισης, του αντισταθμιζόμενου κινδύνου και της επιχειρηματικής στρατηγικής για την αντιστάθμιση κινδύνων.

Σε συναλλαγές αντιστάθμισης εύλογης αξίας, που πληρούν τα κριτήρια αντισταθμιστικής λογιστικής, τα κέρδη ή οι ζημιές που προέρχονται από την αποτίμηση του μέσου αντιστάθμισης στην εύλογη αξία του, καταχωρούνται στην κατάσταση αποτελεσμάτων. Το αντισταθμιζόμενο περιουσιακό στοιχείο αποτιμάται στην εύλογη αξία και τα κέρδη ή οι ζημιές καταχωρούνται στην κατάσταση αποτελεσμάτων.

Σε συναλλαγές αντιστάθμισης ταμειακών ροών, τα κέρδη ή οι ζημιές που αφορούν στο αποτελεσματικό μέρος της αντιστάθμισης και προέρχονται από μεταβολές στην εύλογη αξία του παράγωγου χρηματοοικονομικού μέσου, καταχωρούνται στα λοιπά συνολικά εισοδήματα. Αντίθετα τα κέρδη ή οι ζημιές που αφορούν το μη αποτελεσματικό μέρος της αντιστάθμισης καταχωρούνται απευθείας στην κατάσταση αποτελεσμάτων.

11. Συμβόλαια Χρηματοοικονομικής Εγγύησης

Τα συμβόλαια χρηματοοικονομικής εγγύησης που εκδίδονται από τον Όμιλο ή την Εταιρεία είναι αυτά τα συμβόλαια που απαιτούν να γίνει μια πληρωμή ώστε να αποζημιωθεί ο κάτοχος για μια ζημιά που συνέβη διότι ο συγκεκριμένος οφειλέτης αδυνατεί να κάνει μια πληρωμή όταν είναι απαιτητή σύμφωνα με τους όρους του χρεωστικού τίτλου. Τα συμβόλαια χρηματοοικονομικής εγγύησης αναγνωρίζονται αρχικά ως υποχρέωση στην εύλογη αξία, προσαρμοσμένα με το κόστος συναλλαγής που σχετίζεται άμεσα με την έκδοση της εγγύησης. Στη συνέχεια, η υποχρέωση αποτιμάται στην υψηλότερη τιμή μεταξύ της καλύτερης εκτίμησης του εξόδου που απαιτείται για το διακανονισμό της παρούσας υποχρέωσης κατά την ημερομηνία κατάρτισης χρηματοοικονομικών καταστάσεων και του ποσού που έχει αναγνωρισθεί μείον τις σωρευμένες αποσβέσεις του.

12. Αποθέματα

Τα αποθέματα αποτιμώνται στη χαμηλότερη τιμή μεταξύ της τιμής κτήσης και της καθαρής ρευστοποιήσιμης αξίας τους. Η τιμή κτήσης προσδιορίζεται με τη μέθοδο του μεσοσταθμικού μέσου όρου, όπου ο μέσος όρος υπολογίζεται στο τέλος κάθε χρήσης. Η καθαρή ρευστοποιήσιμη αξία είναι η εκτιμώμενη τιμή πώλησης στα πλαίσια των συνήθων δραστηριοτήτων, μειωμένη με το εκτιμώμενο κόστος για την ολοκλήρωση αυτών και το εκτιμώμενο για την πραγματοποίηση της πώλησης κόστος. Σε περίπτωση μεταγενέστερης αύξησης της καθαρής ρευστοποιήσιμης αξίας αποθεμάτων που έχουν απομειωθεί, η απομείωση αυτή αντिलογίζεται.

13. Λογαριασμοί Εισπρακτέοι και Πρόβλεψη για Επισφαλείς Απαιτήσεις

Οι λογαριασμοί εισπρακτέοι αναγνωρίζονται αρχικά στην εύλογη αξία τους η οποία είναι ταυτόχρονα και η αξία συναλλαγής. Μεταγενέστερα αποτιμώνται στο αναπόσβεστο κόστος τους μειωμένο κατά τα ποσά που είναι πιθανό ότι δεν θα εισπραχθούν. Σε κάθε ημερομηνία σύνταξης χρηματοοικονομικών καταστάσεων, η εισπραξιμότητα των εισπρακτέων λογαριασμών εκτιμάται είτε ανά πελάτη ξεχωριστά όπως στην περίπτωση των απαιτήσεων από τηλεπικοινωνιακούς παρόχους, είτε βάσει ιστορικών τάσεων και στατιστικών δεδομένων, και σχηματίζεται πρόβλεψη για απώλειες που είναι πιθανόν να συμβούν και μπορούν να ποσοτικοποιηθούν. Η σχηματισθείσα πρόβλεψη αναπροσαρμόζεται με επιβάρυνση των αποτελεσμάτων της εκάστοτε χρήσης. Τυχόν διαγραφές απαιτήσεων από εισπρακτέους λογαριασμούς πραγματοποιούνται μέσω της σχηματισθείσας πρόβλεψης.

14. Ταμειακά Διαθέσιμα και Ταμειακά Ισοδύναμα- Δεσμευμένα ταμειακά διαθέσιμα

Για σκοπούς κατάρτισης της κατάστασης ταμειακών ροών, οι προθεσμιακές καταθέσεις θεωρούνται ταμειακά διαθέσιμα και ταμειακά ισοδύναμα. Οι δεσμευμένες καταθέσεις είναι ταμειακά ισοδύναμα τα οποία δεν είναι άμεσα διαθέσιμα προς χρήση. Αυτά τα ταμειακά ισοδύναμα δεν μπορούν να χρησιμοποιηθούν από την Εταιρεία μέχρι την επέλευση ενός συγκεκριμένου χρονικού σημείου ή γεγονότος στο μέλλον. Στις περιπτώσεις που οι δεσμευμένες καταθέσεις αναμένεται να χρησιμοποιηθούν εντός διαστήματος ενός έτους από την ημερομηνία σύνταξης των χρηματοοικονομικών καταστάσεων, ταξινομούνται ως βραχυπρόθεσμο περιουσιακό στοιχείο. Όμως, εάν δεν αναμένεται να χρησιμοποιηθούν εντός διαστήματος ενός έτους από την ημερομηνία της κατάστασης χρηματοοικονομικής θέσης, ταξινομούνται ως μακροπρόθεσμο περιουσιακό στοιχείο. Οι δεσμευμένες καταθέσεις δεν περιλαμβάνονται στα «Ταμειακά διαθέσιμα και ταμειακά ισοδύναμα».

15. Φόρος Εισοδήματος και Αναβαλλόμενος Φόρος

Στο φόρο της περιόδου περιλαμβάνεται ο τρέχων φόρος εισοδήματος και οι αναβαλλόμενοι φόροι. Ο φόρος αναγνωρίζεται στην κατάσταση αποτελεσμάτων, εκτός από τους φόρους που σχετίζονται με κονδύλια που αναγνωρίζονται στα λοιπά συνολικά εισοδήματα ή απευθείας στα ίδια κεφάλαια. Σε αυτή την περίπτωση, ο φόρος αναγνωρίζεται στα λοιπά συνολικά εισοδήματα ή απευθείας στα ίδια κεφάλαια, αντίστοιχα.

Ο τρέχων φόρος εισοδήματος υπολογίζεται επί του φορολογητέου εισοδήματος της χρήσης, βάσει των ισχυουσών φορολογικών διατάξεων και συντελεστών φόρου, κατά την ημερομηνία κατάρτισης χρηματοοικονομικών καταστάσεων στις χώρες όπου ο Όμιλος δραστηριοποιείται και δημιουργεί φορολογητέο εισόδημα. Η διοίκηση περιοδικά προβαίνει σε εκτιμήσεις κατά την υποβολή φορολογικών δηλώσεων σε περιπτώσεις που οι σχετικές φορολογικές διατάξεις επιδέχονται ερμηνείας και προβαίνει στο σχηματισμό προβλέψεων, όπου χρειάζεται, με βάση τα ποσά που αναμένεται να καταβληθούν στις φορολογικές αρχές.

Ο αναβαλλόμενος φόρος εισοδήματος, αφορά περιπτώσεις προσωρινών διαφορών μεταξύ της λογιστικής αξίας των περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων για σκοπούς σύνταξης των χρηματοοικονομικών καταστάσεων και της φορολογικής τους βάσης.

Οι αναβαλλόμενες φορολογικές υποχρεώσεις αναγνωρίζονται για όλες τις φορολογητέες προσωρινές διαφορές εκτός από τις περιπτώσεις:

όπου η αναβαλλόμενη φορολογική υποχρέωση προκύπτει από την αρχική αναγνώριση της υπεραξίας ενός περιουσιακού στοιχείου ή μιας υποχρέωσης σε μία συναλλαγή η οποία δεν είναι συνένωση εταιρειών και κατά την στιγμή της συναλλαγής δεν επηρεάζει ούτε το λογιστικό κέρδος ούτε το φορολογητέο κέρδος ή ζημιά, και

των προσωρινών διαφορών που σχετίζονται με επενδύσεις σε θυγατρικές και συγγενείς εταιρείες, όπου ο χρόνος αντιστροφής των προσωρινών διαφορών μπορεί να ελεγχθεί και είναι πιθανό ότι οι προσωρινές διαφορές δεν θα αντιστραφούν στο προβλεπόμενο μέλλον.

Αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις αναγνωρίζονται για όλες τις εκπιπτόμενες προσωρινές διαφορές και μεταφερόμενες φορολογικές ζημιές, στο βαθμό που είναι πιθανό ότι θα υπάρξει διαθέσιμο φορολογητέο κέρδος το οποίο θα χρησιμοποιηθεί έναντι των εκπιπτόμενων προσωρινών διαφορών και των μεταφερόμενων αχρησιμοποίητων φορολογικών ζημιών εκτός από τις περιπτώσεις:

όπου η αναβαλλόμενη φορολογική απαίτηση που σχετίζεται με τις εκπιπτόμενες προσωρινές διαφορές προκύπτει από την αρχική αναγνώριση της υπεραξίας ενός περιουσιακού στοιχείου ή μιας υποχρέωσης σε μια συναλλαγή η οποία δεν είναι συνένωση εταιρειών και κατά τη στιγμή της συναλλαγής δεν επηρεάζει ούτε το λογιστικό κέρδος ούτε το φορολογητέο κέρδος ή ζημιά, και

των προσωρινών διαφορών που σχετίζονται με επενδύσεις σε θυγατρικές και συγγενείς εταιρείες, όπου οι αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις αναγνωρίζονται στο βαθμό που είναι πιθανό ότι οι προσωρινές διαφορές θα αντιστραφούν στο προβλεπόμενο μέλλον και θα υπάρξει διαθέσιμο φορολογητέο εισόδημα το οποίο θα χρησιμοποιηθεί έναντι των προσωρινών διαφορών.

Οι αναβαλλόμενοι φόροι υπολογίζονται βάσει φορολογικών συντελεστών που αναμένεται ότι θα ισχύουν στο χρόνο που το περιουσιακό στοιχείο θα αναγνωριστεί ή η υποχρέωση θα διακανονιστεί, και βασίζονται στους φορολογικούς συντελεστές (και φορολογικούς νόμους) που είναι σε ισχύ ή έχουν θεσμοθετηθεί κατά την ημερομηνία κατάρτισης χρηματοοικονομικών καταστάσεων. Η αξία των αναβαλλόμενων φορολογικών απαιτήσεων ελέγχεται σε κάθε ημερομηνία κατάρτισης χρηματοοικονομικών καταστάσεων και μειώνεται στο βαθμό που δεν είναι πλέον πιθανό να υπάρξει επαρκές φορολογητέο εισόδημα που θα καλύψει την αναβαλλόμενη φορολογική απαίτηση εν όλω ή εν μέρει.

16. Μετοχικό Κεφάλαιο

Οι κοινές μετοχές καταχωρούνται στα ίδια κεφάλαια. Τα έξοδα έκδοσης μετοχικού κεφαλαίου, αφαιρούμενης της σχετικής φορολογικής ωφέλειας, συμψηφίζονται με το Αποθεματικό Υπέρ το Άρτιο.

17. Ίδιες Μετοχές

Οι ίδιες μετοχές αφορούν μετοχές της Εταιρείας, οι οποίες έχουν εκδοθεί και μεταγενέστερα έχουν επανακτηθεί από την Εταιρεία χωρίς να έχουν ακυρωθεί. Οι ίδιες μετοχές δε μειώνουν τον αριθμό των μετοχών που έχουν εκδοθεί αλλά μειώνουν τον αριθμό των μετοχών σε κυκλοφορία. Οι ίδιες μετοχές αποτιμώνται στο κόστος κτήσης αφαιρετικά των ιδίων κεφαλαίων. Σε περίπτωση απόσυρσης των ιδίων μετοχών, το κόστος κτήσης μειώνει το Μετοχικό Κεφάλαιο και το Αποθεματικό Υπέρ το Άρτιο και οποιαδήποτε διαφορά χρεώνεται στο Υπόλοιπο Κερδών εις Νέο.

18. Μισθώσεις

Λογιστική μίσθωσης από το μισθωτή

Μία μίσθωση κατατάσσεται κατά την ημερομηνία σύναψης ως χρηματοδοτική μίσθωση ή λειτουργική μίσθωση. Μια μίσθωση που μεταβιβάζει στον Όμιλο ουσιαστικά όλους τους κινδύνους και τα οικονομικά οφέλη που συνοδεύουν την κυριότητα, κατατάσσεται ως χρηματοδοτική μίσθωση. Κατά την έναρξη της μίσθωσης, το κεφαλαιοποιηθέν περιουσιακό στοιχείο εμφανίζεται στο χαμηλότερο ποσό, μεταξύ της εύλογης αξίας του και της παρούσας αξίας των ελάχιστων πληρωμών μισθωμάτων. Η αναπόσβεστη αξία του μειώνεται μεταγενέστερα με τις σωρευμένες αποσβέσεις ή τις ζημιές απομείωσής του. Τα καταβαλλόμενα ενοίκια διαχωρίζονται σε χρηματοοικονομικά έξοδα (τόκοι) που καταχωρούνται απευθείας στην κατάσταση αποτελεσμάτων και σε μείωση της αναληφθείσας υποχρέωσης. Αν η μίσθωση δε μεταφέρει ουσιαστικά όλους τους κινδύνους και τα οικονομικά οφέλη που απορρέουν από την κυριότητα ενός παγίου, τότε θεωρείται λειτουργική και ο μισθωτής καταχωρεί τα ενοίκια ως έξοδα με βάση τη σταθερή μέθοδο στη διάρκεια της μίσθωσης.

Λογιστική μίσθωσης από τον εκμισθωτή

Μια μίσθωση που μεταβιβάζει ουσιαστικά όλα τα οικονομικά οφέλη και κινδύνους που απορρέουν από την κυριότητα του μισθωμένου περιουσιακού στοιχείου λογίζεται από τον εκμισθωτή ως πώληση και / ή παροχή χρηματοδότησης. Όταν τα περιουσιακά στοιχεία μισθώνονται κάτω από λειτουργική μίσθωση, το περιουσιακό στοιχείο περιλαμβάνεται στην κατάσταση χρηματοοικονομικής θέσης βάσει της φύσης του περιουσιακού στοιχείου. Το έσοδο από το μίσθωμα αναγνωρίζεται κατά τους όρους της μίσθωσης με τη σταθερή μέθοδο.

19. Κόστος Δανεισμού

Το κόστος δανεισμού που πραγματοποιείται κατά τη διάρκεια αγοράς, κατασκευαστικής περιόδου ή παραγωγής ενός παγίου στοιχείου που πληροί τις προϋποθέσεις και απαιτεί ένα σημαντικό χρονικό διάστημα προκειμένου να είναι έτοιμο για χρήση, κεφαλαιοποιείται στο κόστος των παγίων στοιχείων. Το υπόλοιπο κόστος δανεισμού καταχωρείται στην κατάσταση αποτελεσμάτων με την πραγματοποίησή του. Το κόστος δανεισμού αποτελείται από τους τόκους και άλλα έξοδα που μια εταιρεία πραγματοποιεί σε σχέση με το δανεισμό κεφαλαίων.

20. Δάνεια

Τα ληφθέντα δάνεια αναγνωρίζονται αρχικά στην εύλογη αξία τους μειωμένη κατά το κόστος που αφορά άμεσα τις συναλλαγές αυτές. Μεταγενέστερα, αποτιμώνται στο αναπόσβεστο κόστος. Τα κέρδη ή οι ζημιές από τα στοιχεία αυτά αναγνωρίζονται στην κατάσταση αποτελεσμάτων σε όλη τη διάρκεια του δανείου με τη μέθοδο του πραγματικού επιτοκίου.

21. Προβλέψεις

Οι προβλέψεις αναγνωρίζονται όταν ο Όμιλος ή η Εταιρεία έχει μια παρούσα δέσμευση (νομική ή τεκμαιρόμενη), ως αποτέλεσμα γεγονότων του παρελθόντος, και είναι πιθανό ότι θα υπάρξει εκροή πόρων για τον διακανονισμό της δέσμευσης και το ποσό αυτής μπορεί να εκτιμηθεί αξιόπιστα. Αν η επίπτωση της διαχρονικής αξίας του χρήματος είναι σημαντική οι προβλέψεις αναγνωρίζονται σε προεξοφλημένη βάση με την χρήση ενός προ φόρου επιτοκίου που αντανάκλα τις τρέχουσες εκτιμήσεις της αγοράς για την διαχρονική αξία του χρήματος και τους κινδύνους που σχετίζονται με την υποχρέωση. Όταν γίνεται προεξόφληση των προβλέψεων, η αύξηση της πρόβλεψης που οφείλεται στο πέρασμα του χρόνου αναγνωρίζεται ως κόστος δανεισμού. Οι προβλέψεις επανεξετάζονται σε κάθε ημερομηνία σύνταξης χρηματοοικονομικών καταστάσεων και αν δεν είναι πλέον πιθανό ότι θα υπάρξει εκροή πόρων για τον διακανονισμό της δέσμευσης, αντλιογίζονται. Οι προβλέψεις χρησιμοποιούνται μόνο για το σκοπό για τον οποίο αρχικά δημιουργήθηκαν. Δεν αναγνωρίζονται προβλέψεις για μελλοντικές ζημιές. Οι ενδεχόμενες απαιτήσεις και οι ενδεχόμενες υποχρεώσεις δεν αναγνωρίζονται στις χρηματοοικονομικές καταστάσεις.

22. Προμηθευτές

Οι εμπορικές υποχρεώσεις αποτελούν υποχρεώσεις προς πληρωμή για προϊόντα ή υπηρεσίες που έχουν αποκτηθεί κατά την άσκηση της συνήθους εμπορικής δραστηριότητας από προμηθευτές. Οι πληρωτέοι λογαριασμοί κατατάσσονται στις

βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις, εάν η πληρωμή οφείλεται εντός ενός έτους ή λιγότερο. Αν όχι, παρουσιάζονται ως μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις. Οι υποχρεώσεις προς προμηθευτές αναγνωρίζονται αρχικά στην εύλογη αξία τους και αποτιμώνται μεταγενέστερα στο αναπόσβεστο κόστος χρησιμοποιώντας τη μέθοδο του πραγματικού επιτοκίου.

23. Παροχές σε Εργαζομένους

Ο Όμιλος παρέχει διάφορα προγράμματα αποζημίωσης προσωπικού μετά την έξοδο από την υπηρεσία, συμπεριλαμβανομένων τόσο προγραμμάτων καθορισμένων εισφορών όσο και προγραμμάτων καθορισμένων παροχών καθώς και άλλα προγράμματα μακροπρόθεσμων παροχών. Περιγραφή των διαφόρων προγραμμάτων παρατίθεται στη Σημείωση 19.

Προγράμματα Καθορισμένων Εισφορών

Ένα πρόγραμμα καθορισμένων εισφορών είναι ένα συνταξιοδοτικό πρόγραμμα στα πλαίσια του οποίου ο Όμιλος καταβάλλει σταθερές εισφορές σε ένα ξεχωριστό φορέα. Ο Όμιλος δεν έχει καμία νομική ή τεκμαιρόμενη υποχρέωση για να καταβάλλει τυχόν πρόσθετα ποσά, αν ο φορέας δεν κατέχει επαρκή περιουσιακά στοιχεία για να καταβάλλει τις παροχές που σχετίζονται με την υπηρεσία κατά την τρέχουσα και τις προηγούμενες περιόδους. Οι υποχρεώσεις για εισφορές σε προγράμματα καθορισμένων εισφορών αναγνωρίζονται ως έξοδα όταν πραγματοποιούνται.

Προγράμματα Καθορισμένων Παροχών

Ένα πρόγραμμα καθορισμένων παροχών είναι ένα συνταξιοδοτικό πρόγραμμα που δεν είναι πρόγραμμα καθορισμένων εισφορών. Ως επί το πλείστον, τα προγράμματα καθορισμένων παροχών καθορίζουν ένα ποσό παροχών που θα λάβει ο εργαζόμενος κατά τη συνταξιοδότησή του, συνήθως σε συνάρτηση με έναν ή περισσότερους παράγοντες όπως η ηλικία, τα χρόνια υπηρεσίας και οι αποδοχές.

Η υποχρέωση που καταχωρείται στην κατάσταση χρηματοοικονομικής θέσης για τα προγράμματα καθορισμένων παροχών είναι η παρούσα αξία της υποχρέωσης καθορισμένων παροχών στο τέλος της περιόδου σύνταξης χρηματοοικονομικών καταστάσεων. Οι υποχρεώσεις αυτές υπολογίζονται ετησίως από ανεξάρτητους αναλογιστές χρησιμοποιώντας τη μέθοδο της Προβλεπόμενης Πιστωτικής Μονάδας (Projected Unit Credit Method). Το προεξοφλητικό επιτόκιο που χρησιμοποιείται είναι η απόδοση υψηλής ποιότητας ευρωπαϊκών εταιρικών ομολόγων που έχουν ημερομηνία λήξης που προσεγγίζει τα χρονικά όρια της σχετικής υποχρέωσης.

Το κόστος τρέχουσας υπηρεσίας του προγράμματος καθορισμένων παροχών που αναγνωρίζεται στην κατάσταση αποτελεσμάτων στις αποδοχές προσωπικού, αντανάκλα την αύξηση της υποχρέωσης καθορισμένων παροχών που προέρχεται από υπηρεσία εργαζόμενου κατά την τρέχουσα περίοδο, αλλαγές της παροχής, περικοπές και διακανονισμούς. Το κατοχυρωμένο κόστος προϋπηρεσίας καταχωρείται άμεσα στα αποτελέσματα. Τα αναλογιστικά κέρδη ή ζημιές αναγνωρίζονται απευθείας στα λοιπά συνολικά έσοδα στην περίοδο κατά την οποία πραγματοποιούνται και δεν μεταφέρονται στην κατάσταση αποτελεσμάτων σε μεταγενέστερη περίοδο.

Υποχρεώσεις προς εργαζομένους - Λοιπό μακροπρόθεσμο μέρος

Τα αναμενόμενα κόστη αυτών των παροχών καθίστανται δεδουλευμένα κατά τη διάρκεια της απασχόλησης, χρησιμοποιώντας την ίδια λογιστική μεθοδολογία που χρησιμοποιείται για τα προγράμματα καθορισμένων παροχών, με την εξαίρεση των αναλογιστικών κερδών και ζημιών που αναγνωρίζονται στην κατάσταση αποτελεσμάτων. Αυτές οι υποχρεώσεις αποτιμώνται σε ετήσια βάση από ανεξάρτητους αναλογιστές.

Παροχές λόγω εξόδου από την υπηρεσία

Οι παροχές λόγω εξόδου από την υπηρεσία είναι πληρωτέες όταν η απασχόληση τερματίζεται από τον Όμιλο πριν από την κανονική ημερομηνία συνταξιοδότησης, ή όταν ένας υπάλληλος αποδέχεται εθελούσια έξοδο ως αντάλλαγμα για αυτές τις παροχές. Ο Όμιλος αναγνωρίζει τις παροχές λόγω εξόδου από την υπηρεσία κατά την προγενέστερη από τις ακόλουθες ημερομηνίες: (α) όταν ο Όμιλος δεν δύναται πλέον να αποσύρει την προσφορά των εν λόγω παροχών και (β) όταν η οικονομική οντότητα αναγνωρίζει το κόστος για την αναδιάρθρωση που εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής του ΔΛΠ 37 και συνεπάγεται την καταβολή παροχών λόγω εξόδου από την υπηρεσία. Στην περίπτωση μίας προσφοράς που γίνεται για να ενθαρρύνει την εθελούσια αποχώρηση, οι παροχές λόγω εξόδου από την υπηρεσία υπολογίζονται με βάση τον αριθμό των εργαζομένων που αναμένεται να δεχτούν την προσφορά. Παροχές που οφείλονται 12 μήνες μετά τη λήξη της περιόδου αναφοράς, προεξοφλούνται στην παρούσα αξία τους.

24. Έξοδα προώθησης

Όλα τα κόστη προώθησης εξοδοποιούνται με την πραγματοποίησή τους.

25. Κόστη Έρευνας και Ανάπτυξης

Το κόστος έρευνας εξοδοποιείται με την πραγματοποίησή του. Το κόστος ανάπτυξης που δεν πληροί τα κριτήρια αναγνώρισης ως περιουσιακό στοιχείο, εξοδοποιείται με την πραγματοποίησή του.

26. Αναγνώριση Εσόδων και Εξόδων

Τα σταθερά έσοδα περιλαμβάνουν κυρίως τα τέλη σύνδεσης, τα μηνιαία πάγια τέλη, τα τέλη χρήσης και τις πωλήσεις τηλεπικοινωνιακού εξοπλισμού. Η αναγνώριση των εσόδων γίνεται ως εξής:

Τέλη σύνδεσης

Τα τέλη σύνδεσης αναγνωρίζονται ως έσοδα κατά τη διάρκεια της μέσης περιόδου διατήρησης του συνδρομητή. Το αντίστοιχο κόστος των συνδέσεων, μέχρι του ποσού των τελών σύνδεσης, αναγνωρίζεται ως έξοδο κατά τη διάρκεια της μέσης περιόδου διατήρησης του συνδρομητή.

Μηνιαία πάγια τέλη

Τα έσοδα από μηνιαία πάγια τέλη αναγνωρίζονται στο μήνα στον οποίο παρέχονται οι τηλεπικοινωνιακές υπηρεσίες.

Τέλη χρήσης

Τα τέλη χρήσης περιλαμβάνουν τέλη βάσει του αερόχρονου και της τηλεπικοινωνιακής κίνησης που δημιουργείται, του προορισμού του τηλεφωνήματος και της υπηρεσίας που χρησιμοποιείται ή του όγκου των δεδομένων που μεταδίδονται. Τα έσοδα αυτά αναγνωρίζονται στην περίοδο κατά την οποία παρέχονται οι υπηρεσίες.

Τα έσοδα από εξερχόμενες κλήσεις από συνδρομητές της Εταιρείας ή του Ομίλου σε συνδρομητές άλλων παρόχων απεικονίζονται στο μικτό ποσό στην κατάσταση αποτελεσμάτων, αφού ο κίνδυνος από τη μη είσπραξη αυτών παραμένει στην Εταιρεία ή στον Όμιλο. Τα έσοδα από τέλη διασύνδεσης αναγνωρίζονται με βάση την εισερχόμενη κίνηση που δημιουργείται από τα δίκτυα των άλλων παρόχων τηλεφωνίας. Τα μη τιμολογηθέντα έσοδα από την ημερομηνία του κύκλου τιμολόγησης μέχρι την ημερομηνία κλεισίματος της χρήσης εκτιμώνται με βάση την τηλεπικοινωνιακή κίνηση.

Τα έσοδα από πώληση προπληρωμένων τηλεπικοινωνιακών καρτών αερόχρονου και ο προπληρωμένος αερόχρονος που περιλαμβάνεται στα πακέτα προπληρωμένων υπηρεσιών, αναγνωρίζονται με βάση τη χρήση των καρτών. Ο αχρησιμοποίητος αερόχρονος περιλαμβάνεται στα «Έσοδα επόμενης χρήσης» στην κατάσταση χρηματοοικονομικής θέσης. Με τη λήξη μιας προπληρωμένης κάρτας, ο τυχόν αχρησιμοποίητος αερόχρονος αναγνωρίζεται στην κατάσταση αποτελεσμάτων.

Οι προμήθειες που πληρώνονται για κάθε συνδρομητή με συμβόλαιο που αποκτάται μέσω των κυρίων αντιπροσώπων καθώς και τα bonus που πληρώνονται στους κύριους αντιπροσώπους για τους συνδρομητές με συμβόλαιο που ανανεώνουν τα ετήσια συμβόλαιά τους, αναγνωρίζονται ως έξοδο με την πραγματοποίησή τους. Οι προμήθειες αερόχρονου που οφείλονται στους κύριους αντιπροσώπους για κάθε συνδρομητή με συμβόλαιο που αποκτάται από το δίκτυό τους, εξοδοποιούνται με την πραγματοποίησή τους.

Πωλήσεις τηλεπικοινωνιακού εξοπλισμού

Τα έσοδα από πωλήσεις τηλεπικοινωνιακού εξοπλισμού, μετά από τις παρεχόμενες εκπτώσεις, αναγνωρίζονται στο χρονικό σημείο της πώλησης όταν οι σημαντικοί κίνδυνοι και οι ανταμοιβές της ιδιοκτησίας των αγαθών περνούν στον αγοραστή.

Έσοδα από συμβάσεις έργων

Τα έσοδα από συμβάσεις έργων αναγνωρίζονται με τη μέθοδο της τμηματικής αποπεράτωσης (percentage of completion).

Έσοδα από μερίσματα

Τα έσοδα από μερίσματα αναγνωρίζονται τη στιγμή που δημιουργείται το δικαίωμα είσπραξής τους, δηλαδή με την έγκριση της διανομής τους από τη Γενική Συνέλευση των μετόχων.

Έσοδα από τόκους

Τα έσοδα από τόκους αναγνωρίζονται όταν ο τόκος καθίσταται δουλευμένος (με βάση τη μέθοδο του πραγματικού επιτοκίου).

27. Κέρδη ανά Μετοχή

Τα βασικά κέρδη ανά μετοχή υπολογίζονται διαιρώντας τα καθαρά κέρδη που αποδίδονται στους μετόχους της μητρικής με το μέσο σταθμικό αριθμό μετοχών. Τα απομειωμένα κέρδη ανά μετοχή υπολογίζονται διαιρώντας το καθαρό κέρδος που αποδίδεται στους μετόχους της μητρικής με το μέσο σταθμικό αριθμό των μετοχών σε κυκλοφορία κατά τη διάρκεια του έτους, προσαρμοσμένο με την επίδραση των δικαιωμάτων προαίρεσης αγοράς μετοχών.

28. Λειτουργικοί Τομείς Δραστηριότητας

Οι λειτουργικοί τομείς δραστηριότητας ορίζονται με βάση τη διάθρωση των εταιρειών του Ομίλου και τις επιχειρηματικές δραστηριότητες, όπως επισκοπούνται από τους υπεύθυνους για τη λήψη οικονομικών αποφάσεων. Οι τομείς που πρέπει να αναφερθούν ξεχωριστά προσδιορίζονται με βάση τα ποσοτικά και ποιοτικά κριτήρια που θέτει το ΔΠΧΑ 8. Οι πληροφορίες των λειτουργικών τομέων δραστηριότητας που δεν αποτελούν ξεχωριστούς τομείς για αναφορά συγκεντρώνονται και απεικονίζονται σε μια κατηγορία με τίτλο «Λοιπά». Οι λογιστικές πολιτικές των τομέων δραστηριότητας είναι οι ίδιες με εκείνες που ακολουθούνται κατά τη σύνταξη των χρηματοοικονομικών καταστάσεων. Η διοίκηση αξιολογεί την επίδοση των τομέων δραστηριότητας βασιζόμενη στα (α) λειτουργικά κέρδη πριν από χρηματοοικονομικές και επενδυτικές δραστηριότητες, αποσβέσεις και απομειώσεις, κόστη σχετιζόμενα με προγράμματα εθελουσίας αποχώρησης και έξοδα αναδιοργάνωσης και μη επαναλαμβανόμενες νομικές υποθέσεις, (β) στα λειτουργικά κέρδη / (ζημιές) προ χρηματοοικονομικών και επενδυτικών δραστηριοτήτων και (γ) στα καθαρά κέρδη / (ζημιές) της χρήσης.

29. Διανομή Μερίσματος

Τα μερίσματα που διανέμονται στους μετόχους αναγνωρίζονται ως υποχρέωση την χρονική στιγμή κατά την οποία εγκρίνονται προς διανομή από την Γενική Συνέλευση των μετόχων.

30. Παροχές σε Συμμετοχικούς Τίτλους

Ένας αριθμός υπαλλήλων (συμπεριλαμβανομένων των βασικών διοικητικών στελεχών) του Ομίλου λαμβάνει αμοιβές με μορφή παροχών σε συμμετοχικούς τίτλους της Εταιρείας, ενώ οι υπάλληλοι παρέχουν τις υπηρεσίες τους σαν τίμημα για αυτές τις αμοιβές. Το κόστος αυτών των παροχών προσδιορίζεται με βάση την εύλογη αξία των σχετικών δικαιωμάτων κατά την ημερομηνία που αυτά χορηγούνται, με χρήση ενός κατάλληλου μοντέλου αποτίμησης και αναγνωρίζεται ως δαπάνη στην περίοδο από την ημερομηνία χορήγησης μέχρι την ημερομηνία ωρίμανσης των σχετικών δικαιωμάτων με ταυτόχρονη αύξηση των ιδίων κεφαλαίων.

Όταν οι όροι ενός τέτοιου προγράμματος τροποποιούνται, η ελάχιστη δαπάνη που αναγνωρίζεται αφορά στην αρχική δαπάνη που θα αναγνωριζόταν αν οι όροι δεν είχαν τροποποιηθεί εφόσον οι αρχικοί όροι του προγράμματος ικανοποιούνται. Επιπρόσθετη δαπάνη αναγνωρίζεται για κάθε τροποποίηση που αυξάνει τη συνολική εύλογη αξία των σχετικών δικαιωμάτων, ή είναι με οποιοδήποτε τρόπο επωφελής για τον υπάλληλο που συμμετέχει στο πρόγραμμα, όπως υπολογίζεται κατά την ημερομηνία τροποποίησης.

31. Συμφωνίες Παραχώρησης

Οι συμφωνίες παραχώρησης του Ομίλου αφορούν την ανάθεση ανάπτυξης και λειτουργίας δημόσιων ευρυζωνικών δικτύων (οι «Παραχωρήσεις») από μια οντότητα του δημοσίου τομέα (η «Παραχωρούσα Αρχή»). Κάθε Παραχώρηση αναφέρεται σε μια συγκεκριμένη αγροτική περιοχή στην Ελλάδα και στην Ρουμανία και έχει αναληφθεί από τις θυγατρικές εταιρείες του Ομίλου, («Φορέας/(είς) Εκμετάλλευσης»), στις οποίες έχουν ανατεθεί, ξεχωριστά στην καθεμία, οι συμφωνίες παραχώρησης. Η Παραχωρούσα Αρχή ορίζει τις υπηρεσίες που μπορούν να προσφερθούν από τον Όμιλο και η τιμολόγηση αυτών των υπηρεσιών είναι ρυθμιζόμενη. Η Παραχωρούσα Αρχή ελέγχει επίσης την υποδομή ευρυζωνικού δικτύου που θα πρέπει να της επιστραφεί κατά τη λήξη της συμφωνίας. Η λειτουργική διάρκεια είναι για Ελλάδα και Ρουμανία 15 και 18 χρόνια αντίστοιχα.

Σύμφωνα με αυτές τις συμφωνίες, ο Όμιλος αναγνωρίζει ένα άυλο περιουσιακό στοιχείο και ένα χρηματοοικονομικό περιουσιακό στοιχείο.

Άυλο Περιουσιακό Στοιχείο

Το άυλο περιουσιακό στοιχείο αντιστοιχεί στο δικαίωμα που χορηγείται από την Παραχωρούσα Αρχή στον φορέα εκμετάλλευσης να χρεώνει τους τηλεπικοινωνιακούς παρόχους για τη χρήση της υποδομής. Περιλαμβάνεται στα «Λοιπά άυλα περιουσιακά στοιχεία». Τα δικαιώματα παραχώρησης κεφαλαιοποιούνται με βάση το κόστος των κεφαλαιουχικών δαπανών που πραγματοποιούνται σε σχέση με την παραχώρηση, μειωμένα με τις επιχορηγήσεις που έλαβαν από την Παραχωρούσα Αρχή και περιλαμβάνουν τα κόστη δανεισμού για τις κεφαλαιουχικές δαπάνες που πληρούν τις προϋποθέσεις. Μετά την αρχική αναγνώριση, τα δικαιώματα παραχώρησης αποτιμώνται στο κόστος κτήσης μείον τις σωρευμένες αποσβέσεις και τις ζημιές απομείωσης. Τα δικαιώματα παραχώρησης αποσβένονται κατά τη διάρκεια της εκτιμώμενης ωφέλιμης ζωής τους, η οποία είναι η περίοδος παραχώρησης κατά την οποία είναι διαθέσιμα για χρήση.

Χρηματοοικονομικό Περιουσιακό Στοιχείο (Χρηματοδοτική συμβολή από Δημόσιο)

Το χρηματοοικονομικό περιουσιακό στοιχείο αναγνωρίζεται στο βαθμό που ο φορέας εκμετάλλευσης έχει ανεπιφύλακτο συμβατικό δικαίωμα να λάβει μετρητά από την Παραχωρούσα Αρχή για τις υπηρεσίες κατασκευής. Τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία που προκύπτουν από την συμφωνία παραχώρησης περιλαμβάνονται στην ενοποιημένη κατάσταση χρηματοοικονομικής θέσης στο κονδύλι «Λοιπά κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία». Τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία, που αναγνωρίζονται ως αποτέλεσμα της σύμβασης παραχώρησης, κατά την αρχική αναγνώριση αποτιμώνται στην εύλογη αξία. Μετά την αρχική αναγνώριση λογιστικοποιούνται στο αποσβεσμένο κόστος, σύμφωνα με το ΔΛΠ 39 «Χρηματοοικονομικά μέσα: αναγνώριση και επιμέτρηση».

Κατασκευή υποδομής

Ο Όμιλος αναγνωρίζει τα έσοδα και τα έξοδα της σύμβασης κατασκευής χρησιμοποιώντας το στάδιο της μεθόδου ολοκλήρωσης, όπως ορίζεται από το ΔΛΠ 11 «Κατασκευαστικά Συμβόλαια». Καθορίζει το στάδιο ολοκλήρωσης βάσει του ποσοστού των συνολικών δαπανών κατά την ημερομηνία αναφοράς. Το κόστος κατασκευής αναγνωρίζεται στην κατάσταση αποτελεσμάτων στο «Κόστος κατασκευής δικτύου» ενώ το αντίστοιχο έσοδο περιλαμβάνεται στα «Λοιπά έσοδα».

Υπηρεσίες λειτουργίας

Μετά την κατασκευαστική περίοδο, τα έσοδα από τη λειτουργία της υποδομής θα αναγνωριστούν σύμφωνα με το ΔΛΠ 18 «Έσοδα».

Συμβατικές υποχρεώσεις για τη διατήρηση και την αποκατάσταση των υποδομών

Μετά την κατασκευαστική περίοδο, οι συμβατικές υποχρεώσεις για τη διατήρηση ή την αποκατάσταση της υποδομής θα λογιστικοποιούνται σύμφωνα με το ΔΛΠ 37 «Προβλέψεις, ενδεχόμενες υποχρεώσεις και ενδεχόμενα περιουσιακά στοιχεία».

32. Αναταξινομήσεις Κονδυλίων

Έχουν πραγματοποιηθεί αναταξινομήσεις κονδυλίων στις συγκριτικές χρηματοοικονομικές καταστάσεις, προκειμένου αυτές να καταστούν συγκρίσιμες με τον τρόπο παρουσίασης των αντίστοιχων κονδυλίων στις χρηματοοικονομικές καταστάσεις της κλειόμενης χρήσης. Για λόγους συγκρισιμότητας επίσης, έγιναν αναταξινομήσεις κονδυλίων στις Σημειώσεις. Όλες οι παραπάνω αναταξινομήσεις κονδυλίων δεν είχαν καμία επίδραση στα ίδια κεφάλαια ή στην κατάσταση αποτελεσμάτων του Ομίλου και της Εταιρείας. Αναλυτικές πληροφορίες για τη φύση αυτών των αναταξινομήσεων παρατίθενται στη Σημείωση 30.

4. ΕΝΣΩΜΑΤΑ ΠΑΓΙΑ

Τα ενσώματα πάγια αναλύονται ως εξής:

ΟΜΙΛΟΣ	ΓΗΠΕΔΑ-ΟΙΚΟΠΕΔΑ	ΚΤΙΡΙΑ	ΜΗΧΑΝΗΜΑΤΑ - ΤΗΛΕΠ/ΚΟΣ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΣ	ΛΟΙΠΟΣ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΣ, ΕΠΙΠΛΑ & ΜΕΤΑΦ. ΜΕΣΑ	ΕΡΓΑ ΥΠΟ ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ	ΥΛΙΚΑ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ	ΣΥΝΟΛΟ
31/12/2015							
Αξία κτήσης	45,0	998,3	12.541,7	525,8	280,7	52,5	14.444,0
Σωρευμένες αποσβέσεις	-	(619,9)	(10.452,7)	(420,8)	-	-	(11.493,4)
Αναπόσβεστη αξία 31/12/2015	45,0	378,4	2.089,0	105,0	280,7	52,5	2.950,6
Προσθήκες και μεταφορές	-	8,4	408,4	26,1	354,5	105,2	902,6
Μειώσεις και μεταφορές - αξία κτήσης	(0,5)	(13,3)	(169,8)	(14,5)	(298,3)	(89,5)	(585,9)
Μειώσεις και μεταφορές - σωρευμένες αποσβέσεις	-	10,4	169,3	14,2	-	-	193,9
Συναλλαγματικές διαφορές- αξία κτήσης	-	(1,8)	(12,7)	(0,2)	(0,6)	(0,1)	(15,4)
Συναλλαγματικές διαφορές- σωρευμένες αποσβέσεις	-	1,6	12,3	0,2	-	-	14,1
Αποσβέσεις χρήσης - απομειώσεις	-	(35,9)	(545,5)	(25,7)	-	(0,3)	(607,4)
Αναπόσβεστη αξία 31/12/2016	44,5	347,8	1.951,0	105,1	336,3	67,8	2.852,5
31/12/2016							
Αξία κτήσης	44,5	991,6	12.767,6	537,2	336,3	67,8	14.745,0
Σωρευμένες αποσβέσεις	-	(643,8)	(10.816,6)	(432,1)	-	-	(11.892,5)
Αναπόσβεστη αξία 31/12/2016	44,5	347,8	1.951,0	105,1	336,3	67,8	2.852,5
Προσθήκες και μεταφορές	-	16,7	495,8	24,8	385,8	94,7	1.017,8
Μειώσεις και μεταφορές - αξία κτήσης	(0,1)	(11,8)	(186,3)	(20,6)	(405,5)	(93,5)	(717,8)
Μειώσεις και μεταφορές - σωρευμένες αποσβέσεις	-	10,9	185,2	20,6	-	-	216,7
Συναλλαγματικές διαφορές- αξία κτήσης	(0,1)	(12,2)	(110,9)	(3,1)	(2,3)	(0,4)	(129,0)
Συναλλαγματικές διαφορές- σωρευμένες αποσβέσεις	-	10,7	99,1	2,6	-	-	112,4
Αποσβέσεις χρήσης - απομειώσεις	-	(37,5)	(551,8)	(22,4)	-	-	(611,7)
Αναπόσβεστη αξία 31/12/2017	44,3	324,6	1.882,1	107,0	314,3	68,6	2.740,9
31/12/2017							
Αξία κτήσης	44,3	984,3	12.966,2	538,3	314,3	68,6	14.916,0
Σωρευμένες αποσβέσεις	-	(659,7)	(11.084,1)	(431,3)	-	-	(12.175,1)
Αναπόσβεστη αξία 31/12/2017	44,3	324,6	1.882,1	107,0	314,3	68,6	2.740,9

Δεν υπάρχουν εμπράγματα βάρη επί των ενσώματων παγίων.

Την 31 Δεκεμβρίου 2017 διενεργήθηκε έλεγχος απομείωσης βάσει της αξίας χρήσης από την TELEKOM ROMANIA καθώς υπήρχαν ενδείξεις, με βάση τις χρηματοοικονομικές και λειτουργικές επιδόσεις της, ότι η λογιστική της αξία υπερβαίνει το ανακτήσιμο ποσό.

Ο έλεγχος απομείωσης διενεργήθηκε βάσει των παρακάτω παραδοχών:

Παραδοχές 2017 – TELEKOM ROMANIA	
Επιτόκιο προεξόφλησης	7,7%
Μέσος ρυθμός αύξησης εσόδων	2,2%
Λειτουργικά κέρδη προ χρηματοοικονομικών και επενδυτικών δραστηριοτήτων, αποσβέσεων και απομειώσεων, περιθώριο (2018 - 2027)	11,6%-21,6%

Βάσει του ελέγχου απομείωσης όπως αναφέρεται παραπάνω, χρεώθηκε ζημιά απομείωσης αξίας Ευρώ 55,5 σε σχέση με τα ενσώματα πάγια της («Μηχανήματα - Τηλεπ/κός Εξοπλισμός»), στην ενοποιημένη κατάσταση αποτελεσμάτων χρήσης 2017 και περιλαμβάνεται στη γραμμή «Αποσβέσεις και απομειώσεις».

Την 31 Δεκεμβρίου 2017 διενεργήθηκε έλεγχος απομείωσης βάσει της αξίας χρήσης από την TELEKOM ALBANIA καθώς υπήρχαν ενδείξεις, με βάση τις χρηματοοικονομικές και λειτουργικές επιδόσεις της, ότι η λογιστική της αξία υπερβαίνει το ανακτήσιμο ποσό. Ο έλεγχος απομείωσης διενεργήθηκε βάσει των παρακάτω παραδοχών:

Παραδοχές 2017 – TELEKOM ALBANIA	
Επιτόκιο προεξόφλησης	10,3%
Μέσος ρυθμός αύξησης εσόδων	2,3%
Λειτουργικά κέρδη προ χρηματοοικονομικών και επενδυτικών δραστηριοτήτων, αποσβέσεων και απομειώσεων, περιθώριο (2018 - 2027)	18,3%-26,5%

Βάσει του ελέγχου απομείωσης όπως αναφέρεται παραπάνω, χρεώθηκε ζημιά απομείωσης αξίας Ευρώ 21,0 σε σχέση με τα ενσώματα πάγια της (ποσό Ευρώ 2,9 στην κατηγορία «Κτίρια» και ποσό Ευρώ 18,1 στην κατηγορία «Μηχανήματα - Τηλεπ/κός Εξοπλισμός»), στην ενοποιημένη κατάσταση αποτελεσμάτων χρήσης 2017 και περιλαμβάνεται στη γραμμή «Αποσβέσεις και απομειώσεις».

Τα ενσώματα πάγια περιλαμβάνουν επενδυτικά ακίνητα λογιστικής αξίας Ευρώ 60,3 την 31 Δεκεμβρίου 2017 (31 Δεκεμβρίου 2016: Ευρώ 63,4), η εύλογη αξία των οποίων ανέρχεται σε Ευρώ 236,0 (31 Δεκεμβρίου 2016: Ευρώ 247,6). Η εύλογη αξία των επενδυτικών ακινήτων βασίζεται σε αποτίμηση ανεξάρτητου εκτιμητή που κατέχει αναγνωρισμένη σχετική επαγγελματική πιστοποίηση και έχει πρόσφατη εμπειρία στην περιοχή και στην κατηγορία των επενδυτικών ακινήτων που αποτιμήθηκαν, χρησιμοποιώντας τη μέθοδο αποτίμησης και παραδοχές που σε σημαντικό βαθμό δεν βασίζονται σε παρατηρήσιμα δεδομένα της αγοράς (Επίπεδο 3 – της ιεραρχίας εύλογης αξίας όπως καθορίζεται στο ΔΠΧΑ 13).

Το ποσό των τόκων κατασκευαστικής περιόδου που έχει κεφαλαιοποιηθεί από τον Όμιλο στη χρήση 2017 και στη χρήση 2016 ως μέρος του κόστους των περιουσιακών στοιχείων που πληρούν τις προϋποθέσεις, ανέρχεται σε Ευρώ 6,0 και Ευρώ 3,7 αντίστοιχα. Τα ποσά αυτά υπολογίστηκαν με βάση ένα μέσο επιτόκιο κεφαλαιοποίησης, το οποίο για τις χρήσεις 2017 και 2016 είναι 4,5% και 4,6% αντίστοιχα.

Για την απόκτηση των ανωτέρω περιουσιακών στοιχείων ο Όμιλος έχει λάβει επιχορηγήσεις στο παρελθόν, το αναπόσβεστο ύψος των οποίων την 31 Δεκεμβρίου 2017 είναι Ευρώ 0,1 (31 Δεκεμβρίου 2016: Ευρώ 0,2). Δεν υπάρχουν ανεκπλήρωτοι όροι ή ενδεχόμενες υποχρεώσεις που να συνδέονται με αυτές τις επιχορηγήσεις.

ΕΤΑΙΡΕΙΑ	ΚΤΙΡΙΑ	ΜΗΧΑΝΗΜΑΤΑ – ΤΗΛΕΠ/ΚΟΣ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΣ	ΛΟΙΠΟΣ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΣ, ΕΠΙΠΛΑ & ΜΕΤΑΦ. ΜΕΣΑ	ΕΡΓΑ ΥΠΟ ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ	ΥΛΙΚΑ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ	ΣΥΝΟΛΟ
31/12/2015						
Αξία κτήσης	105,5	7.745,2	142,5	136,1	41,9	8.171,2
Σωρευμένες αποσβέσεις	(50,6)	(6.771,0)	(132,9)	-	-	(6.954,5)
Αναπόσβεστη αξία 31/12/2015	54,9	974,2	9,6	136,1	41,9	1.216,7
Προσθήκες και μεταφορές	1,3	141,7	8,1	101,2	83,7	336,0
Μειώσεις και μεταφορές - αξία κτήσης	-	(73,2)	(4,1)	(63,8)	(70,9)	(212,0)
Μειώσεις και μεταφορές - σωρευμένες αποσβέσεις	-	73,2	4,0	-	-	77,2
Αποσβέσεις χρήσης - απομειώσεις	(9,1)	(180,3)	(3,2)	-	(0,3)	(192,9)
Αναπόσβεστη αξία 31/12/2016	47,1	935,6	14,4	173,5	54,4	1.225,0
31/12/2016						
Αξία κτήσης	106,8	7.813,7	146,5	173,5	54,4	8.294,9
Σωρευμένες αποσβέσεις	(59,7)	(6.878,1)	(132,1)	-	-	(7.069,9)
Αναπόσβεστη αξία 31/12/2016	47,1	935,6	14,4	173,5	54,4	1.225,0
Προσθήκες και μεταφορές	1,8	230,2	7,6	127,9	75,0	442,5
Μειώσεις και μεταφορές - αξία κτήσης	-	(137,0)	(3,5)	(160,4)	(74,8)	(375,7)
Μειώσεις και μεταφορές - σωρευμένες αποσβέσεις	-	137,0	3,5	-	-	140,5
Αποσβέσεις χρήσης - απομειώσεις	(9,3)	(179,8)	(4,0)	-	-	(193,1)
Αναπόσβεστη αξία 31/12/2017	39,6	986,0	18,0	141,0	54,6	1.239,2
31/12/2017						
Αξία κτήσης	108,6	7.906,9	150,6	141,0	54,6	8.361,7
Σωρευμένες αποσβέσεις	(69,0)	(6.920,9)	(132,6)	-	-	(7.122,5)
Αναπόσβεστη αξία 31/12/2017	39,6	986,0	18,0	141,0	54,6	1.239,2

Δεν υπάρχουν εμπράγματα βάρη επί των ενσώματων παγίων.

Το ποσό των τόκων κατασκευαστικής περιόδου που έχει κεφαλαιοποιηθεί από τον ΟΤΕ στη χρήση 2017 και στη χρήση 2016 ως μέρος του κόστους των περιουσιακών στοιχείων που πληρούν τις προϋποθέσεις, ανέρχεται σε Ευρώ 5,8 και Ευρώ 3,7 αντίστοιχα. Τα ποσά αυτά υπολογίστηκαν με βάση ένα μέσο επιτόκιο κεφαλαιοποίησης, το οποίο για τις χρήσεις 2017 και 2016 είναι 4,5% και 4,6% αντίστοιχα.

Για την απόκτηση των ανωτέρω περιουσιακών στοιχείων ο ΟΤΕ έχει λάβει επιχορηγήσεις στο παρελθόν, το αναπόσβεστο ύψος των οποίων την 31 Δεκεμβρίου 2017 είναι Ευρώ 0,1 (31 Δεκεμβρίου 2016: Ευρώ 0,2). Δεν υπάρχουν ανεκπλήρωτοι όροι ή ενδεχόμενες υποχρεώσεις που να συνδέονται με αυτές τις επιχορηγήσεις.

5. ΥΠΕΡΑΞΙΑ

Η υπεραξία αναλύεται ως εξής:

ΟΜΙΛΟΣ	2017	2016
Αξία 1 Ιανουαρίου	507,0	506,4
Συναλλαγματικές διαφορές	(1,1)	0,6
Απομείωση	(58,8)	-
Αξία 31 Δεκεμβρίου	447,1	507,0

Η υπεραξία αφορά στις εταιρείες κινητής τηλεφωνίας του Ομίλου και περιλαμβάνει τις δραστηριότητες στις χώρες που παρατίθενται παρακάτω και οι οποίες έχουν οριστεί ως μονάδες δημιουργίας ταμειακών ροών, για τις οποίες διενεργείται έλεγχος απομείωσης.

Η κίνηση της υπεραξίας και η κατανομή της στις μονάδες δημιουργίας ταμειακών ροών αναλύεται παρακάτω:

Μονάδα δημιουργίας ταμειακών ροών	2016	Συναλλαγματικές διαφορές	Απομείωση	2017
Όμιλος COSMOTE - Ελλάδα	376,6	-	-	376,6
Όμιλος COSMOTE - Ρουμανία	73,8	(1,9)	(1,4)	70,5
Όμιλος COSMOTE - Αλβανία	56,6	0,8	(57,4)	-
ΣΥΝΟΛΟ	507,0	(1,1)	(58,8)	447,1

Το ανακτήσιμο ποσό των ανωτέρω μονάδων δημιουργίας ταμειακών ροών προσδιορίστηκε με βάση τη μέθοδο της αξίας χρήσης. Η αξία χρήσης υπολογίστηκε χρησιμοποιώντας προβλέψεις ταμειακών ροών που βασίστηκαν στα εγκεκριμένα από τη διοίκηση τετραετή επιχειρηματικά σχέδια και οι οποίες προβλήθηκαν αρχικά σε περίοδο δεκαετίας και μετά στο διηνεκές.

Οι βασικές παραδοχές που λήφθηκαν υπόψη για τον υπολογισμό της αξίας χρήσης των μονάδων δημιουργίας ταμειακών ροών είναι οι εξής:

Παραδοχές 2017	Όμιλος COSMOTE - Ελλάδα	Όμιλος COSMOTE - Ρουμανία	Όμιλος COSMOTE - Αλβανία
Επιτόκιο προεξόφλησης	7,9%	7,7%	10,3%
Μέσος ρυθμός αύξησης εσόδων	1,4%	2,8%	2,3%
Λειτουργικά κέρδη προ χρηματοοικονομικών και επενδυτικών δραστηριοτήτων, αποσβέσεων και απομειώσεων, περιθώριο (2018 - 2027)	32,8%-37,7%	12,2%-19,3%	18,3%-26,5%

Παραδοχές 2016	Όμιλος COSMOTE - Ελλάδα	Όμιλος COSMOTE - Ρουμανία	Όμιλος COSMOTE - Αλβανία
Επιτόκιο προεξόφλησης	7,9%	8,0%	9,9%
Μέσος ρυθμός αύξησης εσόδων	1,0%	0,6%	2,6%
Λειτουργικά κέρδη προ χρηματοοικονομικών και επενδυτικών δραστηριοτήτων, αποσβέσεων και απομειώσεων, περιθώριο (2017 - 2026)	32,0%-36,7%	16,5%-22,7%	29,3%-34,7%

Για την προβολή των ταμειακών ροών για το διάστημα πέραν της δεκαετίας χρησιμοποιήθηκε ως υπόθεση δείκτης ανάπτυξης 2% για όλες τις μονάδες δημιουργίας ταμειακών ροών.

Οι βασικές παραδοχές που χρησιμοποιήθηκαν από τη διοίκηση κατά τον υπολογισμό των προβλέψεων των ταμειακών ροών στα πλαίσια διενέργειας του ετήσιου ελέγχου για την απομείωση της αξίας της υπεραξίας είναι οι ακόλουθες:

- Επιτόκιο μηδενικού κινδύνου: Το επιτόκιο μηδενικού κινδύνου καθορίστηκε με βάση εξωτερική πληροφόρηση που λήφθηκε για κάθε ενεργό αγορά της κάθε χώρας.
- Προϋπολογιστικά περιθώρια κέρδους: Τα προϋπολογιστικά περιθώρια λειτουργικού κέρδους προ χρηματοοικονομικών και επενδυτικών δραστηριοτήτων και τα λειτουργικά κέρδη προ χρηματοοικονομικών και επενδυτικών δραστηριοτήτων, αποσβέσεων και απομειώσεων υπολογίστηκαν με βάση τα πραγματικά ιστορικά στοιχεία των τελευταίων ετών, προσαρμοσμένων προκειμένου να λάβουν υπόψη και τις αναμενόμενες μεταβολές λειτουργικής κερδοφορίας.

Οι βασικές παραδοχές που χρησιμοποιήθηκαν είναι συνεπείς με ανεξάρτητες εξωτερικές πηγές πληροφόρησης.

Όμιλος COSMOTE - Ελλάδα

Με βάση τα αποτελέσματα του ελέγχου απομείωσης, κατά την 31 Δεκεμβρίου 2017, δεν προέκυψαν ζημιές απομείωσης αναφορικά με την υπεραξία του Ομίλου COSMOTE - Ελλάδας.

Την 31η Δεκεμβρίου 2017, το ανακτήσιμο ποσό για τη συγκεκριμένη μονάδα δημιουργίας ταμειακών ροών σε σύγκριση με την αντίστοιχη λογιστική αξία, υποδεικνύει ότι υπάρχει επαρκές περιθώριο κεφαλαιακής επάρκειας και οποιαδήποτε ουσιαστική μεταβολή στις παραδοχές που χρησιμοποιήθηκαν δεν θα είχε ως αποτέλεσμα τη μείωση της λογιστικής αξίας της υπεραξίας.

Αν ο δείκτης ανάπτυξης που έχει χρησιμοποιηθεί στον έλεγχο απομείωσης για την πρόβλεψη των ταμειακών ροών πέραν της περιόδου των δέκα χρόνων, ήταν 0,5% χαμηλότερος, το ανακτήσιμο ποσό για τη συγκεκριμένη μονάδα δημιουργίας ταμειακών ροών σε σύγκριση με την αντίστοιχη λογιστική αξία, θα υποδείκνυε ένα επαρκές περιθώριο. Αν το επιτόκιο προεξόφλησης που έχει χρησιμοποιηθεί στον έλεγχο απομείωσης, ήταν 1,0% υψηλότερο, το ανακτήσιμο ποσό για τη συγκεκριμένη μονάδα δημιουργίας ταμειακών ροών σε σύγκριση με την αντίστοιχη λογιστική αξία, θα υποδείκνυε ότι υπάρχει ένα επαρκές περιθώριο.

Όμιλος COSMOTE - Ρουμανία

Με βάση τα αποτελέσματα του ελέγχου απομείωσης, κατά την 31 Δεκεμβρίου 2017 δεν προέκυψαν ζημιές απομείωσης αναφορικά με την υπεραξία του Ομίλου COSMOTE - Ρουμανία. Η ζημιά απομείωσης ύψους Ευρώ 1,4 που σχετίζεται με τον Όμιλο COSMOTE - Ρουμανία προέρχεται από την απορρόφηση της GERMANOS TELECOM ROMANIA S.A. από την TELEKOM ROMANIA MOBILE.

Τυχόν σημαντικές μεταβολές στις βασικές παραδοχές που παρουσιάζονται παραπάνω, οι οποίες οφείλονται σε μελλοντικές εξελίξεις στο μακροοικονομικό περιβάλλον και στον συνεχώς εντεινόμενο ανταγωνισμό, είναι πιθανό να έχουν αρνητική επίδραση σε αυτή τη χώρα. Την 31 Δεκεμβρίου 2017, το ανακτήσιμο ποσό για τη συγκεκριμένη μονάδα δημιουργίας ταμειακών ροών, σε σύγκριση με την αντίστοιχη λογιστική αξία, υποδεικνύει περιορισμένο περιθώριο κεφαλαιακής επάρκειας και όποια ουσιαστική μεταβολή στις παραδοχές που χρησιμοποιήθηκαν θα οδηγούσε σε μείωση της λογιστικής αξίας της υπεραξίας.

Όμιλος COSMOTE - Αλβανία

Με βάση τα αποτελέσματα του ελέγχου απομείωσης, κατά την 31 Δεκεμβρίου 2017 αναγνωρίστηκε ζημιά απομείωσης και ως εκ τούτου το καταχωρημένο ποσό της υπεραξίας για τον Όμιλο COSMOTE - Αλβανία απομειώθηκε πλήρως. Σε αυτό το πλαίσιο, ποσό Ευρώ 57,4 καταχωρήθηκε ως ζημιά απομείωσης στην ενοποιημένη κατάσταση αποτελεσμάτων χρήσης 2017 και περιλαμβάνεται στη γραμμή «Αποσβέσεις και απομειώσεις».

6. ΤΗΛΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΚΕΣ ΑΔΕΙΕΣ

Οι τηλεπικοινωνιακές άδειες περιλαμβάνουν άδειες που έχουν αποκτηθεί κυρίως για τις δραστηριότητες κινητής τηλεφωνίας του Ομίλου.

Η κίνηση των τηλεπικοινωνιακών αδειών αναλύεται ως εξής:

ΟΜΙΛΟΣ	2017	2016
31 Δεκεμβρίου		
Αξία κτήσης	919,5	917,4
Σωρευμένες αποσβέσεις	(428,2)	(374,4)
Αναπόσβεστη αξία 31 Δεκεμβρίου	491,3	543,0
Προσθήκες	86,9	0,6
Μεταφορές, αξία κτήσης	3,7	3,3
Μεταφορές, σωρευμένες αποσβέσεις	(0,8)	-
Συναλλαγματικές διαφορές, αξία κτήσης	(8,6)	(0,7)
Συναλλαγματικές διαφορές, σωρευμένες αποσβέσεις	4,6	0,6
Αποσβέσεις χρήσης	(53,5)	(55,5)
Διαγραφές, αξία κτήσης	(0,2)	(1,1)
Διαγραφές, σωρευμένες αποσβέσεις	0,2	1,1
Αναπόσβεστη αξία 31 Δεκεμβρίου	523,6	491,3
31 Δεκεμβρίου		
Αξία κτήσης	1.001,3	919,5
Σωρευμένες αποσβέσεις	(477,7)	(428,2)
Αναπόσβεστη αξία 31 Δεκεμβρίου	523,6	491,3
ΕΤΑΙΡΕΙΑ	2017	2016
31 Δεκεμβρίου		
Αξία κτήσης	11,3	11,3
Σωρευμένες αποσβέσεις	(7,6)	(7,2)
Αναπόσβεστη αξία 31 Δεκεμβρίου	3,7	4,1
Προσθήκες	1,3	-
Αποσβέσεις χρήσης	(0,6)	(0,4)
Αναπόσβεστη αξία 31 Δεκεμβρίου	4,4	3,7
31 Δεκεμβρίου		
Αξία κτήσης	12,6	11,3
Σωρευμένες αποσβέσεις	(8,2)	(7,6)
Αναπόσβεστη αξία 31 Δεκεμβρίου	4,4	3,7

ΑΝΑΝΕΩΣΗ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ ΧΡΗΣΗΣ ΡΑΔΙΟΣΥΧΝΟΤΗΤΩΝ

Την 11 Δεκεμβρίου 2017, μέσω της δημοπρασίας χορήγησης δικαιωμάτων που διενήργησε η Εθνική Επιτροπή Τηλεπικοινωνιών και Ταχυδρομείων (Ε.Ε.Τ.Τ.), η COSMOTE ανανέωσε δικαιώματα χρήσης ζωνών φάσματος αντί συνολικού τιμήματος Ευρώ 83,2.

Τα παραπάνω δικαιώματα εκχωρούνται στην COSMOTE από τον Δεκέμβριο 2020 έως τον Δεκέμβριο 2035.

7. ΛΟΙΠΑ ΑΥΛΑ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

Η κίνηση των λοιπών άυλων περιουσιακών στοιχείων αναλύεται ως εξής:

ΟΜΙΛΟΣ	ΛΟΓΙΣΜΙΚΟ	ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΤΗΛΕΟΡΑΣΗΣ	ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΕΠΩΝΥΜΙΑ	ΛΟΙΠΑ	ΣΥΝΟΛΟ
31/12/2015					
Αξία κτήσης	820,1	359,4	350,6	157,7	1.687,8
Σωρευμένες αποσβέσεις	(686,3)	(186,3)	(167,5)	(114,3)	(1.154,4)
Αναπόσβεστη αξία 31/12/2015	133,8	173,1	183,1	43,4	533,4
Προσθήκες	65,2	109,5	-	1,0	175,7
Μειώσεις και διαγραφές, αξία κτήσης	(0,3)	(70,3)	-	-	(70,6)
Μειώσεις και διαγραφές, σωρευμένες αποσβέσεις	0,3	70,3	-	-	70,6
Μεταφορές, αξία κτήσης	0,4	-	-	-	0,4
Μεταφορές, σωρευμένες αποσβέσεις	-	-	-	-	-
Συναλλαγματικές διαφορές, αξία κτήσης	(0,4)	(0,9)	(0,1)	(0,3)	(1,7)
Συναλλαγματικές διαφορές, σωρευμένες αποσβέσεις	0,4	0,5	0,1	0,1	1,1
Αποσβέσεις χρήσης - απομειώσεις	(69,2)	(118,5)	(23,4)	(7,4)	(218,5)
Αναπόσβεστη αξία 31/12/2016	130,2	163,7	159,7	36,8	490,4
31/12/2016					
Αξία κτήσης	885,0	397,7	350,5	158,4	1.791,6
Σωρευμένες αποσβέσεις	(754,8)	(234,0)	(190,8)	(121,6)	(1.301,2)
Αναπόσβεστη αξία 31/12/2016	130,2	163,7	159,7	36,8	490,4
Προσθήκες	71,3	140,1	-	-	211,4
Μειώσεις και διαγραφές, αξία κτήσης	(0,5)	(57,1)	-	-	(57,6)
Μειώσεις και διαγραφές, σωρευμένες αποσβέσεις	0,4	57,1	-	-	57,5
Μεταφορές, αξία κτήσης	18,3	-	-	(2,2)	16,1
Μεταφορές, σωρευμένες αποσβέσεις	(0,6)	-	-	1,4	0,8
Συναλλαγματικές διαφορές, αξία κτήσης	(3,0)	(2,4)	(0,9)	(0,6)	(6,9)
Συναλλαγματικές διαφορές, σωρευμένες αποσβέσεις	2,6	1,8	0,5	0,6	5,5
Αποσβέσεις χρήσης - απομειώσεις	(69,5)	(116,5)	(23,3)	(3,7)	(213,0)
Αναπόσβεστη αξία 31/12/2017	149,2	186,7	136,0	32,3	504,2
31/12/2017					
Αξία κτήσης	971,1	478,3	349,6	155,6	1.954,6
Σωρευμένες αποσβέσεις	(821,9)	(291,6)	(213,6)	(123,3)	(1.450,4)
Αναπόσβεστη αξία 31/12/2017	149,2	186,7	136,0	32,3	504,2

ΕΤΑΙΡΕΙΑ	ΛΟΓΙΣΜΙΚΟ	ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΤΗΛΕΟΡΑΣΗΣ	ΣΥΝΟΛΟ
31/12/2015			
Αξία κτήσης	330,9	309,2	640,1
Σωρευμένες αποσβέσεις	(261,1)	(164,4)	(425,5)
Αναπόσβεστη αξία 31/12/2015	69,8	144,8	214,6
Προσθήκες και μεταφορές	29,5	66,1	95,6
Μειώσεις και διαγραφές, αξία κτήσης	-	(70,3)	(70,3)
Μειώσεις και διαγραφές, σωρευμένες αποσβέσεις	-	70,3	70,3
Αποσβέσεις χρήσης	(32,7)	(80,4)	(113,1)
Αναπόσβεστη αξία 31/12/2016	66,6	130,5	197,1
31/12/2016			
Αξία κτήσης	360,4	305,0	665,4
Σωρευμένες αποσβέσεις	(293,8)	(174,5)	(468,3)
Αναπόσβεστη αξία 31/12/2016	66,6	130,5	197,1
Προσθήκες και μεταφορές	51,9	137,7	189,6
Μειώσεις και διαγραφές, αξία κτήσης	-	(57,1)	(57,1)
Μειώσεις και διαγραφές, σωρευμένες αποσβέσεις	-	57,1	57,1
Αποσβέσεις χρήσης	(33,6)	(97,6)	(131,2)
Αναπόσβεστη αξία 31/12/2017	84,9	170,6	255,5
31/12/2017			
Αξία κτήσης	412,3	385,6	797,9
Σωρευμένες αποσβέσεις	(327,4)	(215,0)	(542,4)
Αναπόσβεστη αξία 31/12/2017	84,9	170,6	255,5

Δεν υπάρχουν ύαλα περιουσιακά στοιχεία με απεριόριστη διάρκεια ζωής την 31 Δεκεμβρίου 2017 και 2016.

8. ΣΥΜΜΕΤΟΧΕΣ

Οι συμμετοχές αναλύονται ως ακολούθως:

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	2017	2016	2017	2016
(α) Συμμετοχές σε θυγατρικές εταιρείες	-	-	3.426,6	3.486,4
(β) Λοιπές συμμετοχές	0,1	0,1	0,1	0,1
ΣΥΝΟΛΟ	0,1	0,1	3.426,7	3.486,5

(α) Οι συμμετοχές σε θυγατρικές εταιρείες αναλύονται ως εξής:

	Άμεση συμμετοχή ΟΤΕ	Χώρα σύστασης	2017	2016
COSMOTE	100,00%	Ελλάδα	2.763,3	2.763,1
ΟΤΕ INTERNATIONAL INVESTMENTS LTD	100,00%	Κύπρος	284,9	344,9
COSMOTE TV ΤΗΛΕΟΠΤΙΚΕΣ ΠΑΡΑΓΩΓΕΣ ΚΑΙ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ Α.Ε.	100,00%	Ελλάδα	3,8	3,8
COSMO-ONE	30,87%	Ελλάδα	0,5	0,5
ΟΤΕ SAT-MARITEL	94,08%	Ελλάδα	4,6	4,6
ΟΤΕ PLC	100,00%	Η. Βασίλειο	0,1	0,1
ΟΤΕ PLUS	100,00%	Ελλάδα	8,2	8,2
ΟΤΕ ΑΚΙΝΗΤΑ	100,00%	Ελλάδα	193,2	193,2
ΟΤΕ GLOBE	100,00%	Ελλάδα	163,7	163,7
ΟΤΕ ΑΣΦΑΛΙΣΗ	100,00%	Ελλάδα	0,1	0,1
ΟΤΕ ACADEMY	100,00%	Ελλάδα	0,2	0,2
ΟΤΕ RURAL NORTH	100,00%	Ελλάδα	1,8	1,8
ΟΤΕ RURAL SOUTH	100,00%	Ελλάδα	2,2	2,2
ΣΥΝΟΛΟ			3.426,6	3.486,4

ΑΠΟΜΕΙΩΣΗ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ ΣΕ ΘΥΓΑΤΡΙΚΗ

Την 31 Δεκεμβρίου 2017, διενεργήθηκε έλεγχος απομείωσης στη συμμετοχή του ΟΤΕ στην ΟΤΕ INTERNATIONAL INVESTMENTS LTD (εταιρεία διαχείρισης επενδύσεων). Η ΟΤΕ INTERNATIONAL INVESTMENTS LTD συμμετέχει στην TELEKOM ROMANIA με ποσοστό συμμετοχής 54,01%. Η TELEKOM ROMANIA είναι πάροχος υπηρεσιών σταθερής τηλεφωνίας, υπηρεσιών πρόσβασης

στο διαδίκτυο, υπηρεσιών ICT και υπηρεσιών τηλεόρασης στη Ρουμανία. Με βάση τις χρηματοοικονομικές και λειτουργικές επιδόσεις της TELEKOM ROMANIA, υπήρχαν ενδείξεις ότι η λογιστική αξία της συμμετοχής υπερβαίνει το ανακτήσιμο ποσό.

Ο έλεγχος απομείωσης διενεργήθηκε βάσει των παρακάτω παραδοχών:

Παραδοχές 2017 - TELEKOM ROMANIA	
Επιτόκιο προεξόφλησης	7,7%
Μέσος ρυθμός αύξησης εσόδων	2,2%
Λειτουργικά κέρδη προ χρηματοοικονομικών και επενδυτικών δραστηριοτήτων, αποσβέσεων και απομειώσεων, περιθώριο (2018 - 2027)	11,6%-21,6%

Ως αποτέλεσμα του ελέγχου απομείωσης, αναγνωρίστηκε ζημιά απομείωσης ύψους Ευρώ 60,0 η οποία καταχωρήθηκε στην κατάσταση αποτελεσμάτων της Εταιρείας για την χρήση 2017 στη γραμμή «Κέρδη / (ζημιές) από συμμετοχές και λοιπά χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία - Απομειώσεις».

ΕΣΟΔΑ ΑΠΟ ΜΕΡΙΣΜΑΤΑ

Τα έσοδα από μερίσματα αναλύονται ως εξής:

ΕΤΑΙΡΕΙΑ	2017	2016
OTESAT-MARITEL	0,6	0,5
ΟΤΕ ΑΣΦΑΛΙΣΗ	-	0,6
ΟΤΕ INTERNATIONAL INVESTMENTS LTD	-	13,9
ΟΤΕ GLOBE	21,0	-
ΟΤΕ ΑΚΙΝΗΤΑ	105,0	0,1
ΣΥΝΟΛΟ	126,6	15,1

ΜΗ ΕΛΕΓΧΟΥΣΕΣ ΣΥΜΜΕΤΟΧΕΣ

Οι μη ελέγχουσες συμμετοχές του Ομίλου ανέρχονται σε Ευρώ 245,0 κατά την 31 Δεκεμβρίου 2017 (31 Δεκεμβρίου 2016: Ευρώ 295,7) εκ των οποίων Ευρώ 241,9 προέρχονται από την TELEKOM ROMANIA (31 Δεκεμβρίου 2016: Ευρώ 292,6) και αντιπροσωπεύουν το 45,99% επί των ιδίων κεφαλαίων της, το οποίο ανήκει στο Ρουμανικό Δημόσιο.

Τα βασικά οικονομικά στοιχεία της TELEKOM ROMANIA παρουσιάζονται παρακάτω:

Κατάσταση χρηματοοικονομικής θέσης	2017	2016
Μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία	462,0	531,5
Κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία	423,1	470,9
Σύνολο περιουσιακών στοιχείων	885,1	1.002,4
Σύνολο ιδίων κεφαλαίων	526,0	636,2
Μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις	21,5	43,3
Βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις	337,6	322,9
Σύνολο ιδίων κεφαλαίων και υποχρεώσεων	885,1	1.002,4

Κατάσταση αποτελεσμάτων	2017	2016
Σύνολο εσόδων	607,7	602,5
Λοιπά λειτουργικά έσοδα	38,0	29,5
Σύνολο λειτουργικών εξόδων πριν από αποσβέσεις και απομειώσεις	(560,4)	(544,5)
Λειτουργικά κέρδη προ χρηματοοικονομικών και επενδυτικών δραστηριοτήτων, αποσβέσεων και απομειώσεων	85,3	87,5
Αποσβέσεις και απομειώσεις	(174,8)	(204,9)
Λειτουργικές ζημιές πριν από χρηματοοικονομικές και επενδυτικές δραστηριότητες	(89,5)	(117,4)
Ζημιές από χρηματοοικονομικές και επενδυτικές δραστηριότητες	(6,7)	(4,9)
Ζημιές προ φόρων	(96,2)	(122,3)
Φόρος εισοδήματος	0,2	0,2
Ζημιές χρήσης	(96,0)	(122,1)

Κατάσταση ταμειακών ροών	2017	2016
Καθαρές ταμειακές εκροές από λειτουργικές δραστηριότητες	(1,4)	(7,2)
Καθαρές ταμειακές εκροές από επενδυτικές δραστηριότητες	(139,4)	(101,8)
Καθαρές ταμειακές εκροές από χρηματοδοτικές δραστηριότητες	-	(0,3)
Καθαρή μείωση ταμειακών διαθεσίμων και ταμειακών ισοδύναμων	(140,8)	(109,3)

ΠΩΛΗΣΗ HELLAS-SAT

Το 2013, ο Όμιλος πούλησε το 100% της συμμετοχής του στη HELLAS-SAT. Στην εταιρική και ενοποιημένη κατάσταση αποτελεσμάτων του 2017 στη γραμμή «Κέρδη / (ζημιές) από συμμετοχές και λοιπά χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία – Απομειώσεις», περιλαμβάνεται κέρδος ύψους Ευρώ 18,9, το οποίο αντικατοπτρίζει αντιστροφή πρόβλεψης η οποία σχετίζεται με αυτήν την πώληση.

9. ΛΟΙΠΑ ΜΗ ΚΥΚΛΟΦΟΡΟΥΝΤΑ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

Τα λοιπά μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία αναλύονται ως εξής:

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	2017	2016	2017	2016
Δάνεια και προκαταβολές στο προσωπικό	51,3	48,4	51,2	48,3
Εγγυήσεις	5,9	6,0	0,4	0,4
Λοιπές προκαταβολές / προπληρωμές	40,0	34,7	-	-
Δάνεια σε εταιρείες εντός Ομίλου (βλέπε Σημείωση 27)	-	-	14,7	22,8
Λοιπές απαιτήσεις από συνδεδεμένα μέρη (βλέπε Σημείωση 27)	-	-	6,7	4,7
Λοιπά	14,9	10,3	-	-
ΣΥΝΟΛΟ	112,1	99,4	73,0	76,2

Τα δάνεια και οι προκαταβολές στο προσωπικό περιλαμβάνουν κυρίως δάνεια που χορηγούνται σε υπαλλήλους με προϋπηρεσία άνω των 25 ετών έναντι της αποζημίωσής τους λόγω εξόδου από την υπηρεσία. Το επιτόκιο των ανωτέρω δανείων είναι 1,37% και 1,43% για τις χρήσεις 2017 και 2016, αντίστοιχα.

Το υπόλοιπο των δανείων που χορήγησε η Εταιρεία στις θυγατρικές της ΟΤΕ RURAL NORTH και ΟΤΕ RURAL SOUTH ανέρχεται σε Ευρώ 29,0 την 31 Δεκεμβρίου 2017 (31 Δεκεμβρίου 2016: Ευρώ 30,1) εκ των οποίων μέρος ποσού Ευρώ 14,3 (31 Δεκεμβρίου 2016: Ευρώ 7,3) έχει ταξινομηθεί στα λοιπά χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία (βλέπε Σημείωση 12).

10. ΑΠΟΘΕΜΑΤΑ

Τα αποθέματα αναλύονται ως εξής:

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	2017	2016	2017	2016
Εμπορεύματα	77,9	82,4	10,7	21,6
Λοιπά υλικά	13,4	13,5	1,7	1,9
ΣΥΝΟΛΟ	91,3	95,9	12,4	23,5

11. ΠΕΛΑΤΕΣ

Οι απαιτήσεις από πελάτες αναλύονται ως εξής:

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	2017	2016	2017	2016
Συνδρομητές / Πελάτες	1.591,3	1.476,3	755,2	731,9
Απαιτήσεις από συνδεδεμένα μέρη (βλέπε Σημείωση 27)	28,9	64,8	116,2	111,4
Μη τιμολογηθέντα έσοδα	94,5	100,0	33,2	32,4
	1.714,7	1.641,1	904,6	875,7
Μείον:				
Προβλέψεις για επισφαλείς απαιτήσεις	(995,0)	(910,6)	(547,5)	(527,0)
ΣΥΝΟΛΟ	719,7	730,5	357,1	348,7

Η κίνηση της πρόβλεψης για επισφαλείς απαιτήσεις αναλύεται ως εξής:

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	2017	2016	2017	2016
Υπόλοιπο 1 Ιανουαρίου	(910,6)	(857,7)	(527,0)	(511,1)
Προσθήκη χρήσης	(106,3)	(89,9)	(20,5)	(20,5)
Διαγραφές	20,0	37,0	-	4,6
Συναλλαγματικές διαφορές	1,9	-	-	-
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου	(995,0)	(910,6)	(547,5)	(527,0)

Η χρονική απεικόνιση (ενηλικίωση) των απαιτήσεων από πελάτες αναλύεται ως εξής:

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	2017	2016	2017	2016
Μη ληξιπρόθεσμα και μη απομειωμένα	508,5	531,9	262,8	257,5
Ληξιπρόθεσμα και μη απομειωμένα:				
Έως 30 ημέρες	84,8	75,8	34,9	39,8
Από 31 έως 180 ημέρες	89,1	87,7	52,9	42,2
Από 181 έως 360 ημέρες	15,5	23,3	2,3	9,2
Πάνω από 360 ημέρες	21,8	11,8	4,2	-
ΣΥΝΟΛΟ	719,7	730,5	357,1	348,7

12. ΛΟΙΠΑ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

Τα λοιπά χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία αναλύονται ως εξής:

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	2017	2016	2017	2016
Διαθέσιμα προς πώληση - Αμοιβαία κεφάλαια	5,9	5,6	2,5	2,1
Δάνεια σε εταιρείες του Ομίλου (βλέπε Σημειώσεις 9, 27)	-	-	14,3	7,3
	5,9	5,6	16,8	9,4

Η κίνηση των λοιπών χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων αναλύεται ως εξής:

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	2017	2016	2017	2016
Υπόλοιπο 1 Ιανουαρίου	5,6	6,8	9,4	2,1
Μεταφορά από λοιπά μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία	-	-	8,1	7,3
Πωλήσεις - λήξεις διαθέσιμων προς πώληση χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων	(0,2)	(2,2)	-	-
Αποπληρωμή δανείων εισπρακτέων	-	-	(1,1)	-
Κέρδη / (Ζημίες) - Απομείωση χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων	0,1	(0,1)	-	-
Συναλλαγματικές διαφορές	(0,1)	-	-	-
Αναπροσαρμογές εύλογης αξίας μέσω λοιπών συνολικών εισοδημάτων	0,5	1,1	0,4	-
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου	5,9	5,6	16,8	9,4

13. ΛΟΙΠΑ ΚΥΚΛΟΦΟΡΟΥΝΤΑ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

Τα λοιπά κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία αναλύονται ως εξής:

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	2017	2016	2017	2016
Βραχυπρόθεσμο μέρος δανείων προς ασφαλιστικά ταμεία (βλέπε Σημείωση 19)	7,0	6,1	7,0	6,1
Απαιτήσεις έναντι πελατών ΟΤΕ Leasing (βλέπε Σημείωση 28)	25,5	25,5	25,5	25,5
Δάνεια και προκαταβολές στο προσωπικό	2,1	6,3	1,7	6,2
Φόρος εισοδήματος εισπρακτέος	22,8	19,9	7,7	7,7
Λοιπές προκαταβολές	58,9	73,2	17,6	27,9
Μερίσματα εισπρακτέα (βλέπε Σημείωση 27)	-	-	71,6	0,6
Χρηματοδοτική συμβολή από Δημόσιο	38,0	73,6	-	-
Λοιπές απαιτήσεις από φόρους εκτός φόρου εισοδήματος	43,8	49,9	3,2	2,8
Λοιπές απαιτήσεις από συνδεδεμένα μέρη (βλέπε Σημείωση 27)	0,9	1,0	0,8	0,2
Λοιπά	60,3	52,1	19,4	23,3
ΣΥΝΟΛΟ	259,3	307,6	154,5	100,3

14. ΤΑΜΕΙΑΚΑ ΔΙΑΘΕΣΙΜΑ ΚΑΙ ΤΑΜΕΙΑΚΑ ΙΣΟΔΥΝΑΜΑ

Τα ταμειακά διαθέσιμα και ταμειακά ισοδύναμα αναλύονται ως εξής:

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	2017	2016	2017	2016
Ταμείο	21,8	22,6	12,4	13,2
Καταθέσεις όψεως και προθεσμίας	1.275,9	1.563,0	173,2	498,4
ΣΥΝΟΛΟ	1.297,7	1.585,6	185,6	511,6

15. ΜΕΤΟΧΙΚΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟ - ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΟ ΥΠΕΡ ΤΟ ΑΡΤΙΟ - ΙΔΙΕΣ ΜΕΤΟΧΕΣ

Το μετοχικό κεφάλαιο του ΟΤΕ κατά την 31 Δεκεμβρίου 2017 ανέρχεται σε Ευρώ 1.387,1 (31 Δεκεμβρίου 2016: Ευρώ 1.387,1) και διαιρείται σε 490.150.389 κοινές μετοχές, ονομαστικής αξίας Ευρώ 2,83 (σε απόλυτο ποσό) ανά μετοχή.

Το αποθεματικό υπέρ το άρτιο κατά την 31 Δεκεμβρίου 2017 και 31 Δεκεμβρίου 2016 ανέρχεται σε Ευρώ 496,4 και Ευρώ 496,2 αντίστοιχα.

Η μετοχική σύνθεση της Εταιρείας την 31 Δεκεμβρίου 2017 ήταν η ακόλουθη:

Μέτοχος	Αριθμός μετοχών	Ποσοστό %
DEUTSCHE TELEKOM AG	196.060.156	40,00%
Ελληνικό Δημόσιο	4.901.507	1,00%
ΙΚΑ-ΕΤΑΜ (αναφέρεται μόνο στη μεταβίβαση του 4% από το Ελληνικό Δημόσιο)	19.606.015	4,00%
Ταμείο Αξιοποίησης Ιδιωτικής Περιουσίας Δημοσίου (ΤΑΙΠΕΔ)	24.507.520	5,00%
Θεσμικοί επενδυτές	213.699.378	43,60%
Ιδιώτες επενδυτές	30.032.703	6,13%
Ίδιες μετοχές	1.343.110	0,27%
TOTAL	490.150.389	100,00%

Η κίνηση των ιδίων μετοχών απεικονίζεται στον παρακάτω πίνακα:

	Αριθμός μετοχών	Ποσό
Ίδιες μετοχές κατά την 1 Ιανουαρίου 2017	1.320.110	14,3
Ίδιες μετοχές που αποκτήθηκαν κατά τη διάρκεια της χρήσης	34.000	0,3
Ίδιες μετοχές που μεταφέρθηκαν κατά τη διάρκεια της χρήσης	(11.000)	(0,1)
Ίδιες μετοχές κατά την 31 Δεκεμβρίου 2017	1.343.110	14,5

16. ΤΑΚΤΙΚΟ ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΟ – ΣΥΝΑΛΛΑΓΜΑΤΙΚΕΣ ΔΙΑΦΟΡΕΣ ΚΑΙ ΛΟΙΠΑ ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΑ - ΥΠΟΛΟΙΠΟ ΚΕΡΔΩΝ ΕΙΣ ΝΕΟ

Σύμφωνα με την Ελληνική Νομοθεσία, οι εταιρείες είναι υποχρεωμένες να μεταφέρουν σε λογαριασμό τακτικού αποθεματικού ποσοστό τουλάχιστον πέντε τοις εκατό από τα ετήσια κέρδη τους (μετά την αφαίρεση του φόρου εισοδήματος), έως ότου αυτό φθάσει τουλάχιστον στο ένα τρίτο του μετοχικού κεφαλαίου. Την 31 Δεκεμβρίου 2017 και 31 Δεκεμβρίου 2016, το τακτικό αποθεματικό ανέρχεται σε Ευρώ 373,5 και Ευρώ 362,2 αντίστοιχα. Το τακτικό αποθεματικό δεν μπορεί να διανεμηθεί στους μετόχους.

Οι συναλλαγματικές διαφορές και τα λοιπά αποθεματικά αναλύονται ως εξής:

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	2017	2016	2017	2016
Αποθεματικό διαθέσιμων προς πώληση χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων	1,6	1,1	0,5	0,1
Αναβαλλόμενοι φόροι επί των διαθέσιμων προς πώληση χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων	(0,4)	(0,3)	(0,1)	-
Συναλλαγματικές διαφορές	(147,3)	(139,1)	-	-
Σωρευμένες αναλογιστικές ζημιές αναγνωρισμένες στην καθαρή θέση	(21,4)	(31,6)	(22,2)	(31,8)
Αναβαλλόμενοι φόροι επί των σωρευμένων αναλογιστικών ζημιών αναγνωρισμένων στην καθαρή θέση	10,4	13,4	10,4	13,2
ΣΥΝΟΛΟ	(157,1)	(156,5)	(11,4)	(18,5)

Το υπόλοιπο κερδών εις νέο περιλαμβάνει τα φορολογηθέντα κέρδη που δεν έχουν διανεμηθεί και τα αφορολόγητα και ειδικώς φορολογηθέντα αποθεματικά, τα οποία, σε περίπτωση διανομής τους, θα υπαχθούν σε φορολογία εισοδήματος. Κατά την 31 Δεκεμβρίου 2017 τα ποσά για τον Όμιλο και την Εταιρεία είναι Ευρώ 3.573,1 και Ευρώ 727,1 αντίστοιχα (31 Δεκεμβρίου 2016: Ευρώ 3.595,4 και Ευρώ 590,0, αντίστοιχα).

17. ΜΕΡΙΣΜΑΤΑ

Σύμφωνα με την Ελληνική Νομοθεσία, κάθε χρόνο οι εταιρείες υποχρεούνται να διανέμουν ως μέρισμα στους μετόχους τους ποσοστό τουλάχιστον 35% επί των καθαρών κερδών που εμφανίζονται στα λογιστικά τους βιβλία (δημοσιευμένες χρηματοοικονομικές καταστάσεις) αφού προηγουμένως από τα καθαρά αυτά κέρδη έχει γίνει η, εκ του νόμου, κράτηση για το τακτικό αποθεματικό. Οι εταιρείες δύνανται να μη διανέμουν το ως άνω μέρισμα α) είτε με απόφαση της Γενικής Συνέλευσης με πλειοψηφία του 65% του καταβεβλημένου μετοχικού κεφαλαίου της, οπότε το μη διανεμόμενο μέρισμα μέχρι του ως άνω ποσοστού του 35% των καθαρών κερδών μεταφέρεται σε ειδικό λογαριασμό αποθεματικού β) είτε με απόφαση της Γενικής Συνέλευσης με πλειοψηφία του 70% του καταβεβλημένου μετοχικού κεφαλαίου της, χωρίς υποχρέωση δημιουργίας ειδικού αποθεματικού γι' αυτό.

Την 20 Ιουνίου 2017, η Γενική Συνέλευση των Μετόχων του ΟΤΕ ενέκρινε τη διανομή μερίσματος συνολικού ύψους Ευρώ 78,2 ή Ευρώ 0,16 (σε απόλυτο ποσό) ανά μετοχή. Το υπόλοιπο των μερισμάτων πληρωτέων κατά την 31 Δεκεμβρίου 2017 ανέρχεται σε Ευρώ 0,4 (31 Δεκεμβρίου 2016: Ευρώ 0,3).

Τη 18 Ιανουαρίου 2018, το Διοικητικό Συμβούλιο ενέκρινε νέα Πολιτική Αμοιβών προς τους Μετόχους. Η Πολιτική ορίζει ότι: Με την προϋπόθεση ότι το εξωτερικό και το μακροοικονομικό περιβάλλον θα παραμείνουν σταθερά, η Εταιρεία προτίθεται μεσοπρόθεσμα να καταβάλει στους μετόχους της, μέσω ενός συνδυασμού καταβολής μερισμάτων και Προγραμμάτων Επαναγοράς Ιδίων Μετοχών με σκοπό την ακύρωσή τους, τις ελεύθερες ταμειακές ροές που παράγονται κάθε χρόνο, έχοντας ενσωματώσει τις εξαγορές φάσματος, και τις μη επαναλαμβανόμενες δαπάνες. Για το 2018, αλλά και μεσοπρόθεσμα, ο στόχος για τον επιμερισμό μεταξύ μερισμάτων και επαναγοράς ιδίων μετοχών βρίσκεται περίπου στο 65% και 35% αντίστοιχα.

Η εφαρμογή της πολιτικής θα ξεκινήσει από το 2018 και θα λαμβάνει υπόψη τις προβλέψεις των ελεύθερων ταμειακών ροών για το σχετικό έτος, δηλαδή το 2018, ως βάση υπολογισμού των μεγεθών που θα αποτελούν την συνολική αμοιβή των μετόχων. Με τον ίδιο τρόπο θα εφαρμόζεται η πολιτική και για τα επόμενα χρόνια, δηλαδή η βάση υπολογισμού για την συνολική αμοιβή των μετόχων το 2019 θα λαμβάνει υπόψη τις προβλέψεις των ελεύθερων ταμειακών ροών για το 2019, κ.ο.κ..

Με βάση την τρέχουσα πρόβλεψη ελεύθερων ταμειακών ροών για το 2018, η εκτιμώμενη συνολική αμοιβή των μετόχων θα φθάσει το ποσό των Ευρώ 260,0 μετά την ενσωμάτωση των πληρωμών για την απόκτηση φάσματος και τις μη επαναλαμβανόμενες δαπάνες. Σε αυτό το πλαίσιο, για το μέρος της αμοιβής των μετόχων που σχετίζεται με τη διανομή μερίσματος, το Διοικητικό Συμβούλιο του ΟΤΕ θα προτείνει στην Τακτική Γενική Συνέλευση των Μετόχων της Εταιρείας τη διανομή μερίσματος, ύψους Ευρώ 0,35 (σε απόλυτο ποσό) ανά μετοχή, έναντι Ευρώ 0,16 (σε απόλυτο ποσό) ανά μετοχή, το οποίο διανεμήθηκε το προηγούμενο έτος. Η προτεινόμενη διανομή υπόκειται στις διατάξεις του νόμου 2190/1920, όπως

αυτός ισχύει, και στην ισχύουσα φορολογική νομοθεσία κατά την ημερομηνία έγκρισης από την Τακτική Γενική Συνέλευση των Μετόχων.

Η Έκτακτη Γενική Συνέλευση των Μετόχων τη 15 Φεβρουαρίου 2018, ενέκρινε την επαναγορά ιδίων μετοχών μέχρι ποσοστού 10% του συνολικού καταβεβλημένου μετοχικού κεφαλαίου της Εταιρείας, για χρονικό διάστημα 24 μηνών από τη 15 Φεβρουαρίου 2018, ημερομηνία λήψης της απόφασης από την Γενική Συνέλευση των Μετόχων. Οι μετοχές θα αποκτώνται με σκοπό την ακύρωσή τους με απόφαση της Γενικής Συνέλευσης των Μετόχων.

18. ΜΑΚΡΟΠΡΟΘΕΣΜΑ ΔΑΝΕΙΑ

Τα μακροπρόθεσμα δάνεια αναλύονται ως εξής:

ΟΜΙΛΟΣ	2017	2016
(α) Τραπεζικά δάνεια	407,8	457,7
(β) Πρόγραμμα έκδοσης ομολόγων μεσοπρόθεσμης διάρκειας (Global Medium-Term Note Programme) της ΟΤΕ PLC	1.632,9	1.667,4
Σύνολο μακροπρόθεσμων δανείων	2.040,7	2.125,1
Βραχυπρόθεσμο μέρος μακροπρόθεσμων δανείων	(764,5)	(184,1)
Μακροπρόθεσμα δάνεια	1.276,2	1.941,0

(α) Τραπεζικά Δάνεια

Κοινοπρακτικό Δάνειο Ευρώ 339,0 με διοργανώτρια την Ευρωπαϊκή Τράπεζα Ανασυγκρότησης και Ανάπτυξης («EBRD») και παράλληλο Δάνειο Ευρώ 50,0 από την Τράπεζα Εμπορίου και Ανάπτυξης Ευξείνου Πόντου («BSTDB»)

Τη 12 Σεπτεμβρίου 2016, ο ΟΤΕ υπέγραψε σύμβαση κοινοπρακτικού δανείου ύψους Ευρώ 339,0 το οποίο διοργανώθηκε από την EBRD και παράλληλη δανειακή σύμβαση ύψους Ευρώ 50,0 με την BSTDB με στόχο την παροχή επιπλέον ρευστότητας για τις στρατηγικές επενδύσεις του Ομίλου στην Ελλάδα και την επιτάχυνση της ανάπτυξης Δικτύων Νέας Γενιάς. Τα δύο δάνεια περιλαμβάνουν τους ίδιους όρους και συγκεκριμένα είναι τριετούς διάρκειας και αποπληρώνονται σε ισόποσες εξαμηνιαίες δόσεις. Και τα δύο δάνεια φέρουν επιτόκιο Euribor πλέον περιθωρίου 3,5% ετησίως.

Την 26 Σεπτεμβρίου 2016, ο ΟΤΕ εκταμίευσε τα συνολικά ποσά των Ευρώ 339,0 και των Ευρώ 50,0 κάτω από τα δάνεια αυτά.

Διμερές δανειακή σύμβαση ύψους Ευρώ 150,0 με την Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων (European Investment Bank - EIB), και σύμβαση κοινοπρακτικού δανείου ύψους Ευρώ 150,0 που διοργανώθηκε από την Ευρωπαϊκή Τράπεζα Ανασυγκρότησης και Ανάπτυξης (European Bank for Reconstruction and Development, EBRD).

Την 10 Ιουλίου 2017, η COSMOTE υπέγραψε, με την εγγύηση του ΟΤΕ, διμερή δανειακή σύμβαση ύψους Ευρώ 150,0 με την EIB και σύμβαση κοινοπρακτικού δανείου ύψους Ευρώ 150,0 με την EBRD.

Το κοινοπρακτικό δάνειο με την EBRD (με δομή δανείου Α και δανείου Β), έχει μέγιστη διάρκεια 3,5 έτη και αποπληρώνεται σε εξαμηνιαίες δόσεις. Τα εν λόγω δάνεια Α και Β φέρουν κυμαινόμενο επιτόκιο που περιλαμβάνει Euribor πλέον περιθώριο ύψους 2,95% ετησίως και 2,90% ετησίως αντίστοιχα. Το δάνειο ύψους Ευρώ 150,0 από την EBRD εκταμιεύθηκε πλήρως την 3 Οκτωβρίου 2017.

Το διμερές δάνειο με την EIB έχει διάρκεια έως 7 έτη από την εκταμίευση, θα αποπληρωθεί σε εξαμηνιαίες δόσεις και το επιτόκιο του περιλαμβάνει περιθώριο ύψους 2,65% ετησίως. Το δάνειο δεν έχει εκταμιευθεί μέχρι την 31 Δεκεμβρίου 2017.

Ρήτρα Αλλαγής Ελέγχου

Όλα τα παραπάνω Τραπεζικά Δάνεια περιέχουν ρήτρα αλλαγής ελέγχου που εφαρμόζεται στον ΟΤΕ η οποία ενεργοποιείται αν μία οντότητα εκτός (α) της DEUTSCHE TELEKOM AG, (β) της DEUTSCHE TELEKOM AG μαζί με το Ελληνικό Δημόσιο, οποιονδήποτε αντιπρόσωπο ή διαμεσολαβητή αυτού ή οποιαδήποτε οντότητα που ελέγχεται άμεσα ή έμμεσα από το Ελληνικό Δημόσιο ή από οποιονδήποτε αντιπρόσωπο ή διαμεσολαβητή αυτού ή (γ) οποιοδήποτε τηλεπικοινωνιακού οργανισμού (εκτός της DEUTSCHE TELEKOM AG) με πιστοληπτική αξιολόγηση ίση ή καλύτερη από την πιστοληπτική αξιολόγηση της DEUTSCHE TELEKOM AG, αποκτήσει τη δυνατότητα να κατευθύνει τη διοίκηση και τις πολιτικές του ΟΤΕ, είτε μέσω κυριότητας των δικαιωμάτων ψήφου, είτε μέσω συμβατικής δέσμευσης είτε μέσω άλλων διαδικασιών.

Στην περίπτωση που η ρήτρα αλλαγής ελέγχου ενεργοποιηθεί, οι τράπεζες έχουν το δικαίωμα, αποστέλλοντας ειδοποίηση στον ΟΤΕ ή στην COSMOTE, να απαιτήσουν την αποπληρωμή του συνόλου ή οποιουδήποτε τμήματος των δανείων.

Επιπροσθέτως, τα Τραπεζικά Δάνεια της COSMOTE περιέχουν ρήτρα αλλαγής ελέγχου που εφαρμόζεται στην COSMOTE η οποία ενεργοποιείται αν ο ΟΤΕ (ο Εγγυητής) παύσει να ελέγχει την COSMOTE (ο Δανειζόμενος).

Χρηματοοικονομικοί Δείκτες

Όλα τα παραπάνω Τραπεζικά Δάνεια περιλαμβάνουν δυο χρηματοοικονομικούς δείκτες οι οποίοι ελέγχονται σε εξαμηνιαία βάση σε επίπεδο Ομίλου, συγκεκριμένα:

- (α) Ο δείκτης ενοποιημένων λειτουργικών κερδών πριν απο χρηματοοικονομικές και επενδυτικές δραστηριότητες, αποσβέσεις και απομειώσεις και κόστη σχετιζόμενα με προγράμματα εθελουσίας αποχώρησης (ενοποιημένο «pro-forma EBITDA») προς τους ενοποιημένους καθαρούς χρεωστικούς τόκους θα πρέπει να υπερβαίνει το 4,5:1 σε κάθε χρονική στιγμή και
- (β) Ο δείκτης του ενοποιημένου καθαρού δανεισμού προς το ενοποιημένο pro-forma EBITDA του Ομίλου ΟΤΕ, δε θα πρέπει να υπερβαίνει το 2,5:1 σε κάθε χρονική στιγμή.

Οι άνωθεν χρηματοοικονομικοί δείκτες εφαρμόζονται επίσης και στο επίπεδο της COSMOTE για τα τραπεζικά της δάνεια.

(β) Πρόγραμμα Έκδοσης Ομολόγων Μεσοπρόθεσμης Διάρκειας

Η ΟΤΕ PLC διατηρεί Πρόγραμμα Έκδοσης Ομολόγων Μεσοπρόθεσμης Διάρκειας, εγγυημένο από τον ΟΤΕ. Αυτά τα ομόλογα είναι εισηγμένα στο Χρηματιστήριο του Λουξεμβούργου.

Ρήτρα αλλαγής ελέγχου

Τα Ομόλογα προγράμματος έκδοσης μεσοπρόθεσμης διάρκειας περιέχουν ρήτρα αλλαγής ελέγχου η οποία ενεργοποιείται αν μία οντότητα εκτός (α) της DEUTSCHE TELEKOM AG, (β) της DEUTSCHE TELEKOM AG μαζί με το Ελληνικό Δημόσιο, οποιονδήποτε αντιπρόσωπο ή διαμεσολαβητή αυτού ή οποιαδήποτε οντότητα που ελέγχεται άμεσα ή έμμεσα από το Ελληνικό Δημόσιο ή από οποιονδήποτε αντιπρόσωπο ή διαμεσολαβητή αυτού ή (γ) οποιοδήποτε τηλεπικοινωνιακού οργανισμού (εκτός της DEUTSCHE TELEKOM AG) με πιστοληπτική αξιολόγηση ίση ή καλύτερη από την πιστοληπτική αξιολόγηση της DEUTSCHE TELEKOM AG, αποκτήσει τη δυνατότητα να κατευθύνει τη διοίκηση και τις πολιτικές του ΟΤΕ, είτε μέσω κυριότητας των δικαιωμάτων ψήφου, είτε μέσω συμβατικής δέσμευσης, είτε μέσω άλλων διαδικασιών.

Σύμφωνα με τους τελικούς όρους των Ομολόγων, σε περίπτωση που η ρήτρα αλλαγής ελέγχου ενεργοποιηθεί, η ΟΤΕ PLC υποχρεούται να ειδοποιήσει γραπτώς τους ομολογιούχους, οι οποίοι, στη συνέχεια, έχουν το δικαίωμα σε διάστημα εντός 45 ημερών, να απαιτήσουν από την ΟΤΕ PLC την αποπληρωμή των ομολόγων τους στην ονομαστική αξία μαζί με τους δεδουλευμένους τόκους μέχρι την ημερομηνία της εξαγοράς.

Ο παρακάτω πίνακας αποτυπώνει το μακροπρόθεσμο δανεισμό για την περίοδο αναφοράς:

Περιγραφή	Επιτόκιο	Λήξη	2016		2017				
			Εναπομεί- νασα ονομαστι- κή αξία	Λογιστική αξία	Νέα δάνεια	Αποπληρωμές/ Προπληρωμές	Έξοδα απόσβε- σης	Εναπομεί- νασα ονομαστι- κή αξία	Λογιστική αξία
α) Τραπεζικά δάνεια									
Δάνειο EBRD Ευρώ 225,0	Euribor+5,25%	25/04/2018	73,3	72,2	-	(73,3)	1,1	-	-
Δάνειο EBRD Ευρώ 339,0	Euribor+3,50%	16/09/2019	339,0	335,8	-	(113,0)	1,8	226,0	224,6
Δάνειο BSTDB Ευρώ 50,0	Euribor+3,50%	16/09/2019	50,0	49,7	-	(16,7)	0,2	33,3	33,2
Δάνειο EBRD Ευρώ 65,0	Euribor+2,90%	09/07/2020	-	-	65,0	-	-	65,0	65,0
Δάνειο EBRD Ευρώ 85,0	Euribor+2,95%	10/01/2021	-	-	85,0	-	-	85,0	85,0
β) Πρόγραμμα έκδοσης ομολόγων μεσοπρόθεσμης διάρκειας της ΟΤΕ PLC									
Ομόλογο Ευρώ 700,0	7,875%	07/02/2018	630,0	627,7	-	(39,7)	2,1	590,3	590,1
Ομόλογο Ευρώ 350,0	4,375%	02/12/2019	350,0	345,2	-	-	1,6	350,0	346,8
Ομόλογο Ευρώ 700,0	3,500%	09/07/2020	700,0	694,5	-	-	1,5	700,0	696,0
			2.142,3	2.125,1	150,0	(242,7)	8,3	2.049,6	2.040,7

Το βραχυπρόθεσμο μέρος των μακροπρόθεσμων δανείων, ως προς τα δάνεια της EBRD, το δάνειο της BSTDB και του προγράμματος έκδοσης ομολόγων μεσοπρόθεσμης διάρκειας της ΟΤΕ PLC, ανέρχεται σε Ευρώ 157,9, Ευρώ 16,5 και Ευρώ 590,1, αντίστοιχα.

Κόστος δανεισμού

Το μέσο σταθμικό κόστος δανεισμού των μακροπρόθεσμων δανείων του Ομίλου για τις χρήσεις που έληξαν την 31 Δεκεμβρίου 2017 και 2016 ήταν περίπου 5,4% και 5,5% αντίστοιχα.

ΕΤΑΙΡΕΙΑ	2017	2016
(α) Τραπεζικά δάνεια	257,8	385,5
(β) Διεταιρικά δάνεια	1.125,0	1.091,5
Σύνολο μακροπρόθεσμων δανείων	1.382,8	1.477,0
Βραχυπρόθεσμο μέρος μακροπρόθεσμων δανείων	(378,4)	(128,5)
Μακροπρόθεσμο δάνεια	1.004,4	1.348,5

Ο μακροπρόθεσμος δανεισμός της Εταιρείας αναλύεται ως εξής:

Περιγραφή	Λήξη	2016		2017				
		Εναπομείνασα ονομαστική αξία	Λογιστική αξία	Νέα δάνεια	Αποπληρωμές / Προπληρωμές	Έξοδα απόσβεσης	Εναπομείνασα ονομαστική αξία	Λογιστική αξία
α) Τραπεζικά δάνεια								
Δάνειο EBRD Ευρώ 339,0	16/09/2019	339,0	335,8	-	(113,0)	1,8	226,0	224,6
Δάνειο BSTDB Ευρώ 50,0	16/09/2019	50,0	49,7	-	(16,7)	0,2	33,3	33,2
β) Διεταιρικά δάνεια								
Δάνειο Ευρώ 250,0	07/02/2018	250,0	249,0	-	-	0,9	250,0	249,9
Δάνειο Ευρώ 150,0	02/12/2019	150,0	148,0	-	-	0,6	150,0	148,6
Δάνειο Ευρώ 30,6	23/06/2020	-	-	30,6	-	-	30,6	30,6
Δάνειο Ευρώ 700,0	09/07/2020	700,0	694,5	-	-	1,4	700,0	695,9
		1.489,0	1.477,0	30,6	(129,7)	4,9	1.389,9	1.382,8

Για την Εταιρεία, το βραχυπρόθεσμο μέρος των μακροπρόθεσμων δανείων, ως προς το δάνειο της EBRD, το δάνειο της BSTDB και τα διεταιρικά δάνεια, ανέρχεται σε Ευρώ 112,0, Ευρώ 16,5 και Ευρώ 249,9, αντίστοιχα.

19. ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ ΓΙΑ ΣΥΝΤΑΞΕΙΣ, ΑΠΟΖΗΜΙΩΣΕΙΣ ΚΑΙ ΛΟΙΠΕΣ ΠΑΡΟΧΕΣ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ

Το προσωπικό του ΟΤΕ καλύπτεται από διάφορα προγράμματα συνταξιοδότησης, ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης και λοιπών παροχών όπως αυτά συνοψίζονται κατωτέρω:

Προγράμματα Καθορισμένων Εισφορών:

(α) Ταμείο κύριας ασφάλισης

Το ΤΑΠ-ΟΤΕ, ήταν το Ταμείο κύριας ασφάλισης των υπαλλήλων του ΟΤΕ, παρέχοντας σ' αυτούς σύνταξη και ιατροφαρμακευτική περίθαλψη. Οι υπάλληλοι του Οργανισμού Σιδηροδρόμων Ελλάδος (ΟΣΕ) και των Ελληνικών Ταχυδρομείων (ΕΛ.ΤΑ.) συμμετείχαν επίσης στο Ταμείο αυτό. Σύμφωνα με τον νόμο 2843/2000, τυχόν ελλείμματα του ΤΑΠ-ΟΤΕ καλύπτονται από το Ελληνικό Δημόσιο.

Με βάση το νόμο 3655/2008, ο κλάδος σύνταξης του ΤΑΠ-ΟΤΕ εντάχθηκε στο ΙΚΑ-ΕΤΑΜ (το κύριο ταμείο κοινωνικής ασφάλισης της Ελλάδας) από την 1 Αυγούστου 2008, με σταδιακή μείωση των εισφορών του ΤΑΠ-ΟΤΕ σε εκείνες του ΙΚΑ, η οποία άρχισε το 2013 και προβλεπόταν να ολοκληρωθεί το 2022 ισόποσα σε τρεις δόσεις. Παράλληλα, ο κλάδος ασθένειας του ΤΑΠ-ΟΤΕ εντάχθηκε από την 1 Οκτωβρίου 2008 στο ΤΑΥΤΕΚΩ.

Επιπλέον, σύμφωνα με το νόμο 3655/2008 (άρθρο 2, παράγραφος 8) τα ελλείμματα των συνταξιοδοτικών ταμείων που είχαν ενσωματωθεί στο ΙΚΑ-ΕΤΑΜ καλύπτονται από το Ελληνικό Δημόσιο.

Τέλος, με βάση το νέο νόμο 4387/2016 (άρθρο 53) το ΙΚΑ-ΕΤΑΜ εντάχθηκε από την 1 Ιανουαρίου 2017 στον ΕΦΚΑ, με σταδιακή μείωση των εισφορών κύριας σύνταξης (άρθρο 38, παράγραφος 4), η οποία άρχισε την 1 Ιανουαρίου 2017 και προβλέπεται να ολοκληρωθεί την 1 Ιανουαρίου 2020 ισόποσα σε ετήσιες δόσεις.

Οι εργοδοτικές εισφορές στα ασφαλιστικά ταμεία για το έτος 2017 ανήλθαν σε Ευρώ 128,7 για τον Όμιλο και Ευρώ 72,4 για την Εταιρεία (2016: Ευρώ 129,6 και Ευρώ 73,7 αντίστοιχα) και περιλαμβάνονται στη γραμμή «Αποδοχές προσωπικού» στην κατάσταση αποτελεσμάτων.

(β) Ταμείο επικουρικής ασφάλισης (Ταμείο Αρωγής)

Το Ταμείο Αρωγής - Κλάδος Εφάπαξ Χορηγίας προσφέρει στα μέλη του ένα εφάπαξ ποσό κατά την συνταξιοδότηση ή το θάνατο. Ο νόμος 2084/1992 καθόρισε ελάχιστα επίπεδα εισφορών και μέγιστα επίπεδα χορηγούμενων συντάξεων μετά από 35 χρόνια υπηρεσίας, για τα νέα μέλη από το 1993 και μετά. Με βάση το νόμο 3655/ 2008, οι δύο κλάδοι του Ταμείου Αρωγής (ο Κλάδος Εφάπαξ Χορηγίας και ο Κλάδος Επικουρικής Ασφάλισης) εντάχθηκαν από την 1 Οκτωβρίου 2008 στο ΤΑΥΤΕΚΩ.

Περαιτέρω, με βάση το νόμο 4052/2012 (άρθρο 36, παράγραφος 1) ο Κλάδος Επικουρικής Ασφάλισης εντάχθηκε στο ΕΤΕΑ.

Τέλος, με βάση το νόμο 4387/2016 (άρθρα 74 και 75) το ΕΤΕΑ μετονομάστηκε σε ΕΤΕΑΕΠ και ο Κλάδος Εφάπαξ Χορηγίας από τη 12 Μαΐου 2016 εντάχθηκε στο ΕΤΕΑΕΠ.

Σύμφωνα με αναλογιστικές μελέτες που πραγματοποιήθηκαν κατά το παρελθόν αλλά και με βάση πρόσφατες εκτιμήσεις, τα ασφαλιστικά ταμεία εμφανίζουν (ή θα εμφανίσουν στο μέλλον) αυξανόμενα ελλείμματα. Ο ΟΤΕ δεν έχει νομική υποχρέωση κάλυψης μελλοντικών ελλειμμάτων των ταμείων αυτών ούτε, σύμφωνα με τη διοίκηση, προτίθεται να καλύψει τέτοια πιθανά ελλείμματα. Εντούτοις, δεν μπορεί να αποκλειστεί το ενδεχόμενο να απαιτηθεί από τον ΟΤΕ στο μέλλον (μέσω νομοθετικών ρυθμίσεων) η καταβολή αυξημένων εισφορών προς κάλυψη λειτουργικών ελλειμμάτων των ταμείων αυτών.

Τα δάνεια σε ασφαλιστικά ταμεία αναλύονται ως εξής:

ΟΜΙΛΟΣ και ΕΤΑΙΡΕΙΑ	2017	2016
Έντοκο δάνειο προς ταμείο επικουρικής ασφάλισης (νόμος 3371/2005)	79,7	82,1
Άτοκο δάνειο προς ταμείο επικουρικής ασφάλισης (νόμος 3762/2009)	9,8	9,6
ΣΥΝΟΛΟ	89,5	91,7
Έντοκο δάνειο προς ταμείο επικουρικής ασφάλισης (νόμος 3371/2005)	6,3	5,5
Άτοκο δάνειο προς ταμείο επικουρικής ασφάλισης (νόμος 3762/2009)	0,7	0,6
Βραχυπρόθεσμο μέρος (βλέπε Σημείωση 13)	7,0	6,1
Μακροπρόθεσμο μέρος	82,5	85,6

Τα ανωτέρω δάνεια προς τα ασφαλιστικά ταμεία παρουσιάζονται στις χρηματοοικονομικές καταστάσεις στο αποσβεσθέν κόστος τους, έχοντας προεξοφληθεί βάσει του επιτοκίου αγοράς που επικρατούσε στην ελληνική αγορά κατά τη σύναψη των δανείων στις παρούσες αξίες τους. Με βάση το άρθρο 74 του νόμου 3371/2005 και τις ρυθμίσεις της σχετικής Υπουργικής Απόφασης, οριζόταν η χορήγηση έντοκου δανείου από τον ΟΤΕ στο ταμείο επικουρικής ασφάλισης με σκοπό την εκ μέρους του ταμείου άμεση καταβολή των εφάπαξ χορηγιών στους συμμετέχοντες στο Πρόγραμμα Εθελουσίας Αποχώρησης από την Εταιρεία το 2005. Με βάση τις παραπάνω δανειακές συμβάσεις, το συνολικό ύψος του χορηγηθέντος δανείου ανέρχεται σε Ευρώ 189,3. Η διάρκεια του δανείου ήταν 21 έτη συμπεριλαμβανομένης μιας διετούς περιόδου χάριτος. Η αποπληρωμή του δανείου άρχισε την 1 Οκτωβρίου 2008 μέσω μηνιαίων δόσεων. Το 2015, λόγω προβλημάτων ρευστότητας του ταμείου επικουρικής ασφάλισης επιτεύχθηκε συμφωνία που κατέληγε στην παράταση διάρκειας του δανείου για 7 χρόνια. Το επιτόκιο του δανείου είναι 0,29%. Την ημερομηνία υπογραφής της σύμβασης και μετά την αναδιάρθρωση, το δάνειο προεξοφλήθηκε στην παρούσα αξία του. Κατά τη διάρκεια του 2017, ποσό ύψους Ευρώ 3,2 αναγνωρίστηκε ως χρηματοοικονομικό έσοδο (2016: Ευρώ 3,3).

Βάσει του νόμου 3762/2009, ο ΟΤΕ όφειλε να χορηγήσει ένα άτοκο μακροπρόθεσμο δάνειο στο ταμείο επικουρικής ασφάλισης για την κάλυψη της δαπάνης που θα προέκυπτε από την άμεση καταβολή των εφάπαξ χορηγιών στους συμμετέχοντες στο Πρόγραμμα Εθελουσίας Αποχώρησης από την Εταιρεία το 2009. Η σχετική δανειακή σύμβαση υπογράφηκε τον Ιούνιο του 2010 για ονομαστικό ποσό ύψους Ευρώ 30,0 που αφορά άτοκο δάνειο διάρκειας 22 ετών. Το 2015, λόγω προβλημάτων ρευστότητας του ταμείου επικουρικής ασφάλισης επιτεύχθηκε συμφωνία που κατέληγε στην παράταση διάρκειας του δανείου για 3,8 χρόνια. Την ημερομηνία υπογραφής της σύμβασης και μετά την αναδιάρθρωση, το δάνειο προεξοφλήθηκε στην παρούσα αξία του. Κατά τη διάρκεια του 2017, ποσό ύψους Ευρώ 0,8 αναγνωρίστηκε ως χρηματοοικονομικό έσοδο (2016: Ευρώ 1,0).

Αυτά τα δάνεια εκτίθενται σε πιστωτικό κίνδυνο που σχετίζεται με την ικανότητα του ασφαλιστικού ταμείου για την εξυπηρέτηση του χρέους του.

Προγράμματα Καθορισμένων Παροχών:

(α) Αποζημίωση Προσωπικού λόγω Εξόδου από την Υπηρεσία

Σύμφωνα με το ελληνικό εργατικό δίκαιο, οι εργαζόμενοι είναι δικαιούχοι αποζημίωσης, σε περιπτώσεις απόλυσης ή συνταξιοδότησης, ποσού που σχετίζεται με τις αποδοχές του εργαζομένου, τη διάρκεια υπηρεσίας και τον τρόπο αποχώρησης (απόλυση ή συνταξιοδότηση). Οι εργαζόμενοι που παραιτούνται (εκτός από αυτούς με περισσότερα από δεκαπέντε χρόνια υπηρεσίας) ή απολύονται με αιτία, δε δικαιούνται αποζημίωσης. Η οφειλόμενη αποζημίωση σε περίπτωση συνταξιοδότησης είναι ίση με 40% του ποσού που θα πληρωνόταν σε περίπτωση απόλυσης. Στην περίπτωση των εργαζομένων του ΟΤΕ, το μέγιστο ποσό καθορίζεται σε ένα σταθερό ποσό (Ευρώ 0,02 αναπροσαρμοζόμενο ετήσια με το ποσοστό πληθωρισμού), πλέον 9 μισθούς. Στην πράξη, οι εργαζόμενοι του ΟΤΕ λαμβάνουν το μικρότερο ποσό μεταξύ του 100% της μέγιστης υποχρέωσης και των Ευρώ 0,02, πλέον 9 μισθούς. Οι εργαζόμενοι με υπηρεσία μεγαλύτερη από 25 χρόνια δικαιούνται λήψη δανείου έναντι της αποζημίωσης που θα λάβουν στη συνταξιοδότηση. Η πρόβλεψη για αποζημίωση λόγω εξόδου από την υπηρεσία απεικονίζεται στις χρηματοοικονομικές καταστάσεις σύμφωνα με το ΔΛΠ 19 «Παροχές σε Εργαζόμενους» και βασίζεται σε ανεξάρτητη αναλογιστική μελέτη.

Η επιβάρυνση των αποτελεσμάτων από το κόστος πρόβλεψης για αποζημίωση προσωπικού λόγω εξόδου από την υπηρεσία αναλύεται ως εξής:

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	2017	2016	2017	2016
Κόστος τρέχουσας απασχόλησης	10,9	11,2	9,1	9,2
Αναγνώριση κόστους προϋπηρεσίας, διακανονισμός, περικοπή	(1,1)	0,9	(0,1)	0,8
Επίδραση στην κατάσταση αποτελεσμάτων στη γραμμή «Αποδοχές προσωπικού»	9,8	12,1	9,0	10,0
Επίδραση στην κατάσταση αποτελεσμάτων στη γραμμή «Χρεωστικοί τόκοι και συναφή έξοδα»	3,9	4,8	2,9	3,9
Συνολική επίδραση στην κατάσταση αποτελεσμάτων	13,7	16,9	11,9	13,9

Οι μεταβολές στην παρούσα αξία της αποζημίωσης προσωπικού λόγω εξόδου από την υπηρεσία είναι οι παρακάτω:

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	2017	2016	2017	2016
Υποχρέωση καθορισμένων παροχών - έναρξη χρήσης	227,6	219,1	192,2	185,4
Κόστος τρέχουσας απασχόλησης	10,9	11,2	9,1	9,2
Αναγνώριση κόστους προϋπηρεσίας, διακανονισμός, περικοπή	(1,1)	0,9	(0,1)	0,8
Κόστος τόκων	3,9	4,8	2,9	3,9
Αναλογιστικές ζημιές / (κέρδη)	(9,0)	3,8	(7,7)	4,4
Συναλλαγματικές διαφορές	(0,4)	-	-	-
Χρησιμοποίηση πρόβλεψης για συμμετέχοντες στο πρόγραμμα εθελούσιας αποχώρησης	(6,4)	(10,5)	(5,7)	(10,1)
Καταβολές αποζημιώσεων	(1,2)	(1,7)	(0,8)	(1,4)
Υποχρέωση καθορισμένων παροχών - τέλος χρήσης	224,3	227,6	189,9	192,2

Οι παραδοχές στις οποίες βασίστηκε η αναλογιστική μελέτη για τον υπολογισμό της πρόβλεψης αποζημίωσης προσωπικού λόγω εξόδου από την υπηρεσία για τον Όμιλο και την Εταιρεία είναι οι εξής:

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	2017	2016	2017	2016
Επιτόκιο προεξόφλησης	1,6% - 4,4%	1,4% - 3,6%	1,7%	1,6%
Εκτιμώμενο ποσοστό μεταβολής μισθών	0,0% - 2,5%	0,0% - 2,5%	0,0% - 1,0%	0,0% - 1,0%
Ποσοστό πληθωρισμού	1,5% - 2,5%	1,5% - 2,5%	1,5%	1,5%

Εάν το επιτόκιο προεξόφλησης που έχει χρησιμοποιηθεί στην αποτίμηση ήταν 1% υψηλότερο, τότε η υποχρέωση καθορισμένων παροχών για αποζημίωση προσωπικού λόγω εξόδου από την υπηρεσία θα μειωνόταν κατά περίπου 12,3% για την Εταιρεία. Εάν το επιτόκιο προεξόφλησης που έχει χρησιμοποιηθεί στην αποτίμηση ήταν 1% χαμηλότερο, τότε η υποχρέωση καθορισμένων παροχών για αποζημίωση προσωπικού λόγω εξόδου από την υπηρεσία θα αυξανόταν κατά περίπου 15,0% για την Εταιρεία. Εάν ο συντελεστής αύξησης μισθών ήταν 0,5% υψηλότερος, τότε η υποχρέωση καθορισμένων παροχών για αποζημίωση προσωπικού λόγω εξόδου από την υπηρεσία για την Εταιρεία, θα αυξανόταν κατά περίπου 4,1%. Εάν ο συντελεστής αύξησης μισθών ήταν 0,5% χαμηλότερος, τότε η υποχρέωση καθορισμένων παροχών για αποζημίωση προσωπικού λόγω εξόδου από την υπηρεσία για την Εταιρεία, θα μειωνόταν κατά περίπου 4,2%. Η μέση διάρκεια της υποχρέωσης για αποζημίωση προσωπικού λόγω εξόδου από την υπηρεσία για την Εταιρεία κατά την ημερομηνία αποτίμησης είναι 14,2 χρόνια. Το μέγιστο ποσό πληρωμών για παροχές που αναμένεται να πραγματοποιηθούν το 2018 για την Εταιρεία ανέρχεται σε Ευρώ 20,9.

(β) Λογαριασμός Νεότητας

Ο Λογαριασμός Νεότητας αφορά σε μια εφάπαξ παροχή που δίνεται στα παιδιά των εργαζομένων του ΟΤΕ, συνήθως όταν φτάσουν την ηλικία των 25 ετών. Το ποσό της παροχής δημιουργείται από εισφορές των εργαζομένων, από τόκους επ' αυτών και από εισφορά του ΟΤΕ, η οποία για την περίοδο έως 6 Νοεμβρίου 2011 μπορεί να ανέλθει μέχρι 10 φορές το μέγιστο ποσό μεταξύ του μέσου μηνιαίου μισθού των εργαζομένων του ΟΤΕ ή των 86 ημερομισθίων του ανειδίκευτου εργάτη και εξαρτάται από το χρονικό διάστημα κατά το οποίο ο εργαζόμενος εισφέρει σε αυτόν το λογαριασμό. Για την περίοδο μετά την 7 Νοεμβρίου 2011, μετά από μία τροποποίηση του προγράμματος, η συνεισφορά του ΟΤΕ μπορεί να ανέλθει σε ποσό μέχρι 3 φορές το μέγιστο μεταξύ του μέσου μισθού των εργαζομένων του ΟΤΕ ή των 86 ημερομισθίων του ανειδίκευτου εργάτη και εξαρτάται από το χρονικό διάστημα κατά το οποίο ο εργαζόμενος εισφέρει σε αυτόν το λογαριασμό και από το ύψος των εισφορών αυτών. Η πρόβλεψη για τις παροχές του Λογαριασμού Νεότητας βασίζεται σε ανεξάρτητη αναλογιστική μελέτη. Το σύνολο της αναλογιστικής υποχρέωσης αναλύεται σε δύο μέρη: το ένα αντιμετωπίζεται ως «παροχή μετά την έξοδο από την υπηρεσία» και το άλλο ως «λοιπή μακροπρόθεσμη παροχή». Το μέρος της συνολικής υποχρέωσης για το Λογαριασμό Νεότητας που κατηγοριοποιείται ως «λοιπή μακροπρόθεσμη παροχή» αφορά στους εργαζόμενους που θα είναι ακόμα στην υπηρεσία κατά το χρόνο που τα παιδιά τους θα δικαιούνται την εφάπαξ παροχή. Το υπόλοιπο μέρος της υποχρέωσης κατηγοριοποιείται ως «παροχή μετά την έξοδο από την υπηρεσία».

Το ποσό της πρόβλεψης για το Λογαριασμό Νεότητας που έχει αναγνωρισθεί στην εταιρική και ενοποιημένη κατάσταση αποτελεσμάτων είναι ως εξής:

	2017			2016		
	Παροχή μετά την έξοδο από την υπηρεσία	Λοιπή μακροπρόθεσμη παροχή	ΣΥΝΟΛΟ	Παροχή μετά την έξοδο από την υπηρεσία	Λοιπή μακροπρόθεσμη παροχή	ΣΥΝΟΛΟ
ΟΜΙΛΟΣ και ΕΤΑΙΡΕΙΑ						
Κόστος τρέχουσας απασχόλησης	1,6	1,2	2,8	1,8	1,3	3,1
Αναλογιστικά (κέρδη) / ζημιές	-	(0,7)	(0,7)	-	(1,3)	(1,3)
Επίδραση στην κατάσταση αποτελεσμάτων στη γραμμή «Αποδοχές προσωπικού»	1,6	0,5	2,1	1,8	-	1,8
Επίδραση στην κατάσταση αποτελεσμάτων στη γραμμή «Χρεωστικοί τόκοι και συναφή έξοδα»	0,6	0,1	0,7	0,9	0,4	1,3
Συνολική επίδραση στην κατάσταση αποτελεσμάτων	2,2	0,6	2,8	2,7	0,4	3,1

Η συμφωνία της συνολικής υποχρέωσης καθορισμένων παροχών για παροχές του Λογαριασμού Νεότητας είναι η ακόλουθη:

	2017			2016		
	Παροχή μετά την έξοδο από την υπηρεσία	Λοιπή μακροπρόθεσμη παροχή	ΣΥΝΟΛΟ	Παροχή μετά την έξοδο από την υπηρεσία	Λοιπή μακροπρόθεσμη παροχή	ΣΥΝΟΛΟ
ΟΜΙΛΟΣ και ΕΤΑΙΡΕΙΑ						
Υποχρέωση καθορισμένων παροχών - έναρξη χρήσης	56,0	26,5	82,5	65,0	30,6	95,6
Κόστος τρέχουσας απασχόλησης	1,6	1,2	2,8	1,8	1,3	3,1
Κόστος τόκων	0,6	0,1	0,7	0,9	0,4	1,3
Αναλογιστικές ζημιές / (κέρδη)	(1,9)	(0,7)	(2,6)	(2,7)	(1,3)	(4,0)
Καταβολές αποζημιώσεων	(7,8)	(3,6)	(11,4)	(9,0)	(4,5)	(13,5)
Υποχρέωση καθορισμένων παροχών - τέλος χρήσης	48,5	23,5	72,0	56,0	26,5	82,5
Εισφορές εργαζομένων			57,9			60,0
Υποχρέωση στην κατάσταση χρηματοοικονομικής θέσης			129,9			142,5

Οι παραδοχές στις οποίες βασίστηκε η αναλογιστική μελέτη για τον υπολογισμό της πρόβλεψης για το Λογαριασμό Νεότητας είναι οι εξής:

ΟΜΙΛΟΣ και ΕΤΑΙΡΕΙΑ	2017	2016
Επιτόκιο προεξόφλησης	0,9%	0,9%
Εκτιμώμενο ποσοστό μεταβολής μισθών	0,0%-1,0%	0,0%-1,0%
Ποσοστό πληθωρισμού	1,5%	1,5%

Εάν το επιτόκιο προεξόφλησης που έχει χρησιμοποιηθεί στην αποτίμηση ήταν 1% υψηλότερο, τότε η υποχρέωση καθορισμένων παροχών για τον Λογαριασμό Νεότητας θα μειωνόταν κατά περίπου 5,0%. Εάν το επιτόκιο προεξόφλησης που έχει χρησιμοποιηθεί στην αποτίμηση ήταν 1% χαμηλότερο, τότε η υποχρέωση καθορισμένων παροχών για τον Λογαριασμό Νεότητας θα αυξανόταν κατά περίπου 5,5%. Εάν ο συντελεστής αύξησης μισθών ήταν 0,5% υψηλότερος, τότε η υποχρέωση

καθορισμένων παροχών για τον Λογαριασμό Νεότητας θα αυξανόταν κατά περίπου 2,8%. Εάν ο συντελεστής αύξησης μισθών ήταν 0,5% χαμηλότερος, τότε η υποχρέωση καθορισμένων παροχών για τον Λογαριασμό Νεότητας θα μειωνόταν κατά περίπου 2,7%. Η μέση διάρκεια της υποχρέωσης για τον Λογαριασμό Νεότητας την ημερομηνία της αποτίμησης είναι 6,2 χρόνια. Το μέγιστο ποσό πληρωμών για παροχές που αναμένεται να πραγματοποιηθούν το 2018 για την Εταιρεία ανέρχεται σε Ευρώ 7,8.

Κίνδυνοι

Αναφορικά με τους κινδύνους που εμπεριέχονται στα προαναφερθέντα προγράμματα, τα προγράμματα αυτά δε χρηματοδοτούνται και ως εκ τούτου δεν υπάρχουν αντίστοιχα περιουσιακά στοιχεία για τα προγράμματα αυτά. Συνεπώς, κίνδυνοι όπως η μεταβλητότητα περιουσιακών στοιχείων ή άλλοι παρόμοιοι κίνδυνοι (π.χ. χαμηλές αποδόσεις, συγκέντρωση περιουσιακών στοιχείων κλπ.) δεν υφίστανται. Οι κίνδυνοι που αφορούν στα υπάρχοντα προγράμματα σχετίζονται με τις αναλογιστικές υποθέσεις που χρησιμοποιούνται για τον υπολογισμό της υποχρέωσης, η οποία πρέπει να απεικονίζεται στις χρηματοοικονομικές καταστάσεις, και περιλαμβάνουν ενδεχόμενες μεταβολές στις αποδόσεις ομολόγων που χρησιμοποιούνται για τον υπολογισμό του επιτοκίου προεξόφλησης, καθώς και υποθέσεις σχετικά με το ρυθμό του πληθωρισμού και το ρυθμό μελλοντικών αυξήσεων στους μισθούς, οι οποίες μπορεί να επηρεάσουν τις μελλοντικές ταμειακές ροές των προγραμμάτων.

Προγράμματα Εθελούσιας Αποχώρησης

Προγράμματα εθελούσιας αποχώρησης ΟΤΕ

Το 2017, ο ΟΤΕ εφάρμοσε προγράμματα εθελούσιας αποχώρησης, που απευθυνόταν κυρίως στους εργαζόμενους που πλησιάζουν την ηλικία συνταξιοδότησης. Το κόστος των εν λόγω προγραμμάτων ανήλθε σε Ευρώ 24,2 (2016: Ευρώ 31,9). Επιπλέον, το κόστος του ΟΤΕ που αφορούσε σε προηγούμενα προγράμματα εθελούσιας αποχώρησης εργαζομένων ανήλθε σε Ευρώ 3,5 (2016: Ευρώ 3,9).

Προγράμματα εθελούσιας αποχώρησης Ομίλου

Κατά το 2017, ο Όμιλος εφάρμοσε προγράμματα εθελούσιας αποχώρησης προσωπικού, το συνολικό κόστος των οποίων αναλύεται ως εξής:

	2017	2016
ΟΤΕ (όπως περιγράφεται ανωτέρω)	27,7	35,8
Όμιλος COSMOTE - Ελλάδα	5,5	5,3
Όμιλος COSMOTE - Ρουμανία	1,7	0,9
Όμιλος COSMOTE - Αλβανία	0,1	-
TELEKOM ROMANIA	15,3	6,0
ΛΟΙΠΑ	1,5	1,6
Κόστη σχετιζόμενα με προγράμματα εθελούσιας αποχώρησης	51,8	49,6

Τα ποσά που πληρώθηκαν κατά τη διάρκεια του 2017, σε σχέση με τα προγράμματα εθελούσιας αποχώρησης ήταν Ευρώ 65,3 για τον Όμιλο και Ευρώ 38,6 για την Εταιρεία (2016: Ευρώ 53,9 και Ευρώ 41,2 αντίστοιχα).

ΙΚΑ-ETAM

Με βάση το άρθρο 3 της Φ.10051/27177/2174 Κοινής Υπουργικής Απόφασης που εκδόθηκε στο τέλος Μαρτίου 2010, η επιπλέον οικονομική επιβάρυνση του Κλάδου Σύνταξης του ΙΚΑ-ETAM, του Τομέα Επικουρικής Ασφάλισης του ΤΑΥΤΕΚΩ για το προσωπικό του ΟΤΕ και του Κλάδου Πρόνοιας του ΤΑΥΤΕΚΩ, όπως προκύπτει από τις παραγράφους 2 και 4 της από 20 Ιουλίου 2005 υπογραφείσας μεταξύ ΟΤΕ και ΟΜΕ-ΟΤΕ Επιχειρησιακής Συλλογικής Σύμβασης Εργασίας, βαρύνει τον ΟΤΕ. Το ύψος αυτής της οικονομικής επιβάρυνσης θα καθοριζόταν με αναλογιστική μελέτη που θα εκπονούνταν από τη Διεύθυνση Αναλογιστικών Μελετών της Γενικής Γραμματείας Κοινωνικών Ασφαλίσεων σε συνεργασία με τη Διεύθυνση Αναλογιστικών Μελετών και Στατιστικής του ΙΚΑ-ETAM.

Με τις από 21 Ιανουαρίου 2011 και 21 Οκτωβρίου 2011 επιστολές, το Υπουργείο γνωστοποίησε στον ΟΤΕ την ολοκλήρωση των αναλογιστικών μελετών και παρέδωσε στον ΟΤΕ αντίγραφα αυτών των μελετών. Η πρόσθετη οικονομική επιβάρυνση των ασφαλιστικών ταμείων που οι παραπάνω μελέτες αναφέρουν ότι προκλήθηκε με βάση το νόμο 3371/2005 και το νόμο 3762/2009 ανέρχεται στο ποσό των Ευρώ 129,8 και Ευρώ 3,7, αντίστοιχα. Ο ΟΤΕ έχει σχηματίσει πρόβλεψη για τα ποσά αυτά στις χρηματοοικονομικές καταστάσεις 2010 και 2011 αντίστοιχα.

Την 11 Μαΐου 2010, ο ΟΤΕ άσκησε προσφυγή κατά της εν λόγω Υπουργικής Απόφασης ενώπιον του Διοικητικού Πρωτοδικείου Αθηνών, ζητώντας την ακύρωση του άρθρου 3, καθώς με βάση την αξιολόγηση των νομικών του υπηρεσιών είναι κατά παράβαση του άρθρου 34 του νόμου 3762/2009 και, κατά συνέπεια, συντρέχουν βάσιμοι λόγοι για την ακύρωση αυτού του άρθρου. Η συζήτηση της υπόθεσης πραγματοποιήθηκε την 6 Οκτωβρίου 2017, και εκδόθηκε απόφαση με την οποία το εν λόγω δικαστήριο κήρυξε τον εαυτό αναρμόδιο και παρέπεμψε την υπόθεση στο Συμβούλιο Επικρατείας.

Τη 13 Νοεμβρίου 2017, το Συμβούλιο της Επικρατείας αποφάσισε να αναπέμψει την υπόθεση στο Διοικητικό Πρωτοδικείο Αθηνών. Δεν έχει προσδιορισθεί ακόμη ημερομηνία συζήτησης της υπόθεσης.

20. ΛΟΙΠΕΣ ΜΑΚΡΟΠΡΟΘΕΣΜΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ

Οι λοιπές μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις αναλύονται ως εξής:

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	2017	2016	2017	2016
Υποχρεώσεις για αποκατάσταση ενοικιαζόμενων χώρων	10,2	10,0	-	-
Έσοδα επόμενων χρήσεων	34,8	30,3	19,4	18,0
Οφειλόμενο μέρος άδειας φάσματος	-	13,5	-	-
Μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις σε συνδεδεμένα μέρη	-	-	109,7	96,9
Υποχρεώσεις για δικαιώματα μετάδοσης τηλεοπτικού περιεχομένου	76,4	58,8	75,3	38,8
Λοιπά	9,4	5,7	2,7	1,5
ΣΥΝΟΛΟ	130,8	118,3	207,1	155,2

21. ΒΡΑΧΥΠΡΟΘΕΣΜΑ ΔΑΝΕΙΑ

ΕΤΑΙΡΕΙΑ

Το εναπομείναν υπόλοιπο των βραχυπρόθεσμων δανείων της Εταιρείας κατά την 31 Δεκεμβρίου 2017 ανέρχεται σε Ευρώ 163,0 (31 Δεκεμβρίου 2016: Ευρώ 350,0) εκ των οποίων ποσό Ευρώ 102,0 έχει χορηγηθεί από την ΟΤΕ PLC και ποσό Ευρώ 61,0 έχει χορηγηθεί από την TELEKOM ALBANIA.

Η ανάλυση των βραχυπρόθεσμων δανείων είναι ως εξής:

Περιγραφή	Λήξη	31/12/2016				31/12/2017	
		Λογιστική αξία	Νέα δάνεια	Αποπληρωμές/ Προπληρωμές	Έξοδα απόσβεσης	Λογιστική αξία	
Δάνειο Ευρώ 50,0	14/03/2017	50,0	-	(50,0)	-	-	
Δάνειο Ευρώ 50,0	21/03/2017	50,0	-	(50,0)	-	-	
Δάνειο Ευρώ 50,0	28/03/2017	50,0	-	(50,0)	-	-	
Δάνειο Ευρώ 50,0	04/04/2017	50,0	-	(50,0)	-	-	
Δάνειο Ευρώ 50,0	27/04/2017	50,0	-	(50,0)	-	-	
Δάνειο Ευρώ 50,0	04/05/2017	50,0	-	(50,0)	-	-	
Δάνειο Ευρώ 50,0	10/05/2017	50,0	-	(50,0)	-	-	
Δάνειο Ευρώ 163,0	17/01/2018	-	163,0	-	-	163,0	
		350,0	163,0	(350,0)	-	163,0	

22. ΦΟΡΟΣ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ – ΑΝΑΒΑΛΛΟΜΕΝΟΙ ΦΟΡΟΙ

Ο συντελεστής φορολογίας εισοδήματος νομικών προσώπων στην Ελλάδα ορίστηκε στο 29% για το 2015 και έπειτα.

Τα μερίσματα που διανέμονται σε εταιρείες εντός του ίδιου ομίλου, από τον Ιανουάριο του 2014 και μετά, εξαιρούνται τόσο από το φόρο εισοδήματος όσο και από τον παρακρατούμενο φόρο, με την προϋπόθεση μεταξύ άλλων, ότι η μητρική εταιρεία συμμετέχει στην εταιρεία που διανέμει το μέρισμα με ελάχιστο ποσοστό 10% για τουλάχιστον δύο συνεχόμενα έτη.

Η Ελληνική φορολογική νομοθεσία και οι σχετικές διατάξεις υπόκεινται σε ερμηνείες από τις φορολογικές αρχές και τα διοικητικά δικαστήρια. Οι δηλώσεις φόρου εισοδήματος κατατίθενται σε ετήσια βάση. Τα κέρδη ή οι ζημιές που δηλώνονται για φορολογικούς σκοπούς παραμένουν προσωρινά έως ότου οι φορολογικές αρχές εξετάσουν τις φορολογικές δηλώσεις και τα βιβλία του φορολογούμενου, στιγμή κατά την οποία εκκαθαρίζονται και οι σχετικές φορολογικές υποχρεώσεις. Από την οικονομική χρήση 2011 και μετά οι φορολογικές δηλώσεις υπόκεινται στη διαδικασία έκδοσης έκθεσης φορολογικής συμμόρφωσης (όπως περιγράφεται παρακάτω). Οι φορολογικές ζημιές, στο βαθμό που αναγνωρίζονται από τις φορολογικές αρχές, μπορούν να χρησιμοποιηθούν για το συμψηφισμό φορολογητέων κερδών των πέντε επόμενων χρήσεων που ακολουθούν τη χρήση στην οποία πραγματοποιήθηκαν.

Σύμφωνα με τις διατάξεις της Ελληνικής φορολογικής νομοθεσίας, οι εταιρείες καταβάλλουν κάθε χρόνο προκαταβολή φόρου εισοδήματος υπολογιζόμενη 100% επί του φόρου εισοδήματος της τρέχουσας χρήσης η οποία συμψηφίζεται με τον πληρωτέο φόρο εισοδήματος της επόμενης χρήσης. Τυχόν υπερβάλλον ποσό προκαταβολής επιστρέφεται στην εταιρεία μετά από φορολογικό έλεγχο.

Έκθεση Φορολογικής Συμμόρφωσης

Για την χρήση 2011 και εντεύθεν, οι Ελληνικές Ανώνυμες Εταιρείες και οι Εταιρείες Περιορισμένης Ευθύνης που οι ετήσιες χρηματοοικονομικές τους καταστάσεις ελέγχονται υποχρεωτικά και έχουν φορολογητέα εισοδήματα άνω των Ευρώ 0,15, λαμβάνουν «Ετήσιο Φορολογικό Πιστοποιητικό» όπως προβλέπεται στην παράγραφο 5 του άρθρου 82 του νόμου 2238/1994 και στο άρθρο 65α του νόμου 4174/2013. Το «Ετήσιο Φορολογικό Πιστοποιητικό» εκδίδεται από τον ίδιο Νόμιμο Ελεγκτή ή ελεγκτική εταιρεία που ελέγχει τις ετήσιες χρηματοοικονομικές καταστάσεις. Κατόπιν ολοκλήρωσης του φορολογικού ελέγχου, ο νόμιμος ελεγκτής ή ελεγκτικό γραφείο εκδίδει στην εταιρεία «Έκθεση Φορολογικής Συμμόρφωσης» και στη συνέχεια ο νόμιμος ελεγκτής ή ελεγκτική εταιρεία την υποβάλλει ηλεκτρονικά στο Υπουργείο Οικονομικών.

Για τις ελληνικές εταιρείες του Ομίλου, που υπόκεινται στην διαδικασία του Φορολογικού Πιστοποιητικού, η «Έκθεση Φορολογικής Συμμόρφωσης» για τις οικονομικές χρήσεις 2011 έως 2016, έχει εκδοθεί και υποβληθεί χωρίς ουσιαστικές προσαρμογές όσον αφορά το έξοδο φόρου και την αντίστοιχη πρόβλεψη φόρου, όπως αυτά αντικατοπτρίζονται στις αντίστοιχες ετήσιες χρηματοοικονομικές καταστάσεις.

Ο φορολογικός έλεγχος για τη χρήση 2017 διενεργείται ήδη από την ΠραΐσγουωτερχαουςΚούπερς Α.Ε.Ε.. Κατά την ολοκλήρωση του φορολογικού ελέγχου, η διοίκηση δεν αναμένει να προκύψουν σημαντικές φορολογικές υποχρεώσεις πέραν από αυτές που καταχωρήθηκαν και που απεικονίζονται στις χρηματοοικονομικές καταστάσεις.

Ανέλεγκτες χρήσεις

Λαμβάνοντας υπ' όψη την παραπάνω διαδικασία σχετικά με την έκθεση φορολογικής συμμόρφωσης (όπου εφαρμόζεται), στον κατωτέρω πίνακα παρουσιάζονται τα έτη κατά τα οποία ο φορολογικός έλεγχος δεν έχει διενεργηθεί / ολοκληρωθεί, και κατά συνέπεια οι φορολογικές υποχρεώσεις της Εταιρείας και των θυγατρικών εταιρειών για τις ανέλεγκτες αυτές χρήσεις δεν έχουν καταστεί οριστικές:

ΕΤΑΙΡΕΙΑ	Ανέλεγκτες Χρήσεις
ΟΤΕ	2017
COSMOTE	2010, 2017
ΟΤΕ INTERNATIONAL INVESTMENTS LTD	2010 - 2017
COSMO-ONE	2010, 2017
ΟΤΕ PLC	2014 - 2017
OTESAT-MARITEL	2017
ΟΤΕ PLUS	2010, 2017
ΟΤΕ ΑΚΙΝΗΤΑ	2017
ΟΤΕ GLOBE	2010, 2017
ΟΤΕ ΑΣΦΑΛΙΣΗ	2010, 2017
ΟΤΕ ACADEMY	2010, 2017
HATWAVE	1996 - 2017
COSMOTE TV ΤΗΛΕΟΠΤΙΚΕΣ ΠΑΡΑΓΩΓΕΣ ΚΑΙ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ Α.Ε.	2010, 2017
TELEKOM ROMANIA	2007 - 2017
NEXTGEN	2008 - 2017
TELEKOM ALBANIA	2017
TELEKOM ROMANIA MOBILE	2013 - 2017
ΓΕΡΜΑΝΟΣ	2017
COSMOTE E-VALUE	2010, 2017
GERMANOS TELECOM ROMANIA S.A.	2011 - 2017
SUNLIGHT ROMANIA S.R.L. FILIALA	2011 - 2017
MOBILBEEEP ΜΟΝΟΠΡΟΣΩΠΗ Ε.Π.Ε.	2010 - 2017
COSMOHOLDING ROMANIA LTD	2009, 2012 - 2017
ZAPP	2016, 2017
E-VALUE Μ.ΕΠΕ	2010, 2017
COSMOHOLDING INTERNATIONAL B.V.	2014 - 2017
E-VALUE INTERNATIONAL S.A.	2014 - 2017
ΟΤΕ RURAL NORTH	2014 - 2017
ΟΤΕ RURAL SOUTH	2014 - 2017

- Οι εταιρείες ΟΤΕ, COSMOTE, ΓΕΡΜΑΝΟΣ, ΟΤΕΣΑΤ-MARITEL και ΟΤΕ GLOBE έχουν λάβει από τις φορολογικές αρχές εντολές ελέγχου για τη χρήση 2012. Σημειώνεται ότι για τη χρήση αυτή, οι εταιρείες έχουν ελεγχθεί στα πλαίσια της διαδικασίας έκδοσης του Ετήσιου Φορολογικού Πιστοποιητικού όπως προβλέπεται από την παράγραφο 5 του άρθρου 82 του νόμου 2238/1994 και έχουν εκδοθεί οι αντίστοιχες Εκθέσεις Φορολογικής Συμμόρφωσης χωρίς επιφύλαξη από την ΠραΐσγουωτερχαουςΚούπερς Α.Ε.Ε.. Οι φορολογικοί έλεγχοι των εταιρειών COSMOTE, ΓΕΡΜΑΝΟΣ και ΟΤΕ GLOBE για την οικονομική χρήση 2012 είναι σε εξέλιξη.

- Οι εταιρείες COSMOTE E-VALUE και OTE PLUS έχουν λάβει εντολή φορολογικού ελέγχου για την χρήση 2010. Οι αντίστοιχοι έλεγχοι δεν έχουν ξεκινήσει ακόμη.
- Οι φορολογικοί έλεγχοι των εταιρειών COSMOTE και OTE GLOBE για την οικονομική χρήση 2010 δεν έχουν ολοκληρωθεί.
- Ο φορολογικός έλεγχος για την ΓΕΡΜΑΝΟΣ για τη χρήση 2010 ολοκληρώθηκε χωρίς καμία επίδραση για τον Όμιλο.
- Ο φορολογικός έλεγχος για την TELEKOM ALBANIA για τις χρήσεις 2013 - 2016 ολοκληρώθηκε και οι φορολογικές αρχές επέβαλαν επιπλέον φόρους και πρόστιμα ποσού Ευρώ 3,4. Η TELEKOM ALBANIA έχει ασκήσει έφεση κατά του πορίσματος των φορολογικών αρχών.
- Ο φορολογικός έλεγχος για την TELEKOM ROMANIA για τις χρήσεις 2011 - 2016 είναι σε εξέλιξη.
- Ο φορολογικός έλεγχος για την TELEKOM ROMANIA MOBILE για τις χρήσεις 2013 - 2016 είναι σε εξέλιξη.
- Ο φορολογικός έλεγχος για την ZAPP για τις χρήσεις 2010 - 2015 ολοκληρώθηκε χωρίς καμία επίδραση για τον Όμιλο.

Ο Όμιλος σχηματίζει πρόβλεψη όταν κρίνεται απαραίτητο, κατά εταιρεία, έναντι πιθανών πρόσθετων φόρων που μπορεί να επιβληθούν από τις φορολογικές αρχές.

Ο φόρος εισοδήματος που έχει επιβαρύνει τα αποτελέσματα για τις χρήσεις που έληξαν την 31 Δεκεμβρίου 2017 και 2016 αναλύεται ως εξής:

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	2017	2016	2017	2016
Τρέχων φόρος εισοδήματος	171,5	149,9	78,8	65,5
Αναβαλλόμενος φόρος εισοδήματος	(19,8)	18,5	13,4	16,2
Σύνολο φόρου εισοδήματος	151,7	168,4	92,2	81,7

Ο φόρος εισοδήματος πληρωτέος για τον Όμιλο και την Εταιρεία την 31 Δεκεμβρίου 2017 ανέρχεται στο ποσό των Ευρώ 41,6 και Ευρώ 12,7 αντίστοιχα (31 Δεκεμβρίου 2016: Ευρώ 79,2 και Ευρώ 63,6, αντίστοιχα).

Ο φόρος εισοδήματος εισπρακτέος για τον Όμιλο και την Εταιρεία την 31 Δεκεμβρίου 2017 ανέρχεται σε Ευρώ 22,8 και Ευρώ 7,7 αντίστοιχα (31 Δεκεμβρίου 2016: Ευρώ 19,9 και Ευρώ 7,7 αντίστοιχα) και περιλαμβάνεται στην γραμμή «Λοιπά κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία» (βλέπε Σημείωση 13).

Η συμφωνία μεταξύ του ποσού φόρου εισοδήματος και του ποσού που προκύπτει από την εφαρμογή του ισχύοντος συντελεστή φορολογίας εισοδήματος της Εταιρείας στην Ελλάδα (2017: 29%, 2016: 29%) επί των αποτελεσμάτων προ φόρων, έχει ως ακολούθως:

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	2017	2016	2017	2016
Κέρδη προ φόρων	174,5	252,4	318,8	179,7
Συντελεστής φόρου μητρικής	29%	29%	29%	29%
Αναλογούν φόρος	50,6	73,2	92,5	52,1
Αφορολόγητα και κατ' ειδικό τρόπο φορολογηθέντα έσοδα	-	(3,0)	(36,7)	(4,4)
Επίδραση διαφορετικών φορολογικών συντελεστών άλλων χωρών	37,2	25,0	-	-
Δαπάνες που δεν αναγνωρίζονται φορολογικά	58,5	54,4	19,0	20,7
Ζημιές απομείωσης συμμετοχών/ υπεραξίας που δεν αναγνωρίζονται φορολογικά	8,6	-	17,4	16,5
Χρησιμοποίηση φορολογικών ζημιών για τις οποίες δεν είχε υπολογιστεί αναβαλλόμενη φορολογική απαίτηση	(23,3)	-	-	-
Αφορολόγητο αποθεματικό νόμος 3299/2004	-	(2,7)	-	(2,7)
Αφορολόγητο αποθεματικό νόμος 3905/2010	-	(0,5)	-	(0,5)
Στοιχεία για τα οποία δεν αναγνωρίζεται αναβαλλόμενος φόρος	19,9	19,8	-	-
Λοιπά	0,2	2,2	-	-
Φόρος εισοδήματος	151,7	168,4	92,2	81,7

Στη χρήση 2017, η Εταιρεία, με βάση το νόμο 3905/2010, σχημάτισε αφορολόγητο αποθεματικό ύψους Ευρώ 0,1 το οποίο αφορά την υποχρέωση της Εταιρείας για επενδύσεις σε κινηματογραφικές παραγωγές.

Οι αναβαλλόμενοι φόροι αναλύονται ως εξής:

ΟΜΙΛΟΣ	Κατάσταση χρηματοοικονομικής θέσης		Κατάσταση αποτελεσμάτων	
	2017	2016	2017	2016
Προγράμματα εθελούσιας αποχώρησης	40,5	40,7	(0,2)	(0,7)
Αποζημίωση προσωπικού λόγω εξόδου από την υπηρεσία	61,2	61,8	1,9	1,0
Λογαριασμός νεότητας	20,9	23,9	(2,5)	(3,0)
Παροχές σε εργαζομένους	16,7	17,5	(0,8)	(1,6)
Ενώματα πάγια	125,4	123,3	2,1	2,7
Προβλέψεις	92,0	96,1	(4,1)	(11,2)
Φορολογικές ζημιές	45,0	25,2	19,8	(0,5)
Έσοδα επόμενων χρήσεων	15,7	15,8	(0,1)	(2,0)
Λοιπά	10,6	9,2	1,4	(1,9)
Αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις (πριν από συμψηφισμούς)	428,0	413,5		
Συμψηφισμός αναβαλλόμενων φορολογικών υποχρεώσεων	(114,5)	(97,0)		
Αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις (μετά από συμψηφισμούς)	313,5	316,5		
Ενώματα πάγια	(67,1)	(62,1)	(5,0)	(9,4)
Κεφαλαιοποίηση τόκων	(15,4)	(16,6)	1,2	2,0
Έξοδα δανείων	-	(0,3)	0,3	0,4
Αναπροσαρμογή στην εύλογη αξία κατά την απόκτηση θυγατρικής	(49,1)	(57,1)	8,0	8,3
Λοιπά	(13,5)	(11,2)	(2,2)	(2,6)
Αναβαλλόμενες φορολογικές υποχρεώσεις (πριν από συμψηφισμούς)	(145,1)	(147,3)		
Συμψηφισμός αναβαλλόμενων φορολογικών απαιτήσεων	114,5	97,0		
Αναβαλλόμενες φορολογικές υποχρεώσεις (μετά από συμψηφισμούς)	(30,6)	(50,3)		
Αναβαλλόμενος φόρος έσοδο / (έξοδο)			19,8	(18,5)
Αναβαλλόμενη φορολογική απαίτηση, καθαρή	282,9	266,2		

Ως αποτέλεσμα του ελέγχου απομείωσης της TELEKOM ALBANIA (βλέπε σημειώσεις 4 και 5), αναβαλλόμενη φορολογική απαίτηση ύψους Ευρώ 5,6 διαγράφηκε.

Στον Όμιλο έχει αναγνωριστεί αναβαλλόμενη φορολογική απαίτηση για φορολογικές ζημιές που αφορούν εταιρείες του Ομίλου στην Ρουμανία και στην Ελλάδα. Με βάση την εκτίμηση της διοίκησης, οι μεταφερόμενες αυτές φορολογικές ζημιές θα χρησιμοποιηθούν πλήρως στο εγγύς μέλλον, με βάση τη μελλοντική αναμενόμενη απόδοση των δραστηριοτήτων αυτών.

ΕΤΑΙΡΕΙΑ	Κατάσταση χρηματοοικονομικής θέσης		Κατάσταση αποτελεσμάτων	
	2017	2016	2017	2016
Προγράμματα εθελούσιας αποχώρησης	40,5	40,7	(0,2)	(0,7)
Αποζημίωση προσωπικού λόγω εξόδου από την υπηρεσία	54,8	55,6	1,5	0,6
Λογαριασμός νεότητας	20,9	23,9	(2,5)	(3,0)
Παροχές σε εργαζομένους	16,6	17,4	(0,8)	(1,7)
Προβλέψεις	65,6	72,5	(6,9)	(3,1)
Φορολογικές ζημιές	-	-	-	-
Έσοδα επομένων χρήσεων	1,0	1,3	(0,3)	(1,0)
Αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις (πριν από συμψηφισμούς)	199,4	211,4		
Επίδραση συμψηφισμού αναβαλλόμενων φορολογικών υποχρεώσεων	(82,4)	(78,1)		
Αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις (μετά από συμψηφισμούς)	117,0	133,3		
Ενώματα πάγια	(60,5)	(56,6)	(3,9)	(7,7)
Κεφαλαιοποίηση τόκων	(15,4)	(16,6)	1,2	2,0
Έξοδα δανείων	-	(0,3)	0,3	0,3
Λοιπά	(6,5)	(4,6)	(1,8)	(1,9)
Αναβαλλόμενες φορολογικές υποχρεώσεις (πριν από συμψηφισμούς)	(82,4)	(78,1)		
Συμψηφισμός με αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις	82,4	78,1		
Αναβαλλόμενες φορολογικές υποχρεώσεις (μετά από συμψηφισμούς)	-	-		
Αναβαλλόμενος φόρος έσοδο / (έξοδο)			(13,4)	(16,2)
Αναβαλλόμενη φορολογική απαίτηση, καθαρή	117,0	133,3		

Η κίνηση των αναβαλλόμενων φόρων για τον Όμιλο και την Εταιρεία αναλύεται ως εξής:

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	2017	2016	2017	2016
Αναβαλλόμενη φορολογική απαίτηση (καθαρό υπόλοιπο) - αρχή χρήσης	266,2	284,5	133,3	149,0
Αναβαλλόμενος φόρος που αναγνωρίστηκε στα αποτελέσματα	19,8	(18,5)	(13,4)	(16,2)
Αναβαλλόμενος φόρος που αναγνωρίστηκε μέσω λοιπών συνολικών εισοδημάτων	(3,1)	0,2	(2,9)	0,5
Συναλλαγματικές διαφορές	-	-	-	-
Αναβαλλόμενη φορολογική απαίτηση (καθαρό υπόλοιπο) - τέλους χρήσης	282,9	266,2	117,0	133,3

Η ανακτησιμότητα της αναβαλλόμενης φορολογίας έχει ως εξής:

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	2017	2016	2017	2016
Οι αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις (πριν από συμψηφισμούς) που θα ανακτηθούν:				
Μετά από 12 μήνες	353,2	338,0	154,0	159,8
Εντός 12 μηνών	74,8	75,5	45,4	51,6
Οι αναβαλλόμενες φορολογικές υποχρεώσεις (πριν από συμψηφισμούς) που θα ανακτηθούν:				
Μετά από 12 μήνες	(132,8)	(136,4)	(78,8)	(75,9)
Εντός 12 μηνών	(12,3)	(10,9)	(3,6)	(2,2)
Αναβαλλόμενη φορολογική απαίτηση (καθαρό υπόλοιπο)	282,9	266,2	117,0	133,3

Ο Όμιλος δεν αναγνωρίζει αναβαλλόμενη φορολογική απαίτηση στις παρακάτω σωρευμένες φορολογικές ζημιές από τις εταιρείες του Ομίλου στο εξωτερικό, εξαιτίας της αβεβαιότητας όσον αφορά στο χρόνο των διαθέσιμων φορολογητέων κερδών, έναντι των οποίων οι ζημιές θα μπορούν να αντισταθμιστούν. Οι σωρευμένες φορολογικές ζημιές λήγουν ως εξής:

Έτος	Ποσό
2018	5,1
2019	1,2
2020	16,3
2021	1,0
2022	29,3
2023 και εφεξής	57,6
ΣΥΝΟΛΟ	110,5

23. ΛΟΙΠΕΣ ΒΡΑΧΥΠΡΟΘΕΣΜΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ

Οι λοιπές βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις αναλύονται ως εξής:

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	2017	2016	2017	2016
Εργοδοτικές εισφορές	31,5	30,2	18,7	19,4
Αποδοχές προσωπικού	75,4	80,2	38,4	42,4
Λοιποί φόροι-τέλη	144,6	121,6	60,6	47,1
Δουλευμένοι τόκοι	36,7	48,4	26,3	39,5
Πρόβλεψη για νομικές υποθέσεις και λοιπές υποχρεώσεις	124,1	125,7	109,3	111,6
Προκαταβολές πελατών	8,0	7,8	-	-
Οφειλόμενο μέρος άδειας φάσματος	13,5	25,4	-	-
Προβλέψεις σχετιζόμενες με την πώληση περιουσιακών στοιχείων/ θυγατρικών	28,7	47,6	6,6	25,5
Προκαταβολές από συμβάσεις κατασκευής έργων	-	17,5	-	-
Λοιπά	16,8	14,1	4,3	7,0
ΣΥΝΟΛΟ	479,3	518,5	264,2	292,5

Η κίνηση των προβλέψεων για νομικές υποθέσεις και λοιπές υποχρεώσεις αναλύεται ως εξής:

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	2017	2016	2017	2016
Υπόλοιπο 1 Ιανουαρίου	125,7	131,3	111,6	114,1
Προσθήκη χρήσης	3,0	2,7	1,4	2,2
Χρησιμοποίηση πρόβλεψης	(4,0)	(7,7)	(3,7)	(4,7)
Έσοδο από αχρησιμοποίητη πρόβλεψη	(0,6)	(0,6)	-	-
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου	124,1	125,7	109,3	111,6

24. ΛΟΙΠΑ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΑ ΕΣΟΔΑ

Τα λοιπά λειτουργικά έσοδα αναλύονται παρακάτω:

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	2017	2016	2017	2016
Κέρδη από πωλήσεις ενσώματων παγίων	19,2	25,7	1,9	6,3
Έσοδα από ρήτρες συμβάσεων	9,9	10,7	0,3	0,2
Έσοδα από επενδύσεις σε ακίνητα	7,6	7,5	-	-
Έσοδα από συνδεδεμένα μέρη (βλέπε σημείωση 27)	0,4	1,3	3,0	0,2
Λοιπά	14,3	10,0	2,9	1,5
ΣΥΝΟΛΟ	51,4	55,2	8,1	8,2

25. ΚΕΡΔΗ ΑΝΑ ΜΕΤΟΧΗ

Τα κέρδη ανά μετοχή (μετά από φόρους), υπολογίζονται με τη διαίρεση του αναλογούντος στους μετόχους της Εταιρείας κέρδους με το μέσο σταθμικό αριθμό μετοχών σε κυκλοφορία κατά την διάρκεια της χρήσης, περιλαμβάνοντας για τα απομειωμένα κέρδη ανά μετοχή, τον αριθμό των δικαιωμάτων προαίρεσης αγοράς μετοχών που έχουν επίδραση απομείωσης στα κέρδη ανά μετοχή.

Τα κέρδη ανά μετοχή, αναλύονται ως εξής:

ΟΜΙΛΟΣ	2017	2016
Κέρδη κατανεμόμενα στους μετόχους της Εταιρείας	67,2	140,0
Μέσος σταθμικός αριθμός μετοχών για τα βασικά κέρδη ανά μετοχή	488.815.769	488.794.766
Μέσος σταθμικός αριθμός μετοχών προσαρμοσμένος για τα απομειωμένα κέρδη ανά μετοχή	488.815.769	488.794.766
Βασικά κέρδη ανά μετοχή	0,1375	0,2864
Απομειωμένα κέρδη ανά μετοχή	0,1375	0,2864
(Τα κέρδη ανά μετοχή είναι σε απόλυτα ποσά)		

26. ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΩΝ ΤΟΜΕΩΝ

Η ακόλουθη πληροφόρηση αναφέρεται στους τομείς που πρέπει να αναφέρονται ξεχωριστά στις χρηματοοικονομικές καταστάσεις και επισκοπούνται από τους υπεύθυνους του Ομίλου για τη λήψη αποφάσεων. Οι τομείς δραστηριότητας έχουν οριστεί με βάση τη νομική διάρθρωση και τις επιχειρηματικές δραστηριότητες του Ομίλου.

Χρησιμοποιώντας ποσοτικά και ποιοτικά κριτήρια, ο ΟΤΕ, ο Όμιλος COSMOTE - Ελλάδα, ο Όμιλος COSMOTE - Ρουμανία, ο Όμιλος COSMOTE - Αλβανία (ή TELEKOM ALBANIA) και η TELEKOM ROMANIA ορίστηκαν ως τομείς δραστηριότητας που πρέπει να αναφέρονται ξεχωριστά στις χρηματοοικονομικές καταστάσεις. Οι πληροφορίες των τομέων δραστηριότητας που δεν αποτελούν ξεχωριστούς τομείς για αναφορά, έχουν συγκεντρωθεί και απεικονιστεί στην κατηγορία «Λοιπά». Η κατηγορία αυτή περιλαμβάνει όλες τις άλλες δραστηριότητες του Ομίλου, οι πιο σημαντικές εκ των οποίων σχετίζονται με τη θυγατρική εκμετάλλευσης ακινήτων του Ομίλου, ΟΤΕ ΑΚΙΝΗΤΑ, τον διεθνή πάροχο του Ομίλου, ΟΤΕ GLOBE και τη θυγατρική χρηματοοικονομικών υπηρεσιών του Ομίλου, ΟΤΕ PLC. Οι υπηρεσίες που παρέχονται από τους τομείς δραστηριότητας που αναφέρονται ξεχωριστά, έχουν ως εξής:

- Ο ΟΤΕ είναι πάροχος υπηρεσιών σταθερής τηλεφωνίας, υπηρεσιών πρόσβασης στο διαδίκτυο, υπηρεσιών ICT και υπηρεσιών τηλεόρασης στην Ελλάδα.
- Ο Όμιλος COSMOTE είναι πάροχος υπηρεσιών κινητής τηλεφωνίας στην Ελλάδα, στη Ρουμανία και στην Αλβανία.

- Η TELEKOM ROMANIA είναι πάροχος υπηρεσιών σταθερής τηλεφωνίας, υπηρεσιών πρόσβασης στο διαδίκτυο, υπηρεσιών ICT και υπηρεσιών τηλεόρασης στη Ρουμανία.

Οι λογιστικές πολιτικές των τομέων δραστηριότητας είναι οι ίδιες με εκείνες που ακολουθούνται κατά τη σύνταξη των χρηματοοικονομικών καταστάσεων. Τα έσοδα μεταξύ των τομέων δραστηριότητας πραγματοποιούνται γενικά στις αξίες που προσεγγίζουν τις τιμές πώλησης σε τρίτους. Η διοίκηση αξιολογεί την επίδοση των τομέων δραστηριότητας, βασιζόμενη στα λειτουργικά κέρδη πριν από χρηματοοικονομικές και επενδυτικές δραστηριότητες, αποσβέσεις και απομειώσεις, κόστη σχετιζόμενα με προγράμματα εθελουσίας αποχώρησης και έξοδα αναδιοργάνωσης και μη επαναλαμβανόμενες νομικές υποθέσεις, στα λειτουργικά κέρδη / (ζημιές) προ χρηματοοικονομικών και επενδυτικών δραστηριοτήτων και στα καθαρά κέρδη / (ζημιές) χρήσης.

Οι πληροφορίες αναφορικά με τους τομείς δραστηριότητας και η συμφωνία με τα ενοποιημένα στοιχεία του Ομίλου έχουν ως εξής:

2017	OTE	Όμιλος COSMOTE-Ελλάδα	Όμιλος COSMOTE-Ρουμανία	Όμιλος COSMOTE-Αλβανία	TELEKOM ROMANIA	ΛΟΙΠΑ	ΣΥΝΟΛΟ	Εγγραφές ενοποίησης	ΟΜΙΛΟΣ
Έσοδα από εξωτερικούς πελάτες	1.453,1	1.063,1	393,5	60,2	577,2	310,0	3.857,1	-	3.857,1
Έσοδα μεταξύ τομέων δραστηριότητας	130,7	139,2	71,4	7,9	30,5	141,6	521,3	(521,3)	-
Πιστωτικοί τόκοι	2,5	43,7	0,1	4,5	0,1	101,7	152,6	(151,0)	1,6
Χρεωστικοί τόκοι και συναφή έξοδα	(89,2)	(50,1)	(45,6)	(0,3)	(6,0)	(99,2)	(290,4)	151,0	(139,4)
Αποσβέσεις και απομειώσεις	(324,9)	(223,5)	(91,8)	(97,1)	(174,8)	(25,2)	(937,3)	0,3	(937,0)
Έσοδα από μερίσματα	126,6	-	-	-	-	-	126,6	(126,6)	-
Φόρος εισοδήματος	(92,2)	(52,7)	11,3	(4,1)	0,2	(14,2)	(151,7)	-	(151,7)
Λειτουργικά κέρδη / (ζημιές) προ χρηματοοικονομικών και επενδυτικών δραστηριοτήτων	320,8	175,0	(36,6)	(91,2)	(89,5)	31,7	310,2	(4,7)	305,5
Κέρδη / (ζημιές) χρήσης	226,6	115,7	(72,9)	(97,8)	(96,0)	18,5	94,1	(71,3)	22,8
Λειτουργικά κέρδη προ χρηματοοικονομικών και επενδυτικών δραστηριοτήτων, αποσβέσεων και απομειώσεων	645,7	398,5	55,2	5,9	85,3	56,9	1.247,5	(5,0)	1.242,5
Κόστη σχετιζόμενα με προγράμματα εθελουσίας αποχώρησης	(27,7)	(5,5)	(1,7)	(0,1)	(15,3)	(1,5)	(51,8)	-	(51,8)
Έξοδα αναδιοργάνωσης και μη επαναλαμβανόμενες νομικές υποθέσεις	(4,2)	-	(1,3)	(2,8)	(1,3)	-	(9,6)	-	(9,6)
Λειτουργικά κέρδη πριν από χρηματοοικονομικές και επενδυτικές δραστηριότητες, αποσβέσεις και απομειώσεις, κόστη σχετιζόμενα με προγράμματα εθελουσίας αποχώρησης και έξοδα αναδιοργάνωσης και μη επαναλαμβανόμενες νομικές υποθέσεις	677,6	404,0	58,2	8,8	101,9	58,4	1.308,9	(5,0)	1.303,9
Περιουσιακά στοιχεία τομέα	2.498,0	2.556,2	813,6	570,1	885,1	2.592,0	9.915,0	(2.812,8)	7.102,2
Υποχρεώσεις τομέα	2.966,5	1.455,8	524,7	53,0	359,1	1.966,5	7.325,6	(2.812,8)	4.512,8
Αγορά ενσώματων και άυλων περιουσιακών στοιχείων	409,9	278,6	53,3	15,7	139,4	23,0	919,9	-	919,9

2016	OTE	Όμιλος COSMOTE- Ελλάδα	Όμιλος COSMOTE- Ρουμανία	Όμιλος COSMOTE- Αλβανία	TELEKOM ROMANIA	ΛΟΙΠΑ	ΣΥΝΟΛΟ	Εγγραφές ενοποίησης	ΟΜΙΛΟΣ
Εσοδα από εξωτερικούς πελάτες	1.446,1	1.062,2	407,8	62,6	575,0	354,4	3.908,1	-	3.908,1
Εσοδα μεταξύ τομέων δραστηριότητας	122,4	132,0	49,3	14,6	27,5	135,3	481,1	(481,1)	-
Πιστωτικοί τόκοι	2,3	52,5	0,2	12,3	0,2	125,7	193,2	(191,0)	2,2
Χρεωστικοί τόκοι και συναφή έξοδα	(104,5)	(54,0)	(55,1)	(0,2)	(5,1)	(121,4)	(340,3)	190,9	(149,4)
Αποσβέσεις και απομειώσεις	(306,4)	(222,4)	(103,1)	(19,5)	(204,9)	(25,4)	(881,7)	0,3	(881,4)
Εσοδα από μερίσματα	15,1	-	-	-	-	-	15,1	(15,1)	-
Φόρος εισοδήματος	(81,7)	(70,2)	(1,3)	(1,0)	0,2	(14,4)	(168,4)	-	(168,4)
Λειτουργικά κέρδη / (ζημιές) προ χρηματοοικονομικών και επενδυτικών δραστηριοτήτων	321,4	171,0	(22,3)	(3,4)	(117,4)	42,5	391,8	(6,2)	385,6
Κέρδη / (ζημιές) χρήσης	98,0	117,7	(78,6)	0,1	(122,1)	33,1	48,2	35,8	84,0
Λειτουργικά κέρδη προ χρηματοοικονομικών και επενδυτικών δραστηριοτήτων, αποσβέσεων και απομειώσεων	627,8	393,4	80,8	16,1	87,5	67,9	1.273,5	(6,5)	1.267,0
Κόστη σχετιζόμενα με προγράμματα εθελούσιας αποχώρησης	(35,8)	(5,3)	(0,9)	-	(6,0)	(1,6)	(49,6)	-	(49,6)
Έξοδα αναδιοργάνωσης και μη επαναλαμβανόμενες νομικές υποθέσεις	-	(4,3)	-	-	-	-	(4,3)	-	(4,3)
Λειτουργικά κέρδη πριν από χρηματοοικονομικές και επενδυτικές δραστηριότητες, αποσβέσεις και απομειώσεις, κόστη σχετιζόμενα με προγράμματα εθελουσίας αποχώρησης και έξοδα αναδιοργάνωσης και μη επαναλαμβανόμενες νομικές υποθέσεις	663,6	403,0	81,7	16,1	93,5	69,5	1.327,4	(6,5)	1.320,9
Περιουσιακά στοιχεία τομέα	2.714,4	2.408,5	842,6	697,4	1.002,4	2.875,3	10.540,6	(2.969,0)	7.571,6
Υποχρεώσεις τομέα	3.398,2	1.422,7	469,5	91,5	366,2	2.140,8	7.888,9	(2.969,0)	4.919,9
Αγορά ενσώματων και άυλων περιουσιακών στοιχείων	311,4	167,4	35,0	16,2	101,8	21,2	653,0	-	653,0

Οι συναλλαγές μεταξύ των τομέων απαλείφονται στο πλαίσιο της ενοποίησης και τα ποσά που απαλείφονται περιλαμβάνονται στη στήλη εγγραφές ενοποίησης. Τα περιουσιακά στοιχεία τομέα που εμφανίζονται στη στήλη «Λοιπά» περιλαμβάνουν δάνεια εισπρακτέα και δεδουλευμένους τόκους εισπρακτέους της OTE PLC ύψους Ευρώ 1.831,5 (2016: Ευρώ 2.071,3) τα οποία σε επίπεδο Ομίλου απαλείφονται.

ΓΕΩΓΡΑΦΙΚΗ ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗ

Η γεωγραφική πληροφόρηση για τα έσοδα του Ομίλου από εξωτερικούς πελάτες και για τα μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία αναλύεται ως ακολούθως:

	Έσοδα από εξωτερικούς πελάτες		Μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία	
	2017	2016	2017	2016
Ελλάδα	2.826,2	2.862,7	3.215,8	3.131,8
Ρουμανία	970,7	982,8	927,4	1.050,5
Αλβανία	60,2	62,6	72,6	158,9
ΣΥΝΟΛΟ	3.857,1	3.908,1	4.215,8	4.341,2

Οι πληροφορίες σχετικά με τα έσοδα που παρουσιάζονται παραπάνω βασίζονται στη γεωγραφική έδρα κάθε εταιρείας. Για το σκοπό της γεωγραφικής πληροφόρησης, τα μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία αποτελούνται από ενσώματα πάγια, υπεραξία, τηλεπικοινωνιακές άδειες και λοιπά άυλα περιουσιακά στοιχεία.

27. ΣΥΝΑΛΛΑΓΕΣ ΜΕ ΣΥΝΔΕΜΕΝΑ ΜΕΡΗ

Ως συνδεδεμένα μέρη του ΟΤΕ, θεωρούνται αυτά που ορίζονται από το Δ.Λ.Π. 24 «Γνωστοποιήσεις Συνδεδεμένων Μερών».

Ο Όμιλος ΟΤΕ περιλαμβάνει όλες τις εταιρείες τις οποίες ο ΟΤΕ ελέγχει είτε άμεσα είτε έμμεσα (βλέπε Σημείωση 1). Συναλλαγές και υπόλοιπα μεταξύ των εταιρειών του Ομίλου ΟΤΕ απαλείφονται κατά την ενοποίηση.

Η DEUTSCHE TELEKOM AG είναι κατά 40,00% μέτοχος του ΟΤΕ και ενοποιεί τον ΟΤΕ με βάση τη μέθοδο της ολικής ενοποίησης. Κατά συνέπεια, όλες οι εταιρείες στον όμιλο της DEUTSCHE TELEKOM θεωρούνται συνδεδεμένα μέρη.

Η Εταιρεία αγοράζει αγαθά και λαμβάνει υπηρεσίες από τα συνδεδεμένα μέρη και παρέχει υπηρεσίες σε αυτά. Επιπλέον, ο ΟΤΕ χορηγεί / λαμβάνει δάνεια προς / από τα συνδεδεμένα μέρη και τέλος λαμβάνει και διανέμει μερίσματα.

Οι πωλήσεις και οι αγορές του ΟΤΕ με τα συνδεδεμένα μέρη αναλύονται ως εξής:

	2017		2016	
	Πωλήσεις ΟΤΕ	Αγορές ΟΤΕ	Πωλήσεις ΟΤΕ	Αγορές ΟΤΕ
Όμιλος COSMOTE - Ελλάδα	101,0	127,5	88,0	115,4
Όμιλος COSMOTE - Αλβανία	0,1	-	0,2	-
ΟΤΕ INTERNATIONAL INVESTMENTS LTD	-	-	0,1	-
COSMOTE TV ΤΗΛΕΟΠΤΙΚΕΣ ΠΑΡΑΓΩΓΕΣ ΚΑΙ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ Α.Ε.	0,2	0,4	0,5	1,0
COSMO-ONE	-	0,6	-	0,6
OTESAT-MARITEL	0,1	0,2	0,2	0,3
ΟΤΕ PLUS	-	2,0	-	3,6
ΟΤΕ ΑΚΙΝΗΤΑ	0,3	46,2	0,1	42,6
ΟΤΕ GLOBE	13,6	55,9	14,3	58,5
ΟΤΕ ACADEMY	0,2	4,2	0,3	5,9
TELEKOM ROMANIA	0,2	0,2	0,1	0,3
ΟΤΕ RURAL NORTH	4,3	1,1	10,4	-
ΟΤΕ RURAL SOUTH	10,7	1,6	8,2	-
Όμιλος DEUTSCHE TELEKOM (εκτός Ομίλου ΟΤΕ)	11,2	4,1	9,9	5,8
ΣΥΝΟΛΟ	141,9	244,0	132,3	234,0

Οι πωλήσεις και οι αγορές του Ομίλου με τα συνδεδεμένα μέρη, οι οποίες δεν απαλείφονται στην ενοποίηση, αναλύονται ως εξής:

	2017		2016	
	Πωλήσεις Ομίλου	Αγορές Ομίλου	Πωλήσεις Ομίλου	Αγορές Ομίλου
Όμιλος DEUTSCHE TELEKOM (εκτός Ομίλου ΟΤΕ)	45,7	36,8	39,7	34,5
ΣΥΝΟΛΟ	45,7	36,8	39,7	34,5

Τα λοιπά λειτουργικά έσοδα του ΟΤΕ με τα συνδεδεμένα μέρη αναλύονται ως εξής:

	Λοιπά λειτουργικά έσοδα ΟΤΕ	
	2017	2016
Όμιλος COSMOTE - Ελλάδα	2,6	-
ΟΤΕ PLUS	-	0,1
ΟΤΕ ΑΚΙΝΗΤΑ	0,3	0,1
ΟΤΕ ACADEMY	0,1	-
ΣΥΝΟΛΟ	3,0	0,2

Τα λοιπά λειτουργικά έσοδα του Ομίλου με τα συνδεδεμένα μέρη, τα οποία δεν απαλείφονται στην ενοποίηση, αναλύονται ως εξής:

	Λοιπά λειτουργικά έσοδα Ομίλου	
	2017	2016
Όμιλος DEUTSCHE TELEKOM (εκτός Ομίλου ΟΤΕ)	0,4	1,3
ΣΥΝΟΛΟ	0,4	1,3

Οι χρηματοοικονομικές δραστηριότητες του ΟΤΕ με τα συνδεδεμένα μέρη προέρχονται από τόκους χορηγούμενων και ληφθέντων δανείων και αναλύονται ως εξής:

	2017		2016	
	Χρηματοοικονομικά έσοδα ΟΤΕ	Χρηματοοικονομικά έξοδα ΟΤΕ	Χρηματοοικονομικά έσοδα ΟΤΕ	Χρηματοοικονομικά έξοδα ΟΤΕ
ΟΤΕ PLC	-	58,2	-	75,4
Όμιλος COSMOTE - Ελλάδα	0,1	-	-	-
Όμιλος COSMOTE - Αλβανία	-	2,7	-	3,0
ΟΤΕ RURAL NORTH	0,4	-	0,3	-
ΟΤΕ RURAL SOUTH	0,6	-	0,4	-
ΣΥΝΟΛΟ	1,1	60,9	0,7	78,4

Τα έσοδα από μερίσματα που λαμβάνει ο ΟΤΕ από τα συνδεδεμένα μέρη αναλύονται ως εξής:

	Έσοδα από μερίσματα ΟΤΕ	
	2017	2016
ΟΤΕ SAT-MARITEL	0,6	0,5
ΟΤΕ ΑΣΦΑΛΙΣΗ	-	0,6
ΟΤΕ INTERNATIONAL INVESTMENTS LTD	-	13,9
ΟΤΕ GLOBE	21,0	-
ΟΤΕ ΑΚΙΝΗΤΑ	105,0	0,1
ΣΥΝΟΛΟ	126,6	15,1

Οι απαιτήσεις και οι υποχρεώσεις του ΟΤΕ με τα συνδεδεμένα μέρη που προέρχονται από τις μεταξύ τους τρέχουσες συναλλαγές αναλύονται ως εξής:

	31/12/2017		31/12/2016	
	Απαιτήσεις ΟΤΕ	Υποχρεώσεις ΟΤΕ	Απαιτήσεις ΟΤΕ	Υποχρεώσεις ΟΤΕ
Όμιλος COSMOTE - Ελλάδα	77,8	181,6	69,9	161,2
Όμιλος COSMOTE - Ρουμανία	0,2	-	0,3	-
Όμιλος COSMOTE - Αλβανία	0,1	-	0,2	-
COSMOTE TV ΤΗΛΕΟΠΤΙΚΕΣ ΠΑΡΑΓΩΓΕΣ ΚΑΙ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ Α.Ε.	0,2	0,2	0,2	0,3
COSMO-ONE	-	0,2	-	0,2
OTESAT-MARITEL	4,0	0,1	3,8	0,2
ΟΤΕ PLUS	-	2,1	-	2,1
ΟΤΕ ΑΚΙΝΗΤΑ	51,7	1,2	1,8	5,5
ΟΤΕ GLOBE	23,4	8,8	3,9	23,1
ΟΤΕ ACADEMY	0,7	1,9	0,6	2,0
TELEKOM ROMANIA	0,9	0,1	0,8	0,2
ΟΤΕ RURAL NORTH	11,1	0,1	15,6	0,3
ΟΤΕ RURAL SOUTH	16,5	-	14,4	-
Όμιλος DEUTSCHE TELEKOM (εκτός Ομίλου ΟΤΕ)	8,7	6,3	5,4	4,9
ΣΥΝΟΛΟ	195,3	202,6	116,9	200,0

Οι απαιτήσεις του ΟΤΕ από τις ΟΤΕ ΑΚΙΝΗΤΑ, ΟΤΕ GLOBE και ΟΤΕ SAT-MARITEL περιλαμβάνουν μερίσματα εισπρακτέα ύψους Ευρώ 50,0, Ευρώ 21,0 και Ευρώ 0,6 αντίστοιχα την 31 Δεκεμβρίου 2017.

Οι απαιτήσεις και οι υποχρεώσεις του Ομίλου με τα συνδεδεμένα μέρη που προέρχονται από τις μεταξύ τους συναλλαγές, οι οποίες δεν απαλείφονται στην ενοποίηση αναλύονται ως εξής:

	31/12/2017		31/12/2016	
	Απαιτήσεις Ομίλου	Υποχρεώσεις Ομίλου	Απαιτήσεις Ομίλου	Υποχρεώσεις Ομίλου
Όμιλος DEUTSCHE TELEKOM (εκτός Ομίλου ΟΤΕ)	29,8	83,7	65,8	122,0
ΣΥΝΟΛΟ	29,8	83,7	65,8	122,0

Οι απαιτήσεις και υποχρεώσεις του ΟΤΕ που προέρχονται από χορηγούμενα και ληφθέντα δάνεια αναλύονται ως εξής:

	31/12/2017		31/12/2016	
	Απαιτήσεις ΟΤΕ	Υποχρεώσεις ΟΤΕ	Απαιτήσεις ΟΤΕ	Υποχρεώσεις ΟΤΕ
ΟΤΕ PLC	-	1.239,5	-	1.357,9
Όμιλος COSMOTE - Αλβανία	-	72,1	-	111,4
ΟΤΕ RURAL NORTH	10,6	-	11,7	-
ΟΤΕ RURAL SOUTH	18,5	-	18,5	-
ΣΥΝΟΛΟ	29,1	1.311,6	30,2	1.469,3

Οι υποχρεώσεις του ΟΤΕ στην ΟΤΕ PLC και στον Όμιλο COSMOTE - Αλβανία (TELEKOM ALBANIA) που αφορούν δάνεια περιλαμβάνουν τόκους πληρωτέους ύψους Ευρώ 22,5 και Ευρώ 1,1 αντίστοιχα, την 31 Δεκεμβρίου 2017 (31 Δεκεμβρίου 2016: ΟΤΕ PLC Ευρώ 25,4 και TELEKOM ALBANIA Ευρώ 2,4).

Οι απαιτήσεις του ΟΤΕ από τις ΟΤΕ RURAL NORTH και ΟΤΕ RURAL SOUTH που αφορούν δάνεια, περιλαμβάνουν τόκους εισπρακτέους ύψους Ευρώ 0,1 την 31 Δεκεμβρίου 2017 (31 Δεκεμβρίου 2016: Ευρώ 0,1).

Ως διευθυντικά στελέχη και μέλη της διοίκησης, λαμβανομένων υπόψη και των στενών συνδεδεμένων με αυτούς προσώπων, για την Εταιρεία, νοούνται αυτά που ορίζει το Δ.Λ.Π. 24 «Γνωστοποιήσεις συνδεδεμένων μερών». Οι αμοιβές συμπεριλαμβάνουν τους μισθούς και άλλες βραχυπρόθεσμες παροχές, παροχές λόγω εξόδου από την υπηρεσία, παροχές μετά την έξοδο από την υπηρεσία και άλλες μακροπρόθεσμες παροχές (όπως ορίζονται στο Δ.Λ.Π. 19 «Παροχές σε εργαζομένους») και παροχές που εξαρτώνται από την αξία των μετοχών (όπως ορίζεται στο Δ.Π.Χ.Α. 2 «Παροχές που εξαρτώνται από την αξία των μετοχών»).

Οι αμοιβές των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου και των ανώτατων διευθυντικών στελεχών της Εταιρείας, για τις χρήσεις 2017 και 2016, ανήλθαν σε Ευρώ 7,0 και Ευρώ 8,0 αντίστοιχα.

Οι κυριότερες συναλλαγές μεταξύ εταιρειών του Ομίλου περιγράφονται παρακάτω:

OTE GLOBE

Η OTE GLOBE έχει αναλάβει τη διάθεση και διαχείριση για λογαριασμό του OTE των υπηρεσιών του σχετικά με τη διεθνή τηλεφωνία προς τους διεθνείς παρόχους και τιμολογεί τον OTE με την αμοιβή της. Η OTE GLOBE τιμολογεί τον OTE και αντίστοιχα ο OTE τιμολογεί την OTE GLOBE για την τηλεπικοινωνιακή κίνηση που περνάει κατά περίπτωση από τα διεθνή δίκτυα της OTE GLOBE και από τα διεθνή δίκτυα του OTE. Επιπλέον, οι δύο εταιρείες έχουν εμπορικές συναλλαγές σχετικά με τη μίσθωση κυκλωμάτων εκατέρωθεν.

OTE AKINHTA

Η OTE AKINHTA πραγματοποιεί έσοδα από ενοίκια από τον OTE και από τις θυγατρικές του εταιρείες.

OTE INTERNATIONAL INVESTMENTS LTD

Η OTE INTERNATIONAL INVESTMENTS LTD τιμολογεί τον OTE για διοικητικές υπηρεσίες.

COSMOTE TV ΤΗΛΕΟΠΤΙΚΕΣ ΠΑΡΑΓΩΓΕΣ ΚΑΙ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ Α.Ε.

Η COSMOTE TV ΤΗΛΕΟΠΤΙΚΕΣ ΠΑΡΑΓΩΓΕΣ ΚΑΙ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ Α.Ε. τιμολογεί τον OTE για υπηρεσίες τηλεόρασης.

COSMO-ONE

Η COSMO-ONE τιμολογεί τον OTE και τις θυγατρικές του εταιρείες για υπηρεσίες ηλεκτρονικού εμπορίου.

OTESAT-MARITEL

Ο OTE τιμολογεί την OTESAT-MARITEL για τη χρήση των εγκαταστάσεών του για τις υπηρεσίες INMARSAT. Η OTESAT-MARITEL τιμολογεί τον OTE για τη σύνδεση από σταθερό προς κινητό σημείο, η οποία τιμολογείται από τον INMARSAT στην OTESAT-MARITEL.

OTE PLUS

Η OTE PLUS παρέχει συμβουλευτικές υπηρεσίες τεχνικής φύσεως και κατασκευαστικές μελέτες στον OTE και στις θυγατρικές του.

ΟΜΙΛΟΣ COSMOTE

Ο OTE τιμολογεί τον Όμιλο COSMOTE με προμήθειες για συνδέσεις κινητής τηλεφωνίας που πραγματοποιούνται μέσω του OTE. Ο OTE τιμολογεί τον Όμιλο COSMOTE για τη μίσθωση γραμμών. Ο OTE και ο Όμιλος COSMOTE έχουν έσοδα και έξοδα διασύνδεσης ανάλογα σε ποιο δίκτυο τερματίζουν οι κλήσεις, συμπεριλαμβανομένης της κίνησης από διεθνή τηλεφωνία, η οποία διέρχεται και από τα δύο δίκτυα. Ο Όμιλος COSMOTE παρέχει στον OTE εμπορεύματα κινητής τηλεφωνίας.

Ο OTE και ο Όμιλος COSMOTE έχουν επίσης έσοδα και έξοδα από κοινές υπηρεσίες, ανάλογα με το ποια από τις δύο οντότητες παρέχει τις υπηρεσίες.

OTE ACADEMY

Η OTE ACADEMY παρέχει υπηρεσίες εκπαίδευσης στο προσωπικό του OTE και των θυγατρικών του. Η OTE ACADEMY υπεκμισθώνει από τον OTE τις εγκαταστάσεις των εκπαιδευτικών κέντρων του OTE στην Αθήνα, τις οποίες ο OTE μισθώνει αρχικά από την OTE AKINHTA.

OTE PLC

Η OTE PLC χορηγεί / λαμβάνει δάνεια προς / από τον OTE και τις θυγατρικές του.

OTE RURAL NORTH

Ο OTE τιμολογεί την OTE RURAL NORTH για την ανάπτυξη ευρυζωνικών υποδομών και έχει χορηγήσει δάνειο σε αυτήν την εταιρεία. Η OTE RURAL NORTH παρέχει υπηρεσίες χονδρικής ευρυζωνικής πρόσβασης στον OTE.

OTE RURAL SOUTH

Ο OTE τιμολογεί την OTE RURAL SOUTH για την ανάπτυξη ευρυζωνικών υποδομών και έχει χορηγήσει δάνειο σε αυτήν την εταιρεία. Η OTE RURAL SOUTH παρέχει υπηρεσίες χονδρικής ευρυζωνικής πρόσβασης στον OTE.

Όμιλος εταιρειών DEUTSCHE TELEKOM AG

Ο Όμιλος έχει έσοδα και έξοδα που προκύπτουν από συναλλαγές σχετικές με εξερχόμενη, εισερχόμενη και διαβατική τηλεπικοινωνιακή κίνηση από και προς τα δίκτυα των εταιρειών που ανήκουν στον όμιλο της DEUTSCHE TELEKOM AG, καθώς επίσης και από συναλλαγές σχετικές με κοινές υπηρεσίες (όπως έργα ICT και λύσεις τιμολόγησης).

28. ΝΟΜΙΚΕΣ ΥΠΟΘΕΣΕΙΣ – ΔΕΣΜΕΥΣΕΙΣ

A. ΕΚΚΡΕΜΕΙΣ ΝΟΜΙΚΕΣ ΥΠΟΘΕΣΕΙΣ

Ο Όμιλος και η Εταιρεία έχουν σχηματίσει επαρκείς προβλέψεις στις χρηματοοικονομικές καταστάσεις σχετικά με τις εκκρεμείς νομικές υποθέσεις, όταν είναι πιθανό ότι θα απαιτηθεί εκροή πόρων για τον διακανονισμό της υποχρέωσης και το ποσό μπορεί να εκτιμηθεί αξιόπιστα.

Οι σημαντικότερες εκκρεμείς νομικές υποθέσεις κατά την 31 Δεκεμβρίου 2017, είναι οι ακόλουθες:

OTE

Χρηματοδοτικές μισθώσεις (OTE Leasing): Την 11 Δεκεμβρίου 2001, ο ΟΤΕ πώλησε την κατά 100% θυγατρική του, ΟΤΕ Leasing, στην Piraeus Financial Leasing S.A.. Όπως έχει προκαθοριστεί στις συμφωνίες που υπογράφηκαν, ο ΟΤΕ υποχρεούται να καταβάλει αποζημίωση στην Piraeus Financial Leasing S.A. ποσού μέχρι Ευρώ 28,0 περίπου, για την μη εκτέλεση συμβολαίων που είχαν υπογραφεί μέχρι την ημερομηνία πώλησης της ΟΤΕ Leasing. Στα πλαίσια των διεκδικήσεων της Piraeus Financial Leasing S.A. από τον ΟΤΕ, η πρώτη έχει εγείρει αγωγή κατά του ΟΤΕ, ζητώντας να της καταβάλει το ποσό των Ευρώ 3,4. Η ακροαματική διαδικασία, μετά από πολλές ματαιώσεις ορίστηκε για την 26 Απριλίου 2018.

Teledome A.E.B.E.: Η Teledome A.E.B.E. υπέβαλε εναντίον του ΟΤΕ ενώπιον του Πολυμελούς Πρωτοδικείου Αθηνών, διάφορες αγωγές.

1. Η πρώτη, με αίτημα να της καταβάλει ο ΟΤΕ το ποσό των Ευρώ 1,6 λόγω ζημιάς που υπέστη από τη μη εφαρμογή από τον ΟΤΕ κοστοστρεφών τιμών διασύνδεσης. Η αγωγή συζητήθηκε την 28 Σεπτεμβρίου 2016 και εκδόθηκε η απόφαση που επιδίκασε στην Teledome A.E.B.E. ποσό Ευρώ 1,1. Κατά της απόφασης αυτής ο ΟΤΕ άσκησε έφεση. Αναμένεται ο προσδιορισμός δικασίμου.
2. Η δεύτερη, με αίτημα να της καταβάλει ο ΟΤΕ το ποσό των Ευρώ 3,6 λόγω ζημιάς που υπέστη από τον ΟΤΕ σχετικά με την καθυστέρηση να της παραδώσει μισθωμένες γραμμές, συζητήθηκε την 28 Φεβρουαρίου 2007 και το Δικαστήριο διέταξε πραγματογνωμοσύνη και μειώθηκε το αιτηθέν από την Teledome A.E.B.E. ποσό σε Ευρώ 1,4. Ο πραγματογνώμονας αφού ολοκλήρωσε την πραγματογνωμοσύνη κατέληξε σε ποσό Ευρώ 0,9. Η υπόθεση συζητήθηκε ενώπιον του Πολυμελούς Πρωτοδικείου Αθηνών την 25 Φεβρουαρίου 2015. Το Δικαστήριο επιδίκασε στην Teledome A.E.B.E. το ως άνω ποσό, όπως προσδιορίστηκε από την πραγματογνωμοσύνη. Κατά της απόφασης αυτής, ο ΟΤΕ άσκησε έφεση, η δικάσιμος της οποίας δεν έχει ακόμα προσδιοριστεί.
3. Η τρίτη, με αίτημα να της καταβάλει ο ΟΤΕ το ποσό των Ευρώ 4,4 ως χρηματική ικανοποίηση της ηθικής της βλάβης που υπέστη λόγω της δήθεν παράνομης διακοπής των υπηρεσιών της, συζητήθηκε την 6 Μαρτίου 2008 και εκδόθηκε η απόφαση του δικαστηρίου που την απέρριψε. Κατά της απόφασης αυτής η Teledome A.E.B.E. άσκησε έφεση, η δικάσιμος της οποίας δεν έχει ακόμα προσδιοριστεί.

Αγωγές δικαιωπαρόχων (franchisees):

1. Η εταιρεία DEP INFO Ε.Π.Ε. έχει ασκήσει αγωγή εναντίον του ΟΤΕ για το ποσό των Ευρώ 5,0 λόγω ισχυριζόμενης αδικοπραξίας από πλευράς ΟΤΕ, η οποία συζητήθηκε τη 2 Νοεμβρίου 2016. Δημοσιεύθηκε η 2189/2017 απόφαση του Πολυμελούς Πρωτοδικείου Αθηνών η οποία απέρριψε την αγωγή της DEP INFO Ε.Π.Ε..

2. Η εταιρεία ΕΒΡΟΣ ΤΗΛΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΕΣ Α.Ε. άσκησε αγωγή κατά του ΟΤΕ, με την οποία ζητάει να της καταβληθεί συνολικά ποσό Ευρώ 2,0 για αποζημίωση πελατείας, για ζημιά λόγω τελεσθείσας σε βάρος της αδικοπραξίας και για αποκατάσταση ηθικής βλάβης. Η υπόθεση συζητήθηκε τη 10 Μαΐου 2017 και αναμένεται η έκδοση της απόφασης.

Αγωγές προσωπικού: Από εν ενεργεία υπαλλήλους και συνταξιούχους του ΟΤΕ έχει υποβληθεί μεγάλος αριθμός αγωγών εναντίον της Εταιρείας με μεγάλη θεματική διασπορά.

Τέλη χρήσεως κοινοχρήστων χώρων για καρτοτηλέφωνα ΟΤΕ: Κατά τα προηγούμενα έτη, ο Δήμος Θεσσαλονίκης επέβαλε στον ΟΤΕ βάσει της σχετικής δημοτικής νομοθεσίας τέλη χρήσης κοινόχρηστων χώρων και πρόστιμα αυθαίρετης χρήσης κοινόχρηστων χώρων για όλα τα εγκατεστημένα από τον ΟΤΕ εντός των διοικητικών ορίων του Δήμου αυτού καρτοτηλέφωνα, συνολικού πλέον ποσού περίπου Ευρώ 11,5. Τα εν λόγω δημοτικά τέλη και πρόστιμα αφορούν τις χρονικές περιόδους των ετών 2001 έως 2007 και 2010 έως 2013, ενώ για τα έτη 2008 και 2009 δεν έχουν επιβληθεί τέλη και πρόστιμα. Ο ΟΤΕ προσέφυγε δικαστικά κατά των αποφάσεων αυτών, προκαταβάλλοντας το 40% των ποσών των επιβληθέντων προστίμων, το οποίο θα του επιστραφεί με την τυχόν θετική έκβαση των προσφυγών του. Αυτή την στιγμή εκκρεμεί η εκδίκαση υποθέσεων επιβολής τελών με τον Δήμο Θεσσαλονίκης με τις αποφάσεις των Διοικητικών Δικαστηρίων να είναι απορριπτικές κυρίως όσον αφορά τα τέλη που επιβλήθηκαν στον ΟΤΕ προ του έτους 2006, όπου δεν είχε ακόμα εκδοθεί η ειδική τηλεπικοινωνιακή νομοθεσία. Έχουν εκδοθεί, όμως, και θετικές αποφάσεις για τον ΟΤΕ μεταξύ των οποίων και μία ανέκκλητη πλέον δικαστική απόφαση. Αναμένεται δε και η εκδίκαση των σχετικών υποθέσεων που εκκρεμούν ενώπιον του Συμβουλίου της Επικρατείας.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΖΑ Α.Ε.: Η ΚΩΝΣΤΑΝΤΖΑ Α.Ε. άσκησε 3 αγωγές κατά του ΟΤΕ ενώπιον του Πρωτοδικείου Αθηνών για το ποσό των Ευρώ 2,7 νομιμοτόκως. Η συζήτηση της υπόθεσης είχε ορισθεί για την 21 Μαΐου 2015 οπότε και ματαιώθηκε λόγω μη παράστασης της αντιδίκου.

ΦΛΤ ΕΛΛΑΣ ΜΕΤΑΦΟΡΙΚΗ Α.Ε.: Η εταιρεία ΦΛΤ ΕΛΛΑΣ ΜΕΤΑΦΟΡΙΚΗ Α.Ε. άσκησε αγωγή κατά του ΟΤΕ ενώπιον του Πολυμελούς Πρωτοδικείου Αθηνών και ζητά να της καταβάλει ο ΟΤΕ το συνολικό ποσό των Ευρώ 12,4 νομιμοτόκως ισχυριζόμενη θετική και αποθετική ζημιά της λόγω αντισυμβατικής συμπεριφοράς του ΟΤΕ και επιπροσθέτως ηθική βλάβη. Το Πολυμελές Πρωτοδικείο απέρριψε την αγωγή. Η ΦΛΤ ΕΛΛΑΣ ΜΕΤΑΦΟΡΙΚΗ Α.Ε. άσκησε έφεση κατά της ως άνω απόφασης. Η δικάσιμος για την εν λόγω αγωγή πραγματοποιήθηκε την 28 Σεπτεμβρίου 2017 και αναμένεται η έκδοση της απόφασης.

PAN DACOM ΕΛΛΑΣ ΤΗΛΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΚΑ ΔΙΚΤΥΑ Α.Ε.: Η εταιρεία PAN DACOM ΕΛΛΑΣ ΤΗΛΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΚΑ ΔΙΚΤΥΑ Α.Ε. άσκησε αγωγή κατά του ΟΤΕ ενώπιον του Πολυμελούς Πρωτοδικείου Αθηνών και ζητά να της καταβάλει ο ΟΤΕ το συνολικό ποσό των Ευρώ 1,9 επικαλούμενη παράνομη καταγγελία σύμβασης εκ μέρους του ΟΤΕ και πρόκληση ηθικής βλάβης. Η δικάσιμος για την εν λόγω αγωγή ορίστηκε μετά από αναβολή για την 22 Οκτωβρίου 2015, οπότε και ματαιώθηκε.

ΣΗΜΕΝΣ ΕΤΑΙΡΙΚΕΣ ΤΗΛΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΕΣ Α.Ε.: Η ΣΗΜΕΝΣ ΕΤΑΙΡΙΚΕΣ ΤΗΛΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΕΣ Α.Ε. άσκησε αγωγή εναντίον του ΟΤΕ ζητώντας από τον ΟΤΕ να αναγνωρίσει συγκεκριμένες συμβάσεις οι οποίες έχουν μεταβιβασθεί στην ΣΗΜΕΝΣ ΕΤΑΙΡΙΚΕΣ ΤΗΛΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΕΣ Α.Ε. από την ΣΗΜΕΝΣ Α.Ε., όπως επίσης και να συνάψει σύμβαση αναδοχής χρέους για τα απορρέοντα χρέη της ΣΗΜΕΝΣ Α.Ε. προς την ΣΗΜΕΝΣ ΕΤΑΙΡΙΚΕΣ ΤΗΛΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΕΣ Α.Ε.. Επιπλέον, η ΣΗΜΕΝΣ ΕΤΑΙΡΙΚΕΣ ΤΗΛΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΕΣ Α.Ε. ζητά να της καταβληθεί ποσό Ευρώ 3,7 νομιμοτόκως από την ημερομηνία που κάθε τιμολόγιο των συμβάσεων κατέστη ληξιπρόθεσμο. Την 8 Νοεμβρίου 2016 η UNIFY Α.Ε. (πρώην ΣΗΜΕΝΣ ΕΤΑΙΡΙΚΕΣ ΤΗΛΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΕΣ Α.Ε.) κοινοποίησε νέα αγωγή για το ίδιο ποσό, με την οποία παραιτήθηκε από την ως άνω αγωγή της. Την 20 Ιανουαρίου 2017 ο ΟΤΕ και η UNIFY Α.Ε. κατέθεσαν προτάσεις ενώπιον του Δικαστηρίου. Την 17 Ιανουαρίου 2017 ο ΟΤΕ είχε αποστείλει στη UNIFY Α.Ε. εξώδικη δήλωση, με την οποία, προς αποφυγή επιβάρυνσής του με τόκους, αναγνώρισε πριν από τη συζήτηση της αγωγής ποσό Ευρώ 3,6 εκ του συνολικού αγωγικού κεφαλαίου και ζήτησε από τη UNIFY Α.Ε. αριθμό τραπεζικού λογαριασμού για την καταβολή του ποσού. Την 30 Ιανουαρίου 2017 ο ΟΤΕ προέβη στην καταβολή του ως άνω ποσού για κεφάλαιο στον αριθμό τραπεζικού λογαριασμού που του γνωστοποίησε η UNIFY Α.Ε.. Την 6 Φεβρουαρίου 2017 ο ΟΤΕ και η UNIFY Α.Ε. κατέθεσαν προσθήκη-αντίκρουση. Η αγωγή συζητήθηκε την 26 Απριλίου 2017 και εκδόθηκε απόφαση του Πολυμελούς Πρωτοδικείου Αθηνών, σύμφωνα με την οποία έγινε δεκτή η αγωγή.

ΣΗΜΕΝΣ Α.Ε. ΗΛΕΚΤΡΟΤΕΧΝΙΚΩΝ ΕΡΓΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ: Η ΣΗΜΕΝΣ Α.Ε. ΗΛΕΚΤΡΟΤΕΧΝΙΚΩΝ ΕΡΓΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ άσκησε αγωγή εναντίον του ΟΤΕ ενώπιον του Πολυμελούς Πρωτοδικείου Αθηνών ζητώντας την καταβολή συνολικού ποσού Ευρώ 4,5 εντόκως από ανεξόφλητα τιμολόγια. Η συζήτηση της ως άνω αγωγής προσδιορίστηκε μετά από αναβολή για την 11 Οκτωβρίου 2017, οπότε και ματαιώθηκε.

ΝΟΚΙΑ ΣΗΜΕΝΣ ΤΗΛΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΚΑ ΔΙΚΤΥΑ Α.Ε. και ΣΗΜΕΝΣ Α.Ε. ΗΛΕΚΤΡΟΤΕΧΝΙΚΩΝ ΕΡΓΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ: Τη 13 Δεκεμβρίου 2012 κοινοποιήθηκε στον ΟΤΕ αγωγή της ΝΟΚΙΑ ΣΗΜΕΝΣ ΤΗΛΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΚΑ ΔΙΚΤΥΑ Α.Ε. ενώπιον του Πολυμελούς Πρωτοδικείου Αθηνών με την οποία ζήτησε να της καταβληθεί ποσό συνολικού ύψους Ευρώ 22,2 εντόκως, σχετιζόμενο με ανεξόφλητα τιμολόγια από το 2007 έως το 2010 (τα τιμολόγια δεν εξοφλήθηκαν λόγω του ότι ο ΟΤΕ δεν έχει συναινέσει στην εκχώρηση στη ΝΟΚΙΑ ΣΗΜΕΝΣ ΤΗΛΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΚΑ ΔΙΚΤΥΑ Α.Ε. των συμβάσεων μεταξύ ΟΤΕ και ΣΗΜΕΝΣ Α.Ε. και ΣΗΜΕΝΣ Α.Ε. ΗΛΕΚΤΡΟΤΕΧΝΙΚΩΝ ΕΡΓΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ). Η συζήτηση της ως άνω αγωγής, μαζί με την κύρια παρέμβαση που άσκησε η ΣΗΜΕΝΣ Α.Ε. ΗΛΕΚΤΡΟΤΕΧΝΙΚΩΝ ΕΡΓΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ στην ως άνω αγωγή της ΝΟΚΙΑ ΣΗΜΕΝΣ ΤΗΛΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΚΑ ΔΙΚΤΥΑ Α.Ε. ζητώντας το ως άνω ποσό να καταβληθεί στη ΣΗΜΕΝΣ Α.Ε. ΗΛΕΚΤΡΟΤΕΧΝΙΚΩΝ ΕΡΓΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ, πραγματοποιήθηκε την 7 Οκτωβρίου 2015 και το Πολυμελές Πρωτοδικείο Αθηνών εξέδωσε απόφαση σύμφωνα με την οποία ο ΟΤΕ πρέπει να καταβάλει στην ΝΟΚΙΑ ΛΥΣΕΙΣ ΚΑΙ ΔΙΚΤΥΑ ΕΛΛΑΣ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ (τέως ΝΟΚΙΑ ΣΗΜΕΝΣ ΤΗΛΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΚΑ ΔΙΚΤΥΑ Α.Ε.) ποσό Ευρώ 22,1 με τους νόμιμους τόκους από την ημέρα που κάθε τιμολόγιο κατέστη ληξιπρόθεσμο και απαιτητό. Η απόφαση κηρύχθηκε προσωρινά εκτελεστή για ποσό Ευρώ 4,4, το οποίο καταβλήθηκε από τον ΟΤΕ. Ο ΟΤΕ, η ΝΟΚΙΑ ΛΥΣΕΙΣ ΚΑΙ ΔΙΚΤΥΑ ΕΛΛΑΣ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ και η ΣΗΜΕΝΣ Α.Ε. ΗΛΕΚΤΡΟΤΕΧΝΙΚΩΝ ΕΡΓΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ άσκησαν εφέσεις κατά της εν λόγω απόφασης, η συζήτηση των οποίων προσδιορίστηκε για την 23 Νοεμβρίου 2017. Κατά την ως άνω δικάσιμο, η συζήτηση των εφέσεων αναβλήθηκε για την 21 Μαρτίου 2018.

Σχετικά με τις τρεις ως άνω υποθέσεις (1. ΣΗΜΕΝΣ ΕΤΑΙΡΙΚΕΣ ΤΗΛΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΕΣ Α.Ε., 2. ΣΗΜΕΝΣ Α.Ε. ΗΛΕΚΤΡΟΤΕΧΝΙΚΩΝ ΕΡΓΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ και 3. ΝΟΚΙΑ ΣΗΜΕΝΣ ΤΗΛΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΚΑ ΔΙΚΤΥΑ Α.Ε. και ΣΗΜΕΝΣ Α.Ε. ΗΛΕΚΤΡΟΤΕΧΝΙΚΩΝ ΕΡΓΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ), τα αρμόδια εταιρικά όργανα του ΟΤΕ ενέκριναν τους βασικούς όρους για την εξωδικαστική επίλυσή τους. Τη 18 Δεκεμβρίου 2017 υπεγράφησαν τα συμφωνητικά εξωδικαστικής επίλυσης των υποθέσεων και τη 19 Δεκεμβρίου 2017 ο ΟΤΕ κατέβαλε τα σχετικά ποσά στις εταιρείες. Ακολούθως, οι μεν εταιρείες παραιτήθηκαν από τις αγωγές και τις εφέσεις τους, ο δε ΟΤΕ παραιτήθηκε από την έφεσή του.

Επισημαίνεται ότι τα επίδικα τιμολόγια στις τρεις ως άνω υποθέσεις δεν αφορούν σε παροχή υπηρεσιών σχετικών με την Προγραμματική Συμφωνία 8002/1997.

ALTEC TELECOMS ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ ΤΗΛΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑ: Την 31 Δεκεμβρίου 2013 κοινοποιήθηκε αγωγή της ALTEC TELECOMS ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ ΤΗΛΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑ κατά του ΟΤΕ με την οποία ο σύνδικος ζητεί να καταβάλει ο ΟΤΕ το ποσό των Ευρώ 42,8 νομιμοτόκως, για αποζημίωση για δήθεν παράνομη διακοπή των τηλεπικοινωνιακών

υπηρεσιών που της παρείχε, με αποτέλεσμα να οδηγηθεί σε πτώχευση. Η υπόθεση έχει προγραμματισθεί να συζητηθεί, μετά από αναβολή την 8 Νοεμβρίου 2018.

HELLAS ON LINE A.E: Την 11 Φεβρουαρίου 2014, η HELLAS ON LINE A.E. άσκησε αγωγή ενώπιον του Πολυμελούς Πρωτοδικείου Αθηνών με αίτημα να της καταβάλει ο ΟΤΕ το συνολικό ποσό των Ευρώ 13,7 νομιμοτόκως, για αποζημίωση για δήθεν παράνομες απορρίψεις αιτημάτων παροχής τοπικών βρόγχων. Η αγωγή αυτή είναι προγραμματισμένη να συζητηθεί, μετά από αναβολή, την 25 Οκτωβρίου 2018.

HELLAS ON LINE A.E: Την 11 Απριλίου 2014, η HELLAS ON LINE A.E. άσκησε αγωγή ενώπιον του Πολυμελούς Πρωτοδικείου Αθηνών με αίτημα να της καταβάλει ο ΟΤΕ το συνολικό ποσόν των Ευρώ 5,8 νομιμοτόκως, ως αποζημίωση για δήθεν παράνομη χρέωσή της για άσκοπες μεταβάσεις συνεργείων του ΟΤΕ για άρση βλαβών στο χρονικό διάστημα 2009-2013. Η αγωγή αυτή είναι προγραμματισμένη να συζητηθεί, μετά από αναβολή, την 15 Νοεμβρίου 2018.

Πρόστιμα της Ε.Ε.Τ.Τ. κατά του ΟΤΕ: Η Ε.Ε.Τ.Τ. έχει επιβάλει διάφορα πρόστιμα εναντίον του ΟΤΕ (αρχικού ποσού Ευρώ 54,0, μειωμένο κατόπιν προσφυγών σε ποσό Ευρώ 32,0) με μεγάλη διασπορά, στο πλαίσιο της συνήθους δραστηριότητας της Εταιρείας. Ο ΟΤΕ έχει προσφύγει αρμοδίως για την ακύρωση των προστίμων αυτών.

COSMOTE

Οι σημαντικότερες δικαστικές και διαιτητικές υποθέσεις που αφορούν την COSMOTE και τις θυγατρικές της κατά την 31 Δεκεμβρίου 2017, έχουν ως εξής:

Πρόστιμα της Ε.Ε.Τ.Τ. κατά της COSMOTE: Η Ε.Ε.Τ.Τ. έχει επιβάλει διάφορα πρόστιμα εναντίον της COSMOTE (αρχικού ποσού Ευρώ 8,6 μειωμένο κατόπιν προσφυγών σε ποσό Ευρώ 5,2) με μεγάλη διασπορά, στο πλαίσιο της συνήθους δραστηριότητας της Εταιρείας. Η COSMOTE έχει προσφύγει αρμοδίως για την ακύρωση των προστίμων αυτών.

Την 24 Μαΐου 2012, η Ε.Ε.Τ.Τ. κοινοποίησε στην COSMOTE καταγγελία της εταιρείας VODAFONE κατά της COSMOTE σχετικά με παραβίαση των κανόνων για τον ελεύθερο ανταγωνισμό στην ελληνική αγορά προπληρωμένης κινητής τηλεφωνίας καλώντας την να εκθέσει επ' αυτής τις απόψεις της εντός μηνός. Η καταγγέλλουσα ζητά από την Ε.Ε.Τ.Τ. να εξετάσει την πιθανή κατάχρηση από την COSMOTE της αποδιδόμενης δεσπόζουσας θέσης της στην υπ' αυτής οριζόμενη αγορά προπληρωμένης κινητής τηλεφωνίας με τη μορφή της συμπίεσης περιθωρίου κατά το χρονικό διάστημα 2007-2011. Η COSMOTE κατέθεσε τις απόψεις της επί της ως άνω καταγγελίας στην Ε.Ε.Τ.Τ.. Η Ε.Ε.Τ.Τ. κάλεσε τις COSMOTE, VODAFONE και WIND σε ακρόαση προς διερεύνηση της βασιμότητας της καταγγελίας. Η ακρόαση κατόπιν αναβολής ορίστηκε την 29 Ιανουαρίου 2013 οπότε και διεξήχθη. Την 1 Απριλίου 2014, η Ε.Ε.Τ.Τ. κάλεσε τις COSMOTE, VODAFONE και WIND σε νέα ακρόαση, η οποία πραγματοποιήθηκε την 4 Ιουνίου 2014. Η απόφαση εκκρεμεί.

Την 20 Ιουλίου 2016, η Ε.Ε.Τ.Τ. κοινοποίησε στην COSMOTE καταγγελία του παρόχου ηλεκτρονικών επικοινωνιών WIND κατά των COSMOTE και VODAFONE για ισχυριζόμενες παραβάσεις του Δικαίου του Ανταγωνισμού σε σχέση με τα τιμολόγια λιανικής τους για τις διεθνείς κλήσεις προς τις θυγατρικές τους στην Αλβανία για την περίοδο από τον Φεβρουάριο 2012 έως σήμερα, ισχυριζόμενη παράβαση του άρθρου 26 του νόμου 3728/2008 για τις ενδοομιλικές συναλλαγές. Η COSMOTE υπέβαλε στην Ε.Ε.Τ.Τ. υπόμνημα με τις απόψεις της και τα αιτηθέντα στοιχεία. Η Ε.Ε.Τ.Τ. κάλεσε τις εταιρείες COSMOTE, VODAFONE και WIND σε ακρόαση την 28 Σεπτεμβρίου 2017. Μετά την ακρόαση, τα μέρη κλήθηκαν να υποβάλουν γραπτό Υπόμνημα και πρόσθετες πληροφορίες.

TELENOR: Τον Απρίλιο 2014, η TELENOR ενημέρωσε την COSMOTE ότι κατόπιν ενδελεχούς ελέγχου έχει διαπιστώσει παραβάσεις των εγγυήσεων που έχουν δοθεί από την COSMOTE κατά την πώληση της GLOBUL και απαιτεί ποσό Ευρώ 15,4 με βάση τη ζημία που ισχυρίζεται ότι πραγματοποιήθηκε μέχρι στιγμής. Εντός του πρώτου εξαμήνου 2015, η TELENOR μείωσε το ποσό σε Ευρώ 9,6. Την 30 Αυγούστου 2016 υπογράφηκε συμφωνία διακανονισμού, σύμφωνα με την οποία η COSMOTE κατέβαλε στην TELENOR ποσό Ευρώ 4,8. Η TELENOR διατηρεί το δικαίωμα της να εγείρει περαιτέρω αξιώσεις ανάλογα με την έκβαση εκκρεμών δικαστικών ή φορολογικών υποθέσεων.

ΜΠΑΜΠΗΣ ΒΩΒΟΣ Δ.Τ.Α.Ε.: Η ΜΠΑΜΠΗΣ ΒΩΒΟΣ Δ.Τ.Α.Ε. με αγωγή της σε βάρος της COSMOTE ενώπιον του Μονομελούς Πρωτοδικείου Αθηνών, ζήτησε να αναγνωρισθεί ως άκυρη η από 31 Μαΐου 2012 καταγγελία της COSMOTE που αφορά την μεταξύ τους σύμβαση εμπορικής μίσθωσης. Μετά την εκδίκαση της υπόθεσης, εκδόθηκε την 25 Ιουλίου 2016 η πρωτόδικη απόφαση, η οποία δέχτηκε την αγωγή και αναγνώρισε ως άκυρη την ως άνω καταγγελία. Η COSMOTE άσκησε έφεση κατά της απόφασης αυτής και το Εφετείο Αθηνών με τελεσίδικη απόφαση που εκδόθηκε την 29 Ιουνίου 2017 έκανε δεκτή την έφεση της COSMOTE και απέρριψε την αγωγή της ΜΠΑΜΠΗΣ ΒΩΒΟΣ Δ.Τ.Α.Ε. Μετά την έκδοση της ως άνω πρωτόδικης απόφασης (25 Ιουλίου 2016), η ΜΠΑΜΠΗΣ ΒΩΒΟΣ Δ.Τ.Α.Ε. την 20 Σεπτεμβρίου 2016 ζήτησε να καταβληθούν τα οφειλόμενα μισθώματα, συνολικού ποσού Ευρώ 9,1 και την 24 Οκτωβρίου 2016 επιδόθηκε στην COSMOTE διαταγή πληρωμής του Μονομελούς Πρωτοδικείου Αθηνών, η οποία εκδόθηκε μετά από αίτηση της ΜΠΑΜΠΗΣ ΒΩΒΟΣ Δ.Τ.Α.Ε. με την οποία υποχρεούται η COSMOTE να καταβάλει συνολικό ποσό ύψους Ευρώ 4,1. Κατά της ως άνω διαταγής πληρωμής, η COSMOTE άσκησε ανακοπή και αίτηση αναστολής. Για την αίτηση αναστολής εκδόθηκε προσωρινή διαταγή που ανέστειλε προσωρινά την εκτέλεση της διαταγής πληρωμής μέχρι την συζήτηση της αίτησης (αναστολής) τη 16 Δεκεμβρίου 2016, οπότε και συζητήθηκε. Το δικαστήριο δέχτηκε την αίτηση αναστολής και διέταξε την αναστολή εκτέλεσης της ως άνω διαταγής πληρωμής μέχρι την

έκδοση οριστικής απόφασης επί της ανακοπής. Η ανακοπή συζητήθηκε ερήμην της ΜΠΑΜΠΗΣ ΒΩΒΟΣ Δ.Τ.Α.Ε. την 26 Ιανουαρίου 2018 και αναμένεται η έκδοση απόφασης.

TELEKOM ALBANIA

Την 12 Δεκεμβρίου 2005, η Αλβανική Αρχή Ανταγωνισμού επέβαλε πρόστιμο ύψους Ευρώ 1,4 στην TELEKOM ALBANIA ισχυριζόμενη την μη εμπρόθεση ανταπόκριση της TELEKOM ALBANIA σε αίτημα της Επιτροπής για την χορήγηση πληροφοριών και εγγράφων. Η TELEKOM ALBANIA κατέθεσε δυο προσφυγές ενώπιον του Αλβανικού Δικαστηρίου ζητώντας την ακύρωση της απόφασης της Αρχής Ανταγωνισμού με την οποία ζητήθηκε η χορήγηση πληροφοριών και έναρξη διαδικασίας έρευνας και την ακύρωση της απόφασης επιβολής προστίμου καθώς τα ζητούμενα έγγραφα είχαν παραδοθεί εγκαίρως στην Επιτροπή. Το Διοικητικό Δικαστήριο των Τιράνων απέρριψε την προσφυγή της TELEKOM ALBANIA και η τελευταία άσκησε έφεση. Το Εφετείο ακύρωσε την απόφαση του Πρωτοβάθμιου Δικαστηρίου και παρέπεμψε την υπόθεση για επανεκδίκαση στον πρώτο βαθμό. Η TELEKOM ALBANIA προσέφυγε επίσης ενώπιον του Ανωτάτου Δικαστηρίου. Τον Δεκέμβριο 2013 το Ανώτατο Δικαστήριο διέταξε η υπόθεση να επανεξεταστεί από το Εφετείο. Η TELEKOM ALBANIA κέρδισε την υπόθεση και δεν θα πληρώσει το πρόστιμο. Η απόφαση του Διοικητικού Εφετείου θα επανεξεταστεί ενώπιον του Ανωτάτου Δικαστηρίου.

Την 9 Νοεμβρίου 2007, η Αλβανική Αρχή Ανταγωνισμού επέβαλε στην TELEKOM ALBANIA πρόστιμο, συνολικού ύψους Ευρώ 1,7 με την αιτιολογία της παραβίασης της νομοθεσίας περί ανταγωνισμού κατά την περίοδο 2004-2005. Η TELEKOM ALBANIA άσκησε έφεση κατά της απόφασης αυτής ενώπιον του Αλβανικού Διοικητικού Εφετείου, το οποίο επικύρωσε την απόφαση της Αλβανικής Αρχής Ανταγωνισμού. Η TELEKOM ALBANIA άσκησε έφεση κατά της αποφάσεως αυτής στο Ανώτατο Δικαστήριο της Αλβανίας. Την 15 Ιουλίου 2014, το Ανώτατο Δικαστήριο της Αλβανίας αποφάσισε να αναπέμψει την υπόθεση στο Αλβανικό Διοικητικό Εφετείο για επανεξέταση, λόγω διαδικαστικών παρατυπιών. Την 5 Δεκεμβρίου 2017 το Αλβανικό Διοικητικό Εφετείο διέταξε πραγματογνωμοσύνη προκειμένου να καθορίσει τα στατιστικά επιχειρήματα. Η ακρόαση είναι προγραμματισμένη για την 27 Φεβρουαρίου 2018.

Plus Communications: Η Plus Communication κατέθεσε αγωγή εναντίον της ρυθμιστικής αρχής της Αλβανίας (AKEP) σχετικά με τα τέλη τερματισμού και την αναβολή της υποχρέωσης μη διάκρισης των τιμών εντός δικτύου/εκτός δικτύου για τους πελάτες καρτοκινητής και συμβολαίου στους τρεις ενοποιημένους παρόχους της αγοράς Vodafone Albania, Sh.A, TELEKOM ALBANIA and Altelecom Sh.A.. Το Διοικητικό Εφετείο έκανε δεκτή την αγωγή της Plus Communication και καθόρισε το τέλος τερματισμού στο δίκτυο της Plus στα 6,52 λεκ/λεπτό. Η TELEKOM ALBANIA τον Οκτώβριο 2017, κατέβαλε το ποσό των Ευρώ 3,3 (συμπεριλαμβανομένου Φ.Π.Α), συνέπεια της απόφασης του Ανωτάτου Δικαστηρίου, το οποίο δικαίωσε την αγωγή της Plus Communications για αναδρομική ισχύ της τιμής από τον Απρίλιο 2015 έως τον Αύγουστο 2016.

Mobal Albania sh.p.k.: Η Mobal Albania sh.p.k., εμπορικός εταίρος της TELEKOM ALBANIA, κατέθεσε αγωγή ύψους Ευρώ 9,6 σε βάρος της TELEKOM ALBANIA λόγω μονομερούς καταγγελίας από την TELEKOM ALBANIA της κύριας σύμβασης. Η υπόθεση εκκρεμεί στο Περιφερειακό Δικαστήριο των Τιράνων.

GERMANOS

Η GERMANOS είναι διάδικος, σε αγωγές που έχουν ασκηθεί από πρώην συνεργάτες της (δικαιοδόχους της αλυσίδας καταστημάτων GERMANOS και αντιπροσώπους της) αναφορικά με θέματα των εν λόγω συνεργασιών καθώς και σε λοιπές υποθέσεις, συνολικού ποσού Ευρώ 15,4. Η συζήτηση των υποθέσεων αυτών έχει προσδιοριστεί σε δικασίμους μέχρι και το 2019.

Το 2017, πρώην δικαιодоχος της αλυσίδας καταστημάτων GERMANOS και στενά συνδεδεμένο με αυτόν πρόσωπο, άσκησαν αγωγές κατά της GERMANOS και της COSMOTE, συνολικού ποσού Ευρώ 32,5, εκ των οποίων ποσό Ευρώ 5,0 αφορά σε θετική και αποθετική ζημία για δήθεν παράβαση διατάξεων περί ανταγωνισμού, αντισυμβατική συμπεριφορά στο πλαίσιο της εμπορικής συνεργασίας και αδικοπραξία και ποσό Ευρώ 27,5 αφορά σε ηθική βλάβη. Οι αγωγές συζητήθηκαν την 8 Φεβρουαρίου 2018 και αναμένεται έκδοση της απόφασης.

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΜΟΥ: Την 30 Δεκεμβρίου 2014 επιβλήθηκε στη GERMANOS πρόστιμο της Επιτροπής Ανταγωνισμού ύψους Ευρώ 10,3 για παράβαση των άρθρων 1 του νόμου 3959/2011 και 101 Συνθ.Λειτουργ.ΕΕ κατά την περίοδο 1990 έως 2012, σε σχέση με το σύστημα δικαιόχρησης GERMANOS και τις σχετικές συμβάσεις με τους δικαιодоχους. Η GERMANOS προσέφυγε ενώπιον του Διοικητικού Εφετείου Αθηνών για την ακύρωση της εν λόγω απόφασης. Το Διοικητικό Εφετείο, δέχθηκε εν μέρει την προσφυγή και ακύρωσε την απόφαση της Επιτροπής Ανταγωνισμού ως προς το σκέλος του προστίμου, επειδή το πρόστιμο επιβλήθηκε συνολικά και όχι ανά παράβαση, ανέπεμψε δε την υπόθεση στην Επιτροπή, προκειμένου να υπολογιστεί το πρόστιμο χωριστά για κάθε παράβαση. Η GERMANOS άσκησε αναίρεση ενώπιον του Συμβουλίου της Επικρατείας, η οποία προσδιορίστηκε, μετά από αναβολές, για την 7 Μαρτίου 2018. Τον Οκτώβριο 2016 κοινοποιήθηκε στη GERMANOS η νέα απόφαση της Επιτροπής Ανταγωνισμού, με την οποία της επιβλήθηκε το εν λόγω πρόστιμο χωριστά για κάθε παράβαση, ήτοι Ευρώ 6,2 για τον καθορισμό τιμών μεταπώλησης, Ευρώ 3,1 για την απαγόρευση αμοιβαίων προμηθειών μεταξύ διανομικών - δικαιодоχων και Ευρώ 1,0 για την επιβολή ρήτρας μη ανταγωνισμού μετά τη λήξη των συμβάσεων (ήτοι συνολικά Ευρώ 10,3). Κατά της ως άνω απόφασης της Επιτροπής Ανταγωνισμού, η GERMANOS άσκησε προσφυγή ενώπιον του Διοικητικού Εφετείου Αθηνών, η οποία προσδιορίστηκε, μετά από αναβολή, για τη 13 Μαρτίου 2018.

COSMOTE E-VALUE

RealWay Ε.Π.Ε.: Την 9 Μαΐου 2014, η RealWay Ε.Π.Ε. άσκησε αγωγή ενώπιον του Πολυμελούς Πρωτοδικείου Αθηνών με αίτημα να της καταβάλει η COSMOTE E-VALUE το ποσό των Ευρώ 3,8 για διαφυγόντα μισθώματα εξοπλισμού λόγω (δήθεν) αδικοπραξίας. Την 27 Οκτωβρίου 2016 κατατέθηκαν στο Δικαστήριο οι προτάσεις της COSMOTE E-VALUE και της RealWay Ε.Π.Ε.. Η Realway Ε.Π.Ε. περιόρισε το αιτούμενο ποσό σε Ευρώ 0,3. Η υπόθεση συζητήθηκε τη 17 Νοεμβρίου 2016 και το Δικαστήριο με τελεσίδικη απόφαση του απέρριψε την αγωγή της RealWay Ε.Π.Ε..

ΠΟΙΝΙΚΕΣ ΥΠΟΘΕΣΕΙΣ

ΟΤΕ

Υπόθεση SIEMENS: Στο πλαίσιο των υπό εξέλιξη ποινικών διαδικασιών στην Ελλάδα για την υπόθεση της SIEMENS [κατηγορίες για αξιόποινες πράξεις σε σχέση με τη σύναψη της Προγραμματικής Συμφωνίας 8002/1997 με τη ΣΗΜΕΝΣ Α.Ε. και τη ΣΗΜΕΝΣ ΤΗΛΕΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗ Α.Ε. (ήδη UNIFY Α.Ε.) για την ψηφιοποίηση του δικτύου του ΟΤΕ] το Τριμελές Εφετείο Κακουργημάτων, κατά τη συνεδρίαση του την 28 Ιουλίου 2017, εξέδωσε την 3620/2017 απόφασή του, σύμφωνα με την οποία: 1) πρώην Υπουργός Μεταφορών και Επικοινωνιών, καταδικάστηκε σε 8 χρόνια κάθειρξη για το αδίκημα της νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματική δραστηριότητα κατ' εξακολούθηση και κατ' επάγγελμα, ήτοι τη νομιμοποίηση εσόδων προερχομένων από την τέλεση του αδικήματος της παθητικής δωροδοκίας. Η ποινή ανεστάλη λόγω ασκήσεως εφέσεως, 2) δύο συγκατηγορούμενοι του πρώην Υπουργού Μεταφορών και Επικοινωνιών αθώωθηκαν για συνέργεια στα αδικήματα της παθητικής δωροδοκίας και της νομιμοποίησης εσόδων προερχομένων από εγκληματική δραστηριότητα, 3) ένας συγκατηγορούμενος του πρώην Υπουργού Μεταφορών και Επικοινωνιών αθώωθηκε για συνέργεια στο αδίκημα της παθητικής δωροδοκίας και καταδικάστηκε για το αδίκημα της νομιμοποίησης εσόδων προερχομένων από εγκληματική δραστηριότητα και 4) ένας πρώην υπάλληλος της SIEMENS (που είναι κατηγορούμενος και στην κατωτέρω υπόθεση) καταδικάστηκε για το αδίκημα της δωροδοκίας και τη νομιμοποίηση εσόδων από εγκληματική δραστηριότητα. Ο ΟΤΕ παρέστη στην ως άνω δίκη ως πολιτικώς ενάγων για τη χρηματική ικανοποίησή του λόγω της ηθικής βλάβης την οποία υπέστη από την τέλεση εις βάρος του των ως άνω αξιόποινων πράξεων.

Η κατ' έφεση δίκη ενώπιον του Πενταμελούς Εφετείου Κακουργημάτων έχει ήδη αρχίσει την 1 Δεκεμβρίου του 2017. Τη 19 Δεκεμβρίου 2017 ο ΟΤΕ δήλωσε παράσταση πολιτικής αγωγής για τη χρηματική ικανοποίησή του λόγω της ηθικής βλάβης την οποία υπέστη από την τέλεση εις βάρος του των ως άνω αξιόποινων πράξεων. Την 22 Ιανουαρίου 2018 το Δικαστήριο αποφάσισε να μην κάνει δεκτή την παράσταση του ΟΤΕ χωρίς να εκθέτει τους λόγους για την απόφαση αυτή.

Επίσης, συνεχίζεται ενώπιον του Τριμελούς Εφετείου Κακουργημάτων η δίκη των 64 συνολικά κατηγορουμένων (μεταξύ των οποίων και 14 πρώην στελεχών του ΟΤΕ για τα αδικήματα της κακουργηματικής παθητικής δωροδοκίας καθώς και της νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματική δραστηριότητα) που έχει αρχίσει από την 27 Νοεμβρίου 2015. Ο ΟΤΕ παρίσταται στην εν λόγω δίκη και έχει δηλώσει παράσταση πολιτικής αγωγής για τη χρηματική ικανοποίησή του λόγω της ηθικής βλάβης την οποία υπέστη από την τέλεση εις βάρος του των ως άνω αξιόποινων πράξεων. Ο ΟΤΕ έχει επίσης ασκήσει αγωγή για αποζημίωση ενώπιον των Γερμανικών Δικαστηρίων και η υπόθεση εκκρεμεί.

B. ΔΕΣΜΕΥΣΕΙΣ

Κεφαλαιουχικές δεσμεύσεις

Οι κεφαλαιουχικές δεσμεύσεις για απόκτηση ενσωμάτων και άυλων παγίων έχουν ως ακολούθως:

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	2017	2016	2017	2016
Κεφαλαιουχικές δεσμεύσεις	141,6	176,7	98,2	126,0
ΣΥΝΟΛΟ	141,6	176,7	98,2	126,0

Λειτουργικές δεσμεύσεις

Οι μελλοντικές ελάχιστες καταβολές μισθωμάτων για μη ακυρώσιμες λειτουργικές μισθώσεις ενοικίασης γης, κτηρίων, τεχνικού εξοπλισμού, οχημάτων και λοιπού εξοπλισμού γραφείου, έχουν ως ακολούθως:

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	2017	2016	2017	2016
Έως 1 έτος	117,9	109,4	17,6	13,3
Από 1 έως 5 έτη	255,2	256,0	45,3	38,9
Πάνω από 5 έτη	277,4	330,3	6,0	7,2
ΣΥΝΟΛΟ	650,5	695,7	68,9	59,4

Η καταβολή μισθωμάτων που αναγνωρίστηκε ως έξοδο κατά τη διάρκεια του 2017 για τον Όμιλο και την Εταιρεία ανήλθε σε Ευρώ 108,7 και Ευρώ 54,5 αντίστοιχα.

Η Εταιρεία έχει λειτουργικές δεσμεύσεις για ενοίκια με την κατά 100% θυγατρική της ΟΤΕ ΑΚΙΝΗΤΑ, οι οποίες δεν περιλαμβάνονται στον παραπάνω πίνακα. Η σύμβαση μίσθωσης λήγει το 2027, ωστόσο οι λειτουργικές δεσμεύσεις προσδιορίζονται σε ετήσια βάση σύμφωνα με τη μεταξύ τους σύμβαση και με βάση τις ανάγκες μίσθωσης της Εταιρείας. Για το 2018, το ετήσιο μίσθωμα εκτιμάται κατά προσέγγιση σε Ευρώ 37,7.

Λοιπές λειτουργικές δεσμεύσεις

Οι λοιπές λειτουργικές δεσμεύσεις για υπηρεσίες επισκευής και συντήρησης και λοιπές υπηρεσίες, έχουν ως ακολούθως:

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	2017	2016	2017	2016
Έως 1 έτος	291,7	255,1	123,3	219,6
Από 1 έως 5 έτη	152,4	204,7	64,3	140,4
Πάνω από 5 έτη	3,1	3,0	8,5	32,0
ΣΥΝΟΛΟ	447,2	462,8	196,1	392,0

29. ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΜΕΣΑ ΚΑΙ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΥ ΚΙΝΔΥΝΟΥ

Εύλογη αξία και ιεραρχία εύλογης αξίας

Ο Όμιλος χρησιμοποιεί την παρακάτω ιεραρχία για τον καθορισμό και τη γνωστοποίηση της εύλογης αξίας των χρηματοοικονομικών μέσων ανά τεχνική αποτίμησης:

Επίπεδο 1: διαπραγματεύσιμες (μη προσαρμοσμένες) τιμές σε ενεργές αγορές για όμοια περιουσιακά στοιχεία ή υποχρεώσεις.

Επίπεδο 2: λοιπές τεχνικές για τις οποίες όλες οι εισροές που έχουν σημαντική επίδραση στην καταγεγραμμένη εύλογη αξία είναι παρατηρήσιμες, είτε άμεσα είτε έμμεσα.

Επίπεδο 3: τεχνικές που χρησιμοποιούν εισροές που έχουν σημαντική επίδραση στην καταγεγραμμένη εύλογη αξία και δε βασίζονται σε παρατηρήσιμα δεδομένα της αγοράς.

Κατά τη διάρκεια της χρήσης δεν υπήρξαν μεταφορές μεταξύ των Επιπέδων 1 και 2, ούτε μεταφορές εντός και εκτός του Επιπέδου 3 για τη μέτρηση της εύλογης αξίας.

Στους παρακάτω πίνακες παρουσιάζεται μία σύγκριση, των λογιστικών αξιών των χρηματοοικονομικών στοιχείων του Ομίλου και της Εταιρείας που διακρατούνται στο αποσβεσμένο κόστος και των εύλογων αξιών τους:

ΟΜΙΛΟΣ	Λογιστική αξία		Εύλογη αξία	
	2017	2016	2017	2016
Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία				
Πελάτες	719,7	730,5	719,7	730,5
Δάνεια σε ασφαλιστικά ταμεία	89,5	91,7	121,7	129,0
Δάνεια και προκαταβολές στο προσωπικό	53,4	54,7	53,4	54,7
Εγγυήσεις	5,9	6,0	5,9	6,0
Χρηματοδοτική συμβολή από Δημόσιο	38,0	73,6	38,0	73,6
Δεσμευμένα ταμειακά διαθέσιμα	4,3	3,6	4,3	3,6
Ταμειακά διαθέσιμα και ταμειακά ισοδύναμα	1.297,7	1.585,6	1.297,7	1.585,6
Χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις				
Μακροπρόθεσμα δάνεια	1.276,2	1.941,0	1.345,1	2.029,2
Βραχυπρόθεσμο μέρος μακροπρόθεσμων δανείων	764,5	184,1	771,6	186,9
Προμηθευτές	1.162,4	1.364,1	1.162,4	1.364,1
Δεδουλευμένοι τόκοι	36,7	48,4	36,7	48,4
Οφειλόμενο μέρος άδειας φάσματος	13,5	38,9	13,5	38,9
Υποχρεώσεις για δικαιώματα μετάδοσης τηλεοπτικού περιεχομένου (μακροπρόθεσμο μέρος)	76,4	58,8	76,4	58,8

ΕΤΑΙΡΕΙΑ	Λογιστική αξία		Εύλογη αξία	
	2017	2016	2017	2016
Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία				
Πελάτες	357,1	348,7	357,1	348,7
Δάνεια σε ασφαλιστικά ταμεία	89,5	91,7	121,7	129,0
Δάνεια και προκαταβολές στο προσωπικό	52,9	54,5	52,9	54,5
Εγγυήσεις	0,4	0,4	0,4	0,4
Λοιπές απαιτήσεις από συνδεδεμένα μέρη	7,5	4,9	7,5	4,9
Δάνεια σε εταιρείες του Ομίλου	29,0	30,1	31,7	31,7
Ταμειακά διαθέσιμα και ταμειακά ισοδύναμα	185,6	511,6	185,6	511,6
Χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις				
Μακροπρόθεσμα δάνεια	1.004,4	1.348,5	1.060,8	1.400,1
Βραχυπρόθεσμα δάνεια και βραχυπρόθεσμο μέρος μακροπρόθεσμων δανείων	541,4	478,5	545,2	481,9
Προμηθευτές	400,4	491,9	400,4	491,9
Δεδουλευμένοι τόκοι	26,3	39,5	26,3	39,5
Υποχρεώσεις για δικαιώματα μετάδοσης τηλεοπτικού περιεχομένου (μακροπρόθεσμο μέρος)	75,3	38,8	75,3	38,8

Η εύλογη αξία των δανείων σε ασφαλιστικά ταμεία, των δανείων σε εταιρείες του Ομίλου, των μακροπρόθεσμων δανείων καθώς και των βραχυπρόθεσμων δανείων και το βραχυπρόθεσμο μέρος των μακροπρόθεσμων δανείων προσδιορίζεται με βάση είτε τις διαπραγματεύσιμες (μη προσαρμοσμένες) τιμές είτε με την προεξόφληση των μελλοντικών ταμειακών ροών χρησιμοποιώντας άμεσα ή έμμεσα παρατηρήσιμα στοιχεία. Η εύλογη αξία των υπόλοιπων χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων και χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων προσεγγίζει τις λογιστικές τους αξίες.

Την 31 Δεκεμβρίου 2017, ο Όμιλος και η Εταιρεία κατείχαν τα παρακάτω χρηματοοικονομικά μέσα που αποτιμώνται στην εύλογη αξία:

ΟΜΙΛΟΣ	Εύλογη αξία		Ιεραρχία εύλογης αξίας
	2017	2016	
Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία			
Διαθέσιμα προς πώληση- Αμοιβαία κεφάλαια	4,1	3,5	Επίπεδο 1
Διαθέσιμα προς πώληση- Αμοιβαία κεφάλαια	1,8	2,1	Επίπεδο 3

ΕΤΑΙΡΕΙΑ	Εύλογη αξία		Ιεραρχία εύλογης αξίας
	2017	2016	
Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία			
Διαθέσιμα προς πώληση- Αμοιβαία κεφάλαια	2,5	2,1	Επίπεδο 1

ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΥ ΚΙΝΔΥΝΟΥ

Μακροοικονομικές συνθήκες στην Ελλάδα - Έλεγχοι κεφαλαίων

Το μακροοικονομικό και χρηματοοικονομικό περιβάλλον στην Ελλάδα εμφανίζει συνεχή σημάδια σταθεροποίησης, ωστόσο εξακολουθεί να υπάρχει αβεβαιότητα. Οι έλεγχοι κεφαλαίων που αρχικώς επιβλήθηκαν στη χώρα την 28 Ιουνίου 2015, συνεχίζουν να υφίστανται, ωστόσο έκτοτε έχουν χαλαρώσει. Με την υπόθεση ότι οι συμφωνημένοι όροι και προϋποθέσεις του τρίτου προγράμματος διάσωσης θα εφαρμοστούν και οι έλεγχοι κεφαλαίων θα χαλαρώσουν περαιτέρω και βραχυπρόθεσμα ή μεσοπρόθεσμα θα εξαλειφθούν, δεν αναμένεται σημαντική αρνητική επίπτωση στις δραστηριότητες του Ομίλου στην Ελλάδα.

Η Διοίκηση εκτιμά συνεχώς τον πιθανό αντίκτυπο τυχόν αλλαγών στο μακροοικονομικό και χρηματοπιστωτικό περιβάλλον στην Ελλάδα έτσι ώστε να εξασφαλίσει ότι θα ληφθούν όλες οι απαραίτητες ενέργειες και τα μέτρα προκειμένου να ελαχιστοποιηθούν οι τυχόν επιπτώσεις στις δραστηριότητες του Ομίλου στην Ελλάδα. Η Διοίκηση δεν είναι σε θέση να προβλέψει με ακρίβεια τις πιθανές εξελίξεις στην ελληνική οικονομία, ωστόσο με βάση την αξιολόγησή της, έχει καταλήξει στο συμπέρασμα ότι δεν απαιτούνται πρόσθετες προβλέψεις απομείωσης των χρηματοοικονομικών και μη χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων του Ομίλου κατά την 31 Δεκεμβρίου 2017.

Χρηματοοικονομικοί κίνδυνοι

Οι παρακάτω κίνδυνοι επηρεάζονται σημαντικά από τους επιβαλλόμενους ελέγχους κεφαλαίων καθώς και το μακροοικονομικό και χρηματοοικονομικό περιβάλλον στην Ελλάδα, όπως αναλύθηκαν παραπάνω.

α) Πιστωτικός κίνδυνος

Ο πιστωτικός κίνδυνος συνίσταται στην πιθανότητα κάποιος αντισυμβαλλόμενος να προκαλέσει στον Όμιλο και στην Εταιρεία οικονομική ζημιά εξαιτίας της αθέτησης των συμβατικών του υποχρεώσεων.

Ο μέγιστος πιστωτικός κίνδυνος στον οποίο είναι εκτεθειμένοι ο Όμιλος και η Εταιρεία, κατά την ημερομηνία κατάρτισης των χρηματοοικονομικών καταστάσεων, είναι η λογιστική αξία των χρηματοοικονομικών περιουσιακών τους στοιχείων.

Τα χρηματοοικονομικά στοιχεία που έχουν κατηγοριοποιηθεί ως διαθέσιμα προς πώληση αφορούν τοποθετήσεις σε αμοιβαία κεφάλαια και άλλα χρεόγραφα. Αυτά τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία εκτιμάται ότι δεν εκθέτουν τον Όμιλο και την Εταιρεία σε σημαντικό πιστωτικό κίνδυνο.

Οι αθετημένες πληρωμές από πελάτες είναι μέγεθος το οποίο μπορεί ενδεχόμενα να επηρεάσει αρνητικά την ομαλή ρευστότητα του Ομίλου και της Εταιρείας. Λόγω όμως του μεγάλου αριθμού πελατών και της διασποράς της πελατειακής βάσης του Ομίλου, δεν υπάρχει συγκέντρωση του πιστωτικού κινδύνου σε σχέση με τις απαιτήσεις αυτές. Συγκέντρωση πιστωτικού κινδύνου εντοπίζεται στις απαιτήσεις από τηλεπικοινωνιακούς παρόχους, λόγω του περιορισμένου αριθμού τους και του μεγάλου ύψους των συναλλαγών που έχουν με τον Όμιλο και την Εταιρεία. Για αυτήν την κατηγορία ο Όμιλος και η Εταιρεία αξιολογούν τον πιστωτικό κίνδυνο σύμφωνα με τις καθιερωμένες πολιτικές και διαδικασίες και γίνεται η κατάλληλη πρόβλεψη για απομείωση (βλέπε Σημείωση 11).

Ο Όμιλος και η Εταιρεία εφαρμόζουν συγκεκριμένη πιστωτική πολιτική που έχει ως άξονες αφενός τον έλεγχο πιστοληπτικής ικανότητας των πελατών και αφετέρου την προσπάθεια αποτελεσματικής διαχείρισης των απαιτήσεων πριν αυτές καταστούν ληξιπρόθεσμες αλλά και όταν αυτές καταστούν εκπρόθεσμες ή επισφαλείς. Για την παρακολούθηση του πιστωτικού κινδύνου, οι πελάτες ομαδοποιούνται ανάλογα με την κατηγορία που ανήκουν, τα χαρακτηριστικά πιστωτικού κινδύνου τους, την ενηλικίωση των απαιτήσεων τους και τα τυχόν προηγούμενα προβλήματα εισπραξιμότητας που έχουν επιδείξει. Οι πελάτες που θεωρούνται επισφαλείς, επανεκτιμώνται σε κάθε ημερομηνία κατάρτισης χρηματοοικονομικών καταστάσεων και για τη ζημιά που εκτιμάται ότι θα προκύψει, σχηματίζεται σχετική πρόβλεψη απομείωσης.

Τα ταμειακά διαθέσιμα και ταμειακά ισοδύναμα του Ομίλου είναι κυρίως επενδυμένα σε αντισυμβαλλόμενους με υψηλή πιστοληπτική αξιολόγηση και για μικρό χρονικό διάστημα.

Τα δάνεια περιλαμβάνουν δάνεια χορηγηθέντα προς το προσωπικό, τα οποία είτε αποπληρώνονται μέσω παρακράτησης δόσεων από τη μισθοδοσία, είτε συμψηφίζονται με την αποζημίωση λόγω συνταξιοδότησης (βλέπε Σημειώσεις 9, 13 και 19) και δάνεια προς τα ταμεία επικουρικής ασφάλισης κυρίως από προγράμματα εθελούσιας αποχώρησης προσωπικού προηγούμενων ετών (βλέπε Σημείωση 19). Τα τελευταία δάνεια είναι εκτεθειμένα στον πιστωτικό κίνδυνο που σχετίζεται με την ικανότητα του ασφαλιστικού ταμείου για την εξυπηρέτηση του χρέους του.

β) Κίνδυνος ρευστότητας

Ο κίνδυνος ρευστότητας συνίσταται στον κίνδυνο ο Όμιλος ή η Εταιρεία να μην μπορέσουν να εκπληρώσουν τις χρηματοοικονομικές τους υποχρεώσεις όταν απαιτείται. Ο κίνδυνος ρευστότητας διατηρείται σε χαμηλά επίπεδα, μέσω της διαθεσιμότητας επαρκών ταμειακών διαθεσίμων ή / και πιστωτικών ορίων, που διασφαλίζουν την εκπλήρωση των χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων με λήξη στους επόμενους 12 μήνες. Τα ταμειακά διαθέσιμα, ταμειακά ισοδύναμα και τα λοιπά χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία του Ομίλου και της Εταιρείας την 31 Δεκεμβρίου 2017 ανέρχονταν σε Ευρώ 1.303,6 και Ευρώ 202,4 αντίστοιχα και τα βραχυπρόθεσμα δάνεια και το βραχυπρόθεσμο μέρος μακροπρόθεσμων δανείων τους ανέρχονταν σε Ευρώ 764,5 και Ευρώ 541,4 αντίστοιχα.

Για την παρακολούθηση και αντιμετώπιση του κινδύνου ρευστότητας, οι εταιρείες του Ομίλου ετοιμάζουν προβλέψεις ταμειακών ροών σε τακτική βάση.

Η ανάλυση των μη προεξοφλημένων συμβατικών πληρωμών (περιλαμβανομένων των πληρωμών των κεφαλαίων και των τόκων) των χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων του Ομίλου και της Εταιρείας έχει ως εξής:

ΟΜΙΛΟΣ					
31 Δεκεμβρίου 2017	Έως 1 έτος	1 με 2 έτη	2 με 5 έτη	Άνω των 5 ετών	Σύνολο
Πρόγραμμα Έκδοσης Ομολόγων Μεσοπρόθεσμης Διάρκειας	653,3	389,8	724,5	-	1.767,6
Τραπεζικά δάνεια (EBRD και BSTDB) ΟΤΕ	137,7	133,1	-	-	270,8
Τραπεζικά δάνεια (EBRD) COSMOTE	49,3	48,7	59,7	-	157,7
Οφειλόμενο μέρος άδειας φάσματος	14,2	-	-	-	14,2
Προμηθευτές και μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις για δικαιώματα μετάδοσης τηλεοπτικού περιεχομένου	1.162,4	35,2	49,0	-	1.246,6
ΣΥΝΟΛΟ	2.016,9	606,8	833,2	-	3.456,9

31 Δεκεμβρίου 2016	Έως 1 έτος	1 με 2 έτη	2 με 5 έτη	Άνω των 5 ετών	Σύνολο
Πρόγραμμα Έκδοσης Ομολόγων Μεσοπρόθεσμης Διάρκειας	89,4	694,6	1.114,3	-	1.898,3
Κοινοπρακτικό δάνειο TELEKOM ROMANIA MOBILE	59,5	17,3	-	-	76,8
Τραπεζικά δάνεια (EBRD και BSTDB) ΟΤΕ	141,9	137,7	133,1	-	412,7
Οφειλόμενο μέρος άδειας φάσματος	27,3	14,2	-	-	41,5
Προμηθευτές και μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις για δικαιώματα μετάδοσης τηλεοπτικού περιεχομένου	1.364,1	47,0	15,7	-	1.426,8
ΣΥΝΟΛΟ	1.682,2	910,8	1.263,1	-	3.856,1

Εγγυήσεις

Ο ΟΤΕ έχει εγγυηθεί για το δανεισμό της θυγατρικής του ΟΤΕ PLC ως εξής:

- Κατά την 31 Δεκεμβρίου 2017: Ευρώ 1.804,6.
- Κατά την 31 Δεκεμβρίου 2016: Ευρώ 1.740,0.

ΕΤΑΙΡΕΙΑ					
31 Δεκεμβρίου 2017	Έως 1 έτος	1 με 2 έτη	2 με 5 έτη	Άνω των 5 ετών	Σύνολο
Διεταιρικά δάνεια (ΟΤΕ PLC)	457,8	181,9	755,9	-	1.395,6
Τραπεζικά δάνεια (EBRD και BSTDB)	137,7	133,1	-	-	270,8
Προμηθευτές και μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις για δικαιώματα μετάδοσης τηλεοπτικού περιεχομένου	400,4	34,4	48,7	-	483,5
ΣΥΝΟΛΟ	995,9	349,4	804,6	-	2.149,9

31 Δεκεμβρίου 2016	Έως 1 έτος	1 με 2 έτη	2 με 5 έτη	Άνω των 5 ετών	Σύνολο
Διεταιρικά δάνεια (ΟΤΕ PLC)	412,2	291,2	905,8	-	1.609,2
Τραπεζικά δάνεια (EBRD και BSTDB)	141,9	137,7	133,1	-	412,7
Προμηθευτές και μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις για δικαιώματα μετάδοσης τηλεοπτικού περιεχομένου	491,9	27,7	14,9	-	534,5
ΣΥΝΟΛΟ	1.046,0	456,6	1.053,8	-	2.556,4

γ) Κίνδυνος αγοράς

Ο κίνδυνος αγοράς δημιουργείται από το ενδεχόμενο οι αλλαγές στις τιμές της αγοράς, όπως σε συναλλαγματικές ισοτιμίες, επιτόκια και τιμές μετοχών, να επηρεάσουν τη διακύμανση της αξίας των χρηματοοικονομικών μέσων που κατέχουν ο Όμιλος και η Εταιρεία. Η διαχείριση του κινδύνου της αγοράς συνίσταται στην προσπάθεια του Ομίλου και της Εταιρείας να διαχειρίζονται και να ελέγχουν την έκθεσή τους σε αποδεκτά όρια.

Παρακάτω περιγράφονται αναλυτικότερα οι επιμέρους κίνδυνοι που συνθέτουν τον κίνδυνο αγοράς και οι πολιτικές διαχείρισής τους από τον Όμιλο και την Εταιρεία:

α. Κίνδυνος διακύμανσης επιτοκίων

Ο κίνδυνος διακύμανσης επιτοκίων συνίσταται στην πιθανότητα η εύλογη αξία των μελλοντικών χρηματοροών ενός χρηματοοικονομικού μέσου να παρουσιάσει διακυμάνσεις εξαιτίας μεταβολών στα επιτόκια της αγοράς. Η έκθεση του Ομίλου στον κίνδυνο μεταβολής των επιτοκίων σχετίζεται πρωταρχικά με το μακροπρόθεσμο δανεισμό του Ομίλου.

Ο Όμιλος διαχειρίζεται τον κίνδυνο διακύμανσης επιτοκίων μέσω ενός συνδυασμού δανείων σταθερού και κυμαινόμενου επιτοκίου.

Κατά την 31 Δεκεμβρίου 2017, η σχέση δανεισμού με σταθερό επιτόκιο προς δανεισμό με κυμαινόμενο επιτόκιο στον Όμιλο ανερχόταν σε 80,0% / 20,0% (2016: 78,5% / 21,5%). Η ανάλυση του δανεισμού ανάλογα με το είδος του επιτοκίου παρατίθεται στον παρακάτω πίνακα:

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	2017	2016	2017	2016
Δανεισμός με κυμαινόμενο επιτόκιο	407,8	457,7	257,8	385,5
Δανεισμός με σταθερό επιτόκιο	1.632,9	1.667,4	1.288,0	1.441,5
ΣΥΝΟΛΟ	2.040,7	2.125,1	1.545,8	1.827,0

Στον παρακάτω πίνακα παρουσιάζεται η επίδραση στα αποτελέσματα από μία μεταβολή του επιτοκίου, μέσω της επίδρασής της στο δανεισμό και στις καταθέσεις.

Αν τα επιτόκια αυξάνονταν κατά 1,0%, η επίπτωση θα ήταν:

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	2017	2016	2017	2016
Κέρδη προ φόρων	0,4	0,3	(1,3)	(1,8)

Αν τα επιτόκια μειώνονταν κατά 1%, η επίπτωση θα ήταν:

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	2017	2016	2017	2016
Κέρδη προ φόρων	(3,2)	(4,0)	(0,5)	(1,3)

Η επίδραση που παρουσιάζεται στους παραπάνω πίνακες βασίζεται στα ακόλουθα:

α) Το Euribor επί των τραπεζικών δανείων του Ομίλου ΟΤΕ με κυμαινόμενο επιτόκιο είναι μηδενικό και ως εκ τούτου οποιαδήποτε μείωση κάτω από τους τρέχοντες αρνητικούς συντελεστές δεν οδηγεί σε μείωση των χρεωστικών τόκων. Ομοίως, η αναμενόμενη αύξηση του επιτοκίου κατά 1,0% δεν θα επηρεάσει πλήρως τους χρεωστικούς τόκους, αλλά μόνο μέχρι το μέρος που το επιτόκιο υπερβαίνει το μηδέν τοις εκατό.

β) Τα έσοδα από τόκους σε μετρητά θεωρείται ότι αυξάνονται / μειώνονται κατά 25% της αντίστοιχης μεταβολής του ονομαστικού επιτοκίου.

Επομένως, η αύξηση των επιτοκίων κατά 1,0% αναμένεται να αυξήσει τα έσοδα από τόκους μόνο κατά 0,25% και παρόμοια μείωση κατά 1% θεωρείται ότι μειώνει τα έσοδα από τόκους μόνο κατά 0,25%.

β. Συναλλαγματικός κίνδυνος

Ο συναλλαγματικός κίνδυνος συνίσταται στην πιθανότητα η εύλογη αξία των ταμειακών ροών ενός χρηματοοικονομικού μέσου να παρουσιάσει διακυμάνσεις εξαιτίας μεταβολών στις ισοτιμίες ξένου συναλλάγματος.

Ο Όμιλος δραστηριοποιείται στη Νοτιοανατολική Ευρώπη και ως εκ τούτου εκτίθεται σε συναλλαγματικό κίνδυνο ο οποίος προέρχεται από τις μεταβολές των λειτουργικών νομισμάτων των χωρών αυτών έναντι άλλων νομισμάτων. Τα κυριότερα νομίσματα με τα οποία γίνονται συναλλαγές στον Όμιλο είναι το Ευρώ, το Ρουμανικό Ρον και το Αλβανικό Λεκ.

Ο Όμιλος παρακολουθεί και διαθέτει επαρκή συναλλαγματικά αποθέματα για να ελαχιστοποιείται η έκθεση, μέσω των ταμειακών ροών. Οι συναλλαγματικοί κίνδυνοι που δεν επηρεάζουν τις ταμειακές ροές του Ομίλου (π.χ. κίνδυνοι που προκύπτουν από τη μετατροπή των χρηματοοικονομικών καταστάσεων των αλλοδαπών δραστηριοτήτων στο νόμισμα παρουσίασης των χρηματοοικονομικών καταστάσεων του Ομίλου) γενικά δεν αντισταθμίζονται.

Ο παρακάτω πίνακας παρουσιάζει την ευαισθησία σε μία εύλογα πιθανή μεταβολή στη συναλλαγματική ισοτιμία, με τις άλλες μεταβλητές να παραμένουν σταθερές, στα κέρδη προ φόρων του Ομίλου (εξαιτίας των μεταβολών στην εύλογη αξία των νομισματικών περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων):

Μεταβολή στη συναλλαγματική ισοτιμία έναντι του Ευρώ	Επίδραση στα κέρδη προ φόρων	
	2017	2016
-10%	25,9	45,1
+10%	(25,9)	(45,1)

Την 31 Δεκεμβρίου 2017, η TELEKOM ROMANIA MOBILE είχε ένα δάνειο πληρωτέο στην COSMOTE με ονομαστικό υπόλοιπο Ευρώ 530,6 (31 Δεκεμβρίου 2016: Ευρώ 685,3), το οποίο θεωρείται ως μέρος καθαρής επένδυσης της δραστηριότητας στο εξωτερικό καθώς ο διακανονισμός δεν έχει προγραμματιστεί ούτε αναμένεται να πραγματοποιηθεί στο προβλεπόμενο μέλλον. Οι συναλλαγματικές διαφορές κατά τη μετατροπή αναγνωρίζονται στα λοιπά συνολικά εισοδήματα. Εάν το Ευρώ υπερτιμηθεί σε σχέση με το Ρον κατά 1%, η αρνητική επίδραση στο σύνολο των ιδίων κεφαλαίων του Ομίλου θα είναι Ευρώ 5,3 (2016: Ευρώ 6,8).

Διαχείριση Κεφαλαίου

Ο πρωταρχικός στόχος του Ομίλου και της Εταιρείας σχετικά με τη διαχείριση του κεφαλαίου είναι η διασφάλιση της διατήρησης ισχυρής πιστοληπτικής ικανότητας και υγιών κεφαλαιακών δεικτών με σκοπό την υποστήριξη της επιχειρησιακής λειτουργίας τους και τη μεγιστοποίηση της αξίας προς όφελος των μετόχων.

Ο Όμιλος και η Εταιρεία διαχειρίζονται την κεφαλαιακή διάρθρωση και πραγματοποιούν προσαρμογές προκειμένου να εναρμονίζονται με τις αλλαγές στο οικονομικό περιβάλλον. Για τη διατήρηση ή την προσαρμογή της κεφαλαιακής διάρθρωσης, ο Όμιλος και η Εταιρεία ενδέχεται να προσαρμόσουν την πληρωμή μερίσματος στους μετόχους, να επιστρέψουν κεφάλαιο στους μετόχους ή να εκδώσουν νέες μετοχές.

Ένα σημαντικό μέσο για τη διαχείριση κεφαλαίου είναι η χρήση του δείκτη μόχλευσης (ο δείκτης του καθαρού δανεισμού προς τα ίδια κεφάλαια), ο οποίος παρακολουθείται σε επίπεδο Ομίλου. Στον υπολογισμό του καθαρού δανεισμού περιλαμβάνονται τα τοκοφόρα δάνεια και ομόλογα, μείον τα ταμειακά διαθέσιμα και ταμειακά ισοδύναμα.

ΟΜΙΛΟΣ	31 Δεκεμβρίου	
	2017	2016
Μακροπρόθεσμα δάνεια	1.276,2	1.941,0
Βραχυπρόθεσμο μέρος μακροπρόθεσμων δανείων	764,5	184,1
Ταμειακά διαθέσιμα και ταμειακά ισοδύναμα	(1.297,7)	(1.585,6)
Καθαρός δανεισμός	743,0	539,5
Σύνολο ιδίων κεφαλαίων	2.589,4	2.651,7
Δείκτης μόχλευσης	0,29x	0,20x

ΕΤΑΙΡΕΙΑ	31 Δεκεμβρίου	
	2017	2016
Μακροπρόθεσμα δάνεια	1.004,4	1.348,5
Βραχυπρόθεσμα δάνεια	163,0	350,0
Βραχυπρόθεσμο μέρος μακροπρόθεσμων δανείων	378,4	128,5
Ταμειακά διαθέσιμα και ταμειακά ισοδύναμα	(185,6)	(511,6)
Καθαρός δανεισμός	1.360,2	1.315,4
Σύνολο ιδίων κεφαλαίων	2.958,2	2.802,7
Δείκτης μόχλευσης	0,46x	0,47x

30. ΑΝΑΤΑΞΙΝΟΜΗΣΕΙΣ ΚΟΝΔΥΛΙΩΝ

Στην ενοποιημένη κατάσταση αποτελεσμάτων του 2016, ποσό Ευρώ 4,4 έχει αναταξινομηθεί από τις «Αμοιβές και υπηρεσίες τρίτων» στα «Ενοίκια, μισθώσεις και κόστος εγκαταστάσεων» και ποσό Ευρώ 0,9 έχει αναταξινομηθεί από τα «Λοιπά λειτουργικά έξοδα» στα «Ενοίκια, μισθώσεις και κόστος εγκαταστάσεων». Επιπλέον, ποσό Ευρώ 1,8 έχει αναταξινομηθεί από τις «Αμοιβές και υπηρεσίες τρίτων» στα «Λοιπά λειτουργικά έξοδα» για καλύτερη παρουσίαση.

Στην εταιρική κατάσταση αποτελεσμάτων του 2016, ποσό Ευρώ 4,4 έχει αναταξινομηθεί από τις «Αμοιβές και υπηρεσίες τρίτων» στα «Ενοίκια, μισθώσεις και κόστος εγκαταστάσεων» και ποσό Ευρώ 0,9 έχει αναταξινομηθεί από τα «Λοιπά λειτουργικά έξοδα» στα «Ενοίκια, μισθώσεις και κόστος εγκαταστάσεων». Επιπλέον, ποσό Ευρώ 3,1 έχει αναταξινομηθεί από «Αμοιβές και υπηρεσίες τρίτων» στα «Λοιπά λειτουργικά έξοδα» για καλύτερη παρουσίαση.

31. ΕΛΕΓΚΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΛΟΙΠΕΣ ΑΜΟΙΒΕΣ

Οι ελεγκτικές και λοιπές αμοιβές προς το δίκτυο της PricewaterhouseCoopers, αναλύονται ως εξής:

(Απόλυτα ποσά)	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	2017	2016	2017	2016
Αμοιβές για ελεγκτικές υπηρεσίες	1.433.200	1.453.100	482.000	473.000
Αμοιβές για το Ετήσιο Φορολογικό Πιστοποιητικό	630.000	630.000	265.000	265.000
Αμοιβές για άλλες υπηρεσίες διασφάλισης	141.500	167.000	32.000	92.000
Λοιπές αμοιβές	163.000	105.000	163.000	73.000
Συνολικές ελεγκτικές και λοιπές αμοιβές	2.367.700	2.355.100	942.000	903.000

Συγκεκριμένα, οι ελεγκτικές και λοιπές αμοιβές προς την ΠραϊσγουωτερχαουςΚούπερς Α.Ε.Ε. (PricewaterhouseCoopers Ελλάδα) εξαιρουμένων των υπολοίπων χωρών, αναλύονται ως εξής:

(Απόλυτα ποσά)	ΠραϊσγουωτερχαουςΚούπερς Α.Ε.Ε. - Ελλάδα	
	2017	2016
Αμοιβές για ελεγκτικές υπηρεσίες	938.000	914.600
Αμοιβές για το Ετήσιο Φορολογικό Πιστοποιητικό	630.000	630.000
Αμοιβές για άλλες υπηρεσίες διασφάλισης	51.500	167.000
Λοιπές αμοιβές	163.000	80.000
Συνολικές ελεγκτικές και λοιπές αμοιβές	1.782.500	1.791.600

32. ΜΕΤΑΓΕΝΕΣΤΕΡΑ ΓΕΓΟΝΟΤΑ

Τα πιο σημαντικά γεγονότα μετά την 31 Δεκεμβρίου 2017 είναι τα ακόλουθα:

Αποπληρωμή κεφαλαίου κάτω από την σύμβαση κοινοπρακτικού δανείου ύψους Ευρώ 150,0 που διοργανώθηκε από την Ευρωπαϊκή Τράπεζα Ανασυγκρότησης και Ανάπτυξης (European Bank for Reconstruction and Development, EBRD)

Τη 12 Ιανουαρίου 2018, η COSMOTE αποπλήρωσε κεφάλαιο ύψους Ευρώ 23,0 στο πλαίσιο του κοινοπρακτικού δανείου με την EBRD καθώς και των δεδουλευμένων τόκων.

Αποπληρωμή Διεταιρικού Δανείου που είχε χορηγηθεί από την OTE PLC και την TELEKOM ALBANIA

Τη 17 Ιανουαρίου 2018, ο OTE προχώρησε στην πλήρη αποπληρωμή του Ευρώ 163,0 διεταιρικού δανείου το οποίο έληγε την ίδια ημέρα καθώς και των δεδουλευμένων τόκων.

Διμερής δανειακή σύμβαση ύψους Ευρώ 150,0 με την Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων (European Investment Bank – EIB)

Την 23 Ιανουαρίου 2018, η COSMOTE προχώρησε στην εκταμίευση του συνολικού ποσού Ευρώ 150,0 στο πλαίσιο της διμερούς δανειακής σύμβασης με την Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων, η οποία υπεγράφη τη 10 Ιουλίου 2017. Το δάνειο έχει διάρκεια 7 έτη, θα αποπληρωθεί σε εξαμηνιαίες δόσεις και το επιτόκιο του καθορίστηκε σε 2,805% ετησίως.

Αποπληρωμή Ομολόγων κάτω από το Πρόγραμμα Μεσοπρόθεσμης Διάρκειας (Global Medium Term Note Programme)

Την 7 Φεβρουαρίου 2018, η OTE PLC προχώρησε στην πλήρη αποπληρωμή του εναπομείναντος υπολοίπου Ευρώ 590,3 του Ομολόγου το οποίο έληγε την ίδια ημέρα καθώς και των δεδουλευμένων τόκων.

Αποπληρωμή Διεταιρικού Δανείου που είχε χορηγηθεί από την OTE PLC

Την 7 Φεβρουαρίου 2018, ο OTE προχώρησε στην πλήρη αποπληρωμή του Ευρώ 250,0 διεταιρικού δανείου το οποίο έληγε την ίδια ημέρα καθώς και των δεδουλευμένων τόκων.

Πιστοληπτική αξιολόγηση OTE

Την 24 Ιανουαρίου 2018, ο οίκος Standard & Poor's Ratings Services αύξησε την μακροπρόθεσμη εταιρική αξιολόγηση της πιστοληπτικής ικανότητας του OTE σε 'BB-' από 'B+'.

Πολιτική Αμοιβών προς τους Μετόχους - Πρόγραμμα Επαναγοράς Ιδίων Μετοχών

Στο πλαίσιο της νέας πολιτικής αμοιβών προς τους μετόχους, όπως αυτή εγκρίθηκε από το Διοικητικό Συμβούλιο τη 18 Ιανουαρίου 2018 (βλέπε Σημείωση 17), η Έκτακτη Γενική Συνέλευση των Μετόχων τη 15 Φεβρουαρίου 2018, ενέκρινε την επαναγορά ιδίων μετοχών μέχρι ποσοστού 10% του συνολικού καταβεβλημένου μετοχικού κεφαλαίου της Εταιρείας, για χρονικό διάστημα 24 μηνών από τη 15 Φεβρουαρίου 2018, ημερομηνία λήψης της απόφασης από την Γενική Συνέλευση των Μετόχων. Οι μετοχές θα αποκτώνται με σκοπό την ακύρωσή τους με απόφαση της Γενικής Συνέλευσης των Μετόχων.

V. ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΚΑΙ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ

ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΤΗΛΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ

ΑΡ. Γ.Ε.ΜΗ. 1037501000

ΕΔΡΑ: ΚΗΦΙΣΙΑΣ 99 - 15124 ΜΑΡΟΥΣΙ

ΣΤΟΙΧΕΙΑ & ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΠΕΡΙΟΔΟΥ ΑΠΟ 1 ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ 2017 ΕΩΣ 31 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2017

(Δημοσιευμένα βάσει του Κ.Ν. 2190/1920, άρθρο 135 για επιχειρήσεις που συντάσσουν ετήσιες χρηματοοικονομικές καταστάσεις, ενοποιημένες και μη, κατά τα Δ.Π.Χ.Α.)

Τα παρακάτω στοιχεία και πληροφορίες, που προκύπτουν από τις χρηματοοικονομικές καταστάσεις, στοχεύουν σε μία γενική ενημέρωση για την οικονομική κατάσταση και τα αποτελέσματα της ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΤΗΛΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ ΑΝΩΝΥΜΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ ("Εταιρεία") και του ΟΜΙΛΟΥ ΟΤΕ ("Ομίλος"). Συνιστούμε επομένως στον αναγνώστη, πριν προβεί σε οποιαδήποτε είδους επένδυση/επένδυση (ή άλλη συναλλαγή) με την Εταιρεία ή τον Όμιλο να ανατρέξει στη διεύθυνση διαδικτύου του εκάστη, όπου αναφέρονται οι ενοποιημένες και οι εταιρικές χρηματοοικονομικές καταστάσεις, που έχουν συνταχθεί σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς όπως αυτά έχουν υιοθετηθεί από την Ε.Ε., καθώς και η έκθεση ελέγχου του νόμιμου ελεγκτή, όπως αυτή απαιτείται.

Αρμόδια Αρχή: Υπουργείο Οικονομίας, Ανάπτυξης και Τουρισμού, Διεύθυνση Εταιρειών και Γ.Ε.ΜΗ.

Διεύθυνση Διαδικτύου Εταιρείας: www.ote.gr

Παραρτήματα έκθεσης από το Διοικητικό Συμβούλιο των χρηματοοικονομικών καταστάσεων: 21 Φεβρουαρίου 2018

Φορολογική Ελεγκτική Λογιστική Διάσταση Μαρόκου (AM ΙΣΕΛ 17681)

Ελεγκτική εταιρεία: Πρωτονοτατοπούλου-Κούτσηρ, Ανώνυμος Ελεγκτική Εταιρεία (AM ΙΣΕΛ 113)

Τύπος έκθεσης ελέγχου: Με σύμφωνα γνώμη

Σύνθεση Διοικητικού Συμβουλίου:

- 1. Μιχαήλ Τσαμύρας, Πρόεδρος και Διευθύνων Σύμβουλος, Εκτελεστικό Μέλος
2. Νικηταγιάννης Χριστοφίδης, Αντιπρόεδρος, Ανεξάρτητο Μη Εκτελεστικό Μέλος
3. Κωνσταντίνος Μαζαράκης, Εκτελεστικό Μέλος
4. Σπιντσιας Γοργάνης, Μη Εκτελεστικό Μέλος
5. Παναγιώτης Ταμπούρης, Ανεξάρτητο, Μη Εκτελεστικό Μέλος
6. Raphael Kübler, Μη Εκτελεστικό μέλος
7. Robert Hauber, Μη Εκτελεστικό μέλος
8. Ανδρέας Ψιβάς, Μη εκτελεστικό μέλος
9. Παναγιώτης Ξαυροπούλης, Μη Εκτελεστικό μέλος

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΣ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΘΕΣΗΣ (ΕΝΟΠΙΩΜΕΝΑ ΚΑΙ ΜΗ ΕΝΟΠΙΩΜΕΝΑ) Ποσό εκφρασμένο σε εκατ. Ευρώ

Table with columns for ΟΜΙΛΟΣ and ΕΤΑΙΡΕΙΑ for periods 31.12.2017 and 31.12.2016. Rows include ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ, ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΙΑ ΚΑΙ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ, and ΣΥΝΟΛΟ ΙΔΙΩΝ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ ΚΑΙ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΝ (Υ) + (Θ).

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΣ ΣΥΝΟΛΙΚΩΝ ΕΣΟΔΩΝ (ΕΝΟΠΙΩΜΕΝΑ ΚΑΙ ΜΗ ΕΝΟΠΙΩΜΕΝΑ) Ποσό εκφρασμένο σε εκατ. Ευρώ

Table with columns for ΟΜΙΛΟΣ and ΕΤΑΙΡΕΙΑ for periods 01.01.-31.12.2017 and 01.01.-31.12.2016. Rows include Κέρδη προ φόρων, Κέρδη μετά από φόρους (Α), Κατασκευάζονται σε: Ισοθετικές μισθώσεις, Μη ελέγχου ομιλίες, Λοιπά συνολικά εισοδήματα / (ζημιές) μετά από φόρους (Β), Συγκριτικά συνολικά εισοδήματα μετά από φόρους (Α) + (Β), Κατασκευάζονται σε: Ισοθετικές μισθώσεις, Μη ελέγχου ομιλίες, Κέρδη μετά από φόρους ανά μετοχή - βασικά (σε €), Προτιμώμενο μέσο ανά μετοχή (σε €), Κέρδη προ φόρων χρηματοδοτικών, επενδυτικών αποτελεσμάτων, συνολικών αποβέσεων και απομειώσεων.

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΜΕΤΑΒΟΛΩΝ ΙΔΙΩΝ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ (ΕΝΟΠΙΩΜΕΝΑ ΚΑΙ ΜΗ ΕΝΟΠΙΩΜΕΝΑ) Ποσό εκφρασμένο σε εκατ. Ευρώ

Table with columns for ΟΜΙΛΟΣ and ΕΤΑΙΡΕΙΑ for periods 2017 and 2016. Rows include Σύνολο ιδίων κεφαλαίων έναρξης χρήσης (01.01.2017 και 01.01.2016), Συγκριτικά συνολικά εισοδήματα μετά από φόρους, Διανομή μερισμάτων, Προβλεπόμενα παροχές/δωρεά/επιχορηγήσεις, Σύνολο ιδίων κεφαλαίων λήξης χρήσης (31.12.2017 και 31.12.2016).

ΠΡΟΪΒΕΤΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΚΑΙ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ

- 1) Οι εταιρείες του Ομίλου που περιλαμβάνονται στις ετήσιες χρηματοοικονομικές καταστάσεις (ενοποιημένες και εταιρικές) με τις αντίστοιχες έξι ετάσεις, τα ποσοστά συμμετοχής του Ομίλου (άμεσας και έμμεσες συμμετοχές) καθώς και η μέθοδος ενσωμάτωσης που εφαρμόζεται, παρατίθενται αναλυτικά στις Σημειώσεις 1 και 8 των χρηματοοικονομικών καταστάσεων.
2) Οι αναθεωρημένες πληροφορίες χρήσης της Εταιρείας και των εταιρειών του Ομίλου καθώς και τα αποτελέσματα των φορολογικών ελέγχων που ολοκληρώθηκαν παρατίθενται αναλυτικά στη Σημείωση 22 των χρηματοοικονομικών καταστάσεων.
3) Η έκθεση των επίδικων υποθέσεων που αφορούν δεν αναφέρεται να έχει σημαντική επίδραση στις χρηματοοικονομικές καταστάσεις. Τα ποσά των ασφαλισμένων προβλέπεται να έχουν σχηματιστεί κατά την 31 Δεκεμβρίου 2017 για επίδικες υποθέσεις και λοιπούς κινδύνους, όπως και για αναθεωρημένες φορολογικές χρήσεις ή εκκρεμίες φορολογικές υποθέσεις ανέρχονται: α) για τον Όμιλο σε € 124,1 εκατ. και σε € 27,9 εκατ. αντίστοιχα και β) για την Εταιρεία σε € 109,3 εκατ. και σε € 18,1 εκατ. αντίστοιχα. Οι σημαντικότερες εκκρεμίες νομικές υποθέσεις παρατίθενται στη Σημείωση 28 των χρηματοοικονομικών καταστάσεων.
4) Αριθμός του απαροχούμενου προσωπικού στο τέλος της χρήσης Όμιλος 20.305 (31.12.2016: 21.086), Εταιρεία 8.389 (31.12.2016: 8.405).
5) Τα λοιπά συνολικά εισοδήματα / (ζημιές) μετά από φόρους που καταγράφηκαν απευθείας στα ίδια κεφάλαια το 2017 για τον Όμιλο αφορούν σε αναλογιστικό κέρδη € 7,9 εκατ. (καθαρά από αναβαλλόμενους φόρους), σε αναλογιστικές διαφορές μεταρρύθμισης χρηματοοικονομικών εξισολογιστικών € (15,2) εκατ. και στην καθαρή μεταβολή των διαθεσίμων προς πλήρη χρηματοοικονομικών στοιχείων € 0,4 εκατ. (καθαρά από αναβαλλόμενους φόρους). Για την Εταιρεία, αφορούν σε αναλογιστικό κέρδη € 6,8 εκατ. (καθαρά από αναβαλλόμενους φόρους) και στην καθαρή μεταβολή των διαθεσίμων προς πλήρη χρηματοοικονομικών στοιχείων € 0,3 εκατ. (καθαρά από αναβαλλόμενους φόρους).
6) Από την 6 Φεβρουαρίου 2009, ο χρηματοοικονομικός καταστάσεις περιλαμβάνονται στις ενοποιημένες χρηματοοικονομικές καταστάσεις της DEUTSCHE TELEKOM AG (πλήρης ενσωμάτωση), με έδρα τη Γερμανία, η οποία συσχετίζεται κατά 40,00% στο μετοχικό κεφάλαιο του ΟΤΕ την 31 Δεκεμβρίου 2017.
7) Οι αναλογιστικές της Εταιρείας με το συνδυασμένο μέρισμα (σύμφωνα με το Δ.Π.Χ. 24) αναλύονται ως εξής: Οι πωλήσεις και αγοράς της Εταιρείας για το 2017, ανέρχονται σε € 141,9 εκατ. και € 244,0 εκατ. αντίστοιχα. Τα λοιπά λειτουργικά έσοδα της Εταιρείας για το 2017 ανέρχονται σε € 3,0 εκατ.. Τα χρηματοοικονομικά έσοδα και έξοδα της Εταιρείας για το 2017, ανέρχονται σε € 1,1 εκατ. και € 60,9 εκατ. αντίστοιχα. Τα έσοδα από μερίσματα από συνδυασμένα μέρισμα ανέρχονται σε € 126,6 εκατ.. Τα υπόλοιπα των απαιτήσεων και υποχρεώσεων της Εταιρείας με συνδυασμένο μέρισμα της λήξης της χρήσης που πρόκειται από τμήματα συνολικά ανέρχονται σε € 195,3 εκατ. και € 202,6 εκατ. αντίστοιχα. Τα υπόλοιπα των απαιτήσεων και των υποχρεώσεων της Εταιρείας από και προς το συνδυασμένο μέρισμα που πρόκειται από χρηρηγήματα και ληξιθέτα δάνεια ανέρχονται σε € 29,1 εκατ. και € 1.311,6 εκατ. αντίστοιχα. Οι ομαλές των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου και των βασικών διοικητικών στελεχών της Εταιρείας, που επιβάρυναν τα αποτελέσματα της χρήσης 2017 ανέρχονται σε € 7,0 εκατ.. Σε επίπεδο Ομίλου, τα ποσά πωλήσεων και αγορών προς και από το συνδυασμένο μέρισμα που απαλείφονται στην έκθεση για το 2017 ανέρχονται σε € 45,7 εκατ. και σε € 36,8 εκατ. αντίστοιχα. Τα λοιπά λειτουργικά έσοδα μεταξύ των συνδυασμένων μερών, που δεν απαλείφονται, ανέρχονται για το 2017 σε € 0,4 εκατ.. Οι απαιτήσεις και οι υποχρεώσεις του Ομίλου με το συνδυασμένο μέρισμα που πρόκειται από τις μεταξύ τους λειτουργικές συναλλαγές, και οι οποίες δεν απαλείφονται στην έκθεση ανέρχονται στη λήξη της χρήσης σε € 29,8 εκατ. και € 83,7 εκατ. αντίστοιχα.
8) Τα βασικά κέρδη ανά μετοχή υπολογίστηκαν με βάση το μέσο σταθμισμένο αριθμό επί του συνόλου των μετόχων.
9) Έχουν πραγματοποιηθεί αναπροσαρμογές συνολικών για σκοπούς καλύτερης παρουσίωσης, που δεν είχαν καμία επίδραση στα ίδια κεφάλαια ή στα αποτελέσματα του Ομίλου και της Εταιρείας. Οι παραπάνω αναπροσαρμογές παρατίθενται στη Σημείωση 30 των χρηματοοικονομικών καταστάσεων.
10) Σημαντικά γεγονότα μεταγενέστερα της 31 Δεκεμβρίου 2017, γνωστοποιούνται στη Σημείωση 32 των χρηματοοικονομικών καταστάσεων.

Μαρόσυ, 21 Φεβρουαρίου 2018

Ο ΠΡΕΣΒΥΤΕΡΟΣ ΤΟΥ Δ.Σ. & ΔΙΕΥΘΥΝΩΝ ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ: ΜΙΚΗΝΑ ΤΣΑΜΑΖ Α.Δ.Τ. ΑΒ 516212
ΤΟ ΜΕΛΟΣ ΤΟΥ Δ.Σ. & CHIEF OFFICER ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΘΕΜΑΤΩΝ ΟΜΙΛΟΥ ΟΤΕ: ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ ΜΑΖΑΡΑΚΗΣ Α.Δ.Τ. ΑΕ 098808 Αρ. Αδείας 0021943
Ο EXECUTIVE DIRECTOR FINANCIAL OPERATIONS ΟΜΙΛΟΥ ΟΤΕ: ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΜΑΥΡΑΚΗΣ Α.Δ.Τ. ΑΝ 023801
Ο ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ ΛΟΓΙΣΤΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ: ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ ΚΑΠΗΝΗΣ Α.Δ.Τ. ΑΚ 618268 Αρ. Αδείας 0086190